Seviticus

Formatting by Nathan Kasimer

With the Targum, 1917 $\ensuremath{\mathrm{JPS}}$ Translation, and Rashi

©Nathan Kasimet, 2021 (5782). This text may be re-used under the terms of the Creative Commons Sharealike 2.0 licenses (CC-BY-SA), the terms of which are available here: https://creativecommons.org/licenses/by-sa/2.0/. This book includes the following texts:

- Migra According to the Masora
- License: CC-BY-SA
- מקראַ על פּר מסוררה/ikiw/kisource.org/wikisource Source: https://he.wikisource.org
- Targum Onkelos, vocalized according to the Yemenite Taj
- License: CC-BY-SA
- TITIL MITGTIO, INTERPRESENTATION Source: https://he.wikisource.org/wiki/localidation.
- Rashi Chumash, Metsudah Publications, 2009
- License: CC-BY

All these texts were retreived from Sefaria. It was typeset and formatted using ETEX, using the Shlomo font by Shlomo Orbach from https://sites.google.com/site/orlaeinayim/download and the EB Garamond font by Georg Duffner from http://www.georgduffner.at/ebgaramond/index.html. Both of these were used under the terms of the SIL Open Font License.

הפטרת ויקרא הפטרת צו הפטרת שמיני הפטרת תזריע הפטרת מצרע הפטרת מצרע	143 145 152
פרשה במדבר	139
פרשת במדבר למנחה בשבת בחקתי	136
פרשת בחקתי	124
פרשת בהר	112
פרשה אמור	96
פרשת קרשים	₽8
פרשה אחרי מות	īΖ
פרשה מצרע	69
פרשה תוריע	84
פרשה שמיני	34
פרשה צו	61
פרשה ויקרא	I
Usage Guide	iν
Introduction	Λ

תוכן העניינים

ספר ויקרא – notroduction

הפטרת שבת הגדול	• • • • • • •		181
מפטיר לפרשת החודש	• • • • • • •	• • • • • • •	871
מפטיר לפרשת החודש	• • • • • • •	• • • • • • •	· · · · · · · 94I
nedra erwa icir erwa err nedra erwa err nedra erwa err segur derwa rate	• • • • • • •		
erwn err			
הפטרת פרשת זכור	• • • • • • •	• • • • • • •	691
erwn icir			891
הפטרת שבת ראש חודש			
הפטרת שבת ראש חודש			
מפטיר לשבת ראש חודש			
הפטרת בהר	• • • • • • •		191
הפטרת בהר	• • • • • • •	• • • • • • •	
הפטרת קדשים	• • • • • • •		ZSI
הפטרת קדשים	• • • • • • •	• • • • • • •	991

Introduction

This humash is intended primarily for learning Shnayim Mikra veEchad Targum, but to be versatile enough to be usable in a synagogue. To that end, it includes multiple texts used as the "Targum"—Targum Onkelos itself, the commentary of Rashi, and a translation into English. For Haftarot, special Maftir portions, and Shabbat Minha readings, only Hebrew and English are printed, since these sections are included for ease of use in synagogues rather than for study use.

The text of the Torah itself is from the Mikra at pi Masorah project. The text was selected for its open licensing, extensive source documentation, and accuracy in presenting the masoretic text. The text of Targum is the Wikisource Targum, which is based on Yemenite texts (particularly the 1901 edition of the Taj). It was selected for its accurate vocalization. The English translation is the from the Metsudah edition. All these texts were retrieved from Sefaria. Data for aliya divisions, haftarot, and lengths of parshiyot was pulled from Hebcal. Information on which special Mastriv and Hastravot can occur on which Sabbaths is from the Koren Shabbat Chumash. Sedarim data was pulled from Mikra at pi Masorah.

I hope this text will be helpful to those who use it.

Jange Guide

This text has minimal notations about various textual differences in the Masoretic text of the Torah. For information where this text varies from others, see the notes of the Mikra al pi Masorah project, or notes in Minhat Shai. The Mikra al pi Masorah project also has information in its notes about variations in customs about where to divide aliyot. Only differences that affect the consonantal text as it appears in a Seder Torah are noted. Kamatz Katan is indicated with a special symbol for the text of the Torah, but not in the text of the Targum. Paseq is indicated with a vertical bat with a space on both sides, but the line indicating a munah legarmet has no space between the line and the preceding word.

To reduce confusion, different numbering systems used for running verse references are numbered differently. Roman numerals are used for chapters, Hindu-Arabic numerals for verses, and Hebrew letters for Sedarim. In verse references in notes, however, chapters are listed in Hindu-Arabic numerals. Where there are attested seder divisions that are not included in the traditional 154-seder count, the number is printed with an asterisk, indicating that it is a seder break but the seder number has not increased. Instances where there are variations in tradition for the start of a seder are in brackets or parentheses.

Names of parshiyot, aliyot, and the number of verses in each parsha are noted in Rashi script. The weekday aliyot can be assumed to end where the second aliya begins. The ending is noted if that is not the case. The and TRTUT indicate the weekday aliyot. Aliyot for doubled parshiyot are in parentheses.

Parsha breaks are indicated with a Dor o in parentheses. A petuna is a paragraph break that ends a line, a setuma is a break where a blank space is left mid-line. Keri ukhetiv instances are noted with brackets and letters indicating which text is the keri and which is the ketiv.

Large/small letters are printed in the text. Note that in an actual Seder Torah the large/small letters have the top of the letter aligned with the rest of the text. They are printed aligned with the bottom line here due to typesetting considerations. Other special letters are indicated with parenthetical notes.

א אַלְיו מַאָּהֶל מוּעָר לַאִּמָר: سطدم النظرية هُج طَهُبَا النِاقِاتِ بَالِينِ نظرُه خُطَهُنا نظِجَاحِ بَرُ مَقِيبًا

ממּהְבּן וֹמִלֹא לִמִימָר:

of meeting, saying: and spoke unto him out of the tent And the LORD called unto Moses,

خُلَـٰدَدُكُت: עַבְּקר וּמִן־הַצֹּאוֹ תַּקָרִינוּ אָת־ לבל ליהוֹה מו הקהמה מו־ ב אַלְטְם אַּבְם בּירוּקרִיב מִבָּם לְחוּן אֵנִשׁ אַבי וְקְבִיב מִנְּכוּוֹ يَةِد جُرِ خَبْرُ نَشِلَهُمْ لِجُمْلُنَ مَرْدِمُ مَا خُبْرُ نَشِلُهُمْ لَقَامَا

كانك أثلاث دال: מו שובי ימו מֹנֹא שַׁבַּוֹבִיוּו זִינוּ לונבלא בנם נו מו במונא

the flock. of the cattle, even of the herd or of LORD, ye shall bring your offering of you bringeth an offering unto the and say unto them: When any man Speak unto the children of Israel,

: ١٤٠١ المان מוּמָד יַלְבַיר אָנְוּ לְבַּגוֹוּ לְפַּנִי ְ שַׁמִּים יַקְרִיבְהָנּ אָלְ־פְּׁתַח אָהֶלְ דְּכֵּר שְּלִים יְקְרָבְנִיה לְהָרַע אַם מַלְע אַנְיבִינְ מִן עַבַּאָר זָבֶר אָם מַּלְטַא טִּינְבָּנִיה מוֹ שִיבִי

לְנֹתֹּלֹא לְנִעַ עֲבֹּים נְנִיּ תֹמְכּן וֹמִלָּא וֹבֿונִר

Говр. he may be accepted before the the door of the tent of meeting, that without blemish; he shall bring it to the herd, he shall offer it a male To Britishe of Saing of Aurnt-offering of

(שבועות יב.): מלמד שֶׁשְּׁמֵיס ממנדביס עולס בֹשומפומ: - קרבובם. מלמד שסיה בהס נדבת לבור, סיה עולת קיץ סמובה סבה מן סמותרות לסולים אם סנוגם שהמים, כשסום אומר למעה מן הענין מן הבקר, שאין הלמוד לומר, להולים את העריפה: - הקריבו. כולס, לסוליא אם סרובע ואת סנרבע: - מן הבקר. לסוליא את סנעבד: - מן הצאן. לסוליא את סמוקלס: - ומן הצאן. שסכל סיס שלו, אף אמס לא מקריצו מן סגול: חבחמה. יכול אף מיס בכלל, מלמוד לומר בקר ולאן: מן חבחמה. ולא (2) אדם כי יקריב מכם. כשיקרינ, פקרצנות נדפס דְּבֵּר סענין: אדם. למס ואמר, מס אדס סראשון לא סקריב מן סגול היה הדבור. דבר אחר, לא ואמור להן דברי, והשיבני אם יקבלום, כמו שנאמר וַיָּשָׁב משֶׁה אָבָרִי הַשָּׁם וגוי (שמות יע, ח): ואילך, לא נמייחד הדבור עם משה, שנאמר וַיְהִי פַּמַשֶׁר מַמּוּ פָל מַּלְשֵׁי הַמִּלְםְמֶה לֶמוּח. וַיְרַבֵּר ה' מַלַי לֵחֹתר (דברים ב מז, יז), אלי לא ואמור להם דברי כבושים, בשבילכם הוא נדבר עמי, שכן מלינו שכל ל"ח שנה שהיו ישראל במדבר כמנודים מן המרגלים הבית, מלמוד לומר מַעַל סַפַּפַרֶּמ (במדבר ז, פע), יכול מעל הכפורם כולה, מלמוד לומר מָבֵּין שָׁנֵי סַכְּרָבִיס (שֹם): ־ לאמר. בֿבל שַׁדַּי בְּדַבְּרוֹ (שם), אם כן למה נאמר עד החלר החילונה, שכיון שמגיע שם היה נפסק: מאהל מועד לאמר. יכול מכל שלול נפסק, כיוצא בו וְקוֹל פַנְפֵּי שַּבְּרוּבִיס נִשְׁמַע עַד הֶמְבֹּר בַּמִינֹבֶה (ימוקאל י, ה), יכול מפני שהקול נמוך, מלמוד לומר בְּקוֹל המפורש במהלים קול ה' בַּפַּׁת, קול ה' בֶּבְּרֶר, קול ה' שֹבֵר חֲבְוִים (מהלים כע ד, ה), אם כן למה נאמר מאהל מועד, מלמד שהיה הקרל נפסק ולא היה יולא מרץ לאהל, יכול מפני שהקרל נמרך, מלמוד לומר אָם הַקּוֹל (במדבר ז, פע), מהו הקרל, הוא הקרל ישמעו אם קול סקריאס, מלמוד לומר קול לו, קול אליו, משס שומע וכל ישראל לא שמעו.: מאהל מועד. מלמד שסיס מיעומין לְדַבֵּר אָפוֹ (במדבר ז, פמ), מִדַּבֵּר אַבְיוֹ (שֹס), וַיְדַבֵּר אַבְיוֹ, וְנוֹשְַדְפִּי לְּךְ (שמות כה, כב), כולן בתורת כהנים, יכול כאמרו בחורה למשה ולאהרן, וכנגדן נאמרו י"ג מיעומין, ללמדך שלא לאהרן נאמרו אלא למשה שיאמר לאהרן, ואלו הן י"ג פרשם לפרשם ובין ענין לענין, קל וחומר לסדיום סלומד מן הסדיום: - אליו. למעם אם אסרן, רבי יסודה אומר י"ג דברום קריאס, חלמוד לומר וידבר, לדבור סימס קריאס ולא לספסקום, ומס סיו ספסקום משמשום, לימן ריוח למשס לסמבונן בין בְּלְעָם (במדבר כג, ד): ויקרא אל משה. הקול הולך ומגיע לאוניו, וכל ישראל לא שומעין. יכול אף להפסקום היחה שנאמר, וְקְרָּשׁ זֶבּ שֶׁל זֶב (ישעיה ו, ג), אֿבל לנביאי האומות עכו"ס נגלה אליהן בלשון עראי ומומאה, שנאמר וַיַּּקֶר שֳלהִיס שָׁל (ז) ויקרא אל משה. לכל דברות ולכל לתיכות ולכל נוויים קדתה קרילה, לשון תבה, לשון שתללכי השכת משתמשין בו,

בְּבְּעִׁט: בעל כרסו מלמוד לומר לרלונו, הא כילד, כופין אותו עד שיאמר רולה אני (ראש השנה ו.): - לפני ה' והטוך. אין שמיכה מי שסוא, יכול אפילו נמערבס בפסולין או בשאינו מינו, מלמוד לומר יקריבנו: "קריב אוחו. מלמד שכופין אומו, יכול שמעון יקריב כל אחד, לשם מי שסוא, וכן עולה בחולין ימכרו החולין לצרכי עולוח, והרי הן כולן עולוח, וחקרב כל אחח לשם בלא מוס: - אל פחח אחל מועד. ממפל בהבאמו עד העורה. מהו אומר יקריב יקריב, אפילו נמערבה עולם ראובן בעולם (E) זכר. ולא נקבה, כשהוא אומר זכר לממה, שאין חלמוד לומר, זכר ולא טומטוס ואנדרוגינוס (בכורוס מא:): רומים.

וְנְרְצְהַ לְוְ לְכַפָּר עְּלְינ: * וֹסְמֵּלֵׁב יִבְיִ הֹּלִ בַּאָהִ בִּהְלָב וֹנִסְמִּנְב יִבִּיב הַּלְ בִּנָה הַּלְטַא

בַּאָה אַהוֹר עַל־הַמִּוְבָּה:

ح أِرْضُتِه جَرْدُ هَيَاتُهُا مَحَيَالًا هُمْ مَكًا _ ـ

خِلْتُكُابِكَ:

CICAL:

أنكلة، كنك خُرَفَلُمْ مُكِينَا:

ויקרבון בני אַהַרן בְּהַנָּיָא יָהֹ וְאָׁחַטָּ אָתַ בָּלְ תַּבְּקָר לְבָּנָי יְתִוֹנְתַ יְיִבּנִיס יָת בַּר מּוֹבִי בֵּדָם יִיָּ

מַשְּׁכַּן זִמְנָא: המוְבֶּחַ סְבְּיב אֲשֶׁר־פֶּתַח אָהֶל אָמ־הַבְּׁם וְזָרְלִּיּ אָמ־הַבְּיָם עַּל־ ליי וְהַקְּרִיבוּ בְּנֵּי צַּהַרָּן הַבְּהָנִים

מֹבְבְּהָא סְחור סְחור דְבְהָנִרַע במא נוובלון לנו במא הכ

ἀἀἀἀἀκ: י וְהִפְּשִׁישׁ אֶת־הַעֹּלְה וְנַתַּה אִנָה וְיִשִּׁלִה יָה עַּלְהָא וִיפַּלִיג יָהַה

עמּוֹבּעׁ וֹמֹבֹבׁי מֹצִּים מַלְשַׁמִּיּ הַלְ מַבְבְּהָא וִיסַבְּרוּן אָעַנָּא עַל ווטנון בנו אַבורן בָּבַּנָא אַישָּׁרָאַ

עַפְּּעָר עַלְ־הָעָמָצִים אָשֶׁר עַלְ־ הכ אהוא בהכ אוהלא בהכ ⁸ אָת הַנְּמְהִים אָת־הָרָאִשׁ וְאָת־ אָבְרָיִא יִת הַיִּשְׁא וְיָת מַרְבָּא بَعْدَدُ جِيْرٌ هِيَرَالُ مَوْيَذُنَا بِيُورِدُنَا جِيْرٌ هِيَرًا جِهِيْرٍ بِهِ

> atonement for him. shall be accepted for him to make head of the burnt-offering; and it And he shall lay his hand upon the

tent of meeting. the altar that is at the door of the dash the blood round about against priests, shall present the blood, and the LORD; and Aaron's sons, the And he shall kill the bullock before

and cut it into its pieces. And he shall flay the burnt-offering,

wood in order upon the fire. shall put fire upon the altar, and lay And the sons of Aaron the priest

on the fire which is upon the altar; suet, in order upon the wood that is lay the pieces, and the head, and the And Aaron's sons, the priests, shall

- עשק, ועל לאו שנתק לעשק: מס סוא מכלס לו, אס מאמר על כרימות ומימות "ד, או מימס בידי שמיס, או מלקות, סרי עונשן אמור, סא אינו מכלס אלא על (+) על ראש העלה. להביה עולם מובה לסמיכה, ולהביה עולם הלהן: העלה. פרט לעולם העוף: ונרצה לו. על
- בומן שכול מפורק: בוריקס, אי וורקו יכול בוריקס אחם, חלמוד לומר סביב, סא כילד, נומן שמי מחנום שהן ד': אשר פחח אהל מועד. ולא כנגד סוויום, לכך נאמר שביב, שיסא הדס נימן בדי רוחום המובח, או יכול יקיפנו כחוע, חלמוד לומר וזרקו, ואי אפשר להקיף מלמוד לומר במקום אחר אָם דְּמוֹ (פּסוק יא): וזרקו. עומד למטה, וזורק מן הכלי לכוחל המובח למטה מחוט הסיקרא שנמערב במינו או בשאינו מינו, יכול אף בפסולים, או במעאום הפנימיום, או במעאום החלוניום, שאלו למעלה והיא למעה, אהרן. יכול מללים, מלמוד לומר הכהנים: אח הדם וזרקו אח הדם. מה מלמוד לומר דם דם בי פעמים, להביא את והקריבו. זו קצלס שסיא סראשונס, ומשמעס לשון סולכס, למדנו שמיסן (מ"א ששמיסן) צצני אסרן (מגיגס יא.): בני (a) ושחט והקריבו הכהנים. מִקַּבְּלֶס ומֿילך מנות כסינס, למד על סשמיעס שכשרס צור: לפני ה'. צעורס:
- **ζ**(αα'σ (αιζ'ן 'à.): (a) והפשים אח העולה. מס מלמוד לומר סעולס, לרצות את כל סעולות לספשע ונתות: אוחה לנחחיה. ולא נתחיס
- עבד בבגדי כהן הדיומ, עבודתו פקולה: (ד) ונחנו אש. אף על פי שהאש יירדת מן השמים, מלוה להביא מן ההדיע: בני אחרן הבהן. כשהוא בניהוע, הא אם
- שלוגלול יולפין מון למערכם: נאמר, ללמדך שמעלהו עם הראש ומכפה בו אם בים השמיעה, וזהו דרך כבוד של מעלה: אשר על המובח. שלא יהיו הראש. לפי שלין הראש בכלל הפשמ, שכבר הימו בשמימה, לפיכך הולרך למנימו לעלמו (מולין כו.): ואח הפדר. למה (8) בני אהרן הכהנים. כשסס בכיסונס, סל כסן סדיוע שעבר בשמונס בגדים, עבודתו פקולס: את הנחחים את

נִיחָוֹחַ לֵיהֹנֶה: (ס) המוְבָּחָה עֹלֶה אַשֶּׁה בֵיחַ לְעַּדְבְּחָא نظلفر بختمر زئيرا حمراه نريد بختميد بمردم فمريم

וֹב<u>ֶר הַמֶּים יַקְרִיבֶּנוּ:</u> עַכְּשָּׁבָּיִם אָוַ מִן־הַעִּיָּיִם לָעַלָּה ישראל וֹאִם_מוֹ_הַהָּאִוֹ

המוקה סביב: אַהַרוֹ הַכּהְנֵיִם אָת־דְּמָוֹ עַל־ אַהַרוֹ כְּהָנִיָּא יָת דְּמֵיה עַל יי עפְּנָה לְפְּנֵי יְהְנָה וְזְרֶלֵּי בְּנֵי ׁ וְשְׁעָּם אִינְוּ מַלְ זָּבֶרְ הַמִּוְבָּנִהְ

אָמֶּר עַלְיהַלְּהָי مَرِ ـ لَامْمُ لِي مَرِ ـ لَاكِينَ خَلَامُ مُنْ لِي مُمْرَاء لِي مُمْرَاء لِي مُمْرَاء لِي مُمْرَاء لِي مُمْرَاء יי וְאָת־פְּרְרֵי וְעְרָךְ הַכֹּהֵן אֹהָם וֹנֹטַּׁט אָטוַ לַנְטַטְׁגוּ וֹאָטַראָאָוֹיִ

אַשֶּׁר דֵיחַ נִיחָֿחַ לַירֹּוְה: (פּ) וְהַקְּמָיִר הַמִּוְבְּהָה עֹלֶה הוּא לְמַרְבְּחָא צַלְהָא הוּא מּוּרְבַּן تحتزا **ジロ_**ロでん נהקרב והפרעים ורתין במום

מן בַּנָי הַיּוּנָה אָת־קַרְבָּנִי: ליהוֹה והקריב מו־התהים או קרם יו ויקריב מו שפויניא או נאָם מוַבְימוּנה מְלָנו שַׁבַּנוּ

正的是证: בַּמּוֹבַּחָה וִנְמְצָה דַמְוּ עָלְ קֵיר לִמְרְבָּּחָא וִיחָמָצֵי דְמִיה עַלֹ ַ עַכְעַן אָּלַ עַמָּוְבָּעַ וּיקְרָבַנִּיה כְּעָּדָבָּתָא

> במטפלבל ברעניא ברם יו: אָת־הַכֹּל וְיַפִּיק בְּהַנְא

كِيْرُكُمْ لِمُحْدِ شِكْرِهِ نُكْلُحُوْدِكِ: אַמַּבוֹא אַנ מוֹן בַּנוֹ הַנַּגֹּא וֹאָם מֹן מֹלֵא לַוּוַבְּנִינִי מֹן

מַדְבָּחָא סְחוֹר סְחוֹר: מפולא בנם ול נוובטון לנו וְיִכּוֹס יָמִיה עַל שָׁדָא דְּעַדְבְּחָא

אָישְׁרָא דִעַל מַדְבָּרָא: בישיה ויח תרביה ויסדר ויפּביג יָהיה לְאָבְרוֹהי וְיָה

במטפֿבל ברעניא פֿרם יי: וולבור כֹנוֹלא וֹנו כוִלָא וֹנַסוּל ונוא וכבתוא ובבוק במוא

מו בני יונה ית קורבניה: לאָם מון מופא מַּלְטָא לוּוְבַּנִיה

כּוָטֹל מָבִבֹּטֹא: וְעַבְמָהְר וְיִמְבְוָם זִים בִימָּיה וְיַפַּים

> тре Говр. made by fire, of a sweet savour unto for a burnt-offering, an offering make the whole smoke on the altar, wash with water; and the priest shall but its inwards and its legs shall he

offer it a male without blemish. goats, for a burnt-offering, he shall whether of the sheep, or of the And if his offering be of the flock,

round about. dash its blood against the altar and Aaron's sons, the priests, shall altar northward before the LORD; And he shall kill it on the side of the

upon the altar. wood that is on the fire which is its head and its suet, in order on the and the priest shall lay them, with And he shall cut it into its pieces;

savour unto the Lord. an offering made by fire, of a sweet upon the altar; it is a burnt-offering, offer the whole, and make it smoke wash with water; and the priest shall But the inwards and the legs shall he

turtle-doves, or of young pigeons. shall bring his offering of burnt-offering of fowls, then he And if his offering to the LORD be a

on the side of the altar. blood thereof shall be drained out make it smoke on the altar; and the the altar, and pinch off its head, and And the priest shall bring it unto

Ş١

þΙ

٤і

ΙI

ΟI

נחם רוח לְפַּנִי, שחמרתי ונעשה רלוני: (פ) עולה. לשם עולה יקטיכוו: אשה. כשישחמנו יהא שוחמו לשה האש, וכל אשה לשון אש, פושיי"ר בלע"ו: ניחוד.

מן הכשבים או מן העזים. סרי אלו ג' מיעומין, פרע לוקן לחולס ולמווסס: (10) ואם מן הצאן. יי"ו מופיף על ענין ראשון, ולמס ספפיק, ליפן ריים למשס לסמבונן בין פרשס לפרשס: – מן הצאן

(II) על ירך המובח. על לד סמובם: צפונה לפני ה'. ומין לפון בנמס:

שלל מורים: ולא גדולים: - מן החורים או מן בני היונה. פרט לממלם סליסוב, שבוס ושבוס שסוא פסול, שסוא גדול אלל בני יונס וקטן ממום ווכרום בעופום, יכול אף מחושר אבר, מלמוד לומר מן סעוף: החורים. גדוליס ולא קעניס: בני היונה. קעניס (14) מן העוף. ולה כל סעוף. לפי שנהמר הְמִיס וְכֶר בַּבְּקֶר בַּבְּקֶר בַּבְּקֶר בַּבְּקֶר כָּלְיִשׁי, מלוס ווכרות בבסמס, והין

خَرِفِد هُمْ ـ فِجَاتِ سَيْظِ: र्त्ताय्येदेग्न अंदेल अ्ट्रेट त्यांद्वत् אָנו_מֹבְאָנוֹנ

₹'\(\ti\)\(\ti\)\ עלְר הוּא אָשֶּׁה בֵיהַ נִיחָהַ מּלְ-עִמְאָת אַמֶּע מַלְ-עַאָּת לְמָּעַבּטְא מַלְ קי וְהַקְּמִּיר אֹתְוֹ הַכֹּהֵן הַמִּוְבָּחָה וְמִּסְּה אָנוֹוְ בֹבֹּוֹפֹּוּן לַאִּ וֹבֹבוּל. וְיִפֹּבוּל וֹנוּיִנִי בַּבַּוֹפוּהִי לָאִ

אַבְּיִנְ מֻּמִּוּ וֹלִנִוּ אַבְּיִנִי בַּדְּנִי: ליהנה סֹלֶת יהֶנֶה קָרְבְּגִּוֹ וְיָצֶל أزْهُم خَدِ نَظَيِّهِ كَلَّا لَالْنَالِ رُهُزُم جَدَدً

> **心はなる**: كتركال בוּקנוֹשׁ ווֹמֹבוּ וֹנוֹ וֹפַלוּשׁ בֹאוֹכֹלוּשׁ

במטפלב לבהוא פבס וו: אָענָא דענר

ווטון מַלַע לַבוּנִטָא: ליובניה ויריק עלה משחא מוֹשׁלֵא בוֹבׁם גוֹ סִנּלְטַא נְבֵינ וֹשְׁבוּר מוּוֹבּוֹ

> the place of the ashes. beside the altar on the east part, in the feathers thereof, and cast it And he shall take away its crop with

> fire, of a sweet savour unto the burnt-offering, an offering made by wood that is upon the fire; it is a smoke upon the altar, upon the asunder; and the priest shall make it thereof, but shall not divide it And he shall rend it by the wings

frankincense thereon. shall pour oil upon it, and put offering shall be of fine flour; and he meal-offering unto the LORD, his And when any one bringeth a

Π

סקטרס ונמלס דמו כבר: מולס, אלא מה הקטרה הראש בעלמו והגוף בעלמו וכו', אף מליקה כן. ופשוטו של מקרא מסורם הוא ומלק והקטיר, וקודה בית סשתיעס על קיר סמובת, וסדס מתמלס ויורד: ומלק והקשיר ונמצה. אפשר לומר כן, מאתר שהוא מקעיר הוא ומומך מפרקמ עד שמגיע לפימנין וקוללן: - ונמצה דמו. לשון מין פֿפַיָס (משלי ל, ג), פִי פְּפָם פַמֵּן (ישעיס מו, ד), כוצש (15) והקריבו. אפילו פרידס אחת יביא: הכהן ומלק. אין מליקס בכלי, אלא בעלמו של כהן, קולן בלפרנו ממול העורף

אצל המזבח קדמה. במולמו של כבש: אל מקום הדשן. מקוס שנותנין שס תרומת סדשן בכל בוקל, ודישון מובת באבום בעלים, נאמר והקרב והכרעים ירחן במים, והקעיר, בעוף שנוון מן הגול, נאמר, והשליך אם המעים שאכלו מן הגול: ז"ל אמרו, קודר סביב הזפק בסכין כעין ארובה ונוטלו עם הנולה שעל העור (זבחים סה.). בעולם בהמה שאינה אוכלת אלא גשו (סיכה ד, מו), וזהו שמהגם מונקלום בְּמוּבְגַיִּה, וזה מדרשו של מבת יומי בן מנן, שממר, נומל מת הקורקבן שמה. ורבומינו (16) מראחו. מקום הרעי, ווה הופק: בנוצחה. עם בני מעיה (ובחים פר:), ונולה לשון דבר המלופ, כמו בִּי בֶּלוּ בַּם

ובלבד שיכוין את לבו לשמים: . מסיכוס, אלא קורעו מגבו. נאמר בעוף ריס ניסוס (פסוק ע), ונאמר בבהמה ריס ניסוס, לומר לך אסד המרבה ואחד הממעיע קלס עליו, ולמס אמר סכמוצ וסקעיר, כדי שיסא סמוצח שָבַע ומסודר צקרבנו של עני: - לא יבדיל. אינו מפרקו לגמרי לצ' כנפיו, אינו לריך למרוע כנפי נולמו: – בכנפיו. נולס ממש. וסלא אין לך הדיוע שמריח ריח רע של כנפיס נשרפיס ואין נפשר (17) ושסע. אין שיפוע אלה ביד, וכן הוא אומר בשמשון וַיְשַׁמְּעַהוּ בְּשַׁמַע הַבְּּדִי (שופעים יד, וזבחים פה:): 🗈 בבופיו. עם הפנימי, והמנורה, וכולם נבלעים שם במקומן (יומא כא.):

וּבְלְילָם כשבים בוב: עמס, שנאמר על כל לבוינחס, שלאחר שקמץ מלקט את סלבויס כולס מעליס, ומקטירס: ויצק ונחן והביצה. מלמד שיניקס של כולה מפני שהוא נבלל עמה, ונקמץ עמה, כמו שנאמר מסלחה ומשמנה, ולבונה של מקלחה שאינה נבללח עמה ולא נקמלח "לבוגה. על מקלמס, מנים קומץ לצויס עליס ללד אמד, ומס כאים לומר כן, שאין ריצוי אמר ריצוי צמורס אלא למעמ ד"א שמן פחוחה מעשרון, שואמר וְעַשְׁלוּן בֹלָה לְמִנְהֶה (להלו יד, כא), עשרון לכל מנחה: ריצק עליה שמון. על כולה: ווחן עליה קודס קמילה מוץ מזו, לכך קרויה מנחח סלם: - סרח. אין סלח אלא מן החטין, שנאמר סלֶח השים (שמוח כט, ב), ואין מנחה הראשונה שבמנחות (שם) ונקמלת כשהיא סלת, כמו שמפורש בענין. לפי שנאמרו כאן ה' מיני מנחות, וכולן באות אפויות אני עליו כאילו הקריב נפשו (מנחות קד:): ההיה קרבנו. האומר הרי עלי מנחה שמם, מביא מנחת שלה, שהיא (I) וופש בי חקריב. לא נאמר נפט בכל קרצנית נדבה אלא במנחה, מי דרכו להתנדב מנחה, עני, אמר הקב"ה מעלה

الألك الم ŢĠŢĒŢĦ rawain ַ וֹלַמָּא מִמֶָּּם מִלָּאָ לֹמִבֶּוִ מִסְּלְטַּׁנִי וֹנִלַמִוּא מִטַּמָּוֹ מִלָּגִי לוּמָבִּוּי يْقِجْ بَهْ مَا جَيْرٌ فِيَادِ أَ مَفَهَرْ مِنْ إِنْ مِنْ فِيْ فِهِدًا فِهِيْهِ

במטפבל ברענא שבם יו: אַשֶּׁה בֵיהַ נִיחָה צַּוְּבְּרָתִה לְעַוְבְּהָא קּוּרְבּּוֹ ַ בֶּלְ־לְבַנָּתָהְ מִסֶּלְתַּה יִמִּמִּשְׁתַה עַל בָּל

יְהֹנְה: (ס) بخٰ خُدُرُن خِدُم كَالِمُن صَعْمَة بَحْدَرِين التوبثرتع فالتفائب الإلاتكا الدائهة

تَشْمُا: (a) בּשְּמוֹ וּנְקְיקׁי מִצְּיִנִ מְשְׁנִים פּּשִּירוֹ דְּפִּילֶן בִּמְשָׁה וְצֶּסְפּוּיִין חַנְּיִר סָלֶת חַלְּיִת מַצִּתֹ בְּלִילָת מַצְפַּה חַנּיַר סֹלֶת נְּרִיצְן וֹכֹׁ, עַלֵּבֶב לַבְבַּן מִלְטַב מַאֵּפַב וֹאָב, טַלַב,כ לוּבַבן מִלְטַבאַ

قفرنا يَظْمُرِينَا خَطْمُنَا:

מַבֶּה תִּהְיֶה: كَلَاقُتُكَ فَكُنِ فَكِيرُكِ لَيُهُمِّا مِينَفِئِكِ

בְּמְשַׁח פַּמִיר הְּהַיִּי: פולשֿאַ הגַ עַמְּעַבְע וֹאָם מִוֹטִיא הגַ מַסְבוּיִיאַ

שְׁמֶן מִנְחֲר הָוּא: (ס) פֿלוָנע אָלִשִּ פֹּשָׂנִם וֹלֹגַּלֵעָׂ הַבְּנִנֹ בַּגֹּה נִטַשִּ בּגִּהוֹ וּלַבוּל הַּלְשַּ

מֹמִׁשְׁאַ מִנְיַבְיאַ בִיאַ:

fire, of a sweet savour unto the upon the altar, an offering made by the memorial-part thereof smoke thereof; and the priest shall make together with all the frankincense flour thereof, and of the oil thereof, thereout his handful of the fine sons the priests; and he shall take s'norsA or si gnird llsale an baA

the offerings of the LORD made by his sons'; it is a thing most holy of meal-offering shall be Aaron's and But that which is left of the

unleavened wafers spread with oil. flour mingled with oil, or shall be unleavened cakes of fine meal-offering baked in the oven, it And when thou bringest a

mingled with oil. shall be of fine flour unleavened, meal-offering baked on a griddle, it And if thy offering be a

meal-offering. pour oil thereon; it is a Thou shalt break it in pieces, and

- ולנמת כות: ועלס בידו גרגיר מלח או קורע לבונס פסולס: - אוכרוחה. סקומץ סעולס לגבוס סוא וכרון סמנחס, שבו נוכר בעליס למובס כל סלצונס יסא סקומן מלא: רבונחה והקשיר. אף סלצונס צסקערס: מלא קמצו מסלחה ומשמנה. סא אס קמן לומר מלא, סא כינד, חופה ג' אלצעומיו על פס ידו (מנחום יא.), וזהו קומן במשמע, לשון העברים: על כל לבונחה. לבד מלמוד לומר במקום אחר וְהַרִים מִמֶּנּי בְּקַמְנֹוֹ (לֹסלֹן וֹ, מֹ), לא יסא כשר אלא מס שבחוך הקומן, אי בקמנו יכול חשר, חלמוד בכל מקוס בעורה, אף בי"א אמה של מקוס דריפח רגלי ישראל (יומא מו:): מלא קמצו. יכול מָבֹרֶן, מָבַּלְבֵּן ויולא לכל לד, (2) הכהנים וקמץ. מקמילס ולילך מלום כסונס: וקמץ משם. ממקוס שרגלי סור עומדום, ללמדך שסקמילס כשרס
- די. אין לסס מלק בס אלא לאמר ממנות סאישים: (3) לאחרן ולבניו. כסן גדול נועל מלק בראש שלא בממלוקמ, וססדיוע בממלוקמ: קדש קדשים. סיא לסס: מאשי
- (עו.) כל המנחות האפויות לפני קמילתן ונקמלות על ידי פתיתה כולן באות עשר עשר חלות, והאמור בה רקיקין בא עשר בשמן שני פעמיס, לסכשיר שמן שני ושלישי סיולא מן סוימיס, ואין לריך שמן ראשון אלא למנורס שנאמר בו וך. ושנינו במנחות - המנחוח טעונוח לוג שמן, ויש אומרים מושחן כמין כף יוניח, ושאר השמן נאכל בפני עלמו לכהנים, מה חלמוד לומר בשמן משומין (מנמום עד:), ונמלקו רבומינו במשיממן (שס עס.), יש אומריס מושמן ומוזכן ומושמן עד שיכלס כל סשמן שבלוג, שכל (+) וכי הקריב וגוי. שממר סרי עלי מנחם ממפס מנור, ולימד סכמוב שיבים מו חלום מו רקיקין, החלום בלולום, והרקיקין
- "ממנים, שמן יניקס, ובלילס, וממן שמן בכלי, קודס לעשיימן: סלח בלילה בשמן. מלמד שבוללן בעודן סלם: וסכלי אינו עמוק אלא לף, ומעשה המנחה שבחוכו קשין, שמחוך שהיא לפה האור שורף את השמן (מנחות סג.), וכולן מעונות (a) ואם מנחה על המחבה. שלמר סרי עלי מנחם מחזח, וכלי סול שסיס במקדש שלופין זו מנחס על סלור בשמן, **درا،را،!**:

وٰچُہ جَשٰٰچٰا مَنِظِہٰ۔:

بَافِيَا إِبَةِ بِهُدِ هُذِ لِمَا يُخَالِقُ إِنَّا اللَّهِ اللَّهِ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الل ְנְהַבֵּאָתָ אָת־הַמִּנְחָֹר אֲשֶׁר יִעְּשֶׂר וִתִּיָהִי יָה מִנְחָהָא דְּתִּהְצָּרִר מֵאֵלֶה לִיהְוְּה וְהְקְּרִיבְהּ אֶלִ־ מֵאֵלֵין קֵּדֶם יְיָּ וִיקְרִבְּנִּר

אַשָּׁר בֵיחַ נִיחָתַ לַיהֹּוָה: אַּוְבְּרָלְה וְהִקְטָּיר הַמִּוְבָּחָה إتبأره بوقير فرا بوبوت هدا

بخطئن ظيم كلم، ص هجم، نخطين، المتبرثار فالمقائبات لإهتائا بانهفها فاختففه لإهتبا

व्रद्धाः श्रंक्षेत द्रात्रांतः אָאַרְ וְכְּלְ-דְּבָּהְ לְאִיתַלְמָּיִרוּ הָמִיר וְכָּלְ דְּבָהְ לָאִ תַּפְּקוּוּ יי ליהנְה לֹא הַעְּשֶׂה חְמֵּץ בֶּי כְּלְ לֵא הִהְעָבֵיִר חֲמִיעַ צָּבִי כְּלֹ

خترت زربات: كْرْبِيانِي لْهُمْ يَتَوْلُونَا مِهِ يَمْكُونَ كُلُو لِدُنْ يُؤْمِلُونَهِ كُمْ يَقَوْطِوا לבלו באָהָגע שַלבורו אָטָם לוּבלו לבמא. שׁלברו זֹטִיוָן

كَلْحُدُكُ شَكَّلْهِ مُعْلِيدً (م) الأَكْرِيْنِك مُرْمَ مُثَلَّتُكَ هَمْ خُمِ - لِمُكْتِكَ مُرْمَكُ مَدْمُنْكَ مَمْ خُمْ י הְּמְלְחְ וְלָא תַשְּׁבִּית מֻלַח בְּרֵית הִמָּלִח וְלָא הָבַּשִּיל מִלַח ְקִים

סְבְּׁע בַּמְׁמָּע טִּעְׁהַבְּיגַי: ^{אניא} נאם מנטטא בושא מנובלנו נאם מנטטא בוטא מנובלנו

خُرُكُتُرُّمُ نَبْكُلُكِوْنِ خُرِيْلُكُنِّمُ:

עונבו במטעבל בנגוא שנם זית אַגַלְנְינִינִי וְיַפִּיק לְמָּגְבָּהָא וֹנפֹּבוּהְ כַּבְּיִלָּא מִן מִנְטִוֹא

מניה קור בנא קדם ין: يَظُلِركِرْ خُمْ مَدْنَاتِهِ يَنْظُلُكِهِ كَيْلًا كَيْتُ يُزُّ

לאטלללא לנהוא:

לוּבְבָּוֹב הַלְבִיא: منائانك خقرا اذم دائوا منائك خماية

> shall be made of fine flour with oil. meal-offering of the stewing-pan, it And if thy offering be a

shall bring it unto the altar. be presented unto the priest, and he things unto the LORD; and it shall meal-offering that is made of these And thou shalt bring the

by fire, of a sweet savour unto the upon the altar—an offering made thereof, and shall make it smoke the meal-offering the memorial-part And the priest shall take off from

the offerings of the LORD made by To ylod reom gnidr s si ri ; snos sid meal-offering shall be Aaron's and But that which is left of the

offering made by fire unto the leaven, nor any honey, smoke as an with leaven; for ye shall make no bring unto the LORD, shall be made No meal-offering, which ye shall

ΙI

ΟI

savour on the altar. they shall not come up for a sweet bring them unto the LORD; but As an offering of first-fruits ye may

offerings thou shalt offer salt. from thy meal-offering; with all thy covenant of thy God to be lacking shalt thou suffer the salt of the shalt thou season with salt; neither And every meal-offering of thine

לומר סום: לרצום כל סמנסום ליציקס, יכול אף מנסם מאפס סנור כן, מלמוד לומר עליס, אוציא אם סמלום ולא אוציא אם סרקיקין, מלמוד (6) פחוח אוחה פחים. לרצומ כל סמומומ סולפום קודס קמילס לפמימס (שס עס.): ויצקח עליה שמן מנחה הוא.

(ער מרחשת. כלי סום שסיס במקדש עמוק, ומפוך שסים עמוקס שַמְנֶּפּ לְבּוּר וֹפֿין סְפֿוּר שורפו, לפיכך מעשס מנחס סעשויין

מגישה לקרן דרומים מערבים של מובח (ובחים קג:): (8) אשר יעשה מאלה. מלמד מן סמינים סללו: והקריבה. בעלים לל סכקו: והגישה. סכקו: אל המזבח. למוכס כומשין, כל דבר כך ע"י משקס נכמס כרומש ומנענע:

(9) אח אזכרחה. סול סקומן:

(11) וכל דבש. כל ממיקם פרי קרוי דבש:

שנחמר קמֵן הַּהְפֶּינֶה (להלן כג, יו), ובכורים מן הדבש, כמו בכורי חמנים וחמרים (מנחוח נח.): (21) קרבן ראשיה הקריבו. מסים לך לסביל מן סשלור ומן סדבש, קרבן רלשים, שמי סלחס של עלכת סבלים מן סשלור,

9

خوندًالك: אָר מִנְחָת ÷¹ ליהוְה אָבִּיב קַלְּוּי בְּאִשׁ גָּרֶשׁ קַּדָּם יִיְ אֲבִיב קַלִּי בְנוּר נֹאָם_טַב'ב'נֶר מָלְטַׁט בֹכּנְנְנִם נֹאָם טַב'בנר מִנִטַע בֹכּנְנַנְן

לבֹנְה מִנְחָה הֵיא: י لَرْيَاتُ مُجْرِيلٌ هُمَّا لَهَمْكُ مُجْرِيلٌ لَيَعْلَا مُرْيِكُ فَيُعْلِمُ لِللَّهِ لِيَهْدِ مُجْكِ

לְבֹנְתְּהְ אִשֶּׁה לַיהֹנֶה: (פּ) מגרשה ומשמנה על כַל־ מגרסה וממשחה על וְנִילַמָּגִּר תַּכְּבָוֹן אֶמַרְאַוֹּכָּבְתָה וְנִסֵּל בְּחָּנָא נָת אַּדְּבְּרָתַהַ

מְנְתַע בִּכּוּבָב:

לְבוּנִתְא מִנְתְּתָא הִיא:

לבולטע טובלא טבס ג:

יווְיוּ: אם לפלע שמום ופוניפנו לפני כניעי מִן־חַבְּקְרֹ חַנּא מַקְרִיב אָם־זְּכְרֹ נֹאָם זַבֹּט הֻלְמָנִם לַנַבְּנָנִ אָּם

מַּלְ_הַמִּוְבָּהַ סְבָּיב: בְּנֵי צַהַרְן הַכֹּהַנָיִם אָת הַדֶּם ַ יִּשְׁטְמֵּוְ פֵּתַח צָּמָל מִוּמָד וְזְּרְלֵּוּ نْحُمَّكُ نُدرِ مَر لَهِم كَالَحْرِب

ھے۔تظارۃ: עַפְּבֶר וֹאָעַ כַּלְעַיַהַעָבֶר אָּהָער ⁵ द'רוְוָה אֶת־הַהֵלֶב הַמְכַּמָּה אֶת־ וְהַקְרִיב מִוּבָּח הַשְּׁלְמִים אָמֶּה

> אָם בַבַר אָם נוּלַבָּא הָלִים אָם מֹן שַוְבֵּי בַּיּאַ מַּלַבִּיב נאָם וֹכַסְנוּ לוּוִמְנָא לוּוַבָּנוּנִי

סְחַוֹר סְחַוֹר: בְּנִוֹא נִית דְּמָא עַל עַדְבְּהָא מהכן ומלא לוובעון בנו אברן נוכסניה בחביע riadir نايان 47

لَـٰرة ﴿ لِأَنَّا اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللّلَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللّلْمُ اللَّالِي اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّاللَّا اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الللَّهُ اللَّا الللَّهُ اللَّهُ בְּעַפָּג נִע מַּגְא נִנָע כָּבְ עַּבְבָּא

> fresh ear. parched with fire, even groats of the thy first-fruits corn in the ear shalt bring for the meal-offering of first-fruits unto the LORD, thou To gairəfto-laəm a gaird uodt ii baA

meal-offering. lay frankincense thereon; it is a And thou shalt put oil upon it, and

unto the LORD. thereof; it is an offering made by fire thereof, with all the frankincense the groats thereof, and of the oil memorial-part of it smoke, even of And the priest shall make the

тре Говр. shall offer it without blemish before herd, whether male or female, he peace-offerings: if he offer of the And if his offering be a sacrifice of

Ш

91

þΙ

the blood against the altar round Aaron's sons the priests shall dash door of the tent of meeting, and head of his offering, and kill it at the And he shall lay his hand upon the

that is upon the inwards, covereth the inwards, and all the fat by fire unto the Lord: the fat that of peace-offerings an offering made And he shall present of the sacrifice

על כל קרבגך. על עולת בסמס ועוף, ואמורי כל סקדשים כולן (מנחות כ.): (13) מלח בריח. שסברים כרוסס למלח מששח ימי בראשים שסובעתו סמיס סחחחוניס ליקרב במובח במלח, וניסוך סמיס

- ددا قَدُشْر خُهُ کَارِبِدِبِ (سرد،ص۔ ۱۲ سع): (מסלים קיט, כ): ברמל. בעוד סכר מלא (מנחות סו:), שהחבואה לחה ומלאה בקשין שלה, ועל כן נקראים המלילות כרמל, גרומס צעודס למס: - גרש. לשון שנירס וממינס גורמס ברימיס של גרומומ, כמו וַיַּנְבֶם בָּמָבֶן (מֿינס ג, מו), וכן בֶּרָמֶס נַמָּשִׁי באבוב של קַּנְּאָיס, (פירש"י במנחות שם סכלי של מוכרי קליות) שאלולי כן אינה נטחנת בריחים לפי שהיא לחה: גדש בדמל. ומן סשעורים סיא באס, נאמר כאן אביב, ונאמר לסלן כי סשעורס אביב (מנחות סמ:): - קלור באש. שמיבשין אוחו על סאור יְקְיֶס סַיּוֹבֵל וגו' (במדבר לו, ב): – מנחה בכורים. במנחת סעומר סכחוצ מדבר, שסיח באס חביב בשעת בישול סתבוחס, (+1) ואם חקריב. סרי אס משמש גלשון כי, שסרי אין זס רשוח, שסרי צמומם סעומר סכמוצ מדצר שסיא מוצס, וכן וְאַס
- (I) שלמים. שממילים שלום בעולם. דבר אחר שלמים שיש בהם שלום למובח ולבסנים ולבעלים:
- (3) ואח כל החלב וגרי. לסביה מַלֶּב שעל מַבְּה דברי רבי ישמעהל, רבי עקיבה הומר, להביה מַלֶּב שעל הדקין:

תַבְּלְיוֹת יְסִיהֶנְה: ַ אַּמֶּׁר עַּלְיָוֹ אַמֶּר עַלְ־הַכְּסְלִים בַּעַּלִיהוֹ דְעַלְ וּסְסִיּא וָיָה נֹאַעְ אָשׁׁ. עַכַּׁלְגֵע נֹאָט עַעַלֶּךְ וֹנִט שַּׁנִשׁוּו כּוּלְגוֹ וֹנִט שַּׁבַבֹּא

אּשֵּׁר הֵיחַ נִיחָת לֵיהוֶה: (פ) لنظفيده بإلألا

نَكُرت رَكَٰكِريَّةِ: שְּׁלְמֶים לִיהְוָה זְּכְר אַנְ נְמַבְּה קּיִרְשִׁיִא מָרָם יִיָּ דְּכַר אַנְ لْمُعَامِرًا بِعَمْهِمُ كُلُخُتُنِ كُنْجُنِ لَمُعَامِرًا مُثْمُ طَيْلُخُتُنِكَ خُنْخُمُنَا

: בילני 止らる」ははし、口

המובח סביב: וְוֹנֹבְלִי בֹּנִגְ אַנֹבֹבְן אָנַרַבַּמָּוְ הַּכְ וַאָּטַה אָטָו לַפַּגר אָטַל מוָמָגר וֹסְמָּוֹב אָּנִי יִבוֹ עַלְ־רַאָּשׁ אַנִייָרוֹ

جُح ـ بَابَكُ ح لِجَهُد مَح ـ بَكُالُ ح: הַחַלֶּלְ חַמְּכְּמֵּׁה אָתְ הַפְּּרֶ וֹאֵתְ בְּחָפֵּי יָת עַּנְא וְיָת כְּלִ תַּרְבָּא לְאַמָּת הַמְּצֶּה וְסִיהָנָה וְאָת־ ליהוֹה הֶלְבּוֹ הָאַלְיְיָה הְמִימְה וְהַקְּרִיב מִוּבָּח הַשְּּלְמִים אָשֶּׁר

עַבְּלְיָת יְסִיהֶנְהַ: الخَيْمُ لِ يُرَدُّلُ لِحَيْدُ مَحِ لِلْخُوْدُ، لِا يَدَمَرُ بِوَوْنِهِ لِزَنِ נֹאַטְ אָשׁׁ. עַבּּׁלְנֵע נֹאָט עַעַלֶּךְ וֹנִע שֹנִשׁוּ כּוּלְגֹּו וֹנִע שַּנַבּא

במטפלל לבהוא פבם וו: كَيْمُ لَا مَرِ لِلْكُمْ عُمْنِهُ لِأَمْرِ هُنِمُنِهُ طِيلَةًا מַּלְ-הָמֶלְּה אַמֶּר לְמָּדְבְּהָא מַלְ מָּלְהָא דְּעָּל בַּנֵי־אַהַרֹן וִיּסְקוּן יָהֵיה

נוללא מִלִים וֹלַבְנִינִי:

אָם אַמַּר עוּאַ מַלַבוּר נִינ

יָת דְּמֵיה עַל מַדְבְּחָא סְחוֹר מהכן ומלא ווובטון בנו אבור לוּבְבָּנוּה וְוִכּוֹס יָתֵיה קָדָם וְיִסְמוֹה יָת יִדִיה עַל דֵישׁ

דעל גנא: מּזֹבׁטֹא וֹמֹבּוֹנִע וֹנִע עַּבֹבֹּא ظلٰם <u>G</u>LË(Ľ

which he shall take away hard by the loins, and the lobe above the liver, that is on them, which is by the and the two kidneys, and the fat

savour unto the Lord. offering made by fire, of a sweer wood that is on the fire; it is an burnt-offering, which is upon the smoke on the altar upon the And Aaron's sons shall make it

offer it without blemish. of the flock, male or female, he shall peace-offerings unto the LORD be And if his offering for a sacrifice of

Гокр. then shall he present it before the If he bring a lamb for his offering,

about. thereof against the altar round Aaron's sons shall dash the blood before the tent of meeting; and head of his offering, and kill it And he shall lay his hand upon the

that is upon the inwards, covereth the inwards, and all the fat rump-bone; and the fat that shall take away hard by the thereof, the fat tail entire, which he by fire unto the Lord: the fat of peace-offerings an offering made And he shall present of the sacrifice

he shall take away by the kidneys. and the lobe above the liver, which is upon them, which is by the loins, and the two kidneys, and the fat that

מן ספָבָר: על הכבד על הכליות. לצד מן סכצד, ולצד מן סכליום יםירנס לוו: שקורין איזרי"ש, וצלשון ארמי שַלְבָא דְבַבְּבְאַם: - על הכבד. שימול מן הכבד עמה מעע, וצמקום אחר הוא אומרן אָם בַיּמָבֶם סמפניס שקורין בלש"ו לויבילו"ש, לובן סנרסס למעלס בגובס סכפליס, ובמפומיפוס בשר מופסו: הווחרות. סימ דופן סמפך (+) הכסלים. (פלנקי"ן צלע"ו) שהחלצ שעל הכליום כשהצהמה חיה הוא בגובה הכסלים, והם מלמעה, וזהו החלצ שחחת

(2) על העולה. מלבד סעולס, למדנו שמקדיס עולם ממידלכל קרבן, על סמערכס:

(y) אם כשב. לפי שיש במימורי סכשב מס שמין במימורי סעז, שסכשב מלימו קריצה, לכך נמלקו שמי פרשיום:

(8) וזרקו. שמי ממנום שקן ד', ועל ידי סכלי סום זורק, ומינו נותן במלבע מלם במעלם:

(9) חלבו. המוזמר שזו, ומהו, זה החליה המימה: לעמח העצה. למעלה מן הכליות היעלות (חולין יה.):

:Suives ַנְיָדְבֶּרְ יְהְנֶה אֶלְ־מֹיֶטֶה לֵאמְר: וּמִלֵּיל יִיְ עִם מֹשֶה לְמֵימָר: ΛΙ And the LORD spoke unto Moses, **小さ になべた: (ほ)** בְּמָא לָא שַׁיכְלוּוֹ: neither fat nor blood. your dwellings, that ye shall eat ميشا المراث فر ـ تنز الأم الأم الناختر الفر الفراد الأم الأم throughout your generations in all שׁפֿע מּוּלִם לַבְנִינִיכָּם בֹּכִיל פֿוֹם מֹּלָם לְבַנִינִיוּן בַּכִּילְ It shall be a perpetual statute .ζ.αиο.Ί ٢٠٢١; ٢٠ לנגוא לג שנלא שנם וו: sweet savour; all the fat is the אַמִּעְ לְנֵגִיםׁ נִיעִםׁ פֿקַבוֹלְכֵּ לְטִים לַּוּנִבּּנָא לְאִטְׁלַבּּלְאִ of the offering made by fire, for a smoke upon the altar; it is the food 91 المعرضرية وقيرا مقاهبو كربوا الإقاعدا المهند المعادمة And the priest shall make them تخذبُلا نُمْنِيُّةُكِ: כולוםא וֹמְבוּנוּשׁ: וֹאָטַ_עַּנְעָׁעָ מַּלְ_עַכַּבָּע מַּלְ_ עַהַּבָּאַ he shall take away by the kidneys. and the lobe above the liver, which ر الله المرابع is upon them, which is by the loins, SΙ لَهُم هُمَّا يَحْجُيُهُ لَهُم يَتَرَجُرُ لَيْنَ مَلَمًا حَبَجُنًا لَيْنَ مَلَحُهُ and the two kidneys, and the fat that ھے۔تظارہ: that is upon the inwards, بتوكر يزبى: עַבְּינִר נִאָּעִ כַּלְ-עַדְיִלְר אָּמָּר covereth the inwards, and all the fat בְּעַפָּג נִע עַּגֹא נִיָּע כָּלְ עַּבְבָּא ⁺¹ לִיהְוָה אָמ־הַהֵלֶלֶב הַמְכַפָּה אָמ־ fire unto the LORD: the fat that offering, even an offering made by וֹטַלַבֿיב מִמָּנִיּ קַרְבָּנִי אָמָּה וּקבּיב And he shall present thereof his קַבֶּיב: the altar round about. על עַדְבְּחָא סְחוֹר סְחוֹר: בְּנָג אַבַּבַוֹן אָנַר בַּמָּוָ מַּלְ בַּמַּוֹבֶּם shall dash the blood thereof against וֹנוֹבְלוּו בָּנָר אַבַּרוּ וָת בַּמָּרָבּ of meeting; and the sons of Aaron ^{٤1} אֹלוֹ לְפְּנֵי צִּהֶל מוֹמֵד יְנְיָרְלֹּוּ ווכוס ומוה קדם משפו ומנא ٤і head of it, and kill it before the tent ליסמוף ית יביה על בישיה וֹסׁמֹּבׁ אָּעַ־יָּבוֹ עַּלַ־רֹאָמָוּ וֹמָּטַם And he shall lay his hand upon the <u>יְרוֹ</u>נְר: יי וֹאָם מֵּוּ אַרְבְּנְיִּי וְיִאַבְיִי לְבְּנִי וְאָם מִוּ בְּנִי אַנִּאְ אַוּרְבְּנִיה יהוֹה: shall present it before the LORD. 71 And if his offering be a goat, then he אַשֶּׁר לַיהוָה: (פּ) לְנוֹם לוּוֹבְלָּגֹא צוֹבם וֹנֹ: offering made by fire unto the upon the altar; it is the food of the 11 יי וְהִקְּשִׁירָוֹ הַכֹּהֵן הַמִּוְבֵּחָה לֶחֶם וְיַּפְּקְנִיה جُلَلَاٰۃ **くなとは止め** And the priest shall make it smoke

וְנְּשְׁהַ מִאַּטִת מִעֹּנְת: מְצְּוֹת יְהוֹה אֲשֶׁר לֵא הַמְּשִׁינָה ַ נְפָּשׁ בְּירַחָהֵטְאַ בִשְּׁנְנִּהְ מִכֹּלִ אַנְשׁ צֵּבִי יְחִיּב בְּשְׁלִי מִכֹּלִ

לאַטְמְבָּרָא וְיַמְבָּיִר מִן חַר פֿעוַבוֹא בּוֹג בַּלֹא כֹחָבוֹן

done, and shall do any one of them: LORD hath commanded not to be error, in any of the things which the saying: If any one shall sin through Speak unto the children of Israel,

(דניאל ה, א), לשְׁמוֹק עֹשִׁים לֶמֶם (קהלמ י, יע): (זו) לחם אשה להי. לממו של מש לשס גצוס: לחם. לשון ממכל, וכן נְשְׁמִימָס עֵן בְּלַמְמוֹ (ירמיס ימ, יע), עַצַּד לְמָס רַצ

(עו) חקח עולם. יפס מפורש במורם כסנים (פרק כ,ו) כל ספמוק סום:

קמֶים לַיהוָה לְחַמֶּאת: חַטְאַתוֹ אֲשֶׁר חַטְּאַ פַּר בֶּן־בְּקָר מּוֹר בַּר מּוֹרִי שְּלִים קֵּדָם יִיָּ َ إِيَّهُ فِي لَا يَا رُبُكِ إِن كَالِي هِ مِنْ مِنْ مِنْ مِنْ مِنْ لِي اللَّهُ مِنْ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ ا אַם הַכַּהַן הַמָּשָׁיהַ

خظتر نبيت: מַל־רַאַשׁ הַפְּּר וְשְׁתַטַ אָת־הַפָּר עַלְ בִישׁ הּוֹרָא וְיִכּוֹס יָת הּוֹרָא ٠ ڟێ؆؆ڂ۪ۅڹڔ؞ڔؠڹڔڔ؋ڟۣ؋ۿ۩ۦڔ۩ڒۦڹ؋ڹؚۼڂڄڽڡڹڔڔڹۻڟ؋ؠڡڔؾ؞؋ إيرجره אָת הַפָּׁר אָל־פָּתַח אָהָל ן יַיִּהִי יָח הּוֹרָא לִהָרַע מַשְׁכַּן

्र द्विप प्रदूर प्रकेशेत सर्घ प्रदूर

וְהַבָּיא אַתִּוֹ אֶלְ-אָהֶל מוֹעֵּר:

ترظيه: خظر إبرن هماجن فردم י וְהַנְּה מִן־תַבְּׁם שֶׁבַע פְּעְמִים لْمُحَرِّ بَوْتِلًا كُنْ كُمْ خُمُرُ فَيُنَا

מוְבָּח הַמְלָר אֲמֶר־פָּתַח אָהֶל چَל־דָם תַפָּר יִשְׁפּּדְ אֶל־יִסוֹּדִ יַהוְה אַשֶּׁר בָּאָהֶל מוֹעֶּד וָאָתוּ ק מִזְבַּח קְטָׂרֶת הַסַּמִּים לִפָּנֵי إزمرا محذر مرا مجه وح كرائم

لْمُن حَر لِنَاكُم قَل CICLE:

لِيُهُد قِرِيتِظِيِّة: מַלְתַפְּבֶר וֹאָנִי

> 7000 ַ בְּשַׁאֵ אַם כְּעַנְאַ רַבָּא יְחוּב לְחוֹבַת

בעובא וומיל ימיה למשפן כַּבוֹלא בַבּא מִגַּמֹא

וֹמִנֹוֹ בוֹבִם נֹוֹ בוֹבם פֿרוּכִּהָא לבלא נובו מו במא מַבֹּת וומבול כהוא יה אַצַבעיה

Laltúx Ládúx Ltúla בְּמָא בְּתוֹרָא וִשְׁפּוּרְ לִיסוֹרָא ג' בּבְמַמְּכּן וֹמִלָּא וֹנִים בֹּבְ מֹוַבַּע לַמונַע בַּסְמִּגָּא בַּבַבַּ ונטו פֿבֿלא מו בַּמֹא מּכְ פֿבַלני

מכן עלא וני כל שבלא במכן וַפַּוּישׁ מִנּיה יָת מַרְבָּא דְּחָפַי ווֹע כֿל הַנַב הוֹרָא דְּחַשָּׁתָא

> sin-offering. blemish unto the LORD for a sinned, a young bullock without him offer for his sin, which he hath to bring guilt on the people, then let if the anointed priest shall sin so as

the LORD. bullock, and kill the bullock before his hand upon the head of the Defore the LORD; and he shall lay the door of the tent of meeting And he shall bring the bullock unto

it to the tent of meeting. the blood of the bullock, and bring And the anointed priest shall take of

front of the veil of the sanctuary. seven times before the LORD, in the blood, and sprinkle of the blood And the priest shall dip his finger in

door of the tent of meeting. of burnt-offering, which is at the he pour out at the base of the altar remaining blood of the bullock shall in the tent of meeting; and all the incense before the LORD, which is upon the horns of the altar of sweet And the priest shall put of the blood

inwards, and all the fat that is upon the the fat that covereth the inwards, sin-offering he shall take off from it; And all the fat of the bullock of the

- בוהנה. ממקלם אחם מהן, כגון הכוחב בשבח, שם משמעון, נח מנחור, דן מדניאל: (s) מכל מצוח ה׳. פירשו רבומינו אין מעאת באה אלא על דבר שודונו לאו וכרת ושגגתו מעאת (שבת קע.): מאחח
- ולסמפלל בעדס, ונעשה מקולקל: פר. יכול וקן מלמוד לומר בן, מי בן יכול מן, מלמוד לומר פר, המ כילד, זה פר בן ג': הטם. ונעלם דבר מעיני הקהל ועשו. ופשומו לפי אגדה כשהכהן גדול חומא אשמה הטה הוא זה, שהן מלויין בו לכפר עליהה (3) אם הכהן המשיח יחשא לאשמת העם. מדרשו לינו מייב ללל בסעלם דבר עם שגגת מעשה, כמו שנלמר ללשמת
- (פ) אל אהל מועד. למשכן. ובנים עולמים לסיכל:
- (4ada.): (6) אח פני פרכח חקדש. כנגד מקוס קדושמס, כוון כנגד בין סבדים, ולמ סיו נוגעים דמים בפרכם, ומס נגעו נגעו
- (ז) ואת כל דם. שירי מדם:
- החשאת. לסביק שעירי עבודת קליליס לכליות ולמלביס ויותרת: יודים ממנו. מן סממובר, שלק ינתתו קודס סתרת מלבו (8) ואח בל חלב פר. מלצו הים לו לומר, מק מלמוד לומר פר, לרצומ פר של יום הכפורים לכליים ולמלצים ויימקם:

يتجزين بمبينين ﴿ هُمُلَا يَرَبُوا هُمُلا مَحِ لَوَٰوَكُرُ لِ يَمْرَبِوا يَعْرَبُ بَوْمَنِهِ أَنْنُ וֹאֵעְ אָשׁׁ. עַכְּלְיֵע וֹאָע עַעָלֶךְ וֹיִע שַּׁבְּשׁוֹ כּוּלְוֹן וֹיִע שַּׁבַבֹּא

מוְבָּח הַעַּלֶּה: تشركريا إبركميت تحتا يرح مدتسبة بيورعدا جبيبة برح Çİ₩İ.

מּלְ בֹּאָמִׁוּ וֹמֹלְ בֹּבֹבֹמֹוּ וֹלִבֹבֹוּ בַּסְבֵינִ מַלְ בַּיְמֵּנִי וֹאָטַ הַּוָּר עַפּּרְ וֹאָטַ כַּלְ בַּהְּרְוּ וֹנִט מָהַּוּ שִּוֹבָא וֹנִט כַּלְ

مِرْ ـ مِيْنَ فِيْنُ مِرْ ـ شِوْلِهِ بَالْتُهَا عُدِ مُثَوِّكُ لَيُمُا لَمُثَلِ عِنْ ا בּ מְחִוּץ לְמַּחֲנֶה אֶל־מְקוֹם מְחוֹר לְמַשָּׁרִיהָא לַאֲחַר דְּבֵּי לַאֲחַר אֶנוַ_כַּל_וַשָּּׁׂר **%**__

אַהָע מִכְּלְמִצְּיָה יְהְוָה אֲשֶׁר لْغِط خُرِـ لَمَلَك نَشِلُعُرِ نَشَهِد نَّمَتُكُ: (وَ)

לאַ־תַעְּשֶׁינָה וְאָשֶׁמוּ:

אָבֿל מוִמָּר: בַּבְר לְחַמְּאִנ וְעִבַּרִאִּי אִנְיִ לְבַּנֵי, לְחַמְּטֹאַ וְנִיִּטְוָן יָמִיה לְקְּדָּם ÷¹ עָלֶיִהְ וְהִקְּרִיבוּ הַקְּהָלְ פָּר בָּן יִיקְרְבוּן קָהָלְא מּוֹר בַּר חּוֹבִי וְנְיִרְעָּה הַחַשְּׁאַת אֲשֶׁר חְשָּאָי וְהָהְיָדִע חוֹבְהָא דְּחָבוּ צְּלִה

מֹבְבַּטְא בַּמַּלְטָא: וֹבַע כַּמָא דְּמִתַּפַּרַשׁ מִמּוֹר נִכְּסָת

בְּבְעוֹה וְנִוּיה וְאִוּכְלֵיה:

בוע מושר קטמא ותוקר: מַל אַמַנָא בֹאַישָׁרָא מַל אַתַר לופוט זט פֿג שוָבֹא לַמִּבַּבֹא

مُحْدِ فَطِيدَتُم يَدِدُ لُـكُم حُمُدًا

ממנו לעלא נומבעו ער

וְאָשֹׁלְוּן וּיִבוּ מְכוּפֹא פֹּעִוֹמֹא

lào ch cháis Liátac

בית מישר קטמא וייקיד ימיה

And if the whole congregation of out shall it be burnt. with fire; where the ashes are poured

poured out, and burn it on wood

carry forth without the camp unto a

clean place, where the ashes are

even the whole bullock shall he

legs, and its inwards, and its dung,

its flesh, with its head, and with its

But the skin of the bullock, and all

priest shall make them smoke upon

sacrifice of peace-offerings; and the

as it is taken off from the ox of the

is upon them, which is by the loins,

and the two kidneys, and the fat that

he shall take away by kidneys, and the lobe above the liver, which

the altar of burnt-offering.

done, and are guilty: LORD hath commanded not to be do any of the things which the from the eyes of the assembly, and Israel shall err, the thing being hid

٤і

11

tent of meeting. sin-offering, and bring it before the shall offer a young bullock for a sinned is known, then the assembly when the sin wherein they have

ללמוד סימנו, שאין למדיון למד מן סלמד בקדשים, בפרק איוסו מקומן: על הכבד על הכליות על ראשו ועל כרעיו. לשלמים, מה שלמים לשמן, אף זה לשמו, ומה שלמים שלום לעולם, אף זה שלום לעולם. וצשמימת קדשים (וצחים ממ:) מלריכו (OI) באשר יורם. ממומן ממורין המפורטין בשור ובח השלמים, וכי מה פירש בובח השלמים של מפירש כמן, מל מל להקישו (a"c erq r, à):

לאַטְעָּבְרָא וִיחוּבוּן:

כמו שנאמר וְסוֹנִים אָם סַדֶּשֶׁן אָל מִמוּן לַמַּמַנֶּס (לסלו ו, ד): על שפך הדשו ישרף. שאין מלמוד לומר, אלא מלמד שאפילו שפירשוסי רבוחינו במם' יומה (מח.) ובמנסדרין (מב:): אל שפך הדשן. מקוס ששופנין בו סדשן סמסולק מן סמובח, ממרן לממנה, זה שהיה מרן לעיר, שיהה המקום עהור: מדורץ למחנה. מרן לשלש ממנום, וצבים עולמים מרן לעיר, מר (בו) אל מקום שהור. לפי שיש מחוץ לעיר מקום מוכן לעומחה להשליך הבנים מנוגעות ולבית הקברות, הולרך לומר כולן לשון מוספת הן, כמו מלצד:

הקהל ועשו. שעשו לנור על פיקס: (13) עדת ישראל. אלו פנסדרין: ונעלם דבר. עעו לסורות באחת מכל כרימות שבתורס שסוא מותר (סוריות ז:): वेश वर्व त्याः

ΤT

וְשָׁעַׁמ אָת־תַפֶּר לִפְּנָי יְהַוֶּה: مَح لَهِم لَقُد حُفَّادُ نُلِبُكُ نَدَيْلِ مَعْ تَدِمَ لِينَّهُ كَلُهُ مَا י ְוֹסְמְׁכֵּוּ וּקְנֵּי הַעֵּדֵה אָח־יְדִיהָם וְיִסְמְּכִוּן

לנכום לנו עולא ללבם לל:

the bullock shall be killed before the of the bullock before the LORD; and shall lay their hands upon the head And the elders of the congregation

<u>הַפַּר אָל־אַהֶל מוֹעֵר:</u> נְהַבֶּיא הַכְּהַן הַמַּּמְּנִה מִנֵּם נִימֵּיל כְּהָגָא רַבָּא מִדְּמָא

דתורא למשפן זמנא:

tent of meeting. of the blood of the bullock to the 91 And the anointed priest shall bring

אַנ פֿוֹג וַפּֿבֹכִיני וְהִיּוֹה שֶׁבַע פְּעָמִים לְפָּוַנִי יְהוֹה نَّمُ خَمْ بَوْتِا هُمُّ خُمْرِ مَالِيَتُنَّا

كَلُو فَلِيْكُمُهُ: במא נובו מבה ומנון שבם וו וומבול בהנא אַצבעוה מן

the veil. times before the LORD, in front of the blood, and sprinkle it seven And the priest shall dip his finger in

אַשֶּׁר־פָּתַח אָהֶל מוֹעֵּד: البه المرات المنظل المرجد المرات المرجد المرات الم בְּצְּטִרְ מוּמָדְ וְצְּוֹנִ כְּלְ-תַּדְּׁם וְמָּנִא וֹנִים כָּלְ דְּטָא וֹשְׁפּוֹרָ 81 המוְבָּח אֲשֶׁר לְפָּנֵי יְהֹוְה אֲשֶׁר ומן הַבְּם المكتابا

בבטבה מהפן ומנא: ליסודא דַעַרְבָּחָא דַעַּלַתַא הֹק שַנְנָּט ימוֹ בַּמֹא ישׁוֹ הֹלְ שַנְנִינוֹ is at the door of the tent of meeting. of the altar of burnt-offering, which blood shall he pour out at the base of meeting, and all the remaining before the LORD, that is in the tent the horns of the altar which is And he shall put of the blood upon

וְהַקְּשָׁיר הַמִּוְבְּחָה: גַּע פַֿלְםַלְפַּוֹּ זְבָרִם מִמְּנֵנוּ וְיִנְיִ פַּלְעַבְּרֵנוּ וַפְּבוֹנְהַ מִנְּנִינִי

ונפוק למדבקא:

the altar. off from it, and make it smoke upon And all the fat thereof shall he take

גַבְבָה הַכְּבֵוּן וְנִסְלָט לַבָּה: הַהַּמְאַנוּ כֵּן יַצְּשֶׁרַ־לָּוֹ וְכִפָּּר וְשְּׁמְה לַפְּר כַּאֲשֶׁר עִשְׂה לְפַּר

أنهفدك كبيل: ליה ויכפר עַליהון כְּהַנָּא לַטוָרָא בַּטַמְּטָא כַּן וֹהַבִּיר לנהביד לחורא במא דעבד

for them, and they shall be forgiven. and the priest shall make atonement sin-offering, so shall he do with this; as he did with the bullock of the Thus shall he do with the bullock;

נְּעוָגָּגא אָעַ־עַפָּּר אָלִ־מָעוּאָ וְיַפָּּיל יָנִי עּוָרָא לְמִבָּרָא

חַשַּׁת קַהָלָא הוּא:

sin-offering for the assembly. burned the first bullock; it is the without the camp, and burn it as he And he shall carry forth the bullock

17

07

ַבַּקְּבֶּלְ הְוּאֵי (פּ) שְׁנֵרְ אֵָתְ תַּפֶּּר הָרְאִשְׁוֹן תַמָּאָת דְּאִנִקִיר יָָה תּוֹרֶא קַרְטְּאָת יַּ לַמַּחַנְּה וְשְׂרֵךְ אָהוֹ כַאֲשֶׁר לְטַשְׁרִיהָא וְיוֹקֵיד יָחֵיה כְּמָא

משמעאו כולס מ"ו נסמלקס הקדושה (זבמים מא:): שלו ממקיימת, ואס כולס פרמו, אין פמליא שלו ממקיימת, אף כאן כשמעא כהן משים עדיין שם קדושת המקוס על המקדש, (17) אח פני הפרכח. ולמעלה הוא אומר אם פני פרכת הקדש, משל למלך שפרחה עליו מדינה, אם מעועה פרחה פמליא

(18) יסוד מובח העולה אשר פתח אהל מועד. זס יקוד מערני שקול כנגד ספתת:

לא נמפרשו בו, מנא דבי ר' ישמעאל, משל למלך שועס על אוהבו, ומיעט בסרחונו מפני חיבחו (שם): (19) ואח כל חלבו ירים. ואע"פ שלא פירש כאן יומרת ושתי כליות, למדין הס מְוְעָשֶׁה לפר כאשר עשה וגוי. ומפני מה

שנמנן בממנה קמט כפר, הולרך לומר כלן שממנה למח מהן מעכבם: מס שלה פירש כהן, ולכפול במצות העבודות, ללמד שהם חקר החח מכל המחנות פסול, לפי שמצינו בניתנין על המובח החילון (02) ועשה לפר. זה, כאשר עשה לפר החמאה כמו ממפורם נפר כקן משיח, להניה יומרה ושהי כליות, שפירם שס

ري ـ تخمُرُدُك خمُلاك لَغُمُّك: ַ מִכְּלַ מִּצְוֹתַ יְהַוֶֹּה אֱלֹהָוּ אֲשֶׁוֹר אַשָּׁר נִשְּׁיאַ נְהָהָא נְשָׁהַ אַתַּר

('∏!⊑: בלא כֿמָבון לאָטִמְּבַבא בֹמָבוּ מכלק פפונוא בנו אלבוע אָם בֹּלֵא וְחִוּכ וְנִהְבִּיִּג חַגַ

and is guilty: hath commanded not to be done, things which the Lord his God through error any one of all the When a ruler sinneth, and doeth

המנר מונם זבר המנים: שׁמֹא פֿע וִבְיבֿוּא אָעַ־לַּוֹבְּנָוּ אָוֹ־הוֹדָע אֵלְיוֹ חַשְּאהוֹ אֲשֶׁר

בה וַיַּיִם, יָת קוּרְבְּנֵיה צְפִּיר או אָטִירַע לֵיה חוֹבָמֵיה דַּחָב

נוסמוף ודיה על ביש צפירא

בר מוין דבר שלים:

burnt-offering before the LORD; it place where they kill the head of the goat, and kill it in the And he shall lay his hand upon the

offering a goat, a male without

known to him, he shall bring for his

if his sin, wherein he hath sinned, be

אָת־הַעַּלָה לְפְּנֵי יְהְוֹּהְ חַמָּאַת עַלְהָא בַּרְם יִיְ הַשְּהָא הוּא: ושְׁתַט אֹהוֹ בִמְקוֹם אֵשֶׁר וֹשְׁתַט וֹסְמַּבְ יִבוּ עַלְ־רַאָּשִ הַשִּּמִיר

ווֹסַר כַּעוֹלָא מִעַּמָא בַּעַמָּטָא וְנְכָּנְסְ יָמִיִּנִי בְּאַנִיְרָא בִּיִכְּנָס יָנִי

pour out at the base of the altar of remaining blood thereof shall he the altar of burnt-offering, and the finger, and put it upon the horns of blood of the sin-offering with his And the priest shall take of the

יַסְיֹר מִיְבָּח הַעֹּלֶה: הְעַּלְהְ וְאֶתְ־דְּעָוֹ וִשְׁפְּרְ אֶלְ־ ¿ בֹאָגֹּבֹמְוּ וֹנִעֲוֹ מֹלְ בַּוֹרָנִׁי מִוֹבַּעַ ੍ਰਿਤ੍ਰੇਸ ਸੁਵੰਸ਼ੀ ਖ਼ਸ਼ੂਰ ਸੁਸ਼ੁਥੂਆਂ

يَٰ لِمَٰ إِنَّ اللَّهُ ٢ ליסידא דַעַרְבָּהָא מֹוַבְּטֹא נַמֹּלְטֹא וֹנִי עַמִּיבִי בא לימון הכן פולני

كألكريا

shall be forgiven. him as concerning his sin, and he the priest shall make atonement for the sacrifice of peace-offerings; and smoke upon the altar, as the fat of And all the fat thereof shall he make

burnt-offering.

is a sin-offering.

blemish.

97

77

77

וְנְסְלָח לְוִי (פּ) أَرْهُدُ مُكْرَد بَاحِيْلًا مُلَاهً بِمَنْ طِيلَمَنْ انْرَهَد مُكِينَد خَيْرُهِ ^{22} <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math> <math>

נאָם אַנָּה תַּד יִחוּב בָּשָּׁלוּ מחוקמיה וישְּמְבֵיק לַיה:

ムロアロロン

څے

and be guilty: hath commanded not to be done, any of the things which the Lord people sin through error, in doing And if any one of the common

: ۩۩ڰٵ ממְצְנְת יְהְנְה אֲשֶׁר לֹא־הַעְשֶׁינָה יים" מעַנַם הָאָרֶץ בַּעַּעַהֿה אַהַת מעקה דַּעַרְעָּ בָּעִינְיָה חַר וְאָם_נָפָּהְ אַנַוֹּנִי מִּנֵוֹמָא בִהְּנָגָר

לאְטְעְּבְּרָא וִיחוּב: מֹפֹּפִינִגֹּא בַּנֹּ בַּלָא כֹּהְבוּנוֹ

he hath sinned. without blemish, for his sin which for his offering a goat, a female known to him, then he shall bring if his sin, which he hath sinned, be

ង់ជាំ្រ ប៉ាជុំងៈ

עּיִּים הְמִימָה נְקַבְּה עַלְ־חַשְּאָתִי שַׁלְמָא נוּקְבָּא עַל חוֹבְתֵּיה ₈₂ שַׁמֹא וַשִּׁבְּיִא לַבְבַּיָּוּ מְּמִּנְבַע וֹנִינִי מִנְבַבַּנִינִי הַּנָּנְבַע מִיּנִ אַן הוֹדָע אַלְיוּ חַשָּאקוֹ אַשֶּׁר אוּ אָהְיָדִע לִיה חוֹבְהֵיה דְּחָב

(22) אשר נשיא יחשא. לשון אשרי, אשרי שרי שהושיא שלו נותן לכ להכיא כפרה על שגגתו, ק"ו שמתתרע על ודונותיו:

כא, לו): הודע אליו. כשחמא סיס קבור שסוא סימר, ולאחר מכאן נודע לו שאיקור סיס: (23) או הודע. כמו אם סידע סדבר, סרבס או יש שמשמשין בלשון אם, ואם במקום או, וכן או לובע פי שור נגַם סוא (שמות

(25) ואת דמו. זירי סדס: (+s) במקום אשר ישחש את העולה. נלפון שהול מפורש בעולה: חשאת הוא. לשמו כשר, שלה לשמו פקול:

(62) בחלב זבח השלמים. כלומן למורין המפורשים צעו, הלמור ללל שלמים:

במקום העקה: אַרָשָׁאָר וְיָשְׁאַר אָר בְּוֹשְׁאָר הַשְּׁאָר אָר אָרָשְׁאָר אָר אָנְשְׁאָר אָר אָנְשְׁאָר אָר אָנְשְׁאָר אָר

בּאַטְרָא בַּעָּכִיא: באָה ווֹסמוִב זָנו וִבוּיה עַל בוש

burnt-offering. To sould shi ni gnirefto-nis head of the sin-offering, and kill the And he shall lay his hand upon the

正常注意证: إهٰں جِٰלְ־יָמָה יִשְׁפּׁך אֶלְ־יָסִוֹּד וֹנְמֵּן מַּלְ_סַבְּנְיִם מִוְבָּח הַמָּלְיִם וֹלְמְט עַכִּעוֹן מִבַּמִע בַּאָּגִּבֹּמְנִ

ליסודא דַעַרְבָּחָא: בּהֹּלִטֹא וֹנִי כֹּלְ בַּמִּי וֹמִפּוָב ונטון גל פרנת מדקהא נוסר כּבוֹלא מוֹבמע בֹאָגֹבֹמוע

ניחח ליהוה וְכְפֶּר עְּבְיֵוּ הַכֹּהָן لنظڤرد توتل تظاجِئد کِدْرت דנ הוסר הֿקב מעַל זָבַח הַשָּׁלְמִים ڶۿٮ۬ڂٙڔۦڷڂڴٮ ڹؙۻڔۦڂۿٙۿ۪ڔ

ווּשְׁשַׁבוּכו בוש: פֿבר גַּלוָנִי, פַּנַדָּאָ למֹבְלִיא לאִטְׁלַלָּא בָּנְהֹוֹא באטמבא טבר ממל נכסח וֹנִע כֹּלְ עַּוֹבַעִּע נַהְצָּוּ כַּמָא

נְנְסְלָע לְנִי (פּ)

לְעַמְּעָא וּנִלְבָּא מֻּלְמָא וֹנְעִינָע: יּ נֹאִם_כַּבְּמְ גֹבִיאַ לַנְבָּנִיְ לְעַמֹּאָנִ ַגוֹנוֹג טוּב~~וֹלַ~~נוּגע

אַשֶּׁר יִשְׁחַט אָת־הַעֹּלֶה: וְשְׁתַּם אִטְהֹ לְחַמְּאִת בִּמְלְוִם חַמְּּמָא וִיכּוֹס יָתַה לְחַמְּמָא ַנְסְמַדְּ אֶת־יָדוֹ עַל רַאִשׁ הַחַמָּאָת

לטבר המימה יביאַנה:

בְאַטְרָא דְּיִכּוֹס יָת עַּלְקָא: לוסמוף ות ודיה על ביש

هُم_نُوبِ يَامِنِكُنَ: הַלְגַׁע וֹאָנוַ כְּלְ דְּמָה וֹאָפַּוֹ ្ន בא לא לכן ולען הע_פולט מולע וְלַלְּטִׁם עַכְּעָּוֹ מִצַּׁם עַתַמַּאָע וִיפָּר כְּעַנָּאָ מִדְּטָּא דְּחַשְּׁמָאַ

ישְׁפוּרְ לִיסוֹרָא דְּעַרְבָּחָא: מֹבְבְּטִא בַּהַּלְטַא וֹנִע כָּלְ בַּמִּעַ בא א לימון הכן כולני

חְמָא וְנִסְלָח לְוִ: (פּ) מְּלְיֵנוּ תַּכְּבֵיוֹ מַלְ-חַמָּאָתִוּ אֲמֶּרִ-המוְבַּחָה עַל אִשֵּׁי יְהוֹוָה וְכִפָּׁר בַּאָּלְמִים וְהַקְּמִיר הַכּּהָוֹ אָטִם בולב-הַכָּמָּב ڶۿٮڗڂڔ۩ڂڐؗڐۦڹ۫ۻڔڐڿڰٙۿ۪ڐ

עוַלְמַיה דְּחָב וִישְׁהָבִיק כַיה: כַּבוֹנֹא מַכ למֹבְבּטֹא מֹל לוּנְבְּנִיֹא בַּיִּנִ הגא נופוט פֿבּדא זטעון בְּטִעַהְבַא שְּׁבַר אָמָּב מִנִּכְסַע ווֹט כֿל טַבַבַּע וֹמָבַּוּ כֹמָא

> pour out at the base of the altar. remaining blood thereof shall he burnt-offering, and all the put it upon the horns of the altar of blood thereof with his finger, and And the priest shall take of the

shall be forgiven. make atonement for him, and he unto the LORD; and the priest shall upon the altar for a sweet savour and the priest shall make it smoke off the sacrifice of peace-offerings; away, as the fat is taken away from And all the fat thereof shall he take

bring it a female without blemish. offering for a sin-offering, he shall And if he bring a lamb as his

they kill the burnt-offering. for a sin-offering in the place where head of the sin-offering, and kill it And he shall lay his hand upon the

pour out at the base of the altar. the remaining blood thereof shall he the altar of burnt-offering, and all finger, and put it upon the horns of blood of the sin-offering with his And the priest shall take of the

and he shall be torgiven. touching his sin that he hath sinned, make atonement for him as made by fire; and the priest shall upon the offerings of the LORD make them smoke on the altar, peace-offerings; and the priest shall away from the sacrifice of away, as the fat of the lamb is taken And all the fat thereof shall he take

58

ıξ

- (IE) כאשר הוסר חלב מעל זבח השלמים. כלימורי עו הלמורים נשלמים:
- (33) ושחש אותה לחשאה. שמקל שמיממק לשס מעלת:
- אשר ה׳. על מדורות האש העשויות לשם, פואיילי"ש בלע"ו: (35) כאשר יוסר חלב הכשב. שומרצו אמוריון וַפַּלְנָה, אף מעאת כשהיא צאה כצשה מעווה פַּלְנָה עם האמוריון: על

אִם_לוֹא יַנִּיִר וְנְשָׂא עֲוֹלְוֹ: אַלַב וְהַוּא מָב אָוִ בַאָּב אָוִ וֹבִית ב* װָפָשׁ בִּי־מִחֲמָא וְשֶׁמִּעָהׁ קַוֹּל

וְרָוּאַ מְּמֵאָ וֹאַמֶּם: בּוֹלַבְע מָבוֹא מִמֹא וֹנֹהֹבָם מִפָּנוּ אַנ בְּנְבְלַתֹּ בְּהַמָּה שְמֵאָה אָנ ב טְמֵאַ אוֹ בְנִבְלַת חַנְּה טְמֵאָה אָן וָפֹּמִ אֹמֹּב טִנּתְ בֹּכֹב בַבֹּב

ממנו וֹבוֹנא גֹבֹת וֹאַמֹּם: מַמְאָבוּ אָמָב יִמְּקָא בָּה וָנָגְלַם אָן כֿו וֹנַתְ בֹּסְׁמִאָּט אֹבְם לְכִלְ

וְאָמֶם לְאַנִוֹנו מִאֶּבֶּנוי: בּשְׁבַׁמְּע וֹנֹמְלַם מִמָּנִנּ וְעוּאַ_נֹעַמ לַכֶּל אֹמֶּר וֹבֹמֹּא דִשְּׁפַּׁעִים לְטַבַּמוּ אַנְ לְטֵנִמִּוּב בַּמִּפְּנוֹ לְאַבֹּאִמֵּא אַנְ לְאֵנַמֹּבְא אָנִ יְּפְׁמָה כַּּנִ עַמְּבֹרָתְ לְבַמָּא אִנְ אֵנָהְ אָּבִנְ נְלַבִּנָהְא

ئنِكَتَبُد هُمُّد نَامُهُ مُكْرِبُ: י וֹבְינִי בִּי יָאִשָּׁם לְאַנַוֹע מִאָּבָנִע וּיהִי אַרִי יִחִּיב לְנִדְא מִאִּלָּוֹ

מַחַמָּאַנִי: לְטַמְּאָט וֹכִפָּר עְּלְיֵו הַכְּנֵוֹן לְטַמְּטָא וִיכַפּּר עַּלְוֹהִי בְּהָנָא עַבְּאָן כַּשְּׁבֶּר אָרַשְׁעִינֵת עַנֵּים עָנָים עָנִיים אַנִּינִים עַנִּין עַנִּין עַנִּין עַנִּין י ַ חַשָּׁאַתוֹ אֲשֶׁר חָשָׂא נְקַבְּׁה מָן־ עַל חוּבְתֵיה דְּחָב נוּקְבָּא מָן וְהַבַּרָא אָת־אַשְׁמַוֹּ לַיהֹוֹה עַלְ יְיַהַ יָּיִ עַלְּהָם יָיָ

> TIE'T: אַן וֹבֹת אִם לָא וֹטִוּנ וֹלַבָּנֹל מומי וְהוּא סָהִיד אוֹ חֲזָא וֹאָנֹה אָבׁו וֹשִוּב ווֹהָתָה בַּל

> מְסְאַב וֹשִׁב: מְסְאַב וֹיהֵי מְכוּסָא מִנִּיה וְהוּא מְסְאַבְא אוֹ בְּנִבְלָת רְחֵישׁ מַסְאַבְשַׁאַ אַנְ בַּוֹבַבְעַ בַּמִּנִבָּאַ מְסָאַר אַנְ בְּנִבְּלָע עַנְעָאַ או אָלָהְ בְּוֹלֵבִר בָּבֹב מִבַּהִם

נטב: וְיהֵי מְכוּסַא מִנֵּיה וְהוּא יָדַע לכל סאובתיה דיסקצב בַה או אוו ולוב לסואלט אוא

וֹטַב כַטַבֹא מָאָכָּוּ: וובו מכוסא מנוב לבוא לבת עְאָלֶם לְכָּלְ דִּיפְּרִישׁ אָּנְשָׁאַ בִּקְיּיִם

ויודי דָקב עַּלַה:

then he shall bear his iniquity; seen or known, if he do not utter it, being a witness, whether he hath heareth the voice of adjuration, he And if any one sin, in that he

that he is unclean; guilty, it being hidden from him unclean swarming things, and be unclean cattle, or the carcass of an unclean beast, or the carcass of thing, whether it be the carcass of or if any one touch any unclean

knoweth of it, be guilty; hid from him; and, when he wherewith he is unclean, and it be man, whatsoever his uncleanness be or if he touch the uncleanness of

these things; knoweth of it, be guilty in one of hid from him; and, when he utter clearly with an oath, and it be whatsoever it be that a man shall lips to do evil, or to do good, or if any one swear clearly with his

sinned; shall confess that wherein he hath guilty in one of these things, that he and it shall be, when he shall be

for him as concerning his sin. and the priest shall make atonement lamb or a goat, for a sin-offering; sinned, a female from the flock, a the LORD for his sin which he hath and he shall bring his forfeit unto

9

Λ

- (I) ושמעה קול אלה. נדנר שהוא עד נו, שהשניעוהו שנועה שאם יודע לו נעדות שיעיד לו:
- (2) או נפש אשר חגע וגור. ולאחר המומאה הוו יאכל קדשים, או יכנס למקדש, שהוא דבר שודונו כרח, במסכם שבועות
- (ו.) נדרש כן: ונעלם ממנו. סמומס: ואשם. בלכילם קודש לו בבילם מקדש:
- מקדם: בבועל נדס: בה. לרבות בולע נבלת עוף מסור: ונעלם. ולה ידע. ששכת סמותהס: ואשם. בהכילת קודש הו בביתת (3) בטומאח אדם. זו עומלם ממ: לכל טומאחו. לרנום עומלם מגע זנין וזנום: אשר יטמא. לרנום סנוגע
- שבועה שיש בה כפירם ממון הינה בקרבן זו הלה בהשם: יבטא. לרבות לשעבר (שבועות כו.): ונעלם ממנו. ועבר על שבועתו. כל אלה בקרבן עולה ויורד כמפורש כאן, אבל (+) בשפחים. ולא בלב: להרע. לעלמו: או להישיב. לעלמו בגון אוכל ולא אוכל אישן ולא אישן: לבל אשר

4441: וֹאִם_לְאָ עַנִּינִעַ יָּדִי דֵיִּנ

Ĺ**Ć**⋈ (±Ľ,′**८**: ומכלט אָנוַ באָמָּוּ מִמִּוּכִ מַנְבּוּ זָנִי בּיִמִּיהִ מִפָּבִיכִ טַבְּלִיהַ וֹכִאַ زيجري بهن څر يوټا زيځتر انتت نتي نځيا ځنه ځينه نځدر ا

אָבְיַנְסְוֹדְ הַמִּוְבֵּחַ הַמָּאָת הָוֹאָי המוְבָּח וְהַנִּשְׁצָּר בַּדְּם יִמְצֶּר וְהִיְּּה מִנַּם הַחַשָּׁאִת עַל־קֵיר

אַשֶּׁרַ־חָטָא וְנְסְלָח לְוּ: (ס) וֹכפָּב מֹלַגוּ עַכִּעָּן מָעַמָּאַנוּוּ إَيُّهُ مَا تَقِيْدٌ يَقِيْضُ لَا خُرِّا حَفِيْفُوْم

לְבַנְּׁע כַּי חַמָּאַת הָוֹא: مَجْرَبُ هُمُا لَحِهِ ـ نقل مَجْربُ קאָפָּה סָלֶת לְחַמָּאָת לֹאַ־יָשָּׁים אָנַן לַבְבוֹנ אָמוֹב בַמֹא הַמִּנֹנִי שניעי או לשני נאָם לאַ תַּשָּׁיג יַדְוֹ לִשָּׁהַ תַּלִּים

אָשֶּׁי יְהַנְּהָ הַשָּׁאָה הָוֹאָאָ אַוְּכְּרְתְּהֹ וְהַקְּמָיר הַמִּוְבָּחָה עַל ו מְמֶּנְּר מִלְוֹא לַמִּגָּוִ אָתַ ثقدنهٰ فح تحتا لظمًا تحتال

> ם ייָ חַד לְחַשָּׁהָא וְחַד מפֿלינין או הָבין בָּנִי יוֹנָה סׁנְלָא נְנִימָי נְתְ חוּבְתָיה דְּחָב וָאָם לַא הָמָמֵי יָדִיה בָּמָסָּה

בַּטַמָּאַנ באַמִּוֹנִי יִנ בַּלְתַמָּנָאַ לַבְּמִינָאַ וִיִמְלִוּלִ

דְּעַרְבְּחָא חַשְּׁתָא הוּא: **くっつごごと ÜLĖŪX** עה אַרַעַּאַ הַרַעַּאַלאַ עּלַ

ווכפר עלוהו כהנא

הַמְּתָא הִיא: ולא יטון הֿלַע לְבוָוֹטֹא אָבוּי לְטַמּטֹא לָא וֹמִוּוּ הַּלַע מִמִּטֹא מו מֹסֹבֹא בֹטַלְע סֹאָוּן סִּגְּעַמֹא ונימי יח קון בניה דים ביד בְנֵי־יוֹנְהֹ וְהַבְּיֹא שַׁפְּנִינִין אַוֹ לְחָבֵין בְּנֵי יוֹנָה ואָם לָא עֹוֹבָנע וֹבוע לַעָּבוּוֹ

לוּבְבָּוֹא בַּוֹּ עַמְּטָא עוֹא: אַבְלְבְנִישִי וְיַסִּיק לְמָדְבְּּחָא עַּלִ כַּבַבָּלָא מִנָּשׁ מֶלֵו עַמָּג עַמָּגנש נִעַ לגוטונע לוט פֿעלא וולמוץ

> burnt-offering. sin-offering, and the other for a pigeons, unto the LORD: one for a two turtle-doves, or two young for that wherein he hath sinned, lamb, then he shall bring his forfeit And if his means suffice not for a

> shall not divide it asunder. off its head close by its neck, but for the sin-offering first, and pinch priest, who shall offer that which is And he shall bring them unto the

the altar; it is a sin-offering. shall be drained out at the base of the altar; and the rest of the blood of the sin-offering upon the side of And he shall sprinkle of the blood

6

shall be forgiven. his sin which he hath sinned, and he atonement for him as concerning ordinance; and the priest shall make a burnt-offering, according to the And he shall prepare the second for

sin-offering. frankincense thereon; for it is a upon it, neither shall he put any for a sin-offering; he shall put no oil tenth part of an ephah of fine flour that wherein he hath sinned, the then he shall bring his offering for turtledoves, or two young pigeons, But if his means suffice not for two

made by fire; it is a sin-offering. upon the offerings of the Lояр and make it smoke on the altar, of it as the memorial-part thereof, and the priest shall take his handful And he shall bring it to the priest,

ללד סלומר: מול עורף. מול סרומס מם סעורף, וסומ מורך כל ממורי סלומר: נכנס דורון אחריו (ובחים ז:): ולא יבדיל. אינו מולק אלא סימן אחד (חולין כא.): עורף. סוא גובה הראש המשופע (8) והקריב את אשר להשאת ראשונה. ממלם קודמם לעולס למס סדבר דומס לפרקליט שנכנס לרלום, רילס פרקליט

(זבתיס קד:): חשאת הוא. לשמס כשרס, שלה לשמס פקולס: (9) והזה מדם החשאת. בעולה לה העעין הלה מלוי, ובחעה הוהה ומלוי, הוחו בעורף ומחיו, והדס ניתו והולך למובח

(10) כמשפט. כדת האמור בעולת העוף של נדבה בראש הפרשה:

(11) כי חשאת הוא. ומין בדין שיסמ קרְבָּנוֹ מֶסְבֶּר (מנמומו.):

כַּמִנְחֲה: (ס) ほみ口口 וְכְפֶּרְ עְּלֶיוֹ הַכֹּהָן עַל־חַשָּאתָוֹ וִיכַפַּר

לפבן וישְׁהָביק ליה יהָבי לְבָּבָּנָאּ מַאָּכֶּר חוֹבְמֵיה דְּחָב מִחָּדְא מֵאָכִין ה הלוה בהנא על

** וַיְרַבֶּר יְהַנְה אֶל־מֹשֶׁה קֵאמִר:

וּמַבָּיל וְיָ עִם מִשָּׁה לְמֵימַר:

عاۋڭ なし しょう אָת־אַשְׁמִי לִיהְוֹה אַנִיל הְמָיִם אַשְׁמֵיה לִקְּדָם יִי דְּכַּר שְׁלִים sı בְּמִּלְנִי מִפְּוֹרְמֵּי יְרְנְיִי וְתַבִּיאָ בְּמָּכְוּ מִפְּוּרְשִּׁיִּאְ בַּיִּי ְוֹיִנִייִ יְתַ

בְּסִלְמִּג עוּוֹדְשָּׁא לַאָּמְּטָא: מו גלא בפובסניה בסף סלגיו

ረኑ፡ (፭) مَّكْرُد خَمْرِم لِيَعْمُمُ لِيُوْكِلِ يُحَوْد مُرِينُ خَلِجُكُمْ لِيُعْمُمُهُ أثنا هن رحتا أتحتا أحقد انقدا نقد خفتنه أختنه פוּ יְשַּׁלֵם וֹאֵט חַמְיִשְׁטַן יִיסֵן הֹלְיִנוֹ חַיִּמְשָׁיה יוֹסֵין עַלְיִנוֹ

אַמֶּרְ חַמְּא מִן הַפַּגַשׁ וְיָת דְּחָב מִן קּוּדְשָׁא יָשְּׁבִּים

וֹלֹמֹא הֹנלנ: לא העשיים ולא־ירע ואשם בשריו לאהשבדא ולא ירע עַר עַבֶּל־מִצְנְת יְהַנְּה אֲשֵׁר חַד מִכָּל פִּמִּנִיִּ צַיִּיְ דְּלְא וֹאִם נָפַּהַ כַּג עַבּוֹמָא וֹמֹמָעַר וֹאִם אָנָה אָב, וֹשִוּכ וֹנֹגַבוּנִגַ

וְחָב וִיקַבָּיל חוֹבֵיה:

the priest's, as the meal-offering. forgiven; and the remnant shall be these things, and he shall be sin that he hath sinned in any of atonement for him as touching his And the priest shall make

:Saiyss And the Lord spoke unto Moses,

sanctuary, for a guilt-offering. by shekels, after the shekel of the according to thy valuation in silver without blemish out of the flock, forfeit unto the LORD, a ram of the Lord, then he shall bring his sin through error, in the holy things If any one commit a trespass, and

forgiven. the guilt-offering, and he shall be atonement for him with the ram of the priest; and the priest shall make fifth part thereto, and give it unto the holy thing, and shall add the that which he hath done amiss in And he shall make restitution for

shall bear his iniquity. he know it not, yet is he guilty, and commanded not to be done, though the things which the LORD hath And if any one sin, and do any of

۷ı

ÞΙ

٤і

(12) חשאח הוא. וקמלס ווקטרס לשמס כשרס שלה לשמס פסולס:

כסן, שסום בְּלִיל מִבְיָה לֹח מַםְבַל (ויקרם ו, מו): נאכלין, זכו לפי פשומו. ורצומינו דרשו (שם יא. מנחום עג:), וכיחה לכהן, ואם חומא זה כהן הוא, חהא כשאר מנחת נדצת - החמורין לקלין לעשירים האיפה בדלי דלום (מ"ר פרק ימ, י): - והיחה לכהן במנחה. ללמד על מנחם חועא שיהיו שיריה וסקלין שבקלין יסיו בעשיכים סמיפס, מלמוד לומר ממחם ממלס, לסשוום קלין לחמורין לכשבס ושעירס מס סשיגס ידו, ואת . או בעשירות, או בדלות, או בדלי דלות. ומה חלמוד לומר, שיכול הַמַמוּרָיס שבהם יהיו בכשבה או שעירה, והקלין יהיו בעוף, וסעשיר, יומיף עליסן ויביא קרבן עשיר, לכך נאמר כאן על מעאמו: - מאחח מאלח. מאחם משלש כפרות האמורות בענין, הפריש מעום לשםי סורים והעני, יביה ממקלתן עשירים האיפה, (לכך ואמר מחטאמו), הפריש מעום לעשירים האיפה - דקדקו רבומינו (כרימומ כו:) מכאן שאס ממא כשהוא עשיר והפריש מעומ לכשבה או שעירה והעני, יביא ממקלמן שמי מורים, (13) על חשאחו אשר חשא. כאן שנה הכסוב, שהרי בעשירות ובדלות נאמר מתמאתו, וכאן בדלי דלות נאמר על מעאתו

(ימוקאל יו, יג), אף כאן קשה בן שמי שנים: בערכך בסף שקלים. שיהא שוה שמי מלעים: מעל ריבה (מעילה ימ:): - מקדשי ה?. - המיוחדים לשס, ילאו קדשים קלים: - איד. - לי קשה, כמו וֶשֶׁם פַּינִי הַשָּׁבֶן לָבֶח מס לסלן סוסיר אף כאן סוסיר, אי מס לסלן לא סוסיר אלא על סארכל אף כאן לא סוסיר אלא על סארכל, מלמוד לומר ממעול בוקדשי הי. שנסנס מן ססקדש, וסיבן סווסב, נאמר כאן ממא, ונאמר לסלן ממא במבומס וֶלא יַשָּׁא שָלִיו הַשְּׁא (ויקרא כב, ע), ַנּיִּןנִי פַֿבַּרֵי בַּמָי שַמֵּי סְפָבֶן (דברי סימיס־ה ה, כה), וכן הוה הומה בסומה ומָעַבָּה בוֹ מָעַל (במדבר ה, יב): וחשאה בשגנה (15) כי חמעל מעל. אין מעילה בכל מקום אלא שינוי (מ"כ פרשמא יא, יצ), וכן הוא אומר וַיִּמְעֲלוּ בַּאלֹהֵי אֲבֹוֹהֵיהֶם

(1) ואח אשר חטא מן הקדש ישלם. קרן ומומט לסקדט (כרימות כו:):

ځږ: אַאָּהְרַישְׁגָּנְ וְהָוּאַ לְאִבְיֹבְתְּ וֹנִסְלְעִ שְּׁלְנִינִיה דְּאָשְׁהַלְּיִ וְהִוּאִ לְאִ إجهد لإذاء بتخيا لإذ للإبهاء الحود וַבְבַּגא אַנֹע טַמָּנִם מַוְרַבַּגָּאַן נַנִּנִים, גַּבַר הַּלָנִם מוּן הַּנָאַ

ידע וישְׁהָבִיק לַיה: כענא מל אָלְ הַפַּהְקְוּ בְּפָּרְסְנֵיה לַאֲשְׁמָא לְנָת כְּהָנָא

ליהוֶה: (פ) אָמְלָא וֹלֵבור עַבָּרם וֹנִי: ⁶¹ ₹₩□ אַשָּׁם אֲשְׁמָא הוא עַל חוֹבְתֵּיה דְּחָב ĽĿX

בּיהוְוָה וְכִהֵשׁ בַּעַּמִיהׁ בְּבָּקְרוֹן ַנְפָּׁמִ כַּׁג עַנְחֲסָא נִמָּגַלָּע מָעַלַ, 'נְפָּ

oz [יְדַבֶּר יְהַוֶֹּה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמִר:

אָוַבְעַתְּיִמְעַ יָּדְ אָוָ בְּנִינְב

ההל אָנוַ הַנִּנונו:

בּבְּלַבְנִא או בַּשִּימִפּוּט וְבָא או שבים גל ויכביב בחברוה אָלָהָ אָבוּ, וֹשִוּכ וֹיִהְפֿר הָבֹר

וּמַבַּיל יִיָּ עִם מִשָּׁה לְמֵימַר:

±üţu: מבֶּלְ אַמְּבְוּנְמְּמִׁבְ בַּאַבְים לְנִוֹמָאִ מִכּלְ בַּנִגְּבִיר אַנְּמָא לְמָחָב אַרַ מָּצָאַ אַבּיַרָר וְכָּחָשׁ בָּה אַנְאַמָּפַּט אַבּירָהְאַ וְכַבִּיב בַּה

בְּנִוּגְאַ אַנְ הַּהַבּל נִע עַבְּבִוּנִיה:

מַל־אַחַת וִאָשְׁהַבַע עַל שִקרָא עַל חַדָּא

and he shall be forgiven. committed, though he knew it not, concerning the error which he make atonement for him unto the priest; and the priest shall to thy valuation, for a guilt-offering, blemish out of the flock, according And he shall bring a ram without

guilty before the LORD. It is a guilt-offering—he is certainly

:Sarivas And the LORD spoke unto Moses,

07

or have oppressed his neighbour; deposit, or of pledge, or of robbery, with his neighbour in a matter of against the LORD, and deal falsely If any one sin, and commit a trespass

doeth, sinning therein; to a lie; in any of all these that a man and deal falsely therein, and swear or have found that which was lost,

. אמור מעמה הימה סלע לרורה בכנפיו, ונפלה הימנו, ומלאה העני ונמפרנם בה, הרי הקב"ה קובע לו ברכה: בר, יש) וְשֶׁבַּמְּשָׁ שׁוֹמֶר צַּשֶּׁדֶה (שׁס יג), סרי סוא אומר למען יברכך וגוי, קבע הכמוב ברכה למי שבאת על ידו מלוה בלה ידע. על אחם כמה וכמה שישלם שכר מוד לנמפל לעושי מלוה כעושי מלוה. ר' אלעור בן עוריא אומר פִּי מִקְלֹוֹר קַנְירֶךְ בְּשָׁבֶךְ (דברים שלישי להחמיר עליו ולעשוח דינו כיולא באלו לענין עונש והומה, אם כך ענש הכחוב לנמפל לעוברי עבירה כעוברי עבירה, שוט טומר על פי צ' עדים או ג' עדים וגו' (דברים יו, ו), אם ממקיימם העדום צשנים למה פרט לך הכחוד צג', אלא להביא ביום הכיפורים, על אחח כמה וכמה שיוכה לו ולדורוחיו ולדורום דורוחיו עד סוף כל הדורוח. ר' עקיבא אומר (שם יא) הרי פורענום המעומה כאה כמה מימום נקנסו לו ולדורופיו, מדה עובה המרובה, היושב לו מן הפגולין והנוסרום והמסענה כחם כמה מימות נקנסו עליו ולדוכותיו, וכי חיזו מדה מכובה, של מובה או של פורענות, הוי חומר מדה עובה, אם מדת אומר (שם:) אם נפשך לידע ממן שברן של לדיקיס, לא ולמד מאדס הראשון, שלא נלמים אלא על מלום לא מעשה, ועצר עליה, רֵי יוסי הגלילי אומר (שָׁס פרשמא יב, ז), הרי הכמוב ענש את מי שלא ידע, על אחת כמה וכמה שיעניש את שידע. רבי יוסי מלוי ומגין עליו כל ומן שלא נודע לו שודאי ממא, ואס יודע לו לאחר ומן יביא מעאח: - ולא ידע ואשם ונשא עונו. (מ"כ) לפניר, וכסבור ששמיסן סימר, ואכל את האחת, אמרו לו אחת של מֵלֶב היחה, ולא ידע אס זו של מֵלֶב אכל, הרי זה מביא אשם (פו) ולא ידע ואשם והביא. הענין הזה מדבר במי שבה ספק כרם לידו ולה ידע הם עבר עליו הם להו, כגון הַלֶּב ושומן

(18) בערכך לאשם. נערך האמור למעלה: אשר שנג והוא לא ידע. הא אם ידע לאחר ומן לא נתכפר לו נאשם וה,

[שוק שמי קלעיס]. יכול שאני מרבק אשם נזיר ואשם מצורע מלמוד לומר, קוא: מקרה שלה לצורך סוה, כבר נדרש סוה בח"ב (פרק כה, ג): אשם אשם. לסביה השם שפחס חרופס שיסה היל (בן שתי שניס) (פו) אשם הוא אשם אשם. סראשון כולו קמן שסוא שם דבר, וסאמרון חליו קמן וחליו פתח שסוא לשון פעל, ואס מאמר ער שיביא מעאמ, סא למס זס דומס, לעגלס ערופס שנמערפס ואח"כ נמצא ססורג, סרי זס יסרג (מ"כ פרק כא, צ):

לסמעקק, או בנול. שגול מידו כלוס: או עשק. סוא שכר שכיר: שמדע בו נשמה אלא שלישי שביניהם, לפיכך כשהוא מכחש, מכחש בשלישי שביניהם: 🗈 בחשומת דר. 🌣 שָשֶׁם בידו ממון וסנומן אינו עושה אלא בעדים ובשער, לפיכך בומן שהיא מכחש, מכחש בעדים ובשער, אבל המפקיד אלל חבירו ואינו רולה (וב) נפש כי החשא. אמר ר' עקיצא (שם פרק כצ, ד) מה מלמוד לומר ומעלה מעל צה', לפי שכל המלוה והלוה והנושא?

מושׁלא בּהְשׁל או נָת פַּלַבוָנָא

אָתַ_בְאָבֶּבֶר אָּמֶב בָּאָב הפקדון אַשֶּר הְפָּקִר אָתְּוֹ אָנֹ בְּעַשֶּׁלְ אֲשֶׁרִ תְּשֶׁל אָן אָתַ פּב אָת־הַגְּוַלְה אַנְעָר גָּזָל אָוֹ אָת־ יָת בָּוֹילָא וֹבׁוֹבַ כֹּגַיִּםׁמֹּא וֹאֹמֶם וֹבַמִּיר וּבִּי אָבִּי וֹבַמֹּי וּבִיר וֹנִיר וֹנִיר

נְיוֹם מִּבְּיִנִ נְשָׁהָ בִינִּא מפמיר לַשֶּׁבֶּר וְשִׁלָּם אָתוֹ בָּרֹאָמָוּ לַשִּׁבָּרָאִ או מכל אַשֶּר־יִשְׁבָע עַלִּיוֹ אוֹ מִכּוּלָא דְּיִשְׁחָבַע עַלִּיוֹ

څد_تجتا: שׁמִּים מִן עַבּּאוֹ בֹמֹנְבְבַנְ לְאָמִם בַּכִּר מָּלִים מוּ מִּנָא בַּפַּנְסָנִיה

לו ושלנו בוום אַמְּמֹשׁי:

ַנְעֲמֶת לְאַמֶּלֶר בֶּה: (e)

לְאָשְׁמְא לְנִׁע כַּבְּוֹנָא:

القرباب كلابه لايكيك نكثةيك

וחמשוהי

باقداء

بألقيك

בְּיוֹמָא דְחוֹבְחֵיה:

בְיַעְבֶּיר לְמְחָב בַּה: ְנִיסְׁלְוּע לְוִ מִּלְ-אַנוֹע מִכָּלְ אַמֶּבְ נִישְׁמִבּיל לְיִעִּ מִּלְ נִוֹבָא מִכִּלְ קי"ם וְכְפֶּׁרְ עְּלְיֵנִי הַכֹּהֵן לְפְּנֵי יְהְוָה וִיכִפּר עַלוֹהִי בְּהַנָּא קֵדָם יִי

> thing which he found, was deposited with him, or the lost oppression, or the deposit which the thing which he hath gotten by that which he took by robbery, or and is guilty, that he shall restore then it shall be, if he hath sinned,

day of his being guilty. appertaineth shall he give it, in the more thereto; unto him to whom it in full, and shall add the fifth part sworn falsely, he shall even restore it or any thing about which he hath

valuation, for a guilt-offering, unto out of the flock, according to thy the LORD, a ram without blemish And he shall bring his forfeit unto

as to be guilty thereby. concerning whatsoever he doeth so LORD, and he shall be forgiven, atonement for him before the And the priest shall make

page 168. On Shabbat HaHodeesh read the Maftir and Haftara on page 176. The Hafrarah is Isarah 43:21 - 44:23 on page 141. For Shabbat Zachor the maftir and Hafrara are on

לי ניְדְבֶּר יְהְנְה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמִר: יִּמִלֵּיל יִיְ עָם מֹשֶׁה לְמִימָר:

על מוקרה (בספרי תימן מוקרה היא עלקא רְמִחוֹקָרָא עַל ַ זָאַת מּוֹרַת הַעֹּלְה הַוֹא הַעַלְה לְמִימַר דָּא אוֹרָיִהָאׁ דַּעַּלְהָא הו אים אַנַירן וָאָנַי בְּנָינִוּ לַאָּמֶר פַּפֵּיד יָה אַנַּדִּן וְיָהַ בְּנִיהַי

تذِّرْتِ مَد تَقِقُد لِيُّمُ تَفَاقِتَ

שניבע בו:

במ״ם רגילה) עַל־הַמּוְבֶּחַ בְּלִי עַרְבְּחָא בָּלְ לֵילְיָא עַּרְ צַנְּלְיָא

altar all night unto the morning; goeth up on its firewood upon the burnt-offering: it is that which saying: This is the law of the Command Aaron and his sons,

And the LORD spoke unto Moses,

:Suives

IΛ

97

57

†7

burning thereby. and the fire of the altar shall be kept

- (22) וכחש בה. שכפר על אחת מכל אלה אשר יעשה האדם לחעות ולהשבע על שקר לכפירת ממון:
- (ES) כי יחשא ואשם. כשיכיר בעלמו לשוב במשובה, ולדעת ולהתודות כי יחמא ואשם. כשיכיר בעלמו לשוב במשובה, ולדעת ולהתודות כי יחמא ו
- לאשר הוא לו. (למפוקי בנו ושלומו מ"כ) למי שהממון שלו: במומש ונשבע וסודס מוזכ ומבים מומש על פומו מומש, וכן מומיף וסולך עד שיממעע סקכן שנשבע עליו פמום משוס פכועס: (24) בראשו. סום סקרן כפש סממון: וחמשחיו. (צ"ק קח.) רצחס מורס ממשיות סרצס לקרן פחם, שפס כפר
- העולה וגור. הכי הענין הוה בא ללמד על הקער חלבים ואיברים שיהא כשר כל הלילה (מגילה כא.), וללמד על הפסולין איוה (2) צו אח אהרן. מין לו מלס לשון זכוז מיד ולדוכום מכ"ש ביומר לכיך סכמוב לוכז במקום שיש בו ממכון כים: זאח חורת

هُمُم يَامَانِكُمَ: אָת־הַעֹּלֶה עַל־הַמִּוְבֶּחַ וְשְׂמֹוֹ אָר הֹאָבֶל הָאָשׁר הַאָּבֶל הָאָשׁ ¿ בֿעַ יֹלְבֹּהָ מַּלְ_בֹּהֹתְנֵ וֹנִינוֹנִם

دېرير خيوټ<u>ژ</u>ت څح دېچانه هېدند : אַבונים וְהוֹצִיא אָת־הַבֶּשֶׁן אֶלְ־ לְבוּשִׁין אָבֶוֹרִין וִיפִּיק יָת بظَمَم אُنك خَدْبُه، لَكُمُ مُ خَدْثُهُ مِن

تِشِرُمُرِي: בְּמְלֵּיִ וְעִלְמָּיִר מְּלְיִי עִלְבָּי וְיִסְיִּר מְּלְיִא וְיִפְיִם מְּלְיֵּא בּבַּבַבר בַּבַבר וְמְבַר מַלְיִנְ מַלְיִי בַּבַי בַּבַּבר בַּבָּבר בַּבָּבר ין טַבְּבֶּע וּבַמָּע מַבְיָנְע עַבְעַוֹן מַאָּנִם וֹלַבָּא בִּנִע לָא טַמָּפָּנ וֹנִבַּמַע ئِنَجُم مَحَ ـ بَيْنَاقُنَا نَابِطَه ـ حَيْرٌ لِمُ الْمُنْفِنَمُ مَحْ مَنْ خُنَاءُ نَتِنَا

לְאָ עֹכְׁבֵּׁעִי: (a) ⁹ אָמִ טְּמֶּיִר מִיּלֵּר עַּלְר עַלְּרְ הַלְרְ הַעְּׁלֵּבְ אִיּשְׁרָא מְּרִירָא חְּבִיּ יְלֵּדְא עַּלְ

正过道道: בְּנֵי צַהְרוֹ לְפְּנֵי יְתְנְׁה צֵלְ־פְּנֵי דִּיקְרָבוּן יָתַהְ בְּנֵי צַהְרוֹ בֵּנִי וְיִאָם מּוֹרָת הַמִּנְחָה הַקְּרֶׁב אָמָה וְדָא

άľĘŮ»: מל מדבחא וישויניה בקטר בייכול אישָׁקא נח עַלַתא ומללטון דבוץ ולבש על إَرْكُكُ بِحَدَيُهُ مِهِدَ خِد نَمْجِبُونَ لِيَرْهِكُ جِيبِهُ رُحَنَهُۥ إِحَامًا إِحَامًا

كَالْمَالَدُ لُحُدُدُ: וֹהָאַלַע וֹני לְדוּהִוִּנִי, וֹנִלְבַּהִ

עַרְבֵּי נְכְסָת קּיִדְשָׁיָא:

מֹוְבְּחָא לָא הִשְּׁפֵּי:

וֹן לְלֵבְם מָרְבָּּהָא: XĻĹĊŮX

> burnt-offering on the altar, and he fire hath consumed the shall take up the ashes whereto the shall he put upon his flesh; and he garment, and his linen breeches And the priest shall put on his linen

camp unto a clean place. carry forth the ashes without the and put on other garments, and And he shall put off his garments,

shall put them beside the altar.

fat of the peace-offerings. and shall make smoke thereon the the burnt-offering in order upon it, on it every morning; and he shall lay out; and the priest shall kindle wood kept burning thereby, it shall not go And the fire upon the altar shall be

altar continually; it shall not go out. Fire shall be kept burning upon the

front of the altar. shall offer it before the LORD, in meal-offering: the sons of Aaron And this is the law of the

הענין במ"כ (פרשמא א, מ) וזבמים פ"ג ופ"ד): ירדו: הוא העולה. למעט את הרובע ואת הנרבע, וכיולא בהן, שלא היה פסולן בקדש שנפסלו קודם שבאו לעורה (כל אם עלה ירד, ואיזה אם עלה לא ירד, שכל מזרה לרצות הוא בא, לומר מזרה אחם לכל העולים, ואפילו פסולין, שאם עלו לא

- שעדיין לא נמאכלו, מחוירן על המובח לאחר שחחה גחלים אילך ואילך ונעל מן הפנימיוח שנאמר אח העולה על המובח (יומא אשר האבל האש את העולה. ועשלמס דשן, מלומו דשן יריס מרומס: ושמו אצל המובח. (על סמונה. מלל לבריס ג:): - והרים את הדשן. - סיס מומס מלא סמממס מן סמאוכלות ספנימיות ונומנן במוכתו על כבע (ממיד כת:): - הדשן (ε) מדו בד. סים סכמונם, ומס מ"ל מדו, שמסם כמדמו (מ"כ פרק ε, ά): על בשרו. עלם יסם דבר מולץ צומיס (ערכין
- בַּמַפּוּחַ כשׁסוחֿ רֶבָּס וחֿין מקוס למערכה, מוליחֿו משס (ממיד כח:), וחֿין וס חובה בכל יוס, חֿבל המרומה חובה בכל יוס: בסן קדרס לרבו אל ימוג בסן כום לרבו, לכך ולבש בגדיס אחריס, פחומין מסן (יומא כג:): והוציא אח הדשן. פַּנְבּוּר (+) ופשט אח בגדיו. אין זו מונס אלא דרך ארן, שלא ילכלך נהולאת הדשן בגדים שהוא משמש בהן המיד, בגדים שבשל ((C.)):
- סקרבנום כולס, מכאן שלא יסא דבר מאוחר לחמיד של בין סערביס: עולס כאשונס) - חלבי השלמים. אס יניאו שם שלמים. ורבוחינו (שס נמ.) למדו מכאן עליס, על עולת סבוקר סשלס כל עולם ממיד סיא מקדיס (פסמיס נה:). (בר"י ומנין שלא יהא דבר קודס על המערכה לחמיד של שחר, חלמוד לומר העולה . ממיד מוקד על סמובה, כולן נדרשו במם' יומה (מס.) שנהלקו רבוהינו במנין סמערכות שסיו שם: 👚 וערך עליה העולה. (E) והאש על המובח חוקד בו .רינס כלן יקידום סרנס, על מוקדס, ולש סמונה מוקד נו, וסלש על סמונה מוקד נו, לש
- סמובם סמילון מוקד (יומל מס:): לא חכבה. סמכבס אם על סמובם עובר בשני לאיון: (6) אש חמיד. אם שנאמר בה המיד היא שמדליקין בה אה הנרוח שנאמר בה לָהַעֲלֹם גֵר הָּמִיִּד (שמוח כו, כ), אף היא מעל

אַּוְכְּרֶתָה לַיהֹוְה: וְהַקְּמָיר הַמִּוְבָּחַ בֵּיחַ נִיחָה מַל_הַמִּנְחָה בַּמִּלְטַבְיַ וּמִּמְּמְלְנִי וֹאֶבַ בַּלְ דְּמְנְטַבְאַ וּמִפְּמְּטַבִּ וְיָבְ בַּלְ إيرأت ظؤوه جهرافا طؤراء إرورت ووود جهرولات طورأوه

בַּחַצַּר אָמַל־מוֹצֵּר יאַכְלוּהָ: بخئز مَجْبِك سُمُحَرِ خَمْكُبِهِ عَلِيهِ , וְהַנּוֹתֶבֶה מִמֶּנְה אִּכְלִי צִּהְרָוֹ

בּחַמֶּאָת וְכָּאָמֶם: אַטַה מַאָּשָׁי קַדָּשׁ קַדָּשִׁים הָוֹאַ לְאִ עֹאִפֶּׁנִ עַמְּאֹ עֵלְלֵים לַעַשׁׁ לָאִ עַּיִּאָפָּׁר עַמְּאָ עִיּלְפָּׁרִוּוֹ

יי חַק־עּילָם לְּדְרָהַנֶּטֶם מֵאָשָׁי יִיכְּלִנָּה קָנָם עָלָם יָלְדָרִיכִּוֹן خَدِ أَيُّد فَخُدٌ، هَتَدِا لِهُحُدِّدُن خَدٍ يُحِدِثُه فَخُدٌ، هَتَدِا

رْبِحَوِد بِمَإِمَ هِלَ مُؤْلِد ﴿ عَلَيْهِ مَا فَهِدَ جُورُونِ وَ مَنْهِمَ جُورُونِهِ : ابْعِوْد بْر بِو مَنْهِمَ جُورُونِهِ :

ימַטַבּים בַּעָּרָב: ַ מַלְנָוֹוִי טַּמָוֹר עַוֹוֹצִינְיַנִי בַּבַּבֶּר מַבִּירָא פַּלְוּנִינִי ŢÄĢT بتضائم זְּע מַּנְבֶּן אַנְּנְן וּבְּנְיוֹ אַמְּנִי בֵּן מִנְבָּנָא בַּאַנְנְן וֹבְּנִנְיִי

> אַבְלְנְעַבַ בַּנְיָּ למובליא לאילפלא לוגלא לְבוִנִישׁא בַּמֹל מִנְחָהָא נִיַּפִיק

تركز لاقك: לבות לבני מהלו ומלא ולווני פּמּיר מִהְצָּכִיל בַצַּתַר יוְיִהְשַּׁאַר מִנָּה יִיכְלוּן אַנִּדִוּן

לֹגֵשׁׁ קוּדְשִׁין הִיא בְּחַשְּׁהָא はせいしきだん

אָמֶּבוֹנָּמּ בַּבְים מַמַּנְבַּנִגָּא בַּנִוֹ כַּלְ בַּנִמַבַב

יפֿליויטה בָרַמָּאָ: בְּבֶׁעַ בַּעַבְעַ סִאָּגוֹ סִנְלִשֹּׁא מִנְעַעָּאַ בירבון ימיה חד מן עקרא בולבנו לבם ול

> savour unto the LORD. smoke upon the altar for a sweet make the memorial-part thereof upon the meal-offering, and shall and all the frankincense which is meal-offering, and of the oil thereof, handful, of the fine flour of the And he shall take up therefrom his

they shall eat it. in the court of the tent of meeting eaten without leaven in a holy place; Aaron and his sons eat; it shall be And that which is left thereof shall

guilt-offering. holy, as the sin-offering, and as the offerings made by fire; it is most have given it as their portion of My It shall not be baked with leaven. I

fire; whatsoever toucheth them shall the offerings of the LORD made by throughout your generations, from Aaron may eat of it, as a due for ever Every male among the children of

II

6

And the LORD spoke unto Moses,

the evening. in the morning, and half thereof in meal-offering perpetually, half of it ephah of fine flour for a anointed: the tenth part of an the LORD in the day when he is his sons, which they shall offer unto This is the offering of Aaron and of

- למומו סרומ: מערבים: - לפבי ה". סיא מערב, שסיא לכד אסל מועד: - אל פבי המזבה. סיא סדרים שסיא פניי של מובת, שסרבש נמון מנסס ישראל שסיא נקמצס, מנסס כסניס שסיא כליל מניץ, סלמוד לומר סורס: - הקרב אותה. - סיא סגשס בקרן דרומים (ע) וואח חורח המנחה. מוכס אמת לכולן לסמעינן שמן ולבונס סאמוכין בענין. שיכול אין לי מעונות שמן ולבונס אלא
- שם) ולפי שלא פירש כן אלא באחח מן המנחוח בויקרא (לעיל ב, ב), הולרך לשנוח פרשה זו לכלול כל המנחוח כמשפטן. (מ"כ פרשמא ב, ס): ואח כל הלבונה אשר על המנחה והקטיר. שמלקע את לבונתה לאחר קמילה ומקעירו, (מ"כ מו.): מסלח המנחה ומשמנה. מכלן שקומן ממקוס שומרבס שמוס (פומס יד:): - המנחה. שלל מסל מעורבת בלחרת (8) (והרים ממנו. מסמחובר, שיסל עשרון שלס בנת לחת בשעת קמילס. בר"י) בקמצו. שלל יעשה מדה לקומן (יומל
- (9) במקום קדש. וליוסו, נמלר לסל מועד:
- כמטאח, לפיכך קמנה שלא לשמה פסולה, מנחח נדצה הרי היא כאשה, לפיכך קמנה שלא לשמה כשרה (ח"כ פרק ג, ד): (10) לא האפה חמץ הלקם. אף סָשִׁירַיִס אֹמַרִיס נֹמתן (מנמות נס.): בחמאה וכאשם. מנתת מועל סרי סיל
- שס ו): יקדש. להיות כמוה, שמה פקולה יפקלו, ומה כשרה ימכלו כתומר המנתה (שה וצתיה לו:): אלא לרבות בעלי מומין למחלוקת (ובחים קב.): בל אשר יגע וגרי. קדשים קלים או חולין שיגעו בה ויבלעו ממנה (מ"כ (II) כל זכר. מפילו צעל מוס. למס נממר, מס למכילה, סרי כצר ממור למס מלקיו מקדשי סקדשים וגוי (ויקרה כה, כצ),

﴿ لِأِللَّا لَا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ יי מְרְבֶּּכֶּה מְּבְרָּצְּיִי הְּבְּיִי מִנְחָוֹע רְבִּיִכְא מַיְּהִינִה הּפִּינִי מִנְחָרָה בְּיִבְּיִּ تقثال なく なにすい

ביה ניהה בציעין הקביב לאהקבלא שההשב הל מסביתא במשה התפביד

יַעַשָּׂה אַתְּה חָק־עוֹלֶם לַיהוָה מִבְּנוֹהִי יַעַבֵּיִר יָחַה קַיָּם עָלַם נְהַכְּנְוֹ הַמְּמֶּנִה מַנִּינִי, מִבֹּלֵנִ וֹבִּנִיא בִּיִטְרַבָּא מַחוִטִיָּהִי

י וֹכֹٰלְ מִּנְחַתִּ כְּתַּוֹ כִּלְּילִ מִּנִיתְ שִׁנִינִע וֹכֹּלְ מִנְחַתָּא בַּכְּחַנָּא נְמִיר מְּחַיִּ

خذر يوم

לְא טֹטַאָּכֹּיל:

קו ווְדַבֶּר יְהוֹה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמִר: וּמַלֵּיל יִיְ שָם מֹשֶׁה לְמֵימַר:

לבה לבהם ביוא: השָׁחָט הַחַשָּאַת לְפָּנֵי יָהוָה جَמָלְוֹם אֲשֶׁרַ הִשְּׁהֶם הַעֹּלֶה جָּאַהָרָא דָּהִהְנָבֵיִם 81 לאמר זאָר תּוֹרָת הַחַשָּׁאָר לְמֵימַר דָּא אוֹרְיָּהָא דְּחַשְּׂהָאַ ĿËL

לידשין היא: שׁטׁנֹכֵׁנֵם עַמּּטֹא בוֹבֶם וֹנִ עַבָּמ الأم خُرْد الأم الأم الأم الأمام المام الأمام מְמַבּוֹ וֹמִנְא: הַכְּהָן הַמְּחַמֵּא אָהָה יאַכְגָנָה כְּהָנָא דִּמְכַפַּר בִּדְמַה יִיכְלִנָּה

אָבַר מוּעָר: בְּמְלֵנִם לַּבְתְּ שַׂאַבְיֹלְ בַּוֹבְגַר בַּאָנַר לַבִּינִי מִיְאָבִילְ בָּבְרַנִי

:هباك אַמָּר יַזְּרִ עַלְּיִהְ הְּכָּבָּס בְּמָלִים עַּבְּה הְּלָב הְּצָּתַר עַדִּישׁ: נְאַמֶּר יַנְיִר מִנְּמִּר מִלְ מַנְיִים מִלְ בִּימָא בְּיַבִּי

جْمِ يُجْمُد نَوْمَ حَدَمُٰذُكِ نَظْدُم حَمْ لِمُنْكَلَمَ خَدَمُٰذُكِ نَظْكَيْم

sweet savour unto the LORD. thou offer the meal-offering for a bring it in; in broken pieces shalt oil; when it is soaked, thou shalt On a griddle it shall be made with

the Lояр. shall be wholly made to smoke unto shall offer it, it is a due for ever; it be in his stead from among his sons And the anointed priest that shall

smoke; it shall not be eaten. priest shall be wholly made to And every meal-offering of the

:gaiyse And the LORD spoke unto Moses,

LORD; it is most holy. sin-offering be killed before the burnt-offering is killed shall the sin-offering: in the place where the saying: This is the law of the Speak unto Aaron and to his sons,

meeting. eaten, in the court of the tent of shall eat it; in a holy place shall it be The priest that offereth it for sin

sprinkled in a holy place. shalt wash that whereon it was thereof upon any garment, thou there is sprinkled of the blood thereof shall be holy; and when Whatsoever shall touch the flesh

שנאמר מנחס סמיד וגוי, וסכסן סמשיח מסמיו מבניו וגוי חק חקח עולס וגוי (מנחוח נא:): (13) זה קרבן אהרן ובניו. אף ססדיומות מקריבין עצירית סאיפס ביוס צסן מתתנכין לעצודס, אבל כסן גדול בכל יוס,

(+1) מרבכה. מלומס ברוממין כל לרכס (מ"כ פרק ד, ס): הפיני. אפייס אפיומ סרבס, שאמר מליממס אופס במנור,

(פו) המשיח החחיו מבניו. סמשים מבניו מחמיו: כליל חקטר. אין נקמום לסיום שירים נאכלין, אלא כולס כליל, ומוור ומעגנס בממבת (מנתות נ:): מנחת פחים. מלמד שעעונס פתיתס:

וכן כל מנחם כהן של נדצה כליל חהיה:

(15) בליל. כולה שוה לגצוה:

ממח בשעח וריקח דמים שחינו חולק בבשר (ובחים למ.), וחי הפשר לומר שחושר שחר כסנים בחבילחה חוץ מן הזורק דמה, (91) המחשא אוחה. העובר עבודומיה, שהיה נעשיה העובת על ידו: המחשא אוחה יאכלנה. הראוי לעבודה, ילה

כשרס מאכל כמומר שבה (שם לו:): - ואשר יוה מדמה על הבגד. ואם הווס מדמה על הבגד אומו מקוס דם (הבגד אשר (OS) כל אשר יגע בבשרה. כל דבר איכל אשר יגע ויבלע ממנס: יקדש. לסיום כמוס, אם פפולם מפפל, ואס סיא שסרי נאמר למעס כל וכר בכסנים יאכל אומס:

ימרָק וְשִׁפֶּר בַּמֶּים: نحٰذِـ ١٣٠٩ المُ

בְּמָיָּא: ואָם בֹמֹנֹא צַנֹעַהָא ימָן דַחַסף דְּתִּהַבַּשָּׁל בֵּיה

scoured, and rinsed in water. sodden in a brazen vessel, it shall be sodden shall be broken; and if it be But the earthen vessel wherein it is

קַבְשׁ בַּרְשִׁים הָוּא: בּ פֿבְ וֹכֹּנ פֿפְעַוֹנֹם אָכֹב אָנֹיַנ פֿבְ גַבנגֹא פֿבֹעַנֹגֹא וּיכוּל יַנַעַּ

حَيْمَ كَانِكُهُمُا بَانِي:

eat thereof; it is most holy. Every male among the priests may

לַאִ עֹאַכֹּלְ בַּאָה עַהָּבֶּוּנָ: (פּ) אָל־אַָהֶל מוֹעֶר לְכַפָּר בַּקֹּדָשׁ וְכָל־חַשַּׂאַת אֲשֶׁר יוּבָא מִדְּמָה

למוֹבְאָא לָא טִטְאָּכִוּלְ בַּנוּנְא וכל חַשַּהַא דִיהַעַּל מִדְּעַה

burnt with fire. holy place, shall be eaten; it shall be meeting to make atonement in the The blood is brought into the tent of And no sin-offering, whereof any of

בולה ביוא: יוֹאָם שִׁנְרָם 口袋袋口

לַבְהָ וֹבְא אִנְרִיְהָא נַאַּהְמָא עַבָּה בּיִבְיִהָּל בִינָא בַּאַהְמָא עַבָּה

In the place where they kill the guilt-offering: it is most holy.

And this is the law of the

 $II\Lambda$

٤٦

17

יוְרָל עַל־הַמִּוְבָּהַ סְבֶּיב: ָ יִשְׁבְּיִם בְּאָבְים בְּאָבְים בְּאָבְים בְּאָב<u>י</u> בּמְקוֹם אָמֶוֹר וֹשְׁהַתְּ אָנַר בְּתַלְּה

יורוק על מדבקא סחור וְכְּסֵוּן וְתְ אֲמֻׁמָּא וְיָתְ דְּמֵיה לאַטוֹבא בּוֹכֹסוּן זֹט הַלְטֹא

altar round about. thereof shall be dashed against the guilt-offering: and the blood burnt-offering shall they kill the

%प_<u>ग</u>्रद्धे दि: בַּאַבְיָּב וֹאָטַבַנַנַבְּבְּ בַּמְבַכַפָּב יַנִי אָבְיָנִאָ וְנִי עַּוֹבָּאָ גַּטִבּוּ נִינַ لْهُن خُرِ عَاذِكَ بَرَكُ لَاتِ مُؤْفِد هُنَ لَئِن خُرُ فَلَحْنِكِ نُكُدِّبِ مُقْبِكِ

covereth the inwards, thereof: the fat tail, and the fat that And he shall offer of it all the fat

تخذبن نميثني: וֹאָּעַבוּיִעְבָׁעַ מַּלְבַוֹּפַּדְּבַ מַּלְ_ הַגָּבָּא اً אַשֶּׁר עַבְיהָן אַשֶּׁר עַל־הַבְּסְלְיִם דַּעַבְיהוֹן דַעַל וּסְסַיָּא וְיָהַ נֹאַעְ אָשׁׁ. עַכַּׁלְגֵע נֹאָט עַעַלֶּךְ וֹנִט שַנִּשִּׁוֹ כּוּלְגֹו וֹנִט שַּנַבָּא

כולולא וֹמֹבׁינוֹה:

he shall take away by the kidneys. and the lobe above the liver, which is on them, which is by the loins, and the two kidneys, and the fat that

אַשָּׁר לַיהוָה אַשָּׁם הָוּא: ، וְהִקְּשִׁיר אֹמָם הַכֹּהַן הַמִּוְבָּחָה וָיַפֵּיק יָתְּהֹוֹ בְּהָנָא לְעַּרְבְּחָא

לוּבְבָּלֹא בַבְם נִי אַמְּלֵא בוּא:

guilt-offering. made by fire unto the LORD; it is a smoke upon the altar for an offering And the priest shall make them

. אשקירי"ר בלע"ו: - ומרק ושטף. לפלומ את בליעתו, אבל כלי חרם למדך הכתוב כאן שאינו יולא מידי דפיו לעולם (פתחים (IS) ישבר. לפי שהצליעה שנצלעת צו נעשה נותר והוא הדין לכל הקדשים: ומרק. לשון מַמֶּרוּקִי הַנָּשִׁים (אֹםתר צ, יצ) יום עלים) מכבם במוך סעורם (מ"כ פרק ו, ו): אשר יוה. יסל נוס כמו וְלֹל יִשֶּׁם לְּמֶׁבֶן מִיָּלֶם (מֿינב מו, כמ), יסל נמוי:

שלינו רלוי לַמַּמוּי: (22) כל זכר בכהנים יאכל אוחה. סא למדת שֶׁסְמְמַפֵּא אומס סאמור למעלה לא להוציא שאר הכהנים, אלא להוציא את

(52) וכל חשאח וגוי. שאם הכנים מדס ממאת החילונה לפנים פעולה (זפחים פב.): וכל. לרצות שאר קדשים:

(I) קדש קדשים הוא. סול קרנולין ממורמו קרנס (ממורס יו: מ"כ פרצמל ד, נ):

(ב) ישחשו. ריבה לנו שחימות הרבה, לפי שתלינו אשם בלבור נאתר ישחשו, רבים, ומלאו בעולה להביא עולת לבור ללפון:

ויקרם: אח האליה. לפי שמשם מינו במ מלם מיל מו כבש, ומיל וכבש נמרבו במלים: (3) ואח בל חלבו וגוי. עד כאן לא נמפרשו אמורין באשם לכך סולרך לפרשם כאן, אבל מעאת כבר נמפרשו בה בפרשת

ָגְּלֶרְ לְבְּהְהְ בֹּאֲנֵר פֹּגִיהְ וֹנִאָּכִּילְ לְבָהָ بهركزو خر لاحدثه فخلتنه تنخزويد

place; it is most holy. eat thereof; it shall be eaten in a holy 9 Every male among the priests may

: ٢١٠ الألا كِيْنَ يَحَدِيْ لِمُشْدِ رُحَقِدٍ كِنَا يَتَذِيهُ ذِيدِنَا فِيَتِهُ يَدِدُهُدُ فِينَا

المركبات المالية בְּחַמְאִים בְּאֲמֶּם שִוּבֶה אַנַוְת בְּחַמְּהָא בִּן אֲמֶבֶא אוָבִיהָא

מִּוִר הֵמִלְּדִי אֵּמֶּוֹר הַלִּלְיִר לַכִּנֵוֹן מִשָּוֹ צִּלְטִא צִּיקְנִיב לְכִּנִוּלִא וְנְבְכִיוֹן עַמַּלֵּנִיר אָעַ הָּלָע אָיִה וֹבְעַוֹּא צַמְלַבִּיר יָט הַּלָע וּבַר

نائد نائد:

إَرَّحُ مِنْشِد هُمُّد مَهُ قِدَ فِيَوْدِ الْحُرْ مِنْشِمَهُ لِمَنْهُ قِدْ فِيوَدِيْهُ خږنئژك:

المالك المركبات الماليات בּמּגׁבוֹאָמִי וֹמֹּלְ. וֹכֹּלְ גִיטִיהְבָּיִג בִּנֹגִיטִא וֹמֹלְ

מְחַבְּחַ לַפֹּהֵן הַמַּקְרָיב אֹהָה לוֹ מִסְרֵיהָא, לְבְהָנָא דִּמְקְרִיב

ēäċl:

יו וְהִקְרֵיבו עַּלְ־זֶבָּה

نظده حبينه:

אָישׁ כְּאָחִיו: (פּ)

על־הודדד"

לקנקין בּמְּמוֹ וֹכֹּלְ מוֹנִטִּמֹא בַּפֹּלָא בֹמֹהַטִּ

ַנְחֲרַבְּּהְ לְּכְלִ בְּנֵיֵ אַהֲרָן תִּהְיָה וּדְלֵא פִּילָא לְכָל בְּנֵי אַהַרֹן אַהָרֶן הַּדְּלָא פִּילָא לְכָל בְּנֵי אַהַרֹן איש פאחיו: (פ)

אַנים. וְוָאָת תּוֹרֶת זָבַח תַשְּׁלְמָים אֲשֶׁר וְדָא אּוֹרָיִתָא דְּנִכְסַת קּוּדִּשׁיָּא דִּיקְרֵיב קֵּדָם יָיָ:

דפילן במשח: וֹסְלֵט מִבְּבְּבֹט עֹלְט בֹּלְיִלְט בֹּמִהֵּט וֹסְלָט בֹבֹילֵא צָּבִיצֶּוֹ เป๋ป์เป๋เ ជន់ ្រ ជំណុំបែល ៩៣៎ជំl تتزير مجير خريزي خَشِمًا يُديدًا فَمَنَا يُودِدًا خَمْمَا הַמוּגְבר וּיקְביב עַל וָכְסָת מוֹדְתָא נַלְנְנְבֶּנְנְ אָם מֹלְ שִּוְגִּעֹאָ וֹלֵנְבִנִּנִּצִּ

> atonement therewith, he shall have them; the priest that maketh guilt-offering; there is one law for As is the sin-offering, so is the

offered. of the burnt-offering which he hath priest shall have to himself the skin man's burnt-offering, even the And the priest that offereth any

offereth it. the griddle, shall be the priest's that dressed in the stewing-pan, and on baked in the oven, and all that is And every meal-offering that is

Aaron have, one as well as another. with oil, or dry, shall all the sons of And every meal-offering, mingled

offer unto the LORD. peace-offerings, which one may And this is the law of the sacrifice of

ΙI

ОΙ

soaked. mingled with oil, of fine flour wafers spread with oil, and cakes mingled with oil, and unleavened thanksgiving unleavened cakes he shall offer with the sacrifice of If he offer it for a thanksgiving, then

ט: ומ"ם ברם"י): הכסוב בחעאת, לפי שאשם לא נאמר בו אשם הוא, אלא לאחר הקערת אמורין, והוא עלמו שלא הוקערו אמוריו כשר (ובחים המוזבה, אם שחמו סחם אינו כשר לעולה קודם שנחק לרעיה. ואינו זא ללמד על האשם שיהא פסול שלא לשמו, כמו שדרשו, הוא (a) אשם הוא. עד שינתק שמו ממנו, לימד על אשס שמתו בעליו או שנתכפרו בעליו אף על פי שעומד לסיות דמיו עולה לקיץ

(6) קדש קדשים הוא. נמורמ כסניס סול נדרם (פרשמל ס, י):

- ાવાલ: (ד) חורה אחת לחם. בדבר זס: הכהן אשר יכפר בו. סרמיי לכפרס מולק בו, פרע לעבול יוס וממומר כפוריס
- dr:): (8) עור העולה אשר הקריב לכהן לו יהיה. פרע לעצול יוס וממופר כפוריס ולונן שלינן מולקיס צעורות (וצמיס
- סא כילד לבים אב של אומו יום שמקריבין אומם (מ"כ פרק י, ג): (9) לבהן המקריב אחה וגרי. יכול לו לבדו, מלמוד לומר לכל בני אסרן מסיס, יכול לכולן, מלמוד לומר לכקן סמקריב,
- (10) בלולה בשמן. זו מנחת נדבה: ווחרבה. זו מנחת חומל, ומנחת קנלות, שלין בקן שמן:

לַבְבְּנִוּ מַלְ זָבָח מִוּבָת מִּלְמֶּנוּ: נו על־חַלֹּתֹ לֶחֶם חַמֵּץ יַקְּרֶיב

שובע לודשוהי: לבור מורבניה על נכסת ה מֹל גָּרִיצְּן הַלְחֵים חַמִּיעַ

thanksgiving. sacrifice of his peace-offerings for shall present his offering with the With cakes of leavened bread he

אָת־תַּם הַשְּׁלְמָים לָוֹ יִהְיֶה: קרימָה ליהוָה לַבּהֵוֹ הַיּבֶק ⁺¹ וְהַקְּרִיב מִמֶּנִּנִי אָהָדִ מִכְּלִ קְּרָ طالبهني بالأنه بين: לְבְּנִילֵא בְּיִוֹרִילְ יָתְ דַּם נִבְּסָת לוּבְבָּוֹא אַפַּבְתוּנִיא בוֹבָם !! ויקריב מניה ゴレ

peace-offerings against the altar. dasheth the blood of the LORD; it shall be the priest's that each offering for a gift unto the And of it he shall present one out of

And the flesh of the sacrifice of his

كُلُحُرُا يَعُكُم كُم يَثَنَ مَقُولًا , וּבְשַּׁר ְזֶבַח תְּיְדָתְ שְּׁלְמְּיו בְּיִוֹם וּבְשַּׁר וָבְסַת תּוֹדַת קוּדְשׁוֹתִי

נְצְנְע מְנִיה עַנְיה עַנְּיה עַנְיה עַנ ליום טיולניה יהאכיל לא But if the sacrifice of his offering be until the morning. offering; he shall not leave any of it shall be eaten on the day of his peace-offerings for thanksgiving

الثاقليَّاتِ إيَادَارِيَاتِ مَقَادًا يَعُجُدُ: בּגוָם עַלַבוּבוּ אָנַ־וִּבָּחוּ יָאָבֶל زن٪خ،د: كڅكدين זת נכסמיה יתאביל וביומא בְּיומָא דִיקְבִיב נאם נבבא או נדבהא נכסת

that which remaineth of it may be his sacrifice; and on the morrow be eaten on the day that he offereth a vow, or a freewill-offering, it shall

91

Ş١

٤ı

⁴ וֹבַנּוֹנֵבר מִכַּׁהַּב בַּנִּבר בּיִנם

ַבַּאָבְנָהָנ בַּאָה נַּהְּבַנ<u>ּ</u>

יותלד: けんひと じくいびがに بإنهائة ťĊĊŮΧ

shall be burnt with fire. flesh of the sacrifice on the third day But that which remaineth of the

מין ומין י' מלום, כך מפורש במנמום (דף עו.), ושעורך ס' פלין ירושלמיום שקן ו'מדבריים כ'עשרון: מרבבת. לחס מלוע והקריב על זבח החודה. ד'מיני לחס, מלומ, ורקיקין, ורצוכה, ג'מיני מלה, וכמיצ על מלמ למס ממץ וגוי, וכל שלם על שחח מאלה נדר שלמים הללו, שלמי חודה הן, ומעונוח לחם האמור בענין, ואינן נאכלין אלא ליום ולילה, כמו שמפורש ומולם שנמרפל, שסס לריכין לסודות שכמוב בקן יוֹדוּ לַם' מַמְדּוֹ וְנְפְּלְפֹּוֹמָיו לְבְּגֵי מְדָס. וְיִוְבְּמוּ וִבְּמֵי מוֹדֶס (מסליס קו, כל־כב), (12) אם על חודה יקריבוו. אם על דבר סודאס על נק שנעשס לו, כגון יורדי סיס, וסולכי מדברות, ומבושי בית סאפוריס,

(13) יקריב קרבנו על זבח. מגיר שלין הלחם קדוש קדושם הגוף (שם עמ:) ליפסל ביולא ועבול יום, ומללאם לחולין ברוממין כל גרכו:

ובשכה לבעלים מרן מחוה ושוק שבה, כמו שמפורש למטה חנופת חוה ושוק בשלמים (פסוק לד), והמודה קרויה שלמים (ובחים (14) אחד מכל קרבן. לחס אחד מכל מין ומין יעול לחרומס לכסן סעובד עבודחו וסשאר ואכל לבעליס (מנחות עו:), בפדיון עד שישמע הובה:

(ובמיס לו. מ"כ פרק יב, א): ביום קרבנו יאבל. וכומן בערס ומן לממס: לא יניח ממנו עד בוקר. אבל אוכל סוא (EI) ובשר ובח חודח שלמיו. יש כמן רצויין סרצס, לרצומ מעלמולשס, ומיל נויר, ומגיגמ י"ד, שיסיו נמכלין ליוס ולילס

בְּנֵי לְבְּׁמְוְן וְמַּיְּׁם וֹמְּלִם (בְרִטְםִיִּם לְוֹ בְרִ) מַם וְלְבָּם וְלְבָּם מָלְמֶם (דְנִימָלְ מִי יג): ובשחרת והגותר שמגו. בלסעון, יסלל. (ס"ס וסנופר ממנו יסלל) וי"ו זו יפירס סיס, ויש כמוס סרבס במקרס, כגון וָשַׁבֶּס (16) ואם גדר או גדבה. עלא הביאה על הודאה על ימי אינה מעונה לחם ונאכלם לצ' ימים, כמו שמפורש בענין: כל סלילס, אם כן למס אמרו עד מנומ, כדי לסרמיק אדם מן סעבירס (ברכום ב.):

הַמַּלַרִיב אָהַוֹ לָאַ יִחָשָּׁב sı מְלַמְוּ בּוֹיִם עַמִּלִימִּ, לָאִ יֹבָבִּעִ נאָם בֹאַכְלְ יֵאַכֶּלְ מִבָּמָּנִ בְּנָבַע

בַּלְ מַבְוֹנִר יִאָכַלְ בָּשֶּׁר: ZX XXÇZ EXA ABEL LYEAL لْلَاقُهُد كَمُلِدينَةُم فَحَدِهِمَتَهُمُ

בעשות: מֹלִיו וֹנֹכֹוֹשִׁי עַנָּפָּמָ עַעַוֹיא تهٰذِٰذِبَ كَيْشُدِ ذِيدِيْدِ نُصَٰظُعُنُهِ اِلَافُوْكُ كِنُولَا مِهُجِرًا جِنُولَا مِهُدِلًا

בספרי ספרד ואשכנו) ַבְהָרְאַ מִעַּמֶּיהָ: (פּ) (אין פּרשה אַמֶּב ליהוָה וִנְכְרְתָּה הַנָּפָשׁ لْهُكُمْ مَا فَمِدِ يُآمَلِ لَاهَمُ فَيُرَافِ لَنْ رَبِي مَا فَهُدِ رَحُونَ طِيلَةِ فَيْ הְמִאָּנִי אַנְ בְּבְלַגְהַמֵּבֹּא הְמָאָ הְסָאָבָא אַנְ בָּבָלְ הְּבֵּוּץ מְסָאַב

בּ נִיְדַבֶּר יְחֹנֶת אֶלְ מֹמֶנת לֵאמִר: יִמַלֵּיל יִיְ עָם מֹשֶׁת לְמֵימַר:

ואחח ללמד על קרבן עולה ויורד שלא נאמר אלא על עומאח מקדש וקדשיו:

עאַכֿלו: בּל_שְבֶּר הִּוּר וֹבָּשָּׁר וֹמֹז לָא בֹּל הַבר מוֹר וֹאִמַּר וֹמִז לָא يَقُد هُر خُرْر نَشِدُهُم كِهِنِد مَرْدِم مَه خُرْر نَشِدُهُم خِرْدَرَمَد

> מביה חוביה יקביל: حرب لألفط أقد ثقتم لاترحبح בְּעְּלַבוּר וְמֵיה לָא וְתְּחַשֶּׁיב שׁלִינִאָּר לָא יָהִי מֹבֹמֻּב וֹכֹסַנוּ לוּגַמֻוְנִי, בֹּוּמָא **ガロガロム**ガ

> בובכו למודשא ויכול בשר ובשר קודשא כַל מַסְאַב לָא וֹטַאָּכוֹלְ בַּוּוֹבָא וּבֹתַּר קוּדְשָּׁא דִּיִקְרַב בַּכָּל

> מֿכְוָטִי וֹוֹמֻשׁוּבֵּי אָׁלַמָּא טַעוּא ליוְשׁנְא בּלַבְם וֹן וּסָאוָלִינִינִי נאָנשׁ דַנוכול בִשְּרָא מָנָכַסָת

> בְּקְרֶם יִיְ וִישְׁמֵיצֵי אֲנְשָׁא הַרוּא בַּטְאַבַע אַנְאַא אוַ בַבֹּגוֹבא נאנה אב, וצבר לכג מסאר

shall be cut off from his people. pertain unto the LORD, that soul sacrifice of peace-offerings, which thing, and eat of the flesh of the beast, or any unclean detestable uncleanness of man, or an unclean unclean thing, whether it be the And when any one shall touch any

shall be cut off from his people.

his uncleanness upon him, that soul

that pertain unto the LORD, having

of the sacrifice of peace-offerings,

eat thereof.

iniquity.

But the soul that eateth of the flesh

the flesh, every one that is clean may

shall be burnt with fire. And as for

unclean thing shall not be eaten; it

And the flesh that toucheth any

soul that eateth of it shall bear his

be accepted, neither shall it be

And if any of the flesh of the

shall be an abhorred thing, and the

imputed unto him that offereth it; it

all eaten on the third day, it shall not

sacrifice of his peace-offerings be at

17

:Saring: And the LORD spoke unto Moses,

sheep, or goat. saying: Ye shall eat no fat, of ox, or Speak unto the children of Israel,

יד, ג. מכום יד:). ג'כריפום פֿמורום בפורלי קדשים בפומפֿם הגוף, ודרשוה רבופינו בשבועום (ז.), פֿסם לכלל, ופֿסם לפרט, וסבשר אשר יגע בכל ממא וגוי. ואוסרת ממא שאכל את המסור אינה מפורשת בתורה, אלא תכמים למדוה בגוירה שוה (מ"כ (02) ושמאחו עליו. במומאה הגוף הכחוב מדבר (ובחים מג:), אבל מהור שאכל את הממא, אינו ענוש כרח, אלא אוהרה, ילא מרך לקלעים אפורס, כמו שכמוב במלר אסל מועד יאכלוס, בבשר זה אני אומר לך כל מסור יאכל בשר, אפילו בכל העיר): סבעליס, לכך נאמר כל מסור יאכל בער: (והבשר כל שהור יאכל בשר. כלומר כל מס שאפרמי לך בממאת ואשם שאס שהור יאכל בשר. מה מלמוד לומר לפי שנהמר וְזַס וְבָּמֶיף יִשְׁפֵּף וְהַבָּשֶׁר פֹּהֹבֵל (דברים יב, כו), יכול לה יהכלו שלמים הלה (19) והבשר. של קדש שלמיס אשר יגע בכל ממא לא יאכל: והבשר. לרצוח אבר שילא מקלחו, שהפנימי מוחר: כל לא מעלס ואת בממשבס, ואס משב פיגול יסיס: והנפש האכלה ממנו. אפילו במוך סומן, עונס משא: לומר המקריב אומו לא ימשב, בשעת הקרבה הוא נפסל, ואינו נפסל בשלישי (מ"ר פרשתא ח, א). וכן פירושו בשעת הקרבמו (18) ואם האכל יאַכל וגוי. בממשב בשמיעה לאכלו בשלישי הכתוב מדבר יכול אם אכל ממנו בשלישי יפקל למפרע, מלמוד

ראקקה: <u>הְּמְּשִׁע לְבֹּלְ הַלְּאִכְּעׁו וֹאָכִלְ לָאִ הִעֹּהְבֵּה, לְכָּלְ הַּבִּהָּא נְמִוּכִּלְ</u> לי נְעַלְב יְּבְלְּעִ יְנִעַּלְב מִּנִׁפְּּע יִּעִינִב זְבִּלְאִ יִּעִינִב שִׁבִּיִּנִא

בותמונו: ליהוְה נְנְכְרְתָּה הַנָּפָשׁ הְאֹכֶלֶה בֵּיִם יֵי וְיִשְׁמִיצִי אָנִשְׁא דְּיִיכוּלֹ מעמיה: בּׁ, בּּלְאַכֵּלְ חֲבֶּׁד מָן חַבּּׁחַמָּׁח אָבׁ, כֹּלְ צִּיִיכוּלְ טַּבְבָּא מִן

אַמֶּּע בָּעִירָא דִּיקְרֵיב מִנַּה מִוּרְבָּנָא

מنשְבתֵיבֶם לִשִּׁיף וְלַבְּתַמֶּה: ⁹ וֹבֹ<u>ׁלְ גַּׁםְ לַאָּ טַאָּבֹׁלְוּ דַּבִּ</u>לְ וֹבֹלְ גַּמֹא לְאִ טִּגַבֹּלְוּוֹ דַּבִּלְ

מוטלניכון במופא נבלמירא:

בספרי תימן) ದ್ವರ್ಥಗ: (ಡ) (XY Grun

ַּ װְשְׁשׁנִאָּ אֲנְשָׁא בַּרוּא מֵעַמָּיה: בלק אלה ביוכול כל דם

85 נִיְדַבֶּר יְהַנְה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמִר: וּמַלֵּיל יִיְ עָם מֹשֶׁה לְמֵימַר:

מּגַבַּע שָּׁלְמֶּינ: לְּיִהְנְׁי וֹבָּיִא אָתַ־קְּרְבְּנָוֹ לִיהְנְׁי בּבְּ הַמַּלְהְירַ אָרַ זָבַר שְּׁלְמִיוֹ הַמְּלְמִיוֹ הַנְּקְבַרִיב יְחַ נְבְסָר קּיִדְשׁוֹהַי تحقد هُم خَتْد نَهُدُهُم مُهُدِّ مُعْرَد مُعَا خَدْد نَهُدُهُم خُمُنْدُ

خظتر نياتي:

אַת הָחָזָה לְהָנִיף אֹתָוֹ הְּנוּפֶּה יָת תַּרִיָּא לְאָרָטָא יָתִיה אַרָטָא בְּרָם יָיָ: ° אָר־הַהַלֶּב עַל־הֶּקְדָּוֹי יְבִיאָנּוּ יָת תַּרְבָּא עַל חַדִּיָא יִיִּמִינִיהּ וּנֵוֹנו שַּׁבֹנְאָנוֹנִי אָט אָהָהּ וֹנִינְיִי וֹבוְנִי ווּטֹּוֹן זִט לוּנַבֹּנוֹא בּוֹנִ

> eat of it. other service; but ye shall in no wise torn of beasts, may be used for any itself, and the fat of that which is And the fat of that which dieth of

shall be cut off from his people. LORD, even the soul that eateth it offering made by fire unto the beast, of which men present an For whosoever eateth the fat of the

beast, in any of your dwellings. blood, whether it be of fowl or of And ye shall eat no manner of

blood, that soul shall be cut off Whosoever it be that eateth any

from his people. Lτ

:Saiyss And the LORD spoke unto Moses,

peace-offerings. LORD out of his sacrifice of shall bring his offering unto the оf peace-offerings unto the Lояр saying: He that offereth his sacrifice Speak unto the children of Israel,

67

87

57

wave-offering before the LORD. that the breast may be waved for a the fat with the breast shall he bring, offerings of the LORD made by fire: His own hands shall bring the

אין אישור חל על אישור (חולין לו.): חאבלהו. אמרס מורס יבוא איפור נבילס וערפס וימול על איפור מלב, שאם אכלו ימחייב אף על לאו של נבילה, ולא מאמר (44) יעשה לכל מלאכה. באולימד על החלב שאינו מעמא עומאה נבלוח (פקחים כג. ח"כ פרשחא י, ח): ואכל לא

(62) לעוף ולבחמה. פרע לדס דגיס ומגניס: בכל מושבוחיכם. לפי שסיה מוצת הגוף והינה מוצת קרקע נוהגת

שמוס, יכול שישה לף החוה למשים, לכך נמתר מה החוה להניף וגוי: החזה יביצנו. ואם החזה למה מביא, להניף אומו הוא מביאו, ולא שיהא הוא הלאים, לפי שנאמר אם אשי ה'אם החלב על על הַמְּזוֹים וַיַּקְעֵר הַמַּלְבָּים הַמִּוְבַּמָה (שם ע, כ), למדנו שג' כהנים וקוקין לה, כך מפורש במנחות (דף סב:): אח החלב על ְיְבְּיִלְהְיְּ בְּחְיִיף (ויקראַ י, עו), ולאחר החנופה נוחנו לכהן המקעיר, ונמלא החוה למעה, ווהו שנאמר וַיָּשִׁימוּ אָם הַמַלְבִּיס ליד סכסן סמניף נמלא סחום למעלם וסחלב לממס, ווסו סאמור במקוס אחר עוק סקרומה וַמַוַם סַקְּנִיפָּם עַל אָשֵׁי סַמַלְבִּיס אח אשי ח. ומס סן סאשים, אם סחלב על סחוס: "ביאנו. כשמביאו מבים סמעבחים נותן סחלב על סחוס, וכשנותנו (30) ידיו חביאינה וגוי. שמסא יד סבעלים מלמעלה והחלב והחות נתונין בה, ויד כהן מלמעה ומניפן (מנתות שא:): בכל מושבות, ובמסכת קדושין בפ"ח (לו:) מפרש למה הולרך לומר:

نڂڟڗ؞ڔ؞ تقاجرت ابتنا يتبئد جلاورا ℅はし正正式に

לכהן מוּבְהוּ שַּלְמִיבֶם:

ישבינה שיק הימין למנה: נֹאָטַ בַנַנֹלֶב מִבָּלָ, אַנַגַוּ לַנָּ ַ עַּמַלְבֶּיִר אָנַרַ עַם עַמָּלְמָים

خُلُاكِ مِبِجُٰتِ مُعَلِّا خُرِّرٍ نَمُلِعُحٍ: אַטַׁם לאַנַרָן נַכִּנַן יַלְבָּוֹי, نهٰلۃِے מוּבٰטו הַּלַמִּיטִם וֹאָטַוֹ ÷ε πρικάπ ζάρρι αχη εμ· בי אָת־חַוֹּה הַמְּנִיפְּה וָאָתוּ שָׁוֹק

جُحِتا حَينات: מַאָּשֶׁי יְהְוָהְ בְּיוֹם הִקְּרֵיב אֹהְם זְאָת מִשְׁחָת אַהַרֹן וּמִשְׁחַת בְּנְיו דָא רְבוּת אַהַרֹן וּרְבוּת

חַפַּע מוּלֶם לְדִוּהָם: מֹאֲשׁנוּ אִינְים מִאֹּט בֹּנֹג וֹאָבֹאֹלְ בּוּבבוּוֹ וֹטַבוּוֹ מוֹ בֹּנִג וֹאָבֹאַלְ אַשֶּׁר צְּנְּה יָהְנְה לְהֵת לְהָם בְּיוֹם בְּפַבֵּיד יִי לְמִפַּן לְהוֹן בְּיוֹמָא

ילְוֹבַׁע עַהֵּלְמֶׁים: لْكَلْنَاهُ مِن الْكِمْفِيْنَ لَكِوْظِيْهِ، لَا يَكْنِيهُ مِنْ مِنْ مُنْهِ بَرْطِيلًا فَرَيْهِ راهُم يَمَارُم جُنْدُمُ خُورِبُم جِه عَنْدِرْمِه خَيْدُمُه جُورِمِهِ

> למולטא ויהי חויא לאהרו כֿבולא

בוּדַשֶּׁיכון: לְבְּוֹנְאַ מִנִּבְסַנוּ XGLMIUX むべく ドババグ إعاتات

בַּוֹמֶוֹא בְעַבֹּי ناتا، לוּגַהָּגֹּא וֹנִי שַּׁבַבָּא מִבָּׁנִי ĖĊŌĽ

ιἀμάς: וֹלְבֹנוִנִי. לְלֵּנִם הֹלָם מִן בֹּנִי ויהקית וְהְהוֹן לְצַּהֲרוֹ בְּהָנָא לני ושְׁבַאֵּל מִנְּכְסָת קּיִדְשָׁיהוּוֹן מַּבֹא בַאַפַּבְשוּים לַכִּיבִית מוֹן אַבוּ גָּע עוֹבִא בּאָבַמוּטָא וּנִע

يركك والمنافية المنافية المنافية المنافقة المنا לוונו מפונלוא בנו לנומא

לום מֹלִם לִבוּנינוּ:

ילְנְבְסָת קּיִדְשָׁיָא:

shall be Aaron's and his sons'. smoke upon the altar; but the breast And the priest shall make the fat

peace-offerings. out of your sacrifices of unto the priest for a heave-offering And the right thigh shall ye give

have the right thigh for a portion. peace-offerings, and the fat, shall offereth the blood of the He among the sons of Aaron, that

ever from the children of Israel. priest and unto his sons as a due for have given them unto Aaron the sacrifices of peace-offerings, and children of Israel out of their thigh of heaving have I taken of the For the breast of waving and the

priest's office; minister unto the LORD in the when they were presented to the LORD made by fire, in the day of his sons, out of the offerings of Aaron, and the consecrated portion This is the consecrated portion of

generations. It is a due for ever throughout their in the day that they were anointed. given them of the children of Israel, which the LORD commanded to be

98

33

ıε

sacrifice of peace-offerings; consecration-offering, and of the guilt-offering, and of the sin-offering, and of the of the meal-offering, and of the This is the law of the burnt-offering,

(מ"כ פרק מז, ד): (וצ) והקטיר הכהן את החלב. ולמר כך וסיס סמוס ללסרן למדנו שלין סצער נלכל צעוד עסלימוריס למעס מן סמוצמ

(22) שוק. מן הפרק של הרכובה הנמכרה עם הרחש עד הפרק החמצעי שהוה פובך של ירך (חולין קלד:):

שלינו מולק בבשר: (33) המקריב את דם וגרי. מי שסום כמוי לוכיקמו ולסקמיר מלביו, ילם ממם בשעם זכיקם דמיס מו בשעם סקמר מלביס

(48) החנופה החרומה. מוליך ומגיל מעלה ומוריד (קוכה לו:):

(עב) ולמלואים. ליוס מינוך סכסונס:

בְּמִלְבַּר סִינֶי: (פּ) לְנַלְנְוֹת אָנַן לַנְלָּנְיִנִים לִינוֹנִים ₈₆ סָּלְיִ בּׁיְנִם גּּוִּטְוָ אָטַ בּּׁדָּיִ יִּשְּׁבְאָכִ אַשֶּׁר צְנְּהַ יְהְנְה אָת־מֹשֶׁה בְּתַּרְ

كَلُم لَدُ خَمَلَخُلُم لَوَيْتُ: ישְׂרָאֵל לְקְרָבְא יָת מִּיִרְבָּנְהְיוֹן בְּסִינְי בְּיוֹמֶא בְּפַבּיִר יָנִי בְּנִי הְפַּקּיד יוַ יַת מֹשֶה בָטוּרָא

the LORD, in the wilderness of Sinai. Israel to present their offerings unto that he commanded the children of Moses in mount Sinai, in the day which the LORD commanded

רכיני וְיְדְבֶּר יְהְוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמְר: וּמַלֵּיל יִיְ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר:

:gaiyse $III\Lambda$ And the LORD spoke unto Moses,

וְאָתוּ פָּר הַחַטְּאָת וְאָת שָׁנֵּוֹ اِ لَمُن يَخُرُبُ لِهُ لَا يُمُن يُشَمُّا يَافِهُلُكِ وَ لَالْعُظُولُ لِيَا لَا يُعْلَمُ لِللَّهُ مُ קַח אָר־צַּהַרֹן וָאָרּ~~בְּנָרַ~~נִי אָהַוֹּ

הְאֵילִים וְאֵת סָל תַּמַּצְּוֹת:

בַּמִּירַיָּא: ווט טבון גבנון ווט סלא בבולא ווט טורא דושואא אַמָּיה וְיָת לְבוּשָׁיָא וִיָת מִשָּׁהָא לבוד וֹנו אַנִוֹנו וֹנוֹנו בֹּנונוּו

the basket of unleavened bread; sin-offering, and the two rams, and oil, and the bullock of the and the garments, and the anointing 'Take Aaron and his sons with him,

and assemble thou all the

פַתַּח אָהֶל מוֹעֵּד: ¿ וָאֵט בַּלְ הַמְּבֶּה הַלִּהַנְלָ אָלְ וְיָה בָּלְ בְּנִהָּהָא בְּנִיִה לְטְרַע

ממבן ומנא:

And Moses did as the LORD 'garisəm fo congregation at the door of the tent

אָבֿל מוּעָר: كمبرز زمجمتك لإلائات لاكالهما ווַעַשׁ מֹשֶּׁה כַּאֲשֶׁר צַּוָּה יְהוָה וַעַּבַּר

לְטַׁנַת מַמְּכּּן וֹמִלֹא: : מַׁנֵּבְי וֹאַטְׁבָּוֹנָמִּטִ בְּּוֹמֵּטִׁאַ

door of the tent of meeting. congregation was assembled at the commanded him; and the

ದೆಜ್ಞಗ ※く_亡なずに

וֹאַמֹּע מָמִּע לַכֹּוֹמִּשֹא בּגוֹ

to be done.' which the Lord hath commanded congregation: 'This is the thing And Moses said unto the

رَيْرَهُبِين: يْلِدَ الْمُرْدِدِ كُيْسُدِ عَزْلَ الْمِرْلَ فَلَيْظِمُ لِمُوطَيِدِ إِنْ كُرْشُولِدٍ:

לוני. וֹאַסְׁטִי יָטְׁבוּוֹ בְּעַיָּא:

sons, and washed them with water. And Moses brought Aaron and his

9

88

ע אָעוַ בּאַבְוָּס וֹגַלְבָּמִ אָעוַ אֶעַר יִמִיה בִּטִמְוָלֵא וֹאַלְבָּיִת יִמִיה נימן עליר אָת־הַבְּמֹנֶת נַיִּהְנָּר וִיהַב עַלוֹהִי יָת בִּתְּנָא וְזְרֵיי בּלנו נוּבשׁל אָטָם בַּמֶּנִם:

אַנפּוָבֿא וֹאַטַׁכֿוּוֹ בָנִעּ בֿנע: אַפוּגָא וֹזָבוּנוּ זְמִיהּ בְּּהִלְּיִל

him therewith. of the ephod, and bound it unto him with the skilfully woven band the ephod upon him, and he girded clothed him with the robe, and put and girded him with the girdle, and And he put upon him the tunic,

کاب ~~ن~~ےٰہ: ניַהְנְּר אָתוֹ בְּהַשֶּׁע הָאָפָּר נַיֶּאָפָּר עַמְּמָרְ וְנְתָּן מְּלְוֹן אָתְרְאָפָּר זְתְ מְעִּילִא וִיחַב עַלְוֹחִי זְתְ

בְּחוּשְׁנָא יָת אִירַיָּא וְיָת תּיִּשִּׁיָּא: נַנְשֶׁם עָּלֶיו אָת־תַהָשֶׁן נַיִּמּן וְשָׁיִי עֲלִיהִי יָת הוּשְׁנָא וִיהַב

the Urim and the Thummim. him; and in the breastplate he put And he placed the breastplate upon

एएंद्रं,□: אָלַבְיַנְהָאוֹ אָנִבְיִאִנְיִנִם וֹאָנַב

י וּנִלְבֶּר מְמֶּר אֶמְרֹאַבְוֹלְן וֹאָמַר וְלְבָּרִיב מִמֶּר יָתְ אַבַּרוֹ וְיָתַ

- ביום כאשון למלואים חור וזרוו בשעת מעשה: קמנו בדברים ומשכסו: - ואח פר החשאח וגר.. אלו סאמורים בענין לוואת סמלואים בואתם מלוס (שמות כע) ועכשיו (2) קח אח אחרן. פרשס זו נממרס שצעם ימיס קודס סקמם סמשכן, שמין מוקדס וממומר צמורס: קח אח אחרן.
- (3) הקהל אל פתח אהל מועד. זס למד מן סמקומום שסמויק מועע לם סמרובס:
- קוק בפרשת המלואים פירשתי בואתה מלוה (שם): (פ) זה הדבר. דברים שמרמו שמני עושה לפניכס לוני הקב"ה לעשות, ואל מאמרו לכבודי ולכבוד אחי אני עושה. כל הענין

כּאַמֶּר צְנָה יְהְנָה אָת־מִשֶּה: פְּנְיוֹ אֲת צִיץ הַזְּהֶב נֵזֶר הַפֹּדֶשׁ و نؤشِت مَر لَ يَنْ هُرُ عَلَى هُر لِ خَرِ لَهُ مِ וֹנֹמֶם אָּטַבְנַמִּגִּיפָט מֹלַבְרַאָּמִוּ

אַמֶּבַבְּנוֹלַבַּמ אָטֶׁם: ڗڹڟۿٚٮ ۿٮٮڽڟۿڰٛڶڶۿٮڂڔ_ <u>्रिक्र</u> प्रथम् श्रम् क्षुद्धा प्रविक्रेपेत स्ट्र

<u>וְאָטַרַכַּנָוֹ לְקַדְּשֶׂם:</u> וֹאָטַ_כַֿלְ_כַּלְּיוּ וֹאָט_עַכֹּיָּע ,, eqqio [!q\u00e4 رَزَا بَرَقُونَ مَرِ لِمَاكِلَ مُتَكِّم لِهُكِ مُونِكِ مَرِ مَلِ خُلِهُ مُحَمَّ

אַהַרְן וַיִּמְשָׁח אָתִוּ לְקַדְּשִׁוּ: בּ נִיּצִק מְשֶׁמֶן הַמִּשְׁהָה עַל רָאִשׁ נַאָּרֵיק מִמִּשְׁהָא דַּרְבּוּהָא עַל

בּאַמֶּר צְנָה יְהוָה אָת־משֶה: هَجُرُّم تَبْلُخُم كِثَام طَرُقَمُهُم يَعَمُرُا لِمُنْظَرًا خِيرًا عِيجُمُرًا ווּלְבֹּאָם כֹשׁנִע וּוּשׁנָּר אָשֹׁם וּנֹבְוֹדְ מְמֶּע אָטַ בּּדָוֹ, אַנִּבְן וֹבַוֹרַ מָמֵּע זֹטַ בּּדָּוֹ אַנִּבְן

ראש פַּר הַחַמְאת: אַנְיַלְן וּבְּנְיוֹ אָת־יְדִיהָם עַל־ ניגש אָת פַּר הַחַמָּאַת נִיּסְמֹּךְ

עמּוְבָּעַ וֹלְאַבְּאָעוּ לְכַבָּּע הַּלְינִי: زيز בּׁאָגַבּׁמוּ וֹנִטַמּא אָטַ_טַמּוֹבּׂטַ זי וְנִישֵׁן עַּלְ־קְרְנֵית הַמִּוְבֶּח סְבִּיב וְיַהַב עַלְ קַרְנָת עַרְבְּּחָא

> לַלְילָא בַּלוּדְשָׁא כָּטָא בַּפַּקּיד אָבֿע בֿבֿעלא הג מגופטא לשבוג וְמָּוֹנִ נִי מִגְּוֹפֹּטֹאַ הַּלְ בַּנְמָּנִי

> בלק גבוני וֹפַבּוּהָ וֹטִבוּוֹי: בבוטא ובבי נט מַמָּכּוֹא וֹנט

جْمَائِينَاتِيا: מֹנְיִביׁ, וֹנִים כֹּיְיָבֹא וֹנִים בֹּסִיסִיה אָט_บַמָּוֹכָּטַ וֹמֹּנוֹ וֹנַבֹּוֹ יָט מֹוַבַּטֹא וֹיִט כֹּב

לְקַבְּשׁוּתֵיה: ilak kaill lit, iile

בְּמָא דְפַבֵּיר יִיָּ יָת משֶה: נאַלבּישׁנּיוּן כִּשׁינִין נִזָּבִיז יִהְיוּ

על היש הורָא דְּחַשְּׂרָא: יסְמַּרְ צַּהַרֹן יּבְנִיהִי יָת יָדִיהוֹן וֹלונות וֹנו טווֹא בּוֹהַמֹּנֹא

לכפרא עלוהי: Coitx Fartia (Grain זְנֵע מַבְבְּנִעֹא וֹנִע בַּמָא אָבונע סׁטור סַטור בָּאָבְבָּמִיה וֹבַכִּי וַיִּשְׁחְט וַיִּפְּח מֹשֶׁה אָת־הַדְּם וּנְכַס וּנְסֵיַב מֹשֶׁה יָת דְּמָא

> as the Lord commanded Moses. set the golden plate, the holy crown; and upon the mitre, in front, did he And he set the mitre upon his head;

that was therein, and sanctified and anointed the tabernacle and all And Moses took the anointing oil,

and its base, to sanctify them. altar and all its vessels, and the laver altar seven times, and anointed the And he sprinkled thereof upon the

him, to sanctify him. upon Aaron's head, and anointed And he poured of the anointing oil

71

LORD commanded Moses. bound head-tires upon them; as the girded them with girdles, and and clothed them with tunics, and And Moses brought Aaron's sons,

of the bullock of the sin-offering. sons laid their hands upon the head was brought; and Aaron and his And the bullock of the sin-offering

it, to make atonement for it. the base of the altar, and sanctified poured out the remaining blood at his finger, and purified the altar, and horns of the altar round about with the blood, and put it upon the And when it was slain, Moses took

(8) את האורים. כמנ של שם המפורש:

- (9) וישם על המצופה. פמילי מכלמ הקבועים בלין ומן על המלופה ומלה הלין מלוי במלופה:
- (11) ויו ממנו על המובח. לא ידעתי סיכן נלמוס בסואות סללו:
- (21) ויצק. וימשה. בממלס יולק על רמשו, וממ"כ נומן בין ריסי עיניו, ומושך במלבעו מוס לוס (כרימות ס:):
- (13) ויחבש. לפון קפירס:
- טכפנוט: (פו) ויחשא אח המזבח. קמְּמֹוּ וְמְבֵּלוֹ מְנְרִיּמ לִיכנם לקדושה: בענודס זו: לכפר עליו. מעמס כל

رِيْمِوْد طَهُد بَمَاجِبَد: نڠڡۦۿۊ؞ڽڂڂڔؙٮڹڠڡۦؿڂڂؿٳ ^{61} والم ^{61} والم ^{61} والم ^{61} والم ^{61} والم ^{61} ַהּלַּע אֶ**נ**ַבַלַּגַעַ

다였다: לַמַּעַנְהָ כַּאַמֶּר צַנְּה יְהַנָּה אָת־ י וְאָת־פְּרְשׁׁוֹ שְׁרָף בְּאֵשׁ מִחָוּץ וֹאָטַ עַפָּׁר וֹאָטַ מְרֵוְ וֹאָטַ בֹּמִהְרָן וֹנִט שִנִּבְא וֹנִט מַמְּבֵּנִשׁ וֹנִט

لېم ئېزے: אַבֿבָּן יִבְּנָיוֹ אָטַ יִּבִינָם הַּכְ ניקבר אָנ אָנל הִעַלָּה וָיִּסְּמֶר

מַּגְעַנְמִוְבָּתַ סְבָּיִב: פּּי וַיִּשְׁחְשׁ וַיִּיְרֹק מֹשֶׁהַ אָת הַבֶּה װְכַס יּוְרַק מֹשֶׁה יָת דְּמָא עַל

نَّلُالِ لِنَظْلُدِ: משֶׁה אֶת־הַרְאִשׁ וְאֶת־הַנְּהָחָים نْقِعَـ يَنْهَا خِنْكُنَا، رَبَّكُمُ

בּאַמֶּר צְנָה יְהוָה אָת־משֶה: לְבֵיחַ נִיחֹתַ אָשֶּׁר הוּאַ לַיהוָה בְּלְ־הָצַּיִל הַמִּוְבָּהָה עַלֶּה הָוּצִּ ַ רְחַוּץ בַּמָּיִם וַיַּקְמָר מֹשֶׁה אָת־ لغُلالتظلا וֹאֶנו_וַכֹּבְתֹּים

\$ט_נֹבונום הַּלְבַרָּאָהָ בַּאָנִילָ: הַמִּלְאָים וַיִּסְמְבֶּוּ אַהַרָּן וּבְּנָיוּ ווּלִבר אָנוַ בּוֹאָנֹג בַּהָּנָּוּ אָנַג

בּלֹבְוָ עַוֹּמֶּלוּוִנוּ: نَمَح خَيْدًا يُدِر يَانَهُرُينَ لَمَح خِيْدًا ¿ מַּלְ חְּנְוּךְ אְּזֶן־אַהַרָּן הַיְּמְּנִית رَّ بَשְׁקְׁטו رَبْקַח מֹשֶׁה מִבְּמֹוֹ رَبْתًן

> משה קמרבקא: כולון ווט שובטון ואַפוע ווְט שַׁבֶּר כַּבְּבָּא וְוֹטְ שַּׁבִשְּׁוֹ ונסיב יח כל הרבא דעל גוא

דְפַקִּיד יִיְ יָת מֹשֶׁהֹ: בּׁנוּבְא מִבּּבְא לְמַמְּבוּנִים בּמֹא בשְּבוּה וְיָה אוּכְלֵיה אוֹקיד

מל ביש דּבָרָא: יִּסְמַכִּי אַבַּוֹרְן יִבְּנִיְבִי, יָת יְדַירֹּוֹן וֹפֿבור וֹט בּכֹבא בַהֹּלִטֹא

מַדְבָּחָא סְחוֹר סְחוֹר:

ווע בכרא פּביג לאָברוּהי

אָבֹבוֹא וֹנִע עַּבַבּא: וְאַסֵּיק מִמֶּה יָת בִישָּׁא וְיָת

ענא בוב וו פּמא בפפור וו ות לאַטַעַבּלאַ בַּרְעָּוֹאָ עוּוֹבַנֹאַ בּכַּבָא לַמַּגַבָּטִא הַּלָטַא בינא בְּמִנְא וְאַפֵּיק מֹשֶׁה יָתְ בְּל ונט עלא ונט פֿבהנא שפֿיל

יָת יְדִיהוֹן עַל בֵישׁ דִּכְּרָא: לובלניא יסמכו אַבון יבנוניי וֹשְׁבוּר וֹט צַכְּבָא טַּנְתָּא צַכַּר

אַלְיוֹן בַנְּבִיה דְּיַמִּינָא: והק אליון ידיה דימינא ועל הל רום אודנא דַאַּהַרוֹ דַיַמִּינָא ונכס ונסיב משה מדשיה ויהב

> upon the altar. their fat, and Moses made it smoke the liver, and the two kidneys, and upon the inwards, and the lobe of And he took all the fat that was

fire without the camp; as the LORD flesh, and its dung, were burnt with But the bullock, and its skin, and its

And the ram of the burnt-offering commanded Moses.

of the ram. sons laid their hands upon the head was presented; and Aaron and his

round about. dashed the blood against the altar And when it was killed, Moses

pieces, Moses made the head, and And when the ram was cut into its

the pieces, and the suet smoke.

made by fire unto the Lord; as the a sweet savour; it was an offering the altar; it was a burnt-offering for made the whole ram smoke upon were washed with water, Moses And when the inwards and the legs

LORD commanded Moses.

the head of the ram. and his sons laid their hands upon the ram of consecration, and Aaron And the other ram was presented,

right foot. hand, and upon the great toe of his and upon the thumb of his right upon the tip of Aaron's right ear, of the blood thereof, and put it And when it was slain, Moses took

٤٦

17

07

81

Δı

91

- (16) ואח יחרח הכבד. לנד סכנד, שסיס נועל מעע מן סכנד עמס:
- (בב) איל המלאים. איל סשלמים שמלואים לשון שלמים שממלאים ומשלימים את סכסנים בכסונמם:

مَنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ لَمَح خِثِا لَاٰذُهُ لَاٰنَٰهُ لَاٰنَالِهُ لَاٰنَالِهُ בוֹמֹּנִית וֹמַּלְבַלְּמֵוֹ יֹבִם בּוֹמֹנִית ± משֶׁר מִן הַדְּם עַל הְנָּוּך אָוָנָם וּלַבֶּר אָּעַבַּהָּ

יַת דַּמָא עַל מַדְבָּחָא סָחוֹר בון דַיַּמִינָא מִרַק משֶה چَک וֹפֿבוּכ וֹט בֹּנוּ אַבַּבוּ וּיהַכ

against the altar round about. foot; and Moses dashed the blood upon the great toe of their right the thumb of their right hand, and the tip of their right ear, and upon and Moses put of the blood upon And Aaron's sons were brought,

וֹאָת שִׁיל הַיָּמֶל: וֹאָּטַ אָשׁׁי נַבּּלֹיָטַ וֹאָטַ טַלְבָּעוֹן עַבֶּוֹב וֹאָע וּיקֿח אָת־הַחֵקֶב וָאָת־הַאַלִיָּה

ונט שַבַּבעו ונט מַלַא בַנּמִּנֹא: שׁבּר כַּבְּרָא וֹנִים שַּׁרְמֵּין כַּוּלְנִוֹ ווט כֿל מַרְבָּא דַעַל עַּנָא ווָת וּלֹסִוֹב זֹט שַּׁבְׁלֵּא וֹזִט אַלְוֹטֹא

and the right thigh. and the two kidneys, and their fat, inwards, and the lobe of the liver, and all the fat that was upon the And he took the fat, and the fat tail,

تِزَيْرٍ!: נְיָּמֶם הַגְיַנַיִנִים נֹהָג מָנָע בְּטִם מֵּמֵן אַטַע וֹבַבּּע אָטַע व्यूप्त प्रदेष सङ्ग्रेष श्राप्त गुप्ति ।

נמלא דַיַמִּינָא: נאַספוּג חַד וְשִׁוּי עַל תַּרְבָּיָא ענריצקא דלהים משח הדא לַכּיב וְּרִיצְהָהָא פַּטִּירָהָא חַדָּא انظؤخ הַמַּצְּוֹת אֲשֶׁרוּ לְפְּנֵל יָהֹנָה וּמִפַּלָא דְּפַמִּירַיָּא דְּקְּדָם יָיָ

upon the right thigh. and placed them on the fat, and cake of oiled bread, and one wafer, took one unleavened cake, and one bread, that was before the LORD, he And out of the basket of unleavened

خظتر نبياب: נמל פפי בנות נינף אַטָם הִנפָּר נעל יבי בְּנוֹהִי נִאָבִים יָהָהוֹ נַיִּמַן אָת תַכֵּל עַל כַּבָּי אַנְרָן יִיתַב יָת כּוֹלָא עַל יָדִי אַנְּרֹן

אָבֹמֹא בֿבֹם :::

for a wave-offering before the LORD. hands of his sons, and waved them hands of Aaron, and upon the And he put the whole upon the

הוא ליהוֶה: מקאָים הַם לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁת مُ يَرَمُونَ لَوَالِهُمُ لِمَا يُعَلِّمُ لِمَا لِمُعَلِّمُ لِمَا لِمَا يُعَلِّمُ لِمَا لِمَا يُعَلِّمُ لِمَا يُعَالِمُ لِمَا يُعَالِمُ لِمَا يُعَالِمُ لِمَا يُعَالِمُ لَمَا يُعَالِمُ لَعَلِيمُ لِمَا يُعَالِمُ لَمِنْ مِنْ عَلَيْكُمُ لِمِنْ عَلَيْكُمُ لَمِنْ عَلَيْكُمُ لِمِنْ عَلَيْكُمُ لِمُعِلِّمُ لِمِنْ عَلَيْكُمُ لِمِنْ عَلِيهُ عَلَيْكُمُ لِمِنْ عَلَيْكُمُ لِمِنْ عَلَيْكُمُ لِمِنْ عَلَيْكُمُ لِمِنْ عَلَيْكُمُ لِمِنْ عَلَيْكُمُ لِمِنْ عَلَيْكُمُ لِمِنْ عَلَيْكُمُ لِمِنْ عَلَيْكُمُ لِمِنْ عَلَيْكُمُ لِمِنْ عَلَيْكُمُ لِمِنْ عَلَيْكُمُ لِمِنْ عَلَيْكُمُ لِمِنْ عَلَيْكُمُ لِمِنْ عَلَيْكُمُ لِمِنْ عَلَيْكُمُ لِمِنْ عَلَيْكُمُ لِمِنْ عَلَيْكُمُ لِمِنْ عَلَيْكُمُ لِمِنْ عَلَيْكُمُ لِمُعِلِّكُمُ لِمِنْ عَلَيْكُمُ لِمِنْ عِلْكُمُ لِمِنْ عِلْمُ لِمِنْ عَلَيْكُمُ لِمِنْ عَلَيْكُمُ لِمِنْ عِلْمُ لِمِنْ عَلَيْكُمُ لِمِنْ عِلَيْكُمُ لِمِنْ عِلْمُ لِمِنْ عِلْمُ لِمِنْ عِلْمُ ניפָּה מֹשֶּׁה אֹסָם מִעַּל כַּפֵּיהָם וּנְסֵיב מֹשֶּׁה יָהְהוֹן מִעַּל יַדְהוֹן

לבהוא מובלוא בוא מבם וו: XELL ムダムははればく וּאַפֿיק לְמַדְבָּחָא עַל עַלָּקָא

made by fire unto the LORD. for a sweet savour; it was an offering they were a consecration-offering the altar upon the burnt-offering; hands, and made them smoke on And Moses took them from off their

82

57

t7

בּאַמֶּר צְנָה יְהוָה אָת־מֹשֶׁה: <u>्रवृत वंधुतं श्रुत तृत्वेत र्र्यस्</u>वतः

ונסיב משה ית חדיא נאַרימיה

LORD commanded Moses. the ram of consecration; as the the LORD; it was Moses' portion of waved it for a wave-offering before And Moses took the breast, and

(62) וחלח לחם שמן. סיא רצוכה, שסיס מרצה בה שמן כנגד החלות והרקיקין, כך מפורש במנחות (עת.):

מלינו שוק של שלמים קרב בכל מקום מון מום: (82) ויקטר המזבחה. משס שמש כל שבעם ימי סמלומים במלוק לכן (עבודס זרס לד.): על העולה. ממר סעולם ולמ

35

וֹאָטַ בֹּנִצַוֹ, בֹּלוֹו אָטַׁוּ: אָט_אַבֿיבָן אָט_בּׁנֹבְיו וֹאָט_בּׂנֹיוּ וֹמּלְבֹּלִב׳ׁוּ בֹּלֹנוּ אִשַּׁוּ וּוֹלַבַּתִּ مَّر هَنَالِ مَر خُرُبُ لِ لَمَر خُرُنُ שניעי ימן־הַדְּם אַשֶּׁר עַל־הַמּוְבֵּהַ נַיָּו וַיַּקַּח מִשֶּׁה מִשֶּׁמֵן

אַבְרוּ וּבְנֵיוּ יֹאִכְלֵרוּ: עמּלְאָים כַּאָּמֶּר צִּיָּיִתִי לָאַמֶּר דָּפּפּיִדִית אָעִוּ וֹאָטִיבַלְטִם אַהָּבוּ בַּסָּל

וֹנִט פֿונִע, וֹנִט לַכוּהָ, פֿונִעֹי, וֹפֹצּישׁ יָת אַנַרוֹ יָת לְבוּשׁוֹהִי בְּנִוְהִי וְעַלְ לְבוּשֶׁי בְּנוֹהִי עְמֵּיה מֹלְ אַבְוֹרֶן מַלְ לְבוּמִוְנִי וֹמַלְ ימן בְּמָא בַּמַל מַבְבָּחָא נַאַבִּי וּנְסֵיב מֹשֶׁה מִמִּשְׁקא דְּרְבוּתָא

نظربك ترحيقيك **ムなんなし** בְשַׁמֹא בּבְסַבְ לַנּבְבָּנִגֹּא בַּמֹא אַבֿל מוִמֹּג וֹמִם שאַכֹלוּ וֹמִוֹא וֹטִמּוֹ שֹּכֹלְוּוֹ זֹמִישׁ וֹנִים ı؛ בְּנָיִו בַּשְּׁלַוּ אָט חַבְּשְׁרֻ פָּנִיּח בַּשִּׁילוּ יִּהְבָּא בִּחָרַעּ מַשְּׁכַּן ينُّهُمُ ٦ مَاضُم جِلَّ كِيلَالًا إِجْلًا يَهُمُ لَيُهُمُ لَاضِمًا خِهِرَانًا إِخْلِينَانًا saying: Aaron and his sons shall eat of consecration, as I commanded,

²⁶ וְעַנְּעָׂעַר בַּבְּמֶּעָר וּבַלְטִׁם בַּאָמָ וּבִּוֹמְטַאָּר בְּבִמְנָא וּבְלַטִּמָאָ

מבאובם בו מִבְעוֹם וֹמִנם וֹמִבֹא מפמיר שבעת ימים עד וום מלאח ימי بضؤتيا لهثر مبقد كه يغلاه بضفيه مفوا بفنه كه بوجها

ונמו טובלוכון אבו מבמא שְׁבְּעָא יוֹמִין עַד יוֹם מִשְּׁכִם

בנובא מיקדון:

יומון יהקרב הורבנכין:

יבְהָרַע מַמָּבַן וַמָּנָא שַּהָבוּן ון לממבר לכפרא עליכון:

×نٰھَظَاہِرں: בּוֹ וֹלַא שׁמוּטוּוֹ אָבוּ כֹּוֹ נו מֹמֹנו מומֹנֹא זומם ובובו מַבְּהֹא ווִמוּן

וַעְבַר אַהַרֹן וּבְנוֹהִי וַת כַּל

it and the bread that is in the basket of the tent of meeting; and there eat his sons: 'Boil the flesh at the door And Moses said unto Aaron and to

garments, and his sons, and his sons'

upon his sons' garments with him,

garments, and upon his sons, and

upon the altar, and sprinkled it

oil, and of the blood which was

And Moses took of the anointing

and sanctified Aaron, and his

sid noqu bas, and upon his

garments with him.

with fire. flesh and of the bread shall ye burn And that which remaineth of the

shall consecrate you seven days. consecration be fulfilled; for He days, until the days of your door of the tent of meeting seven And ye shall not go out from the

make atonement for you. LORD hath commanded to do, to As hath been done this day, so the

am commanded. the LORD, that ye die not; for so I seven days, and keep the charge of meeting shall ye abide day and night And at the door of the tent of

commanded by the hand of Moses. things which the Lord And Aaron and his sons did all the

98

35

ŧ٤

٤٤

78

ı٤

יְהְנָה לַצְּשָׁת לְכַפָּר צְּלֵיכֶם: ្ בַּאֲשֶׁר ִ עְשֶׂה בַּיִּים הַזָּה צְּנְהְ כְּמָא דַעֲבַר בְּיוֹמָא הָדִין פַּקּיד

אָנוַ מִּאֶמֹנֶנוּ יְנוֹנִי וֹלָאָ טֹמִינוּ ¿ ְּ נְלְּיִלְעִ שִּׁבְעָּתְ יִמְּים ׁיִשְׁמִּרְהָם וּפְּׁתַחֹ אַהֶל מוֹעָר הַשָּׁבֹוּ יוֹמֶם

ದೆಜ್ಞಗ: (ರ) נוֹמֹמְ אַנְיֹנְן וּבֹּנִוֹ אָנִי כֹּלְ_

שכסן גדול טעון פרישה קודם יום הכפורים שבעת ימים, וכן הכהן השורף את הפרה: (48) צוה הי לעשות. כל שבעת הימיס ורו"ל דרשו (יומל ב:) לעשות, וה מעשה פרה, לכפר וה מעשה יוס הכפורים, וללמד

(35) ולא חמוחו. סא אס לא מעשו כן, רי אמס מייניס מימס:

(98) ויעש אהרן ובניו. לסגיד שנחן שלה סמוימין ושמחל:

before Pesah, read the Haftara on page 181. Haftara are on page 168. On Shabbat Parah, read Maftir and Haftara on page 172. On the Shabbat The Haftarah is Jevemiah 7:21 - 8:3 & 9:22 - 9:23 on page 143. For Shabbat Lachov the maftir and

خُمَلَابًا نِخْطُئُدُ نِخُنَادُ نَهُدُمُ שמיני ניְהִי בַּנִּוֹם הַשְּׁמִינִי קְּרֶא מֹשֶּׁה

נהָנְה בְּיוֹמָא הְמִינְאָה קָרָא

קמָע לאַנוֹרן וֹלְבָּנוִנִי, וּלְסָבֵי,

הַלְמָּגוֹ וֹלֵבוֹרֵ בַּבָּרִם וֹלִי: בּּוֹשְׁלֵבׁר לְחַמָּאִט וֹאָיִלְ לְמָלְט שִוּבִי לְחַמִּטֹא וּדְכַר לַעְּלְחָא נֹאַמֶּר לְאַנִירוֹ סַב לְּבַ מִּנִּלְ בַּר

<u>וֹכֵּבְשׁ בְּנִי שְׁלָה הְּלְהִי הְלְהִי</u> كَلْنِد شِمْنِدِ مِنْدِتِ كُلَاقٍ مِن لَمِّرُكِ لْمُرِـ خُدْرُ نَمُلَمُّرُ فَلَكْدِ رَمْفِد

שמומם ועלבר לפני והוה:

וּיִּאִמֶּר אֶלְ־אַנִּדְן כַּוּדְלָבְ מָנֶלְ

הַּלְמָּגוֹ לַהַּלְטַא: לְטַמְּטַא וֹמֹנגל וֹאִמָּר בַּנוֹ חָלָא למומר סבו אפור בר אוון בוֹנו וֹמִבְאָץ שַׁמִּבָּוּץ

ڲڒڔڟڡ؞ בַּאֲמֵׁלֵן בֵּי הַיּּוֹם יְהְלָּה נְרְאָה דִּפִּילָא בִּקִשׁה אָבִי יוֹטָא בִין וֹאָוֹג לַהְּבְּטָׁוֹם לַוֹּבְעַ וֹעוָר וּדְכַּר לָוֹכָסַת לוּדְשָּׁוֹא

וֹשׁבֹא בּוֹוֹ מִשׁלֵּבִוּ לַכְּוּן: יְהְנְה וּמִנְחָה בְּלוּלֶה לְרַבְּחָא בֵּוֹדֶם יִיָּ וּמִנְחָהָא

הַמְּלְת נַיִּעַּמְרָוּ לְפְּנֵי יְתְּוֹת: فَدُرُ كِيْكُم طِيشَد لَنْظُلُكِ فَحِهِ خِظْلُه مِهُولِ نَشْتُهِ نِظْلِيكِ ניקהו אַת אַשֶּׁר צְּנָה מֹשֶׁה אֶלְ־ וְקָרִיבוּ יָת דְפַּפֵיד מֹשֶׁה

כֿל כָּנְשְּׁמַא וֹלַמִוּ לֵבֶם גֹוֹ:

خلال لاثانا: אַנְה יְהְוָה הַעְּשְׁיִּה וְיִרֶא אָלֵיכֶם וְיָפְּשִׁיִּר !! ניאמר משָה זָה הַבְּבֶר אֲשֶׁר־

خربا نظله يدن:

וְכַפַּׁר בְּעַּבְים כַּאָמֶר צְנָה יְהַנֶּה: בְּעָּבְים נְעָּמִם אָטַ בְּלַבְּלָן בַעָּם لْعُن مَٰذِيْكَ لَحَقْد خَمَلُكَ نَخَمَّدُ رْد אָלְ־הַמִּוְבָּהַ נַעֲשֶׁה אָתְ־הַמְּאִתְף לְמַרְבְּהָא נַעֲבִיר יָת הַמְּתָרָ וּלְאַמֶּר מִשֶּׁה אֶל־אַנְרֹן קְּרָב וַאֲמָר מֹשֶּׁה לְאַנֵּרוֹ קְרַב

וכפר עליא דפקיד ין: המא נהביד יה קורבן שמא ונט הֹלִטֹנ וֹכפֹּנ הֹלְנַ וֹהֹלְ

> sons, and the elders of Israel; day, that Moses called Aaron and his And it came to pass on the eighth

XI

blemish, and offer them before the ram for a burnt-offering, without a bull-calf for a sin-offering, and a and he said unto Aaron: 'Take thee

burnt-offering; without blemish, for a and a lamb, both of the first year, he-goat for a sin-offering; and a calf thou shalt speak, saying: Take ye a And unto the children of Israel

LORD appeareth unto you. mingled with oil; for to-day the the LORD; and a meal-offering peace-offerings, to sacrifice before and an ox and a ram for

drew near and stood before the of meeting; and all the congregation Moses commanded before the tent And they brought that which

LORD may appear unto you. ye should do; that the glory of the which the LORD commanded that And Moses said: 'This is the thing

commanded.' atonement for them; as the LORD offering of the people, and make and for the people; and present the and make atonement for thyself, sin-offering, and thy burnt-offering, near unto the altar, and offer thy And Moses said unto Aaron: 'Draw

- (ו) ויהר ביום השמיני. שמינילמלומים, סוא כ"מ נימן, שסוקס סמשכן צו ציים, ונעל י' עעלות סשניות במדל עולס (פלק
- ו): וליקני ישראל. לסשמיעם שעל פי סדבור אסרן נכנם ומשמש בכסונס גדולס, ולא יאמרו מאליו נכנם:
- (4) כי היום ה' גראה אליכם. לסשרום שכינתו במעשה ידיכה, לכך קרצנות הללו בתין חובה ליום זה: (2) קה לך עגל. לסודיע שמכפר לו סקצ"ס ע"י עגל זס על מעשס סעגל שעשס:
- (ק) קרב אל המובח. שסיס אסרן נוש וירא לגשם, אמר לו משס למס פוש, לכך נפסרם (מ"כ פרשמא א, מ): אח

رَيْمِ هُم_رَوْبِهِ يَوْبُونِي: ַ אָלִין וֹיִּסְבָּׁלְ אָגְבֹּמוְ בַּבְּם וֹיִשׁוֹ יִּסְבַלְ אָגְבֹּמִיה בַּדְקָא וֹיַדַב **ذ**ږ: וּיִּשְׁעַהַ אָּעַ־עַּגָּלֶ הַחַשָּׁאַת אָשֶׁרַ

יָר עּגָּלָא דְּחַשְּׁתָא דִּילִיה: ילביב אַבורן לְמַרְבָּהָא יוָכַס

which was for himself. and slew the calf of the sin-offering, So Aaron drew near unto the altar,

מֹלַ בְּלֵבְנִינִ עַמִּוֹבְּעַעַ נְאָנִי עַבְּבָּעָם מִלְ צַבְנִינִ עַבְּבָּעָא נִיָּט בַּמָּא إِنْظُلِتِهِ خُرِّدٍ هَٰكَلَالًا هُنِ نَتُمِ نُظُلِمَهِ خُنْهِ كُنِا نُنْ لَافُهُ جُنِيا

אַבוע ליסוֹדָא דְעַּדְבָּחָא:

the altar. poured out the blood at the base of upon the horns of the altar, and his finger in the blood, and put it the blood unto him; and he dipped And the sons of Aaron presented

הקטיר המובחה כאשר צוה אסיק למדבחא במא דפקיר יי הַיּמֶבֶת מִן־הַכְּבֵרִ מִּן־הַחַּשְׁאַת וֹאָט הַהְצְלֶב וֹאָט הַכַּבֹלְיָט וֹאָט וֹנִט שַּׁבַבָּא וֹנִט כּוּלְוֹטֹא וֹנִט

್ಣ ಭಾವಭಾಗ: עַגּבא מוּ כַּבָּבא מוּ עַסִּטִּא

the LORD commanded Moses. he made smoke upon the altar; as lobe of the liver of the sin-offering, But the fat, and the kidneys, and the

יְהְוָה אֶת־משֶה:

בְּאֵשׁ מִחָוּץ לַמַּחַנֶּה:

בּׁנוּבֹא מִבּּבֹא לְמַחֲבוּנֹא: ישראל וְאָרַרַהְבְּשֶּׁר וָאָרַרִּקְעִיר שְׂרֵךְ וְיָה בִּשְּרָא וְיָה מַשְׁבָּא אוֹמֵיר And he slew the burnt-offering; and

burnt with fire without the camp.

And the flesh and the skin were

אַהַרְן אֵלְיוֹ אָת־תַּבְּׁם וַיּיְּיְרָאָתוּ אַהַרֹן לִיה יָת דְּמָא וָזַרְמֵיה עַל על־המובח סביב: עַרְבְּהָא סְחוֹר סְחוֹר: נוּשְׁטְם אָתְ הִעּלְיִׁה וְנִיִּמְאָאוּ בְּנָר וּנְכַס יָתִ עַּלְתָא וִאַּמְטִּיאוּ בְּנֵר

altar round about. blood, and he dashed it against the Aaron's sons delivered unto him the

װּ װְאָּת־הַעֹלְה הִמְצְיִאּרּ פּיז וְאָָת־הַעֹלְה הִמְצְיִאִרּ מַּלְ עַמִּוְבָּתַ סְבָּיב:

אָלֶינ וֹנִט הֹלְטֹא אַמְּמִהאַנ כְיִנִּי

them smoke upon the altar. piece, and the head; and he made burnt-offering unto him, piece by And they delivered the

والمراجات المراجات לְנְיֹם וֹאָם בַּנִגְאָהְ נַנְּפְׁם לְאֵּבְרָבִיאִ וֹנִים בַנְהָא וֹאָפּוּיִם

וֹטַבְּיַכְ יֹט וּוֹא וֹנִט כֹבֹתּיֹא מַל מַדְבְּּחָא:

the burnt-offering on the altar. legs, and made them smoke upon And he washed the inwards and the

正母?异中下: \$u_udla

ניקטר על־העלה וְאַסִיק על עַלְהָדְּבָּחָא:

נּוֹשְׁבַׁמַבּי נְיִנְםּׁמִּבִי כָּבִאּמִוּן: אָר־שִׁעָּר דַחַטְּאָר אָשָׁר לְעָּם ני ניקרב אָת קְרְבָּן הָעָם נימֿח

خَطَلُـ لَٰمُكِلِـ: בלעמא ונקסיה וכפר בדמיה

sin, as the first. people, and slew it, and offered it for the sin-offering which was for the presented; and he took the goat of And the people's offering was

وَقِيْمُ فَي خلَلنايْر: לנהמט ופבור ני הליא והלבע אָנו_בֿקְלַי

according to the ordinance. presented; and he offered it And the burnt-offering was

91

þΙ

٤ı

7 I

11

ΟI

ומכאן אמה למד: חשאחך. עגל גן גקר: ואח ערלחך. איל: קרבן העם. שעיר עויס ועגל וכגש. כל מקוס שנאמר עגל גן שנס סוא,

(שני) וימציאו. לשון הושמה והומנה: (11) ואח חבשר ואח העור וגור. לא מלינו ממאם מילונה נערפם אלא זו, ועל מלואים, וכולן על פי הדצור:

(15) ויחשאהו. עשקו למשפע מעלת: בראשון. לעגל שלו:

מלבר עלת הבקר: حَطِرَ مَا فِيْدُكُ لِيَظُمُّكُ لِمَا يَظِيَّكُ لِمُنْكُ أَنْهُ فِي خَلِي خُلِي خَلِي خَلْقًا خَلِي خ

מְעָּלְעַ צַּפְּרָא: אַנוַ וַ מַּלְא וֹלֵונִיב וֹנִ מִּלָא וֹלֵונִיב וָנוּ מִוֹּנִוֹלֵא וּמִלְא וֹבִיה

of the morning. the altar, besides the burnt-offering therefrom, and made it smoke upon presented; and he filled his hand And the meal-offering was

۵۲,⊏: מַל_הַמִּוְבָּחַ וַנְּמָׁבָּאִי בְּנָגְ אַנְוֹרָן אָנִר תַנְּיִם אָהֶוֹר לַעָּם וָכְּסָת

נאַממואו לנו אַבורן נית דִּמָא נּוֹמְעַמַ אָּעַרַעַשׁוֹר וְאָמַרַהְאָוֹל וּנְכַס יָת חּוֹרֶא וְיָת דִּכְרָא

'anoqr he dashed it against the altar round delivered unto him the blood, and was for the people; and Aaron's sons sacrifice of peace-offerings, which He slew also the ox and the ram, the

וְעַבְּלְיֵת וְיִמָּבְת עַבְּבָּר: نظِلَ لَهُمْرَ لَاهَٰذِرُتُ لَالْطُوَّفِي يَحْدُنُهُ هَٰذِٰنُهُ لَافَةً،

וֹכוּלְנִמֹא נֹשְׁבָּר כַּבְּבָא: מִן־הַשִּּוֹר וְיָה תַּרְבַּיָּא מִן תּוֹרֶא ימִן breasts, and he made the fat smoke And they put the fat upon the the lobe of the liver.

the inwards, and the kidneys, and the fat tail, and that which covereth

and the fat of the ox, and of the ram,

upon the altar.

可算符件证: にさばん تبازره ፠נ∟ַבַבַלַבֶּים

תְהַלְבָּיִם וְאַפִּיק תַּרְבָּיָא לְתַּרְבְּהָא: מֹלַ וֹמוּנְאֵנ נִׁטְ טַּבְׁבַּנִּאָ מַלְ טַּבְׁנִּטְאַ

commanded. Defore the LORD; as Moses Aaron waved for a wave-offering And the breasts and the right thigh

בַּאֲמֶר צַנְה משֶה: مرباء لايترا إسهد بأجير بمئيه נאַר הָחַוּוֹת ואַר שִׁיכֹּ הַנְּמִין נְיָה חַבְּוָתָא נִיָּה שְׁקָא דְּיִמִּינָא

בְּטָא דְפַבַּיד מֹשֶׁה: בְּטָא דְפַבַּיד מֹשֶׁה:

peace-offerings. burnt-offering, and the offering the sin-offering, and the them; and he came down from toward the people, and blessed And Aaron lifted up his hands

لْلَمْكُك لْلَهُكُمُنَّا لَلَهُكُمُنَّا لَا لَيْهُكُمُ لَانًا لَا لَيْهُكُمُ لَانًا لَا لَيْهُكُمُ ل לוֹלְנְבַבְּם וֹיִנְגַ מִמְּמֵּט עַשַּׁמָּאַנ וּיִמְּא אַבְּבַוֹן אָנַבְיִבְוֹר אָבְבַבַּמֹם

וְנְכְּסָת קּיִדְשַּיָּא: [ばくけり 八点点×

the people. glory of the Lord appeared unto all and blessed the people; and the the tent of meeting, and came out, And Moses and Aaron went into

٤٦

17

07

בַּהְים: ľ.ĽX אָבַבַּבַ וֹאִטוּנִבִי וֹלֵבַא בַּוֹג בַבַבַ הַמָּא: מומג ניגאי ווברכי אט העים ועאל משה ואַהַרוּ לִמשְׁכּוֹ נַּבְאַ מַמֻּר וְאַדַּרוֹ אָל־צָּהָל

(15) ויעשה כמשפט. המפורש בעולה נדנה בויקרה (בילה כ.):

- (עו) וימלא כפו. סיא קמילס: מלבד עלה הבקר. כל אלם עשה אחר עולה החמיד:
- (19) והמכסה. מלג המכפה את הקרנ:
- (מנמומ קב.): (02) וישימו אח החלבים על החווח. לאחר החניפה נחנן כהן המניף לכהן אחר להקעירה, נמלאו העלינים למעה
- (שב) ויברכם. ברכת כסנים, יברכך, ימר, ישמ: וירד. מעל סמובת:
- עבודס, אף ביאס מעין עבודס, סא למדה למה נכנם משה עם אהרן למדו על מעשה הקערה. דבר אחר כיון שראה אהרן שקרבו משם עם אסרן, ללמדו על מעשם סקערם, או לא נכנם אלא לדבר אחר, סריני דן ירידם וביאס עעונות ברכס, מס ירידם מעין (33) ויבא משה ואהרן וגוי. למס נכנמו, מלאמי בפרשת מלואיס בבריימא סנוספת על מורת כסניס שלנו, למס נכנק

ڗڹۊ۬ڮڹۿؚڮڂڎٮؿڡ؞ עַעַלְבָּיִם וֹנִינְאַ פּֿלְ עַמְּלָּתְ וֹנִינְ נֵנִינ עַנְבּנָאֵ נִעָּוֹאַ פּֿלְ מַמָּא ַ מּלִים, עַּלְ-הַמִּוְבְּהַ אָת-הַעַּלְּה וְאָת- נַאָּכַלִה עַלְ עַּרְבְּחָא יָה עַלְהַאָּ נַהְצָּא אֵמִּ מִלְפָּׁנָרְ יְּהְנְּהְ וַהַאָּבַלְ הָפַּפַּה אִישְׁהָא מִן בֵּדָם יִי

בּוֹנוֹ אַטַּם: לפְּנֵי יְהוְהֹה אֲשׁׁ זְרָה אֲשֶׁר לֵא וּנֹמָּוְמִוּ מֹבְוֹנִי לַמְּנֵנִי וּנַלַּוְיִבוּ x אָישׁ מַחְקְּתוֹ וַיִּהְנָיִ בְּחֵן אָשׁ ניקָהי בְּנֵי־אַהַרוֹ נָדֶב נַאָּבִיהוֹא

אִנִים נּיֹמֵעוּ לִפְּנָי יְבִוֹּנִי: ַ נַמָּצֵא אָשׁ מִלְפָּנֵי יְהֹוָה וַתְּאַבַל .

בולם אַכַּבַר נוּדָם אַהַרן: בּלורבר אַפּוּ הַלְ בּבר בּלְ מַּמֹא ֶּ אֵּמֶּבְ-גַּבֶּּבְ יְּבְוֹיְנְיִי וּ לְאִמְּבְ גַּמִּבְּיִלְ יִיְ לְמִוּמִּב בַּבְּּלִבִיבִי يشكيات طَهُم هِا خِلَا يَارَا مَاهُ يَهِوَدَ طَهِمَ جِلَهِيدًا مَنَهُ

द्यांतर्थ द्वित्तंद्वातः אַבוּכֶם מִאָּנו פַּנִּי־דַלְּבֶהַ אָלְ־ מִנְלִי נִי אָבוּכִוּן מִן בַּנִם ניַאַמֶּר אֲלַהָּם לֶּיְרְבֵיּ שְׂאָי אָתַר דְּאַהָּרוֹ נַאַמַר לְהֹוֹן קרוּבוּ אֶלְגִּפְּׁן כַּהָּרְ תַּנְּיִאַכְ בַּבְרַ אַנֹדְנְן יּלְאֶלְגִּפּׁן כַּהָּ תַּנְיִאַכְ אַנְפִינִי, וּנֹלַבָּא מָמָּע אָבְבַלוּיִמְאָבְ וֹאָבַ יַלַבָּא

וְשָׁבַּעוּ וּנְפַּלוּ עַל אַפַּיהוֹן:

قظىد ئىلىدا: בוב וו אומטא נוכבוטא בלא הַלה קטהת בָּסְמִין וְקָרִיבוּי נובר לבון אוממא נמנאנ [没亡しにぬ גבר מַחָהִיהַיה ב<u>ון,</u> ۸üLl

וֹאַכֹּלַע וֹטִׁעוָן וּמִּיתוּ בַּבַבַ וֹנִי: וּוֹפּלט אַיִּמְטָא מִן שָבָרם וֹנִ

אטושר ישמיל אַבורן:

ליובהא למברא למהביםא:

their faces. saw it, they shouted, and fell on and the fat; and when all the people upon the altar the burnt-offering before the LORD, and consumed And there came forth fire from

not commanded them. fire before the LORD, which He had incense thereon, and offered strange and put fire therein, and laid Aaron, took each of them his censer, And Nadab and Abihu, the sons of

Χ

them, and they died before the before the LORD, and devoured And there came forth fire from

And Aaron held his peace. all the people I will be glorified.' Me I will be sanctified, and before Through them that are nigh unto is it that the Lord spoke, saying: Then Moses said unto Aaron: 'This

the camp.' from before the sanctuary out of Draw near, carry your brethren uncle of Aaron, and said unto them: Elzaphan, the sons of Uzziel the And Moses called Mishael and

שטמלום בער בו: . אשר גוס ס' מעשו ויכא אליכס כפוד ס', אסרן אחי כדאי וחשוב ממני, שעל ידי קרבנוחיו ועבודתו חשרס שכינס בכס, וחדעו ואומרים למשה, משה רבינו כל העורח שערחנו שחשרה שכינה בינינו ונדע שנחכפר לנו עון העגל, לכך אמר להם זה הדבר ידיכס. לפי שכל ז' ימי המלואים שהעמידו משה למשכן ושמש בו, ופרקו בכל יום, לא שרחה בו שכינה, והיו ישראל נכלמים לישראל: ויצאו ויברכו אח העם. אמרו ויקי נעס ס' פֻלֹקינוּ עְלֵינוּ (מסליס ל, יו), יסי רלון שמשרס שכינס צמעשס שכינה לישראל, אמר לו למשה משה אחי כך עשים לי שנכנסמי ונמביישמי, מיד נכנס משה עמו ובקשו רחמים וירדה שכינה כל הקרבנות ונעשו כל המעשים, ולח ירדה שכינה לישרחל, היה מלמער וחומר, יודע חני שכעם הקב"ה עלי, ובשבילי לח ירדה

בויקרא רבה (יב, א): יין נכנסו למקדש. מדע שאחר מיחמן הזהיר הנומרים שלא יכנסו שמויי יין למקדש, משל למלך שהיה לו בן בימ וכו', כדאימא (ב) וחצא אש. רבי אליעור אומר לא ממו בני אסרן אלא על ידי שסורו הלכה בפני משה רבן, רבי ישמעאל אומר שמויי (אב) וירנו. כמרגומו:

שֶׁלְבִיס מִמְּקְדְּשֶׁיִּדְּ (מִבְלִים סִמּ, לו), אל מקרי ממקדשיך אלא ממקודשיך: העם אכבה. כשהקנ"ה עושה דין בלדיקים ממיירא, וממעלה, וממקלם, אם כן באלו, כל שכן ברשעים, וכן הוא אומר גוֹרָא קבל, שנסייחד עמו הדבור, שנאמרה לו לבדו פרשם שמויי יין (מ"כ שם לו. ויק"ר שם). 🗈 בקרובר. בבחירי: 🔻 ועל פני כל כואס אני שסס גדוליס ממני וממך (מ"כ פרשמא א, כג. ויקרא רבס יב, ב): וידום אהרן. קבל שכר על שמיקמו, ומס שכר (ובמים קמו:). אמר משם לאסרן, אסרן אמי, יודע סיימי שימקדש סבים במיודעיו של מקום, וסיימי סבור או בי או בך, עכשיו (3) הוא אשר דבר וגוי. סיכן דבר, וִישַׁרְמִּי שְׁמֶּה לָבְנֵי יִשְׁרֶבֹּל וְיָקְדָּשׁ בְּכְּלִדִי (שמות כע, מג), הל מקרי בכבודי הלה במכו בדי

بتوجرح طשِر:

בוע וֹאָבֹאָץ וֹבֹכוּוֹ זֹע וֹבֿוּבֹעֹאָ

מְטִוּץ לְמִּטְנְּוֹי כַּאָמֶוֹר דְבֶּר לְמִבָּרָא לְמִשְׁרִיִּהָא לَيْݣُلْكِ، يَيْهُمُ خُكُنَّاتِمُ مُكِي يَكُلُيدِ، يَتْمَكِينَا خَكَايَتِيالِا

באָמִּגכּם אַּלְשִׁפְּבְׁמֵנוּ וּבִלְּצִגכָם טְּרַבּוּן פּגרוּמּ וּלְדוּמָגכוּן לָא ו בּּלָנו וּלְאִישֹׁמֶׁר בּׁנִוְעִוּ בִּיְמָּוֹכִוּוֹ לִאִ אֶל אַהַרְן וַאָּמַר מִשָּׁר לְאַהַרִן וּלְאָלְמָּזָר

אַשֶּׁר שְּׁרָךּ יְהַנְה: جُرْد بَهْدُ غُرِ بَجُورِ غُن لِنَهُ لَهُ فِي لِهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الل בְּלְ-הְעֵּבֶהְ יִקְּיִי יִקְעָּרְ יִנְעָּהְ יִנְיִי בְּנִישְׁהָא יְהֵי רְוּגִּוֹאִ נַאָּהַיִכִּוּן בְּלִ לאַ טַפּּׁרָמוּ וְלָאַ טַמְּטוּ וֹמָל טַבּוּמוּו וֹלָאַ טַמוּטוּו וֹמּלְ בּּלְ

נְבְּנְיִם הַבְּּנְכִים וֹנְהַמְּהִּ כַּבְבָּר בְבִּנִיאָ בַּנִי הַבְּנְכִוּן וַהְּבָּרִהִּ מֹמֻּעַעַ בּלְמָא טַמוּעוּן אָבוּ מִמָּעַ بضؤتل אָבُל מוּגָּד לַאִ שַׁגַאוּ יִמִּשַּׁבַה מַהָּכּן וֹמִנָא לָא שִׁפַּלוּוֹ

ֻ פַּן־מְּמָתוּ כִּי־שֶׁמֶן

ַ עַ וֹנְבַבַּר נְּעַנְּע אֶבְאַנַבְוֹ בַאָמָר: װִמְבָּוּל וְיָ מִּם אַנַּרוֹ לְמִוּמָר:

¿۲۲۵٬۵۵۰ ثَيَّا لَهُجُد هَمْ سَهُمْ هَفَدًا لَمُد بَمُدَد مُم نَهُمَد هَنَ

خئات، حدا: מוּמֹר וְלָא שׁמִינוּ שׁפֿע מּוּלֶם וֹמִּנֹא וֹלָא שׁמוּשוּוּ בִּיִם מֹלָם و بچيز به به به جديجين هذ بهير نجيه بيه جيديج ذنا جيه دِ

יבֶּין הַשְּׁמֵא יבֶּין הַשְּׁהְוֹר: ַ װַלְּאַ יִבֶּין מְּסְאָּבָא יַבֵּין דַּכְּיָא: י וֹלְעַדְׁגְּיִלְ דֵּיוֹ עַפְּׁגָּהְ וּבָּוֹן עַעִּילְ וּלְאַפֹּרָהָא בּוּן טוּדָהָא וּבוּן

אָלִיהֶם בִּיַּד־מֹשֶׁה: (פּ) بَرَابَابُم אُمَا خُيْرٌ نَشِلَكُمْ كُمَا بَرَٰمَٰذُهُمْ يُمَا خُيْرَ نَشِلُكُمْ يُمَا خُرُ

خُرُ لِآلَافِرَهِ كَيْهُد لَاقُد نَائِنَا كَنْمُنِّهِ لَمَوْرِم نَدْ كَالِيا فِيلَةِ

(+) דד אחרן. עוזילל לחי עמכס סיס, שנלמר וּצְנֵי קְסְם וגו' (שמוח ו, יח): שאו אח אחיכם וגוי. כלדס סלומר

(E. 40 CK): (E) בכחגחם. של ממיס, מלמד, שלה ישרפו בגדיסס, הלה ישמחס, כמין שני חומין של הש יכנסו לחוך חוממיסס (סנסדרין לחבירו, סעבר את המת מלפני הכלה, שלא לערבב את השמחה:

ולא חמוחו. סא אס מעשו כן, מומו: ואחיכם כל ביח ישראל. מכאן, שלרמן של מלמידי מכמיס מועלת על סכל (6) אל חפרעו. אל מגדלו שער, מכאן שֶׁמְבֵל אמור במספורם (מועד קען יד:), אבל אחם אל מערבבו שמחחו של מקום:

ביאם אסל מועד, ונאמר בקידוש ידים ורגלים ביאם אסל מועד (שמוח ל, כ), מס לסלן עשס גישם מובח כביאם אסל מועד, אף (9) יין ושבר. יין דרך שכרומו: בבאבם אל אהל מועד. מין לי מלח בנוחס למיכל, בגשחס למובח מנין, נחמר כחן להמחבל בה:

(10) ולהבדיל. כדי שמנדילו בין ענודה קדושה לממוללת, הא למדת שאם ענד ענודתו פקולה (שם ת. זנחים יו:): כאן עשה גישה מזבה כביאה אהל מועד (ה"כ פרשהא א, ד):

> Moses had said. in their tunics out of the camp, as So they drew near, and carried them

unto Eleazar and unto Ithamar, his And Moses said unto Aaron, and

9

the Lord hath kindled. of Israel, bewail the burning which let your brethren, the whole house wroth with all the congregation; but that ye die not, and that He be not go loose, neither rend your clothes, sons: 'Let not the hair of your heads

according to the word of Moses. LORD is upon you.' And they did die; for the anointing oil of the door of the tent of meeting, lest ye And ye shall not go out from the

:gaiyse And the Lord spoke unto Aaron,

generations. forever throughout your ye die not; it shall be a statute ye go into the tent of meeting, that thou, nor thy sons with thee, when Drink no wine nor strong drink,

and between the unclean and the between the holy and the common, And that ye may put difference

the hand of Moses.' LORD hath spoken unto them by of Israel all the statutes which the and that ye may teach the children

38

בוא: מֹגּוְע אָגֹג עַמּוֹבּעַ בָּג לַבָּתְ הַנּוֹמָבְתַ מֵאָשָׁוּ יְהַנְּה וְאַכְּלִנּהָ \$U_U\$\text{U}U ددره، هُذُمْيُد نُهُم هِنتُمُد ١ حُدُر هُذُمُنُد نُمَت هُنتُمُد خُدِينَ،

<u>ירוות כי־בו צוויהי:</u> בָּי חְקְּוְּ וְחָלְ בְּנֶיִרְ הָוֹא מֵאָשֵׁי נאַכּלְמָם אָטַה בְּמָקָוֹם קֹרְוֹשֶׁ

הַלְנוֹו בֹּנוֹ וֹהָבֹאֹן: הַלְּנְגָּ נְהָלִבְ ~~בַּנְגָּגַ~~ נְהָנָהְ מִנְּבָהֵג هَيْد نجِيْرَة نجِنْهُ، هِيْهَ جَرَ ** הַקְּרוּמָה מְאָבְלוּ בְּמָקַוֹם שָהוֹר וֹאָע עַזְיִע עַשְּׁתִּבְּּע וֹאָעו מֻוֹּל וֹיִת עַדִּיִא בַאָּבְמוּתָא וִיָּת שְׁלַא

כּאַמוֹר צְּנְיר יְהְנֶה. مبدود جوزر بمزب بمزد ج יז מַל אַמָּג עַעַבְּלָנִים ְיְבְיאוּ לְעַדָּוֹשׁ בַּאָּבַמִנִּטֹאַ מַלְ מִנְרַבָּנָג עַּבְבָּנָּאַ שַׁלְּקְ הַתְּּרוּמֶה וַהְזֵּהְ הַתְּנִפְּה שְּקְא

Ľ.%: מֹוֹבֹוֹא אָנוֹ עוֹבה עוּוֹהוֹן ווִדַבֶּר מִשְּׁר אֵל־אַהַרֹן וָאָל וּמַלֵּיל מֹשֶּׁר עִם אַהַרֹן וִעָּם

XÚŒŒĹĸU: נוא מפונבלוא בוו אבו כן וטולט ללש ומיקלון ימה בּצָּמַר קדיש

מִנֹכַסְנַי עוּגְהַוֹּא צַבְנָי, וֹהָבָאַבִי: עולפֿב ועולט בּּוֹב אָטִּוֹנִיכוּ בכן אַנוּ וּבְּנָדְ וּבְנָהָדָ עִמָּדְ אָבִי באפֹבְחִוּטֹא שׁוכֹלוּן בַּאָּטַר

עלם כמא דפקיד ין: نت خك نخطك مقك خظته נשנעון לאבמא אבמא פבם !: אַבֿבֿאָבי װעבֿגא

> and eat it without leaven beside the offerings of the LORD made by fire, meal-offering that remaineth of the sons that were left: 'Take the unto Eleazar and unto Ithamar, his And Moses spoke unto Aaron, and

altar; for it is most holy.

And the breast of waving and the commanded. made by fire; for so I am due, of the offerings of the LORD because it is thy due, and thy sons' And ye shall eat it in a holy place,

٤١

Israel. Peace-offerings of the children of out of the sacrifices of the given as thy due, and thy sons' due, thy daughters with thee; for they are clean place; thou, and thy sons, and thigh of heaving shall ye eat in a

as the LORD hath commanded. thy sons' with thee, as a due for ever; the LORD; and it shall be thine, and wave it for a wave-offering before offerings of the fat made by fire, to of waving shall they bring with the The thigh of heaving and the breast

- בעבודמס מימס, ואין מכמיס בסוראמס במימס: (11) ולהורח. למד, שאפור שיכור בהוראה (מ"כ), יכול יהא מייב מימה, מלמוד לומר אתה בנייך אָפֶּן: ולא ממומו, כהנים
- קא:): אח המנחה. זו מנחם שמיני ומנחם נחשון: ואכלוה מצוח. מה חלמוד לומר, לפי שהיא מנחם לצור ומנחם ַ וְמֶׁמְפַּגֵּל גַּס בְּעַד מַׁבֵּלן בְּעֵמ סַהַוֹחׁ (דבריס שס): - קחו את המנחה. אף על פי שאמס אוננין, וקדשיס אמוריס לאונן (ובמיס (דברים ע, כ), ואין השמדה אלא פְּלוּי בנים, שנאמר וַשְׁשְׁמִיד פִּרְיוֹ מִמַּשַל (עמום ב, ע), ומפלמו של משה בעלה מחלה, שנאמר (בו) הנוחרים. מן סמיחה, מלמד שאף עליסה קופה מיחה על עון העגל, הוא שואמר וּבְּשַׁבֶּלן הִמְשַׁבֵּף ס' מָאֹד לְפַשְׁמִידוֹ
- (13) וחק בניך. אין לְבְּנִיֹם מק בקרשים: כי כן צויחי. באנינום יאכלוס (מ"כ פרק א, מ זבחים קא.): שעס, ואין כיולא בס לדורות, סולרך לפרש בס דין שאר מנמות:
- לומר כי מקך ומק בניך נמנו, מק לבנים, ומין מק לבנות (מ"כ שם י): במלק, אבל בניחיך לא בחלק, אלא אם חחני להם מחנים רשאים הן לאכול בחום ושוק, או אינו אלא אף הבניח בחלק, חלמיד שסיא מסיר מליכנם שם מלורעים, מכאן שקדשים קלים נאכלין בכל סעיר (שם נה.): אחה ובניך ובנוחיך. אמה ובניך שסס קדשי קדשים, סווקק אכילמס במקוס קדוש, אבל אלו אין זכיכיס מוך סקלעים, אבל זכיכיס סס לסאכל מוך ממנס ישראל, (14) ואח חזה החנופה. על עלמי לגור: האכלו במקום טהור. וכי אם הכאשונים אכלו במקום ממא, אלא הראשונים
- מנופה, וישוב המקראות שלא יכתישו זה את זה כבר פרשתי שלשתן בלו את אהרן (לעיל ז, ל): סכמוב מכומס בשוק ומנופס במוס. לא ידענו. ששניסס בסכמס וסנפס: על אשי החלבים. מכאן שסמלביס לממס בשעת (31) שוק החרומה וחזה החנופה. לשון משר סונף ומשר סורס. מנופס מוליך ומציא מרומס מעלס ומוריד. ולמס מלקן

ענוקרם לאמר: אָלַהֹּזָּר וֹהַלְאֵיםׁמִּרְ כַּדָּוֹ אַנַירָן ممرع، طبي البيرة عرب يُرج لاء عرب المراه المراع المراه المراع المراه الم

خظر بدائد: אָטַ גְּוֹן הַמִּדְה לְכַפָּׁר צְּלַיָּהָם הוא וְאַנְהוּ נְתַּן לְכֶּם לְשָּאִתְ المن المنازات المنازية المنازي עהוע לא־אַכַלְהָּם אָת־הַחַמְאַת עָדֵין לָא אַכַלְהוּן יָה חַשְּהָא

אַנַוּע בַּעַּבְשׁ כַּאָּשֶׁר צִּוּוֹתִי: הקֹבֶה פְּנִימָר אָבוֹל תֹאַבְלִוּ קוּדְשָׁא נּנִוּאָר מִיכָל מִיכְלוּוֹ בון לאַ־הוּבָאַ אָת־דְּטָה אָל־

ביום הייטב בְּעִינִי יְהוְה: אָטֿ. כֿאַבְּט וֹאַכֿלָטַּ. טַמּאָעַ بزخرفص خهير بمتن يمجهيه 61 בקרובו אַרדעטאַבם ואָר־ يبريشِد هِيدُا هِذِ مَنْهُم بِيرًا نَاءُنَا

בְּנֵי צַּתַּרֹן דְצִּשְׁהַצָּרוּ לְמֵימַר: ובנו מכ אַלְמֹוֹב וֹמֹכ אַוֹטֹמָב תַּבְעַיה מֹשֶה וְהָא אָהוֹקַר נְאָנו שְׁמָּנִר תַּחַשְּׁאִם בַּרְשׁ בַּרָשׁ נִיָּה צִּפִּירָא בַּחַשְּׂהָא מִהָּבָּע

خرد لا تالت الله الله الله الله לְסַבְּשׁא מַלְ שוֹבֵי כִּנְשִׁשַּׁא לוּבְאָוֹ בִיאָ וֹנִטַּבּ וֹבַר לַכְוָן

ניבו למולמא למא בפפונוני: עא לא אָמַעַל מִדִּמַה לְבֵּית

:£ ◘ أَنْ: אַכּלִית חַשְּׁהָא יוֹמָא דִין הַהָּקִ זטי עקו קאלין אלי פון וֹט הֹלְוֹנִיטִיוָן בוֹם וֹוֹ וֹהֹבֹהֹא וומא בין קריבו יָת חַשָּׁנִוּהָהוֹן וּמָכֵּיל אַהַרוֹ עָם מֹשֶּׁה הַאַ

> were left, saying: Ithamar, the sons of Aaron that angry with Eleazar and with behold, it was burnt; and he was the goat of the sin-offering, and, And Moses diligently inquired for

the LORD? make atonement for them before iniquity of the congregation, to He hath given it you to bear the sanctuary, seeing it is most holy, and sin-offering in the place of the Wherefore have ye not eaten the

the sanctuary, as I commanded. ye should certainly have eaten it in brought into the sanctuary within; Behold, the blood of it was not

81

Δı

of the LORD? have been well-pleasing in the sight the sin-offering to-day, would it things as these; and if I had eaten and there have befallen me such burnt-offering before the LORD, their sin-offering and their Behold, this day have they offered And Aaron spoke unto Moses:

ועל איחמר. בשביל כבודו של אסרן ספך פניו כנגד סבניס וכעם: לאמר. אמר לסס סשיבוני על דברי: דרוש דרש. שמי דרישום הללו, מפני מה ושרף זה, ומפני מה נאכלו אלו, כך הוא צמורם כהנים (פרק ב, ב) – על אלעזר ויש אומריס מפני אניגוח נשרף, לפי שהוא קדשי דורוח, אבל בקדשי שעה סמכו על משה שאמר להם במנחה ואכלוה מלוח: מודש, ומכולן לא נשרף אלא זה, ונחלקו בדבר חכמי ישראל, (בח"כ פרק ב, ח־י) יש אומריס מפני עומאס שנגעה בו נשרף, (15) שעיר החשאת. שעיר מוספי ראש מודש. ושלשה שעירי הטאום קרצו צו ציום שעיר עזים, ושעיר נהשון, ושעיר ראש

לשאח אח עון העדה. מכלו למדנו ששעיר כלש מודש היה, שהול מכפר על עון מומלת מקדש וקדשיו, שהמלת שמיני וצמקום סקדש סימה, מדוע לא אכלמס אומה: ואוחה נחן לכם לשאח וגוי. שהכהנים אוכלים וצעליהם ממכפרים: . אלא אמר להם שמא מוץ לקלעים ילאה ונפסלה: - בי קדש קדשים הוא. ונפסלם ביולא, והם אמרו לו לאו, אמר להם הואיל (דו) מדוע לא אכלחם אח החשאח במקום הקדש. וכי מון לקדש מכלוס, וסלם שרפוס, ומסו מומר צמקוס סקדש,

(18) הן לא הובא וגוי. שמילו סובא סיס לכס לשרפס, כמו שנאמר וְכָל מַשָּמֹח שַׁשֶׁר יוּבָא הָגוי (ויקרא ו, ויקרא , כג): אבול וממלת נחשון לא לכפרה באו:

מייב להיות אוון עליהם כאלו, כגון כל האמורים בפרשת כהנים שהכהן מעמא להם: - ואבלהי השאח. ואם אכלתי, הייעב שלני כסן גדול, ומקריב אונן (ובסיס קא.): וחקראנה אוחי כאלה. אפילו לא סיו סממיס בְּנַי, אלא שאר קרוביס שאני . אמר להם משם שמא ורקשם דמה אוננים, שהאונן שעבד חלל, אמר לו אהרן, וכי הם הקריבו שהם הדיומות, אני הקרבחי, לא, כא), סרי כשרלס דבר לפני משס ולפני סנשיאים, זו מלאמי בספרי של פניס שני: הן היום הקריבו. מסו אומר, אלא יברין שיהה מלמיד משיב את רצו, יכול מפני שלה היה באלעור להשיב, חלמוד לומר וַיּהֿמֶר הֶלְּטֶּוֶ הַ הַפֹּקן הֶל הַנְצֵי הַצְּבָח וגוי (שם איממר, ואסרן מדבר, סא ידעם שלא סימס אלא מדרך כבוד, אמרו, אינו בדין שיסא אבינו יושב ואנו מדברים לפניו, ואינו (91) וידבר אחרן. מין לשון דבור מלה לשון עו, שנהמר יַיִּדַבֶּר סְעָס וגו' (במדבר כה, ס). הפשר משה קלף על הלעזר ועל חאבלו אחד. הים לכם למכלה אף על פי שמתם אוננים: באשר צויחי. לכם במנתה:

וַאָּת הַחַיָּה אֲשֶׁר האַכְלוּ מִכֶּלְ־ דָּא חַיְּהָא דְּהֵיכְלוּן מִכָּל يَخُلُهُ هُرِ خُرْدُ نَشِلُهُم كِهُرُكِ مَعْزِيهِ مَا خُرْدَ نَشِلُهُمْ كُمَّامُكُ אַבְרָן לֵאמָר אָלָבֶם: ממן נוֹנְבַבָּר יְהְנְיִׁה אָבְרַמְאָהַר וֹאָבְ וּמִבְּיִבְ יִי מִם מָאָר וּלְאַנִין בְּעֵינֶיו: (פּ) ್ ಟ್ರಿಫಿಡ್ CIWIL

שֶׁסַע פְּרֶסְת תַעָּלֶת גַּרֶה שִלְפִּין פַּרְסָתה עַסְקָא פִשְׁרָא خِرًا עַפְּגֶטָת פַּרְסְׁה וְשׁׁסָעַת בֹּל דִּסְדִיקְא פַּרְסְתַה וּעַמְלְפָּן تَجْتَمُكُ كُمُّلًا مُحْرِيكُمُ لَا يُعْرَانُكُ

ځڅ□∶ יפַרְסָה אֵינָנִיּי מִפְּרִיס טְמָא הָוּא הַגַּרְה יִמְמַפְּרָסֵי הַפַּרְסָה אֶת־ אַּר אָת־זֶּת לַאָּ תְאָבֹלְנִי מְשִּׁהָּבְיִ בָּרַם יָת בֵּין לָא תַיכִלִּוּן

בַּבְּהַלְּהָר אַנְה תּאָכֶלוּ:

څڅ□∶ ופַּרְסָה לַא יַפְּהָיס שְמֵא הָוּא הוּא ופַּרְסְתֵיה לָא סְדִיקְא ְּ וְאֶתְרַתַשְּׁפְּׁןְ ְבְּירַטַעֲלֵה גַּרְהֹ הֹוּא וְיָת שַבְּיָא אֲבֵי שַּפִּיק פִּשְׁרָא

נַנְיַטְּׁבַ וּשְׁמַע מִשְּׁבוּ וּשְׁפַּר בְּעִינוֹהָוּ:

למימר להון:

בְּמִירָא דְּעַל אַרְעָא:

בּבְעִירָא יָתַה הַיִּכְלִין:

סְדִיקְא מְסָאַב הוּאַ לְכוֹן: פַּמְבַא הוא ופַּרְסְתֵיה לָא פֹּבְסְׁנֵא זְּנִי נִּמְלָא אָבוּ מִפֹּגַל ĠĠĹX

מְסָאַב הוּאַ לְכוּוֹן:

well-pleasing in his sight. And when Moses heard that, it was

and to Aaron, saying unto them: And the Lord spoke unto Moses

ΙX

beasts that are on the earth. which ye may eat among all the saying: These are the living things Speak unto the children of Israel,

ye eat. the cud, among the beasts, that may wholly cloven-footed, and cheweth Whatsoever parteth the hoof, and is

unclean unto you. but parteth not the hoof, he is camel, because he cheweth the cud them that only part the hoof: the them that only chew the cud, or of Nevertheless these shall ye not eat of

hoof, he is unclean unto you. cheweth the cud but parteth not the And the rock-badger, because he

לך לסקל בקדשי דורום: וגוי: היום. אבל אנינים לילה מומר, שאין אונן אלא יום קבורה (שם ק:): היישב בעיני הי. אם שמעת בקדשי שעה, אין

(02) ויישב בעיניו. סודס ולא בוש לומר לא שמעמי (מ"כ פרק ב, יב):

ולקיממר: לאמר לישראל, כשסיא אומר דברו אל בני ישראל, הרי דבור אמור לישראל, הא מה אני מקיים לאמר אליהם, לבניו, לאלעזר (I) אל משה ואל אהרן. למשס למר, שילמר ללסרן: לאמר אליהם. למר שילמר לללעזר וללימתר, לו לינו ללל

זאח החיה מכל הבהמה. מלמד שסנסמס נכלל מיס (מולין על.): מאכלו וגוי. אף בשרלי המים אחו מכל מין ומין והראה להס, וכן בעוף ואם אלה משקלו מן העוף, וכן בשרלים ווה לכם הממא: ויקכם כבס יג, ב): זאח החיה. מלמד שסיס משס פוחו בחיס ומכפס פוחס לישכפל ופח מפכלו וופח לפ מפכלו. פח וס עליסס מצוח, ולאומוח העולס לא אפר כלוס. משל לרופא שנכנס לבקר אם החולה וכוי, כדאימא במדרש רבי חוחומא (פ"ו, מאסבס: זאח החיה. לשון מייס, לפי שישראל דבוקיס במקוס וראויין לסיות מייס, לפיכך סבדילס מן סעומאס וגור (ב) דברו אל בני ישראל. את כולם סעום לסיות עלותים גדצור זה, לפי עהועוו גַּדְּתִּימֶט וקצלו עליהם גוירת התקום

עלים בעשה ולא מעשה (זבחים לד.): ימירה היא לדרשה, להמיר את השליל הנמצא במעי אמוד. אחדו האכדו. ולא בהמה עמאה, והלא באוהרה היא, אלא לעבור הַנְּבְּרִיס (שמוחל־ב יד, יד), שהוח נגרר חחר הפה, וחרגומו פְּשְׁרָחֹ, שע"י הגרה החורל נפשר ונמוח: → בבהנוה. מיצה זו גרה. מעלס ומקיפס ספוכל ממעיס ומסוכם פומו למוך פיס לכמצו ולעסנו סדק: - גרה. כך שמו, וימכן לסיומו מגוכם אַיָס כמרגומו וּמַמַלְפָּחׁ מַלְפִין, שיש שפרסומיו סדוקות מלמעלה וחֿינן שסועות ומוצדלות לגמרי שמלמעה מחוצרות: – מעלח (3) מפרסת. כמרגומו קדיקה: פרסה. פלאנמ"ס בלט"ו: רשסעת שסע. שמובדלת מלמעלה ומלמעה בשמילפרנין,

מְמָאָר הָוֹא לְכֶּם: הְוּא וּפַרְטָה לָא הִפְּרִיסָה הִיא וּפַּרְטִהַּ לָא סְרִיקָא וְאָטַ הַאַרְנָבָת בֶּיִי מַעָּלָת נֵּרָה וְיָה אַרָנָבָא אָבַי מַסְּקָא פַשְּׁרָא

מְסְאֲבָא הִיא לְכוֹן:

she is unclean unto you the cud but parteth not the hoof, And the hare, because she cheweth

ַּנַרַ לְאַ־וָגָּרַ שְׁמֵא הָוּאַ לַכֶּם: ןאָת־זַהַוַזִּיר בִּי־עַפְּרִיס פַּרְסָׁה הוא וְשׁסַע שֶׂסַע פַּרְסָׁה וְהָוּא

הוא לכון: נווא פֹמִבא לָא פֿמָּב מַסְאַב הוא ומַטְלְפָּן טִלְפִין פַּרְסְתֵיה וני שוובא אבו סבום פרסתא

unto you. cheweth not the cud, he is unclean the hoof, and is cloven-footed, but And the swine, because he parteth

לא הגנעי שְמַאָים הַם לָכֶם: « מֹבֹמֻּבֹם לָאִ עִאִּכְילִ וּ יִבְוֹבֹלְטִׁם מִבֹּמֶּבַבְיוָן

מְסְאֶבוּן אָנוּן לְכוּן: ילללילטיון לא טפורון څ۶ لترذكانا and scales in the waters, in the seas, the waters: whatsoever hath fins These may ye eat of all that are in

they are unclean unto you.

their carcasses ye shall not touch;

Of their flesh ye shall not eat, and

5%\$\$\$ בּמָנִם בּנֹמֶנם וּבֹּנָטַלִים אָטָׁם ﴿ خِرَ يُجْمُدُ حِنِي مُنْفِيدٌ لَكَمُكِمُنَا حَرَبُ يُحْبِينَ خِيدًا لِمَخْفِيا فِمَنْهِ אָת־זֶת הַאָּבְלְוּ מִכָּל אֲשֶׁר בַּמָּוָם יָה דֵּין הַיַּכְלוּן מִכֹּל דְּבָמִיָּא

تارككانا: בְיַמְמִיּא ڹڂڗڶڂڔ۫؉ And all that have not fins and scales and in the rivers, them may ye eat.

החנה אַשָּר בּמִּיִם שָקּץ הַם מכַּגְ מֻּבֵּא עַמְּנִם נִמִבָּגְ זָפָּמִּ بحثثاث סי וֹלַמְּלָמָת בּיַּמִּים نجح تجهد تخداجه فتقدد

דבמיא שקצא אנון לכון: בְּמִיֹּא וּמִכָּל נַפְּשָׁא חַוְּחָא בְּנִמְׁמִּנְאִ יְבְנָהְלִבְּיָּאִ מִכְּלְ רְחְשָׁאִ וֹכִגְ גַבְיני בִינִי בִּיבִּו וֹפַלְפָּוּוֹ

'nok otun waters, they are a detestable thing the living creatures that are in the that swarm in the waters, and of all in the seas, and in the rivers, of all

ځ۵۵∶

نفظغه ندبا إحبا مخفكدبا

לְא שׁיכְלוּן וְנְת נְבִילַהָּהֹוּן

have in detestation. flesh, and their carcasses ye shall unto you; ye shall not eat of their and they shall be a detestable thing

ינאָכְגוּ וֹאָטַ וֹלַלְטִוֹם שַּׁהַּשֹׁגוּי יי וֹמְפֿא וֹבְוֹנ לְכֵּם מִבּּמָּבִם לָאָ

כק בקים קיב גיגון וֹפֹלָפוּוֹ

thing unto you. in the waters, that is a detestable Whatsoever hath no fins nor scales

څڅ□∶ נְאַמְּטְמְּטִ בּּמָנִם מֻּצֵאן עַנָּאַ בְּמָנָא מִאַלְבָּעוֹ:

(9) סנביר. אלו ששמ נהס: קשקשת. אלו קליפין הקבועים בו (חולין נמ.), כמו שנאמר ושֶרְיוֹן קשְׁקַשִּׁים הוּא לְבוּים נבלס קלס לא כל שכן, ומס מלמוד לומר לא מגעו, ברגל (ראש סשנס מז:). (זסו שאמרו מייב אדס למסר עלמו ברגל): כל, ל), כהנים מוזהרין, ולין ישראל מוזהרין, קל וחומר מעחה, ומה עומאת המת חמורה לא הזהיר גה אלא כהנים, עומאת וקרנים ועלפים: 🗆 ובובקחם לא חגעו. יכול יהו יעראל מוזהרים על מגע נצלה, מלמוד לומר שָמור שֶׁל הַפַּהַנִים וגוי (ויקרא שיש בסן קלת סימני מסרס אסורות וכוי (כל סענין בת"כ פרק ג, ב): מבשרם. על בשרס באוסרס, ולא על עלמות וגידין (8) מבשרם לא האכלו. אין לי אלא אלו, שאר בהמה עמאה שאין לה שום סימן עהרה מנין, אמרת קל וחומר, ומה אלו

(10) שרץ. בכל מקוס משמעו דבר נמוך שרוחש ונד על סחרן: (\(\frac{1}{2}\)(\(\frac{1}\)(\(\frac{1}{2}\)(\(\frac{1}{2}\)(\(\frac{1}2\)(\(\frac{1}2\)(\(\frac{1}2\)(\(\fra

סעלמומ: ואח גבלחם חשקצו. לרצומ יצמושין שמינין (מולין מז.), יצמושין מושיילונ"ש צלע"ז: (II) ושקץ יהיו. לאמור את עירוביק אם יש בו בנותן מעס (תולץ למ.): מבשרם. אינו מוזהר על הקנפירים ועל

07	ְבֵל שֲׁבֶץ הִמֹּוֹף תַהֹלֵּף עַּל־ צַּרְבָּע שֲׁבֶץ הִוּא לְבֶם:	בּלְ רַחְשָׁא דְּעוֹפָא דִּטְּחַלֵּיךְ בּלְ רַחְשָׁא דְּעוֹפָא דִּטְּחַלֵּיךְ	All winged swarming things that go upon all fours are a detestable thing unto you.	c
61	ואָת הַהַסִידְֹה הָאָנָפָה לְמִינָה וְאָת־הַדּוּכִיפָּת וְאֶת־הָעֵּטִּלְף:	מורָא וֹמְמַבְּיפָא: וְחָוְרִיתָא וְאָבּוִ לְזְוָה וְנִּנֶּר	and the stork, and the heron after its kinds, and the hoopoe, and the bat.	6
81		יִבְוֹטִא וֹמַטָא וִינַמָּנִימָא:	and the horned owl, and the pelican, and the carrion-vulture;	8
۷ı	וְאָת־תַבָּוֹס וְאָת־תַשְּׁלֶןְדְּ וְאָת־ תַיַּנְשְׁוּף:	لظلنه لشرسته لطعنفه:	and the little owl, and the cormorant, and the great owl;	۷
91	ואָת בָּת חַיַּעַּנְׁה וָאָת־חַמַּחָטָּ וְאָת־חַשְּׁחַף וְאָת־חַנֵּץ לְמִינֵהוּ:	ְּמְּטִׁפֹּא וֹנֹגֵּא לְוֹנִיְטִׁי: וֹנִט פֿט נֹמָטִנֹא וֹגִיגָּא וֹגִפָּר	and the ostrich, and the night-hawk, and the sea-mew, and the hawk after its kinds;	9
٤1	אָת בְּלְ־עֹרֵב לְמִינְוּ:	נְתְ בְּלְ עֵּוְרְבָא לְזְּנֵיה:	every raven after its kinds;	ς
† I	וְאֶׁטַ_טַבְּאָׁטַ וְאָטַ_קַאַנָּטִ לְמָּנְדָּה:	ובוֹטֹא וֹמֹבֹפֹּיטָא לְוֹנִה:	and the kite, and the falcon after its kinds;	ŧ
٤١	װְאָת־אַכֶּהׁ הְשַׁקִּצִּי מִן־חָעֿוֹף לִא ײַאָּכְלִּי שָׁקֵץ הַחַ אָת־חַנֶּשֶׁר װְאָת־חַפֶּׁהֶס וְאָת הִעְּזְנִיְה:	וֹמֶר וְמְּוֹנְא: לְא וִהְאַכְּלְוּן הִּלֵּצִא אִנּוּן וִהְבָּא וֹנִה אִבְּנוּ הַתְּפָא	And these ye shall have in detestation among the fowls; they shall not be eaten, they are a detestable thing; the great vulture, and the bearded vulture, and the	٤

पु',पु): מנין, מלמוד לומר כל אשר אין לו סנפיר וקשקשת במיס, הא אם היו לו במים אף על פי שהשירן בעלייתו מותר (מ"כ פרשתא (21) אשר אין לו הגר. (מ"כ) מס מלמוד לומר, שיכול אין לי שיסא מומר אלא סמעלם פימנין שלו ליבשם, סשירן במים

בסנאס, מלמוד לומר לא מאכלו (דבריס יד, יב), באכילה אסורין, בהנאה מומרין. כל עוף שנאמר בו למינה, למינו, למינהו, (13) א יאבלו. למייב אם המאכילן לקענים (יבמוח קיד.), שכך משמעו לא יהיו נאכלים על ידך, או אינו אלא לאמרן

יש באומו סמין שאין דומין זה לזה לא במראיהם ולא בשמומם, וכולן מין אחד:

(16) הנץ. לישפרוי"ר:

ויגשוף. סס נומימי"ש הלושקים בלילה, ויש להס לממות כמדס, ועוד מתר דומה לו שקורין ייב"ן: (TI) השלך. פירשו רבומינו (חולין סג.) זה השולה (פי' מגביה) דגים מן הים, וזהו שמרגם אונקלום וְשֶׁלֶינוּנְם: בוס

ולוגין לה מלפ"א: (18) החגשמת. סיא קלצ"א שורי"ן, ודומה לעכבר ופורחת בלילה, והושמת האמורה בשרלים היא דומה לה, ואין לה עינים,

נקרא שמו דוכיפת, שהודו כפות, וזו היא כרצלמו, וְגַבֵּר מוּרֶא, נקרא על שם מעשיו, כמו שפירשו רצומינו במם' גימין בפרק סיא דים רגונית, ונראם לי שסיא שקורין לם סיירו"ן: הדוכיפה. מרנגול סבר, וַבַרְצַּלְמּוֹ כפולס, ובלעו סרופ"א, ולמס (19) החסידה. זו דיס לבנס, ליגוני"ס, ולמס נקרם שמס מפידס שמושס מפידום עם מברומים במזונות (20): האופה.

43

(02) שרץ העוף. סס סדקיס סגמוכיס סכוחשין על סמרן, כגון וצוציס ולרעין ויחושין וחגציס: מי שממוו (דף פת:):

- 61

07

- - 91

- - ÞΙ
- detestation among the fowls; they And these ye shall have in

לְנִלְּלְנִ לְנִשֹּׁר בַּׁנֵוֹ מִּקְ נִיאָּבְוֹּא: אַּבְׁמֹּא: (ح، ﴿٨) [ط، ﴿إِ حَلَّمْ لِي طَقِّمْ ﴿ مُلَحِّمَ لَكُرْبُ عَلَمَا فَا مَاذِا لَمُعَالِّا لَا مُعْالِدًا المناه بالمناه الم

וֹאָט_ביבוֹלֶד לְמִּנִדְרֵנִי לְמִׁנְדֵׁינִ נֹאָעַ בַּעַוֹּנְעָן לְמִּינְדֵינִ וֹנִינִ עַוֹנִּלָאְ לְזִּנְעִינִ וֹנִינִ עַנִּבָּאִ ية بِهِرَيْد خَمْرَنَا إِهِمَا يَوَجُونُ فَاجِع جَانِدَه زِبْمَ بَسَرَهُ جَانِاتِهِ אָת־אָּכֶּה מִהֶם תֹאַבֶּלוּ אָתַ יָּה אָבִּין מִנְּהוֹן הַיכְלוּן יָה

בּגַלְנִם מֻּמֵּא בִנִּא לַכֶּם: و إذر پور ۲ بونا پين - 5 بع - جن ادر ١٠٠٠ بونوه - جن ادر ١٠٠٠ به ادر ١٠٠ به ادر ۱۰۰ به ادر ١٠٠ به ادر ١

בְּנִבְלְנִים וֹמְמָא הַּגַ_עַהְלְנִים: שׁמּמֹאִנּ פֹֿקַ-עַנְּיֹגֹּהַ נּלְאִבְּוֹ שׁמִשׁאַבּנוּ פֿלְ גַּוֹפֿנִר

בְּלְבְיוּ וְמְמֵא מִּגַ_בִּמְבָי ⁵⁷ ได้_บัเญิง

چَپُت رَمْقِٰٰ٪: מְמָאָנִם בִים לַכִּים כַּלְ_עַנְיגָּהַ שַּׁסְעַּתְ וְגֵּרֶדְוֹ אֵינֶנְנְה מִעְּלְהָה מִעְּלְפָּא של מַפְּרֶטָת פַּרְטָר וְשָׁסַעוּ אֵגָנָנְר פַּרְטְּהַיּ ÄÄL

בּגְלוֹהִי לְקַפְּצְא בָּהוֹן עַל אַר אָת־זֶת הְאַבְלְינִ מִכּלְ שֶׁבֶּר בָּרִם יָת בֵּין מִיכְלְיוֹ מִכּלְ

אַבְבַע הַגָּלִין שָׁקְצָא הוא לְכוּן:

בְּמָמֵא: בּלבובעטבון וָבו מִסְאַר מַב

בְּעַמְאַ: לְבוּמִוְנִי וֹינֵי מְסְאַב מֹּע וכל גוסול מובילהדון וצבע

בוטבר בהון יהי מסצב: מפשא מפאדנו אוון לכון פֿר ענא לכל להולא בענא סבולא

> the earth; their feet, wherewith to leap upon fours, which have jointed legs above swarming things that go upon all Yet these may ye eat of all winged

after its kinds. after its kinds, and the grasshopper locust after its kinds, and the cricket locust after its kinds, and the bald even these of them ye may eat: the

detestable thing unto you. which have four feet, are a But all winged swarming things,

until even. carcass of them shall be unclean unclean; whosoever toucheth the And by these ye shall become

t7

٤7

17

clothes, and be unclean until the the carcass of them shall wash his And whosoever beareth aught of

them shall be unclean. you; every one that to toucheth cheweth the cud, is unclean unto but is not cloven footed, nor Every beast which parteth the hoof,

יודעים להצדיל ביניהם: . שימנים הללו מלויין באוחן שבינוחינו, אבל יש שראשן ארוך ויש שאין להם ונב (שם סה:), ולריך שיהא שמו חגב, ובוה אין אנו מהרה נאמרו בהם, ארבע רגלים, וד' כנפים, וקרסולין אלו כרעים הכחובים כאן, וכנפיו חופין את רובו (חולין ומ.). וכל מן סמרן מסחוק במוחן שמי כרעים ופורח, ויש מהן הרבה, כמוחן שקורין לנגושמ"ם, מבל מין מנו בקימין בהן, מרבעה סימני (IS) על ארבע. על דירגלים: ממעל לרגליו. ממוך לנוחרו יש לו כמין שמי רגלים לצד דירגליו, וכשרולם לעוף ולקפוך

(32) וכל שרץ העוף וגוי. נאללמד שאס ישלו המש מסור (מ"כ פרק ס, י):

(44) ולאלה. (מ"כ) סעמידין לסאמר למעס בענין: חשמאר. כלומר בנגיעמס יש מומאס:

۲٬۱): (25) וכל הנשא מגבלחם. כל מקום שנאמרה טומאה משל, המורה מטומאה מגע, שהיא טעונה כצוס בגדים (שם פרשאה

בסמס ממחם מממחם, ובענין שבסוף ספרשה פירש על בסמה מהורם: (62) מפרסח פרסה ושסע איננה שוסעה. כגון גמל שפרסח סדוקה למעלה, אבל למעה היא מחוברם. כאן למדך שנבלח

בּׁנֹבַבְעַנֹם וֹמִמָּא מַּעַ_עַמְּנֹבי: מְמָאָנִם עַם לְכִּים כַּלְ_עַנִּיֹגַ

﴿ رُوٰتِ: (٥) ְּוֹמְׁמֵא אַּעַרַנְבְּלְטְּׁם וְכַבָּס בְּנָבֵוּוּ וְדִּיִמְנְטִי וִיהֵי מְסָאָב עַּר וְהַנְמָא אָּעַרַנְבְלְטְׁם וְכַבָּס בְּנָבֵוּוּ וּדִּיִמוּהִי וִיהֵי מְסָאָב עַּרַ

וְהַצֶּב לְמִתְּרוּ: מּלְ בַּנְאַבֶּין בַּנְבְּבָב וְבְיִמְכַבְּבַר בְּבְבִינִים מּלְ אַנְעָּא בוּלְבָּא יּ װְהְ לְכָּם הַשִּׁמְא בַּּמְּבֵץ הַשְּבֵץ וְבֵין לְכִּוּן דִּמְסָאַב בְּרִחְשָּׁא

ئىتىڭم ئىنخىڭىڭىد: ٥٤ لَلْكُوَّلُكُلُكُ اللَّهُ اللَّ ίĽĊŨ

נְהְבָּא מַרַ הַבְּּבֶּי تَهِٰدُا جَرُ تَشِيَّةٌ جَيْنَ جَمْنِهُ عَ יַּ אֶּכֶּׁע עַשְּׁמֵּאִנִם לְכֵּם בַּבְּלִי אָבְּיִן דִּמְסְאָּבִין לְכִוּן בְּבִּלִ

نَصْتَاد: בּמַּנִם וּיבָא וְטְמָא עַּד־הַעָּטֶר בְלֵי אֲשֶׁר־יִעְשֶׂה מָלְאַבֶּה בְּהָם בְּגֶר אִיִּעִירִ אַנִּ מְּבִל בְּלִי דְּאָנִ אִוֹ לְבִוּשׁ אִוּ מְשָׁרָ אִנִּ בּ בְּמִלְם יִשְּׁמָא מִבְּלְ־בְּלִי־עֵץ אַנֹ בְּמִוֹחָהוֹן יָהִי מְסְאַב מִבְּל מָאן וֹכִלְ אַּמֶּבְיִפּּלְ הַּלְּיִגְ מִנְיָם וּ

נאַנו נהבני אָלְשׁוּכִי בָּלְ אַמֶּוֹב בּעוּבִי יִמְמָא לְיִנִיה בַּלְ צַבְנִינִה יִסְמַּאַב عدره، لَجُمْ حَمْرٍ ـ ثِاثُمْ لِأَمْدٍ ـ نَفِح مَاثَاتِ لَحُمْ مُعَا لَـ تَامَلَ لَـ نَقِيمٍ مَاثَلِياً

「口口心が: לללילטעון יהי מפאר ער ממאדון אַנון לַכוּן כָּלְ בִּוֹלַבַר מַל־אַרְבָּע חַיִּהָא דִּמְהַלְּאָ עַל אַרְבַּע لْحُرا لللزَّكِ هَمْ فَضِّر، خُخُمْ لُحِمْ يَطْتَخْرِكُ هَمْ بْعَيْنَدْ خُخُمْ

במהא מסאבון אוון לכון:

ומכברא וצבא לונוהי:

لْتَخْمُكُمْ لَيَخُعُ لَحِينَعُ لَتَخْمُنَعُ لَلَّهُ لَمُ

口口 ひがい במוְטַבוּן יָבוּ מְסָאַב בטַמָּא פֿב בַּנֹעַנַד בַּעַנָן

מָּבְ בַּמְּמֶא וְנִבְּבֵּי: בְּבְּוּן בְּמֵּיָא וְנְדְּבֵּי: מִּל כֹּל מֹאוֹ בְּוֹטְמְּדֵית הַבֹּוֹנִא לכל ביפול עלוהי מנהון

be unclean until the even. whoso toucheth their carcass shall fours, they are unclean unto you; paws, among all beasts that go on all And whatsoever goeth upon its

unclean unto you. unclean until the even; they are them shall wash his clothes, and be And he that beareth the carcass of

and the great lizard after its kinds, the earth: the weasel, and the mouse, noqu miswe that sanim gnimiswe unclean unto you among the And these are they which are

the sand-lizard, and the chameleon. land-crocodile, and the lizard, and and the gecko, and the

they are dead, shall be unclean until whosoever doth touch them, when you among all that swarm; These are they which are unclean to

be clean. unclean until the even; then shall it be put into water, and it shall be wherewith any work is done, it must or sack, whatsoever vessel it be, vessel of wood, or raiment, or skin, shall be unclean; whether it be any when they are dead, doth fall, it And upon whatsoever any of them,

it shall be unclean, and it ye shall any of them falleth, whatsoever is in And every earthen vessel whereinto

33

т٤

ıξ

90

Lτ

(עב) על כפיו. כגון כלצודוצוחחול: שמאים הם לכם. למגע:

וקדשים, וליכנם למקדש: החלד. מוש"מילס: והצב. פויי"מ, שדומה ללפרדע: (92) וזה לכם השמא. כל מומאות הללו אינן לאימור אכילה, אלא למומאה ממש, להיות ממא במגען, ונאסר לאכול מרומה

(30) אַנקה. סרילו"ן: הלשאה. לישרר"ס: החמש. לימל"ל: חנשמה. מלפ"ל:

(28) במים יובא. ואף לאחר עצילחו עמא הוא לחרומה: עד הערב. ואחר כך ושהר. בהערב העמע (יצמות עה.):

(33) אל חוכו. אין כלי מרם מיעמא אלא מאוילו (מולין כד:): כל אשר בחוכו ישמא. הכלי מוזר ומעמא מה שבאוילו

(מ"ל ל"ל במוכו): ואחו חשבורו. למד שלין לו מסרם במקום (מ"כ פרשמל ז. יג):

: 🕁 🖒 🗙 : תּהְפַּע אָהָּב וּהְּטְע בַּבְּלִי הָפָאָב וַכָּלְ תַהְפִּיֹא בּוֹהְטִינִי זבוא הֹבְיוּו מוֹם וֹמִמֹא וֹבֹק בּינהֹבְוּו הֹבְוִנִיוּ מבּלן בַּאָבֶל אָאָהַר נֹאַבֶל אַאָּה מבּלן מִיכָל

בום וממאום והוו לקם: נְּמְמָא שַּׁנְּב וְכִּיבָיִם יַּמָּץ מְמָאָים إِدْم هُمُد_نَوْم مُنْخَمِّتُه ا مُحْبِير إِدِيْ

סּבור וְנִינֹתּ בּוֹבַלְטִם וֹמִמֹא: אַּב סּבּּגוֹן יבָּור מִקְנוֹה סָנִים יַהָנָים

וֹבֹּו נִשׁוֹ מַנִםְ הַּלְבַיְנַה וֹלָפֹּלְ נֹאָנוּ נִשְׁנִעִיפוּוּ מִנֹא הֹלְ בַּנ זבות אות וזבת סבוב ביא:

﴿ رُوٰتِ: (٥)

בַּבְל מָאוֹ יָהִי מִסְאַב:

יִמְסְאֲבִין יְהוֹן לְכוּוֹ: וֹכׁובוֹם וֹטַּבְתוּן מִסְאַבוּן אִנּוּן הֹבְנְנִי, נְנִי, מִסְאַּד עַזּוּנִ מַנְבִּילַתְּהוֹן باهاد

דּוֹבׁוּלְטַׁבְוּן וֹבִוּ מִסְאַבּ: בום מגלו וווכ בוט בוושט

בר זרע זירוע דיודרע דבי בּ לֹבֶׁי וֹפָּבְ, מִנֹּבְבְלְיְם מֹּבְ_בַּבְן־זֹבְת וֹאָב, וֹפִּוּבְ מִנִּבֹיקְטַׁבוּוִן מֹבְ בֹּבְ

עַלוֹהִי מְסָאַב הוּאַ לְכוֹן: מַנְּבְׁלְנִים מְּבְּיִנִ מְמָנֵא בִינִא זָבְמָּא נִופּנִק מִנְּבִּנְקִיבִינִן

> shall be unclean. every such vessel that may be drunk shall be unclean; and all drink in eaten, that on which water cometh, All food therein which may be

> unclean unto you. they are unclean, and shall be pots, it shall be broken in pieces; unclean; whether oven, or range for part of their carcass falleth shall be And every thing whereupon any

carcass shall be unclean. be clean; but he who toucheth their wherein is a gathering of water shall Nevertheless a fountain or a cistern

sown, it is clean. upon any sowing seed which is to be And if aught of their carcass fall

thereon, it is unclean unto you. and aught of their carcass fall But if water be put upon the seed,

38

98

₽€

סנאכל בבם אחח, ושיערו חכמים אין בים הבליעה מחזיק יוחר מבילת חרנגולם: משנמלשו. ולמדנו עוד שאין אוכל מעמא אחרים אלא אם כן יש בו כבילה (מ"כ פרק ע, א. יומא פ.) שנאמר אשר יאכל, אוכל נפלו עליקן משנחלשו, שאם אחה אומר מקבלין הכשר במחובר, אין לך שלא באו עליו מיס, ומהו אומר אשר יבוא עליו מיס, מליעמא מאויר כלי מרם, שהרי עומאה עלמה נגעה בהן מגדן. ולמדנו עוד, על ביאה מים שאינה מכשרה זרעים אלא אם כן וספם שנייה, ולא נאמר כואין אם המנור כאלו מלא טומאה ותהא הפם תחילה, שאם אתה אומר כן, לא נממעטו כל הכלים לפיכך אינו חזור ומעמא כליס שבחורו. ולמדנו עוד שהשרך שנפל לאויר מנור והפת בחורו ולא נגע השרך בפת, המנור ראשון מיטמא מאזיר כלי חרס ואין כל הכלים מיטמאין מאזיר כלי חרס, לפי שהשרך אב הטומאה והכלי שנטמא ממנו ולד הטומאה, שנינו (פססים כ.:) יכול יהיו כל הכליה מממאין מאויר כלי חרס, חלמוד לומר כל אשר בחוכו יטמא, מכל הארכל, אוכל ומשקה עליו מיס או כל משקס אשר ישמס בכל כלי ישמא האוכל. ועוד למדו רבומינו מכאן שאין ולד העומאה מעמא כלים, שכך מומאס לעולס, ואפילו נגוב, וסיין וסשמן וכל סנקרא משקס מכשיר ורעים למומאס כמיס, שכך יש לדכוש סמקרא אשר יבוא הרבה, למדנו שאין אוכל מוכשר וממוקן לקבל מומאה עד שיבאו עליו מים פעם אחת, ומשבאו עליו מים פעם אחת, מקבל וסוא במוך כלי מרס סממא, יממא, וכן כל משקס אשר ישמס בכל כלי וסוא במוך כלי מרס סממא, יממא. למדנו מכאן דברים (44) מכל האכל אשר יאכל. מוסג על מקרא סעליון כל אשר בחיכו יעמא, מכל האכל אשר יאכל. מוסג עליו מיס,

יחץ. שאין לכלי מרם עסרס בעבילס: ושמאים יהיו לכם. שלא מאמר מנווס אנילנומנס, מלמוד לומר ועמאים יהיו לכס, (35) חבור וכירים. כלים המעלעלין הם, והם של מרם, ויש להן מוך, ושופת את הקדרה על נקב המלל, ושניהם פיהם למעלה:

וחומר, אם מעהר אם העמאים מעומאתם, קל וחומר שיניל את העהור מליעמא, לכך נאמר ונוגע בנבלתם יעמא: מעומאסו: - ונוגע בגבלחם ישמא. אפיי הוא במוך מעין ובור ומגע בנבלסס יעמא, (ס"כ פרשמא ע, ה) שלא מאמר קל (36) אך מעין ובור מקוה מים. המחוברים לקרקע, אין מקבלין מומאה. ועוד יש לך ללמוד: יהיה שהור. המובל בהם מס רלה לקיימן בעומאמן רשאי:

(פ) זרע זרוע. זכיעס של מיני זכיעון. זכוע שם דבר סול, כמון יְמְּנוּ לְנוּ מָן סַצֵּלְעִים (דנילל לו, יב): שהור הוא. למדך

שכטוב שלט שוכשר ונשלן לקרוח מוכל לקבל טוממה עד שיבומו עליו מים:

בְּנִבְלְטַבְי וֹמְמָא מַּגַ_בַּמְבֶּי וָכֶי יַמוּתֹ מִן־הַבְּהַמָּה צֵּשֶׁר־

נבלטָב וֹכּבַּס בַּנִבוּנו וֹמִמָּא מַּבַ_ וממא מַרַהַנְעָבָר וַהַנָּשָּׁאַ אָרַ نتجحر منخرن نحقه خنث،

שָׁבֶּץ הָוּא לָאִ נִאָּבֶל:

מּלְ יַנְאָּבְילְאִם כַּיִּ רְחָשֶּׁאְ דְּרָהֵישִׁ מִּלְ אַּבְּמָאִים בּלֹקְנִם לְבְּׁלְ_נַמְּמֹבֹא נַמְּנֵא הַּג פָּלְ סַּלְּנִינִי בַלְּלְוּ בָּבָּלְ جر ببري هر فبالم بجرا ببير حر

בשמאי בְּהָם וְנִשְׁמֵהַ בָּם: tĊ4_ŪÄĽ 84_04

> בְּמֶתֵּא: בובילתה יהי מסאב

וֹאַבֿת לְבוּמִוְנִי, וֹיבֵי מִסֹאַב בְּמְמָא יּדְיִמּוֹל יָת נִבִּילְתַה לְבוּמְוְנִי, וֹינֵי, מִסְאַּב מֹּגַ LLICKS なばれんびじ

מִּלֵּגֹא צוּא לָא וֹטֹאָכֿוּלְ:

שולבנונון אָבו מִלּגֹא אַנון: בְּלְמַנְבָּה וְכֵלְ הַמְּנַבְּלִּיף עַלְ אַנְבָּע המהליף על מעוהי

خدرا أنافيَٰكِ حرا هذا جُدرا: ולא בשהא בבשיש ולא שפהאביו אַנו_נַפַּהָּנוֹנְכָם לַאִּ נִיהַפּֿגוּו זִנוּ נַפַּהָּנַכוּוּ בַּכַב

> thereof shall be unclean until the eat, die, he that toucheth the carcass And if any beast, of which ye may

his clothes, and be unclean until the beareth the carcass of it shall wash unclean until the even; he also that it shall wash his clothes, and be And he that eateth of the carcass of

detestable thing; it shall not be swarmeth upon the earth is a And every swarming thing that

eat; for they are a detestable thing. upon the earth, them ye shall not even all swarming things that swarm fours, or whatsoever hath many feet, and whatsoever goeth upon all Whatsoever goeth upon the belly,

that ye should be defiled thereby. make yourselves unclean with them, that swarmeth, neither shall ye detestable with any swarming thing Ye shall not make yourselves

٤Þ

ΙÞ

ot

שמת שוב שינו נעקר הימנו: מגבלחם עליו. אף משנגג מן המים, שלא הקפידה מורה אלא להיוח עליו שם אוכל, ומשירד עליו הכשר קצלם מומאה פעם על זרע. בין מיס, בין שאר משקין, בין הס על הזרע, בין הזרע נפל למוכן, הכל נדרש במורח נהניס (פרק יא, ו): ונפל (88) וכי יחן מים על זרע. לאחר שנחלש, שאס חאמר יש הכשר במחובר אין לך זרע שלא הוכשר (חולין קיח:): מים

(93) בגבלחה. ולא בעלמום וגידים, ולא בקרנים ועלפים, ולא בעור (מ"ר פרשמא י, ה מולין קית.):

ושמא עד הערב. אף על פי שמבל, לריך הערב שמש: מחבה לו חבירו בביח הבליעה, אם כן מה חלמוד לומר האכל, ליחן שיעור לנושא ולנוגע כדי אכילה, והוא כויח (נדה מב:): ַלְמְמְמָּסׁ בָּסּ (ויקרחֿ כב, ח), חוחס מטמחֿס בגדיס בחֿכילחס, וחֿין נבלח בסמס מטמחֿס בגדיס בחֿכילחס, בלחֿ משח, כגון, חֿס נאמר בו יכבם בגדיו: והאבל מגבלחה. יכול הממאנו אכילחו, כשסוא אומר בנבלה עוף מהור נְבֵּלֶה וּמְרֵפָּה לֹה יֹאַכַל (0+) והגשא את גבלחה. ממורה עומאת משל, מעומאת מגע, שהנושא מעמא צגדים, והנוגע אין צגדיי עמאין, שלא

הארך אלא במרך האורל, אבל משילאו לאויר ושרלו הרי נאסרו: לא יארל. למייב על המאכיל כאורל, ואין קרוי שרך, אלא (וף) השורץ על הארץ. לסוליה הה סימושין שֶׁבַּכְּלִימִין וְשֶבַּפּוֹלָין, והמ הזיזין שבערשים (הולין מו:) שהרי לה שרלו על

רגלים. זס גַדְּל, שֶׁבֶן, שיש לו רגליס מרחשו ועד זנצו לכחן ולכחן, וקורין לינמפיד"ש: לדומס: הולך על ארבע. וס עקרב: כל. לסבים אם סחפושים, אשקרבי"ע בלע"ו, ואם סדומס לדומס: מרבה (ב+) הולך על גחון. וס נמש, ולשון גמון, שְׁמִּיֶס, שסולך שָׁמ ונופל על מעיו: כל הולך. לסבים השלשולין ומת סדומס דבר נמוך קלר רגלים שמינו נרמה מלמ כרוחש ונד:

מחם מממאין בהן בארן, אף אני מממא אחכם בעולם הבא, ובישיבת מעלה: (34) אל חשקצו. במכילמן, שהרי כמיב נפשומיכס, ומין שקון נפש במגע, וכן ולמ ממממו במכילמם: ונטמחם בם. מס

بَالِثِمْ مَحِـلَٰكُٰدُاءُ: خْر كَالِيم كُنْدُ لَكِم كَمَوْهِ لَكِم كَافَةُ حِيالًا لِتَغَمُّ كَالِيمَ كُنْدُ لَا تَعْمُكُ حِيالًا خُدُدٍ ++ ἰμάδγφο ιμίιοσ δγφίο ڲڂؚؾڔڟ

خَرَح ـ سَهَدُ لَم نَاشِع لَـ لَـ تَارِم مَح عَلَـ مُع: ببتابا عباشا يجيا عباس يجبة אבו אוא וו אלעכון וטטפוהון

upon the earth. of swarming thing that moveth ye defile yourselves with any manner ye holy; for I am holy; neither shall sanctify yourselves therefore, and be For I am the LORD your God;

לאלהים והייתם קדשים בי לאלה יתהון שדישיו אַרי קדיש אָנְא: مَمْلًا مُمْلِنَا كِنَابً كُرِّتًا مُمَلِّمُ يَمْمُلِنَا كُمْنَا رُحِياً

בֵּנו אֲלָנ נְעַנְּע עַמַּהְּצְע אָטַבֶּע אָבַנ אָלָא נִיָּ בַּאַפַּנַע נְּטַבְּנָן

holy, for I am holy. be your God; ye shall therefore be you up out of the land of Egypt, to For I am the Lord that brought

בּמֹּגֹם יִלְכַּלְ_נִפֹּמָ זאָט טוָנַט הַבְּהֵטֶה וְהָטָּוּך דָא אוֹרְיָהָא דִּבְשִׁירָא וּדְעוֹפָא كُلُدِه كُلْد:

تَشِرُعُنَ فَمَنَّهُ بَرْجُحِ رَفِهُمْ لَـٰذِنَهُمْ مَحِ עַרְטָּשֶׁת וּלְכָל נַפְּשָׁא חַוְּהָא דְּרָחַשָּׁא

the living thing that may be eaten unclean and the clean, and between to make a difference between the

every creature that swarmeth upon that moveth in the waters, and of

the fowl, and of every living creature

This is the law of the beast, and of

the earth;

לאַ יִבֿוֹ עוֹנִשׁא בַּלָאִ מִעָּאַבֹּלָאִ: ַ עַעַנִּע עַנָּאָכְבֶע בַּבְּנֹא נְבֵּגוֹ עַנִּעָא בַּמִטְאַבְּלָא נבנן לְאַפֹּבֹמָא בוּו מִסְאַבֹא ובֹּוּן 日母は女

eaten. and the living thing that may not be

Parab, read Matir and Hatrara on page 172. For Shabbar Hattodesh the Matir and Hatrara are on The Hastarah is II Samuel 6:1 - 7:17 on page 145. Sepharadim read II Samuel 6:1 - 6:19. On Shabbat

ַנְיְדְבֶּר יְהְוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמְר: וּמַלֵּיל יִיְ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר:

:Saring: And the LORD spoke unto Moses,

IIX

St

דוקה הִשְּׁמֶא: וְמְּמְאָה שְּבְעַנְת יָמִים כִּימֵי נַדָּת ָ אָמָּעְ כָּּג עַזְּלְגָּה וֹגְלְבָּע וֹלִיג אָטִּטָּא אָבָג עַמַּבְּג וּנִיְלְגִּר דְּכָּר لَـقِـل \$جـِفَدُ، نَشِلُـعَج، جَعظِد مَجْرج مُص فَدُر نَشِلُعَج خُمْرَمَد

טְסְאֲבְא: ליומי ביחוק סאובתה תהי וטַבו מסָאַבא מָבֹמָא ווָמָון

she be unclean. the impurity of her sickness shall unclean seven days; as in the days of bear a man-child, then she shall be saying: If a woman be delivered, and Speak unto the children of Israel,

בגמי (מכוח טו:) אכל פוּמִימָא לוקה ארבע, נמלה לוקה חמש, לרעה לוקה שש: לפי שאני אקדש אחכם למעלה, ולעולם הבא: - ולא השמאו וגרי. לעבור עליהם בלאיץ הרבה וכל לאו מלקוח, וזהו שאמרו (44) בי אני ה׳ אלהיכם. כשס שלוניקדוש, שלוניס' ללסיכס, כך וסמקדשמס, קדשו למעלמכס למעס: והייחם קדושים.

כשחר חומום דיים, ומעליומה היה גבייהו, והוה לשון מעלה (ב"מ פה:)): הרנאמי, וכאן כמיב המעלה, מנא דבי רבי ישמעאל אלמלי לא העלימי אם ישראל ממלריס אלא בשביל שאין מעמאין בשרליס (אר) כי אני ה׳ המעלה אחכם. על מנת שמקצלו מלומי סעליתי אחכס. (דצר אחר כי אני ס׳ המעלה אחכם. על מנת שמקצלו מלומי סעליתי אחכס. (דצר אחר כי אני ס׳ המעלה אחכם.

לומר בין לבי לערוד, והלא כבר מפורשים הם, אלא בין שנולדו בה סימני ערפה כשרה, לנולדו בה סימני ערפה פסולה: וסלא כבר מפורשים סס, אלא בין ממאס לך, למסורס לך, בין נשמט חליו של קנס, לנשחט רובו: ו ובין החיה הגאבלה. לריך (פא) להבדיל. לא פלפד סשונים אלא שמסא יודע ומכירו בקי פסן: בין השמא ובין השהוד. לריך לומר פין ממור לפרס,

المالك المالك المالك المالك المالك المالك المالك المالك المالك المالك المالك المالك المالك المالك المالك المالك בשר יביומא המינאה והגור בשרא

his foreskin shall be circumcised. And in the eighth day the flesh of

ַ עַּרְ מָלְאָת יָמֵי שָּׁהְרֶה: לאַ עֹלָּה וֹאָקְ עַםְּמִלְּבָּהְ לָאִ עִדְאִ עַפַּרַ וֹלְתַּפָּבָּהָא לָאִ עִיּתִּיִּךְ ל מּשֶׁב בּדְמֵי טְהְרָה בְּכָל־קֹּדֶשׁ בְּדִם דְּכִּי בְּכָל קּוּדִשְׁאַ לָא וּשְׁבְשֵּׁים וּוִם וּשְׁלַשֵּׁט לָמִים וּטַלְטִין וּטַלְטָא וּוִמִּין מִמַיב

עד משָׁלַם יוֹמֵי דְּכוּתַה:

fulfilled. the days of her purification be nor come into the sanctuary, until she shall touch no hallowed thing, of purification three and thirty days; And she shall continue in the blood

ئېتيت: וֹמָמָט וֹמָנִם שַמָּב גַּלַ_בַּעָּנִי לוי שבעום בנדרתה וששים יום מקאבא

שמיב על דַם דַכוּ: בוועושע ומטון ומָטֹא וִמִון ã.ĢL נְּמְלֵאָר וֹאָם נוּלַבַּעָא עָלִיד بلالار

lamb of the first year for a or for a daughter, she shall bring a purification are fulfilled, for a son, And when the days of her threescore and six days.

her impurity; and she shall continue

she shall be unclean two weeks, as in

But if she bear a maid-child, then

in the blood of purification

\$4_آجتا: לְחַמְּאֵת אֶלְ־פְּתַח אְהֶלִ־מוֹמֶר שִׁפְּנִינְאָ לְחַשְּׁהָא לְהָרַעּ מַשְּׁבַּוּ שְׁנְתִּי לְעַלְּתִי וּבֶּן־יוֹנָת אַוֹּ־תָּר שִׁמִיה לַעְּלְתָא וּבָּר יוֹנָה אִי אַן לְבַעַ שַּׁבְּיִא פַבְּשָׁ פַּן או לְבַבַּטֹא שַּׂנְשׁ, אַמַּר פַּר וּבְמִלְאָתוּ יָמֵי שָׁהֲרֶה לְבֵּן וּבְמִשְׁלַם יוֹמֵי דְּכוּתַה לִבְרָא

זְמְנָא לְנָת כַּעַנָּא:

meeting, unto the priest. unto the door of the tent of or a turtle-dove, for a sin-offering, burnt-offering, and a young pigeon,

<u> ۲</u>از۵۲: וֹאָע שוִנֿע עַּיּלְבְּע לְזֹכֵּנ אִי בֹא אִיִנוֹטֹא בּוֹלְיִנִשׁא לְנַכֹּנ ַ עַלְיִהְ וְשְׁהַבֶּרִה מִמְּקַר דְּמֵיִה צַלְה וָתִּרְפֵּי מִסְיָּצִּבְּת דְְּשָׁרָא انكادري، رَفَرْ، أَبَائِبِ أَحَقَّا الْكَالَائِيةِ كِكَانُو أَنْ الْأَقَالِ

או לנוללא:

male or a female. law for her that beareth, whether a fountain of her blood. This is the and she shall be cleansed from the LORD, and make atonement for her; And he shall offer it before the

إَمْتِرَتِ: (E) לְחַמְּאֵע וְכִּפָּׁר מְּלֵיִהְ חַכְּנֵוֹן בְּנֵי יוֹנְה אָהָד לִעֹּלָה וְאָהֵד גְלַבְּׁנַהַ שְׁנֵּי שְׁנֵּי שְׁנֵּי שְׁנֵּי שְׁנֵּי שְׁנֵיסַ בּיַבוּן שַּבְּּנִינוּ אַנְ נאָם לֵאַ הַמְּעָּבֶּאַ יָּבְוּהַ בֵּוֹרְ שֵּׁנְדְ וָאָם לָאִ הַשְּׁכִּּה יְּדָה בְּמִסָּם

and she shall be clean. priest shall make atonement for her, other for a sin-offering; and the the one for a burnt-offering, and the turtle-doves, or two young pigeons: lamb, then she shall take two And if her means suffice not for a

מביה הת כפרת מהרתה: שם), לפי שזו טבולת יום ארוך שטבלה לסוף שבעה ואין שמשה מעריב לטהרה עד שקיעת החמה של יום ארבעים, שלמחר שלם: לא חגע. אוסרס לאוכל, כמו ששנויס ביבמום (דף עס.): בכל קדש הגוי. לרבום אם סמרומס (מכום יד: יבמום שף על פי שרואס עסורס: - בדמי שהדה. לא מפיק ס"א, וסוא שס דגר, כמו מוסר: - ימי שהדה. מפיק ס"א, ימי מוסר (+) חשב. מין משב מלמ לשון עכנה, כמון מַשְׁנּי בְּקְבַשׁ (דבריס ה, מו), וַיַּשֶׁב בְּמַלֹנֵי עַמְבַה (ברמי שהרה. דס: דוחה. לשון דבר סוב מגופס. לשון אמר לשון מדוס ומולי, שאין אשה רואס דס שלא מחלס ראשה ואברים כבדין עליס: (נדס כו:): – כימי גדת דותה תשמא. כקדר כל עומחס סחמורס בנדס, מעמחס בעומחם לידס, וחפילו נפחח סקבר בלח . נמפרשה אחר חורם בהמה חיה ועוף: - כי חזריע. לרבום שאפי' ילדמו מחוי, שנמחה ונעשה כעין זרע, אמו עמאה לידה (2) אשה כי חזריע. מ"ר שמלמי (ויק"ר יר, מ) כשם שילירמו של מרם ממר כל בסמס מיס ועוף במעשם ברמשימ, כך מורמו

מי שסיא בא לכפר, צו סמסרס מלויס: ושהרה. מכלל שעד כאן קרויס ממאס (ובמיס ימ: מנסדרין פג:): (ד) והקריבו. ללמדך, שמין מעכצה למבול בקדשים מלח מחד מהס, וחי וה סוח, וה מעחם, שנחמר וכפר עליה הכהן ועהרה,

هَلَالًا لَمُظِد: بعدور ربيتور بمثل هِكَ مَسِم بهِكَ مَوَدَّهُ بِ بِعِنَ مَسْمَ بَرِهِيَارًا

خيريد:

and unto Aaron, saying: And the LORD spoke unto Moses

IIIX

וְהוּבָאׁ אֶל־אַהֲרָוֹ הַכֹּהֵוֹ אָוֹ וְטִינִע בְּעוֹרַ־בְּשִּׁרָוֹ לְנָגַע צְּנָעַע z WAR ATOGŪTĀ

אָבְאַטַר מִבָּנִיו עַכְּעַנִים:

ימָרְאָה הַנָּנִע עָמִל מִעִיר בִּשָּׂרִוֹ ء يَاخَمُّد لَمَّمُد خَثِرَم يَاظَكَ كَجُلًا וֹבְאָב הַכּבוֹן אָנַרַהַנָּנַע בָּעִירַ

נְשְׁמֵּא אָרָר: דות בּבוֹתני ביוא וֹבֹאָבוּ בּכבוֹן

ַבְעַּוּר וּשִּׁעְּרָה לאַ־הָפַּוּ לָבָּוֹ וְאָם בַּנְיָנֶת לְבַנְּת הָוּא בְּעִּיר וְאָם בַּנִירָא חָוָרֶא הִיא בִּמְשַּר

;¤.□: וְהְסְּגַּיר הַכְּהָן אָת־הַנָּגִע שְּבְעָּת בְשֶׂרְוֹ וִמְּמִלְ אֵוֹ־שַּׁרְאֲהַ מִּוֹ־

עכבון שְבְעַת יָמִים שִּוֹית: פַּמַת הַנְּגַע בַּעָּר ַוְהְנָּהְ הַלָּגִתְ מְּלֵּגִר בְּמִּנְּנִוּ לְאָ וְרְאָבוּ הַפֹּהַןְ בַּיִּוֹם הַשָּׁבִיעִי

> לנע עד מבנוהי בְּעַנִיּצִי: נימימי לנת אַבַּרוֹ בָּבַנָא אוֹ במהב בסביה למקמש סגירו ַ בְּיִיוֹהָוֶה בְעוֹר בְּשָּׁרוֹ אֵנָשׁ אֲרֵי וָהֵי בִמִשְׁךְּ בִשְּׁרֵיה

אַּנִ בַּנְינִים מַמְלֵא אַנְ מָבְנִא אָנְ בַּנִינִיא נְנִינִי

of his sons the priests. unto Aaron the priest, or unto one leprosy, then he shall be brought skin of his flesh the plague of bright spot, and it become in the his flesh a rising, or a scab, or a When a man shall have in the skin of

pronounce him unclean. the priest shall look on him, and flesh, it is the plague of leprosy; and plague be deeper than the skin of his white, and the appearance of the the hair in the plague be turned plague in the skin of the flesh; and if And the priest shall look upon the

plague seven days. shall shut up him that hath the be not turned white, then the priest than the skin, and the hair thereof appearance thereof be not deeper the skin of his flesh, and the And if the bright spot be white in

seven days more. then the priest shall shut him up the plague be not spread in the skin, plague stay in its appearance, and seventh day; and, behold, if the And the priest shall look on him the

(נ.) בפי כל המדיר: (8) אחד לעולה ואחד לחמאת. לא הקדימה הכחוב אלא למקראה, אבל להקרבה המאת קודם לעולה, כך שנינו בובחים

שְּבְעָא יומִין הָנְיָנִית:

מֹבְיםְשָׁא שִׁבְּעָא יומִין:

בְּהַנְא וִיסַאָּיב יָהַיה:

ĖÀĽĽ

בר הנה לא אופיף מכקשא

מוביקאָר וְהָא מַכְּהָשָּׁא קַם

מַהְּכֹּא וֹהָהֹבֹא לָא אִנִינִיפּּוּנַ

בּסְבִיה וְעַמִּיק בֵית מִחְוַנַהָא מִן

מֹכְשָׁמ סְגִירוּתָא הוא וְיִחְזִינֵיה

מכשהא גמול ממהצ בסבוצ

ומהלבא

ווטוו כשלא זט מכשמא במשב

rdni'

ונסגר בָּהָנָא יָת

- (ב) שאת או ספחת וגו׳. שמות גנעיס סס, ולצנות זומוו (גגעיס פ"ח מ"ח"): בהרת. מברבורות מייח"ר בלע"ו, וכן בַּהִיר
- erada à, a): סיף בַּשְּׁמְקִיס (פֿיוּב לו, כה): אל אחרן וגרי. גוירם סכמוב סיה, שפין מומהם נגעים ומסרמן הלה על פי כהן (מ"כ נגעיס
- בשרו. כל מראס לבן עמוק סוא, כמראס חמס, עמוקס מן סלל (שבועות ו:): ושמא אוחו. יאמר לו עמא אמס, ששער לבן (3) ושער בנגע הפך לבן. מתחלה שחור והפך ללגן נחוך הנגע. ומעום שער שנים (מ"כ שם פרק ב, ג): עמוק מעור
- (+) ועמוק אין מראה. לא ידעתי פירושו: והסגיר. ישגילעו בבית אחד, ולא יראס עד שוף סשבוע, ויוכיחו שימוים קימן מומלה, הוא גזירת הכמוב:
- (5) בעיניו. במכלסו ובשיעורו סרלשון: והסגירו, שניה. סל לס פשס בשבוע כלשון ממל מוחלמ: ας.ι:

نَصْتاد: בְוּא וֹכֹבֶּם בַּיִּבְיוּ פַּמָּע עַנָּגַע בָּעָור וְטִהָּדֶרו תַכּהַן איי שׁנִיתַ וְהַנָּת בַהָה הַנָּגַע וְלֹאַ إرْغِرَ مَحْدُرُ عُمُا جِرْنُهُ مِنْهِدِيْنِ ﴿ إِنِّهِ إِنَّا لَا يُعْدَرُهُ إِنَّا لَا يُعْدَرُهُ أ

בכבון: ر בֿקור אַטִבי, ביבֹאָטוּ אָלְ-עַכִּבוֹן בֹּמָהֶבֹּא בַּטּר גַּאִטַטוּ, לַבָּטוֹנִאַ

צַּרָעַת הָוא: (פּ) וְרְאָרוֹ הַכֹּהֵוֹ

וְהוּבֵא אָל_הַכַּהָן: דוֹת גֹֹנְתֹע בֹּנ טֹנְיֵנִע בֹּאֹנַבְם מַכְּטַה סֹנְּנְנִי אַנִּ טַנֵי בֹאַנְהָא

וְמֶׁטְוֹנִי בַּמֹּב עַוֹ בַּמִּאָט: לַתָּוּע וְהָיִא הַפְּבָּה שָׁתָּר לְבָּוֹן ַוְרְאָָה הַפֹּהֵן וְהִנָּה שְׁאָת־לְבָּנָה

שָׁמָא הָוּא: נְטְמְּאָנְ עַכְּעַן לָאְ יַסְנִּיְנִי כָּי בִּשְּׁבֵינִי וָסַאָּבִנִיה כְּעַנָּאְ לָא בְּלַמַּט נוְמָּנָט בִוּאָ בַּעִּוּר בִּשְּׂרוֹי

לְכָּלְ מַבְּאָׁ מִינֵי תַּכְּעֵּוֹ: הור הַנְּגַת מִראָהִוּ וְתַּדַרַנְלְיֵוּ יי בְּעִּוֹר וְכִּסְּתָוֹר הַצְּּרַעִּת אָת בְּלִ^ר ŗ%¤_ġ广i<u>ī</u> ÜĠĹμ

> מְבוּשׁא הוא ווצבע לבושוהו מַכְּמַשָּׁא וֹלָא אִנְסָוּך מַכְּתַשָּׁא מּבוֹמֹא שׁנֹוֹנוּט וֹבֹא מֹכֹא יהיה ביומא

ڂڎؙڶڗؙ؉: הַמִּסְפַּׁחַתְ וֹאִם אוַסְפָּא תּוֹסֶיף עָרִיהָא

כַּבַבָּא סִנְירוּקָא הַיא: מָבוּטְאַ בָּטִמְּכָּאִ וֹנֹטַוֹג כַבְבַוֹלָא וֹבַא אַנַסְנַפַּעַ

וושושו לוט לבולא:

בעמיקקא: خظلاله למהפא ונוא נופכט המנא וֹנְטִוּג כַּבוֹלָא וֹבִא מֹמִלֵא בוֹנִבא

יַסְגָּרְנֵיה אֲרֵי מְסָאַב הוּא: סיובוט הטולא ביא במהב

בְּוֹיַנְא: וֹמֹּע וֹנִלְנְוִנִי, לַכָּבְ נוֹנוּוּ מִּנוֹי מסנא שסני סנירותא

> clothes, and be clean. is a scab; and he shall wash his priest shall pronounce him clean: it be not spread in the skin, then the if the plague be dim, and the plague again the seventh day; and, behold, And the priest shall look on him

the priest again. cleansing, he shall show himself to himself to the priest for his skin, after that he hath shown But if the scab spread abroad in the

him unclean: it is leprosy. skin, then the priest shall pronounce behold, if the scab be spread in the And the priest shall look, and,

the priest. man, then he shall be brought unto When the plague of leprosy is in a

in the rising, white, and there be quick raw flesh the skin, and it have turned the hair behold, if there be a white rising in And the priest shall look, and,

up; for he is unclean. him unclean; he shall not shut him flesh, and the priest shall pronounce it is an old leprosy in the skin of his

as appeareth to the priest; from his head even to his feet, as far the skin of him that hath the plague in the skin, and the leprosy cover all And if the leprosy break out abroad

71

11

6

8

(6) כהה. סוכסס מרלימו, סל לס עמד נמרלימו לו פשס עמל: מספחה. שם נגע מסור: וכבס בגדיו ושהר.

(8) ושמאו הכהן. ומשממלו סרי סול מוחלט, ווקוק ללפרים ולחגלחם ולקרצן סלמור בפרשם ולח מסים: צרשה הוא. בואיל ונוקק להשגר נקרא ממא, ולריך מבילה:

סמספסס סוסמ: צרעה. לשון נקנס. נגע לשון וכר:

וממיס בלא שער לבן, ואף על פי שלא נאמרס ממיס אלא בשאמ, אף בכל סמראות ותולדותיסן סוא מימן מומאס: (10) ומחיד. שנימינ"ע בלע"ו, שנספך מקלה סלובן שבתוך סשלה למרלה בשר אף סוא שימן עומלה, שער לבן בלה מחיה,

סוליל ועלמה מחיה העהרנה: (11) צרעה נושנה היא. מכס ישנה סיא מתם המתיה, וחצורה זו נראים בריאה מלמעלה ותחתיה מלאה לחה, שלא תאמר

(21) מראשו. על אדס ועד רגליו: לכל מראה עיני הכהן. פרע לכקן שמשך מאורו:

broken out in the boil. it is the plague of leprosy, it hath جَهِٰ رَا قِرْ لَاتِ: סְגְיאַת: מֹכִשַּׁהְ סִׁנְיִרוּתָא הִיא בְּשָּׁהְוֹנָא priest shall pronounce him unclean: וֹמֹפֹאַׁנ עַכּבוֹן דֵּנִמ<u>ַ בּּ</u>ֹלַמַּט עַוֹא thereof be turned white, then the מו בימור ישְׁמָנִר בַּבַּוֹן lower than the skin, and the hair מן מַמְּכֹּא וַמְּגַרַע אַטִבּפּוּ behold, if the appearance thereof be إربوب محتا إمير فرهٰن שُوِّر أنفت خفته نفع مفتفع مخيك And the priest shall look; and, אַבּמִבְּמִי וֹנְרָאָר אָלְבַרַכְּבִין: ځڅ۵ځ: shown to the priest. reddish-white, then it shall be אַ בַּבַבֹּא בַוֹבָא סַמַּלַא וֹנִיטַבַּוֹי white rising, or a bright spot, וְהְיְה בִּמְקִוֹם הַשְּׁחִין שְׁאֵת וֹנְבְי בַּאַנַר אֲבוֹלָא הַּמִלָּא בּוֹנִבָּא and in the place of the boil there is a מְשׁבֹּא נִנִשַּׁם:: thereof a boil, and it is healed, שלישי וּבְשֶּׁר בְּי־יִהְיָה בְוֹ־בְעֹרָוֹ שְׁחִין וֹאָלָהָ אָבוּ וֹנִי בִּיִּע בֹּמָהָכִּיִּע And when the flesh hath in the skin plague: he is clean. שָׁהְוֹר הִוּא: (פּ) pronounce him clean that hath the נְת מַכְּמָשְׁא דְּבֵּי הוּא: رَجُدُا لَصَلَابٌ بِوَتِنَا هُنَا لِيَاثِيرَ مُخْتَفِهُمْ خُمْنَيَا لَيْلَوْدَ خَلَيْهُمْ into white, then the priest shall and, behold, if the plague be turned and the priest shall look on him; בְּוֹינִא: the priest; خِجْطًا بِدُّهِ هُجِـںَحِتَا: هَبِ خَدْ نَهُنِدَ يَخَهُّدِ يَنَدُ زَبُنُوَا ווטבפוד למחור ונימי לנת into white, then he shall come unto אַן אַבוּ נעוב בֹמָבֹא עַנֹאַ But if the raw flesh again be turned בּּבֹבֹמֹנו שׁנִאַ: דוא סְגִירוּקָא דוּא: the raw flesh is unclean: it is leprosy. נְטְּמְאַנְ עַבְּשְּׁרְ עַעַוֹּ מְמֵאַ עַנִּא נִיסְאָּבנִיה בַּשְּׁרָא עַנָּא מְסָאַב flesh, and pronounce him unclean; וְנְאָבְ הַכּבוֹן אֶמַרַהַבָּשֶׁר הַהַּ, וְיִהְוֹי כְהָנָא יָה בִּשְּׂרָא הַיָּא And the priest shall look on the raw חַיָּא יָהֵי מְסָאַב: in him, he shall be unclean. +1 וּבְיוֹם הֵרְאָוֹת בָּוֹ בָּשֶׂר חַי וּבְיוֹמָא דְיִמַחָוֵי בֵיה בִּשֶׂרָא But whensoever raw flesh appeareth turned white: he is clean. אָת־הַנְגַע כְּלָוֹ הָפָּךְ לְבָן שְהָוֹר clean that hath the plague; it is all all his flesh, he shall pronounce him ני העיריקא אַת־בֶּל־בִשְּׁרֹוּ וְשִׁהַר סְּגִּירוּקָא ٤١ behold, if the leprosy have covered إرِيْ مَحَيَّا إِمَيْدَ حَفِيْدَ إِنَّارً then the priest shall look; and,

(+1) וביום הראות בו בשר חד. אם לממס זו מְמִיְס סרי כזר פירם שסממיס מימן מומסס, אלם סרי שסיס סגגע זמ' מעשריס ומרצעס רמשי מיזריס שמין מעממין משוס ממיס, לפי שמין נרמס סגגע בולו כממד, ששופע מילך ומילך, ומור רמש מפגר ונמגלס שפועו ע"י שומן, כגון שסברימ ונעשס רמב ונרמים זו סממיס, למדנו סכמוז שמעמת (שס פרק ס, מ): וביום. מס מלמוד לומר, ללמד יש יוס שממס רומס זו, ויש יוס שמין ממס רומס זו, מכמן ממרו ממן נומנין לו כל שצעמ ימי סמשמס, לו ולמצעלימו ולכמותו ולצימו, וכן זרגל נומנין לו כל ימי סרגל:

(15) צרעה הוא. סנטר ססול, נטר לטון זכר:

- (81) שהין. לשון ממוס, שנסמט סבשר בלקוי סבה לו מחמח מכס שלה מחמח סבור (חולין ח.): ונרפא. סשחין סעלס הרוכה ובמקומו סעלה נגע החר:
- (פו) או בהרת לבנה אדמדמת. שמין הנגע לבן מלק, מלמ פְּמוּן ומעורב נשמי מרמות לובן ומודם:
- (02) מראה שפל. ומין ממשו שפל, מלה ממוך לבנינותו הוה נכהה שפל ועמוק, כמכהה המה עמוקה מן הלל:

עכבון שְבְעָת יְמִים: מן השור והיא בהה והסגירו יי בְּהְ שֵׁמְרֵ לְבְּן וּשְׁפְּלֶר אֵנְנָּנְה וַאָםוּ יַרְאָנָה הַכֹּהָן וְהַנָּה אֵין־

עַכְעַן אָטוּ וָנָעִ הָוֹאִ: יי ואם <u>פּשָה הפְשָה בְעַּוֹר וְשִׁמֵא</u>

וְמְהַרִי הַכְּהֵן: (ס) رِهِ حَشَمَت قِرْدِهِ مَهْمَالِ مِنهِ ב ואָם מַהְמָּיה מַעַּמָר הַבַּהֶבֶה

ڂڂڐٮ؞ בּבוֹבִים לְבְּנִוֹי אָבַמִבְּבָנִים (אני) אָשׁ וְבִוֹּלִים בְּעִבוֹלִים בַּעָּבֹוֹם אַן בְשֶׁר בְּי־יִהְנֶת בְּעֹרָוֹ מִכְנַתַּ

ء؞ ۺۿ۬ۮڂڂٳ۬ڐڂڎؿڎٮ؈ڎڐۿڹۿ۫ۻۿٚۻ įŗžn Xgn odėl įngn tņer

בּוֹבֹתוֹ בַוֹנא: פְּרָחָה וְשִׁמֵּא אַתוֹ הַכֹּהַוֹ נָגַע מן בְּמִנְר צָּבַעַת הָוּא בַּמִּבְנֶת

וְהְסְּגְּרֶוֹ הַכּהֵן שְּבְעָּתוֹ יְמִים: אַגוּפָּר מִן־הַעוּר וְהַוּא בַהָּר مَّ حَمَرَرُىلِ شَمْرَ كَجُلُ نِهُ فَكُلِ וַאָּםוּ וְרְאָּנָה תַכֹּהַן וְהַנָּה אֵין־

עַכְּעַן אָעַן דָּנָע צָּעַבָּע בַּעַבּי אָם פַּטְּה הִפְּטָּה הַעּוֹר וְטִמָּא וֹבֹאָבוּ בַכּבוֹן בּוֹם בַמּבׁנֹגֹי

> בְּבַבְּא שָׁבְעָא יוֹמִין: תַּהַכֹּא וֹבִיא הֹמֹוֹא וֹכֹּלִבוּנִיבִי הְּתְּר טִוֹּר וּמִכִּיכָא לִוֹעַשָּׁא מִן ַ נְאָם נְטִוּגוֹע פֿעוֹלא נִבַא כָנִע פֿע

心: וּיסְאֵיב כְּחֲנָא יָתִיה מַכְּחָשְׁא נאם אוַספא עוָסגל במחבא

וידביניה בְּהַנָּא: לא אוֹסִיפַת רֹשֶׁם שִׁחְנָא הִיא נאם לאטנע זמט פֿענעל

בּעַבּא טַוֹבא סַמְלַא אַן טַוֹבָא: בְּנִאַר דְּנוּר וִיהֵי רֹשֶׁם בְּנַאָר או אָנָה אָנִר וֹנֵי בֹמַהָּכּיה

quick flesh of the burning become a thereof a burning by fire, and the Or when the flesh hath in the skin

then the priest shall look upon it; bright spot, reddish-white, or white;

the plague of leprosy. shall pronounce him unclean: it is out in the burning; and the priest the skin, it is leprosy, it hath broken appearance thereof be deeper than spot be turned white, and the and, behold, if the hair in the bright

shall shut him up seven days. the skin, but be dim; then the priest bright spot, and it be no lower than behold, there be no white hair in the But if the priest look on it, and,

plague of leprosy. pronounce him unclean: it is the in the skin, then the priest shall the seventh day; if it spread abroad And the priest shall look upon him

(22) נגע הוא. סשלת סולת לו סבסרת:

εςα..ι: בגיעה עוד הנרגע מחמם הימוס, כמו וְנְצְׁרֶבוּ בָּהּ בְּל פְּנִיס (יחוקחל כח, ג), רייערי"ד צלע"ו: צרבח. רייערי"¤מענע (23) חחחיה. צמקומס: צרבת השחין. כמרגומו רשֶׁם שָׁמַנָּם, פֿינו פֿלֹם רושס סממוס סניכר צצשר. כל לרצמ לשון

מֹכְימַשׁ סְגִירוּיִהָא הַיִּא:

בְּמָמְבָּא וְיַסְאֵיב בְּחָנָא יָהַיִּי

שְׁבִיעַאָר אָם אוּסְפָא תוּסִיף

ניסְגְּרְנֵיה בְּהַנָא שָׁבְעָא יוֹמִין:

לְנִעַבַּא מִן מַמָּכָּא נִבִּנא מֹמִנֹא

בְּבַעַרְהָאַ סְעָּר חִינֶר וּמַכִּיכָא

וֹאָם וֹטִוֹנִע כַּעָוֹלָא וַעַאַ כִּינע

וּנסֹאָנֶד וֹעוֹנֵע כַּעוֹלָא מַכִּעַׂמ

סְגִירוּהָא הִיא בְּכְוַאָּה סְגִיצִּה

יטטולא השול טן שהשלא

أنفت ثمد خفئه لفع غففةلا

خظنتد

סְנִירוּקָא הִיא:

āāĽX

ĊĽťX

けんひと

ゼロエレビ

gg): שרים הם, ולמה חלקן הכחוב, לומר שאין מצערפין זה עם זה, נולד חלי גרים בשחין וחלי גרים במכוה, לא ידונו כגרים (חולין (24) מחיה המכוה. שנימני"ע גלע"ו, כשמימה המכוה נהפכה לבהרת פתוכה או לבנה חלקה. וסימני מכוה וסימני שחיץ

ይር

shall shut him up seven days. skin, but be dim, then the priest

unclean: it is a plague. then the priest shall pronounce him And if it spread abroad in the skin,

therein, and it be not lower than the

behold, there be no white hairs

But if the priest look on it, and,

pronounce him clean. scar of the boil; and the priest shall place, and be not spread, it is the But if the bright spot stay in its

†7

٤٦

77

17

57

Lτ

בְּי־צְהֶבֶה הַמִּבְוָה הַוֹא: (פּ) שְׁאָת תַמִּבְוֹע הָוֹא וְשְׁתַּרוֹ תַבְּבָוֹן ⁸² לא־פְשְׁתָּה בְעּוֹר וְהַוֹא בַהָּה إبجם مَبَشِّر مَيْظُهُ بَوَيْرُةً لِيَوْزُورَ

כַּבַוֹלֵא אָבוּ, בומֶם כַּנֹאַב בַּיא: מומכ בוֹאַנ בוא ווּדַבּינוּה אוטופֿט פֿמֹמַפֿא וֹטִיא מֹמִוֹא נאם לאַטֹנַע לַמָּע לַעַנַבַּעָּא לָא

scar of the burning. pronounce him clean; for it is the burning, and the priest shall but be dim, it is the rising of the place, and be not spread in the skin, And if the bright spot stay in its

ע בָּרָאִמְ אָוַ בִּזְבֵּוֹ: ממים, וֹאִישׁ אַנְ אַשָּׁר בֶּרִיהְרֶה בָּוֹ נְגָעַם וּנְבָר אַנְ אַנָּאַ אֲבֵי יָהַי בַּיה

מַכְמַאָּא בִּוֹיִשׁ אָוַ בִּדְקַוֹ:

beard, plague upon the head or upon the And when a man or woman hath a

LLX: הוא צָרַעַת הָרָאָשׁ אָוֹ הַנָּקוֹ בּבור בַּל וֹמִמֵּא אַנוֹ הַכּבוֹן זָמָל os מַרְאָרוּ עְּעָל מִן־הַעַּרוּ וּבָּוֹ שֵּעָּרִי וְרָאָה הַכֹּהֵן אָת־הַנָּגַע וְהִנָּה

רישא או דקנא הוא: יָמיה פְהַנָא נַהְקא הוא סָּגִירוּת מהר סומל בהבל ווסאום מטווטי עמיק מן משכא יביה ווֹבוֹג כַבוֹלא זֹנו מִכַּשַּׁמֹא וֹבַא

hair in it, then the priest shall shut appearance thereof be not deeper of the scall, and, behold, the And if the priest look on the plague beard. it is leprosy of the head or of the pronounce him unclean: it is a scall,

thin hair, then the priest shall

plague; and, behold, if the

the skin, and there be in it yellow

appearance thereof be deeper than

then the priest shall look on the

т٤

מבולה ומים: וְהִסְּגַּיר הַכּהָן אָת־נָגַע הַנָּהָסָ בימור ושמר שור און בו וּ וְהַנָּה אֵין־מַרְאַהוֹ עָטָׁל מָן־ וְבְּיִ־יִרְאָה הַכֹּהֵן אָת־נָגַע הַנָּהָק

נְעַבְאַ מִּבְּעָאַ וּמָרָן: בוע נוסור כבוא ות מכמש מן מַהַּכֹּא וּהָהַר אוּכַּם כִינִי ַנְיַלָּא וְבַא כֻיִת מִהְזּוֹהִי עַּמִּיק וֹאֲבׁוּ וֹטַוֹּוּ כַּעַוֹלֹא זֹט מַכַּטַּמָּ

And in the seventh day the priest scall seven days. oh him that hath the plague of the than the skin, and there be no black

עַנְּמֶל אָין עָמָל מִן־הָעִיר: וְלֹאִ הָנְה בִּוֹ שִׁמְּרַ צִּהְב וּמַרְאֵּה عد تېجىم ئىيىر كىچېن تېرك וָרְאָה הַפֹהַן אָת־הַנָּגִעֹּ בַּיִּוֹם

ימטוו נטלא בית המול מן וְלָא עַוְרָה בִּיה שִׁעַר סוּמָק מְּבֹינִאָּה וְהָא לָא אִוֹסִיף נִהְקָא וֹנְטִוֹג כַּעַוֹלָא נִע מַכַּעַהָּא בּּנְמָא

not deeper than the skin, and the appearance of the scall be and there be in it no yellow hair, behold, if the scall be not spread, shall look on the plague; and,

וֹמוֹם מָּוֹנִם:

נטלא מללא וומון טונונים: וְנִיסְנְּוֹב נַבְּנֵוֹן אֶשְ נַיִּנְיֹטְׁלְ אֲבְׁלֵּמִי נִיטְלֵּא לָא וִנְּלָנִו וְנִסְנָּב בְּנִינָּא נִי

seven days more. shall shut up him that hath the scall shall he not shave; and the priest then he shall be shaven, but the scall

(es) בראש או בזקן. בא הכתוב לחלק בין נגע שבמקום שער לנגע שבמקום בער, שוה סימנו בשער לבן, ווה סימנו בשער

(30) ובו שער צהוב. שנספך שער שחור שנו ללסונ: נחק הוא. כך שמו של נגע שנמקוס שער: *(מ"כ פרשמה ה, ה):*

שנקמר ושמר שמור לממ בו וגוי: (12) ושער שחור אין בו. סא אס סיס בו שער שחור מסור, ואין לריך לסקגר, ששער שחור מימן מסרס סוא בנמקיס, כמו

(28) והנה לא פשה וגרי. סמ מס פשס, מו סיס בו שער לסוב, מממ:

יפשם יעבור השערות וילה למקום הגילות: (33) והתגלח. פנינות סנתק: ואח הנחק לא יגלח. מנית שתי שערות פמוך לו פנינ, כדי שיסל ניכר לס פשס, שלס

98	ְּרְאָׂהִוֹּ הַכֹּהֵוֹ וְהַנֵּה פְּשָׂה הַנָּהָסִ בְּעִּוֹר לְאֹ־יְבַקַּר הַכֹּהֵוֹ לַשֵּׁעֵּר הַצְּהָב מְמֵא הְוּא:
3.5	زאם־פְּשָּׂה יִפְשָּׂה הַנָּהָק בְּעִּוֹר אַהֲרֵי מְהֵרְתִּוֹ:
† {	וְרָאָה ׁ חַפֹּהֵן אָת־חַנֶּהָסִ בִּיּוֹם חַשְּׁבִיעִׁי וְׁחִנֵּה לֹא־פְּשָׂה חַנָּהָסִ בְּעִּוֹר וּמַרְאֵהוּ אֵינֶנּי עְּטָס מִן־ חְעָוֹר וְמִתַּר אֹתוֹ חַפֹּהֵן וְכְבֶּס בְּגְרֵיו וְמְתֵר:

שָׁהַוֹר הָוּא וְשִׁהַרִוֹ הַכּהֵן: (ס) ֶּ מְּעַרְ בְּמָעִרְ בְּנְּיֵלְ וְשְׁמָּרְ בְּנְּמָלֵרְ מְּמָרִ בְּנְּמָלְ וְשְׁמָּרְ בִּנְּמָלִרְ בְּנְּמָלִרְ

בְּשְׁנִם בְּנִינִי בְּנִנִי לְבַּנִינִי: יאישׁ אִּוֹ־אִשָּׁה בְּי־יִהְיֶה בְעּוֹר־ st וְאִישׁ אִוֹּ אִשְׁה בְּיִירִי

קוּא: (ס) בְּתַל הָוּא פְּרָח בְּעָוֹר שָהָוֹר ⁶⁵ בְּשְׁרֶם בָּהְרָת בַּהָוֹת לְבְנָת וְנְאָב הַכּבוֹן וְהַנָּהְ בְּעִוּרַ

(שלישי) שַׁהָוֹר הְוּא: "אַבּ, וֹאָיִהְ כָּי וֹמִבֹם באָהֻוֹ עַבֹבוֹ הַוּא וּוֹכַב אָבוּ, וַמַּב הַהָּבּב בוָהָוִש

אַבָּחַ הַוּאַ מְּהָוֹר הְוּאֵ:

כַּבוֹלָא וֹנַגַּבַּג לַבוּמָוָבִי, וֹנִבַבּי: מּמִׁנִל מִן מַמִּבְא וִידַבּי יָמִיה בַמַשָּׁכַא יִמָחָזוֹהִי שְׁבִיעַאָר וְהָא לָא אוֹסָיף נָהְקָא וֹנְטַוֹּג כַּעַוֹלָא נִע נִעַלַא בּוּנִמָּא

בְּמָמֶכֹּא בְּתַר דְּכוּתֵיה: אָטַלא בוָסָר באָל

לְשְׁעַר סִוּמָל מְסָאַב הוּא: ַ וֹשׁׁלֵא בֹתַּמִּכֹּא לָא וֹבַפַּע כַּעַוֹּלִא וְנִיחַזְיַנִיה בְּהַנָא וְהָא אוֹסֶיף

בְּכֵי הוּא וִידַבִּינִיה בְּהָנָא: אוכֿם גֹמַנו בּיה אָתַּסִי נָתָקא וֹאָם כֹּג עַוֹנִע לַם נִעַלַא יַסְתַּג

خمُلِيرا حَتَدًا حَتَدًا فَأَدًا فَأَدًا: עלבֿר אַן אַטַאַ אָבוּ, וֹבוּ, בַמָּמָּבַּ

TF8: בוא פֿנו בֿמַמָּכֹא בּכוּ tàlul tùl đài bil בְבַוֹלָא נִבַּא בַמָּהַבַּ

לביה הוא דבי הוא:

בישיה גליש הוא דְבֵי הוא: יי נֹאִם מִפְּאָנו פַֹּּנָנו נִמָּבָה באָאָנ נֹאָם מִפֶּבנגן אָפּוָנוּנ נִמַּר אָהָּנ

> shall wash his clothes, and be clean. shall pronounce him clean; and he deeper than the skin, then the priest and the appearance thereof be not if the scall be not spread in the skin, shall look on the scall; and, behold, And in the seventh day the priest

skin after his cleansing, But if the scall spread abroad in the

the yellow hair: he is unclean. the skin, the priest shall not seek for and, behold, if the scall be spread in then the priest shall look on him;

the priest shall pronounce him the scall is healed, he is clean; and and black hair be grown up therein; But if the scall stay in its appearance,

even white bright spots; the skin of their flesh bright spots, And if a man or a woman have in

the skin: he is clean. it is a tetter, it hath broken out in skin of their flesh be of a dull white, behold, if the bright spots in the then the priest shall look; and,

head, he is bald; yet is he clean. And if a man's hair be fallen off his

forehead-bald; yet is he clean. front part of his head, he is And if his hair be fallen off from the

ΙÞ

ot

6٤

88

٧٤

98

38

ŧξ

(פ) ושער שחר. מנין אף סירוק וסאדום שאינו לסוב, מלמוד לומר ושער. ולשון לסוב, דומס למבנית סוסב. לסוב כמו (פצ) אחרי שהרחו. אין לי אלא פושה לאמר הפמור, מנין אף צמוף שבוע ראשון וצמוף שבוע שני, מלמוד לומר פשה יפשה:

(88) בהרת. מנרנורומ: וסוב, אור"בלא בלע"ו: שהור הוא ושהרו הכהן. אל ממא שמסרו סכק לא מסור (מועד קמן ז:):

מברבורות אדמימותו קרויס בסק, כאים עדשן שבין עדשס לעדשס מבסיק סבשר בלובן למ: (98) כהוח לבנות. שמין לוצן שלמן עו מלמ כסס: בהק. כמין לוצן, סגרמס צצשר מדס, מדוס שקורין רוש"ו צין

בשר, בשער לבן ומחיה ופשיון: (0+) קרח הוא שהור הוא. מסור ממומלם נמקין, שלינו נדון בסימני כלש ווקן שסס מקוס שער, לגל בסימני נגעי עור

לכני לכמם: (I+) ואם מפאח פניו. משפיע קדקד כלפי פניו, קרוי גבחח, ואף סלדעין שמכאן ומכאן בכלל, ומשפיע קדקד כלפי אחורייו,

עוא בֹּלַנְעִיטׁן אָן בֹּנַבּעַטֹּן: נגע לבו אַדִּמְדָה צָּרַעָּה בּבַעַת פֹּרַחַת ַ וְבְיִייִהְיָה בִּמְּרַחַת **אַ**וֹ בַנַּבְּחַת

ئىل: אַ בְּנַבַּשְׁעַוֹ בְּמַבְאָב בְּבַעַתְּ וָרָאָה אֹמוֹ הַכֹּהֵן וְהִנָּה שְׂאֵת־

אַישׁ־צָּרוֹיִעַ הַוֹּאַ טְּמָאַ הַיָּאַ טַּמָּאַ

نظڭ: لَمْحِ_مُقُط نَمُٰمُكِ لَمُمْعِ ا مُمُعِ ^{כ+} יִהְיָוּ פְּהָמִים וְרֹאִשׁוֹ יִהָיֶה פְּרֹוּעַ וֹטַ אַּיְנְהַ אַהָּבְרַבָּוְ עַנְּיָה בֹּיִלְיָנִוּ

לְמַׁחֲנֶה מוֹשְׁבְוֹ: (ס) שְמֵא הָוּא בְּדֶר וִשֶּׁב מִהָוּץ

خَتُرُك مُثِينَاكِ لَا يَخْتُرُك فِمُنْدَتِ:

מְלֵאכִינו מִוְנִי: וְלַאְּמֵׁר אָוִ בַּמְוִר אִוְ בַּכֹבְ וּלְמַּטִּבֹא אוִ בַמַּמָׁבָּא אוִ בַּכִּל אָן בְּאָטִ, אַן בְמְּנֵב לְפַּאָטַנם אוּ בָאָנִיגָא אוּ בְעָרְבָּאַ לְכִּחָנָא

> או בגלישותיה: סְגִירוּת סְגְיָא הִיא בְּקַרְחוּתֵיה בגלישותא מכתש חיור סמוק בְבַלְרְחוּתָא אוֹ

> בְּמִטְזֵי סְגִירוּת מְשָּׁךְ בַּשְּׁרָא: בקרחותיה או תכשמא שונר סמוש ĊĹĊŊ

> בְּרֵישִׁיה מַכְּמִשִּׁיה: ענא סֹאֹלַא וֹסַאָּלַנוּע כַּעַוֹלָא ひんダロ

> עַסְמָאָבוּ יַקְבוּי: יטהמב ולא טסטאדו ולא נבי פונה ומל שפם פאבילא לבומוני. וניון מבּוּמִין ונישוה

מוקביה: ĊĒĹΧ **小は珍にいばめ** מְסְאַב מְסְאַב הוּא בִּלְחוֹדוֹהִי בְּלְיוְמֵי אֲשֶׁר הַנְּנֵע בָּוֹ יִמְטָא בְּלְ יוֹמִין דְּמִבְּחָשָׁא בִּיה יָהֵי

סְגִירוּ בְּלְבוּשׁ עַּמַּר אַוֹ בִלְבוּשׁ

אַבוּדה מִשְּׁך:

his bald head, or his bald forehead. plague, it is leprosy breaking out in the bald forehead, a reddish-white But if there be in the bald head, or

the flesh, appearance of leprosy in the skin of head, or in his bald forehead, as the plague be reddish-white in his bald and, behold, if the rising of the Then the priest shall look upon him;

head. . him unclean: his plague is in his the priest shall surely pronounce he is a leprous man, he is unclean;

cry: 'Unclean, unclean.' he shall cover his upper lip, and shall hair of his head shall go loose, and is, his clothes shall be rent, and the And the leper in whom the plague

without the camp shall his dwelling unclean; he shall dwell alone; him he shall be unclean; he is All the days wherein the plague is in

garment, or a linen garment; in a garment, whether it be a woolen And when the plague of leprosy is

or in a skin, or in any thing made of whether they be of linen, or of wool; or in the warp, or in the woof,

בשמין ומכוס שסיא נדון בשבוע א', ולא כמכאס נמקין של מקוס שער שאין מעמאין בארבע מכאום, שאת ומולדמס, בסרמ עור בשר, אדם כי יסיס בעור בשרו, ומסו אמור בו, שמטמא בארבע מראות, ונדון בב' שבועות, ולא כמראס לרעת סאמור (ב+) נגע לבן אדמדם. פַּמוּךְ. מניין שמר המרמות מלמוד לומר כמרמֿס לרעת עור בער, כמרמה הלכעת הממור בפרעת

פומר בגדיו יסיו פרומים וגוי: (++) בראשו גגעו. אין לי אלא נמקין, מנין לרצוח שאר המנוגעים, מלמוד לומר טמא יטמאנו, לרצוח אם כולן. על כולן הוא

בלע"ו: ושמא שמא יקרא. משמיע שקול עמל ויפרשו ממנו (מ"ק ק.): (פּ+) פרומים. קרועיס (מ"ק מו.): פרוע. מָגָדָל שַׁעַר: ועל שפם יעטה. כחונ: שפם. שער השפחים, גרינו"ן

סיפיל וסים סבדיל בלשון סרע בין פיש לפשמו ובין פיש לרעסו, פף סיפ יבדל: מחוץ למחנה. מוץ לשלש ממנים (פשמים (6+) בדד ישב. שלא יהיו שאר ממאים יושבים עמו. ואמרו רבותינו (ערכין מו:), מה ושמיה משאר ממאים לישב בדד,

<u> בְּרַעוּת הָוּא וְהְרְאָה אָת־הַכּהָן:</u> בְּמְנִב אָנְ בַבְּבַבְבַבְיבַבְיב דָּנָת ⁶⁴ בַבְּגֶר אֹו בְעוֹר אִוֹ־בַשְּׁתֵי אוֹ־ וְהְיָה הַנְּגַע יְרַקְרָקו צָּוֹ צָּרַמְדָּם

אָט_עַנוּגַע אָבַעַּע וֹטִוּם: °° וְרְאָה הַכֹּהֵן אָת־הַנְּגַע וְהִסְגִּיר

מַמְאָבְרַת בַּנִּגַע מָמָא בִוּא: נעשָה הַעוֹר לִמְלַאָּבָה צָּהַעַּת אָּוַ_בְּמְנִבְ אָּוַ בְּמְוָב לְבָּבְ אָּמִּב_ יי קי־פְּשָׂה הַנָּגַע בַבְּגָר אָרַבַשְּׁתָי וֹבְאָב אָנַבַנְיָּנָת כַּוֹנָם נַהָּבֹנָהָ.

: حَالَاهُكُ בְּיִבְעָרָעוֹ מַמְאָבֶרוֹ הָוֹא בָּאָשׁ אָן בֿפֹּמִשִּׁים אַן אָטַבַּלַבְבַּלָּגָּ ין הַשְּׁעָיו צָּוֹ אָת־הָעָּהֶב בַּצָּמֶרֹ בַּצָּמֶרֹ الْكِرَاء \$ע_עَבُٰرُد

למנו או ללג לג. מונ: ּ פְּשְׁׁנִע בַּבֶּּנֶר אָוּ בַשְּׁתָּי אַנִּ עַכְּחָשָׁא בִּלְבוּשָׂא אוּ בְשִׁתָּי ני **וְאִם יְרְאֲ**ת תַּפֹֹתֵן וְהִנָּת לֹאֹ־

نايات: בו עַלְּיָה וְעַסְׁיִּוֹנֵו מִבְּהַעַ נְמָנִם י_> נצנר הכהן ולבסי אָת אַשֶּר־

> ענא לנטטג לכטלא: מו במשר מקמש סגירותא בַּמְטִוֹא אוַ בֹמֹנַבֿא אוַ בֹכַּע בַּלְבוּשָׁאַ אָּוָ וֹנְנֵי מַבְּשָׁמֹא וָרְוָל אָוָ סְמִוָל

> נְעַ מַכְשַּׁמָא מָבָּגָא נְנִמָּוֹ: לובוו כבוא ונו מכשמא נוסנר

בְּעַׁמַאַב בַינּאַ: كلايك άΠΘΓΧ בוטהביר משקא לעבירקא בקבושא או מְּבְיִנְמָאִ אָרֵי אִנְסִיף מַבְּחְשָׁא וְיִחְיֵּי יְתְ מַבְּחָשָׁא בְּיִּתְּא

ناناركاب: סׁגּירוּת מְחַסְּרָא הִיא בְּנוּרָא בּמָהַב בַּיה בַיה מַכְּהָשָׁא צָּבִיי או בכתנא או יח כל מאן מּטוֹא או זֹט מֹוַבֹּא בֹמֹנִוֹנִא וויקיד ות לבושא או ות

או בְּעָרְבָּא או בְּכָל מָן הַמָּשְׁרָ: וֹאִם וֹשִׁוֹ, כֹּשַׁלֹא וֹשִׁא לִא אַנְסָּוּ

שְׁבְּיֵה מַכְּהָשְׁאַ שְׁבְּיֵה מַכְּהָשְׁאַ שְׁבְּיִה מַכְּהָשְׁאַ ניפַקיד כָהַנָא וִיחַוּרוּוּ

> leprosy, and shall be shown unto the thing of skin, it is the plague of the warp, or in the woof, or in any in the garment, or in the skin, or in If the plague be greenish or reddish

the plague seven days. plague, and shut up that which hath And the priest shall look upon the

unclean. plague is a malignant leprosy: it is whatever service skin is used for, the warp, or in the woof, or in the skin, spread in the garment, or in the the seventh day: if the plague be And he shall look on the plague on

in the fire. malignant leprosy; it shall be burnt skin, wherein the plague is; for it is a of wool or of linen, or any thing of the warp, or the woof, whether it be And he shall burn the garment, or

the woof, or in any thing of skin; the garment, or in the warp, or in behold, the plague be not spread in And if the priest shall look, and,

٤۶

15

os

seven days more. plague is, and he shall shut it up they wash the thing wherein the then the priest shall command that

מור שנמשם בו מלאכם: (84) לפשחים ולצמר. על פעמים או על נמר: או בעור. זה עור על העשה צו תלהכה: או בכל מלאכת עור. זה

(פי) ירקרק. ירוק שנירוקין: אדמרם. אדוס שנאדומיס:

(IE) צרעה ממארת. לשון פְּלוֹן מַמְפִיר (יחוקלל כח, כד), פויי"נעש בלע"ו. ומדרשו מן בו מלרס שלל מסנס סימנו:

מלמוד לומר סיא באש משרף, אינס לריכה דבר אחר עמה, א"כ מה מלמוד לומר בלמר או בפשמים, להוליא את הָאִימָּיוֹת שבו (SZ) בצמר או בפשחים. של למר או של פשמים, והו פשומו. ומדרשו יכול יביא גיזי למר ואנילי פשמן וישרפס עמו,

שקן ממין אחר אימריים לשון שפה, כמו אימרא:

קומב סנדה 'סט כילד, יכבם מן סבדד שמו: (44) אח אשר בו הנגע. יכול מקוס סגגע בלבד, מלמוד לומר אם אשר בו סגגע, יכול כל סבגד כולו מעון כבום, מלמוד

(LE'U')שביתי

בְּקְרַהְהָהָ אָנ בְּנַבַּהְהָהָ: היא בָאֵשׁ מִשְּׁרְבָּנִנּ פְּתָתָה הִנא בְּנִנּרָא מִיקֹרְנִיה מְבְרָא הִיא אָת־עַינוֹ וְהַנָּנִע לְאַ־פְּשָׂה טְמֵאַ تؤرم إبؤد ج٪ بأفِه LEKA וָרָאָה הַפֹּהָן אַחֲרֵיו הָפַבָּס אָת־

מו_הַבּּטׁג אַנ מוַ בַּמַבְּיבּי אַטִּוּ מִּוֹ עַבְּנֶּעְ אַנִּ מִוֹ עַלְתַּנֶע אָנִ ַ בַּנָּגַת אַבַוֹבוּ, בַּכַּבָּכ אָנַוָ וֹלַבָּת וָאָסְ רָאָָר הַכֹּהַן וְהָנָּר בַּהָָר

אָר אָמֶר־בָּו הַנְּגַנִינִי: מור פּרַחַת הוא בָּאָשׁ הִשְּׁרָ בַּאָּנִי, אָוִבַלֹּמְנִבְ אָוָ בֹבֹבַ, בַּבִּי, מפמיר ןאָם־מַרְאָה עֿוֹד בַּבַּגָּר אָוֹ־

ממם עַּנְגַע וֹכֻבָּס הּגִית וֹמָבַר: حُمْ حَمْ، بَعْنِدِ كَيْشُد فَحَجُو نُوْد نْتَقُرْد אٰنِـتَهُنْ، אنِـتِهْدُ אٰنِـ

לְשַׁהַרִוֹ אָוֹ לְשַׁמְאָוֹ: (פּ) אָן בַּקְבר אָן בָּלְ-בָּלִי-תָּוָר מ" הַצְּמֶרוּ אַנְ הַפִּשְׁהִים אַנְ הַשְּׁהִי לְבִּנִשׁ עַּמֵר אַנְ כִּהָּנָא אַנְ שִׁהְיָא ואָט שוּרָט דְּנִע־צְּרַעַת בָּנֶד דָא אוֹרִיְהָא דְּמַכְהָשׁ סְּנִירוּ

> בשהיקות או בְחַבְּתוּמִיה: XIQIF ならダロ 48 מַכְּטְשָׁא מון כַּד הַנְה וּמַכְּמָשְׁא וֹט מֹכֹשֹׁמֹא וֹבֹא לַא מִוֹּא כוולא פֿעור

מָבְאַ: תַּהַבּא אַן מוֹן הַּעוֹלָא אַן מוֹן ויבוע יהיה מן לבושא או מן מֹכֹשֹׁמֹא בֿעֿר דּחַוּרוּ יָתִיי עוֹנא בּבוֹנא נבא הֹמֹא

מיקדניה נת דביה מקמשא: מו בממב סינא בנא בנירא בשקוא או בערבא או בכל וְאָם מִמַּהְוֵי עוֹד בָּלְבוּשָׁא אוֹ

انلاقد: מובען מכשמא נואמפה שונונים כל מאו במהב בטטור ווהבי ילְבוּמָא אוּ שָּׁהְיָנִא אוּ עַרְבָּא אוֹ

לְבַבְאִינוֹנִיה אַוְ לְסַאָּבוּנוֹנִיה: או ערְבָא או כָל מָאן דִּמְשַׁרְּ

> bareness be within or without. it in the fire; it is a fret, whether the spread, it is unclean; thou shalt burn colour, and the plague be not the plague have not changed its the plague is washed; and, behold, if And the priest shall look, after that

out of the warp, or out of the woof. the garment, or out of the skin, or thereof, then he shall rend it out of the plague be dim after the washing And if the priest look, and, behold,

plague is with fire. thou shalt burn that wherein the any thing of skin, it is breaking out, or in the warp, or in the woof, or in And if it appear still in the garment,

time, and shall be clean. then it shall be washed the second the plague be departed from them, skin it be, which thou shalt wash, if the woof, or whatsoever thing of And the garment, or the warp, or

88

pronounce it unclean. pronounce it clean, or to or in any thing of skin, to linen, or in the warp, or in the woof, leprosy in a garment of wool or To sugald sat to wal sat si sid T

.921 28v4 uo The Haftarah is II Kings 4:42 - 5:19 on page 149. For Shabbat HaHodesh the Maftir and Haftara are

וגו', וסקרמם כל ששופע ויורד מן סקדקד ולאמריו, כך מפורש במורם כסניס (פרק מו, מ): לשון מדשים, כאלו נכמב באמרימו או בקדמומו, שהקרחת לשון אחוריים, והגבחת לשון פנים, כמו שכחוב ואם מפאח פניו אף כאן פרס בכולו מסור. לכך אמו סכמוב לשון קרמם וגבמם. ולענין פירושו ומרגומו זסו משמעו, קרמם לשון ישנים, וגבמת בבגדים שסיל מסורס, נלמרס קרמת וגבמת בלודם, ונלמרס קרמת וגבתת בבגדים מס לסלן פרת בכולו מסור (מנסדרין פת.), בגבחחו. כמרגומו בְּשְׁמִיקוּמֵפּ מוּ בְּמַרְמוּמֵפּ: קרחחו. שמקיס, ישניס. ומפני סמדכש שסולרך לגורס שום, מנין לפרימס פחחת היא. לעון גומל, כמו בְּשַׁמַת הַבְּשַׁמָת (שמולל־יו, ע), כלומר שפלה היל, נגע שמרליי צוקעין: 🗆 בקרחתו או מקוס, דברי רבי יסודה, וסכמים אומרים וכו' כדאימא במורח כהנים (פרק טו, ז), ורמזחיה כאן לישב המקרא על אופניו: ספך ולא פשה עמא, ואין זריך לומר לא הפך ופשה, הפך ולא פשה איני יודע מה יעשה לו, הלמוד לומר והסגיר את הנגע מכל (פב) אחרי הכבס. לעון מַטְשׁוֹמ: לא הפך הגיע את עינו. לה כסה ממרהימו: והגיע לא פשה. שמעמ שה לה

(99) וקרע אוחו. יקרע מקוס הנגע מן הצגד, וישרפנו:

(72) פרחת הוא. דנר סמוזר ולוממ: באש חשרפנו. ממכל סנגד:

לשבילה מתורגמין וילשבע: של כבומין שבפרשה זו לשון לבון, וְיִמְּפַוֹר, חוך מוה שהינו ללבון הלה למבול, לכך הרגומו וְיִגְשַבַּע, וכן כל כבומי בגדיים שהן (82) וסר מהם הנגע. אס כשכנקוסו נתחלה על פי כהן סר ממנו הנגע לגמרי: וכבה שניה. לצון ענילה. חרגוס

رْبِهِد بِمَانِه هِرَ مَهِمَ جُهُرُد: القِرْاحُ بِهِ مِنْهِم جُوْدُونَة:

בְּוֹיִנְא:

مَٰتُلَدُنَ لَدِيكُم مُح ـ لَحَتَال: ַ זָאָת מְּהְיָה מּוֹרָת הַמְּצִּרְׁע בְּיָוֹם

עַבְּרַעַת מִן־הַצְּרִיעַ: וְרְאָה הַכֹּהַן וְהַנָּה נְרְפָּא נָנִע־ انتلام بوجتا لاح منادا خمتائد

אָבו וּשְׁנָי הוֹלַעַה וְאָוְב: שְּׁמֵּי־צְּפְּבָים חַיּוֹת טְּהֹדָוֹת וְעֵיַץ إلخبت بحثا إخجه كهوير

ਜੁ;'□: בְאָנְוָת אָלְ-בְּלִי-חָרֶשׁ עַּלִ-עָנִם הָרָא לְמָאוֹ דַּחָסָר עַל עֵי ְ וְצְּנְהֹ תַכֹּהְׁן וְשְׁׁחַשׁ אֶת־תַצִּפְּוֹר וִיפַּקּיד כָּהָנְא וִיכּוֹס יָת צִפְּרָא

다다..ㅁ: ΓΨ̈́ΤΨ̈́Τ אוֹקָם וְאָתוּ הַצִּפָּר הַחַיָּה בְּדַם עוולעות אָת־הַצִּפָּר הַחַיָּה יַקָּח אֹהָה

تعود تبيري وكور بي إيد: شُرَم فَمُثَرَ لَمُثَابِ لِشَكِّ عُلِي شِحَم نَفِيْرا نِيَدِينِ اِنْفِكِ بِيُ י ְ וְהִיְּה עַלְ הַמְּשַּׁהָרִ מְן הַצְּּרָעָּה וְיַבֵּי עֵלְ הְמִבּכֵּי מִן סְּגִירוּהָא

> ביומא דרכומיה וימימי לות בא טבי אוריקא דסנירא

וֹבֹא אִשַּׁסִׁ. מַכְּשַׁת סִׁנִירוּתָא מִן ĊĽťX ムなされる

וַאָּבוובָא: וֹאֹמֹא בַאֹבוֹא וּגֹּבֿת וַבונו. ניפּקיד בְּהָנָא נִיסָב לְדִמְרַבֵּי

בּוֹכֹיסְׁלֵא מַּלְ מֵי מַבּוּמַ: אֹמֹא בַאַבוֹא וֹנִי גֹּבֹמ וַבִּינַנִי נְתְ צְפָּבְא חַנְתָא נַסָּב נָתַה נָנָת

גפּבא בוניא בּבְמָא בּגפּבא ונת אווילא וושבול נקהון ונת

השבא הולא הל אשר הקלא:

running water. the bird that was killed over the and the living bird in the blood of and the hyssop, and shall dip them and the cedar-wood, and the scarlet, As for the living bird, he shall take it,

vessel over running water.

two living clean birds, and take for him that is to be cleansed

be healed in the leper;

brought unto the priest.

 ΛIX

kill one of the birds in an earthen

And the priest shall command to

cedar-wood, and scarlet, and hyssop.

then shall the priest command to

and, behold, if the plague of leprosy the camp; and the priest shall look,

And the priest shall go forth out of

the day of his cleansing: he shall be

This shall be the law of the leper in

And the LORD spoke unto Moses,

bird into the open field. him clean, and shall let go the living seven times, and shall pronounce is to be cleansed from the leprosy And he shall sprinkle upon him that

- (2) זאח חדיה חירה וגיי. מלמד שלין ממסרין לומו בלילס (מגילס כל.):
- (3) אל מחוץ למחנה. מון לשלש ממנות שנשמלת שם בימי מלומו:
- מקל של ארו: ושני תולעת. לשון של למר לבוע וסורית (ב"מ כא.): באין על גסום הרוח (שם): - ושני חולעה ואזוב. מה חקנחו ויחרפא, ישפיל עלמו מגאוחו כחולעם וכאווב: - עין ארז. פְּמְפּוּמֵי דַבּרִיס, לפיכך הווקקו למהרמו לפריה, שמפמפמין המיד בלפלוף קול (ערכין מו:): ועין ארו. לפי שהנגעיה (+) חיוח. פרט לערפוח (חולין קת.): שהרוח. פרט לעוף טמא (שס). לפי שהנגעים באים על לשון הרע, שהוא מעשה
- (a) על מים חיים. נומן אומס ממלס בכלי, כדי שיסא דס לפור ניכר בסס, וכמס סס, רביעית (קועס מז:):
- מסא בכלל עבילה, מלמוד לומר ועבל אומס ואת סלפור החיה, החזיר את הלפור לכלל עבילה: סוסורים, כענין שנאמר ואם עך סארו ואם שני סמולעם ואם סאווב, קיסס אחם לשלשמן, יכול כשס שאינס בכלל אגודס כך לא (6) אח הצפור החיה יקה אוחה. מלמד שליני לוגדה עמהם ללל מפרישה לעלמה, לכל הען והלווב כרוכים ימד כלעון

69

נוֹמֻּב מטוּגוּ לַאִּנוֹלוִ מִּבֹמֹע וְשְׁהַר וְאַחַר יָבָוֹא אֶל־הַשָּׁהַנֶּה 8 %17-47-444-וְכְבֶּסְ תַּמְּסְּנְיִר אָת בַּגָּבְוּו וָגַלְּיו וִיצְבָּיע דִּמְדַבֵּי יָת לְבוּשִׁוֹתִי

למַמִּכֹנוּשׁ מִּבֹמֹא וִמִּוֹ!: למֹגֹא וֹנֹבׁכֹּו וּלִעַר כֹּן וֹנִתְנִץ וולקט לט פֿל שַּׁמַבוּע ווֹסָטוּ

אָנוַ בַּאַבוּ בַּמִּנִם נֹמִבוּנִי أزقن أخقو אُن خُرْبُر، الْلَيَّاءُ נאט זַּבַּט מֹגוֹנו נאט_כַֿל_מָּמֹרַנִי פַלַמְתְּלְנִי אֵנַרַנְאָמָוּ וֹאָנַרַוֹּלֵנוּ וְהְיָה בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִּי יְגַּקָּה אָתַ־

בְּמִיֹּא וְיִרְבֵּי: לבושוהי ויסהי ית בשביה כֿל שַּׁמַבויה וַנַּלָח וִיצַּבַע וָחַ בלניה וית גביני עיורי וית בְּלְ שַׁעֲבֵוֹה וָתְ בִישִּׁיה וְנָת ונבי בְּיוֹמָא שָׁבִיעָּאָר וְגַּפַּרו וָת

المُثِلِّ: منتاب خديدًا حَهِمًا لَذِيد هُنَاه הְמִימָת יִּשְׁלְשֶׁת עַשְּׁרֹנִים סְלֶת ישיאל קקיימם וְכַבְשָּׁה צַּחָת בַּת־שְׁנָהָה יבַנִים הַשְּׁמִינִי וַקָּח שְׁנֵי־כְּבְשִׁים

FUUTA: בְּכִּילַא בַמִּשְׁח וִלוּגָא חַד מנלעא מּטַע מַּלְמָטָא וּטַלְטָא אמנון הַלמון וֹאמּנוֹשׁא שֹנֹא ולוומא טמולאָר וַסַּר טַבוּוֹ

تغرم توقتات إلائم حوزر וְהָשֶׁמֶּיִר הַכֹּהֵן הַמְּטְהַר אָת וִקִּים כְּהָנָא דְּטְּרַבֵּי נְת מּבְּרָא

מֹמְכֹּן וֹמִנְא: במבכי ווטבון פורם וו במרש

إرَعْمَ مِحَيَّا هُمَ مَهِجُنُ مِهُمُّهُ יְהוְה פֻּתַח אָהֶל מוֹעֵר:

לוגא דַמִשָּׁהַא וִירִים יַתָּהוֹן וופבוד ושוע לאַשְּׁמָא ווֹע וֹנֹסַב כַּבַוֹלָא נִנוּ אַמֶּבָא בַּבַא

וֹמִּעַה אָעַרַבַּבְּבָּשׁ בִּמְלָנִם אָמָּר تَهِٰمُا لِيَرْبُ عُرُو مِنْهُد رَفِرْ، וְטַלְבָרֵב אָטָוָ לְאָהָם וֹאָטַ-לָיֵנ

ַ ^{בּ}ּגְּי, וְשֶׁׁעַבְׁם אֶמִרְ הַהְעַבְּהַ

بغيو مده حَجْدًا جَهُم جَدِيْهُ ص

نانى:

נו אמובא באובא

dwell outside his tent seven days. may come into the camp, but shall he shall be clean; and after that he hair, and bathe himself in water, and wash his clothes, and shave off all his And he that is to be cleansed shall

in water, and he shall be clean. clothes, and he shall bathe his flesh shave off; and he shall wash his eyebrows, even all his hair he shall head and his beard and his that he shall shave all his hair off his And it shall be on the seventh day,

one log of oil. meal-offering, mingled with oil, and parts of an ephah of fine flour for a without blemish, and three tenth one ewe-lamb of the first year two he-lambs without blemish, and And on the eighth day he shall take

meeting. the Lord, at the door of the tent of cleansed, and those things, before shall set the man that is to be And the priest that cleanseth him

ΙI

before the LORD. wave them for a wave-offering guilt-offering, and the log of oil, and he-lambs, and offer him for a And the priest shall take one of the

בוכנס זע שמשא ווע מבשא

guilt-offering; it is most holy. sin-offering is the priest's, so is the of the sanctuary; for as the and the burnt-offering, in the place place where they kill the sin-offering And he shall kill the he-lamb in the

- (8) וישב מחוץ לאחלו. מלמד שאפור נמשמיש הממה (מ"כ פרק א, יא. מולין קמא.):
- (9) אח כל שערו וגור. כללופרט וכלל, לסבים כל מקום כנום שער ונרפה (סומה מז.):
- (מנמום לם.): ולוג אחד שמן. לסוום עליו שבע, ולימן ממנו ל מנוך לזונו וממן בסונום: (10) וכבשה אחת. לממלת: ושלשה עשרונים. לנקני שלשה כנשים הללו, שחמלתו ולשמו של מלורע מעונין נקנים
- (II) לפני ה'. נשער נקנור, ולה בעורה עלמה, לפי שהוה מחוקר כפורים (קומה ז.):
- ופט שלוג: (21) והקריב אוחו לאשם. יקריננו למוך סעורה לשם אשם להניף, שהוא מעון מנופה מי: והניך אוחם. אם האשם

لمَح خِثا لَـٰذِكِ بَـٰنَٰمُرُنُهُ: تأذأذت أهَد خُثا ثدر تأذأبت لْمُكَّابِ بَحِتَالِ مُنْتَا بُغُمُّصِ لَأَنَالِ

בֿינקוע בַּוֹמִונֹא: ئتيد لاتفائع لقح بخزيلا במבבי בומולא ומכ אלוון ווטון פֿעוֹא מַל רוּם אוּדָנָא נוסר כּבוֹלא מוּמֹא בּאַמִּמֹא

toe of his right foot. his right hand, and upon the great cleansed, and upon the thumb of right ear of him that is to be priest shall put it upon the tip of the blood of the guilt-offering, and the And the priest shall take of the

על־כַּף הַכֹּהֵן הַשְּׁמָאלִית: يَ إِذِكِا لَحَيَا مَوْلًا لَهُمَا لِإِيْرَا

ויריק על וֹבְא דַכְּהַנָּא וִיפַב בְּהַנְא מִלּוֹנְא דְּמִשְׁהָא

his own left hand. of oil, and pour it into the palm of And the priest shall take of the log

<u>. בלוב:</u> בַּאָגַבּהוָ הָבָה פַּהַטִּים כַפַּנִי حَظَر لَاهُمُعُكِّرِتِ لَلَائِتِ مَا لِلهُمَّالِ יי בּוֹמֹלָנִנ**ִי מִוֹ בַהַּמֵּמוֹ אַּמֻּב הַּבְ** تجتإ אָנוַ_אָגֹּבֿהָנ

באאבהוע הבה ומנון שבם ול: בּהַמֹאַלְאַ וֹנִבֵּי מוֹ מֹהָחֹאַ בומולא מו ממשא במכן ובוש וומסוב פוולא ונו אאפוניש

the Lorp. with his finger seven times before hand, and shall sprinkle of the oil finger in the oil that is in his left And the priest shall dip his right

Ů\$₩□: المَح خِثا تَاثِكِ بَانَفَائِنَ مَح يَات تانظُرُن لَمَم كَثِا تُعِير تَانَظُرُن لِانْظَرُن لِمَمْ هَذُنِيا يُتَنِي בּ עַכְּעַן עַּלְ־קְּנֵיף אָזֶן תַמְּשָּׁתֵר כְּהָנָא עַל רוּם אוּדָנְא דְּמִרַּכֵּי بظأثاد لاَهْمًا لِمُهْادِ مَحْ حَقِدِ نَقَا

בומולא מכ במאַממא: בומולא למכ אליון בגליה ומשָאַר משָׁהָא דְּעַל יְדֵיה יַהַין and the priest shall make atonement head of him that is to be cleansed; priest's hand he shall put upon the And the rest of the oil that is in the blood of the guilt-offering.

great toe of his right foot, upon the

to be cleansed, and upon the thumb

the tip of the right ear of him that is

his hand shall the priest put upon

And of the rest of the oil that is in

of his right hand, and upon the

۷ı

91

SΙ

أخقد لأخرا يتجتاا خفتا نيتيا: עַכּעָן ישׁן מַּלְ רַאָּמָ עַמָּסְעַר דְּכְּעָהָא יִפָּין נַפַּן « וְהַנּוֹהָר בַּשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־בַּף יּדִישְׁהָאַר בְּמִשְׁהָאַ דְּעַל יָדָאַ

ונכפּר מַלְוָנִי כִּנְיַנֹא צַבָּם :::

בּן יִכּוֹס יָת עֵּלְהָא:

sin-offering, and make atonement And the priest shall offer the for him before the LORD.

ישָׁחַט אָת־הַעּלֶה: מּלְ_עַמְּמְּעֵרְ מְמְּמְאָעִיְ נְאַעַר מּלְ דְּמִבְּבֵּ מִפְּאָנְבְתֵּיִה וּבְתַר נְיְטְּהְתְּבְּהֵלְ אָתְ־תַּחַשְׁאָתְּ וְכִפֶּׁר וְיִצְְּבֵיִר פְּהַנְאִיְתְּ חַשְּׁתָאִוּיִכַפִּר

burnt-offering. afterward he shall kill the because of his uncleanness; and for him that is to be cleansed

כסנים (פרק ג, א): ו הימורים לגבי מובח, לכך נאמר כי כחמאם האשם הוא לכהן, יכול יהא דמו ניתן למעלה כחמאת, חלמוד לומר וכו', בחורת בכק סשום אשם זה למעאם, שלא מאמר היאיל ויצא דמו מכלל שאר אשמום להנתן על מנוך ובהונות, לא יהא מעון מתן דמים במקוס אשר ישמע וגו' (ובמיס מע.): בי בחשאת. כי ככל המעאום: האשם. הוה לבהן. בכל עבודות המלוית שהאשם מעוץ שחימה בלפוץ, לפי שילא זה מכלל אשמוח לידוץ בהעמדה, יכול חהא שחימחו במקום העמדחו, לכך נאמר ושחע (13) במקום אשר ישחם וגוי. על ירך המזנה בלפון, ומה הלמוד לומר, והלה כבר נהמר בהורה השם בפרשה לו הה ההרך

(FI) הגדר הדר אמלעי שבאוון, ולשון מנוך לא נודע לי, והפומרים קורים לו מנדרו"ם: בהן. גודל:

(1) לפני ה׳. כיגר נימ קרשי סקרשים (מ"כ שם ע):

תַכְּבֵוֹן וְשְּׁבֵּר: (ס) המְּנְחָה הַמּּוְבֵּחָה וְכְפֶּר עָלֶיו מִנְחָהָא וְחָמֶּלְיִׁע תַכְּעַוֹּן אֶתַרְהָמָלְתְ וֹאֶתַר וִיּפִּיק בְּהָנָא יָת עַּלְהָא וִיָּת

הֹלְנוֹנִי כַּנְיֹלָא נִינִבּי: למובליא ויכפר

خَزِيرِ حَهِّمًا خَمَانَاتِ لَذِرِ هُمًا: خُحَظِّد مُخُزِّد لَمُهُدِياً مِكْنَ \$بُلِد (ﻣﻤْﻧﻮ་) וְלַלַת בֶּבֶשׁ אָתָר אָשֶׁם לִהְנוּפָּה וָאִם־דַּל הוּא וָאֵין יָדוֹ מַשֶּׂנֶת

FUUTA: בשוק במשח למנחקא ולוגא עַלוהי ועשרונא סילקא חד ムガルなど מֹוְבַּלֵא וֹנֹפַר אַמָּר עַר נאם מספן הוא ולית ידיה

הַשָּׁאַת וְהַאֶּחָר עֹלֶה: אַשֶּׁר פַשִּׂיג יְדֵוֹ וְהְיָהְ אָהְר יִנְּהְ דְּתִּיִּבְיִם יְנִבְיִי הְיִבְיִי הַּרְ ישְׁתַּי תֹרַים אָוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנְת

עַמְּטָא וְתַר עָּלְקָא: יניבון הַּפּוֹנוֹן אַן ניבון בּוֹנ

אָבַל־מוֹעָד לפָּנָי יְהֹוָה: לְמְּעֵׁרְתִּי אֶלְ-תַבְּעֵן אֶלְ-פֶּתַח לִדְכִּיתִיה לַנְיִ בְּתָּנִא לִהָרַע בַאָּכונינ וְהַלִּיא אֹלְם בַּיָּוֹם

מַהְּכּוֹ וֹמִלָּא לַלֵּבִם !!: וֹנוֹטׁוּ וֹטַבוּוֹ בּוּמֹא שַׁמִּנֹאַבּ

הכהן הנופה לפני יהוה: لْمُعَاجِرِة لَاهُمُواْ الْتَوْبِكَ مِنْكَ الْمُعَادِمُنَاءِ اللَّهِ لَمُعَالِمُ اللَّهِ الْمُعَالِدُ الْمُعَالِ ⁺² וְלְאַׁם הַבְּּהָׁם אָטַ־בָּבֶּשִׁ הְאָּשָׁם

כַּבְּיִלָא אָבְעָא פֿבָם גָּוֹ: וופר כּבוֹלא וֹט אֹמִבֹא בַאַמֹּמֹא

בּגלו בּגֹמָלוני: نَمَح خَثِا نُدرِ تَانُمُزِينَ نُمَح خِثَا كزيك غثا تۈھتار כּ עַכְּעַן מִעָּם עַאַמְּם וֹלִעָּן מַלְ - כַּעָּלָאַ מִדְּמָאַ בַּאַמֶּמָא וִימֵן מִלְ וֹמִּטַסְ אָּטַ בַּבֹּבַמְ עַאָּמִסְ וֹלְלַטַ וֹנכּוָס וֹט אִמֶּבֹא גַאַמִּמֹא וֹנַסַב

אַלְיוֹן בַלְּבִיה דְּיַמִּינָא: ומכ אליון ידיה דימינא ועל בנם אובוא במבכו בומולא

[%] ימן השטן יצַל הבהן על־בָף ימן משְׁחָא יָרִיק בְּהָגָא עַל יָדָא

דְּכְּהָנְא דִּשְׁמָאלָא:

لَاهُمُمُعُكِّنَا هُرَم فَمُثَارَت كِفَلْدَ لِيهُمُعُكِّعِ هُرَم نَفْدَا كَلْتِ لَنْ: מַל־כַפַּוֹ דְיַמִּינָא מון מִשְּׁחָא דְעַל יְדֵיה וְהַיַּה הַכְּהַן בְּאָגְבָּעָּוֹ הַוְמָּנִית וְיַבֵּי

> him, and he shall be clean. the priest shall make atonement for meal-offering upon the altar; and burnt-offering and the And the priest shall offer the

> meal-offering, and a log of oil; fine flour mingled with oil for a and one tenth part of an ephah of waved, to make atonement for him, he-lamb for a guilt-offering to be suffice not, then he shall take one And if he be poor, and his means

burnt-offering. sin-offering, and the other a for; and the one shall be a pigeons, such as his means suffice and two turtle-doves, or two young

meeting, before the LORD. priest, unto the door of the tent of them for his cleansing unto the And on the eighth day he shall bring

wave-offering before the LORD. and the priest shall wave them for a the guilt-offering, and the log of oil, And the priest shall take the lamb of

toe of his right foot. his right hand, and upon the great de cleansed, and upon the thumb of tip of the right ear of him that is to guilt-offering, and put it upon the take of the blood of the guilt-offering, and the priest shall And he shall kill the lamb of the

into the palm of his own left hand. And the priest shall pour of the oil

97

57

t7

٤7

77

17

07

the LORD. is in his left hand seven times before his right finger some of the oil that And the priest shall sprinkle with

(20) ואת המנחה. מנחח נקכים של צסמס:

ÄÄL

<u>. ביוֹני</u>:

رد ما تقْما

הַכְּבֵוֹ הַמְּמָאַלְית:

נסכי סמנחם לא סווקק סכחוצ לפרש: (IS) ועשרון סלה אחד. לכנש, זם שהוא אחד יביא עשרון אחד לנסריו: ולוג שנון. לחת ממנו על הבהונות, ושמן של

(ES) ביום השמיני לשהרחו. שמיני לנפריס ולהולם ען לרו ולווב ושני מולעם:

בְּלֵנִם בַּם בִּאָּמֶּם: וֹמּבְ ַבָּבוֹן בַלְבוִ בַוֹּמִּנִינַ מַּבְ בּוֹמֹּנְית וְעֵּלְ־בְּּׁמֵן יָדוֹ הַוֹּמִּנְית ss עַל־כַּפּוֹ עַלְ חְּנֵיף אָגָן הַמִּשַּהֵר יִבִיה עַל רוּם אוּדָנָא דְּמִיַבֵּי ازيرًا يَحَيَّا مَا يَشَمَا يُجَمَّد !!هَذَا حَيَّزَهُ مَا مَضَمَهُ وَحَرِ

בְּאֲשֶׁכֶּא: が丘し בומולא למכן אליון בגליה لمتح خذبل نتي

of the blood of the guilt-offering. toe of his right foot, upon the place his right hand, and upon the great cleansed, and upon the thumb of the right ear of him that is to be that is in his hand upon the tip of And the priest shall put of the oil

خُرَقِد مُخْرِد خُفِرْد نُكِأِك: עַכּעָן יַטּוּ עַּלְ־רָאָשׁ עַמִּשְּׁתָר דְּכְּתָּלָא יָפִין עַלָּ עַלְּתָּלָא יָפִין עַלָּיַרָ

حُرَفَكُ لَا يُرْبُدُ كُلُو أَنْهُ

ः ਪ੍ਰਿਯੂਨ ਕਰ ਨੂੰ ਕਰਾ ਹੈ ਕਰਾ ਹੋ। וֹנֹהְבֹיג וֹט עֹג מִלְּנִהָּנֹא אָנָ

מְן־בְּנֵי הַיּוּנְהְ מִאֲשֶׁר הַשָּׁיג יָדְוּ: מן בְּנֵי יוֹנָה מִדְּתַּדְבֵּיק יְדִיה:

מַּגְעַ עַמִּנְעַעַ נְכִפָּנִע עַכְעֵּנֵן מַּגְ עלֶר הַשְּּהָא וָיָה הַר אַת אַשֶּׁר תַּשִּׁיג יָדוֹ אָת־הָאָחֶר יָה דְּתַּדְּבָּיִק יָדִיה יָנִי תַרַ

יָרָוֹ סְגִירוּ דְּלְא תַּדְבָּיִק יְדִיה לאַ_עַּשָּׂיג דְּנֵע דְא אוֹרְיָהָא דְּבִּיה עַכְּהָעֹ ÄÄL_ÈĻ

خيرشد: ⁽²¹⁾ נְיָדַבֶּר יְהַנְּה אֶל־מֹשֶׁה וָאֶל־ יַמַּלֵּיל יָן עָם מֹשֶׁה יִלְאַהַרֹן

בּּבוּת בָּבוּת אָבֶץ אַהַוּהָבָם: אָלֵג נְעָן לְכֶּם לְאָטְוֹיִנְ וֹנְעִשׁ, זְנֵת בַּאָנֹא יָעִיב לְכָּוְן לְאָטַׁמֹּנִא בּֿ עַׂדָאנְ אַבְ־אָבוֹּא בֹּנְתֹּן אַמֶּב אָבוּ עַיִּתְּבְוּן בְּאָבֹתָא בּנָתַן

אַבְרָן לַאַלְר:

^{1 を} 可<mark>算</mark>終れ

המשהר לפני יהוה:

(224)

אָבג אַטַסְנָעַכון: נאשון מכשמ סיורו בבית

نتائظت אַטַּטִוּג לִי בָּבִינָא: לְכִּעוֹן לָאמָר כֹּנְיָנֹת נֹבְאָׁע לָ, לַכִּעוֹנֹא בַּמִנֹת ּוּבַאְ אַּמֶּב לַוְ עַבְּוֹע וֹעַנֹּוּג וֹנִינִי בַּגַיַע בּוּטַא ווּטַנּי

> тре Говр. to make atonement for him before head of him that is to be cleansed, priest's hand he shall put upon the And the rest of the oil that is in the

pigeons, such as his means suffice turtle-doves, or of the young And he shall offer one of the

be cleansed before the LORD. make atonement for him that is to meal-offering; and the priest shall other for a burnt-offering, with the the one for a sin-offering, and the even such as his means suffice for,

to his cleansing. suffice not for that which pertaineth the plague of leprosy, whose means This is the law of him in whom is

and unto Aaron, saying: And the LORD spoke unto Moses

your possession; leprosy in a house of the land of possession, and I put the plague of Canaan, which I give to you for a When ye are come into the land of

₽€

٤٤

78

30

were a plague in the house.' There seemeth to me to be as it come and tell the priest, saying: then he that owneth the house shall

(82) על מקום דם האשם. אפי'ימקומ הדס, למד, שאין הדס גורס (מומומ י.), אלא המקוס גורס:

כל ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר, (ויק"ר יו, ו) וע"י הנגע נותן הבית ומולאן: (48) ונחחי גגע צרעח. בשורס סיל לסס שסנגעיס בליס עליסס, לפי שסממינו למורייס מממוניום של וסב בקירות בתיסס

נרחס לי (מ"כ פרשמח ס, י נגעים פי"ב מ"ס): (פצ) כגגע גראה לי בביה. אפי' מלמיד מכס שיודע שקוא נגע ודאי, לא יפקוק דבר ברור לומר נגע נראה לי, אלא כנגע

וֹאַטַר בָּן יָבָאָ הַכְּהָן לְרָאָיִה דִּבְבָּיִהָא יִבְתַר בַּן יִיעּיִל בּנְּנָתּ וֹלְאִ וֹמְמֵא בֹּלְ-אָמֶוֹר בּבֹבוֹנִי זִי תּבְּשֹׁמָא וֹלְאִ וֹבְשֹׁאַר בּלְ פּ בְּשֶׁבֶם וְבָא תַכִּתַן לְרְאָנִע אָתַר עַּר לָא יִיעוֹל בְּתַּנְא לְמִחָנִי וְצִנְּה הַכֹּהֵן וּפְנַּוּ אֶח־הַבַּוֹח וִיפַקּיד כְּהָנָא וִיפַּנּוֹן יָח בַּיקָא

שְּבֶּל מִן־הַמִּיר: יָרקָראָר אָן אָדְקְּדַּמְּר וּמָרְאֵיהָן וֹבְאַב אָטַבַיּנִּיגַ וְבִינִּבַ בַּנָּגָתַ וְנִבוֹיג זִט מִכְּטַּהָא וֹבַא מִכְטַהָא

;₽.□: עַבְּיִנְינִ וְעַסְׁנִּוֹרַ אָּעַרַעַבְּינִי אָבְעָּלָ הַבְּעָלָ וְנִסְנִּרָ וְיִם בִּּינִיאָ הַבְּעָּאִ וְיַצְאַ חַכֹּחֵן מִן חַבָּיִת אֶל בָּתַח וִיפּוֹק כְּחָנָא מִן בִּיתָא לִתָרַע

נְבִוּנִב פַּמֵּב בַוּנִג בַּלַנְבַע בַבָּנִני: ود البح باحتار فرات بتهديم الثقب

הכהן והלצו

וֹאָט_עַבּּנִט וֹלֵאָה מִבּנִט סָבָיִר לְמָּגֶר אֶּלְ_מָלִנְם הַמֵּא: ببتهراد هجها هد مورا

444 אָלַ מִנְוּאַ לְמָּוֹר אָלַ־מֶלֵוִם דַּקּלִיפוּ לְמִבָּרָא

្នោក **ខ្នុក នុក**ិក្**ជុ**ក្រះ אָלְ מַּנִתְ הַאָּבְנָיִם וְמְפָּר אַנֵוֹר בּאָנֵר אַבְנֵיא נַעָּפּר אָנֵירָן יִפּּר

כַּבַלָּא לַמְבַוֹן יָנִי בַּינִיאָ:

אַן סמבון ומטווען מכוב מן הַלֹּהַנוּנִיםְ בַּכוּנִיבִוּ בּוֹנִא פּּנִינִיוּן וֹנִינִיּ

ַנבָינוֹ:

בְּבוּהָלְבִי בִּיקָא: נוטוו וטא אוסיף מקמשא וותוב בְּהַנָא בִּיוֹמָא שָׁבִיעַאַר

אָטַ וּיפַקּיד כָּהַנָא וִישָּׁלְפוּן יָת

הַנְגַע צַּבְנָיָא דִּבְהוֹן מַכְּחָשָׁא וִיֹרִמֹּוֹן

ונת ביקא יקלפון מגיו סחור

לאַער מִסְאַב:

וישוע יָה בִּיקא:

shall go in to see the house. unclean; and afterward the priest that is in the house be not made priest go in to see the plague, that all they empty the house, before the And the priest shall command that

the wall; appearance thereof be lower than streaks, greenish or reddish, and the walls of the house with hollow and, behold, if the plague be in the And he shall look on the plague,

shut up the house seven days. house to the door of the house, and then the priest shall go out of the

the walls of the house; behold, if the plague be spread in seventh day, and shall look; and, And the priest shall come again the

unclean place without the city. the plague is, and cast them into an they take out the stones in which then the priest shall command that

an unclean place. they scrape off without the city into they shall pour out the mortar that scraped within round about, and And he shall cause the house to be

ΙÞ

68

98

mortar, and shall plaster the house. stones; and he shall take other and put them in the place of those And they shall take other stones,

(עב) שקערורה. שוקעום במרליקן (מ"כ פרשחלו, ס): ראס על ארכלין ומשקין יאכלס בימי מומאמה, הא לא מסה המורה אלא על כלי חרס שאין להם מהרה במקוה (מ"כ שם יב): לא יפנהו ויבא הכהן ויראה הנגע נוקק להסגר, וכל מה שבחורו יטמא. ועל מה חסה חורה, אם על כלי שמף יטבילם ויטהרו, (18) בטרם יבא הכהן וגרי. שכל ומן שלין כסן נוקק לו, לין שם מורם עומלה: ולא יטמא כל אשר בביח. שלם

שמא. מקוס שלין מסרום משחמשום שס, למדך סכחיב שסלבניס סללו מטמלום מקומן בעודן בו (מ"כ פרק ד, ד): (0+) וחלצו אח האבנים. כמרגומו וִישַׁלְפוּן, ימלוס משס, כמו ומללס נעלו (דבריס כס, מ), לשון סמרס: אל מקום

כן, שיקלוף השיח שפריב הבני הנגע: הקצו. לשון קלה, השר קלעו בקלוע הנגע שביב: (וף) יקצע. (דרילי"ר בלע"ו), ובלפון משנה יש הרבה: מביח. מבפנים (שם ה): סביב. פביבות הנגע, במ"כ נדרש

₽9

एक्रां : ※17下点:17 止されに § אַטוֹר חַלֵּץ אֵטַ־הַאָּבְנְיִם וֹאַטְבֵי, בְּבִּימָא בְּטַר דְּשִׁלְּיִפּוּ יִנְיַ וֹאִם וֹמִּנִתְ וּפַבֹּנִע בּבְּנִע וֹאִם נִעוּכ מַכְשַׁמָּא וֹנִסִּינִ

וֹאַנְוֹנִי, אַּבֹּוֹנִא וּבַעוֹר דְּעַלְיִפּוּ יִע

בַּבּוֹע מִמָא עונא: וּבָא הַכֹּהַן וְרָאֶֹה וְהַנָּה פְּשֶׂה וְיִיעּוֹל כְּהַנָּא וִיְחִיִּ וְהָא אֹוֹפִיף

מַבַעַּטְאַ בּיגא בַּבְינִיאַ מַסְאַב בְבוּנוֹא פֹנִירוּוּת

ÇQXT: וְהוֹצִיאַ אֶל־מִהוּץ לָמָּיר אֶל־ أزقرط خفائه خكالفه خقتد י ְ אַמְרַ מַּבְּיִנ וֹאֵע כַּלְ מַפַּר עַבְּיִנִי וֹנִי אָמּנְעִי וֹנִי כַּלְ מַפַּר בִּיִּנִיא אָט_אַבוֹלוּן וּיסָרַע יָט בּיסָא יָט אַבְּוֹוָהִי out of the city into an unclean place. house; and he shall carry them forth thereof, and all the mortar of the the stones of it, and the timber And he shall break down the house,

leprosy in the house: it is unclean.

look; and, behold, if the plague be

then the priest shall come in and

after the house hath been scraped, the stones have been taken out, and

break out in the house, after that

And if the plague come again, and

and after it is plastered;

 $\dagger \dagger$

spread in the house, it is a malignant

אָעַוֹ יִמְטֵא עַד־הַעָּבָ:

מַלוִם מַמָּא:

בְּמֶתֵּא: בְּיַסְנַּר יְתֵיה יְתֵי מְסָאַב עַר יבוימול לבוקא כל יומין

in the house shall wash his clothes. wash his clothes; and he that eateth And he that lieth in the house shall

shall be unclean until the even.

Moreover he that goeth into the

du tude ei ti that shile that it is shut up

וְנִאָבֶלְ בַּבְּוֹנִי וְכַבֶּס אָנַרַבַּנִיבָווּי ⁴⁺ וֹנַמְּכֹּר פֿבְּוֹט וֹכַפֿס אָטַ בִּּלִבְׁוֹנ

יצבע יה לבושוהי: לבוּמִוְנוֹי יוֹבִיּיכוּלְ בַבּינוֹא ובוֹמְכוִר בֹרוֹטֹא וֹגַּבֹּג וֹטַ

קבר ואם ישוב הגגע וגוי. יכול חור בו ביוס יסא ממא, חלמוד לומר ושב סכסן, ואס ישוב, מס שיבס סאמורס לסלן, במוף (19) הקצות. לשון הַשְּשׁוֹת, וכן העות. מבל מלך מת המבנים, מוסב הלשון מל המדם שמללן, והוא משקל לשון כבד, כמו פְּפֵר,

ומס יעשס לו, מולך וקולס ומס ונוסן לו שבוע, מור נוסך, לא מור מעוך לפריס, שאין בנגעיס יומר מג' שבועום: סכסן וכאס וסנס פשס, ודבר סכמוב בעומד בכאצון שנומן לו שבוע שני לסמגרו, ובמוף שבוע שני לסמגרו בא וכאסו שפשס, מלילם וקלוי ומימס, ואין המוזר לריך פשיון. ופדר המקראום כך הוא, ואם ישוב, ונמך, והבא אל הבימ, והאוכל בבימ, ובא שיבה זהו ביאה, אף במחמונה כך וכוי, כדאימא במורם כהנים (פרשמא ז, י). גמרו של דבר, אין נמילה אלא בנגע החוזר אחר . אם הרפוי, מה יעשה לו, ביאה אמורה למעלה וביאה אמורה לממה, מה בעליונה חולך וקולה ומח ונוחן לו שבוע, דגמר לה זהו פשה, זה העומד מה יעשה לו, יכול יפער וילך, כמו שכחוב כאן ועהר את הבית, חלמוד לומר כי נרפא הנגע, לא עהרתי אלא בשני, הכי כבר אמור, הא אינו אמור (ובא) ואס בא יבא, אלא את שבא בסוף שבוע ראשון ובא בסוף שבוע שני וראה והנה לא וקולס וממונימן לו שבוע, מלמוד לומר (ובל), ולס בל יבל, במס סכמוב מדבר, לס בפושס ברלשון, סרי כבר למור, לס בפושס ורומן לו שבוע, אף ביאה חולן וקולה ומח ונומן לו שבוע, (שם ז) ואם חור נומן, לא חור מהור. ומנין שאם עמד בזה ובזה חולן יכול ימלנו כמו שסמך לו ונמץ את סבית, מלמוד לומר ושב סכסן, ובא סכסן, נלמד ביאס משיבס, מס שיבס חולץ וקולס ועת למעלה כלום בעומד בעיניו בשבוע ראשון, ולמדך כאן בפשיון זה שאינו מדבר אלא בעומד בראשון ופשה בשני, ומה יעשה לו, וסנס פשס, סא לא בא ללמד אלא על נגע סעומד בעיניו בשבוע כאשון ובא בסוף שבוע שני ומלאו שפשס, שלא פירש בו סכמוצ כן מס מלמוד לומר וסנס פשס, אין כאן מקומו של מקרא וס, אלא ונמך אם סבים, סיס לו לכמוב אחר ואס ישוב סנגע, וראס ממארם בבגדים, מה להלן טמא את החוור אף על פי שאינו פושה (שם ה), אף כאן טמא את החוור אף על פי שאינו פושה, אם (44) ובא הכהן וראה והנה פשה. יכול לא יסא המוזר ממא אלא אם כן פשה, נאמר לרעם ממארם בנמים, ונאמר לרעם שבוע, אף שיבה האמורה כאן בתוף שבוע (שם פרשתא ז, ו):

מירובין פב:): לומר יכבם, יכבם ריבה, אם כן למה נאמר אוכל ושוכב, לימן שיעור לשוכב כדי אכילת פרם (מ"כ שם ה, ו, ז, ח ברכוח מא. יכבם אם בגדיר, אין לי אלא אוכל, שוכב מנין, מלמוד לומר והשוכב, אין לי אלא אוכל ושוכב, לא אוכל ולא שוכב מנין, מלמוד פרק ס, ד): ישמא עד הערב. מלמד שחין מממח בגדיס, יכול חפי' שהם בכדי חכילם פרם, חלמוד לומר והחוכל בבים (64) כל ימי הסגיר אוחו. ולה ימים שקלף אם נגעו, יכול שאני מוליא המוחלע שקלף אם נגעו, חלמוד לומר כל ימי (מ"כ

\$\$	نظِمَّلَ مِّن يَقَائِد لَطِّنْن:	וֹלְסִׁנִּירוּתּ לְבוּאָא וּלְבִּיִּתָא:	and for the leprosy of a garment, and for a house;	55
ממישי	יאָת תַמּוֹרֶת לְבְּלְ־נָנִע תַּצְּרָעַת וְלַנְּמָל:	פֿגּירױקא ילְנְהָקא: קּא אוֹרְיָּהָא לְכָּל מַכְּהָשׁ	This is the law for all manner of plague of leprosy, and for a scall;	+5
٤٤	إضَّاّ هِمَـ nَعِفِّد مِمِيْهِ هِرً- מִחִוּץ לַשִּׁיר אָל־פְּנֵי הַשְּׁדֶה إجوِّد עַל־הַבָּיִת וְמְהֵר:	וּכַפּּר מַלְ בֵּיתָא וִּיִרְבֵּי: לְמִבּּרָא לְלַבְרִמָּא לְאָפּּי חַלְלָא וִּיְמִּלְּח יִתְ הִפְּרָא חַוְּתָא	But he shall let go the living bird out shall he make atonement for the house; and it shall be clean.	٤۶
	וְחִמֵּא אָת־הַבָּוֹת בְּרַם הַצִּפּוֹר וּבְטָּוֹם תַחַיֵּיִם וּבַצִּפָּר הַחַיָּה וּבְעֵּץ הָאָרָז וּבְאֵזָב וּבִשְׁנָי הַתּוֹלֶעַת:	וְבְגְּבְׁתְ זְּעְוְבְוְ: וְבְאָמָא בְּאָבְוֹא וּבְאָנִוְבְא וְבְתָּוְ תְּפֵּוּתְ וְבָּאָבְּוֹא עַוְיְבָא וְנְעָבְיִ נְעָבְיִּהְאָבְיִּ	And he shall cleanse the house with the thood of the bird, and with the living bird, and with the living with the hyssop, and with the seatlet.	τς
15	וְלְקָח אָת־עֵץ הְאֶנֵי וְאָת־הָאֵיֹב וְאָתוּ שְׁנֵי הַתּוֹלִעַת וְאָתֹ הִצִּפָּׁר הַתִּיְהׁ וְשְׁבֵל אֹהָם בְּדַם הַצִּפָּּר הַשְּׁחִּיּשְׁה יּבַמָּיִם הַחַיֵּיִם וְהַזְּה אֶל־הַבַּיִּת שֲׁבַע פְּעְמִים:	מּבּוּמּ וֹנְבֵּוּ לְבִּינִשׁא מֻּבַּמּ וֹמִּנִּוּ! בּּבְּמָא בַּגִּפְּבָּא בַּנְכִּיִסְׁשָׁא וַבְּמָּ בִּבְּמָא בַּגִּפְּבָא בַּנְכִּיסְׁשָׁא וּבְמָּ בְּבָּבְּא בַּנִישְׁ בְּבָּבְּא וֹנִי בְּנִינְבָּא וֹנִי אָבָא בַּאָבָוֹא וֹנִי וֹסָּב נִי אָמָא בַּאָבַוֹא וֹנִי	And he shall take the cedar-wood, and the hyssop, and the scarlet, and the living bird, and dip them in the blood of the slain bird, and in the running water, and sprinkle the house seven times.	1\$
o\$	וְשְׁחַט אָת־הַצִּפָּׂר הָאָחָת אָל־ כְּלִי־חֶרֶשׁ עַל־מָוָם חַיֵּים:	בּטַסֹב מַּגְ מָג מִבּנּמַ: וֹנכּוָס נִינ אַפָּבֹא טַבָא לְמָאוֹ	And he shall kill one of the birds in an earthen vessel over running water.	οŞ
6+	ְּלְקָח לְחַמָּא אָת־חַבָּיִת שְׁמַּי צִפְּרִים וְעֵיּן אֶׁרֶז יִשְׁנָי תֹּלִעַת מְיְּבְיּ	וְחֵוְרֵי וְאֵיוּוְבְא: מְפְּרֵין וְאָטְא דְאַרָוֹא וּצְבָע וְיַסְב לְדַבְּאָר יֶת בַּיתָא חַרְחֵין	And he shall take to cleanse the house two birds, and cedat-wood, and scarlet, and hyssop.	6+
84	ואָם־בֹּא יָבֹא הַכֹּהֵן וְרָאָה 'וְהַנֵּׁה רֹא־פְּשָׂה הַנָּגִע בַּבַּיִּה אַהָרֵי הַשָּׁחַ אָח־הַבְּיִה וְשִׁהַר הַכֹּהֵלְ אָח־הַבַּיִה כִּי נִרְפָּא הַנָּגַע:	אָר. אַטַּסָּ. מַכְּטַמֶּא: פּֿיטָא וֹיְדְפָּי כְּטַנְא יָט פֿיַטָּא פַּרִיטָא פַּטַר דְּאָטַּמָּמ יָט וְחָא לְא אִנְסֵיךְ מַלְטַמֶּא וְאָם מִינְּלְ יִימִילְ פַּׁחָנָא וְיִחָזִי	And if the priest shall come in, and look, and, behold, the plague hath not spread in the house, after the house was plastered; then the priest shall pronounce the house clean,	84

סשבוע, כי נרפא סנגע, ואס חור כבר פירש על סחוור שמעון נחילס: בשני, וכאס וסנס לא פשס ימימנו, ואין מימס בלא מלוץ וקלוי, ואמרי סמות את סבית, ומסר סכסן את סבית, אם לא מור למוף רפוי אלא סבים שהוקלה והומח ולא חור הנגע, אבל זה מעון חלילה וקלוי ומיחה ושבוע שלישי, וכן המקרא נדרש ואם בא יבא יעשה לו, יכול יעהרנו כמשמעו של מקרה, ועהר הכהן אם הצים, חלמוד לומר כי נרפה הנגע, לה עהרהי הלה את הרפוי, והין (אי) ואם בא יבא. לפוף שנוע שני: וראה והנה לא פשה. מקרל זה בל ללמד נעומד נעיניו ברלשון ונשני מק

יִלְתֹּמִׁלֵא יַלְתַּגוֹא יַלְבַנִוֹנְא:

७९ दिक्षंप दिव्हेग्प दिह्यैटेपः

for a bright spot;

and for a rising, and for a scab, and

מְסְאַב עַּר רַמְשָּׁאַ: בּלִבָּיו וֹבְחַא בּפּוֹם וֹמִמָּא מַרַ לבוחוני ויסני במיא ויני لْهُرِم كُبَّمُكُ نَوْمَ خُطَمُخُكُرُ لَحَظُمُ ולבר דוקדב במשקבוה וצבע וְמֶּב הֹבְוּו וֹמִמָּא: בושור הגוני וני מסאר: עוֹד יְהְמְאׁ וֹבֶּלְ עַבְּעַבְּלָ, אַמֶּר עוִבְּנָא יָנִי מִסְאַר וֹבָלְ מָאֵנָא حَرَامَةِ مُحَرِّد كِيْفِد نَشِوَد لِأَكْرُا حَرَ مِنْهِ حَلِي لِمَنْهِ لِهِ لِمَنْهِ لِمَرْبَدِ لِأَرْبَدَ סאובתיה היא: בְּשֶּׁרוֹ מִזּוֹבוֹ שָּׁמְאָתִוֹ הָוֹא: או הַתִּים בִּסְרֵיהׁ מִדּוֹבֵיה בֶר בְּשְׁרֵּוֹ אָת־זּוֹבֹוֹ אְוֹ־הֶחְתֵּים ביר בפריה تاہ ְּנְיֵאָט טִּהְנֶה טְמְאָטִוּ בְּזּוֹבְוֹ וְדָא מְּהֵי סְאוֹבְהֵיה בְּדוֹבֵיה And this shall be his uncleanness in מְסְאַב הוּא: מְבְשְׁרוֹ זוֹבְוֹ מְמֵא הָוּא: וֹנוֹ, בַאָּיב מִבְּשָּׁרֵיה הוֹבֵיה لاَكْتُلُو لِأَنْهُ لِمَا فِي نَكِيْلُ إِلَّا إِنْ فُولِ لِأِنْهِ فِقِلَ لِأَنْهُ لِللَّهِ فَاللَّهُ فَا لِمُل hath an issue out of his flesh, his and say unto them: When any man لَـ قُدر مُح ـ قُدْر نَهُدُمُ حِ لَمُعَدَلُكُ مَا مُؤْدِرِهِ مُمَا فَدُر نَهُدُمُ حِ Speak unto the children of Israel, هَلَالًا كِهِرُال: خيريد: and to Aaron, saying: יא ווְדַבֶּר יְחְוֶֹר אָל־מֹשֶׁר וָאֶל יִמַלֵּיל יִיָ עָם מֹשֶׁר יַלְאַהַרוֹ And the LORD spoke unto Moses שוננע בַּכֹּיִא בַא אִינִייִטְא בַּסִּיִּרוּיִנְא: when it is clean; this is the law of الَّهُولِي كُمْكُولُم خُبَاتِ فُوكُمُ خُبَاتِ فُوكُمُ يَخَبَاتِ to teach when it is unclean, and

בְּעַמְּאַ:

from his issue, it is his uncleanness. his issue, or his flesh be stopped his issue: whether his flesh run with

issue is unclean.

leprosy.

 ΛX

be unclean.. every thing whereon he sitteth shall issue lieth shall be unclean; and Every bed whereon he that hath the

until the even. himself in water, and be unclean shall wash his clothes, and bathe And whosoever toucheth his bed

until the even. himself in water, and be unclean shall wash his clothes, and bathe whereon he that hath the issue sat And he that sitteth on any thing

(TE) להורות ביום וגר. ליוס יוס מעסרו, וליוס יוס מעמלו:

בּמּוֹם וֹמִמֹא מַּגַ_טַמֹּבי

בַּבְּבֶּי

מֹלֵו עַזִּיב וֹכַּפָּס בֹּלִבָּוּו וֹבְעַוֹּ

ننبقر مَح ينخخ، ﴿ هُمُد يَمُد

סמפס שסיא מממאס. זוב דומס לְמֵי בֹנק של שעורין ודחוי, ודומס ללוצן בינס סמוזרם, שכבה זרע קשור כלוצן בינס שאינס אף סוב ממקוס שמעמא עומאס קלס, קרי, מעמא עומאס המורס ויבס (מ"כ וביס פרשחא א, ס): דובו שמא. למד על לבשר וכימי לדין טימא בוב וטימא בובה, מה ובה ממקום שהיא מְטַמְּאָה טומאה קלה, נדה, מטמאה טומאה המורה, ויבה, (ב) כי יהיה זב. יכול זב מכל מקוס יסא טמא, אלמוד לומר מבשרו, ולא כל בשרו. (נדס מג.) אחר שחלק סכחוב בין בשר

ונסְהֵוּ בְמִנְא וִיהֵוּ מְסָאַב עַּר

עַלוהי דובנא יצבע לבושוהי

יגושור מגן מאלא צושור

- וובו שמא הוא, ומנה הכתוב השני כאיות שלש וקראו שמא, שנאמר טומאתו בזובו רר בשרו את זובו או החשים בשרו מזובו . בשרו מעפס וובו, והו פשועו. ומדרשו (מגילה ה. נדה מג:) מנה הרפוב הראשון ראיות שהים וקראו עמא, שנאמר וב מבשרו (3) רד. לשון כיר שוב אם בשרו: את זובו. כמו כיר שיוצא צלול: או החתים. שיוצא שב וקומס את פי האמה, ונקתס מוזרם (נדס לס:):
- במיוחד חמיד לכך (שבח נמ.): ישכב, סמיוחד המיד לכך, ילה זה שהומריס לו עמוד ונעשה מלהכהנו: אשר ישב. יַשַׁב לה נהמר, הלה השר יַשַב (+) כל המשכב. קראיי למשכב, יכול אפילו מיוחד למלאכק אחרם, חלמוד לומר אשר ישכב, אשר שכב לא נאמר, אלא אשר מומאסו היא, הא כילד, שמיה למומאה, והשלישית מוקיקתו לקרבן:
- וסמגע שלינו משכב, לינו ללל ולד סטומלס, ולינו מטמל, ללל לוכלין ומשקין: (E) ואיש אשר יגע במשכבו. לימד על המשכב שהמור מן המגע, שוה נעשה אב העומאה לעמא אדם לעמא בגדים,

וֹבְעַּא בַּמִּיִם וְמָמָא מַּבַ_עַמְּנֶב: ל וְעַנְּעָהַ בֹּבְהַהְּרַ עַזְּבָ וְכַבָּיִס בִּיִּלְנֵינִ

מַסְאַב מַּג בַמִּמָאַ: לבומוניו ווֹסָנוּו דֹמָוֹא וונוּו יובולוב בבהו בובנא וֹאַנַה

upon him that is clean, then he shall And if he that hath the issue spit water, and be unclean until the even. his clothes, and bathe himself in

him that hath the issue shall wash

And he that toucheth the flesh of

בַבְּיִבְּיִבּי בְּלְבְיֵרֵ וְנְבְּעֵּלְ בַּמְּנִם וְמְּמֵא מָּבְ וְנִגְּבָּמּ לְבְנָחִוְעִי וְנִסְׁיֵּבְ בְּנְבְּנָא וְבֵּיִבְלֵעְ עַנְּבְ בַּמְּעַנְרַ וְכָבָּס וָאָבִי וְבִּנְעַ צַּנְבָּנָא בְּנָבְנָא

ויהי מְסְאַב עַּד רַמִּשָּׁא:

the issue rideth upon shall be And what saddle soever he that hath

in water, and be unclean until the

wash his clothes, and bathe himself

unclean.

מַּגַ_בְּקֹנֶ تنابر **ごひひと** ئۈك تولاي چۈكى چېۋى نېزى בַּנְב נְמְּמָא:

וֹבְתַּאְ בַּמָּוֹם וְמְמָאִ מַּבַ_הַגְּבֶּי:

וכֿבֿם בֹלבֿונ

י וֹכֹּלְ עַמִּוֹבְּׁדְ אַֹמְּב וֹבַכֹּד מֹלָיו וֹכֹּלְ מִוֹבֹּבֹא בּוּנַבוּד מֹלְוִנוּ

וְהַנוּמֵא אוּקָם

מְסְאַב מָר רַמְשְׁאַ: לְבוּמֻוְטִׁוּ וֹנֹסְטֵוּ בֹׁמִּוֹּאִ וֹוִטֵּוּ בממא ידימול יקהון יצבע ひゅうびん みん וכק גיטוב לכל גיני

דוֹבְנָא יָהֵי מְסָאַב:

unclean until the even. and bathe himself in water, and be those things shall wash his clothes, until the even; and he that beareth that was under him shall be unclean And whosoever toucheth any thing

וֹבְתַּא בַּמִּיִם וְמְמָא עַּרַ־הַעְּבֶּי رאַ_ۿ۪ۿڶ ڂڟڒؗڡ ڶڂڟٞ٥ ڂڐڷڒ וֹכָל אַמָּב וֹנַמַבַנוְ עַזְּב וֹנֹבוֹוּ

מַסְאַב מַּג בַמְמָאַ: לבומוניו לוסטו למיא ויטי נובוְנִיוּ לֵא מִּמִּוּב בֹמוֹא נוּגַּבֿת וכל היקרב ביה הובנא

in water, and be unclean until the wash his clothes, and bathe himself rinsed his hands in water, he shall issue toucheth, without having And whomsoever he that hath the

<u>⊏</u>₫(□: نرَح خذ بين نهمك MEL יכלי הורש אשר ינע בו הוד

ושהמיף במיא: בוְבֹּלֹא יִשְׁבַר וְכִּלְ מָאֵן בַאָּת ימאן דַחַסַר דִיקַרַב בַּיה

shall be rinsed in water. be broken; and every vessel of wood that hath the issue toucheth, shall And the earthen vessel, which he

نَصْتاد: לּלִבְיוּ וְנְבַוֹּא בְּמִבוּ בְּמָנִם נוּנִם בּ ְ אָנְ מִּבְעָּת יְמָנִם לְמִּבְרָּהָיִ וְכִּבָּם וְבֶי־יִשְׁתַר תַזָּבִ מִזּוֹבֹו וַלָּפַר

اللكة: וֹאֲבׁוּ יִדְבָּי הּוֹבָנָא מִהּוֹבִיה

running water, and shall be clean. and he shall bathe his flesh in his cleansing, and wash his clothes; number to himself seven days for cleansed of his issue, then he shall And when he that hath an issue is

- (6) והישב על הכלי. אפילו לא נגע, אפילו עשרה כלים זה על זה, כולן מממאין משום מושב, וכן במשכב (מ"כ פרק ג, א):
- (8) וכי ירק הזב בטהור. ונגע זו (שס מ) או נשאו שהרוק מעמא זמשא (נדה נה:):
- (9) וכל המרכב. אף על פי שלא ישנ עליי, כגון סַמְּפּוּס של סַרְגָא שקורין ארלו"ן, ממא משום מרכנ, וסאורף שקורין
- כבום בגדים, וסוא חומר במשכב מבמרכב: והנושא אוחם. כל האמור בענין הזב, זובו ורוקו ושכבה זרעו ומימי רגליו (10) וכל הנוגע בכל אשר יהיה חחחיו. של וז (מ"כ פרק ד, מ), בא ולימד על המרכז שיסא הנוגע זו ממא ואין מעון אליו"ש, ממא מומאת מושב (עירובין כו.):
- סגלוי, כמו סידים (מ"כ שם ה נדה פו:): מומאומיו. ווס שהוליא הכחוד מבילח גופו של וב בלשון שמיפח ידים, ללמדך שאין ביח הסחרים מעון ביאח מים, אלא אבר (II) וידיו לא שטף במים. בעוד שלה עבל מעומהחו, והפילו פסק מוובו וספר שבעה ומחוסר עבילה, מעמה בכל והמשכב והמרכב, משאן משמא אדם לשמא בגדים:
- ככולו, סוי אומר זה היקמו: (12) וכלי חרש אשר יגע בו הזב. יכול אפילו נגע צו מאמורינוני, כראימא צמ"כ (פרשמא ג, א), עד איזטו מגעו שפוא

ıţqta %ל־הַבֹּהַן: ﴿جِورْرُ بِمَازُمٌ هُرًا هِٰرَمَا هُٰٰٰ إِذَا مُنْفِهُ ⁺¹ תֹרִים אָוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנְהַ וּבְאוֹ וּבַוּיִם הַשְּׁמְינִי וַקַּחַ לוֹ שְׁתֵּי וּבַוּימָא הָמִינַאָּה יַסָּב לַיה

זְמְנָא וְיִמֵינְנּוּן לְכְּעַׁנָא: וווטו לפוב וו להוע משפו שבון מַּפֿנונון אַן שבון בּנוּ ווָנִע

young pigeons, and come before the

לפְּנֵי יְהַנְה מִּוּּבְוֹ: (ס) لْلَّهُلُكُ مَكِّبٌ لَحَوْدَ مُكِّنًا لَاقِلًا لَاهُنَٰهِ لَلَكِ مُكْنِهِ لَرَحَوَد ני וְעְשֶׂה אֹחָם הַבֹּהֵן אָחֲר חַשְּׁאָה וְיִעְּבֵּיִר

הַלְנְעַר כְּעַבָּא בָּעָם יִיְ מִצְיַבִּיה: יְהְהוֹן כְּהֲנָא חַר

בּׁמַבו וֹמִמָּא מַבַבַּוֹמַבוּ: (מביעי) זְרֵע וְרָחַץ בַּמָּיִם אָח־בְּלִ- זַרְעָּא וִיסְחֵי בְעִיּא יָח בְּלִ

「口口母女:

הֹלְנוּ הַכְּבַע זְנֵה וֹכְבַּס בַּפּוֹם הֹלְנִנִי הַכְּבַע זַנְהֹא נִיִּגְּטִבַה

בְּמִגֹּא וְיְבֵי מְסְאַב מַּג וַמְמָא: לי וֹכֹילְ־בֵּינְת וֹכֹלְ מְוִר אַמְּר יִנְינִת וֹכֹלְ לְבִּיִּמִ וֹכֹלְ מִמְּנִּ צִּמְּר יִנְינִת וֹכֹלְ לְבִיּמִ וֹכֹלְ מִמְּנַ צִּינִת

וֹמֹמֹאׁנּ הַּגַ_בְּהַלֶּבֶב: (פּ) מְבְבַע_וֹנֻת וֹבְעַבַּגִּ וְאָשֶּׁר אֲשֶׁר וִשְׁכָּב אָישׁ אֹהָה

וובון מַסְאַבון עַד בַמְשָׁא: מִכֹבַע זַבמֹא נוֹסְעוּן בַמִּיֹא ואַטטא דושכוב גבר יַחַה

ַנֹמִמֹא מַע_עַהַנֹּמִבּי שְׁבְיָנִבְ בְּנִבְּטְבִי וְכְלִבְ הַנִּגָּהַ בָּבִי ei içr ççψçr וֹאַמְּעִ כֹּּגְעַנְינִי זְּבְּעַ בַּם וְעִינִי וֹאָטַּטָּאָ אָבִוּעַנִי גַּוֹבָאָ גַּם וְעִינִי

בַּה יָהֵי מִסְאַב עַּד רַמְשָא: שבי בריחוקה וכל דיקרב שׁבְעַת יְמִים דוֹבַה בְּבִשְׁרַה שְׁבְעָא יוֹמֹין

וֹכִלְ אַמֶּב שֹמִּכֹּד הֹלָוֹו דֹּוֹבַעשׁ וֹכִלְ

ĘĠĹロ

ECACTL

בְּטִטֵּיב מַּבְיָבִי יָבִי מָסָאַב: יְמְּמָא וְכָּבְ אַמְּבְרַשַּׁמָּב מַּלְיוּ בְּּרִיחִיפַה יָבִי מְסְאַב וְכֹל

מְסְאַב מַּג בַמְמַאַ: נְמָבֶיאָ לְבוּמְוְנִי, וֹנִסְנֵי, בַּמֹּנֹאָ וּיִנִי, ובשס ובע בוטבר במהפבע וגבת

> meeting, and give them unto the LORD unto the door of the tent of to him two turtle-doves, or two And on the eighth day he shall take

> before the LORD for his issue. shall make atonement for him for a burnt-offering; and the priest one for a sin-offering, and the other And the priest shall offer them, the

> the even. flesh in water, and be unclean until a man, then he shall bathe all his And if the flow of seed go out from

> until the even. washed with water, and be unclean whereon is the flow of seed, shall be And every garment, and every skin,

unclean until the even. bathe themselves in water, and be shall lie carnally, they shall both The woman also with whom a man

be unclean until the even. and whosoever toucheth her shall shall be in her impurity seven days; her issue in her flesh be blood, she And if a woman have an issue, and

upon shall be unclean. every thing also that she sitteth in her impurity shall be unclean; And every thing that she lieth upon

07

Δı

91

۲١

until the even. himself in water, and be unclean shall wash his clothes, and bathe And whosoever toucheth her bed

(13) וכי ישהר. כשיפסוק (מגילה ה.): שבעה ימים לשהרחו. שבעה ימים ססורים מטומאה ויבה שלא יראה זוב,

וכולן רלופין (נדה סמ:):

! ひひと:

(18) ורחצו במים. גוירם מלך סיל שֶׁמְּשֶׁמֵל סלשס בנילס, ולין סעעס משוס נוגע בשכנה זרע, שסרי מגע נית סמחריס

כלים כלשונם: יע.): בנדחה. כמו ומפבל יְנְדְּסֹיּ (מיוב ימ, ימ), שסיא מנודס ממגע כל אדס: חהיה בנדחה. אפילו לא כאמה אלא אלא הבא מן המקור (מ"כ פרשמא ד, ב): - דם יהיה זבה בבשרה. אין וובה קרוי ווב לממא אלא אם כן הוא אדום (נדה (19) בי ההיה זבה. (מ"כ) יכול מאחד מכל איבריה, מלמוד לומר והיא גלמה את מקור דמיה (ויקרא כ, ימ), אין דם מעמא

69

בַּפּוֹם וֹמִבּא מַּגַ_נַמֹּבׁי تق مُذِير نَحْقُو خَرْثِير نَلِيَا لِمُنْالِم نْجُمْ لِنَجْمَ لِخُمْ كُمْ لِمُعْمَلِ الْأَمْرِ لِمُ

בְּנִוֹּמוַ בְּוֹ וֹמִמֹּא מַּגַ עַבְיבֹּמֹבִי: עַבְּלֵי אָמֶבַבְעוֹא יִמֶּבָתַ הַּלְיִוּ ןְאָם מַל־הַמִּשְׁבֶּב הָוּא אָוֹ עַל־

וֹבַּׁלְ_עַמִּמִּבָּׁד אַמָּע_וֹמָבַּד הַּלָּוו +² נְדְּקְהׁ עְּלְיִוּ וְשְׁמֵא שִׁבְעַּתְ יְמִים וּאָם שָׁכֹב יִשִׁכָּב אָיש אֹמֶה וּתְהַי

שְׁמֵאֶׁר הֶוּא: שְׁמְאֶמְה בִּימֵי נְדְּמָה הִיהָיה שׁנּוּע מַּלְ־נִדְּקְהַ בָּלְ־נְמֵי נַוֹּע ַ בַ בַבְּנִם בַּלְאָ מָּטַ נִגַּעָטַ אָּוָ כֵּיִ וַאָּשָּׁר בֶּי־יָוּוּב זוֹב דְּמָה יָמֵים וֹאָקְּהָא

: ناڭ ئائ שַּׁמֶּב הַּלְּיוּ טְמֵא יִהְיָה בְּטְּמָאָת ڵڟٚڔ_ڷڎڂڔ**؆**ۺٙۮ בּ בְּלִימֵי זֹלְה כְּמִשְׁכַב נְדְּחָה כְּל יוֹמֵי דּוֹבַה כְּמִשְׁכַב בּלְ חַמִּשְׁבֶּׁבְ אַמֶּרְ הַמְּבֶּבְ מְלֵינִי בָּלְ מִשְּבְּבָא דְּתִּשְׁכִוֹב מֵּלְוִנִי

בַבְּיִבְּיִבּי בּׁנִבְיוּ וְבְׁבַוֹּא בַּמִּיִם וֹמְבָּא הַּבְ_ וֹגַּבָּה לַבוּמָוְטִי וֹנִסְׁנֵי בַּמִּיֹּא لْحُر_لَةِبَرْمَ كُم نَمُثُمُ لَحُكُم لَحُرُ لِنَظْلَم خُدِياً نُتِد مُمْهَد

> **上は心が:** וֹסְבוֹי בְמִּיָא וִיבוּי מְסָאַב עַּר בטטיב עלוהי יצבע לבושוהי וכל בוטבר בכל מאלא

> בְּעַמֵּא: במלעבנע בנע געג מסאַר גע מַל מָאנָא דַּהָיא יָהָבָא מַלוֹהָי וֹאָם הַּלְ טִהְבַּבֹּא שוּאַ אוָ

> משבבא דישכוב עלוהי יהי ויהי ריחוקה עלוהי ויהי נאם משְׁכָּב ושִׁכּוִב וּבָר וַתַּה

> ひひぶげと じんだい סאולטע לומו ביחוקה מהי מל ריחוקה כל יומי דוב מֹבוֹ בועוּלַנִי אַנְ אָבוֹ עַבוּכ **GRYNT**

> בסואבת ריחוקה:

בְּתִמֵּיב עַּלְוָנִי מְסָאַב יָנֵי ביחיקה יהי לה וְכָל מָאנָא

וובו מַסְאַר מַר רַמָּשָא:

and be unclean until the even. clothes, and bathe himself in water, that she sitteth upon shall wash his And whosoever toucheth any thing

until the even. toucheth it, he shall be unclean thing whereon she sitteth, when he And if he be on the bed, or on any

whereon he lieth shall be unclean. . unclean seven days; and every bed impurity be upon him, he shall be And if any man lie with her, and her

days of her impurity: she is unclean. uncleanness she shall be as in the the days of the issue of her beyond the time of her impurity; all her impurity, or if she have an issue blood many days not in the time of And if a woman have an issue of her

impurity. unclean, as the uncleanness of her thing whereon she sitteth shall be the bed of her impurity; and every days of her issue shall be unto her as Every bed whereon she lieth all the

in water, and be unclean until the wash his clothes, and bathe himself things shall be unclean, and shall And whosoever toucheth those

Lτ

57

t7

77

(4s) וחדי גדחה עליו. יכול יעלס לרגלה, שאס בא עליס בממישי לנדמס לא יממא אלא ג'ימיס כמומס, מלמוד לומר וממא שנתרבה מעל הכלי: בנגעו בו ישמא. והינו מעון כבוק בגדים, שהתרכב הין מגעו מעמה הדם לממה בגדים: במקרא סעליון שמעון כבום בגדים: על הכלי. לרבות את המרכב: בנגעו בו ישמא. אינו מדבר אלא על המרכב (23) ואם על המשכב הוא. סשוכב, מו סיושב על משכבה, מו על מושבס, מפיי למ גע בס, מף סומ בדת עוממס סממורס

שבעם ימיס, ומה חלמוד לומר וחהי נדחה עליו, מה היא מעמאה אדם וכלי חרם, אף הוא מעמא אדם וכלי חרם (שם פרק ז,

בפרשה זו, י"ח יום שבין מוף נדה לחחלת נדה, שכל שלשה רלופין שחרחה בחחד עשר יום הללו חהח זבה: וסנדס אינם טעונס ספירט ז' נקייס, אלא שבעם ימיס מסיס בנדמס, בין כואס בין שאינס רואס, ודרשו רבומינו (נדס עג.) על גדוחה. מופלג מנדמס יום ממד זו סימ זבס, ומשפמס מרוך בפרשס זו, ולמ כדם סנדם, שוו מעונס שפירת ז'נקיים וקרצן, (אַב) ימים רבים. צלשס ימיס: בלא עה נדחה. אחר צילאי צנעם ימי נדחס: או כי הזוב. אחג' סימיס סללו: r (10 (r):

04

שָׁמְאָתֻה: עַּלֶיהַ הַכֹּהַלְ לְפְּנֵי יְהַנְיֹה מִנְּיִב בְּהָנָא מֵדָם יִיְ מִיּוֹב סְאִיבְהַהַּהּ: י ּ חַשְּׁאַת וְאֶת־הָאָהֶר עֹלְיָה וְכִפָּר וְיָה תַד עַלְהָא וִיכִפָּר עַלִּה אָט ַטְאָטָׁר וֹנְעָּבִיר פְּטִּנָא נִטְ חַדְּ חַשְּׁמִּ אוקם אָל־הַכּהָן אָל־פָּתַה אָהֶל וֹטֹּנִים, זְטַׁבְוּן לְנִׁם כַּבַּוֹלָא לְטַבְּת מבימי תוֹרִים אָוּ מְּנֵי בְּנֵי יוֹנְתְ וְתַבִּיאָת מְבֵין שִּׁבְּנִינִין אָּוֹ מְבֵין בְּנֵי יוֹנְת اجرأت השְּמִינִי מַפַּח לַהֹ שְׁמֵי וּבִיוֹמָא הָמִינָאָה הַפַּב לַה מְבֹּגִּע נֹמִים וֹאַתַר הִּמְבַר: מְבֹּהֹא וִמִוֹן וּבְתַּר בֵּן מַדְבֵּי: ⁸² אֶם שְׁנַּרֶה מִאּלְה וְסָפְּרָה כְּה וְאָם דְּכִיצִּה מִדּוֹבָה וְתִּמְנֵי לַה

אָנו_מִהֶּכֹּוֹ, ַ מִּמְּמִאְנִים וֹלַאָ וֹמִעוּ בַּמִּמֹאָטָם מִפּוּאַבְּהָהוֹו هُن خُدْر زَهُدُهُم نَنَظُلُهِما نَن خُدْر

ַ מִמֶּנִּנְּ מֻּכְבַעַ'זָּבַת לְמָּמִאָּעַ'בָּה: יּנּ אָט שִּוְבְיִט עַזְּבְׁרַ נַאָּמֶּבְרַ עַבָּאָא בָּאַ אָנְבִיִּטְאַ בַּרַנְבָּנָאָ נְנִיִםּנָעַ

בְתוֹקם:

けるは然日

נְשְׁכַּׁב מִם_מִּמֶאָב: (פּ) קּוֹכֹּר וֹלַנְּעֹלֹנִי וּלִאֲיִה אָהָר וְתַבְּנְתְ בְּנְבְּלְּה וְתַנְּבִ אֶת־זוֹבֹוֹ

מניה שקבת זרעא לאסתאבא

בְּעַבְּעַאַבְינַאִ: ילנולבא ולגבר דישכוב עם וֹלְגְבְּאָנְר זְנִי צְוָבָּנְצִי לְגַבַּר וֹלְבְׁסְאִוּבְׁעַעַ

> be clean. seven days, and after that she shall then she shall number to herself But if she be cleansed of her issue,

tent of meeting. unto the priest, to the door of the young pigeons, and bring them unto her two turtle-doves, or two And on the eighth day she shall take

uncleanness. LORD for the issue of her make atonement for her before the burnt-offering; and the priest shall a sin-offering, and the other for a And the priest shall offer the one for

tabernacle that is in the midst of uncleanness, when they defile My that they die not in their of Israel from their uncleanness; Thus shall ye separate the children

unclean thereby; flow of seed goeth out, so that he is issue, and of him from whom the This is the law of him that hath an

her that is unclean. woman; and of him that lieth with issue, whether it be a man, or a impurity, and of them that have an and of her that is sick with her

Haftara on page 166. 181. On Rosh Hodesh, read the Maftir and Haftara on page 163. On Erev Rosh Hodesh, read the The Haftarah is II Kings 7:3 – 7:20 on page 152. On the Shabbat before Pesah, read the Haftara on page

לפְּנִי־יְהוְה וַיְּמֶתוּ: מְנִע הֵּגֹוֹ בֹּנֹג אַנִדֹגוּ בֹּלַנִבְעָם **טמרי מו**ם

ללבוכינו אומטא נוכבוטא <u>וֹי לו ולו</u> וּנְדַבֶּר יְהוֹּהֹ אֶל־מֹשֶׁה אַחֲרֵי יִמִּכֵּיל יָיָ עָם מֹשֶׁה בְּתַּרִ

the LORD, and died; Aaron, when they drew near before after the death of the two sons of And the LORD spoke unto Moses,

IΛX

33

78

ıξ

о٤

סרי סכרת של מטמא מקדש קרוי מימס: (ופ) והזרחם. מין נוירס מלמ פרישס, וכן נְוֹכוּ מְמוֹר (ישעי'מ, ד), וכן נויר ממיו (צרמשימ מע, כו): ולא ימחו בשמאחם.

מכב: (28) זאח חורת הזב. בעלרליס למת, ומסו מורמו: ואשר חצא ממנו שכבה זרע. סרי סול כבעל קרי, ממל עומלת

(33) והזב את זובו. בעל שמי רליות ובעל שלש רליות, שמורתן מפורשת למעלה:

(I) וידבר הי אל משה אחרי מוח שני בני אהרן וגרי. מס מלמוד לומר, סיס רצי מלעור גן עוריס מושלו, משל למולס

אָרָאָר עַל־הַכַּפְּהָת: הג_טֹאָרְן וֹלַאָּ זֹמָנִע כֿי בּהֹלָּוֹ رَفْلَاثِ هُمْ فَرْدُ لَا فَقِدُكُ لَا هُنُولًا كُوْدِيْكُمْ لِمُكُلِّلُو فَقِدِلُمْهُ בַּבְּלֵבְמֵּעְ אָבְבַעַבְּבָהְ מִבּנִע בַּבָּבְ מִבָּוּ בְּלְבוּבְהָא מִנִּינוּ وَ الْمُحْرِينِ الْمُحْرِينِ الْمُحْرِينِ الْمُتَالِلِ الْمُتَالِلِينِ الْجُمْ الْتَالِينِ الْجُمْ الْتَالِينِ וַנּאַמָּר יְהְנְוֹה אֶל־מֹשָּׁה דַּבֵּר נַאֲמַר יִיָּ לְמִשֶּה מַבֵּיל עָם

\$\$\$\! בּשׁׁב בּּוֹבְבֹּעוֹב לְעַמֹּאִנ וֹאָגֹלְ בִּעוּרִ בּר שִוּרִג לְעַמִּטֹא וּדְכַר

בְשֶׁרְוֹ וּלְבֵשֶׁם: קַבְשׁ בִּם וְרָטַאְ בַּמָּנִם אָנִרַ تَلْقِد بَخُمْمُثُونَا قُد نَمُزُكَ خَذُكِنِهِ + בַּדְיִרְיָרְעַ בַּעְרְוֹיְרְאַבְנָט בַּדִּי יִלְבַּשׁ וּמִכְנְסִין דְּבוּץ יְהֹוֹן בְּחָנֶת־בַּּר לְבָשׁ יִלְבָּשׁ יִמְכְנָסֵי־ בְּחִינְאּ

אָטֶר לִמְלֶּה: אָלוֹ. אָהֹנֹבׁוּ הֹנִים לְעַמֹּאַט נֹאָנֹלְ וֹפַּר טַבוּנוֹ אַפִּנִבוּ הִנִּג לְעַמִּטֹאַ ומאָט מֹבע בֹּנוֹ וֹמִבְאָבְ וֹפַט וּמוֹ בֹּנֹחִטֹא צַבַּנוֹ וֹמִבָּאַבְ

ترنال: אַמֶּבְעַיְי וְכְפָּב בַּהֹֹצִי וּבְעָב דְּחַשְׁיִא דִּיכִיה וִיכָפּר עַלְיִה וּבְעָּב בַּעְהָיִי וְנִילֵינַר אַנִינָן אָטַבּּר נַיַנַּמָּאָטַ וּיַלָּבִיר אַנִינן

> בֹּתְּלֵלֵא אָלֹא מִטִּינְלָ, תַּלְ בַּנִע בולא ולא ומונו אבו

בּוֹאָט זֹבֹאָ אַנֹוֹנִן אֶבְינַמַּנְתָה בּּרָאיִנִי הַבְּיִלְאַנִין לְטִּיִּרְהָאִ

נולבמנון: וֹנֹסְבוֹג בֹּמֹנֹא נֹט בֹמָבוֹנִי לבוהו לבוהו לולהא אוון ווסב ומֹאַנֹפַּטֹא בַּרוּאָא וֹבוּנת על בשהיה והמינא דבוצא ドロロジメ

יוְבַר חַד לַעָּלְקָאַ:

נמל אַנְשׁ בַּיהַיה:

cloud upon the ark-cover. that he die not; for I appear in the ark-cover which is upon the ark; holy place within the veil, before the he come not at all times into the 'Speak unto Aaron thy brother, that and the LORD said unto Moses:

burnt-offering. a sin-offering, and a ram for a holy place: with a young bullock for Herewith shall Aaron come into the

them on. bathe his flesh in water, and put are the holy garments; and he shall linen mitre shall he be attired; they with the linen girdle, and with the upon his flesh, and shall be girded and he shall have the linen breeches He shall put on the holy linen tunic,

and one ram for a burnt-offering. Israel two he-goats for a sin-offering, To natiblida of the children of And he shall take of the

himself, and for his house. himself, and make atonement for of the sin-offering, which is for And Aaron shall present the bullock

שמם פלוני, זה זרוו יומר מן הראשון, לכך נאמר אמרי מום שני בני אהרן: שנכנס אללו רופא, אמר לו אל מאכל לונן ואל משכב במסב, בא אחר ואמר לו אל מאכל לונן ואל משכב במסב שלא ממוח כדרך

- יבא כי אם בענן הקטרת ביום הכיפורים (יומא נג.): בי בענן אראה. כי ממיד אני נראס שם עם עמוד ענני, ולפי שגלוי שכינמי שם יוסר שלא ירגיל לבא, וסו פשומו. ומדרשו לא (2) ויאמר הי אל משה דבר אל אהרן אחיך ואל יבא. עלל ימום כדכך שמתו בניו: ולא ימוח. עלס בל סול מם:
- סכיפוריס, כמו שמפורש נמוף ספרשה נחדש השניעי נעשור לחודש: (3) בואח. גימטרים שלו ד' מפוח ועשר, רמו לביח רלשון: בואח יבא אהרן וגר. ופף זו לה בכל עת כי הם ביום
- לבן לבגדי וסב, ובכל מליפס מעון מבילס ושני קדושי ידיס ורגליס מן סכיור (יומא לב.): בכל מליפומיו. וממש פעמיס היה ממליף מעבודת פנים לעבודת מרך, וממרך לפנים, ומשנה מבגדי זהב לבגדי לבך, ומבגדי כמכגומו יָמַם בְּבֵישֶׁס, ינים בכחבו, כמו ומנם בגדו (בכחבים למ, מו), וַסְׁמָּמָביּס: −ורדוץ ⊏מום. חומו סיוס עעון עבילס נעשס סניגור, (ר"ס כו.) אלא בדי ככסן סדיוע, וכולן של בוץ: קדש ילבש. שיסיו משל סקדש (מ"כ פרק א, י): יצוף. (+) כחנה בד וגוי. מגיד שלינו משמש לפנים בשמונם בגדים שסול משמש בסס בתוך שיש בסס וסב, לפי שלין קמיגור
- ביחו. ממודה עליו עווומיו ועווומ בימו (שם לו: מ"כ פרשמה ב, ג): (6) את פר החטאת אשר לו. סממיר למעלס, ולמדך כמן שמשלו סום בם ולם משל לבור (שם ג:): וכפר בעדו ובעד

אָבֿל מוִמֶּר: וְהָצֶּמְיִר אֹסָם לְפָּנֵי יְהַנְּה פָּתַה

עַשְּׁמִּגִינִם וְנִסַבְ זִים שַּׁבֵּוּן גַּפִּינִין וּנְקִים

door of the tent of meeting. set them before the Lord at the And he shall take the two goats, and

אָטַר לַעַּנְאַנֵל: ינְבַלְוִנוּ יּוִבַּלְ אַּטִוּעְ לַיִּנוֹנְי וִינִבַלְ הַּבְּבִּוּן הַּבְּבֹּא טַב לַמִּמֹא בַּיִּנִ أَرْنَا هَتَالًا مَمْ مِثَرًا تَاهُمُنَا عَالًا هَتَلًا مَمْ فَتِنَا خُوْنَانًا

וֹמֹבְבָּא חַב כַמַּוֹאִיב;

and the other lot for Azazel. two goats: one lot for the LORD, And Aaron shall cast lots upon the

ַּנְעַשְׁרֵוּ חַמְּאָת: אַשֶּׁרְ עְּלְוּר עַגְּיָר תַגּוֹרֶל לִיהְוָּה דַּסְלֵיק עַלִּיהִי עַרְבָּא לֹשְּמָא

וְהְקְּרֵיב אַהַרֹן אָת־הַשְּׁלִּיר וִיקְרִיב אַהַרֹן וָת צְפִּירָא

the LORD, to make atonement over for Azazel, shall be set alive before But the goat, on which the lot fell sin-offering. LORD, and offer him for a

upon which the lot fell for the

And Aaron shall present the goat

him, to send him away for Azazel

into the wilderness.

לְעַּוֹאַנֹע הַמִּרְבָּרְה: بْهُ إِن الْحُولِ لِمَكْرِد كِنْ فِي الْمُعْلِمُ كُنْ فِي فِي الْمُعْلِمُ فِي الْمُعْلِمُ الْمِعْلِمُ الْمُعْلِمُ الْمِعْلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعِلِمُ الْمِعِلَمُ الْمُعِلِمُ الْمِعِلَمُ الْمُعِلِمُ الْمِعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمِعِلِمُ الْمِعِلَمُ الْمُعِلِمُ الْمِعِلَمُ الْمِعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمِعِلَمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ יי הגורֶל"ל לְשְּׁנְאַבֶּל יְשְׁמֵּר־הָוֹי לְפְּנֵי לְשָׁנִאִנֵל יִהְקָם כִּדְ הַיִּי בֵּדִים יִיָּ اتر شِرْد يُجَسُرُ لِأَجْل لِأَجْدَا لِيَحَادِهِ بِهِجَرَامِ لِإِجَابَ لِيَهِ لِهِ إِنَّا لِيَامِ الْأَلِيةِ ا

לְהַּוֹאִנְלְ לְתַּוֹבְּרָאִ:

himself, and shall make atonement of the sin-offering, which is for And Aaron shall present the bullock

II

\$<u>@</u>L_<u>\</u>: בּיתְוֹ וְשְׁתָם אֶת־פָּר תַחַטְאַת וִעַּל אָנָשׁ בַּיתִיה וִיבּוֹס וָת יי אַשֶּׁר־לְוּ וְכְפֶּר בַּעַּרְוּ וּבְעָר דְּחַשְׁיִא דִּיכִיה וִיכִפּר עַלוֹהִי

תוֹרָא דּחַשָּׁתָא דִּילִיה: וְהְקְּהָיִר אַבְּרוֹ אָטַ פַּרו הַחַמְאַטְ וִיקְּרִיב אַבָּרוֹ יָה הּוֹרָא

And he shall take a censer full of sin-offering which is for himself. shall kill the bullock of the for himself, and for his house, and

מבנת לפְּרָכֶת: קפְּנְיוֹ קְטְרֶת סַמִּים דַּקְּת וְהַבֶּיא ישראל מַעַלְ הַמִּיְבְּהַ מִּלְפְּנֵי יְהְוֹהְ וּמְלְאֵ דְּאִישָּׁא מִעִּלְנִי עַרְבְּחָא מִוּ וְלָקָה מְלְאִ־הְמַּהְמְּה גַּהְלֵי־אָמִּ וִיפַּר מָלִי מָהְמִּיִהְאִ גּימָרִין

くはしょうはない שוטמול בלולול לזהוק מלוו קָרֶם יְיָ יִמְלֵי חוּפָּנוֹהִי קַטֹּרֶת

bring it within the veil. sweet incense beaten small, and the LORD, and his hands full of coals of fire from off the altar before

- בשמאל, ונומן עליסס, אם שכמוב בו לשס, סוא לשם ואם שכמוב בו לעואול, משמלם לעואול (יומא למ.): עזאזל. סוא סר עו (8) ונחן אחרן על שני השעירים גרלות. מעמיד למד לימין ולמד לשמלל, ונומן צ'ידיו בקלפי, ונומל גורל בימין ומברו
- (9) ועשהו המאח. כשמנים הגורל עליו קורם לו שם ומומר לס' מעמת (מ"כ שם ס): וקשס, לוק גבוס (מ"כ פרק ב, מ יומה מו:), שנהמר פֶּבֶן גְּוֵבֶס, המוכס:
- מליו. שימודה עליו כדכתיב וְהָהָוַדְּה עַלָּיו וגוי: יודע שילוחו אס למיחה אס לחיים, לכך נאמר יעמד חי, עמידחו חי עד שישחלח, מכאן ששליחוחו למיחה (שס ו): לכפר (10) יעמד חי. כמו יועמד מי, על ידי אמריס, ומרגומו יִמְּקַס צַּד מַי. מס מלמוד לומר, לפי שנאמר לצלם אומו לעואול, ואיני
- וֹכֹפֶּׁר עַלְ כַּלְבַבְ מִשְּׁמִטְטַ וּדוּ, (מ"כ פּרק ד, צ): שֶׁם ס' וגו' (מסלים קלס, יע), מכאן שסכסנים ממכפרים בו, וכל כפרמן אינה אלא על טומאם מקדש וקדשיו, כמו שנאמר, (II) וכפר בעדו וגרי. וידוי שני עליו ועל אחיו הכהנים, שהם כלם קרוים ביחו (שם פרשחא ג, א), שנאמר בֵּיח אַבִּלן בְּרֶכוּ
- סכפורים סיס מחזירם למכחשת: וסלא כל סקעורת דקס סיא, שנאמר וְשְׁמַקְמָ מִמֶּנְס בְּדֵק (שמות ל, לו), אלא שתהא דקס מן סדקס (יומא מג:), שמערב יוס (12) מעל המובח. סמילון (יומל מס:): מלפני ה'. מלד שלפני ספמת, וסול לד מערני (שס): דקה. מס מ"ל דקס,

אָנַר עַכְּפָּׂנָת אָּאָר עַלְרָנָיִ $^{\epsilon_1}$ לְפָּנֵי יְהְנְּהְ וְכְּפָּהוּ עֲנֵן הַקִּטֹּהָת אָת־הַקִּטְבֶת

עַבָּם בַּאָבְּבָּגוּ: הַכַּפַּבְרַע יַזָּדִי שֶׁבַע־פִּעְמָים מִּוֹ־ *¹ עַל־פְּנֵי הַכַּפְּהָה קַרְטְה וְלְפָּנֵי لْكِكَالِ مُلَاِّكَ لَاقِلَا لَكَئُكَ خُمُدُدُهُ!

بروغپد برغير بروغهد: עשה לְתַם הַפָּר וְהִיּגָה אָתָּוֹ עַל־ לפְּרֶכֶת וְעְשֶׂר אָת־דָּמוֹ כַאֲשֶׁר sı לַבְּּם וֹעֵבוּאָ אָעַבּנְאָן אָלַבַ מִּבּוּע וְשְׁטַׁם אַנר־שְׁעָר הַחַשָּׁאַת אַשָּׁר

تهِدًا אَنُه خُنيك مُنْعِنُه: הַפּאַתָּם וְבֵּן יַעֲשֶׁה לְאַהֶל מוֹעֵּד 91 देर्र (क्रेंट्रेंट्र (त्रंड्क़ेंब्रं, प्रेंच ट्रेंट्र) וְכְפֶּּר עַלְ־הַלְּהַשְׁ מְטְּמְאָרְ וִיכָפָּר עַלְ קוּדְשְׁאַ מְסוֹאֶבָרִת

בּיהׁוֹ וּבְעָּר בְּל־קְתַל יִשְּׂרָאֵל: מַר־צַאָּתוֹ וְכָפֶּר בַּעָּרוֹ וּבָעַר מועה בבאו לכפר בקדש لْخُمْ عَيُّ ٥ مِهِ عَلَيْكَا الْخَيْكَمْ لَحْمِ هُؤُهِ مُهُ نُنَا خَمَهُ هَا نَظَهُ

לבלונו עמודע סליב: הפָר וּמִתַּם הַשִּּעִיר וְנְתַּן עַלַ איי יְהֹוָה וְכְפֶּר עְּלְיִוּ וְלְלַחׁה מִהַיָּם لَيْجُمُ جُدِينَهَا ثُمِّيلًا كِفَرِّي اللَّهِ الْمُحْدِينَ الْمُحْدِينَ الْمُحْدِينَ الْمُحْدِينَ ا

> סְהַרוּהָא וְלָא יְמוּה: למולשא גע לפולשא צהע אַיִשְׁקְאָ בֶּרֶם וֹן וִיהָפָּי עַּנָן וופון ות קטרת בוסמיא על

בְאָבֶבְתְיה: זבו מִבֹּה וֹמִנוֹ מִוֹ בַּמֹא نظأ□ בְאָגְּבְּמִנְעַ מַּלְ אָפָּּנְ כָּפּוּרָתָא וופב מבמא בעורא וובי

בְּפוּרְהָאָ: לנבי למיה על קפורקא וקדם בְּמָא בַּמְבַר לְדְמָא בְּתִוֹנָא לפורקיא ויגביר לדמיה בְלְעַּמָּא וְיַמֵּיִל יָת דְּמֵיה לְמִנְּיוֹ ונכוס וֹט גֹפּובֹא צַטַמּטֹא

בְּגוּ סוֹאֲבְּהָהוֹן: לַמַּמָּכּוּ וֹמִנֹא בַּמָּב, מֹפַּעוָן לכל שמאיהון וכן יצביר نشلةح ולולוביוון

אולה ביהיה ועל כָל קהלא מב מפֿכוע ווכפר מַלוָניו וַמַּל בְּמִינְּלֵיה לְכַפָּרָא בָּקּוּדִשְׁא

על קרנת עדבהא סחור ווכפר עַלוהו וופב מדַשָא liejd dalėba idio li

> that he die not. ark-cover that is upon the testimony, cloud of the incense may cover the the fire before the LORD, that the And he shall put the incense upon

٤١

finger seven times. he sprinkle of the blood with his east; and before the ark-cover shall finger upon the ark-cover on the bullock, and sprinkle it with his And he shall take of the blood of the

before the ark-cover. sprinkle it upon the ark-cover, and the blood of the bullock, and and do with his blood as he did with and bring his blood within the veil, sin-offering, that is for the people, Then shall he kill the goat of the

of Israel. household, and for all the assembly atonement for himself, and for his until he come out, and have made make atonement in the holy place, tent of meeting when he goeth in to And there shall be no man in the the midst of their uncleannesses. meeting, that dwelleth with them in and so shall he do for the tent of transgressions, even all their sins; Israel, and because of their uncleannesses of the children of the holy place, because of the And he shall make atonement for

the horns of the altar round about. blood of the goat, and put it upon the blood of the bullock, and of the atonement for it; and shall take of that is before the LORD, and make And he shall go out unto the altar

- (13) על האש. שבמוך סמממס: ולא ימוח. סא אס לא עשאס כמקנס מייב מימס (יומא נג.):
- (+1) והזה באצבעו. סומס ממת במעמע: ולפני הכפרת יזה שבע. סרי ממת למעלס ועבע למעס (יומל נס.):
- כאשר עשה לדם הפר. למת למעלה ושנע למעה (שם נה.): (31) אשר לעם. מה שהפר מכפר מכפר על הכהנים מכפר השעיר על ישרחל, והוה השעיר שעלה עליו הגורל לשם (שם קה.):
- אחם בחוך שומאוחם. אף על פי שסס ממאיס, שכינה ביניהם: משניסס בפניס, אחח למעלה ושבע לממה, כך מוה על הפרוכח מבחוץ משניהם, אחח למעלה ושבע לממה (יומא נו:): השבן (שבועות יו: מ"כ פרק ד, ב): ומפשעיהם. אף סוכנמץ מויד במומאס (שם ג.): וכן יעשה לאהל מועד. כשם שהוה (16) משמאח בני ישראל. על הנכנפין למקדש במימאה ולא נידע להם בפוף, שנאמר לכל מעאחם, ומעאם היא שוגג

מממאר בני ישראל: מֻבֹּג פֹּגֹעִנם וֹמִבַרוָ וֹלַבְּמָוִ וֹטַנְּטַ מֹלֻוּו מִוֹ עַנִּם בֹּאָגַבֹּמִוּ

וְבִּלְבְוּר אָנוַ הַמִּּמִּיר הָהָי: וֹאָט_אָטִל מוָמֹּע וֹאָטַעַנּפּוֹבַּטַ וֹמַלְ מַהָּכּּן וֹמִלָּא וֹמַלְ מַבַּבַּטֹּא

ײַמְבַבְּרֵנ: עַשְּׁמָנְר וְשִׁכַּיִר בְּיִר צִּישׁ עַמָּי עמאַלים וֹנֹעֹן אָטִם הַגַעבּיבּאָה ڶۿٮڂٙڔڂۺڎڽڷڡ מֹלְוּנִ אָּעַ בֹּלְ הַנְּנִעְ בַּנֹנִ נֹמִּבְאָלְ הַלְנִנִנִ ' זֹנַ בֹּלְ הַּנֹנִע בַּנֹנִ נֹמִבּ בְּנִנִינִ רַאָּשׁ הַשְּׂעִיר הַחַיֹּ וְהִהְנְדֵּה עַלְ רִישׁ צְּפִּירָאִ חַנְּאִ וְיוֹדֵּי וֹסֹמָּבׁ אַבַׁבְן אָּטַ אָבַה בֹבָׁו הַבְּ וֹנִסֹמִנָּ אַבַוֹיו יִנִינוּ

אָנוַ וַהַּמֹּגִנוּ בַּמִּגַבָּנוּ: הֿוּנִטִּם אָּלְ־אָבֶּיִּלְ נִּזְּרָה וְּשִׁלְּח חוֹבִּיְחוֹן לְאָרַע דְּלָא יָנִהָּיִּא

₩□: كْرْكُم خُرِيْنِ جُرِينَظِيْم لْنَائِيْنَات خَيْرَةُرْيِد خِطْنِيْم لْنَجْنُمْوِنَا ق بؤשַׁטַ אָת־בּגְּדֵר הַבְּּד אֲשֶׁר برته אַנוֹרוֹ אָלַ־אָנוֹל מוּמָר וִיִימוּל אַנוֹרוֹ לְמִּהָּכֹּוֹ וֹמִנֹא

> \<u>@</u>L\\\ انظينهتن التد مُكِين، هَا لَـهُم خُمُمُخَمَّرك

וֹעַבוּר וֹטַ אַפּוּבָא עַוֹּא: אַנוַ וַלְּבַבְּתְ וֹישִׁיצִי מִלְכַפָּרָא מַלְ לוּדְשָׁא

خظئك خمكخته: אַפֿירָא וִישַׁלַח בִּיַד גָּבָר דִּיִּטִין שׁמֹּצִיהוֹן וְיִמֵּין יְּהְבִין עַּבְיוֹן וּהְבֹּאֵב וֹנִע כֹּב מִנִבּינִוּן בַכֹב

וּוְמָּלַע וֹט אַפֿוּבָא בַּמַבַבּבּא: וֹנֹמָא עַמִּמֹנַע מֹלָנִו אָטַבַּלַבְ וֹנִמּוּכְ גִּפִּינִא מַּכְוָעַיִּ יִּטַ כַּבְ

לנְאָלַם זְתַ לְבוּאָוּ בוּגָא צַּלְבַאָּ

the uncleannesses of the children of and cleanse it, and hallow it from upon it with his finger seven times, And he shall sprinkle of the blood

shall present the live goat. tent of meeting, and the altar, he atoning for the holy place, and the And when he hath made an end of

man into the wilderness. away by the hand of an appointed head of the goat, and shall send him and he shall put them upon the transgressions, even all their sins; the children of Israel, and all their confess over him all the iniquities of upon the head of the live goat, and And Aaron shall lay both his hands

in the wilderness. cut off; and he shall let go the goat their iniquities unto a land which is And the goat shall bear upon him all

and shall leave them there. when he went into the holy place, linen garments, which he put on of meeting, and shall put off the And Aaron shall come into the tent

٤٦

77

17

07

61

- נמ:): וכפר עליו. ומס סיא לפרמו, ולקח מדס ספר ומדס סשעיר, מעורצין זס למוך זס (יומא נו:): הפכרכת, ועמד מן המובל ולפנים והוה, ובמפנול המובל הוקיקו ללאה מן המובל ולפוץ, ויסמיל מקרן מוכלים לפוניה (יומא (18) אל המובח אשר לפני הי. ום מוזמ סוסג, שסום לפני ס' צסיכל. ומס מלמוד לומק וילם, לפי שסום ססופות על
- לעמיד לבא (מ"כ פרק ד, יג): (19) והוה עליו מן הדם. אחר שנתן מתנים באלצעו על קרנימיו, עוש ז' סואים על גגו: ושהרו. ממס שעבר: וקדשו.
- (12) איש עהי. המוכן לכך מיום הממול (יומה בו:):
- שמעונין גניזס, ולה ישממש בהומן הרבעה בגדים ליום כפורים ההר (יומה יב:): עלמו וגרי, וְםְּׁם בֵּלֶב בַּסַּמְּסִׁם וגרי, וכל הפרשה עד וְסַבְּרֵי בוּן יָבּוֹסׁ בָּל בַּמַבְּנָה, וֹחֹבר הם שם. מלמד בבדבי וסבי וסבר סמלכקום לפי סדר סעבודום כך סול, וְשִׁלַם פֶׁם סַשְׁעִיר בַּמִּרְבָי וְרָשַׁן פֶׁם בְּשָׁרִי בַּמִיִם וגוי, וְיָנְלָם וְעָשָׁ , המוספין בבגדי והב, והולאה כף ומחחה בבגדי לבן, ושירי המוספין וחמיד של בין הערבים וקעורה ההיכל שעל מובה הפנימי שדר העבודות, חמיד של שחר בבגדי והב, ועבודת פר ושעיר הפנימים וקטרת של מחחה בבגדי לבן, והילו והיל העם ומקלת שהקעיר בה הקערת לפני ולפנים: - ופשש את בגדי הבד. אחר שהוציאה ולובש בגדי והב לחמיד של בין הערבים. ווהו שנעשים בחוץ בבגדי וסב, ומובל ומקדש ופושמן ולובש בגדי לבן. ובא אל אהל מועד. לסוליה את סכף ואת סמחתם לב.), ואמכו כל ספרשה כולה אמור על הסדר חוץ מביאה זו, שהיא אחר עשיים עולחו ועולם העם והקערם אימורי פר ושעיר (33) ובא אהרן אל אהל מועד. אמרו רבומינו, שאין זס מקומו של מקרא זס, ונמנו מעס לדבריסס במסכם יומא (דף

בְּלְם וְכְפֶּׁר בַּעְּלֵו וּבְעָּר הַעָּם: לבוְהְ וֹלְבֹה אָטַ בּוֹנִבְיוֹ וֹנֹקָא וֹבְׁחָא אָטַ בֹּאָבוִ בַּמָּנִם בַּמָּלַוָם

דַמָּוְבֵּדְהַר: (2(4) מלימי נאט הקלב **ロロロジメ**ロ

تَاقِلَاتُكُ : בּמֹנִם וֹאַנְוֹנִי בֵּלוּ וֹלַנָּאַ אָּלְ ر نَحْقُو خُنْلِيد لَلْكِيْلِ هُن ِخَمْلُةِ عَالِمَا الْمُنْالِةِ هُن ِخَمْلُةٍ عَالِمَا الْمُنْالِةِ عَالَى ا لْلَاثُمُكِّلَ كُلالِمُمْدِرِ كَلَمُّالِمِيْرِ

iku_ċāla iku_ċlāa: לַמְּטַנְיִע וֹמֶּבְפָּוּ בִאָּמִ אָּטַ מָּבַלָּם לְכַפַּר בַּמְדָשׁ יוֹצֶיא אֶל־מָחָוּץ ַ עַ הַחַ**טְּאַר אֲשֶׁר הוּבָא אֶת־דְּ**מְם וְאָתְ פָּב עַהַשָּׁאַנ וְאָנוּ שְׂהָּיִר

יַבְוֹא אֶל־הַמַּהַנֶּה: אָע_בֹּמֻּבׁוְ בַּמָּנִם נְתַּמֵבֶׁנְ אָלָם וְכַבָּס בַּלָּבְיוֹ וְבְתַּא

וְתַנֵּלֵם וַ נְּלֵר בְּתַוּכְכֶם: מֹלְאַכֹּעְ לְאָ עַמֹּמְהַיּ وم حِرَاتِك بَهْدِيثِ جِيْفِيات حِيتِك فِدِيثِهِ حِيرَةٍ لا ÇÇ□ ÇİĞU

> נַטָּא: מכע ממא ניכפר עלוהי ועל וופול וועביר ות עלהיה וות ווֹלְבַּמָּ וֹנוּ לְדוּמִוְנוּי וֹנֹסְבוֹי זְׁע בֹּאֶבוֹי בְּעָּבִי בְּאָבוֹר

إِمْلِخُلَمْ:

שַׁמּוֹנוֹשֹא זַפֿגַל

نظلظر

בּמְבוּע בַּמִּגֹּא וּבָתַר בַּן ווּמוָכ לגבע קבושוהי ונסחי וח ובמוביל וח צפירא לעומול

בּשָּׁבְבוּוֹן וֹנִת אִיכִּלְבוּוֹן: למברא למשריתא ויוקדון ドガロなく ווֹט שובא בַםמּבא ווֹט גֹפּובא

לבומוני, ווֹסָנוּ, וֹנַ בֹּמֹנוּנִי にしてにごこと ÍĀĒA

נפשהכון מגלם יישני לכון לפום גלם בולשא

> the people. make atonement for himself and for burnt-offering of the people, and offer his burnt-offering and the vestments, and come forth, and in a holy place and put on his other And he shall bathe his flesh in water

he make smoke upon the altar. And the fat of the sin-offering shall

57

afterward he may come into the bathe his flesh in water, and Azazel shall wash his clothes, and And he that letteth go the goat for

.gunb their skins, and their flesh, and their camp; and they shall burn in the fire shall be carried forth without the make atonement in the holy place, whose blood was brought in to and the goat of the sin-offering, And the bullock of the sin-offering,

come into the camp. in water, and afterward he may wash his clothes, and bathe his flesh And he that burneth them shall

the stranger that sojourneth among manner of work, the home-born, or afflict your souls, and shall do no the tenth day of the month, ye shall unto you: in the seventh month, on And it shall be a statute for ever

יַּבְּסְ פַּׁבְּלְן וגרי: ואִח עורלֹח העם. וסיל לעולס ססמור למעלס ומַפָס עַרַס בְּגֵי יִשְׁרָפֵל וגרי: בסן כל ימום השנה: - ויצא. מן ההיכל אל החלר שמובח העולה שה: - ועשה אה עולחו. אל לעולה האמור למעלה בואת מבילום סבאום חובס ליוס, אבל סראשונס סימס בחיל (שס ל. מ"כ פרק י, מ): ולבש אח בגדיו. שמנס בגדיס שסוא עובד מבגדי לכן לבגדי וסב מעון מכילה (שם לב.): במקום קדוש. המקודש בקדושת עורה, והיה היתה בגג בית הַפַּרָנָה, וכן די שבאוחה עבילה פשע בגדי והב שעבד בהן עבודה המיד של שחר ולבש בגדי לבן לעבודה היום וכאן למדנו שכשהוא מָשַׁנֶּה (24) ורחץ אח בשרו הרי. למעלה למדנו מורחן אח בשרו ולבשם שכשהוא מְשַׁנֶּה מבגדי זהב לבגדי לבן מעון מבילה,

לַמְבַׁע זְּבָׁב וְעַלְב וְמִנְּם (מַמוּם *נ*־): (פב) ואח חלב החשאת. אימורי פר ושעיר: יקשיר המובחה. על מוזמ החיצון, דאלו בפנימי כחיצ לא מַעַלוּ עַלְיוּ

(עב) אשר הובא את דמם. לסיכל לְפָנִי ולפּניס:

خُمَيْد אُنْكُم مُجِح يَامَهُمُرُوم خُدَفَهُم نُنْحِياً مُحِج مِبَدَرِدِياً خرحزبا سَيْن رَخْد مُحْرَدُه لَاتِ خَرَبُه لِأَيِّا رُحُود مُحْرَدِيا

the LORD. all your sins shall ye be clean before made for you, to cleanse you; from For on this day shall atonement be

אָּעַ נַפְּשָׁתֵיכֶם חַפָּת עוֹלֶם: עַבְּע מֻבְּעֹן הִיאַ לַכְּם וֹמִנִינִם מַבְּא מַבְּהָא הִיא לְכִוּן יּהְעַנּוּן

נת נפּמָטַכִּוּן בָּנִם מַּכִם:

is a statute for ever. you, and ye shall afflict your souls; it It is a sabbath of solemn rest unto

עַבָּר בְּגְרֵי תַּקְּרָהֵ: עַּטַע אָבָיוּ וְכִּבָּעָשׁ אָנִרּנְגָּוּ رد لَهُمُّد نُمَذِي عُلانَبِ إِرْدَتَا لِنَاكِدِ بَا طِيلُوْتِيكَ غِمْمُمُهُ וְכְפֶּׁר הַכְּהֵוֹ אֲשֶׁר־יִמְשָׁה אֹתֹוֹ וִיכַפּּר כְּחָנָא דִּירַבָּי יָחֵיה

בולא לְבוּשֵׁי קוּדְשָׁא: שׁבוּנִי אֶּבוּנִי, וֹנִלְפַּהָ זִּי לְבוּהָּ,

assembly. and for all the people of the shall make atonement for the priests meeting and for the altar; and he make atonement for the tent of the most holy place, and he shall And he shall make atonement for

linen garments, even the holy

father's stead, shall make the

consecrated to be priest in his

anointed and who shall be

And the priest, who shall be

atonement, and shall put on the

garments.

78

ı٤

Tạta (Cer.

ير الحراث المراقد : ַ וֹמֹלְ_כַּלְ_מֹּם וֹמֹלְ כַּׁנִוּלֵּא וֹמֹלְ כַּלְ מַּמָּא أَرْهُا إِنْ مُنْ مُكَالِّم لَهُنَا لَيْحَقِد مَمْ مَكَالِم طَيْلُمُهُ لَمَمْ

year.' And he did as the LORD because of all their sins once in the atonement for the children of Israel statute unto you, to make And this shall be an everlasting

ದೆಜ್ಞಗ: (ಡ) וניעש כּאַשֶּׁר צְנָה יְהְנָה אָת־ ながん_ロョッゼロ ÷¿ מוַלַם לַכַּפֶּב מַּגַבַלוֹּ וֹמִּבַאָּגַ ڂڮڟ

בְּמָא דְפַבֵּיר יִיָּ יָת משֶה: חוביהון הָדְא בְּשָׁהָא נְעֲבַר خِرَقَلُهُ مَمْ خُدْر نَشِلُهُمْ مُخْرَ וטבי דְא לְכוּן לְקָנֶם עָּלָם And the LORD spoke unto Moses, commanded Moses.

ַ וֹיְבַבֶּר יְּחַזְּה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמִר: וּמַלֵּיל יִיְ עָם מֹשֶׁה לְמֵימַר:

Speak unto Aaron, and unto his :Saring: $II\Lambda X$

זַרְ הַדְּבָר אֲשֶׁר־צְּנָה יְהְוָה לְהִוֹ בֵּיוֹ פִּהְנָטִא בְּפַשִּיד יִיִ ي פֿלְ בֹּנוֹ וֹמִּבֹאָלְ וֹאֹמֹבֹעֹ אֹלְנִבֹעׁם וֹמִם כֹּלְ בֹּנִוּ וֹמִבֹאָלְ וֹטִוּמִב يَجِد جُدِ عَلَيا لَجُدِ خَزُر لَجُدِ مَجْرَ مَا عَلَيا لَمَا خَرَين

commanded, saying: the thing which the Lord hath Israel, and say unto them: This is sons, and unto all the children of

{c{ drd (a"c dd a): ואילך, שבימיו נגנוס ללוחים של שמן סמשחס (יומא נב:): - לכהן החה אביו. ללמד שאס בנו ממלא את מקומו, סוא קודס בשמן המשחה, מכופה פגדים מנין, חלמוד לומכ ואשר ימלא את ידו וגו' (מ"כ שם), והם כל הכהנים גדולים שעמדו מיאשיהו שנאמרס כל ספרשס באסרן סולרך לומר בכסן גדול סבא אמריו שיסא כמוסו: ואשר ימלא את ידו. אין לי אלא סמשות (25) וכפר הכהן אשר ימשה וגוי. כפרס וושל יום סכיפורים אינס כשרם אלא בכסן גדול (יומא עג. מ"כ פרק מ, ד), לפי

שלה כמקיים גזירה המלך: (48) ויעש כאשר צוה הי וגוי. כשהגיע יום הכפורים עשה כפור הוה, ולהגיד שבהו של ההרן שלה היה לובשן לגדולתו

द्वांद्रांद्राः בְּמִּנְנִינִי אַנְ אָמֶהֹר יִשְׁנִים מִנוּיץ אוֹ דְיִכּוֹס מִבָּרָא לְמַשָּׁרִיהָא: هْيم هُيم طَقَيْنَ يَمُلُهُدٍ هُمُد

שור או אַמַר או מו בַּמַמָּריתָא ינבר נבר מבית ישראל דיכוס

killeth it without the camp, lamb, or goat, in the camp, or that house of Israel, that killeth an ox, or What man soever there be of the

האָיש הַהָּוּא מָמָּרֶב עַמְּוּ: לאַישׁ הַהוּאַ בָּם שְּפָּּךְ וָנְכְּרָת קְפָּנֵי מִשְּׁכֵּן יְהְוָה דָּם יִחְשֶּׁב + בוליאו להקריב קרבו ליהור וֹאֶב פָּטִע אַּטַב מוִמֹּב לָא וֹלַטַבּת מַהָּכּו וֹמִיֹא לָא אַנֹטַנִי

אַנָשָא הַרוא מָגוּן לעולבא ביווא בּמֹא אֹמֹּר מֹמֹכֹּלֹא בַּגֹּל בַּמֹא נֹטַבַוֹמָגַר בְּלֵבְרָא מִוּבְבָּוֹא צָבִם גָּיִ צַבִּם

אנטֶם: וְזְבְּחִוּ זְבְחֲוֹ שָּׁלְמָּים לִיחֹוֶת אָל־פָּתַח אָהֶל מוֹעָר אָל־הַכֹּהָן مَدِ فَرْرُ بَاشِكُ إِنْ الْأَخْرِيُكُ كَرْبِائِكِ يُعَقِّرُ مَا فَرُكُمُ أَرْبُولِنَا كِكُلُم نُرُّ י אֶת וֹבְחֵיהֶם אֲשֶׁר חֵם וֹבְחִים דִבְחִיהוֹ דְאִנּוֹ דְבְחִין עַּלִ לِמַתּן אַתְּב וֹלְנאוּ בֹּנוֹ וֹמִבֹאָל בֹּנוֹעוּ בַּנוֹעוּוּ בַּנוֹ וֹמִבֹאָל

زئيدر: נובסון ובסת מודשין בדם ין ַ <ַעַּבַת מַמָּכּן וֹמִנֹא לַנִע כַּעַנֹא

ىتېڅ⊏ ځتىن ئىئى حىدبت: יְהְנְה פֶּתַח צָּהֶל מוֹצֵּד וְהִקְמָיר וְיִנְיַל תַפְּתֵוֹ אֶת־תַדְּם עַל־מִוְבָּת

בולגיא ליבם ול: ומלא נוסום שבלא לאטפללא מֹבְבֹּטֹא בַּנֹּ בֹטֹבַה מַמִּכֹּן ווובום פבולא נט במא מכ

יאָע לְהָם לְדִרְהָם: אַהַריהָם הַפָּת עוֹלָם מִּהְנִּד Ľ□ <u>וֹכְאֵ וֹלְבֹּטוּ מְנַגַ אָט וַלְבֹיוּנְיִם וֹלָא וֹבּלִטוּוֹ מִנִג זֹט בּלִטוּנוֹן</u>

خئتيديدا: לְנֶם מְּלָם שִׁבֵי, בַּאָ לְעָוֹן יוָנים לְשֵׁידִין דְאָפוּן מִעּן בְּתְּבִיהוֹן

:⊔⊐لً בְּתוֹכֶם אֲשֶׁרַינְשְׁלָה עֹלֶה אִיִ בְּנִנִיהוֹן דְּנִפִּיק עַּלְהָא אִ נִּכְּסִת (はいない) にはすがない ממישי וֹאֶׁבַבְּבַבַּ שַּאַמָּר אָנְהָ אָנְהָ מִבּנֵנו וּלְבוּוִ שַׁנִמָּר וֹּבַר וֹבָּנוֹ שִׁנַיִּם

بضالتو هُمُدائد نمُنهد بضا فيبته فانوفيديا

among his people. that man shall be cut off from that man; he hath shed blood; and LORD, blood shall be imputed unto LORD before the tabernacle of the present it as an offering unto the door of the tent of meeting, to and hath not brought it unto the

peace-offerings unto the LORD. and sacrifice them for sacrifices of the tent of meeting, unto the priest, unto the LORD, unto the door of field, even that they may bring them which they sacrifice in the open Israel may bring their sacrifices, To the end that the children of

Savour unto the LORD. make the fat smoke for a sweet door of the tent of meeting, and against the altar of the LORD at the And the priest shall dash the blood

9

throughout their generations. . statute for ever unto them whom they go astray. This shall be a their sacrifices unto the satyrs, after And they shall no more sacrifice

offereth a burnt-offering or sacrifice, that sojourn among them, that house of Israel, or of the strangers Whatsoever man there be of the And thou shalt say unto them:

- (3) אשר ישחם שור או בשב. במוקדשין סכמוב מדבר, שואמר לסקריב קרבן: במחנה. מון לעורס (זבמים קו:):
- (+) דם יחשב. כשופך דס סמדס שמממיינ בנפשו: דם שפך. לרצומ ממ סוורק דמיס במוך (שס):
- (פ) אשר הם זבחים. משר הס רגיליס לזבות:
- (∀) לשעירם. למדיס, כמו וּשְׁעִירִיס יְרַהְּדוּ שְׁס (ימעיס יג, כמ):
- מייבין (מ"כ פרק י, ו מולין כמ:): (8) אשר יעלה עלה. למייב על המקטיר איבריס במון, (עי' ברא"ס) כשוחט במון, שאם שחט אחד והעלה חבירו, שניהס

וְנְכְּבָתְ הַאָּיִשׁ הַהָּוּא מִעַּמָיוּ: יְבִיאֶׁנּוּ לַמְּמֹוְע אָעוֹּ לַיִרוֹוְדִ יִיְמִינִיה לְמִּמֶּבַר יָמִיה בֶּוֹיָם יִיָּ ⁶ וֹאֵלְ שָּׁתַּעוֹ אַבֵּלְ מִוְמֵּעְ לָאִ וֹלְטִּרַתּ מִּמִּבּוֹ

성다 성질다고 보였다: הַאָכֿבֶנ אָנַרַהַבְּם יאכל בְּלְבְנִים וֹלִטְעַּוֹ פַּנְּי בּנְפָּתְ בַּיִיכִּוּלְ בַּלְ בַם וֹאָטֵּוּן בַנִּיִּנִּי סו נמן עדר עלר בתוכם אַמֶּר גּיִנבּיָא בּוֹטִנּיִבוּן בּינִידּוֹן

ענא בֿנֹפֿה יָכַפּּר: حُرَقُك مَح رَفَمِت حُن كَنْ اللَّهُ اللَّهُ عَلَيْكُم حُد اللَّهُ اللَّهُ عَلَيْكُم حُد اللَّهُ اللَّهُ عَلَي יי נְאֲנֵי נְתַּמָיוּ לְבֶּם עַלְ־הַמִּוְבֶּה הִיא נַאֲנָא יְהַבְּהֵיה לְכוּן עַל בָּי נָפָּשׁ הַבְּשְׁרֵ בַּדְּם הָוֹאָ אָרֵי

μ□: لْلَالْالِ لَالْالِ خُلابِحُكُم لِمُالِمُحُمْ لِيُوبِدَنُهُ لِمُنْفِقَدُ لِذِيا خُبِيرَا كُمْ בּן בַּלְ־נָפָּשׁ מִפָּם לְאִ־תָּאִכַלְ דָּהַם בִּלְ אֵּנְשׁ מִנְּכִוּן לְאִ יִיכוּלְ דַּהַ מּבְ בَוֹ אֹמְנִשׁי, בַבְּדֹנֹ וֹמִּבֹאָב מּבְ בּוֹ אֹמִנוּע בָבִדנּ וֹמִּבֹאִב

וְשְׁפַּׁבְּ אָנַרַבְּמָוְ וְכִּפָּרוּ בָּעְּבָּר: בור חַיָּה אוֹ־עוֹר אַנְעַיּי אַנִייַעוֹר יַאָבְרָ בי הגר הגַר בְּתוֹכָם אֲשֶׁר יָצׁוּד וֹאָנְהַ אָנָהַ מֹבֹּלוֹ וֹהָבֹאָב וּמִוֹ

:ئاڭ: בְּלְבַבְּשֶּׁרְ בַּמִּוּ הָוֹא בָּלְצִיּבְלָּוּוּ בְּלְ בַּמְּוֹר לְאָ עַאָכֵלְוּ כַּוּ נָפָׁמִּ ÷ı ענאַ לֹאָמֹע לִבְׁנֹג וֹמִּעִבׁאָל צַּׁם

ווֹשְׁבַּוֹאָ אַנְשִׁאַ בַּעוּאַ מָתַּמָּוִע:

וּאַמּיצִי יָהַיה קגו עַמָּיה: אָנְהַ מִבּׁנִע וֹהְבֹאֵלְ וּנִבֹר נִבֹר מִבּנִע וֹהְבֹאֵלְ וּמֹוֹ

אָרַי דָּטָאַ הואַ עַל נַפַּשָּׁאַ מֹבְבְּטִא לְכַפַּבְא מַלְ נַפְּשָׁנְכִוּן tām thìx tìàx

הלבול <u>הם</u>:

ابرة والأبا بالمرفية במשאכיל ונישור ית דמיה ביצור צירא הוָהא אוֹ עליצ לנובלא בושׁנלנובנו בונובון ולבר לבר מבני ושָבאב ומן

نمُتاريّ: בְּמִיה הִיא כָל הַיִּיכְלְנֵּיה שׁנכֿלַנוּ אָבוּ נַפַּהַ כַּלַ בַּהְבָא וֹמִּבְאֵבְ בַּם כֹּלְ דַמִּבֹא לָא בְּנָבְּשֵׁיה הוא וַאֲמַרִית לְבָנֵי خْدِ تُظْمَ خُرْ خَمِْد خُنْدِ خُنْفِمِي لِجُدْد نَعْمَ خُرْ خَمْدُلِم خُنَادِ

> be cut off from his people. unto the Lord, even that man shall the tent of meeting, to sacrifice it To roob sht ornu ton it hegarind bas

> from among his people. eateth blood, and will cut him off set My face against that soul that eateth any manner of blood, I will that sojourn among them, that house of Israel, or of the strangers And whatsoever man there be of the

> the life. that maketh atonement by reason of for your souls; for it is the blood upon the altar to make atonement blood; and I have given it to you For the life of the flesh is in the

> sojourneth among you eat blood. blood, neither shall any stranger that of Israel: No soul of you shall eat Therefore I said unto the children

> the blood thereof, and cover it with that may be eaten, he shall pour out taketh in hunting any beast or fowl that sojourn among them, that children of Israel, or of the strangers And whatsoever man there be of the

٤ı

71

ΟI

whosoever eateth it shall be cut off. life of all flesh is the blood thereof; blood of no manner of flesh; for the children of Israel: Ye shall eat the thereof; therefore I said unto the blood thereof is all one with the life For as to the life of all flesh, the

- (9) ונכרת. זרעו נכרמ, וימיו נכרמין.
- (10) כל דם. לפי שנאמר בנפש יכפר, יכול לא יסא חייב אלא על דס המוקדשים, חלמוד לומר כל דס (כרימוח ד:): ונחחי
- ೧(64: (II) כי נפש הבשר. על כל בריה בדס היה מלויה, ולפיכך ומחיו על המוצח לכפר על ופש המדס, מצוה ופש ומכפר על פני. פנאי שלי, פונה אני מכל עסקי ועוסק בו:
- (12) כל נפש מכם. להוהיר גדולים על הקענים (יצמות קיד.):
- בשר אלא בסומנה ואת (חולין פד. מ"ר פרק יא, ב): אשר יאכל. פרע לעמאים: (13) אשר יצוד. אין לי אלא ליד, אוויין ומרנגולין מנין, מלמוד לומר ליד מכל מקוס, אס כן למה נאמר אשר יצוד, שלא יאכל
- (14) דמו בנפשו הוא. דמו סוא לו נמקוס הנפש שהנפש חלויה נו: כי נפש כל בשר דמו הוא. הנפש היא הדם

בְּמֶבֶר נְמָבֵר: בּנְיִרְיִנְ וְרְתַּיְלְ בַּמָּנִם וֹמְמֵא מִּרְ וְיִצְבָּע לְבִּיִמְיָנִי, וְיִסְׁיִנְי בְּמִיֹאִ لْحُرِ ثِرَّهِ كَيْهُد سَهُوَّدٍ لُتَّكِّي لَحُرِ كَانُهُ لِيَنْدِيدٍ لَتَنْكِهِ

וובו מַסְאַב מַר רַמָּמָא וֹוֹדְכֵּי: וטַבׁובָא בַּוֹגִּובַנֹּא וּבַנֹּוּוְבַנֹּא

וְנְשָׁא עֲנְנְיִ: (פּ) נאם לַאְ וֹכַבְּּס וּבְשָּׁבוֹי לַאָּ וֹבִעוֹל נֹאִם לָא וֹגַּבַּת וּבַשָּׁבוּי לָאִ

יד <u>ניְדְבֶּר יְהְוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמִר:</u>

אַלְנִים אַנִּי יְרוֹנָר אָלְנִיכֶם: [~] ፲፰ﻝ ﮔ਼ੈ੨ੂ-ਫੈਰੈ. הֹמָבַצְּגַ וֹאַמֹּבִנֹי מִבְּיגַ מִּם בּּהָ הֹמָבַצִּגַ וֹשִׁימִּב

יְבְחָלְתֵיהֶם לְאִ תַּלֶכוּ: אָנִיכֶם שְּׁמְּנִי לְאָ אָבוּגוֹ צַּמָּבו אָנִי מִבְיאַ ּ וְשִּׁבְּמָם בַּה לָאַ תַּצְּשָׁוּ וּרְמַצְּשָׂר בְּמִגְּמֵּבִר אֶבֶּוֹ עִמְבְּנִים

ڲڔؾڔڟۦ השְּׁמְרֵוּ לְלֶבֶּה בְּהָה אַנִּי יְהְנָה הִּשְּּרִיוֹ לְהַכָּבְא בְּהִוֹ אַנָּא יִי אָטַ בוֹהָפָׁלוּ עַהְאָלוּ ווֹעָ בוֹפָעַ עוֹ ווֹעַ בּוֹה שַּהְבָּעוּ ווֹת בוֹהָ בוֹהַ בוֹהָ בוֹהָ בוֹהָ

זַסְבוּג וֹגַלַבָּגלְ עוָבָּגבּי

ימַבֶּיל יִיַ עָם מִשָּׁה לְמֵימַר:

לְבִיוֹ אֵלָא גֹֹ אֶלְבַׁכִּוּן:

ילומוסיהון לא הקכון: עַמְּמָה יְטְבִין לְעַמָּוֹ לָאִ עַמְּבָּרוּן באבהא בכוהן באוא מהגב לא עַמִּבְרוּן וּכְמוּבָרוּ מַמָּא は行び

المناحدة المناجعة

even; then shall he be clean. in water, and be unclean until the wash his clothes, and bathe himself home-born or a stranger, he shall is torn of beasts, whether he be which dieth of itself, or that which And every soul that eateth that

his flesh, then he shall bear his But if he wash them not, nor bathe

:Sarivas And the LORD spoke unto Moses,

ΙΙΙΛΧ

your God. and say unto them: I am the LORD Speak unto the children of Israel,

in their statutes. shall ye not do; neither shall ye walk of Canaan, whither I bring you, do; and after the doings of the land Egypt, wherein ye dwelt, shall ye not After the doings of the land of

therein: I am the LORD your God. My statutes shall ye keep, to walk Mine ordinances shall ye do, and

עוף ממא מעמאה בביה הבליעה, הלמוד לומר טרפה, מי שיש במינו טרפה, יצא עוף טמא שאין במינו טרפה: ולמדך כאן שמטמאס באכילסה, ואינה מטמאה במגע, וטרפה האמורה כאן לא נכחבה אלא לדרוש, וכן שנינו יכול מהא נבלח (EI) אשר האבל גבלה ושרפה. בנבלם עוף מסור דבר סכחוב, שלין לס מומפס פלל בשעם שנבלעת בבית סבליעם, ובשר לשון וכר, ופש לשון נקבה:

על רחילם גופו ענוש כרח, ועל כצוק בגדים במלקום: (16) ונשא עונו. אס יאכל קדם, או יכום למקדם, חייב על מומאס זו ככל שאר מומאום: ובשרו לא ירחץ ונשא עונו.

דיין להפרע ונאמן לשלם שכר: רבי אומר גלוי וידוע לפניו שסופן לְנָמֵק בעריום בימי עורא, לפיכך בא עליסס בגוירס אני ס' אלסיכס, דעו מי גוור עליכס, (2) אבר הי אלחיכם. אני סוא שאמרמי בסיני, אנכי ס' אלסיך (שמום כ, ב), וקבלמס עליכס מלכומי, מעמס קבלו גורומי.

שַׁרְשָּיַמּוֹת וְמְלְשַׁדְּיַמוֹת, ר' ממיר מומר אלו דרבי האמורי שמנו מכמים: יומר מכולם: ובחקתיחם לא חלכו. מס סנים סכמוב שלא אמר, אלא אלו נמוסום שלסן, דברים סמקוקין לסס, כגון ישראני מביא אחכם שמה. מגיד שאימן עממין שכנשו ישראל מקולקליס (3) במעשה ארץ מצרים. מגיד שמעשיסס של מלרייס ושל כנענייס מקולקליס מכל סאומום, ואוחו מקוס שישבו בו

ממוכס, שלא מאמר למדמי מכממ ישראל אלך ואלמד מכממ המלריים והכשדיים: ולבישת שעמנו, ומסרת מי תמאת, לכך נאמר אני ס', גורתי עליכס, אי אתס רשאיס להפער: - ללכח בחם. אל תפער דברים שהם גזירה המלך, שילר הרע משיב עליהם למה לנו לשומרן, ואומות העולם ע"א משיבין עליהן, כגון אכילה חזיר, (+) את משפטי תעשו. אלו דברים סאמורים במורס במופס, שָׁאָלוּ לא נאמרו סיו כדאי לאומרן: ואת חקתי תשמרו.

וְתַי בְּהֶם צֵּגֵי יְהוְה: (סׁ) ַלְאָבֶׁם נַאָּבָׁם אָנָים בַאָּבָם בּאָבָם

בַּחַה מַלְמָא אַנָא הָ: נעביד נקהון אַנְשָא ניהו בְּהוֹן וֹאָטַ וֹטֹמֹבוּוֹ זִט לַנֹמָּג וֹנִט בַּנַגָּ בַּאָם

לְאִ שׁבְּוֹבִי לְנְבְּוִע מְבוֹנִע אָנֹג לָאִ שִּבּוֹבִנוּ לְנִבְּאָע מָבוֹא אָנֹא אָנְהָ אִנְהָ אֶּלְבַבֹּלְבַהְאָאָר בֹּהֹבְוּ וּלְבוּר וּלְבֹר לְבֹלְ בֹוֹנִים בֹהִבוּים

עָּרְוָהֶה: (ס) न्द्रा अंद्रोह नंद्र र्थं न्द्रिय न्द्रिय क्द्रिय अंद्रोह न्द्र दंश न्द्रिय ל מֹבוֹנִי אַבּּנִּבּ וֹמִבוֹנִי אַפּּנְבְּ לָאַ מֹבוֹנִי אָבִּנְּבּ וֹמִבוֹנִי אַפּּנְבְּ לָאַ

מְּבְוֹנִי אָבֶּיִרְ הָוֹא: (סֹ) מֹנוֹנו אֹמִּנוַ אֹבוּנוֹ לַאְ טִוֹנֹצְוֹנ מֹנוֹנוֹ אִנִּנוֹ אַבוּנוֹ לַאְ טִוֹנִין.

- מוְכַבְע בָּנִע אַמָּנ בּנִלְיָבָא מִן אָבוּנ מִן בע אַבוּשׁ אַנְישׁ אַנִישׁ אַנִישׁ אַנִישׁ אַנִישׁ אַנְישׁ

מְרָיָהְאַ בַּאָּבוּרָ הָיא:

מָבְוֹשֶׁן: (ס) אַר מוֹכֶבֶה הָוּץ לְאַ הְנַכֶּה

الأحَد هَٰتَاتُا كُم نَاتَظِ، مُلْاَنْكِيا: אַטֿאַ אַנטֿב. אַן מֹן אַמַּּוֹב מֹן

口ţ口: (0) לא שׁנֹבְיֹע מֹבוֹשׁוֹ בֹּי מֹבוֹשׁבּׁ לֹא שׁנֹבִּי

יי מְבְׁנֵע בְּּעְבְּנִוּבְ אֵּנְ בְּעִבְּמִּוּ מְבְּנִע בִּע בְּרָרְ אֵּנְ בִע בְּרַמִּוּ

\$\t\d'\\:\(\o\) אַבְּיוְ אֲחוֹתְהַ הָוֹא לְאִ תְּנַכֶּח מִן אֲבוּרְ אַחָתָרְ הִיא לָא תְּנַכִּי יי מֶרְנִׁת בַּת־אֵּשֶׁת אָבִּירִ מֹנֹלֶנֵת מֶרְנִת בַּת אִתַת אַבוּדְ דִּילִידָא

> the Lorp. man do, he shall live by them: I am and Mine ordinances, which if a Ye shall therefore keep My statutes,

their nakedness. I am the LORD. that is near of kin to him, to uncover None of you shall approach to any

nakedness. thou shalt not uncover her not uncover: she is thy mother; nakedness of thy mother, shalt thou The nakedness of thy father, and the

father's nakedness. shalt thou not uncover: it is thy The nakedness of thy father's wife

uncover.. their nakedness thou shalt not born at home, or born abroad, even daughter of thy mother, whether daughter of thy father, or the The nakedness of thy sister, the

own nakedness. shalt not uncover; for theirs is thine daughter, even their nakedness thou daughter, or of thy daughter's The nakedness of thy son's

uncover her nakedness. she is thy sister, thou shalt not daughter, begotten of thy father, The nakedness of thy father's wife's

ΙI

לעולס סבא, שאס מאמר בעולס סוה, והלא קופו הוא מת: אני הי. נאמן לשלם שכר: למוקים, ושמירה ועשייה למשפטים (שם פרשמא ט, י), לפי שלא נמן אלא עשייה למשפטים ושמירה למוקים: – וחי בחם. (פ) ושמורחם אח חקוחי. לרפום שלר דקדוקי ספרשם של פרמ סכמוב בסס (מ"כ שס יל). דבר למר לימן שמירס ועשיים

(6) לא חקרבו. לסוסיר סנקנס כוכר, לכך נמתר לשון רביס: אני ה׳. נמתן לשלם שכר:

(ויקרם כ, ים), מס לסלן ששם שביו, אף כאן ששם שביו: וערות אמך. לסבים שמו שמינס ששם שביו: (ד) שרות אביך. זו אשם פֿביך (סנסדרין נד.), פֿו פֿינו פֿלפֿ כמשמעו, נפֿמר כפֿן ערום פֿביך, ונפֿמר לפֿלן עֶרְוַם פָּבִּיו בָּלָּס

(8) ערות אשת אביך. לרנומ לממר מימס:

שאומרים לו סולא אם אמה (יבמות כג.), כגון ממורת או נתינה: (9) בח אביך. אף בת אנוסה במשמע: מולדה ביה או מולדה חוץ. בין שאומרים לו לאביך קיים את אמה, ובין

שנאמר בסן לא מגלס, בין שסיא ממנו בין שסיא מאיש אחר: - ערוח בוח בוך. קל וחומר לבחך, אלא לפי שאין מוסירין מן (10) ערוח בוז בוך וגוי. צבמומלונסמו סכמוב מדבר (סנסדריץ עו.), ובמו ובמ במומלשמו לנו למדיץ מערום לשס ובמס

(יבמומכג.): (II) ערוח בח אשח אביך. לימד שלינו מיינ על למומו מִשְׁפְּמָס וְנְבֶּרָיִמ, לכך נלמר במ לשמ לביך, ברלויס לקידושין סדין למדוס מגורס שוס, (במקכם יבמוחג.):

- אָאָר אָבֶיף הָוּא: (ס) קָּרִיבָּה אָבִיף הָאָר הָאָבִיף עָא הְנַבֵּה עָא הְנַבְּה אָבִיף לָא הְנַבְּיּ
- נּ עָרְנָת אַמְוֹרְתִאִּמְף לְא תְּנַצְּׂת עָרִיַת אַמָּה אָמָּךְ לָא תָנַצִּ' אֲרֵי בְּי־שְׁאֵר אִמְּךְ הָוֹא: (ס) קָרִיבַת אִמֶּךְ הִיא:
- בְּינא: (ס) אַּטְרֵג בְּאִ טִּלְּבְר בְּדֵּטְׁבּׁ אַטְּפֵּנְּב טִּאָרָכּיִּבּ אַטַּט אָלְאָשְׁטִּיְּ לְאִ טִּלְּבְר בִּדְּטְּבְּ לְאִטְּנִינִי לְאִ טִּלְּבַר אָטַּט זי מְרָנָט אָטִרְּבְּּאִ טִּנְּבְיִּר מְרָנִט אַטְבּוּר לְאִ טִּנְבָּיִּר מְרָנִט אַטְבִּוּר לְאִ טִּנְבָּיִּ
- י מְרְנְתָה בּלְּתְף לֵא תְּנֵבֶּיְה עָרָיִת בַּלְתָף לָא תְּנֵבִּי אָתַּה אָשֶׁת בִּּנְף הָוֹא לֹא תְּנֵבֶּיה בְּרָף הִיא לָא תְּנֵבִּי אָתַה: עָרְנְתָה: (ס)
- י ערוְרָת אָטָרף הָוֹא: (ס) ערְיִיִּם אָהַרָּ בְּאַ הָנַלֵּר עָרִיִּם אָהַרָּ הָיִּא:
- إ אָשָׂה אֶל־אַַהֹהָה לַא הַפַּה וְאִהְּהָא עִם אַַהְתַּה לַא הַפַּב לִצְּרֹר לְנַלַּוֹת עֶרְוָהָה עָּלֵיה לְאַעָּקְא לֹה לְנַלְּאָה עֶרְיָהַה בְּחַיֵּיה:
- יי נְאֶל־אֵשֶׁת עַמְּמְאָר־בֶּה: שָׁכּוּבְמָּך לִזְּרִעָּא לְאִסְמַאָּבָא בָּה: יי נְאֶל־אֵשֶׁת עַבְּיְרָה לֹא הַמֵּין וּבְאָמַת תַבְּרָך לֵא הִמִּין בְה:

- Thou shalt not uncover the nakedness of thy father's sister: she is thy father's near kinswoman.
- Thou shalt not uncover the nakedness of thy mother's sister; for she is thy mother's near kinswoman.
- Thou shalt not uncover the nakedness of thy fathers brother, thou shalt not approach to his wife: she is thine aunt.
- Thou shalt not uncover the nakedness of thy daughter-in-law: she is thy son'wife; thou shalt not uncover her nakedness.
- Thou shalt not uncover the nakedness. thy brother's wife: it is

91

S١

þΙ

٤ı

71

- Thou shalt not uncover the nakedness of a woman and her daughter; thou shalt not take her son's daughter, to uncover her nakedness: they are near kinswomen; it is leadness.
- And thou shalt not take a woman to her sister, to be a rival to her, to uncover her nakedness, beside the
- And thou shalt not approach unto a woman to uncover her nakedness, as long as she is impure by her uncleanness.
- And thou shalt not lie carnally with thy neighbour's wife, to defile thyself with her.
- (14) ערות אחי אביך לא הגלה. ומס סים ערומו, מל משמו לם מקרב:
- (פו) אשה בגך היא. לא אמרמי אלא בשיש לבנך אישות בה, פרע לאנוסה ושפחה ונכרים:
- (עב) ערות אשה ובתה. לא אמר סכמוצ אלא ע"י נצואי סראצונס (יצמות לו.), לכך נאמר לא מקת, לצון קימס, וכן לענין סעונע אַשָׁר יַּקַח אָם אַשְּׁס וְאָס אָשֶׁס (ויקרא כ, יד), לצון קימס, אבל אנם אצס מומר ליצא צמס: שארה הנה. קרוצות סן זו לזו: זנזה. עלס, כמכגומו עַלַּח מֶשְׂמְיֹן, צילרך יועלך למעות:
- (18) אל אחוחה. שמיסן כאמת (קילישין נ:): לצרר. לשון לרס, לעשות את זו לרס לזו: בחייה. למדך, שאס גרשס לא ישא את אחוחה. שמיסן כאמת (קילישין נ:):

בְּסַאַנבֵיכוּן when ye defile it, as it vomited out 八八公 מפטיר 87 וֹבֹא טַבובוּגוּ אַבֹּהֹא וֹטַכוּוּ that the land vomit not you out also, נַהְשְּׁבֶּא הָאֶבֶּץ: וֹאִסְׁטַאַבֿע אַבְעָּא: Defore you, and the land is defiled— אַנְאָגִי בְּאַבְאַ אָאָהַר הֿבעו אָלָהָו אַבְּלָא בַּלַבְתָוכִוּן men of the land done, that were Lτ בֵּי אֶת־בֶּלְ תַּמִּיִתְבָּת הַאֶּל עְשִׁי אֲרֵי יָת בָּלְ מּוֹעֵיבָהָא הַאָּלִין for all these abominations have the עַגָּר בְּתוּכְבֶם: stranger that sojourneth among הַמּוֹעַבְּת הָאֵקֶה הָאֶּזְרָה וְהַגֵּר للغذرا neither the home-born, nor the do any of these abominations; וֹלֵא עַמִּבֹעוּו 97 and Mine ordinances, and shall not rwar in אָנוַ_נוֹלַנוֹּג וטמבון אַטון זט טומי וזט Ye therefore shall keep My statutes inhabitants. مَكْرُنِ لَفَكَامُ لِنَهُدُمُ هُلِ بِهُدُنِهُ: it, and the land vomited out her עוָבַה עַלה וְרוֹקִינָת צַּרְעָּא יָת did visit the iniquity thereof upon 57 ¿¿ נִתִּטְמָא הָאָבֶץ נִאָּפְּקָר עַּיֹנָה נאַסְמָאַבַּט אַבְּמָא נאַסְעָּרִי And the land was defiled, therefore I אָלוּ מְאַבְּעַ מִפּּדוּכֶם: בּאַלא מֹנְבִ, מֹן בובמוכון: from before you. בְבְּלֵבְאָבֶּבְן נֹסִמֹאֵנ עַזּנְנְם אַמֶּבַב בָּבָל אָבֶּוֹן אָסְטַאָּבוּ הַמְמִנֹּא nations are defiled, which I cast out these things; for in all these the 74 ב, לא טַסְמַאָּבוּן בַּבַל אָבֶוּן אָבוּי Defile not ye yourselves in any of 口(2): לְמִמְּלָתְ כַּעִ עַּבְלָא עַנָּא: it is perversion. לְפְּנֵי בְּתַמֶּת לְנִבְעָה מֶבֶלְ וֹאִטְּהָא לָא הָקוֹם בְּעִירָא before a beast, to lie down thereto; ב לְטְמְאָרְבְהְ וְאִשְּׁה לְאִרַעַמֵּד שְׁכִּיּבְחָרְ neither shall any woman stand Ҁ҅ӿѻ҅ѿӽ҅ӷ҅ӿ ٤٦ beast to defile thyself therewith; بَرُحُم فِينَ مِهِ بِينَ لَا مُحْدُفُكَ بَرُحُم فَمَنَه مِهِ بَيْنَا لِمُحْدُفِكَ بَرُهِم فِي النَّال And thou shalt not lie with any (८६९५) अंधूत त्यंयुद्गत तृत्यः מֹמֻבֹּבׁוּ אִשֹׁא שוִמֹּוּבֹא בוֹא: with womankind; it is abomination. 77 מבּנִהּ, וֹאֶטַוַלְבָּר לָאַ טַּהְּכַּב מַהְּכַּבָּי, וֹנִט בַּכִּיבָא לָאַ טַהָּכִּוַב Thou shalt not lie with mankind, as هُرِيْكِ لِهُرْدِ نُعِيْدِ: of thy God: I am the LORD. neither shalt thou profane the name לַמְּלְבׁ וֹלְאִ עֹעַכִּילִ אָּעַ-מִּם לַמִּנְלֵּצִּ וֹלָאִ עַעִּילָ זֹע הָמֹאִ seed to set them apart to Molech, 17 בְּעַתְּמֶבֶוֹתְ וּמִנְּוֹבְמֹנִי בְאִ טִיטֵוּן בְאָמֹּבֹרָא And thou shalt not give any of thy

מְ סִבּן בּרגליו בּין שמי מדורום סְאֹם (מִנסִדרין מִד:): לא חחן. זו סיא ממירמו לנומריס: לחעביר למלך. זו סעברם (IS) למלך. עבודת הלילים סיה ששמה מולך, וזו סיה עבודהה, שמוקר בנו לכומרים ועושין שהי מדורוה גדולות ומעבירין

עַּיָטִטִיּא

the nation that was before you.

يخلية رحدا:

كدرظرتك

קבם ווכת בסמס: (33) חבל הוא. לשון קבשוערוס ונילוף, וכן וְפַׁפִּי עַל פַּבְּלִימָס (ישעי'י, כס). דבר לחר מבל סול, לשון בלילס וערבוב, זרע

מקיימת עוברי עבירה. ותרגומו וְלָם מְרוֹקוֹ, לשון ריקון, מריקה עלמה מהם: (82) ולא חקיא הארץ אחכם. משל לבן מלך שסאכיליסי דבר מאום שאין עומד במעיו אלא מקיאי, כך ארן ישראל אינה

ئڭڭ

אָטַ_עַּיּנְיִ, אַׁאָטָר לְפְּנֵיכֶם:

تبنغور ترمهم برور حروات בְּלְאֲמֶׁרְ יַעֲּמֶּהִ מִכָּלְ אֵבִיּ

אָנִי יְהֹוָה אֶלְהִיכֶם: (פּ)

לבוש אלי יהוָה אַלהיקם:

שבון וְלָא הַסְּמָאָבוּן בָּהוֹן נְעָשׁׁ לְפְּנֵיכֶם וְלָאִ טְּשָּׁמָּאִי בְּחָם פּ עַשׁוֹת מַחָקּוֹת הַהְּוֹעֵבֹת אֲשֶׁר לבוק בלא לממכר מנמוסו بۿٰمَالُقُتُ \$ע_مُهُمَّلُفِ، خُخَذِفِ، וְנִישְּׁבוּוּ נִית מִשְּׁבוּ מִימִּבוּ

among their people. נּפֹמֹטֹא בַנֹמֹבֹבו מִינִ מַמַּבוו: ווכבעו שומיבקא האבין וישמיצון do them shall be cut off from abominations, even the souls that For whosoever shall do any of these

LORD your God. not yourselves therein: I am the done before you, and that ye defile abominable customs, which were that ye do not any of these Therefore shall ye keep My charge,

.181 sgnd no wattaH sdt thay, read the Haftara on page 181. The Haftarah is Ezekiel 22:1 - 22:19 on page 154. Sepharadım read Ezekiel 22:1 - 22:16. On the

אָלָא וֹן אֶלְעַבוֹעוּ:

וּיָדְבֶּר יְהְוְה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמִר: יִמִּלֵּיל יְיָ עָם מֹשֶׁה לְמֵימַר:

المُحَالَحِيا: שוון אַני קדיש אַנָא الغمَلَقَ لَمُحَرَّتُهُ كَالِيهُمُ لَا يُعْمَلُونُ خَرَّتُهُ كَالِيهُمُ لَا يُعْمَلُونُ خَرَاهُ خَرَاهُ خَرَاهُ וֹמֶבְאֵלְ וֹנִימִר לְנִיוִ פֹּנִימָּוֹ لَـ قِد جُر خُر ـ مُثَلًا فَتَد ـ نَشِلُ جُرْ مَرْدِ مُن خُر خُنَشِفَ عَـ خَدَر

ڲڔؾڔڟۦ שَבְּתֹתַי הִשְּׁמֶּרוּ אֲנֵי יְהֹנֶת דְּחָלִין וְיָה יוֹמִי שַבּיָא דִּילִי אַישׁ אַמָּוֹ וְאָבִיוֹ הִירְאַנּ וְאָרֵר נְּבָר מִן אַמִּיה וּמִן צַבּוּהִי הְּהֹוֹ

שמבון אַנָא וֹן אֶלְעַבוּן:

ن څڅتربا: מַפַּבְּח לְאַ תַעַּשִׁיּ לְבֶּחַ אֲנֵי יְחְוָח - דְּמַהְּבָא לָא תַעְּבְּחִין לְכֹוֹן אֲנָאֹ هَمِـنفدر هُمِـثَهُمْرِيْتِ تَعْمِيتِر مُعْ ننفضا حُنَد مُمَّنًا لَيَنَمُا

> Ye shall fear every man his mother, Lоя рош God ат holy.

> > them: Ye shall be holy; for I the

:Sarivas

XIX

the children of Israel, and say unto

Speak unto all the congregation of

And the LORD spoke unto Moses,

sabbaths: I am the LORD your God. and his father, and ye shall keep My

am the Lord your God. make to yourselves molten gods: I Turn ye not unto the idols, nor

(92) הנפשות העושות. סוכר וסנקנס נמשמע (נ"ק לנ.):

ڲٛڔ۩ڔڟ:

- (30) ושמרחם אח משמרחי. לסוסיר נית דין על כך: ולא חממאו בהם אני ה׳ אלהיכם. סל לס תעמלו ליני
- קדושים חהיו. סוו פרושים מן העריום ומן העצירה, שכל מקוס שלמה מולל גדר ערוה למה מולל קדושה (ויק"ר שם ו), (2) דבר אל כל עדה בני ישראל. מלמד שואמרס פרשס זו בסקסל, מפני שרוב גופי מורס מלויין בס (ויק"ר כד, ס): אלסיכם, ואמס נפסלים מאחרי, ומס סנאס יש לי בכס, ואמס מחחייבים כליים, לכך נאמר אני ס' אלסיכם:

יִסְיוּ (שם פּמוּק ו), מְשָׁה זֹנֶה וַמַלְּנֶה וגוי (שם פּמוּק ז): . מְשְׁב זֹנְס וַמַלְּלֶּם וגוי (ויקרה כה, ז), מַבִי ס' מְקַדְּשְׁבֶּס. (מ"כ פרשמה ה, ה)) וְלֹה יְמַלֵּל זַרְשוֹ מֵנִי ס' מְקַדְּשׁוֹ (שם פּמוּק מו). קַדִּשִׂים

ζζ:): ישב במקומו, ולם ידבר במקומו, ולם יסמור אם דבריו. ואיזהו פְּבוֹד, מאביל ומשקה, מלביש ומנעיל, מכנים ומוליא (קידושין אני ה׳ אלהיכם. אמס ואביך מייביס בכבודי (יבמות ס:), לפיכך לא חשמע לו לבעל את דברי (ב"מ לב.). איוסו מורא, לא למורה הב, לומר הף על פי שהיהרמיך על מורה הב, הם יהמר לך חלל הה השבח, הל השמע לו, וכן בשהר כל המנוח (ב"מ לב): לפניו שהבן מכבד את אמו יותר מאביו, מפני שמשדלתו בדבריס (קידושין לא.): ואח שבחחי חשמרו. ממך שמירת שבת שמו ואביו חיראו. כאן הקדים אם לאב, לפי שגלוי לפניו שהבן ירא אם אביו יותר מאמו, וּבְּבָבוֹד הקדים אב לאם, לפי שגלוי אשה מנין, כשהוא אומר מיראו הרי כאן שנים, א"כ למה נאמר איש, שהאיש מיפק בידו לעשומ, אבל אשה רשות אחרים עליה: (3) איש אמו ואביו חיראו. כל אחד מכס מיכאו אביו ואמו, זהו פשומו. ומדכשו (מ"כ שם ג קידושין ל:) אין לי אלא איש,

לְבַקְנָכֶם טִּוְבָּעַרוּ: ליי וְבָּי תִּוְבְּחִי מָבַח שְּׁלְמִים לִיחֹוָת

: عالم الله ְּיְהַנִּיִּמְרִ עַּדְ־וָיִם הַשְּׁלִישִׁי בָּצִּשׁ לּגַנְם וּלִםְבָּם נֹאָכֵץ וּמִמְּםְבַנִי

פּגִּיל הָיא לְאַ יֵרְצֶּה. ﴿ لَمُنَا لَاهُٰرَٰذِ يَمُكُمْ قَيْنِا لَهُمْ إِنْهُا ۗ

בווא מהמולי: יְחְנֵים חַבְּגַלְ וֹנְכְּבְׁנִים חַנָּפָּׁה יָה מִּיִּבְהָא בַּיִּנְ אָּחַנִלְ וֹיִשְׁמֵיצִּי لْאُحُرْدِر هَرَدُرْ نَهُم جُدِ هُلَ كِلْكُم يَلْدَدُحُرُدُكَ لِللَّهُ لَا يُخْدُرُ لِمُلَّالًا يَاكِدُكُ نُكُتِدُ لِمُلَّالًا لِمُعْلَى اللَّهُ لَا يُعْدُدُ لِمُلَّالًا لِمُعْلَى اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّا اللَّالِيلُولُولَالِلَّاللَّا اللَّهُ اللَّالِيلَاللَّهُ اللَّاللَّالِيلَا اللَّلّا

וֹבְשָׁמ שַׁבְּגוֹבוּ לַאָ טַבְשַׁמּי رِي بَوَدِيْن هِيْن شِهَٰلِ رَمَٰيْن וּבְקְאָנוֹ אָנוּ לְאָנוֹ אַנְאַכְּם מִּנוּ לְאָנוֹ אַנְאַכְּם

הַעְּוָב אַהָם אָנִי יְהוָה אֶלְהַיבֶם: حَلَمُكَ كَهِ نَارَكُم كَمَّتَدَ لَكِيْنَا لِخُلَمُكَ كَهِ نَارَكُم خَمَّتُنَا

> ببجوابيا: וֹאָבׁוּ עֹכּׁסוּן וֹכֹסַעַ לוּגַהָּוּן

מַר יוֹמָא הַלִיתָאָר בַּנוּרֶא

שׁלִיקְאָה מְרַחַל הוּא לָא יְהֵי נאם אטאכלא נטאכיל ביומא

אַנְשָא הַרוּא מִעַמִיה:

הקקים: בְּחַלְלְבְּ לְמִטְצָּר וּלְלְּמָא לָא בּאַבֹּלְכִוּן לָא טִהָּגהָּג פּֿעֹא

\$₹٥حبا: יליייני שֹמְבוּל זֹטַבוּן אָלֹא וֹזֹ °¹ וֹכּבׁבֹּמִׁנַ בְּאִ שׁמִנְקְבְ וּפֹּבָים וְכּבַמִּנַ בְּאִ שֹמִּקְנִק וֹנִשֹּבָא

> shall offer it that ye may be accepted. Peace-offerings unto the LORD, ye And when ye offer a sacrifice of

shall be burnt with fire. aught remain until the third day, it offer it, and on the morrow; and if It shall be eaten the same day ye

accepted. day, it is a vile thing; it shall not be And if it be eaten at all on the third

from his people. LORD; and that soul shall be cut off profaned the holy thing of the bear his iniquity, because he hath But every one that eateth it shall

shalt thou gather the gleaning of thy reap the corner of thy field, neither your land, thou shalt not wholly And when ye reap the harvest of

the stranger: I am the Lord your shalt leave them for the poor and for the fallen fruit of thy vineyard; thou vineyard, neither shalt thou gather And thou shalt not glean thy

לעלמכס אבל אחרים עושין לכס, הרי כבר נאמר לא יקיה לך (שמוח כ, ג), לא שלך ולא של אחרים: ואס אמה פונה אמריהם מופך לעצומן אלהומ: - לא חעשו לכם. לא מעצו לאמרים, ולא אמרים לכם. ואס מאמר לא מעצו (+) אל חפנו אל האלילים. לענדס. (מ"כשס") אליליס לשון אַל, כלא סוא משוב: ואלהו מסכה. ממילמן אליליס סס,

לפי פשומו. ורבומינו למדו (מולין יג:) מכאן לממעסק בקדשים שפסול, שלריך שימכוין לשמומ: על מנח נחח רוח שיסא לכס לרצון, שאס חחשבו עליו מחשבה פסול לא ירצה עליכס לפני: - לרצובם. אנפיי"נימנטו, זסו לסס זמן אכילם, הרי כבר נאמר וְאָס גַבֶּר אֹי גְדְבָּם זָבַת קַרְבְּנִי וּגוי (ויקרא ז, מו): - לרצוכם הזובחהו. מחלם וביחחו מהא (5) וכי חזבחו וגר. לא נאמרה פרשה זו, אלא ללמד, שלא מהא זביחתן אלא על מנת להאכל בתוך הזמן הזה, שאם לקבוע

(6) ביום זבחכם יאכל. כשמונמוסו, משמעוסו על מנת זמן זס שקנעתי לכס כבר:

(8) ואכליו עונו ישא. בנומרגמור הכמוב מדברואינו ענוש כרח על הנשמע מוך למקומו, שכבר מיעעו הכמוב, וזהו בנומר מחבירו, ילה הנשחש במחשבת חוץ למקומו (ובחים כמ:): בגול. מחושב, כמו ומְרַק פְּגִּילָים פְּנֵיקֶם (ישעי' מה, ד): ים), מנסו ענין למוץ למקומו, יכול יסיו מייבין כרם על אכילמו, מלמוד לומר וְסַנֶּפֶּשׁ סָאַכֶּלֶּמ מִמֶּנּי שַּוֹנֶשּ מִשְׁאַ (שֹס), ממנו ולא (ד) ואם האבל יאבל וגרי. אם אינו ענין למרן, לומנו, שהרי כבר נאמר וְאָם בִּשְׁכֹל נִפְּעֵל נִבָּשְׁ שָׁלְמֶינ וגוי (ויקרא שם,

(9) לא חבלה פאח שדך. שינים פאס במוף שדסו (מ"כ פרק א, מ): ולקט קצירך. שָבְּנְיס סנושריס בשעם קנירס גמור מדבר (ובחים כח:), ובמקכת כרימות (ס.) למדוסו מגורס שוס:

ברמך. גרגרי עוזיס הנושרים בשעת בלירה: אני הי אלהיכם. דיין לספרע, ואיני גודה מכס אלא ופשות, שנאתר שַל (10) לא חעולל. לא מעול עוללות שבה והן ניכרות. איוהו עוללות, כל שאין לה לא פָמָף ולא נָעֵף (פּאֹה פּ"ו, מ"ד): ופּדש מממ מו שמים, מבל שלש מינן לקע (פמה פ"ו, מ"ה):

82

שׁמַּבְּרוֹ אָנְמֵ בַּגְּמִנְינִי: ^{ישנקי} לא שׁלִיִּבוּ וֹלְאַשׁבֹּשׁבֹּשׁׁהָהֹּוּ וֹלְאָב לָאִ שׁלִּוֹבוּוּ וֹלְאִ

שְׁהַפְּׁבוּנוֹ אֶּלָהְ בְּעַבְּרֵנוּנִי:

deal falsely, nor lie one to another. Ye shall not steal; neither shall ye

رَهَٰكِد لَمْ نَهُوَحُمَٰلَ فَهُمْ ذُهُكُلُّهُ

ئىنجْرْنْ غَىٰ شِمْ غُرِيْنِكَ غَيْرِ، نَوْمَرِ بْنِ مِمْمِ يُعْرَٰنِكَ غَيْمِ

לְנְטָבְ עַר צַפָּרָא: לאַ עַלְלֵּין פְּעָּלָין שְּׁכֵּיר אִשְּׁךְ עַיִּנִים לָאַ עַבִּירה אַנְּרָא בַּאֵינִרָא ^٤ לְאַ บַהְּהְׁׁ מִּע בֹה בֹּה וֹלְאַ טִנּיִּלְ לְאַ עַה הַהְּחִנְּם זִּטְ עַדְּבָרְ וֹלְאַ

.gainrom with thee all night until the of a hired servant shall not abide neighbour, nor rob him; the wages Thou shalt not oppress thy

name of thy God: I am the LORD.

And ye shall not swear by My name

falsely, so that thou profane the

טשׁן מֹבְאָב וֹנֹבְאָט מּאָבְבּוֹנִי צַּלְא טַׁהָּיִם שַּפַלָּא לא הְקא הַלָּא שָׁלָא הָלָא שָׁלָא הָלָא שָׁלָא שָׁלָא שָׁלָא שָׁלָא שָׁלָּע וּקְיָּ

ش<u>ا</u>خگار:

נטבעל מאַלטב אַנא נו:

Ye shall do no unrighteousness in am the LORD. blind, but thou shalt fear thy God: I

put a stumbling-block before the

Thou shalt not curse the deaf, nor

بْلَيْم جَعْبُم مَمْضِ مُمْرِيَّك: (טמגא, טְאָא פֿוֹג בְּלְאְ טִבְוֹבִר פֿוֹג טַפֿר אָפּֿ, מִסְבּּנֹא נֹלְאִ טַבְוֹב איי לא־תַעַשְׁי עַנֶּלְ בַּמִּשְׁבְּּט לֹאַ־ לֵא תַעְּבָּרוּן שְׁקַר בְּּרִין לָא

ځ~~ښځ~~ځك: אַפּֿג וַבּאַ בֿלוּמְמֹאַ טַּוֹנִינִי

neighbour. righteousness shalt thou judge thy the person of the mighty; but in the person of the poor, nor favour judgment; thou shalt not respect

מנין, מלמוד לומר ולא מכחשו: - ולא חשקרו. לפי שנאמר וָנְשָׁבַּע עַל שֶׁקֶר (שס), ישלס קרן וחומש, למדנו עונש, אוסרס עליו מימם ב"ד (פנסדרין פו.): ולא חבחשו. לפי שנאמר וְכָמָשׁ בָּשׁ (ויקרא ס, כב), משלס קרן ומומש, למדנו עונש, אוסרס (11) לא הגובו. אוסרסלגוונ ממון, אבללא חגווב שבעשרת סדברום אוסרסלגווב ופשום, דבר סלמד מענינו, דבר שחייבין שׁלוֹלְ בּֿלְ וִדוּ,' פּֿי טַ, זֹבִיבּ בִיבַּס וִדוּ, (מִשְלִי כִבּ' כַבְּכִד):

מופך להשבע לשקר: מנין, מלמוד לומר ולה משקרו: - לא חגובו ולא חבחשו ולא חשקרו ולא חשבעו. הס גננת מופך לנחש מופך לשקר

שם סמיומד, מנין לרבות כל סכנויין, מ"ל ולה משבעו בשמי לשקר, כל שם שיש לי: (בו) ולא חשבעו בשמי. למה נאמר, לפי שנאמר לא משָׁה שֶׁם שֵׁם ה' פֻּלֹבֶיף לשָׁוְח (שמום כ, ז), יכול לא יהא חייב אלא על

(דברים כד, מו), מדבר בשכיר לילה (בבה מניעה קי:), שהשלמת פעולתו משיעלה עמוד השתר, לפיכך ומן גַּבּוּי שכרו כל היום, יום סכמוב מדבר, שיליאמו מששקעה ממה, לפיכך זמן גבוי שכרו כל הלילה, ובמקום אחר הוא אומר וְלֹא מָבוֹא עָלֶיו בַשֶּׁמֶשׁ (13) לא חעשק. וס סכובש שכר שכיר (מ"כ פרשמת ב): לא חלין. לשון נקבס, מוסב על ספעולס: עד בקד. בשכיר

ויראח מאלחיך. לפי שסדבר סוס אינו מסור לבריום לידע אס דעמו של וס לעובס או לרעס, ויכול לסשמע ולומר לעובס לפני המומא בדבר לא ממן עלה שאינה הוגנת לו, אל מאמר מכור עדך וקח לך חמור, ואמה עוקף עליו ונועלה הימנו (עם יד): מרש, מס מרש מיומד שסוא במייס אף כל שסוא במייס, ילא סממ שאינו במייס (מ"כ שס יג): ולפני עוד לא ההן מבשול. (14 בן א חקלל חרש. אין לי אלא מרש, מנין לרצים כל אדס, מלמיד לימר בְּעַמֶּן בְּלֹח מַאֹר (שמים כב, כו), אס כן למס נאמר לפי שנמנס מורס ומן לבעל סבים עונס, לבקש מעומ:

ימכוונמי, לפיכך נאמר בו ויראה מאלסיך, סמכיר מחשבוחיך. וכן כל דבר סמטור ללבו של אדס סעושסו, ואין שאר סבריות

ונמלא ממפרנם בנקיום (מ"כ פרק ד, ב): ולא חהדר פני גדול. שלא מאמר עשיר סוא זס, בן גדולים סוא זס, סיאך ְּוְסְיִיםְ מַבֶּס בְּמִסִּי שַׁקַן מְשַׁקְּנָייוגיי (שס ז, כו): - לא חשא פני דל. שלח מחמר עני סוח זס וסעשיר מייב לפרנםו חוכנו בדין מועבס, שנאמר פי מוֹעַבַּמ ס'וגו' פֹּל עֹשֶׁה עָגֶל (דבריס כה, מו), והמועבה קרויה שקן ומרס, שנאמר וְלֹא מָבִיה מֹועַבָּה מֵל בֵּימָך (15) לא העשר עול במשפט. מלמד שהדיין המקלקל אם הדיון קרוי עול, שנארי, ומשוקן, חרס, ומוענה. שהעול קרוי מכירום בו, נאמר בו ויראם מאלהיך:

٤ı

71

11

98

יי קאַ־טַקְּדְּ בְּכִּילְ, בְּמַּמְּוֹבְ לְאַ לְאַ טִיכּוֹלְ מִּוֹבְאָוֹ בְּמַמֵּׁבַ לְאַ

תְּעָלְהְ עַלְ־הַם הַעֶּהְ אֲנֵי יְהְוֹה: הְקִים עַלְ דְּמָא דְּחַבְּרֶךְ אֵנָא

ה קשָׁא עַלְיו הַשְּׁאַ: הוכֶח הוֹכִיחַ אָת־עַּמִילֶּף וְלֹא־ אוֹכָחָא חּוֹכַח יָת חַבְּרֶף וְלָא كِي نَشِرُهُ عُن عُن لَا خَرْفُكُ كِي نَشِرَ ثِن غَنِكَ فَرَقُك

: בינוי مَقِكَ لَكُتَاكُنَّ ذِيهَكَ خَمْنِكَ كُذُر ذَكُرُا مُقُلَّا لَنَاكُمُنِكَ ذِيكُتُكَ לְאַ עֹפּֿוֹם וֹלְאַ עֹפּוֹרָ אָנִי בּׁנָגֹּוֹ לְאִ עֹפּוֹם וֹלְאִ עֹפּּרִ בִּׁלִבוּ

نظِرُكُ لِلهُ عُرْلِكِ: בּלְאָנֹם וּבְּצֹיב בּלְאָנִם מֻּמֹמֹסְיְנִי לְאִ טְּוֹבִת הַגְרַוּבָּגוֹ וּלְבוּהֵ הַגִּרוּבָּגוֹ or תַּרְבָּיִעַ פְּלְאָנִם מְּדְרָּ לְאִרְתִוֹרָעַ תַּרְבִּיִר עַרְרָבִיןְ תַּלְלְּדִּ לְאִ هِمَا يَاظِمَرُ مَنْ فِكُمُ فِي جِمِوا اللَّهِ عِنْ اللَّهِ مِنْ اللَّهِ فِي فِي اللَّهِ مِنْ إِلَّهُ اللَّهِ م

עַלַבָּיל עַל דִילָיה חוֹבָא:

שַעַּעַבְיּי לָא יַסַל עַּלְרִּי:

Гокр. blood of thy neighbour: I am the neither shalt thou stand idly by the talebearer among thy people; Thou shalt not go up and down as a

because of him. thy neighbour, and not bear sin thy heart; thou shalt surely rebuke Thou shalt not hate thy brother in

thy neighbour as thyself: I am the of thy people, but thou shalt love bear any grudge against the children Thou shalt not take vengeance, nor

mingled together. garment of two kinds of stuff shall there come upon thee a field with two kinds of seed; neither diverse kind; thou shalt not sow thy shalt not let thy cattle gender with a Ye shall keep My statutes. Thou

מוי דן אם מבירך לכף זכום: לביישנו ומרמס בנושמו, עונש יש בדבר, לכך נממר, ולמ מסדר פני גדול: בצדק חשפוט עמיחך. כמשמעו. דבר ממר

(מ"כ פרק ד, מ סנסדרין עג.): אני הי. ואמן לשלם שכר, וואמן לספרע: שלומעיס: לא חעמוד על דם רעך. לראות במיתתו, ואתה יכול להלילו, כגון מובע בנהר, ותיה או לקמים באים עליו שבילם קורלין, לשון קבץ בְּעֵינְיו (משלי ו, יג), שכן דרך כל סולכי רכיל לקרוץ בעיניסס ולרמוז דברי רכילומן שלא יבינו שאר לאכול בבים המקבל דבריהם שום הלעמה, והוא גמר חווק שדבריו מקויימים ומעמידם על האמם, ואוסה הלעטה נקראת מַיכוּל קוּרְלְין, כמו וַמַּבַלוּ קַרְבְיִמוֹן דִּי יְסוּדְמַיׁ (דניאל ג, מ), שָׁבַל בְּסוּ קוּרְלָא בֵּי עַלְבָּא (ברכוח נח.), נראס בעיני שסיס משפעס . אחר כל שחורה, וכל המוכר בשמים להחקשע בהם הנשים, על שם שֶׁמְחַוֵר חמיד בעיירוח נקרא רוכל, לשון רוגל. וחרגומו לָא ַנְיְכְבֶּלְ בְּשַבְּבְּךְ (שְמוּטְלְ- בּ יִמִ, כּח), רגל במרמה לחמר עלי רעה, וכן לה בְגַל עַל לָשׁנוֹ (תהלים מו, ג), וכן רוכל הסוחר ומרגל בגימ"ל, שכל האומיום שמולאיהם ממקום אחד מהחלפות זו בזו, בי"ם בפ"א, וגימ"ל בכ"ף וקו"ף, ונו"ן בלמ"ד, וזי"ן בלד"י, וכן (מסלים קא, ס), לְשׁוֹן רְמִנְּם (שם קר, צ), לְשׁוֹן מְדַבֶּבֶה גְּדֹלוֹת (שם יב, ד), לכך אני אומר, שסלשון סולך ומרגל, שסכ"ף נחלפת בלשון הליכה. לה חלך רכיל, הֹלְבֵי רֶכִיל נְחֹשֶׁם וּצַרְוֶל (ירמיה ו, כח), ושחר לשון הרע חין כחוב בו הליכה, מְלְשָׁנִי צַמֵּמֶר רֵעֵהוּ מס ישמעו רע לספר בשוק, נקראיס סולכי רכיל, סולכי רגילס, אשפיי"מנט בלע"ו. וראיס לדברי שלא מלינו רכילוח שאין כמוב (16) לא חלך רכיל. אני אומר על שם שכל משלחי מדנים ומספרי לשון סרע הולכים צצמי רעיהם לְרַגֵּל מה יראו רע או

(ערכין מו:): (און ולא חשא עליו חשא. לא מלבין את פניו ברביס (ערכין מו:):

במוך. אמר ר' עקיבא זה כלל גדול במורה (מ"כ שם יב): סא לך ואיני כמומך שלא סשאלמני, זו סיא נמירס, שנומר סאיבה בלבו אף על פי שאינו נוקס (יומא כג.): ואחבה לרעך ששלפני, זו סים נקימס. ופיזו סים נעירס, פמר לו השפילני קרדומך, פמר לו לפר, למפר פמר לו השפילני מגלך, פמר לו (13) א חקום. אמר לו סשאילני שַנְלָךְ, אמר לו לאו, למחר אמר לו סשאילני קרדומך, אמר לו איני משאילך כדרך שלא

ממברמ למר ופשמים: מישטי"רַ בלע"ו, כמו סַוְיָין לְנַמֹּוִי דְמִׁיִּה בְּּהֹוֹן (מועד קטן יב:), שמנו מפרשין לשון כמוש, פלישטר"ה, ולשון שעמנו פירש מנחס, בגד, מנין לכבות הלבדים, למוד לומר שעמנו, דבר שהוא שוע עווין נוו, ואומר אני, נוו לשון דבר הנמלל ושוור זה עם זה לחברו, למה נאמר, לפי שנאמר לא מַלְבַּשׁ שַׁעַמְגוּ לֶמֶר וּבְּשְׁמִיס יַמְדָּ וֹ (דברים כב, יאֿ), יכול לא ילבש גיזי למר ואנילי פשחן, מלמוד לומר (19) אח חקחי חשמרו. ואלו הן בהמתך לא תרביע כלאים וגוי, מקים אלו גורות מלך שאין מעם לדבר: ובגד בלאים.

गृङ्गण्याः בּפַּוֹבֶע שַּׁנִינִי לְאֵ וּיִמְּעִוּ כִּי־לְאִ בִּפּוּרְחָא חָּבִוּ בַּהּ לָא יָמוּתוּוּ נְפְּבְּׁתְּה אָוֹ חֻפְּשָׁה לַאׁ נִתַּן לְהִה לָאֵ אָתְיְהֵיבָת לַה בִּשְּׁמָר %U_X☆L

פַּתַח צַּהֶל מוֹצֶּד צֵיל צַּשֶׁם:

□☆☆: (@) בְּשְׁמְאַ נְנְסְׁלֵבו בְוָ מִנַּמַמָּאַנוּ אָּמֶּב مَعْ رَجِيرٌ إِمَرَٰتَ عِرَ ـ مَهِمُ لِهُ يُؤْلِدُ اللَّهِ عِرْ اللَّهُ عِنْ اللَّهُ عِنْ اللَّهُ عِنْ اللَّهُ أخظر مُخْدِد بَاحِبًا خَمْدِج بُنَمْمُمِ

הְבַלִים לָאִ יֹאָכֶל: אָת־פִּרְיִוֹ שְׁלְשׁ שְׁנִים יִהְיֶה לְבֶם ^{מו} בְּל־עֵין מַאֲבְׁל וַעֲרַלְהָם עְּרְלָהָוֹ אליםי וְכִיְ־תְּבָאוּ אֶלְ־תְאָהֶץ וּנְשַעְּתָם

פְּרְיִוֹ לְּדֶשׁ הִלּוּלֻים לַיהוָה: ± װַבְשָּׁנְהֹ הַרְּבִיעָּת יִהְיֶה בְּלִ

יְהְוָה אֱלֹהִיכֶם: פְּרְיוֹ לְהוֹסָיף לְבֶם הְבוּאָתוֹ אֲנֵי אִבֵּיה לְאוֹסְפָא לְכוֹן עֵּלַלְמֵיה וּבֿאָּלֹנִי נַנְוֹמֹנְאָנִי שֹׁאָבֹבוּ אָנַרַ וּבֹאָסֹא נַנֹמנִאָּנִישׁא פֿיכַלוּוּ נִינַ

> אָבֿוּ, לָא אִטְׁעַבֿוּנִי: אַטַפּבוּעַע פַּכַסָפּאַ אַנ עונונעאַ אַטוּבא לַנִּבַר נאַטַפּבלא לָאַ מֹכַבוּט זַבְעָא וְנִיא אָמָא וולב אבו ומכוב זה אטנא

ζχάάχ: לְנְוֹנָת מַמָּכּן וַמִּלָּא צַכְּנָא יַ נְחַבְּיִא אָת־אַשְׁמִוֹ לְיְחַנְּה אָלִ- וְיָנִתִּי יִה אַשְּׁמִיה לְקְּדָּם יִיָּ

בְּחָב וְיִשְׁמָבִיק בִיה מַחוֹבְתַיה בּאַשְׁמָא קַּדָם יִיָ עַל חוֹבְתֵיה ווכפּר מַלוָנוּי כָּנוֹלָא בָּרַכְּרָא

יהי לכון מבחק לאבָרָא לָא בטלא נת אפוה הלת שנון בל אולן במוכל והבהקולו וֹאֲבוּ שׁוֹהַקוּוּ לְאַבֹּהֹא וֹשֹֹּבִּוּוּ

אַבּוּה קוֹדֶשׁ הוּשְּׁבְּּחָן קָבָּיה יוֹי: וּבֹהַשֹּׁא בַבוּהוֹטֹא וֹבוּ כֹּב

אָלא וֹן אֶלְעַבוּנוּ:

she was not free. shall not be put to death, because her; there shall be inquisition; they redeemed, nor was freedom given designated for a man, and not at all woman, that is a bondmaid, And whosoever lieth carnally with a

guilt-offering. of meeting, even a ram for a the LORD, unto the door of the tent 17 And he shall bring his forfeit unto

which he hath sinned. and he shall be forgiven for his sin for his sin which he hath sinned; the guilt-offering before the LORD atonement for him with the ram of And the priest shall make

forbidden unto you; it shall not be forbidden; three years shall it be as shall count the fruit thereof as manner of trees for food, then ye land, and shall have planted all And when ye shall come into the

Praise unto the LORD. thereof shall be holy, for giving And in the fourth year all the fruit

thereof: I am the LORD your God. unto you more richly the increase the fruit thereof, that it may yield But in the fifth year may ye eat of

57

٤٦

07

(r,a,l ar:): נמ): כי לא חפשה. לפיכך אין מייב עליה מיחה, שאין קידושיה קידושין, הא אם מופשה, קידושיה קידושין ומייב מיחה יסא בקריאס, שהדיינים המלקין קורין על הלוקה, אם לא מִשְׁמֹר לַעֲשׁוֹח וגוי (דברים כח, נח), וְהִפְּלָח ה' אָם עַפְּמָּךּ וגוי (שם הדבר שלא למייבו מימה, כי לא מפשה, ואין קידושיה קידושין גמורין. ורצומינו (כרימות יא.) למדו מכאן שמי שהוא במלקות פדיין בכסף (מ"כ פרק ס, ג גימין לע.): או חפשה. בשמר: בקרח חהיה. סיל לוקס ולל סול. יש על בית דין לבקר לת המאורקת לעבד עברי שמומר בשפחה הכמוב מדבר (כרימות יא.): והפדה לא נפדחה. פדויה ואינה פדויה, וקמס (OS) בחרפה לאיש. מיועדה ומיוחדה להים, והיני יודע לו דמיון במקרה. ובשפחה כנעניה שהליה שפחה והליה בה הורין

'GG (ZG T): מאימתי מונה לו, משעת נמיעתו (מ"כ פרשתא ג. ג), יכול אם הלניעו לאחר שלש שנים יהא מותר, תלמוד לומר יהיה, צהוייתו (ES) וערלתם ערלתו. ואמממס אמיממו, יסא אמוס ונסמס מליסנוק ממנו: שלש שנים יהיה לכם ערלים. (שב) ונסלה לו מהשאתו אשר השא. לרנות את המויד כשוגג (כריתות ע.):

שני אינו נאכל מרן למוממ יכושלים, אלא בפדיון, אף זה כן. ודבר זה הלולים להי הוא, שנושאו שם לשבת ולהלל לשמים: (24) יהיה כל פריו קדש. כמעשר שני (קידושין נד:) שכמוב בו וכל מעשר סמרך וגו' קדש לס' (ויקרם כו, ל), מס מעשר

口はおて: **预口:** וֹכְאִ_טִוֹלָע טַאָּבֶא וּמִלְאָּע טַאָּבֶא へがはないに ود هَرِّ مِارَدْرُ هِمَا جَمِهِ جَارَانَتِمَة جَهُ ى،لاتارح לא מפני בָּכֶם אָנִי יְתְּנֶת: לא טשנען בכון אָנָא גַוֹ: להלמ בבשרכון ורושמון חביהון عَدَ لَشَلَامَ كَاثِقَمَ كَالِهِ ַ יַשְׁינוּ וְשִׁבוּגְ מָּגְ מִוּע לָא שִׁשׁוּוּוּ תַשְּׁהִית אָת פְּאָת וְקָנֶף: ئىتقىم ئى ھئى ئىلىدائك: د كِي نَافِط فَكُن لِيُشَكُّونَ لَكِي كِي نَافِطا فَنَي لِدَبَهُ دِيا لَكِي ٢ ולא טמוננו: שׁנֹשׁמֵנוֹ וֹלֵא שׁמֹנוְוֹ: ^{9°} לְאֵ עִאְכְׁלְוּ מַּלְ עַדְּבְׁם לְאִ טְׁנַּוֹהָמִוּ לְאִ שִׁיִּכְלְוּוּ מַלְ גַּמָא לָאִ

בְהֶם אֲנֵי יְהֹנְה אֱלֹהִיכֶם:

שׁנבוֹאַנ אַנֹג גֹעוָנִע:

אֹבֹמֹא וֹטִטְמַבְי אַבַמֹּא מִגִּע

אָבָא גַיַ: ולְבָּוּט מַלַבְּאָ טַּבוּוּ בַּנִוֹלָוּ or אָת־שַׁבְּתֹתַי הַשְּׁמֹרוּ וּמִקְדְּשֵׁי יָחְ יוֹמִי שַׁבַּיָּא דִּילִי הִשְּׁרוּ

אָלא גֹֹ אֶלְעַׁכְּוָן: הידְענֹים אַל־הְבַקשׁוּ לְטְמָאָה לֹא הִהְבִּעוּוֹ לְאִסְתַאָּבְא בְּחוֹן ינּ אַּלְ שַּׁפְּׁנִּוּ אֵּלְ בַאָּדְעִ ` וֹאָלְ בְאָ טִטְפְּּנִּוּן בְּּעַרִ בִּּרִין וּזְּכִּוּרוּ

> nor soothsaying. neither shall ye practise divination Ye shall not eat with the blood;

the corners of thy beard. your heads, neither shalt thou mar Ye shall not round the corners of

Гокр. any marks upon you: I am the your flesh for the dead, nor imprint Ye shall not make any cuttings in

of lewdness. harlotry, and the land become full her a harlot, lest the land fall into Profane not thy daughter, to make

reverence My sanctuary: I am the

Ye shall keep My sabbaths, and

ıε

67

82

LORD your God. out, to be defiled by them: I am the unto familiar spirits; seek them not Turn ye not unto the ghosts, nor

לכס מבואמו: אני ה". אני ס' המבטיח על כן, ונאמן לשמור הבטחחי: סיס ר' עקיבא אומר דברס מורס כנגד ילר סרע, שלא יאמר אדס סרי ארבע שניס אני מלטער בו מנס, לפיכך נאמר לסומיף (25) להוסיף לכם חבואחו. המלוה הואם שמשמרו מהיה להוסיף לכה מנואמו, שנשכרה אני מנרך לכה פירות הנמיעות,

מפיו, לבי ספסיקו בדרך (סנסדרין סס:): - לא חעוננו. לשון עונוח ושעוח, שאומר יוס פלוני יפס להחחיל מלאכה, שעה ואוסרס לאוכל מבסמת חולין ערס שתלא נפשה, ועוד סרבה: - לא חגדושו. כגון אלו סמנתשין בחולדס ובעופות, פתו נפלס (62) לא האכלו על הדם. לסרנס פניס נדרש נמנסדרין, (מג.) אוסרס שלא יאכל מצשר קדשים לפני וריקח דמיס,

הכאש שהוא כחב ויש בו שמי פאות, ואחת למעה במנמכו מקום חבור שני הלחיים יחד (שם כ.): אחורי אוניו עקרי שערו למעלה מלדעיו הרבה: באח זקנך. בוף הוקן וגבוליו, והן המש, שמים בכל לחי, ולחי למעלה אלל (27) לא חקיפו פאח ראשכם. זה המשוה לדעיו לאחורי אונו ולפדחחו (מכוח כ:), ונמלא הקף ראשו עגול קציב, שעל פלונית קשה ללאת (סנהדרין סו.):

(שמואל־ב כא, ו), מוחבין עך בארך וחולין אוחם עליהם, ונמלאו מחוקין וחחובין בקרקע, פורפו"יינע בלע"ו: שלינו נמחק לעולם, שמקעקעו במחע וסוא משחיר לעולס (שס כא.): קעקע. לשון וְסוֹקָע אוֹקָס (במדבר כה, ד), וְסוֹקַעְנוּס (28) ושרם לנפש. כן דככן של אמורייס, לסיות משרמין בשרם כשמת לסס ממ: וכחבה קעקע. כמג המחקה ושקוע

(100) ומקדשי חיראו. לה יכנס לה במקלו ולה במנעלו ובהפוגדתו ובהבק שעל רגליו (יבמום ו:). והף על פי שהני מוסירכס שם שושם כן ספרן מונס שם פירומים לששומן במקום שמר ולא בארלכם, וכן סוא אומר <u>וי</u>מְנְשוּרְבִּיבִּים וגוי (ירמים ג, ג): (92) אל חחלל אח בחך להזנוחה. במומר במו פנויס לביאס שלא לשס קידושין (מנסדריץ עו.): ולא חזנה הארץ.

ממעב אמכס: אני ה׳ אלהיכם. דעו אמ מי אמס ממליפין במי: עלס מיס ששמס ידוע למוך פיו וסעלס מדבר: אל חבקשו. להיוח עסוקים בס, שאס מעסקו בס אחס מַשַּמְאָין לפני ואני (וצ) אל חפנו אל האובוח. איסרס לבעל אוב וידעוני (קנסדרין קס.). בעל אוב זס פימוס סמדבר משמיו, וידעוני מכניק על סמקדש אם שבמומי משמורו, אין בנין בים סמקדש דומס שבם (יבמום ו.):

(226) لكنائلاك بهطك لأك طَمَّكُمُ حُرِّهُ لَمُكَانِ بَالْقِيْدِ مَقْصِياً فِيلِيْم פּׁדָּנִ זְעַׁנְ נִוֹבַאָּטִ מִּאֶּכְנֵוּנִבּ אָדָנִ

אַנִי יְהוְה אֶלְהִיכֶּם: לי־גרום היוקם בְּצָּרֶץ מִצְרָוֹם עַגָּר אָטַכָּם וֹאַעַבָּטָ כוַ כָּמָוָעַ

בַּמִּמְלֵץ יבַמְּמִירֶה: ^{56} ^{48} ^{1}

عُنٰدُه مَعْدًا مَعْدًا مَعْدًا وَعَ יְהְנָה אֱלְהֵיכֶם אֲשֶׁרְהוֹצֵאִהִי عِدْ مُثَمَّ لَيْنَا مُثَمَّ نَتُنَّا كُمُّ لِمُنْ يَكُمُهُمْ مُخْذًا يَكُمُهُمْ لَيْنَا لَكُمُّ الْمُنْلَا מַאָּוֹנִי אָנִר אַבְנִי־צָּבְע אָנפַע מְנִוֹּנִאָן

יְהַמֹּבׁעֹם אָּעַבַּלְ עַפְעִי, וֹאָעַ

יְהוֶה: (פּ) בַּלְ ַ מָּאָפֹּסְּ, וֹגֹּאָיטִם אָנִים אָנִים

ממיטי נַיְדַבֶּר יְהְוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמְר: וּמַלֵּיל יִיְ עָם מֹשֶׁה לְמֵימַר:

נטבעק מאלטב אלא ::: שלים ומבדר הְּגַבְׁעְ טַּלְנִּם וְעַבַּבְעַ מִּן אֶבָה בַּסְבָּב בַּאִנְבִּיִּטִּאַ

בַּאָבַהְכוּן לָא תוּנוּן וָתֵיה:

المناعة المناء בּאַבוֹא בַּמִּגִּבוֹם אָנֹאַ ביה בְּנְתָּךְ צְּבֵי דַּיִּירִין א בוטנזור אמכון וטבםם. בְּאָוְרֶח מְכֶּם יְהְנֶה לְבֶׁם הַגֵּרו בְּיָצִּיבְא מִנְּכִיוֹ יָהֵי לְכִוֹן

יִבְמֶבִילְתָא: ははほばな עה ביון הער בו

ドダほってって ドベタブロ

בלמוס יבון לכון אָנא יוֹ

בנני וֹטֹמְבַּבוּן נִטִבוּן אָנֹא נֹנ: וֹשֹמֹבוּן וֹע כֹּלְ לַוֹמֹּוּ וֹוֹע כֹּלְ

them: I am the LORD. and all Mine ordinances, and do And ye shall observe all My statutes,

brought you out of the land of

Just balances, just weights, a just

judgment, in meteyard, in weight,

Ye shall do no unrighteousness in

strangers in the land of Egypt: I am

shalt love him as thyself; for ye were

home-born among you, and thou

The stranger that sojourneth with

in your land, ye shall not do him

And if a stranger sojourn with thee

man, and thou shalt fear thy God: I

head, and honour the face of the old

Thou shalt rise up before the hoary

you shall be unto you as the

ephah, and a just hin, shall ye have: I

am the Lord your God, who

And the LORD spoke unto Moses,

:Saiyss

XX

٧٤

98

38

Egypt.

or in measure.

am the LORD.

the LORD your God.

(33) לא חונו. אונאת דברים, לא מאמר לו אמש היית עובד עבודת כוכבים, ועכשיו אמה בא ללמוד מורה שנתנה מפי מאלסיך, שהרי דבר זה מסור ללבו של עושהו שאין מכיר בו אלא הוא, וכל דבר המסור ללב נאמר בו ויראם מאלהיך (שם): והדרת פני זקן. איזסו סדור, לא ישב במקומו, ולא יסמור את דבריו. יכול יעלים עיניו כמי שלא ראסו, לכך נאמר ויראת (שב) עופני שיבה הקום. יכול וקן אשמאי, מלמוד לומר וקן, אין וקן אלא שקנה חכמה (מ"כ פרק ז. יב קידושין לב:):

(48) כי גרים הייחם. מוס שנך אל מאמר למנרך: אני ה׳ אלהיכם. אלסיך ואלסיו אני: סגבורס:

מדם הלם (והיבש): במרב, ומגלס לומס מלרלס: במדה. זו מדמ סלרך (ב"מ סל: בבל במרל פע:): במשקל. כמשמעו: ובמשורה. סיל מרס ומועבה, וגורס לממשה דברים האמורים בדיין, מטמא את הארך, וממלל את השם, ומעלק את השבינה, ומפיל את ישראל המדה והמשקל והמשורה. מלמד שהמודד נקרה דיין, שהם שיקר במדה הרי הוה כמקלקל הת הדין, וקרוי עול שנהוי ומשוקך (פב) לא העשר עול במשפט. אם לדין הרי כנר נאתר לא קעַשוּ עָנֶל בַּמִּשְׁפְּע (פּסוק עו), ותהו משפע השנוי כאן, היא

משקלומיו במלח לסונות את סבריות שאין מכירים בסס (ב"מ פא:): אחבה. על מנת כן. דבר החר הני הבחנתי במלרים בין מפה של בכור למפה שהינה של בכור, והני הנהמן להפרע ממי שמומן (98) אבני צדק. סס סמשקולות ששוקלין כנגדן: איפח. סיל מדת סינש: הין. זו סיל מדת סלת: אשר הוצאחי

نلائلاد ځڅڅا: לַפְּלֶבְ עַנְיַם יוּמָת עַם הַאָּבֶּא אִישֹׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִמִּן־תַּגַּרוּ لْعُرْ خُدْرُ نَشِلُعُرْ لِيَعْمَلِ عُنِمَ لَمْنَ خُدْرُ نَشِلُعُرْ نَامَلَ خُدُر

خلية אָנוַ מִלִיבָּהְ, יִלְנוֹבֶּ'כִ מוּבְעוֹ נְתַוֹּ לַמַּלִב לְתָּמוֹ הַמִּאָ ּ וֹנִיכְׁנַעָּׁי אָנִוּ מִפַּׁנִבר הַּמִּוּ כַּיּ וַאַנִי אָתַן אַר־פָּנִי בָאָישׁ הַהוּא וַאָּנָא אָתַין יָה רוּנְיִי בַּאָנִשְא

הַמָּית אָתָו: בְּתְּלֵבְ לְבִלְטִי תַרִינּאָ בִּיִיִּים מִיּוֹבְשְׁיהִי לְמִלְנִי [↑] מֶת־עֵינֵיהֶם מִן־הָאֵישׁ הַהֹּוּאַ לאָם עַהַּבָּם וֹהַבְּוֹטִוּ הָם עַאָּבֹא

تَظِرُكُ مُؤَلِّد مَقَلَد مَقَلَد: בּל_עּוֹלִים אַשְׁבָׁיוּ לְזְּנִוּע אַשְׁבָּיוּ ַ יִבְׁמִּמֻּפַּטִּעַיִּ וְעִבְּבַעָּיִ אָעָוִ וְאָנִין וֹמְּמִׁטְּיִ אֵׁנָּ אָנַרַ פַּּנָי בַּאָנָמְ בַּבוֹיִא

וְנִיכְבַנַינג אַנוּג מִפַּׁנִבר הַּמָּנִי: إزرور هِمَا فِينَ فِيْوَكُ لَا رَبُرُهُ لِمَا رَبُرُهُ ³ וְאֶלְ־הַיִּדְּעֹנְיִם לְּזְּנָת אַחֲבִיהָהָם והופש אַשֶּׁר הִפְּנָה אֵל־הָאַבֹת

> יַרְגָּמוּבֵּיה בְּאַבְנָא: וְנַלַמוּגְ תַּמַּא בּוּנוּ וֹמָּבַאָּגַ كننطةنديا خنهدهد كنصيا לבר מבני ישְרַאֵל ימו נייריא

> ילְאַּחַלְא נְת שְׁמָּא דְּקּידְשִׁי: לבוק לַסֹאֹלֹא יָנו מַלַבְּמָּוּ אָבו מוּבׁמוּט וֹעַד לַמוּלָשׁ בבוא נאַשִּיצִי נְבִיה מִגּוֹ עַמִּיה

בּוּגק בּלְאַ לְמִלַמָּק וֹשִׁיבּי ושְׁבַּאַל וָת עַינֵיהוֹן מָן מּיבְּרָא נאם מכבה וכבהון המא בוע

בְּתַר מוֹלֶךְ מִגּוֹ עַמְּהוֹוֹ: ווים פֿל דְּשְׁעַן בָּתָּיה לְמִשְׁעֵּי בענא נבֹסֹמֹבוני. וֹאַמּוּגּי. זֹטַנִי וֹאָמוֹנ אַנֹא וֹט בוּנוֹנ בֹנוּבֹבֹא

נאָשׁיצִי יָתוה מִגּו עַמּוה: וֹאָשֵׁוּן זִטְר בוְעִוּוּ בַּאָנָשָא בַרוּא

> with stones. people of the land shall stone him shall surely be put to death; the giveth of his seed unto Molech; he strangers that sojourn in Israel, that of the children of Israel, or of the children of Israel: Whosoever he be Moreover, thou shalt say to the

> My holy name. defile My sanctuary, and to profane given of his seed unto Molech, to among his people, because he hath man, and will cut him off from I also will set My face against that

> Molech, and put him not to death; when he giveth of his seed unto all hide their eyes from that man, And if the people of the land do at

from among their people. after him, to go astray after Molech, cut him off, and all that go astray lliw bns Alimst sid senisgs bns anem then I will set My face against that

people. will cut him off from among his set My face against that soul, and to go astray after them, I will even ghosts, and unto the familiar spirits, And the soul that turneth unto the

- (gg): מומן (מ"כ פרשמא ד, ד): עם הארץ. עם שבגינו נבראת הארן, דבר אחר עם שעמידין לירש את הארץ על ידי מלות הללו (ב) ואל בני ישראל תאמר. עונטין על סלוסרום: מות יומת. בבים דין, ואס לין כח לבים דין, עס סלרך מסייעין
- ישראל שהיא מקודשם לי, כלשון וְלֹה יְםַלְּלוּ מֶּח מִקְּדָשׁׁי (ויקראַ כֹּת, כֹּג): (מ"כ פרשמא ד, ו), ורע פקול מנין, מ"ל בממו מורעו למולך (שס ז. קנסדרין קד:): למען שמא אח מקדשי. את כנסת מזרעו בחן למלך. לפי שנאמר מעביר בנו ובחו באש (דבריס יח, י), בן בנו ובן בחו מנין, חלמוד לומר כי מורעו נחן למולך (3) אחן אח פני. פנאי שלי, פונה אני מכל עמקי ועומק בו (שם יב): באיש. ולא בלבור, שאין כל הלבור וכרמין: כי
- קנטגרי גדולה: (+) ואם העלם יעלימו. אם העלימו בדבר אחד שוף שיעלימו בדברים הרבה, אם העלימו מנהדרי קמנה שוף שיעלימו
- שעבדה בכך (מ"כ שם מו), ואפילו אין זו עבודתה (פנהדרין קד:): מלמוד לומכ אותו. אותו בסכרת ולא כל המשפחה בסכרת אלא בימורץ: - לזגות אחרי המלך. לכבות שאר עבודת אלילים שכולם מחפין עליו (שבועות למ.): והברחי אוחו. למה נאמר, לפי שנאמר ובמשפחחו, יכול יהיו כל המשפחה בהכרת, (פ) ובמשפחחו. אמר ר' שמעון וכי משפחה מה חמאה, אלא ללמדך שאין לך משפחה שיש בה מוכם שאין כולם מוכסין,

אָלָּגְיִנְיִנְעַ אֶּלְיָנִיכֶּם: لَنِكُمَادِهُثِوا نَكُذَنُوا كَالِهُمَا خَذَ نَكَمَادُ هَا نَكُمَا خَدَهُمَا خَدَمُمَا خَدَمُ الْحَدَالُ خَدَمُ الْحَدَالُ خَدَمُ الْحَدَالُ خَدَمُ الْحَدَالُ خَدَمُ الْحَدَالُ خَدَمُ الْحَدَالُ خَدَالُكُمُ اللَّهُ الْحَدَالُ خَدَالُكُمُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُوالِكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلِيهُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلِيكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلًا عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلِيكُ عَلِيكُمُ عَلِيكُ عَلِيكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمُ

אָלא גֹג אֶלְעַכּוָן:

God. De ye holy; for I am the Lord your Sanctify yourselves therefore, and

אָלְם אָנָי יְהֹוֶה מְקַדִּשְׁכֶם: $(\Im \xi_{\zeta} (\Pi_{\zeta}))$ مَعَرُ بِهُمَالُكُمِ كُلُكِ لِكُمْ لِمُثَلِّمُ لَمُعَالًا لِمَا لَكُمْ لَكُمْ لَكُمْ لَكُمْ لَكُمْ ل

זְהְהַלְּאַ זְּנְ מְקַבְּאָרָוֹ: נט לנמו נטגבון them: I am the LORD who sanctify And keep ye My statutes, and do

נאמו פבט במנו בו: אַבְּיִר וְאָת־אָמִוֹ עַוֹּתְ יִיטְתְ אַבָּיִר קי־אַישׁ אִישׁ אַשָּׁר יָקַלָּלְ אָת־

בַּמְלָא עַוּנֶר: וטלמוע אובונו נאמוע למ אַבוּבוּג ווֹט אַמָּגע אַטַלַמָּלָאַ ולבר דילוט ית

blood shall be upon him. cursed his father or his mother; his shall surely be put to death; he hath curseth his father or his mother For whatsoever man there be that

מות־יימת הנאף והנאפת: אַהָּבּ בוֹאָלב בוּאָב בוּאָב בוּאָב בוּאָב בוּאָב בוּאָב منخ عشقاعة علايا عشق هنفا

لْلَادُ لَكُنَّا كُنَّا لَكُنَّا لَكُنَّا لَكُنَّا لَكُنَّا لَكُنَّا لَكُنَّا لَكُنَّا لَكُنَّا لَكُ ※丘心母人※ ושלמגל ולכו ביווף יה אסט לכו

surely be put to death. adulterer and the adulteress shall with his neighbour's wife, both the even he that committeth adultery adultery with another man's wife, And the man that committeth

וימְתָּי שְּׁנִיהָם דְּמִיהָם בָּם: אַבְוּו מַּבְוֹנִי אַבְּוּו נִּבְּנִי מִוָּנַרַ וֹאָגָה אֹמֻבׁ וֹמִבֹּל אָנַרַאָּמָנו

בַּיָּיִבָּיוֹ: שַּׁבוּגעוּן קַמָּלְאַ מְבְיִנִי נַּבְי אִטְקְשָׁ הַאָּבוּיִנִי נַּבְי אִטְקְשָׁ וּלְבָר דְיִשְׁכֵּוֹב יָת אָתַת אַבוּהִי

their blood shall be upon them. them shall surely be put to death; his father's nakedness—both of father's wife—he hath uncovered

And the man that lieth with his

דַּמִיהָם בָּם: לוִנִי וּילְּעֹי ְהַבְּוֹנִיםׁ שַּׁבֵּבְ הַּהְּי אָטַצַּהְבָא יִטַבַּהְבְיוּ שַּׁבִּוֹנִיוָן וֹאָישׁ אַשֶּׁר וֹשְׁכַּבְ אָת־כַּלְּתִוּ

שַּׁבְּלֵא הַבַּעוּ מַמְּלָא עַוֹּנִבְּנוֹ: וּגְבַר דְּיִשְׁכּוֹב נָת כַּלְּמֵיה

shall be upon them. wrought corruption; their blood surely be put to death; they have daughter-in-law, both of them shall And if a man lie with his

אַמָּע שוָמֹלַע הֹמוּנ וֹאָנְהָ אַהָּב וֹהַכֹּד אָנוַ וֹלָב

בַּמְלָא עַוּוֹבִוּן: שַּׁבוּיהוּן אָהָקְשָׁאַ יִהְקַשָּׁלָאַ יִהְקַשָּׁלָאַ מֹמִבֹר אִשֹא שוִמֹּנִלֹא מֹכַּעוּ הישכוב ית הכורא

blood shall be upon them. shall surely be put to death; their have committed abomination: they with womankind, both of them And if a man lie with mankind, as

٤і

ΙI

ΟI

אתן וְאֶהְנְן וְלֹא תִּהְנֶת וְמֶּה * אַמָּה וִמָּה הֻוֹא בְּאֵיטׁ יִשְׂרְפָּוּ ַר אָלָא באָאָר וּאָר באָלוּ דוּאָל שוּאָל שוּאָל מָנִינִים מָנַע וּנְמָעוּ בְּמִינִים בָּם:

בְּתוּכְבֶם:

מועת המאין ביניכון: יוקדון ימיה ויקהון ולא תמי אַמַּע מַיצַר הַמָּאַן הַיא בְּנוּרָא וולב בופב זנו אַטַּנֹא ווָנו

mong you. they; that there be no wickedness shall be burnt with fire, both he and her mother, it is wickedness: they And if a man take with his wife also

(ע) והחקרשתם. זו פרימות ענודת הלילים:

דמיו בו, דמיסס בס, ולמדנו מאוב וידעוני שנאמר בהס באבן ירגמו אומס דמיסס בס (שס סו.), ופשומו של מקרא, כמו דְּמוֹ (9) אביו ואמו קלל. לרנים לאחר מימה (שם פרק ע, ג. סנהדרין פה:): דמיו בו. זו מקילה, וכן כל מקום שנאמר

לעובדי גילוליס: מוח יומח הנואף והנואפח. כל מימס סלמורס במורס קמס, לינס ללל מנק: קידושין, ועל איוו אשם איש הייבתי לך: אשר ינאף את אשת רעהו. פרע לאשת עובדי גילוליס, למדנו שאין קידושין (10) ואיש. פרע לקען: אשר ינאף אח אשה איש. רע לאשה קען (קידושין יע. מנסדרין נב:), למדנו שלין לקען בְּלִמְשׁוֹ (יסושע בּ, יע), מֹין נענש על מיסמו, מֿלמ סומ, שסומ גרס לעלמו שֶׁיַּסְבֵּג:

(12) חבל עשו. גומי. לישוא אחריוא מבלבלין ורע האב בורע הבן:

(13) משכבי אשה. מכנים כמכמול צשפופרה (עי' קוסדרין וס.):

نَالُـٰدِن: וֹאָט_บַבַּבַנְּטָב رَجُرَتُ جِيْفِكِ رَبِيًا שُرِحِرَانَ حَجِيرَانًا لَا يَرْجَلَ

יוטָתוּ דַּמִיהָם בָּם:

.₩X: עַלָּה עָרָוֹיַה אָלְהַיָּה בּלָּה בּלָּה בוסר הוא ווֹכְרָהוּ לְעַינִי בְנֵיי מבולבי וביא טבאב אט מבונטן ין אָבֶיו אָוֹ בַת־אָמוֹ וָרֶאָה אֵת־ וְצֵישׁ צֵשֶׁר־יַקַּח צָת־צֵחֹתוֹ בַּת־

نظائد مَقَات: מלור דְּמִוֹהְ וְנִכְּרְתִּי שְׁנִיהָם מְּלְרֶה הֵשֶּׁלְה וְהַוֹא גִּלְהָה אָת־ וְהִיא הְּנֵלֵי יָת סוֹאַבָּת בְּשִהָא 81 דְּנְה וְּנְבְּה אָת־שֶּׁרְנְמְה אָת־ וְינַבֵּי יָת שֶּרְיְהַה יָת קְּלְנַה גַּלִי וְאָּיִשׁ אֲשֶׁרְ־יִשְׁכָּב אֶתְ־אִשְּׁה וּנְבָר דְּיִשְׁכּוֹב יָת אִתְא טוּמְאָר

מוֹלֹם וֹמֵאנּ: كِم يَرَدُنُ فِي هُلِ شِمْكِ لِي شَوْلِ عَمْ يَرَدُرُ مُلِدَ زُن طُلِي خَمْ يَرَدُرُ المُكَرِّبِ كَيْنِكُ بِاللَّهُ اللَّهُ لِيَالِمُ كَالْمُكَالِينِ لِمُكَالِّبُ لَيْكُ لِيَالُمُكُا لِ

> וֹנִע בֹּמִּנִבְא טַלַמָּבְעוֹ: בּבֹמֹנבֹא אִטַלַמָּלָא נִטַלַמִּנַ

> ַבוּיִרֶבוּוּ: בּׁמֹּגֹבְא לִמְמִּלָּס בַּּע וֹעַלַסּוָל

שוְבוּנוֹ וֹלַבֿוּג: בני עמהון ערית צַּקְתָהו נַּלִי לַלָּנֹא עוּא וֹוֹמִּשׁוּגוּוּ לַהָּוֹנִי מְבְוֹטִבּ וְבִיאַ טִבְוֹזִי, זְּטַ מְבַוֹּטִיבּ אַבוּהִי אוֹ בַת אָמֶיה וִיָּחָזֵי וַת אַלַר דְּיִפָּב יָת אַחָתֵיה בַּת

וושטוגון שבוועון מנן השעון:

חובהון יקבלון:

shall slay the beast. shall surely be put to death; and ye And if a man lie with a beast, he

their blood shall be upon them. they shall surely be put to death; shalt kill the woman, and the beast: beast, and lie down thereto, thou yns oinu dosoiqqs nsmow s ii bnA

iniquity. sister's nakedness; he shall bear his their people: he hath uncovered his To nearlite of the children of shameful thing; and they shall be and she see his nakedness: it is a daughter, and see her nakedness, father's daughter, or his mother's And if a man shall take his sister, his

off from among their people. blood—both of them shall be cut hath uncovered the fountain of her made naked her fountain, and she uncover her nakedness—he hath having her sickness, and shall And if a man shall lie with a woman

81

SΙ

bear their iniquity. made naked his near kin; they shall nor of thy father's sister; for he hath nakedness of thy mother's sister, And thou shalt not uncover the

מספן, שם שמם מסן, ולשון יוני סוא סן שמם: - סכמובין כאן שמיסן לאימור, שנשא את ממותו ואמס (מנסדרין עו:). ויש מרבותינו שאומריס (שס) אין כאן אלא ממותו, ומסו (+1) ישרפו אחו ואחדון. מי ממס יכול לומר משמו סרמשונס ישרפו, שסרי נשמס בסימר ולמ נמסרס עליו, מלמ משס וממס

- מורס סְשְׁמֵח, שְׁרֹף וְכַּבְּּׁם, סמטס אֿם מבירו מדרך חיים לדרכי מיםה, על אֿחם כמס וכמס: שָׁם בְּל סַמְּקֹמוֹם (דבריס יב, ב), סרי דבריס קל ומומר ומס אילנום שאינן רואין ואינן שומעין על שבאם מקלס על ידס אמרס מסקל. קל ומומר לאדס שיודע לסבמין בין עוב לרע וגורס רעס למבירו לעבור עבירס. כיולא בדבר אמס אומר שַבֵּד מְשַבְּדוּן (פו) ואח הבהמה חהרונו. אם אדם מעא נסמס מס מעאס, אלא מפני שנאס לאדם מקלס על ידס, לפיכך אמר סכמוצ
- המקום לבנות עולמו ממנו, שנאמר עולם מָמֶד יִבְּנֶה (מהלים פע, ג): (פו) חסד הוא. לשון אכתי הֶרְפֶּה (בראשית לד, יד), הְפִוּדָא. ומדרשו (מנסדרין נת:) אם מאמר קין נשא אמרמו, משד עשה
- ה, ט), וכן אחום מגורם אם. והעראה זו נסלקו בה רבומינו, (יבמום נה:) יש אומרים זו נשיקם שמש, ויש אומרים זו הכנסם (18) הערה. גלס, וכן כל לשון ערוס גלוי סוא, וסוי"ו יורדה בהיבה לשם דבר, כמו זעוס, מגזרה נלא קם נלא זע (אסהר
- מן האם (שם נד:), אבל ערום אשם אחי אביו לא הווהר אלא על אשם אחי אביו מן האב: (91) וערות אחות אמך. שנה הכמוב באוהרמן, לומר, שהווהר עליהן בין על אחות אביו ואמו מן האב, בין על אחיותיהן ממנט:

26

בּוֹנונו: בּוֹנונוי עָרָוָת דֹּדְוֹ וּלְיָה הָטְאָם יִשָּׂאוּ וְאָישׁ אַשֶּׁר יִשְׁכַּבֹ אָת־דִּדְרֹוּ

בּוֹבׁוֹם וֹבַוֹנוּי: ַנְבְּר הָוֹא עַרְוָר אָהָיו גּּלָה וֹאַגָּאַ עַמָּאָב עַבָּ עַבַּ אַבָּוֹ אַמָּגַאַ מָאַאַ

מְבָּיא אֶּהְבֶּם שֶׁמְּה לְשֶׁבֶּה בָּה: ישׁבוּא אַשַּׁבֹם עַאָּבוּל אַמָּר אַנִּי יִּהְמֹוֹשׁם אָטַבַּלְ וַשְׁטַּיִּ וֹאָטַב

אַכַּע הַשְּׁי נְאָבֵא בָּם: אָלוּ. מְׁהַבְּעַ מִפּׁנוּכִים כֿי אָעַ_כַֿלַ_ וֹלָאִ שֹלְכוּ בֹּטֹפִֿע עַנְּוּג אָּמָּב_

עלבלטי אָטָכֶם מִן־הַעַּמִים: بلُخُم لَائِر نُكِزِّك لِكُذِيدُك لَامُكِا לְבַּמֶּט אָטִּע אָבְא זֹבָע טַלְב לְמֶנְנַע נִטַע אָבָה הַּבְּנַא אַבְעָּטִים זָאַנְיִ אָטַׂנְנִּי לַכִּם זִע אַבַעְּעִוּן זַאָּנָא אַטַּנְנִּי לַכִּוּן נאָמֹר לַכָּם אַטֹּם טַּיִּרְהָּוּ אָנַרַ

אַמֻּבַבַיבַבַבַּבַיג לַכֶּם לַמַּמֵּא: بجُحِدِ يُجَمَّد فَلَـٰفِم تُلِمَّلُون אַנוַ וּפְּטְנִיכָם בּבְּהַנְגָוּ וּבְעוֹרָ كِهُلُاك «פעיר הַשְּהֹרֶה לַשְּמֵאָה יבֵין הָעִיֹף لنختذيه ظرا_تختفي

> יַמוּתוּן: זַּבְׁ, עוִבְּעוָן וְלַבָּקוּן צִבְּאָ וֹקָע يا،

וּלִג בַּלְא וֹלַב וֹנִיוֹ: מָבְוֹיַלֵא נִיא מֶּבְוֹיָא בַּאָבוּוָיִי וּנֹבֹר בְּיִסַב יָּם אָפַּט אָבוּוּהִי

ממגל יהכון לתמן למתב בה: טַרוקין יָהְיכוּן אַרְעָא דַאָּנָא כל גיני ותעקדון יקה ולא נטאבוו זט פֿל קומו ווט

זט פֿל אַלָּגן הַּבַּעוּ וָבַעוּע באַלא מּלֹב, מוֹ בוֹבמוכוִוֹ אַבוּ ולא טביו בנמוסי עמניא

בְּאַפְּבְיְהְיִנִי וֹטְׁכְּוְן מִן הַּמִּמִּוֹאִ: בַּבְר וּבְבָּה אָנָא וֹן אֶבְעַבִּוּן נאַמִּבוּם לְכוּן אַשוּן שִּידְתוּן

באפרישית לכון לסאַבָא: וֹפֹּמֹטַכוּן בֹּבֹגוֹבָא וּבֹמופֹּא לְבַבְּיִא וְלֵא טְהַפַּאוּן יִנִי לְמַסְאַבֹא וּבָין עוֹפָא מָסְאַבָא נטפומנו בון בעירא דכיא

> their sin; they shall die childless. uncle's nakedness—they shall bear uncle's wife—he hath uncovered his And if a man shall lie with his

they shall be childless. uncovered his brother's nakedness; wife, it is impurity: he hath And if a man shall take his brother's

you not out. I bring you to dwell therein, vomit and do them, that the land, whither statutes, and all Mine ordinances, Ye shall therefore keep all My

abhorred them. all these things, and therefore I casting out before you; for they did customs of the nation, which I am And ye shall not walk in the

٤٦

77

17

07

you apart from the peoples. the LORD your God, who have set flowing with milk and honey.' I am unto you to possess it, a land inherit their land, and I will give it But I have said unto you: 'Ye shall

apart for you to hold unclean. ground teemeth, which I have set or by any thing wherewith the souls detestable by beast, or by fowl, clean; and ye shall not make your between the unclean fowl and the the clean beast and the unclean, and Ye shall therefore separate between

עריריס יסיו, שאס אין לו בשעת עבירס יסיס כל ימיו כמו שסוא עכשיו (יבמות נס.): מקכחות חלו, ערירים ימותו, ערירים יסיו, ערירים ימותו חם יסיו לו בשעת עבירם, לח יסיו לו כשימות, לפי שקוברן בחייו, כמרגומו בְּלָח וְלָד, ודומס לו וְסְוֹכִי סוֹלֶךְ עֲרִירִי (ברחֹשים מו, צ), יש לו בניס קוברן, חין לו ניס מח בלח בניס, לכך שִׁנֶּס בשני (OS) אשר ישכב את דדתו. סמקרא סוס בא ללמד על כרם סאמור למעלה, שסוא בעונש סליכם ערירי: עדירים.

בם טַטַ מלוכם פתכם: (IS) נדה הוא. סשכינה הואת מנודה היא ומאוקה. ורצומינו דרשו (שם נד:) לאמור העראה נה כנדה שהעראה מפורשת

(23) ואקץ. לשון מימום, כמו קַנְּמִי בְּמַיֵּי (ברמשית כו, מו), כמדם שסומ קך במזונו:

sydic: מסירס לך לממסס בין שנשמט רובו של סימן, לנשמט חליו, וכמס בין רובו לחליו מלה שערס: אשר הבדלחי לכם לשמא. (פב) והבדלחם בין הבהמה המהורה לממאה. מין לריך לומר בין פרס לממור, שסרי מובדלין ונכרין סס, מלם בין

~~b~~6

خكنان خن ירווָה וַאַּבְּדֵּל אֶהְבֶם מִן־הָעַּמָּים نٺٽڻت خرظيم، ٥ ڏر گليم لاڻ

كَلُور: מו מממנא למטני פלטון לבות אלא ג' נאפבותים זטכון יטבעו פובמי פוישיו אַבי

should be Mine. apart from the peoples, that ye the Lord am holy, and have set you And ye shall be holy unto Me; for I

וֹבׁנְּמִנְ אָטָׁם בַּמִנְיֵם בָּם: (G) מ"ר ואַישׁ אַרֹאַשָּׁה בִּי־יִהְנָה בָהָם

נטבע פֿמּלאַ בּוּגַלע: ון או זכורו אָטַקטָלָא. אַלבֿר אַן אַטַא אַבי, וַבִּי, בַבוּוָן

their blood shall be upon them. they shall stone them with stones; spirit, shall surely be put to death; divineth by a ghost or a familiar A man also or a woman that

The Haftarah is Amos 9:7 - 9:15 on page 156. Sepharadim read Ezekiel 20:2 - 20:20.

אַלְטְׁם לְזָפֹּׁמִּ לְאָרִיִּשְׁמֵּא בֹּתַמֵּיוּ: מִיִה לָאִיִּסְהַאַּב בַּעַמִּיה: י אָּבְ'תַפְּעֵׁלִים בְּגֵּלְ אַעַּבְׁן וְאָמִּבְעֵּ בִּגִּי אַעַבוּן וְמִימִּב לְעִוּן מִּבְ א^{מנר} ניַאַּטֶר יְהֹנְהֹ אֵל־מֹשֶׁה אֲמָר נִאַטַר יִיְ לְמִשֶּׁה אֵיטַר ַלְבְּחַנִּיֶּאִ

ڹڂڰ۬ڶڹڹ ﴿ كُمُّ لِمَا لَكُمُّ لِمَا لَكُمُّ لَذُمْ لَكُمُّ لَا يُحْمِّينِ لَكِمُّ لِمَا لَكُمُّ لَذِي لَكُمُّ لَذِي ال בֿ**ָר אַם לִאָּאַרְוּ** עַפֿרָב אָלְגִר אֶלְבִין לְפֿרִיבִיה דְּפָרִיב לִיה

וֹלְ~~בֹ~~בִנִינִי וּלְאָּבוּנִיִּי:

เอยหะ אַלְיוּ אַשָּׁר לְאִּ־תְּיְתָה לְאֵישׁ לֶה לֵיה דְּלָא תַּנָת לֹגְבַר לַה יְשָׁמֵּא:

הקתילה הקריבה ולאַחָהיה בְּתּילְהָא דְּקָרִיבָא

He shall not defile himself, being a himself.

and for his sister a virgin, that is near

לְאִ יִּסְּמֵּׁא בַּעַלְ בַּעַּמְּנֵי, לְנִי לְאַ יִסְּמֵּּעַ בַּעַבָּא בַּעַמֵּיה
 לְאִ יַסְּמָּא בַּעַלְ בַּעַבְּאַ בַּעַמְּיִה

profane himself. chief man among his people, to

> husband, for her may he defile unto him, that hath had no

daughter, and for his brother; father, and for his son, and for his

him, for his mother, and for his

shall none defile himself for the

Aaron, and say unto them: There

Speak unto the priests the sons of And the LORD said unto Moses:

dead among his people;

IXX

Lτ

97

except for his kin, that is near unto

- מליו עול מלכות שמים: ו הפי שבשמים גור עלי, חלמוד לומר והפדיל החכם מן סעמים לסיוח לי, שחהה הפדלחכם מהם לשמי, פורש מן סעבירה ומקבל רבי אלעור בן עוריס אומר מנין שלא יאמר אדס, נפשי קלס בבשר חויר, אי אפשי ללבוש כלאים, אבל יאמר אפשי, ומס אעשס (18) ואבדל אחכם מן העמים להיות לי. אם אתם מובדלים מסם הרי אתם שלי, ואם לאי, אתם של נבורדנלר ותביריו,
- (קב) כי יהיה בהם אוב וגוי. כאן נאמר בסם מימה, ולמעלה כרח, עדים והמראה במקילה, מויד בלא המראה בהכרח,
- ישמא בעמיו. זעוד שהמת זמוך עמיו, ילה מת מלוה (מ"כ שם ג): מלליס, מלמוד לומר סכסניס: 🗅 בני אהרן. אף בעלי מומין במשמע: 🗅 בני אהרן. ולא בנות אסרן (קידושין לס:): 🤇 א (1) אמור אל חבהנים. אמור, ואמרם, לסוסיר גדוליס על סקעניס (יצמוח קיד. מ"כ פרשחא א, א): בני אהרן. יכול ושגגמס מטאמ, וכן בכל חייבי מימות שנאמר בסס כרת:
- (2) כי אם לשארו. מין שמרו מלה השמו (שס ד):
- **10)**: (ε) הקרובה. (לנות את סאלוקס (מס ינ. ינתות ק.): אשר לא היוחה לאיש. (משלנ: לה ישמא. מנוס (מ"ל
- לסמלו, לסממלל סוא מכסונמו: של מקרם לם יטמם בעל בשפרו, בעוד שסים במוך עמיו שיש לס קוברין, שפינס מם מלוס, ובפיום שפר פמרפי, בפומו שסים (+) לא ישמא בעל בעמיו להחלו. לא ימתא לאשמו פסולה שהוא מחולל גה צעודה עמו (שם מו. יצמות כצ:), וכן פשומו

לِي يَرَقُرُكِ بَجْدَهُبُكَ كَيْ يَهُلُهُ، يَخَدُهُلُكِيا كُمْ يُعَدِّرِنَا عَدِيرَ: ל קרחַה בָּראִשָּׁם וּפְּאָת וְקָנָם √¾⁻(
, 'qrnr)[
, 'qrnr]

מַלוניבָם וְהָיי קָבָישׁי אַמָּג יִרוָֹר לָחָם אֵלֹהַיהָם הַם ֶ יִחַלְּלֵוּ שֵׁם אֵּלְתֵיהָם כֹּי אָּער. לבמום יביו לאלביבם ולא פיישון יבון בבם אלהבון

בְּיַקְלְשׁ הָוּאַ לֵאֵלְהָוּי: เหล็บ รู่กะลับ ผลเล็บ วุล เล็บเ אַשָּׁה זְנָה וַחֲלְלָהׁ לָא יִּלְּחוּ

לבוְהָ אָלָג וֹעוֹיִע מִלצהַהֹכֶּם: הַוּא מַקְרָיב קַדִּשׁ יְהָיֶה־לֶּךְ בָּי וְלְגַהִּשְׁנִ כֹּוְאָנַ בְּמָם אֶּבְנֵוּוֹבַ

نهٰتاء: (۵) אָרַ־אָבִיּהָ הָרִיא מְחַלֶּלֶת בָּאָשׁ לְמִמְעִי מִפְּרִישָׁה אַבוּהָא הִיא יבַּע אָּגָה כַּנִיוֹ כַּג עַנוֹל לְזְנִוֹע יבַע וּבַּע בַּנִין אָבָּג עַעַעַבַּ

> יפָּטָא גַּבַלַנְבִיוּן לָא יַנַּלָּבוּוּן לא ומובסון מובס בבושוון

> אָבְבַבוּנוּ אִפּנוּ מַבַּבוּבוּו וּיִבוּוּ نْزْء تَقَرْبا مُمْء يُجْزَقَتِبا

הוא קרם צֶלְהַיה: מבעלה לא יסבון אַרי קדיש ĿĊĊĊĊ لاثاناتها אַטַּטַא מַמִּגוֹא וּמָטַבא בָא

باكلي شحدا: וֹנוּג לַבְּ אָנוּג פֿבּגהָ אָלֹא וֹנֹ אָלְחָף הוא מְקָרֵיב קַדִּישׁ וטֹלבּהַמּנוּע אָבוּ זֹע לוּוֹבּוֹ

משטלא בוולא ששולר:

make any cuttings in their flesh. off the corners of their beard, nor their head, neither shall they shave They shall not make baldness upon

they do offer; therefore they shall be made by fire, the bread of their God, God; for the offerings of the LORD and not profane the name of their They shall be holy unto their God,

God. her husband; for he is holy unto his they take a woman put away from a harlot, or profaned; neither shall They shall not take a woman that is

LORD, who sanctify you, am holy. he shall be holy unto thee; for I the for he offereth the bread of thy God; Thou shalt sanctify him therefore;

shall be burnt with fire. harlot, she profaneth her father: she she profane herself by playing the And the daughter of any priest, if

ולני יודע שהיה שרמת: . אחם, חלמוד לומר לא ישרטו שרטח, לחייב על כל שריטה ושריטה, שחיבה זו יחירה היא לדרוש, שהיה לו לכחוד לא ישרטו ישרשר שרשת. לפי שנאמר בישראל (מכומ כא.) וְשֶׁבֶּט לְנֶפֶשׁ לֹהׁ מִפְּנִי (שם כת.), יכול שרט חמש שריטות לה יהא חייב אלה וּרְסִיּעָנִי יסחׁ מייב, לכך נחמר לחׁ יגלמו, שחינו מייב חלה על דבר סקרוי גלוח ויש בו סשחחס ווסו חער: ובבשרם לא ג. קידושין לו. מכוח כ.): ופאה זקנם לא יגלחו. לפי שנאמר בישראל ולא משחיח (ויקרא ימ, כו), יכול לקטו בְּעַלְקַט קרמס, מס כאן כל סראש אף לסלן כל סראש במשמע, כל מקוס שיקרם בראש, ומס לסלן על מם, אף כאן על מם (מ"כ פרק א, לא יסא חייב על כל סראש, חלמוד לומר בראשס, וילמדו ישראל מסכסנים בגזרס שוס, נאמר כאן קרחס ונאמר לסלן בישראל (3) לא יקרחה קרחה. על ממ, וסלם אף ישראל סיוסרו על כך, אלא לפי שנאמר בישראל בין עיניכס, (דבריס יד, א) יכול

- (a) קדושים יהיו. על כרמס יקדישוס בימ דין בכך (מ"כ פרק מ, ו):
- אחד מן הפסולים לכהונה (קידושין עו.): הפסולים שבכסונה, כגון בת אלמנס מכסן גדול, או בת גרושה וחלולה מכסן הדיוע, וכן שנסחללה מן הכסונה על ידי ביאת (ע) אונה. שנבעלה בעילם ישראל האפר לה, כגון חייבי כרימום או נמין או ממור (יבמום שא:): הדלדה. שנולדה מן
- לפתות ראשון בכל דבר, ולברך ראשון בסעודה (גימין נמ: מ"כ): (8) וקדשתו. על כרמו, שאם לא רלה לגרש, הלקטו וימרסו עד שיגרש (יבמות פת:): קדוש יהיה לך. נסוג בו קדושה
- עליו ארור שוו ילד, ארור שוו גדל (שם נב.): בדבר (פנסדרין נה.), וסכל מודיס עלם דבר סכמוב בפנויס: - אח אביה היא מחללה. מללס ובומס הם כבודו, שהומריס (9) כי חחל לזנוח. כשממלל על ידי ונים, שסימה בה זיקה בעל, וזימה או מן האירופין או מן הגשואין, ורבומינו נמלקו

וללבוו לא ופרם: עַבְּנְדְיִם אָתַראָמִוֹ לָאִ יִפְּרָע וּמִבְא אָנוַיִּדְוּ לִלְּתָּה אָנוַ ·· ייצַק עַל־רֹאִשָּׁוֹ שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָהֹ וְתַכֹּתֵן תַנְּדוֹל מֵצֶּחָוּר צֵּשֶׁר־

לַאָּבוּנוּנְלָאִמוּנִ לַאִ וֹמַּמָּא: וֹהָלִגְ פֹּֿגְ_וֹפֹּמִּטִ טֵט גַאָּ וֹבֹאָ וֹהַגְ פֿגְ וֹפֹּמִט מִיטֹא לְא יִיתוּגְ

هُمُّلًا مُمْلِنًا هُمِيْنًا مُكْرًا هُنْ هُدَا خُرْدِ مُمْلِ يُحافِع יו יְחַלֵּלְאָת מִקְבַּיִּשְׁ אֵלְבְּוֹיִוּ בְּי גְּזֵוֹר יִחִילִ יְתְיְ מִּקְבִּיִּשְׁא בַּאֶלְחַיִּהִּ וּטָן הַטָּלְבָּׁהָ לָאִ הָּאִ נְלָא יָטוֹ מַלֵּבְּהָא לָא יִפּוַּל נִלָּא

ישרפל ן וווא אַשָּׁר בִבְּתוּלֶיהַ יָקּה:

בְּתּלֶר מִעַּמָּיו יַמָּר אָשֶּׁר: אָת־אַלָּה לַאִּ יָקָּה בָּי אָם־ * אַלְמִנֶּהְ וּגְרוּיִשְּׁהֹ וַחֲלְלָהׁ זֹּנְּה

יְהוָה מְקַדְּשִׁי: (a) י וֹלְאֻ וֹעַכֹּלְ זַבְׁמֹן בַּׁמֹּמֵוֹנִ כָּנְ אָדָנִ וֹלָאִ זִעִוּלְ זַבְּמִנִי בַּמַמִּנִי אָבִי

שני וַיְרַבֶּר יְהְוְה אֶלְ מֹשֶׁה כֵאמְר: יִּמַכִּיל יִיְ עָם מֹשֶׁה לְמֵימַר:

المناجدة المنابع المنابع المناهد المناهد المناهدة المناع בּבּּר אֶּלְאַנִינִוֹ לָאמָר אָּנִה מּבִּילְ מִם אַנִּירוֹ לְמִּימִר יִּבִּר

ڲٛڔڷؚڔڹ

ולְבוּמִוְנִי לְא יְבַזָּמ: ינו בישיה לא ירבי פירוע לוּוֹבְבָּוֹנִע לְמִלְבַּהְ וֹע לְדוּהָוֹא لناركات، בְּיִמְּרַק עַל בֵישִׁיה מִשְׁחַא וֹבְיבִילָא ドバロロロス

לְאָבוּהִי וּלְאָמֶיה לָא וֹסְתָאַב:

בְּאֶלְבִינִי מְּלְנִיוֹ אָּלָא וֹֹ:

וְעוּאַ אִשׁעַאַ בַּבַעוּלַעָּאָ וַסַב:

XUUX: אָלְבֵּון בְּחוּלְהָא מִעַּמִיה וַסַּב מֹמֹמֹמֹא נֹע אַבֶּוּן בָא נֹפַּד אֹבׁמֹלִא וּמִמֹבַבֹּא וֹעֹלָגלָא

אָלָא !! מִלַּבְּשְׁיִבּי:

עוּבְבָּנֹא בֻּבָם אֶבְבוּוּה: מִנִּם לָאִ יְלַנְּדְ לְעַלֵּנִיתְ לְטִם מִנּמָאִ לָאִ יְלַנָּרָ לְלַנָּרָאִ

> loose, nor rend his clothes; shall not let the hair of his head go consecrated to put on the garments, anointing oil is poured, and that is his brethren, upon whose head the And the priest that is highest among

father, or for his mother; body, nor defile himself for his neither shall he go in to any dead

his God is upon him: I am the consecration of the anointing oil of sanctuary of his God; for the sanctuary, nor profane the neither shall he go out of the

virginity. And he shall take a wife in her

own people shall he take to wife. shall he not take; but a virgin of his profaned woman, or a harlot, these A widow, or one divorced, or a

LORD who sanctify him. among his people; for I am the And he shall not protane his seed

:Saiyss And the LORD spoke unto Moses,

91

S١

þΙ

٤і

11

God. approach to offer the bread of his hath a blemish, let him not throughout their generations that Whosoever he be of thy seed Speak unto Aaron, saying:

(10) לא יפרע. לא יגדל פרע על אבל (מ"כ פרשמא ב, ג), ואיזסו גידול פרע יומר משלשים יוס (מנסדרין כב:):

ולאמו לא ישמא. לא גא אלה להמיר לו מת מלוה (שם מו: מ"כ שם ד): (II) ועל כל נפשח מח. נלסל סממ: נפשח מח. לסביל רביעים דס מן סמם שמעמל נלסל (נויר למ.): לאביו

שאינו מחלל בכך אם סעבודה, שהחיר לו הכחוב, הא כהן הדיום שעבד אונן חלל: גדול מקריב און, וכן משמעו, אף אם ממו אביו ואמו אינו לריך ללאמ מן המקדש אלא עובד עבודה: ולא יחלל אח מקדש. (12) ומן המקדש לא יצא. אינו הולך אחר המטה (מ"כ שם ה. סנהדרין יח). ועוד מכאן למדו רבוחינו (שם פד.) שנהן

(11) וחללה. שנולדם מפקולי כסונס:

(EI) ולא יחלל זרעו. סא אס נשא אחם מן הפפולות, זרעו הימנה חלל מדין קדושה כהונה:

(עו) לחם אלהיו. ממכל מלסיו, כל שעודה קרוים לחם, כמו עַצַּד לְמָם רַצּ (דנימל ה, מ):

אָן שֶּׁרְוּעַ: יקָרָב אָישׁ עּוּר אָי פִפָּחַ אָי חָרֶם בָּי בְּלְ־אֶישׁ אֲשֶׁרְ־בָּוֹ מִוּם לָאֵ אֲבֵי כָלְ וּבַר דַּבֵיה מוּמָא לָא

בְגָלָ אָנְ שֶׁבֶּר יֶר: eı אַן אִישׁ אֲשֶׁר ִיְהְיֶה בָּוֹ שֶׁבֶּר ַ

: ئاھُلا אָן גָרֶבְ אַן יַלֶּפֶת אָן מְרָוֹחַ אָוַיִּנְבָּן אִיַדְל אִוּ שִׁבַּלָּלְ בִּמְּיִנִיּ

لأذبن ذبح نتم خنظانت: אָת־אִשֶׁי יְהְוָהְ מָוּם בֹּוֹ אֲת לֶחָם ته هَيَازَا يَحَيَّا كُمْ يَؤْكُ كُومَ جُرَحَارُ لِد בַּלְאָנְהָ אָהָרִבְּוֹ מִוּם מִנְּבַת

ימן־הַקּדִשִּׁים יאַבֶּל:

₩. יְחַלֵּלְ אָחַ מִּקְּדְּשְׁׁי בֶּי אָנִי יְהְוָה מִיּמָא בִּיה וְלָא יַחֵיל יָה בּ הַפּּוְבָּחַ לְא יַגַּשׁ בְּירְמָיִם בִּיוֹ וְלְאַ יּלְמַּוְבְּחָא לָא ִיִּקְרַב ְאֲרֵי אַן אָל הַפָּרֹכָת לַאִּ יָבֹא וָאָל בְּרָב לְפָּרוּכְהָא לָא יִיעוּל

וֹלַבְד יָּבָר מְּנִיר אַנְ עַזְּיִר אָנְ

אַן שַׂבֶּר יֶדָא: או גַּבַר דִּיהִי בֵיה הָבָר רַגָּלָא

מְנִיס פַּהְדִּין: למנוני או זובן או נונן או או גְבָין אוֹ דוּקָא אוֹ הַלִּיז

מומא ביה ית מורבו אֶלְהַיה לַלְבְּׁלָא יָנוּ לַוּבְּבָּוֹא בַּיִּה בּאַבַרוֹ כְּבַנָא לָא וּקָרַב כַּלְ לַבַר בְּבֵיה מוּמָא מִזַּרְעָּא

ליבהוא ימן ליבהוא "יכול: ڲڴڷؠڬ はんにずるい

מֹלֵבְׁהָת אָבוּר אָנָא וֹן מִלַבְּהְּבוּוֹ:

too long, hath any thing maimed, or anything blind man, or a lame, or he that a blemish, he shall not approach: a For whatsoever man he be that hath

broken-handed, or a man that is broken-footed, or

stones crushed; scabbed, or scurvy, or hath his hath his eye overspread, or is or crook-dacked, or a dwarf, or that

offer the bread of his God. blemish; he shall not come nigh to the Lord made by fire; he hath a To egnirothe offer the offerings of priest, that hath a blemish, shall no man of the seed of Aaron the

both of the most holy, and of the He may eat the bread of his God,

٤٦

7.7

17

81

the LORD who sanctify them. profane not My holy places; for I am because he hath a blemish; that he nor come nigh unto the altar, Only he shall not go in unto the veil,

ועינו אחם קענה, או שוקו אחם ארוכה מחברתה (שם מ:): שקוע בין שמי סעיניס, שכומל שמי עיניו כאחת (בכורות מג:) 🛚 : שרוע. שאחד מאיבריו גדול מחבירו, עינו אחם גדולס (18) כי כל איש אשר בו מום לא יקרב. אינו דין שיקרנ, כמו הַקְרִיבָּהינָא לְפָּמָמָן (מלארי א, מ): חרם. שמועמו

(פכוכום ממ.): - מרוח אשך. לפי המהגוס מְרִים פַמַדִין, שפחדיו מרוסמיס, שביליס שלו כמומין. פחדין למו גידִי פַמַדַו (דברים כח, כז), כשממוך גרב אלל חרם קורא לילפח גרב, וכשהוא ממוך אלל ילפח קורא לחרם גרב, כך מפורש בבכורוח יום המיחה, והוא לח מבחוץ ויבש מבפנים. ובמקום אחר קורא לגרב שחין הלח מבחוץ ויבש מבפנים, שנאמר ובגַבֶב ובֶּמֶבֶם שמין סס: גרב. זו סמרם, שמין סיבש מבפניס ומבמרן: ילפה. סיא מזוים סמלרים, ולמס נקראם ילפם, שמלפפם וסולכם עד מלוון, שסוא דומס למולעת אותו סמוט, וכן כינוסו מכמי ישראל במומי סבכור מלוון נמש עִינָב (שֹס): - גרב וילפח. מיני שהיא עוגל המקיף את השתור שקוראים פרוניל"א, והחוע הזה פותק את העוגל ונכנס בשתור. ותרגום תבלול היליז, לשון לח.), כמו שַנּוֹמֶש בַּיֹּק (ישעיש מ, כב): או חבלל. דבר המצלצל אח העין, כגון חוע לצן הנמשך מן הלצן ופוסק צםירא, (OS) או גבן. שוריליול"ש בלע"ו, שגביני עיניו שערן ארוך ושוכב (שס מג:): או דק. שיש לו בעיניו דוק שקורין עיל"א (שס

לחם אלהיו. כל מחכל קרוי לחם: (25) כל איש אשר בו מום. לרצות שלר מומץ (מ"כ פרק ג, ל): - מום בו. בעוד מומו צו פקול, הל לס עבר מומו כשר: יְשׁבְרֵוּ (מיול מ, יו):

מפורש בובחים (קה:): המלואים, אבל בחום ועוק על קדעים קלים לא יאכל, עלא מלינו זר חולק בהן, לכך נאמרו קדעים קלים (מ"כ פרק ג, ח), כך למס נאמרו קדשים קלים, אם לא נאמר סיימי אומר בקדשי סקדשים יאכל בעל מוס, שמנינו שסומרו לור, שאכל משה בשר (22) מקדשי הקדשים. אלו קדשי סקדשים: ומון הקדשים יאכל. אלו קדשים קלים, ואם נאמרו קדשי סקדשים,

「点に数く: (E)

زَهُمْ _ خُمْ خُرْدُ فَتِينَا لَمُو خُمْ خُرْدُ نَهُلُهُمْ: אֶל־אַהֶרְן וּמִלֵּיל מֹשֶׁה עִם צַּהַרֹן וְעָם

his sons, and unto all the children of So Moses spoke unto Aaron, and to

77

IIXX

חוד ווְדַבֶּר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמִר: ימַלֵּיל יִיְ עִם מֹשֶה לְמֵימַר:

בּבֶּר אֶּלְאַנֹיגֶן וֹאָלְבַלֹּוָת מִכָּגַל מִם אַנַוֹרָן וֹמִם בֹּתִנִי,

מַלַבְּאָנִם לֵנְאָנָנִ יְּבַוְּנֵבִי ئْلَخْكُرْ هُلِيَةُ لَا يُقْلُ كُلُهُمْ كُيُّهُ لِيَّالًا لِيَّالًا لِيَّالًا لِيَّالًا لِيَّالًا لِيَّالًا لِيَ ء لنقلد ر مَعْلَهُ، حُدْدَ نَهْلَهُمْ لَمْ الْخَلَهِ الْمُ

מלפני אַני יהוה: מַלְיִוּ וְנִכְּרְמָבִי הַנָּבָּשָׁהַ הַבָּוֹגִא هُم يَنْ كُلُم مِنْ الْأَلِيمِ الْكُلُمِينِ فَرِيلِهُمْ لِمِنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ י אָּגְחָו אַמְּבְוַלְעַבַּ מִכֹּלְ זַבְהֹבֶּם וּבַב בּוֹלֵבַב מִכֹּלְ זַבְהֹבִוּן هُوْد هُرَبُو جُبِرِترجُو جُحِ هِرهَد خُبيا خُبُدَرديا جُحِ

מְמֵׁנִי מִּבְבַעַ־זְּבַתִּ: מְמֵא נְפָּשׁת אַּג אָנשׁ אֲשֶׁר הַצָּא מֹר אָמֶוֹר יִמְּנְיִר וְתַּנְּעָּתְ בְּבְּלִיךְ יִיכִּוּלִ מַּר בְּיִרְבֵּי יְרִיקְּרָב + בְּרוֹעַ אַוֹּ זְּבְ בַּקְּקְׁבְשִׁים לְאִיאַבְלְ סִנִיר אוֹ דָאִיב בְּקוּדְשִׁיָּא לְאִ אַנְהַ אָנְהַ מֹזְּנַת אַנַוֹן וֹנַיגּא וּבֹר וּבֹר מִזָּוֹהֹא בֹּאַנַוֹוְוֹנִיגּא

X[X []: בַּנְנְבְׁמָּג בֹּאִנּנִן מַלֵּבְׁמָּגו בֹּנִבּמָ וֹמְבֹאֹכ וֹלַא וֹבֹלוּן וֹנוּ מִּלֹא なんごうがん

מן בְּרְמֵי אָנָא יְיָ: מַלְנְהִי וְיָשְׁמֵיצֵי אָנְשָׁא הַהוּא

בושוט מונע מכבע זבמא: בְּבֶר טְמֵי נַפִּשָּׁא אִוֹ וָּבַר

> :gaiyse And the Lord spoke unto Moses,

name: I am the LORD. and that they profane not My holy Israel, which they hallow unto Me, the holy things of the children of that they separate themselves from Speak unto Aaron and to his sons,

Defore Me: I am the LORD. that soul shall be cut off from having his uncleanness upon him, of Israel hallow unto the LORD, the holy things, which the children generations, that approacheth unto all your seed throughout your Say unto them: Whosoever he be of

seed goeth out; or from whomsoever the flow of any one that is unclean by the dead; he be clean. And whoso toucheth shall not eat of the holy things, until Aaron is a leper, or hath an issue, he What man soever of the seed of

(שסי.): ולא יחלל אח מקדשי. שאס ענד, ענודמו ממוללת לספקל: (ES) אך אל הפרכח. לסוום שבע סומום שעל ספרכם: ואל המזבח. סמיצון. ושניסס סוצרכו לסכםב, ומפורש במ"כ

(ב) וידבר משה. המלוה הואם: אל אהרן וגר ואל בל בני ישראל. להוהיר בית דין על הכהנים (שם יב.).

(2) וינורו. פין נוירס פלפ פרישס, וכן סופ פומר וַיִּנְוֹר מֵפַׁמַבַי (ימוקפל יד, ו), נְוֹרוּ פְּמוֹר (ישעיס ה, ד), יפרשו מן סקדשיס

אשר הם מקדישים לי. לרצות קדשי כסניס עלמן: בימי טומאאן. דבר אחר וינורו מקדשי בני ישראל, אשר הם מקדישים לי ולא יחללו את שם קדשי, שרש המקרא ודרשהו:

(+) בכל שמא נפש. במי שנעמל במה: (ובמיס מג:): - וגברחה וגרי. יכול מלד זה ללד זה, יכרם ממקומו וימיישב במקום אמר, מלמוד לומר אני ה', בכל מקום אני: הכמוב מדבר, על כרמך ממשמעו אמה למד, במי שעומאמו פורחת ממנו הכמוב מדבר, וזהו האדם שיש לו עהרה בעבילה וכוי: ושמאחו עליו. ומומחם החדם עליו. יכול בבשר הכחוב מדבר ומומחםו של בשר עליו, ובמהור שחכל את הממח . אם כן קרבו מסיריו, ואם סאמר שלש כריסוס בטומאס כהנים למה, כבר נדרשו במס' שבוטוס (1.) אחם לכלל, ואחם לפרט במ"כ (פרשמא ד, ז), וכי יש נוגע מייב, אם כן מה מלמוד לומר יקרב, משיכשר להקרב, שאין מייבין עליו משום מומאה, אלא שהרי נאמר כרח על האכילה בלו אח אהרן שחי כריחוח זו אלל זו, ואם על הנגיעה חייב לא הולרך לחייבו על האכילה, וכן נדרש קדש לא מגע, (ויקרא יב, ד) אוסרה לאוכל, ולמדוה רבומינו (ובמים לג:) מגוירה שוה. ואי אפשר לומר שמייב על הנגיעה, (E) כל איש אשר יקרב. אין קריבה זו אלה הכילה, וכן מלינו שנהמרה הוהרה הכילה קדשים במומחה בלשון נגיעה, בכל

ישְׁמָאַבְוָ לְכָּבְ מִּמְאָבׁוִי: אַמֻּבְוּ וֹמְלֵאַבְלְוּ אַנִּ בֹאַבַבְם אַמֶּב בּוֹסְמַאַב בַנִים אַנְ בַאַּנְמָאַ אָנַאָּנְתְּ אַׁמָּבׁ נִינְּהַ בַּבְרַמְבָּוֹ

בָּ אִם בַבַּבַּן בַּמָּנִם: בְּלָאִ יאַכַלְ מָּוֹרַהַקָּבָּיִם ³ ֻנְפָּשׁ אֲשֶׁרְ הִּנִּע־בֹּוֹ וְטְּמְאָה עַּדִ

מו ַבַּפַבְּאָנם בָּי כַבַּעָּנִי בִּיּאָנִ

לְמְּמְאָרַ־בָּהְ אָנֵי יְרֹוְרָה: 8 ţcţr rợrạn q×

אָלָנְ יְרוָרָה מְקַדְּשֶׁם: מְּלְיוֹ הַשְּׁא וּמֵתוּ בִּוֹ בֵּי יִחַלְּלְוְדֵּוּ יִקְבָּלְוּוּ עֵלְוִהִי חִוֹבָא וִימוּתוּוּ וְאָמֹנֵנִי אָנַרַ מִאָּמֹנִנְיִי וֹלְאָ וֹאָאִי

حَيْرًا إِشْجَابًا لِمُحَالِمُ الْمُحَالِ الشَّاءِ الْمُحَالِ الشَّاءِ الْمُحَالِمِ الْمُحَالِمِ الْمُحَالِمِ

יאָבְלוּ בְּלַהְהָּיִ הוא נאכל בו ויליד ביהו הם פקפיה הוא ניכול ביה וילידי أرتا خد نظت بُقم ظناً حَفْظِ نَحْدَا جَدَد نظتاً نَقِم ظَنَا

> בּיִסְתְאַב לֵיה לְכֹל סָאוֹבְתֵיה: או ינבר דיקרב בכל רחשא

> בְּעַיָּא: طيلهزي يخزتنا يخفن خفتي הב במהא ולא הכול מן אָלָהָ בְּנִלְנַר בָּיה וִיהֵי מְסָאַר

לַחָמֶיה הוּא: פו ייכול מו קודשנא אַביי ע יבָא הַשְּׁמֶּהְ וֹמְבִיר וֹאַנוֹר יִאָכָּלְ יִכְּמִיעַלְ אָנְמֶאָ וִיִּרְבִּי יִבְּתִּר

לאַסְׁעַאַּבְאַ בַּעַ אָּנָא גָּי: יאַכֿע וֹבֹילָא ינֻבֹּינִא לָא יוֹכוָע

ביה אַרַי יַחַלינִיה אַנָא יָיָ ווֹשְׁבוּו וֹט מַשִּׁבַט מִוּמָבוּ וֹלָאָ

ייכול קודשא: שַּוְעַבָּא בַּבְּעַבָּא נַאָּנִירָא לָא י וֹכֹּלְ זִּרְ לְאִרֹאָכֹלְ לַבְּתְ שִוּתְּד וֹכֹּלְ טִוּלְוָנִוּ לְאִ וֹיכִוּלְ לִוּבְתָּאִ

בומוש אַנּוּן וֹנְבְּלְוּן בְּלְטְמִוש:

whatsoever uncleanness he hath; he may take uncleanness, made unclean, or a man of whom swarming thing, whereby he may be or whosoever toucheth any

unless he bathe his flesh in water. shall not eat of the holy things, shall be unclean until the even, and the soul that toucheth any such

bread. of the holy things, because it is his be clean; and afterward he may eat And when the sun is down, he shall

himself therewith: I am the LORD. of beasts, he shall not eat to defile That which dieth of itself, or is torn

the LORD who sanctify them. die therein, if they profane it: I am charge, lest they bear sin for it, and They shall therefore keep My

the holy thing. or a hired servant, shall not eat of the holy thing; a tenant of a priest, There shall no acommon man eat of

house, they may eat of his bread. of it; and such as are born in his purchase of his money, he may ear But if a priest buy any soul, the

11

אשר ישמא לו. כשיעורו לממל, וזסו כזימ: - לכל שומאחו. לרצוח נוגע צוב, וובס, נדס, ויולדם: (a) בכל שרץ אשר ישמא לו. נשיעור סרמוי לממת (מ"כ פרק ד, ד), נכעדשה (הגיגה ית. מ"כ): או באדם. נמת:

(א) נפש אשר הגע בו. באחד מן סממאים הללו:

- (ד) ואחר יאכל מן הקדשים. נדרש בינמות (עד:) נתרומה, שתותר להכלה נהערב השתש: מן הקדשים ולה כל
- ומשל, אלא עומאה אכילה צביה הבליעה, אסור לאכול בקדשים, וצריך לומר וערפה, מי שיש במינו ערפה, יצא נבלה עוף עמא (8) גבלה ושרפה לא יאכל לשמאה בה. לענין המומאה הזהיר כאן, שאם אכל נצלה עוף מהור שאין לה מומאה מגע סקדשים:
- (9) ושמרו את משמרתי. מלחליל מרומה במומחת הגוף: ומחו בו. למדנו שהיח מיחה בידי שמים (סנהדרין פג.): שלין במינו מרפה:
- שיילם בשם, בם סכמוב ולמדך כפן, שפין גופו קנוי לפדוניו לפכול במכוממו (יבמום ע.): לפיכך מושב זס נקוד פממ, לפי שסוא דבוק, ואיזסו מושב, זס נכלע שסוא קנוי לו עד סיובל, ואיזסו שכיכ, זס קנוי קנין שניס (10) לא יאכל קדש. בתרומה הכתוב מדבר, שכל הענין דבר בה (שם פג:): חושב בהן ושביד. מושבו של כהן ושכירו,
- ממקרם הוה, שאף הים קנין כספו (כמובות נו:), ועוד למד ממקרם מחר כל עהור בביתך וגו' בספרי (קרם יו): (11) וכהן כי יקנה נפש. ענד כנעני שקעי לגופו: ויליד ביחו. אלו בני השפחוח, ואשח כהן אוכלח בחרומה מן

עאַכֶּל: הָוא בּטְרוּמָת הַפֶּּדְשָׁים לָא חִילוֹנִי וּבְּטַ כְּטְוֹ כֵּּג טַטְגָוֹטַ לְאָנִתְ זְּנַ וּבִּטַ כְּטָּגוֹ אָבַג טַבֵּג לְנָבַב

אָבְבּנִיט אָבְיִנִי פֹּנְמוּנְיִינִי מִבְּנִטִם בַבּנִינ אָבִּוּטַאַ בַּנַבּנִינִים נּוּ װְּרְוּשְׁׁה וְזֶּרַעֵּ אֵין לְהֹּ וְשְׁבֶּה וּמִּתְּרְכָּא וּבַר לֵית לַה וּהְתוּב וּבַת־פֹהַן בֹּי תִּהְיָה צַּלְמָנָה וּבַת פָהִין צֵּבִי חָהֵי צַּרְמָלָא

श्रुप-प्युद्धः أنْهُكَ لَتَظْهُمُ بِعِيْمِ مُحْدِد لَثَمَا لَمُحِتَا لَنْهِمَكَ بِدِيْهِمِيهِ مُحِيِثِد لَيْعَالِ ti lại, װּ בּּוּ־וֹאַבָּלְ בְּשְׁבֵשׁ בִּשְׁגְוֹּ וּנְבַר אֲבֵי וִכוּלְ מִּיּדְשָׁא בְּשְׁלִיּ

نَشِلَكُمْ كُلُّ كُمُّكِ لَلَّهُ اللَّهُ لَا يُنْظِلُهُمْ ثِنْ لِمُلْكُمُ لِيَا لِللَّهُ اللَّهُ لَ יּ וֹלַאָּ וֹטַלְּבְוּ אָטַ לַבְוֹהָוֹ בֹּוֹוֹ וֹלָאִ וֹטַלְוּוֹ זִי לַנּּוֹהָוֹא צַבֹּוֹוֹ

רְּנְהַ מְּלַדְּשֶׁם: (פּ) באַבְלִם אָעַ בַּלְהְהִנְיִם כַּּג אָלָג וַעוָבָּגוֹ בַּמִגַּבְעוָוֹ בַּסִוּאָבָא

לידשיא לא היכול:

אָבִיהָ תּאַבֻּלְ וְּכְלִ-זֶּרְ לִאַ-יִאַבַל מִלַּחָמָא דַּאַבוּקא מִיכוֹל וָבְלֹּ הילוני לָא יִיכוֹל בָּיה:

לְכְּעַנְא נְת קּוּדְשָׁא:

אַמִּטְר וּיקּבְּלוּן

عرْعَ رَبِهِ إِبَالِمَ هِاكُ مَنْ قِلَا الْهُمُ الْهُ إِنْ مِنْ فَا مَنْ قِلَا الْهُمْ أَلَيْنِ قِلْ

apart from the holy things. shall not eat of that which is set married unto a common man, she And if a priest's daughter be

there shall no common man may eat of her father's bread; but father's house, as in her youth, she child, and is returned unto her widow, or divorced, and have no But if a priest's daughter be a

give unto the priest the holy thing. fifth part thereof unto it, and shall through error, then he shall put the And if a man eat of the holy thing

which they set apart unto the LORD; things of the children of Israel, And they shall not profane the holy

the LORD who sanctify them. they eat their holy things; for I am iniquity that bringeth guilt, when and so cause them to bear the

:Saring: And the LORD spoke unto Moses,

Δı

91

(בו) לאיש זר. ללוי וישראל:

- לנינות (שם קת:): ומן שסורע קייס (יבמום פו.): - וכל זר לא יאבל בו. לא בא אלא לסוליא אם סאונן שמוסר בסרומס, זרום אמרסי לך, ולא (13) אלמנה וגרושה. מן סמים סור: וורע אין לה. ממנו: ושבה. סמ מס ים לס ורע ממנו, מקורס במרומס כל
- מולין, וסן נעשין מרומס (פסמיס לב.): (14) בי יאבל קדש. מרומס: ונחן לבהן אח הקדש. דבר סראיי לסיום קדש, שאינו פורע לו מעום, אלא פירום של
- (15) ולא יחללו וגרי. לסמכילם לורים:
- ו), סום קבר מת עלמו, כך נדרש במפרי (נשה לב): שמדברים באדם עלמו, וכן בְּיוֹם מְלֹאֹם יְמֵי כְּוֹכוֹ יְבִיּחֹ אֹמוֹ (במדבר ו, יג), סוח יביח את וכן ויקבר אמו בבַּיחׁ (דברים לד, שמרגם בְּמֵיכְּלְסוֹן בְּמוֹמַבְּסׁ, שלח לצורך מרגמו כן: והשיאו אוחם. זה חמר מג' חמים שהיה רבי ישמעחל דורש במורה (10) והשיאו אוחם. את עלמס ימענו עון באכלס את קדשיהס, שהובדלו לשם תרומה וקדשו, ונאתרו עליהם. ואונקלות

جَرِجُكِ: לבוסם אֹמֶבַוֹלִבוּ כִּיחוֹע كُلْ فَاللَّهِ مُرْجُحُ لِللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ עול בּישְׁרָאָלְ אַמְּר יַבְּרִיר יִמְן יִּיְרָרָיִאַ בּיִשְּרָאָלְ בִּיִּלְבִירִ אַישׁ אִישׁ מְבֶּית יִשְּׁרָאֵל וּמִן־ לְחִוֹן נְּבָר נְבָּר מִבּיָה יִשְּׂרָאֵל خْدِ خُتْرٌ نَشِلَهُمْ لَهُمَلَكُ لَاكْتُكُ الْمُمَا خُدِ خُتْرٌ نَشِلُهُمْ أَنْ مُلَا تجد څر هتيا نڅر ځئد نڅر

עגן ביקרבון בדם יי מַלֶּיל עָם צַּהַרֹן וִעָּם בָּנוֹהָי

burnt-offering; brought unto the LORD for a free-will-offerings, which are vows, or any of their offering, whether it be any of their strangers in Israel, that bringeth his be of the house of Israel, or of the and say unto them: Whosoever he and unto all the children of Israel, Speak unto Aaron, and to his sons,

בּבּהֹבות וּבֹהֹגוֹתם: יי לְנַׁקְּנֹבִים שֹׁמָנִם זֹבְנַ בַּבֹּלֶנַ לְנַגֹּלֹנִא לְכִוּן הָּלִנִם גַּבַּנ

בוובנא באמבנא ובמניא:

אָב, לָא לְבֹּהֹּלָא יִבי, לְכִּוּן:

בּבָּקר צַּוֹ בַצָּאַן מְמֶים וֶהָנֶה יַּ לַיהְנְה לְפַּלֵא נֶדֶר צָּוֹ לְנְדְבָּה וֹאִישָּ בֹּיִוֹלִנִיר זְבִּעַ הָּלְמִים

בי־לֹאַ לְרַצִּיוֹ יִהְיָה לָבֶם:

לְבַׁקּוְן כַּלַ מִּיִם לָאִ יִבִּיִנִי בַּוִי

מום לָא וְהֵוּ בֵּוּה: בה לה האלים והי לבענא פל לבנא או לנבלטא לטוב. או طيلهني كنا ن خفنه نظتر

الأبابا: מבים על המובח **الكالنالة** حَمُ يَكِ إِنَّا لَا يُؤْلُ كُنَائِنًا لِمُهُلًا אוֹנְבֶלֵּטְ אֵּוְ זְנְבֶׁרָ אֵּוְ וֹנְבֶּׁפְּטִּי

וֹמוּבׁלֹגֹא לָא שֹשׁנוּו מֹנִבוָו הֹכִ לא טֿפֿנדון אַבָּון פֿבֿם וֹזֹ או זללו או עולו או שוווו הוו או שלור או פסול

וְטַׁוָר וְחַסִּיר מֹבַבּטֹא פֿבַם וֹנֹי:

> But whatsoever hath a blemish, that beeves, of the sheep, or of the goats. offer a male without blemish, of the 6т

that ye may be accepted, ye shall

acceptable for you.

blemish therein. be accepted; there shall be no or of the flock, it shall be perfect to or for a freewill-offering, of the herd fulfilment of a vow clearly uttered, of peace-offerings unto the LORD in And whosoever bringeth a sacrifice

shall ye not bring; for it shall not be

Гокр. of them upon the altar unto the LORD, nor make an offering by fire ye shall not offer these unto the having a wen, or scabbed, or scurvy, Blind, or broken, or maimed, or

77

17

לא וערעי: הַעַּשְׁר אַלְוּ וּלְנָדֶר לְאִ יִרְצֶּר: לבלטא טּהַבוּג נטוע ולַנגבא בּ וְשִׁוְר וְשֶׁר שְּׁרִיּעִ וְקְלִים וְדְבָרוֹ

shall not be accepted. freewill-offering; but for a vow it mayest thou offer for a any thing too long or too short, that Either a bullock or a lamb that hath

- (13) נדריהם. סריעלי: נדבותם. סריוו (מגילס מ.):
- זכר בבקר בכשבים ובעזים. אלל לעולם סעוף אין לריך ממוח וזכרוח, ואינו נפקל למוס, אלא בחקרון אלר: (e1) לרצונכם. הגיאו דבר הראוי לרצוח אחכם לפני, שיהא לכם לרצון, אפיישמנ"ע בלע"ו. ואיזהו הראוי לרצון: המים
- (12) לפלא נדר. למפרים נדינורו:
- שלמבטן: לא חקריבו. שלש פעמיס, לסוסיר על סקדשמן, ועל שמיעמן, ועל וריקם דמן (ממורס ו:): ואשה לא חחנו. אוסרם מווימ, וכן ילפח ולשון ילפח כמו וַיִּלְפֹּח שִׁמְשׁוֹן (שופטים מו, כט), שלחוזה בו עד יום מיחה, שלין לה רפולה (בכורוח מל.): של עין שנסדק או שנפגס (בכורות לת.), וכן שפתו שנסדקס או נפגמס (שס למ.): יבלת. ורוא"ס בלע"ו: גרב. מין (22) עורת. שם דבר של מוס, ענרין בלשון נקבס, שלא יסא בו מוס של עורת: או שבור. לא יסיס: חרוץ. רים
- (23) שרוע. אברגדול מחניכו (בנוכוח מ.): וקלוש. פרקוחיו קלומוח: נדבה חעשה אחו. לנדק הנים: ולנדר.

(98) ביום ההוא יאכל. לא בא לסוסיר אלא שמסא שמימס על מנס כן, אל משמועוסו על מנס להכלו לממר, שאס ממשבו בו

(82) אחו ואח בנו. נוסג בנקבס, שלסור לשחום סלס וסבן או סבם, ואינו נוסג בוכריס, ומוחר לשחום סלב וסבן (מ"כ פרק

אבל ממימה מקבלו מהם, לכך נאמר למעלה (פסוק יח) איש איש, לרבוח את הנכרים שנודרים נדרים ונדבוח כישראל (חולין מומים לקרבן בני נח אלה אם כן מחוסרי הבר, ואח נוסגם בבמס שבשדוח, (חמורם ז.) הבל על המובח שבמשכן לה חקריבום, (32) ומיד בן נכר. נכרי שהציא קרבן ציד כהן להקריצו לשמים. לא חקריבו. לו צעל מום, ואף על פי שלא נאסרו צעלי

יאפילו טמאה, לכך נאמר בארלכס, לרבות כל אשר בארלכס, שאי אפשר לומר לא נלטוו על הסרוס אלא בארן, שהרי סרוס רְמִימִיס (עמום ו, יא), בְּקִיעוֹמ דַּקּוֹת, וכן קנס המרומם (שבת פ:): ובארצכם לא חעשו. דבר זה למרם שום בהמה וחיה בכליועודן בכים: ומעוך. מכגומון דְמֶכִים, וסלשונו בארמים, לשון כמישה: וכחוח. מכגומון דְרָמִים, כמו שַּבַּיִמ שַּבְּדִּלֹ למ:): נחוק. מלושין ביד עד שופסקו חומים שמלויים בקן, אבל ומונים הם במוך הכים, והכים לא ומלש: וכרוח. כרומין (42) ומעוך וכחוח ונחוק וכרוח. בביליס מובגיד: מעוך. ביליו מעורק: כחוח. כמושיס יומר ממעוך (בכורום

(92) לרצוכם חובחו. ממלמ וביממכס סוסרו שמסא לרלון לכס, ומסו סרלון:

מובם סגוף סול, וכל מובם סגוף נוסגם בין בלרן בין במולס ללרן (קידושין לו:):

למובה: לא ירצה. איום סקדש בא לרלום, סוי אומר ום סקדש סמובה (מ"כ פרק ז, ו):

מ, א מולין עמ:): אחו ואח בנו. אף בנו ואומו במשמע (מולין פב.):

יג:): משחתם. קוּוּלְסוֹן: לא ירצו לכם. לכפר עליכס:

(עב) בי יולד. פרט ליולה דופן (שם לה:):

ווַאַאַבוּי: עַקְרָיִינְיִר וְלְיִבְוְיִי וְּבְאַבְּצְבֶם לְאִ וְצִּנִיִר לְאִ יִּהְקָּרִבוּן פָּנִם ;; לי נמהוע ולטוע ולטוע ולקוע לא ודמרים ודרסים ודשליף

מְשְׁמִים בְּטִם מִנּם בְּם לְאִ יָרְצִּיּ אָרֵי חִבְּּוּלְחִוֹן בְּחִוֹן מוּמָא וּמִהַ בּּוֹ בַּבְּר לַאָ עַלֵּבַוֹנִתוּ אָטַ וּמִהַ בּּר הַּמִּמָהוֹ לָא טַלַבוּוּן

\$\$\dagger{\text{\$\pi_{\sigma}: (0)}}\$ כּ בֶּחֶם אֶלְתַיבֶם מְבָּלְ־אֵלֶת בֵּי יָת מִיּרְבּן אֶלְתַבִּיו מִבָּלְ אִנִּין

٥٠ נִיְדַבֶּר יְהַנְה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמְר: וּמַלֵּיל יִיְ עִם מֹשֶה לְמֵימַר:

לב וְהְנֶה שֶׁבְעָת יָמֶים תַּחַת אִמֶּוֹ שָּׁוֹר אִוֹ־בֶשֶׁב אִוֹ־עֵּוֹ בָּי יִנְלֵּד

לְמָרְבָּן אִשֶּׁה לַיהֹנֶה: ימיוֹם הַשִּּמִינִי נְהָלְאָה יֵרְצֶּה

השְׁהַשְׁיִבּי בְּיִוֹם אֶחֶר: ⁸² וְשִׁוֹר אִוּשְׂה אָנוֹ וְאָנו בְּנוֹ לָא וְתוּרְהָא אִוּ שִׁיהָא לַה וְלְבְּרָה

לְבַגַּנְכֵּם טַּוְבָּדוני:

°° בּיִּוֹם תַּדוּאַ יֵאָבֶל לְאַרוּתָיִרוּ

ממנ מַבַבַּבו אָנ יִבוֹנִי:

פּ וְבֶּי תְּוְבְּחִוּ זֶבַּחְ־תִּיְדֶה לַיּהְוָה נַאָּבִי תִּבְּסִוּן נִבְּסִת תּוֹדְתָא

שבם גל לַבֹּהֹנֹא לַכִּוּן שַׁבַּסוּן:

עַשְׁאַרוּן מִנְיה עַר צַבְּרָא אָנָא

בוומא ההוא והאביל לא

לא טַבְּסוּן בְּיוֹמָא חַד:

עובלא שבם ::: וּלְעַלְאָשׁע וּעָרָתִּי ₽₽₽₽ בְּתַר אָמֵיה וּמִיּוֹמָא הַמִּינָאָר וטובו הבלא וומון

שור או אַמַר או עו אַרי

בְּחוֹן לָא לְרַעָּנָא יָחוֹן לְכוֹן:

וּבֹאֹבֹהֹכוִן לָא עַהֹּבַּעוּן:

not offer unto the LORD; neither That which hath its stones bruised,

a blemish in them; they shall not be their corruption is in them, there is your God of any of these, because foreigner shall ye offer the bread of Neither from the hand of a

accepted for you.

morning: I am the LORD.

accepted.

one day.

:gaiyse

87

97

57

shall leave none of it until the

shall sacrifice it that ye may be

thanksgiving unto the LORD, ye And when ye sacrifice a sacrifice of

ahall not kill it and its young both in

And whether it be cow or ewe, ye

it may be accepted for an offering

be seven days under the dam; but

goat, is brought forth, then it shall

And the LORD spoke unto Moses,

When a bullock, or a sheep, or a

from the eighth day and thenceforth

made by fire unto the LORD.

On the same day it shall be eaten; ye

shall ye do thus in your land. or crushed, or torn, or cut, ye shall

₹₹, 'בַּלָּב: יּ וּהְּמִּבְׁטִׁםְ מִגְּיִנְיָּ, וֹגְּהָהִיטִם אָלַיִם וֹטִּמֶבוּן פּפּוָבַ, וֹטַהְּבָּבוּן יָטִבוּן

יְרוָה מְקַדִּשְׁבֶּם: لْبْطُكَ مِنْ لَا خُدْدُ لَمُكَافِّ كَانَا لَهُنْطَكِم خُدِرِ خَدْدَ لَمُكَامِ كَنْهُ וֹלַאְ טַׁטַלְּלָנְ אֶטַ הָּסֹׁם בֹּוֹבְהָּג וֹלָאַ טַטַּלְנִוּ זִּטַ הָּמָא בַּלִּיּבָהָג

יְהוֶה: (פּ) خِلَالِيا خُرُّت جُمُلِالِت كُلَّالِ لِيُرَجِّدُنِ خُمِياً، خُرِياً خُمُّدُنِ خُرِياً خُمُّدُنِ خُرِياً עמועיא אָרְכָם מַאָּבֶץ מִצְּרִים דְּאַפּיק

רכישי וַיְדְבֶּר יְהְוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמְר: יִּמִלִּיל יִיְ עָם מֹשֶׁה לְמֵימַר:

בום מוצַּבו: הַקְּרְאָנּ אַטָּם מִקְּרָאַנִּ קַבְּשׁ אֵכֶּה יִהְהוֹן מִעָּרָעִי קַּדִּישׁ אָכֵּין אַנּּוּן הַם מוֹעַדִי: לְּהַוֹם מוּנְעַבֵּי יְהַנְּה אֲשָׁר לְהוֹן מוּצִּבִיּא דִּינְ דִּהְּנְּרְעוּן אַשָּׁר يَةِد جُرِ خُدْر نَشِلَجْرِ لَجُمَلَكَ مَرْدِم مَا خُدْر نَشِلُجْرِ لَتَامَد

מוְאָבְעוֹנִהֶם: (פּ) עֹהְמִּי מִּבָּׁע טִיאָ לַיִּעוָֹע בַּכִּע מִלְנִאַ לְּבָהָ בֹּלְ מִלְאַכִּע לָאָ ּ וּבֿוֹנִם עַמְּבֹיגִי מִבַּע מִבְּעוֹן וּבִּינִמָא מִבִּגֹּאִע מַבָּאָ מַבְּעִיא

אַמָּב שַׁלַבְאָנ אָטָם בַּמנָהַבָּם:

אַכֶּר מוֹעַבֵּי יְהוֹה מִקְרָאֵי קְּדָשׁ

לכל מועלניכון: שַׁשָּׁת יָמִים הַעִּשָּׁר מִלְאַכָּר שִׁמָּא יוֹמִין מִתִּעַבִּיד עַבִּידִתָּא

ישה שליא ביא בום ול מֹמֹנת לַנֵּיִה כֹּלְ מַבִּינִא לָא

אבול מועדוא דיין

appointed season. which ye shall proclaim in their the LORD, even holy convocations, These are the appointed seasons of

commandments, and do them: I am ıε And ye shall keep My

Lord who hallow you, the children of Israel: I am the name; but I will be hallowed among And ye shall not profane My holy

Egypt, to be your God: I am the ٤٤ that brought you out of the land of

:Sarivas IIIXX And the LORD spoke unto Moses,

78

seasons. even these are My appointed proclaim to be holy convocations, seasons of the Lord, which ye shall and say unto them: The appointed Speak unto the children of Israel,

dwellings. sabbath unto the LORD in all your shall do no manner of work; it is a solemn rest, a holy convocation; ye the seventh day is a sabbath of Six days shall work be done; but on

די. דע מי גור על סדבר ואל יקל בעיניך: לסוסיר אלא שמהא שמיטה על מנת כן, שאם לקבוע לה זמן אכילה, כבר כמיב ובְּשַׁר זָבַה פּוֹדָת שֶׁלָמָיו וגוי (ויקרא ז, מו): 👚 אני פי שפרט בנאכלים לשני ימים, חור ופרט בנאכלין ליום אחד, שמהא וביחתן על מנת לאכלן בומנן: ביום ההוא יאכל. לא בא ממשבת פסול לא יהא לכס לרצון. דבר אחר לרצויכס, לדעמכס, מכאן לממעסק שפסול בשחיטת קדשים (חולין יג.), ואף על

جَنَٰذِربرا:

(IE) ושמרחם. זו קמשנק (מ"כ פרק מ,ג): ועשיחם. זק המעשק:

 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 " . אין עושין לו נס, שכן מנינו בחנניס מישאל ועוריס שלא מסרו ענמן על מנס סנס שנאמר וָבֵן לָא יָדִישַ לֶבֶוַא לֶךְ מַלְבָּא וּגוי (דניאל יכול בימיד, מלמוד לומר במוך בני ישראל, וכשהוא מוסר עלמו ימסור עלמו על מנח למוח, שכל המוסר עלמו על מנח הנס, (22) ולא החללו. לעצור על דְּבָּרִי מְזִידִין. ממשמע שנחמר ולה החללו, מה הלמוד לומר ונקדשהי, מסור עלמך וקדש שמי,

(33) המוציא אחכם. על מות כן: אני ה׳. ואמן לשלס שכר:

שנעקרו ממקומס לעלום לרגל ועדיין לא סגיעו לירושליס: (ב) דבר אל בני ישראל וגוי מועדי ה'. עשם מועדום שיסיו ישראל מלומדין בסס, שמעברים אם סשנם על גליום

המקיים את המועדות, מעלין עליו כאלו קיים את השבתות: (E) ששה ימים. מה ענין שבת הלל מועדות, ללמדך שכל המחלל הת המועדות, מעלין עליו כהילו חלל הת השבחות, וכל

(+) אַלְה מועדי ה׳. למעלס מדבר בְּעִבּוּר שְׁנֶס וכחֹן מדבר בקדוש החדש:

الألابات كَابَيْتُ فِي الْمُولِقِينَ فِوْلَا فِقُولًا خُرْدُمِهُ فِي الْفَرْقَةِ لِهِ בַּנְוֹבָתְ בַּנִבְאַתְּוֹ בְּאַנְבְּמָנִ מְּמָּנִ בְּיַנְוֹאַ בַּנְבְּמָאַנִ

מֹגִוְע עאָכֹּגוּ: חַג הַפַּצְּיִת לַיהְוָה שִׁבְעָּת יָמִים הַבֵּיוֹ הַנְּא דְפַּפִּירִיָּא בַּרָם יִיָּ نجَلِينَهُٰۤ بِهِٰۤ رَبَلَ كُرَاٰتِكُ لَا يُجَلِينَهُم وَهُٰڔَ؉ رَبْمٍ لِأَرْبَالِهُ

小水 点資学: יהְיָה לָבֶם בְּל־מְלָאָכֶת עֲבֹדֶה בּיוֹם הָרְאַשְׁוֹן מִקְרָא קֹדֶשׁ בְּיוֹמָא קַדְמָאָה מָעָרַע קַּרִישׁ

កម្ពុជាមួយ (៤) לַבְּעַ בְּלִיקְאָבֶת עֲבִּדֶּה לָאִ וְהְקְּרַבְּמָם אִמֶּה לַיהֹוֶה שִׁבְעַּת

ֵ וֹמִים בּוֹנִם וַמִּבֹוֹמִוּ מִלֵּבָא.

[١७] زېتښت بېز ۵۰ تاښت څېښت:

تهمْن كَمْنلَوْت عُرلِوتِا: אָנַעַ פֿגַּנְיִנְעַ נִנְיִבְאַנָּם אָנַ מָּמָנִ אָהָגר אָני, וְעוֹן לַכְּם וּלַגּּרַשִּׁם · אַלַנְיִם בּּיִרקְבָּאוּ אָלַרַהְאָּרֶץ يَةِد عُرِيفَتَرُ نَهُلَعُرِ لَغُمَلُكُ

ובבן: ן הגיף אָת־הַעָּמֶר לְפָּגַיִּי יְהַוֹּה

שְׁבַּעָּא יוֹמִין פַּמִּירָא מֵיכְלוּן:

לא תַעְּבָּרוּן: יְהֵי לְכוּוֹ כְּלְ עֲבִידָת פּוּלְטוֹן

פּילִעוֹ לָא עַמִּבַעוּן: מהבת פוניש בל עבידת מבלא וימין בוימא שָביעאָה וטלברון טובלא לבם ול

ימַלֵּיל יְיָ עָם מֹשֶׁה לְמֵימַר:

הַצְּרְכוֹן לְנָת כְּהָנָא: חַצְּדַה וְתַּיְתוֹן יְתֹ עּוֹמֶר בַּיֹשׁ בּאָלא זבור לְכוּן וֹטִהְצָּבוּן זִמַ לַבוּוֹ אַבוּ הַיּהַלוּוּ לַאַּבֹּא מבוק מם לנו ומלאק וטומר

<u>. ביהניה בְּהַנְאַ:</u> לַבֹּהְנֹא לַכוּן מִפַּעַב יוָמָא מַבָּא וובום זנו מומבא פבס וז

> dusk, is the LORD'S passover. fourteenth day of the month at In the first month, on the

shall eat unleavened bread. bread unto the LORD; seven days ye month is the feast of unleavened And on the fifteenth day of the same

of servile work. convocation; ye shall do no manner In the first day ye shall have a holy

of servile work. convocation; ye shall do no manner the seventh day is a holy by fire unto the Lora seven days; in absm garinetto as garind llade ey baA

And the Lord spoke unto Moses

nuto the priest. of the first-fruits of your harvest thereof, then ye shall bring the sheaf unto you, and shall reap the harvest come into the land which I give and say unto them: When ye are Speak unto the children of Israel,

priest shall wave it. on the morrow after the sabbath the the LORD, to be accepted for you; And he shall wave the sheat before

11

(2) בין הערבים. משש שעית ולמעלס: פסח לה׳. סקרנת קרנן ששמו פסח:

כסנים (פרשמא יב, מ), דקמני יכול אף חולו של מועד יסא אמור במלאכם עבודה וכוי: מלאכת עבדה. אפילו מלאכום המשובום לכם עבודה ולורך שיש חםרון כים בבעלה שלהן, כגון דבר האבד, כך הבנמי ממורם שבעה ימים. כל מקוס שנאמר שבעת, שם דבר סוא שבוע של ימיס, שמיינ"א בלע"ו, וכן כל לשון שמונת, ששת, המשת, שלשת: אם זס (מנמום מע.): והקרבחם אשה לה׳. מכל מקוס, אם אין פריס, קבֵּה איליס, ואס אין פריס ואיליס, קבֵה כצעיס: (8) והקרבתם אשה וגר. סס המוספין האמורים בפרשה פנהם, ולמה נאמרו כאן, לומר לך שאין המוספין מעכבין וה

(שמות מז, יה): (10) ראשית קצירכם. שמהא ראשינה לקליר (מנחות עא.): עומר. עשירית האיפה, כך היחה שמה, כמו וַיְמֹדוּ בַּעֹמֶר

שלם למה לומר שבת ברלשית לי למה יודע ליוהו (שם קו.): (מנחום סב.): לרצוכם. אם חקריבו כמשפע זה יהיה לרלון לכם: ממחרח השבח. ממחרם יום עוב הראשון של פסח, (II) והגיף. כל מנופה מוליך ומביה מעלה ומוריד, מוליך ומביה לעלור רוחות רעות, מעלה ומוריד לעלור עללים רעים

جريز حرابات: עַקְמֶּע כַּבְּמָ טַמְּיִם בַּּלְ מֻּנְטָיָ מִּנִּטְרָא אִמָּר מָלִים בַּר מַהַיִּנִי

tıŭū ltòću Til L~~t~~ıku ūüll: جَرَّدُت حَهِّمُا هُهُبُ رَبِيْنِ تَانِ تَا משרנים סלת

עַבּיגאַכָּם אַנַעַלַבַלּן אָבְעַנִיכִּם +1 <u>Q</u>T_<u>Q</u><u>Q</u> Ľ.LO نَيْمُو نَظَرْدُ نُحَلَٰقُهُمْ كَهِ نَهِخُدٍ، فَكِنْتُ فَظِّرْدُ فَقَيْدَاذًا كَهُ

ĽĽ′%Ç□ **ジロ_**なれて ('ロ') بْرَعْدَامُ كَرْجُمُ مِنْ لِيَارِي يَاسِّؤُم الْمَمْدَا كُرِدَا مُوْمَد بَافِهِ مُحْهِ ជ៉ុង្គុំជួរç្α: (a)

מְנְחָה חֲדְשֶׁה לַיהֹוֶה: שׁסְפּׁבׁנִי שְׁמִהָּתִם יְנִם וְעַלַבְבַשְׁם שַּׁמָנֵן עַמָּהָן נְמָנֵן וּעַלַבַנוּן מַּר מְמְּשְׁבַרָּת תַּמְּבְּתְ תַּמְּבְרִנְתְּע מַרְ מִבְּתַר מְּבִוּמְעִא מְבִינִיא

نناثار لحب

בכונים ליהוֶה: סבת ההנינה המא שָׁבָּיאָנוּ מְּבָרָיאָנוּ ۲۵۵□

> לְהַלְטָא בוֹבם וֹנִי: נטהבעו בוים אַרְמוּהָכוֹן וָת

> דורנָא: ברענא ונסביה חמרא רבעות לונבלא עוב ול לאטלבלא ドロイグ بظثلياتين ناترا משרונין

בכל מוחבניכון: שׁפֿע מִגִּלְם לְגַנִינִיבְּם בֹּכְלִ צֵּאֶלְנִיכִוּן פֿגִם מִּלָם לְגַנִיכִוּן מֹב אַנְתוּאַיכון נָת קוּרְבָּנָא מיכלון עד כרן יומא הדין

בשנופי מבע שביקות המילות בארמוקא שבע שבוען שלטו מונם אושנאוכנו וש מומבא

מֹנְטַלֵא שַבַעַּא פֿבַם גָּ:

נטאפלו לכונון צבם ול: مَعْظَرُك مُضَائِرًا مَاذَامِهِ بَيَازًا يَمْدِهِ אַבמוּטֹא שַבשׁוּן צָּבוּגֹּן שַבוּוּ

> a burnt-offering unto the LORD. without blemish of the first year for sheaf, ye shall offer a he-lamb And in the day when ye wave the

wine, the fourth part of a hin. drink-offering thereof shall be of LORD for a sweet savour; and the offering made by fire unto the fine flour mingled with oil, an De two tenth parts of an ephah of And the meal-offering thereof shall

generations in all your dwellings. is a statute for ever throughout your brought the offering of your God; it this selfsame day, until ye have parched corn, nor fresh ears, until And ye shall eat neither bread, nor

shall there be complete; sheaf of the waving; seven weeks from the day that ye brought the the morrow after the day of rest, And ye shall count unto you from

meal-offering unto the LORD. days; and ye shall present a new seventh week shall ye number fifty even unto the morrow after the

91

S١

τ I

Гокр. leaven, for first-fruits unto the flour, they shall be baked with of an ephah; they shall be of fine two wave-loaves of two tenth parts Ye shall bring out of your dwellings

(בו) ועשיחם. כבש. חולה לעומר הוא בא:

- (13) ומנחחו. מנחח נקכיו: שני עשרנים. כפולס סיחס: ונסכו יין רביעית החין. אף על פי שמנחמו כפולס, אין
- ימלקו בו מכמי ישראל (קידושין לו.), יש שלמדו מכאן, שהמדש נוהג בחולה לארן, ויש אומרים, לא בא אלא ללמד שלא נלמוד (+1) וקלי. קמח עשוי מכרמל רך שמיינשין אוחו נחנור: וכרמל. קן קליוח שקורין גרניילי"ש: בכל משבחיכם. נקכיו כפולים (מנמות פע:):
- הינן המימות (שם קו.): (15) ממחרת השבת. ממתרת יוס עוב (מותות קס:): חמימות חהיינה. מלמד שמתתיל ומונס מבערב, שלס לל כן על סחדש אלא לאחר ירושה וישיבה משכבשו וחלקו:
- שהובאה מן החדש, ואם חאמר הרי קרבה מנחח העומר, אינה כשאר כל המנחוח שהיא באה מן השעורים: פשומו עד ממחרם סשבה סשביעיה שסול יוס המשים הספרו, ומקרל מקורם סול: מנחה חדשה. סיל המנחה הרלשונה מרבעיס ומשעס יוס: - חמשים יום והקרבתם מנחה חדשה לה׳. ביוס סממשיס מקריבוס. ומומר מניזסו מדרשו, מבל (16) השבת השביעת. כמכגומו לְּנִיּעַמָּמׁ לְנִיעַמָּמ: עד ממחרת השבת השביעת תספרו. ולא עד גכלל, וק

- (עו) ממושבותיכם. ולא ממולה לארך (מנמות פג:): לחם תנופה. למס מרומה המורה לש הגוה, וזו היא המנחה המדשה האמורה למעלה: בכורים. ראשונה לכל המנחות, אף למנחת קנאות הצאה מן השעורים לא מקרצ מן החדש קודה לשתי הלחם (שם פד:):
- (11) על הלחם. בגלל הלחם, מוצה ללחם: ומנחחם ונסביהם. כמשפע מנחה ונסבים המפורשים בכל בהמה בפרשת נפכים, ג' עשרונים לפר, וצ' עשרונים להיל, ועשרון לכצש, זו היה המנחה. והנסבים, חלי ההין לפר, ושלישית ההין להיל, ועשרון לכצש, זו היה המנחה. והנסבים, חלי ההין לפר, ושלישית ההין להיל,
- ורביעית ההין לכבש (במדבר מו, ד־ז מ־י):

  (19) ועשיחם שעיר עזים. יכול ז' כבשים והשעיר האמורים כאן הם ז' הכבשים והשעיר האמורים בחומש הפקודים, כשאחם מגיע אלל פרים ואילים אינן הם, אמור מעתה אלו לעלמן ואלו לעלמן, אלו קרבו בגלל הלחם ואלו למושפין (מ"כ פרק יג, ו מנחות מה:):
- (20) והגיף הכהן אותם הנופה. מלמד שמעונין מנופס ממייס (מנמות פב.), יכול כולם, מלמוד לומר על שני כבשים:
- קדש יהיו. לפי ששלמי ימיד קדשיס קליס, סווקק לומר בשלמי לבור שסס קדשי קדשיס:

  (SS) ובקצרכם. מזרושנס, לעבור עליסס בשני למיין. ממר רבי מבדימי ברבי יוסף, מסרמס סכמוב לימנס בממלע סרגליס,
  פממ ועלרם מכאן, וראש סשנס ויוס סכפוריס ומג מכאן, ללמדך שכל סנומן לקע שכמס ופאס לעני כראוי, מעלין עליו כאילו
  בנס בים סמקדשוסקריב קרבנומיו במוכו: חעזב. סנמ לפניסס, וסס ילקעוואין לך למייע לאמד מסס: אני ה' אל היכם.
  נאמן לשלט שכר:

X₩ ביק־ניקֿק לַיהוֶה: עקה ליהוֶה ימְנְחָתָם וְנִסְבֵּיהָם פֿוַ בֿער אָטַר וֹאָילָם שְׁנָיִם יהִינִי 81 כְּבְשָׁים הְמִימִם בְּנֵי שְׁנְה וּפַּר

לְיָבַׁע מֻלְמֶים: خْلَاهُمُ لا نِمُثَرُ خُدُمُنِهِ فَتْنَ مُثُلًا خُلَاهُمُ مِنْدِيا مُقْدِيا فَتَيْ مُثَمِّ

حَرْسَيْت حَجْبَا: מּלְ מָּנֵוֹ כַּבְּמִוֹם לָנִתְ וֹנִוֹנִי تتججرات مبدوت ججير بتثت بجحديه يبتمه جبت بإيع וְהַנֵּיִף הַכּהַוֹּן וּ אִהְם עַל' כֶּהָם וִירִים בְּהָנָא יָהְהוֹן עַל לֹהָמָא

خبابت،٥٥: שַׁלַע מְגַלֶם בַּבֹּג_מְוָאָבָעוֹנִיבֶם מְלֵאכִי הַבְּנִי לָאִ עַהַּהָּיִּ יי מְקְרְאַ־לֹּגֶשׁ יִהְיָה לָבֶּם בְּּלַ יקראַסָּם בְּעָּצָבָם הַיּנָם הַנָּה יהְעָּיִר יוּהְעָּר בָּבָרן יוֹמָא הָדִין

וְלַגֵּרְ מַעְּוֹב אָלָם אָנִי יְהְנָה ්දීඵබ ඵක්.ಓĿ ද්ෳ ප්දුමීබ දීබ්ෑ. וְבְּקְׁאָנְבֶם אָנַעַלֵּגָּנְרָ אַּנְגְּכֶם

ααναν נִיְדַבֶּר יְהֹוְה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמְר: וּמַלֵּיל יִיְ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר:

שׁבוּהֹע מִלוֹבֹא ַלוֹבְה:  چِنْتِكُ سِكَةِ بَهُ بَرَةً بَهُ بَيْدٍ بَهُ بَيْدٍ بَهُ بَدِيْةً بَاهُ بَاعُ بَاهُ بَاهُ بَاهُ بَاهُ بَاهُ بَاهُ بَاعُلُمُ اللّهُ عَلَيْهُ مِنْ إِنْ الْحَالَقُ فِي الْحَالَا لِمُ الْحَالَا لِلْعُلِقُ لَا عُلِي الْحَالَا لَا الْحَالَا لِهُ عَلَا اللّهُ عَلَا لَا عَلَا عَالِمُ عَلَا عَالِمُ عَلَا عَلَا عَلَا عَلَا عَلَا عَلَا عَلَا عَلَا عَلَا عَل المعالم ا لَـقُد هُم فَرْدُ نَشِدُهُم مِهْنِد مَجْرِم مَه فَدْ نَشِدُهُم كُنُونَهِد

إِبَرَةٍ لِجَوْتِ אِقُلِد كَرْبَيْلَة: (٥) י בּלַ ַ הַבְּאַבְּע הַבְּבַבַע לַאָ עַהַּהָּוּ בַּלְ הַבִּיגַע פּוּלְעַוּ לָאִעַהַבּּוּוּן

בולגיא שבם ::: ונספגעון טונפן המטפפר נעון הֹלִטֹא פֿבֹם נֹוֹ וּמֹנֹטַטַעוּן ~~כ~~ֿר מובי עד וִדְּכָּרִין מָבִין אַמּבון הַּלְמִון בּדוּ הָּדָא וֹעוָר لْنَاكُلُكُنُّا مَمْ لِنَاجُلُنُا مَاكُمُنَا يَنْكُلُكِنِا مَمْ مِنْظُهُ مَكْمُهُ

לוֹכֹסַנוּ לוּגַהַהָּגֹּא: מְּמִּגְרַ מִּנְּתְ אַבְּרָ נְנִתְּבְּרֵנוֹ בְּבֶּרְ בַּרְ מִנְּנוֹ נִיַבְ

שנון אַמּנון מוּדִשְׁאַ יְהוֹן בַּבָּם

خئت،ديا: לום הלם לכל מושלהכול מבידת פולחן לא תעקרון ממבת שביש יהי לכון בל

לא טלפום למניי בּאַבֹּלְכֵנוֹ לֵא טַהָּגָּג פַּטַא

ילייורי השְׁבוּל יָהְדוֹן אָנָא יִי

ַ לְבֶּםְ אַבְּעְוּן זְבְרָוּן יְםֵי לְבִוּן נְיָהֵא דּוּכְּבַן יַבְּבָא ה מְקְרָא־קְּדַש: מְעֶּרֵע הַלְבִוּן יַבְּרָא

ישלברון טובליא לבם :::

гре Говр. made by fire, of a sweet savour unto drink-offerings, even an offering their meal-offering, and their burnt-offering unto the LORD, with and two rams; they shall be a first year, and one young bullock, seven lambs without blemish of the And ye shall present with the bread

peace-offerings. the first year for a sacrifice of sin-offering, and two he-lambs of And ye shall offer one he-goat for a

holy to the Lord for the priest. with the two lambs; they shall be wave-offering before the LORD, the bread of the first-fruits for a And the priest shall wave them with

throughout your generations. statute for ever in all your dwellings do no manner of servile work; it is a holy convocation unto you; ye shall the selfsame day; there shall be a And ye shall make proclamation on

the LORD your God. the poor, and for the stranger: I am harvest; thou shalt leave them for shalt thou gather the gleaning of thy reap the corner of thy field, neither your land, thou shalt not wholly And when ye reap the harvest of

:Saiyss And the LORD spoke unto Moses,

a holy convocation. proclaimed with the blast of horns, solemn rest unto you, a memorial first day of the month, shall be a saying: In the seventh month, in the Speak unto the children of Israel,

†7

٤٦

77

17

07

81

made by fire unto the LORD. work; and ye shall bring an offering Ye shall do no manner of servile

(24) זכרון חרועה. זכרון פטוקי זכרויום ופטוקי צופרום (ר"ס לב.), לזכור לכס שקידם ילמק שקרב מחמיו ליל:

a statute for ever throughout your ıε עהה בל הבידא לא תהברון Ye shall do no manner of work; it is نرۋات لاۋات: from among his people. \$u_i;قُمُ ĪĽLX אַנְשָא הַרוּא מִגּוֹ עַמֵּיה: same day, that soul will I destroy לכנו ומא בנו נאובור נת doeth any manner of work in that 30 וכל אָנְה בַנְהַבֶּיִר כָּלְ הַבְּיִרָא لْخُر_لِاثْقُم كَمُلَا لِلْمُمْلِ خُر_ And whatsoever soul it be that : בַּוֹלֵמַתְ shall be cut off from his people. יומא הדין וִישְׁמִיצִי מעַמַּיה: בַּמֵּגַם בַיִּנִם not be afflicted in that same day, he ود چر جِّלَ הَنْظِّ אِשֶׁר לְאִרְהְעָּנֶּה אָבׁוּ כַּלְ אָלָהְ צַּלָא וֹטַׁמַּנִּוּ בַּבַבוֹן For whatsoever soul it be that shall ڲڔؾڔڟۦ \$44⊂با: הוא לְכַפָּר עַּלֵיכֶם לְפָּנֵי יְהְנָה הוּא לְכַפָּרָא עַלִיכוֹן מֵדָם יִי you before the LORD your God. atonement, to make atonement for SS הַיַּנִם הַנָּגָה כֵּי יָוֹם כַפָּרִים 'וֹמָא הָרֵיוֹ צָּרֵי יוֹמָא דְּכָפּוּרַיָּאִ in that same day; for it is a day of 82 וֹכַלַ הַלְאַכַּׁעַ לַאָ עַזְּמָהָ בַּמֹּגָם וכֿל מַבוּדא לַא תַעָּבָרוּן בָּכָרַן And ye shall do no manner of work <u> ۲٬۳۲۳</u>: Говр. an offering made by fire unto the لنظرخقه יהעצון יח נפשהכין יהקרבין afflict your souls; and ye shall bring קבות יבינה לכָּם וֹמִנִיטָם אָעַ ענא ממבת לציש יהי לכון convocation unto you, and ye shall atonement; there shall be a holy כב הַנְּה יָוֹם הַכִּפְּרֵים הוֹא מִקְרָא־ מְבִימֹאַנו עַבוּן וומָא בַּכִּפּוּבוֹא Lτ seventh month is the day of はらな しゃ ĊĹロ خُبَ چَوْضُار كِالْهِكُ لَاضِجِيفِ Howbeit on the tenth day of this ٥٠ נִיְדַבֶּר יְהַזָּה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמִר: וּמַלֵּיל יִיְ עִם מֹשֶה לְמֵימַר: And the LORD spoke unto Moses, DEL L'GLES XXIII - WW' - IIIXX susiticus

ממבטיבם: שׁפֿע מִגִלִם לְגִוֹנִיכָּם בֹּלִץ פֿוֹם מֹלָם לַגַוֹנִיכוָן בַּכִץ

فتنسبا بنتحيا: בְּמָנֵר מִמְנֵבׁ מִּגְ בְּנְנִמְּאֵ מִנְנִמְאָא מָנִ נְנָמָהָא לה אַר־נִפְשׁתֵיכֶם בְּתִשְׁעֶּה לַהֹהֶשׁ יָת נִפְשָׁתְכוּן בְּתִשְׁעָא לְיַרְּחָא שַּבְּׁט שַּבְּטִין הוא לְכָּם וֹמִנִיטֵם שַבְּא שַבְּטָא הוא לְכוֹן יִהְעַּנוּן

מְבַעַבְרָבוּ (פּ)

And the LORD spoke unto Moses,

at even, from even unto even, shall

souls; in the ninth day of the month

solemn rest, and ye shall afflict your

It shall be unto you a sabbath of

generations in all your dwellings.

ממי ניְדַבֶּר יְהֹוְה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמִר: יּמַלֵּיל יִיְ עָם מֹשֶה לְמֵימַר:

:Saring:

ye keep your sabbath.

٤٤

78

- (25) והקרבתם אשה. המוקפים הלמורים נמומש הפקודים:
- (TS) אך. כל אכין ורקין שבמורס מיעומין, מכפר סוא לשביס ואינו מכפר לשאינס שביס (שבועות יג.):
- GETT: (30) והאבדתי. לפי שסוא אומר כרת בכל מקוס ואיני יודע מס סוא, כשסוא אומר וסאבדתי, למד על סכרת שאינו אלא
- (1E) כל מלאכה וגרי. לעזרר עליו זלחיין הרזה, חול הזהיר על מלחכת לילה כמלחכת יום (יומח פח.):

שְׁבְעָת יָמִים לַיהוָה: řΓ□ يَـقُـل \$ٰج_خَدَّر نَهُلُـ\$ٰج جُهُرُك مَجْرِج مَٰ◘ خَدْرَ نَهُلُـ\$ٰج خِمْرَمُك

מבלא וומון בוב ון: עַסְבֶּוֹע מְבִינְאָה הָבֵין הַנָּא דַמְטַלִּיָּא לַוָבְתַ בַּנַוֹמֵישָׁהַ עַשְּׁרָא יוֹמָא לְיַרְוָא

tabernacles for seven days unto the seventh month is the feast of saying: On the fifteenth day of this Speak unto the children of Israel,

בְּלְ מְלֵאכִת עֲבְרָר לָאִ תַּעָּמִהּ: はさしゃ_される

מבידת פולחן בּוּוֹמָא לַוֹּמֹאָר מִעָּרַע לַנִּישׁ

of servile work. convocation; ye shall do no manner On the first day shall be a holy

מְלֵאכִי הַבְּבַר לָאִ עַהַּהָּוּ: אַשָּׁר לִיהוָה עַצָּנָה הָוּא כְּל־ ظيّم نبيْد خچه بمجردچه אַ לִיהֹוְהַ בַּיִּנֹם הַשְּׁמִינִי מִקְרָאַ מִבֹּלִע וֹמָנִם שַּׁלַבְּוֹבִנּ אָמֵבִּ

בוב וו בוולא שמולאַנו מהבת

servile work. assembly; ye shall do no manner of the Lord; it is a day of solemn bring an offering made by fire unto convocation unto you; and ye shall eighth day shall be a holy made by fire unto the LORD; on the Seven days ye shall bring an offering

וּנְסְבֶּים דְּבַר־יָוֹם בְּיוֹמָוֹ: אַשָּׁר לַיהוָה עַלְה וּמִנְחָה זָבַח אָטָם מֹלַבְאָּג לַבְּהָה לַנַלֹּנְיִב אַבְּע מוְהַבֵּי, יְחַנְּע אַהְּבַע שׁלְבֹע אַבְּעוֹ מוְהַבּיִּא בּגוֹ שַׁטְּהָּבִּעוּ

نزونخيا فنلأه يبه خيرةيك: וֹטִׁבוּן מֹמֹבֹמֹי פֿבּיִהְ לְפֿבֹבֹא drink-offerings, each on its own day; meal-offering, a sacrifice, and LORD, a burnt-offering, and a offering made by fire unto the to be holy convocations, to bring an the Lord, which ye shall proclaim These are the appointed seasons of

لِمُشِد بَاشِرُهُ كِيدَالِنَا: ַנְבְרֵיכֶם וּמִלְבַּבְ לָּבְ<u>נְבְ</u>לָבִיּכְם ₈₈ מֹטַּלְוָטִּיכֶּם מקבר שַבְּתָּת יְהוָה וּמִלְבָּר בָּר

יבר מכל גדבהכיו דיהפניו

unto the LORD. freewill-offerings, which ye give your vows, and beside all your and beside your gifts, and beside all Deside the sabbaths of the LORD,

88

45

38

הַבּעוּן וּבֹנִים בַהְּמִנוֹי הַבּעוֹן: نائلان מנ<u>י</u>בונ_גבוני وق تَاهَٰ
أَمْ تَامَٰ
أَمْ تَامَٰ
أَمْ تَامَٰ
أَمْ تَامَٰ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ تَامَانُ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانُ
أَمُ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَان
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمْ الْمَانِ
أَمُ الْمَانِ
أَمُ الْمَان
أَمْ الْمَان
أَمْ الْمَان אַּהְ בַּחַמִשְּׁהֹ עַשֶּׁר יוֹם לַחְדֶשׁ כָּרַם בַּחַמִּישִׁהָ עַשְּׂרָא יוֹמָא

בוומא פובמאט לובא יבוומא נְטַ עַנְּאַ צַבְּם נְנִ מִּבְעָּאַ נְנָטִוּן נו הֹבֹבֹטֹא בַאַבֹהֹא טוּטַנוּוּ לנְנְיִם מִּלְיִהְ מִּבְיִהְאָרִ בְּמְלְנָהְכֵּנוֹ

shall be a solemn rest. solemn rest, and on the eighth day seven days; on the first day shall be a shall keep the feast of the LORD gathered in the fruits of the land, ye seventh month, when ye have Howbeit on the fifteenth day of the

(פצ) מקרא קדש. [ביוס"כ] קדשה בכסוח נקיה ובחפלה, ובשלר ימים טובים, במאכל ובמשחה ובכסוח נקיה ובחפלה:

- (פ) עלה ומנחה. מנחת נסכים הקריבה עם העולה (מנחות מד:): דבר יום ביומו. חוק הקלוב בחומש הפקודים: לא מעשוס יש מסרון כים בדבר: - לא חעשו. יכול אף מולו של מועד יסא אסור במלאכת עבודס, מלמוד לומר, סיא: בבקשם מכס עכבו עמי עוד יוס אחד, קשס עלי פרידמכס: בל מלאכח עבדה. אפילו מלאכם שסיא עבודה לכס, שאס (35) עצרת הוא. עלרמי אמכס אללי, כמלך שזימן את בניו לסעודה לכך וכך ימים, כיון שהגיע זמנן להפער אמר, בני,
- (95) אך בחמשה עשר יום החגו. קרבן שלמיס למגיגס, יכול מדמס את סשבת, מלמוד לומר, אך, סואיל ויש לס משלומין דבר יום ביומו. הא אם עבר יומו בעל קרבנו:

שְבְעָּת יָמֶים: الشقابة حجير إحزام بهجاتاهم o+ פַּוֹי עַלְי הַבָּה הָעָר הַבָּה הָעָר הַבָּר הַ الإحماش خها جينا بالهقار

בום וו אַלְנוֹכוּן הַבְּלָא וְמָוֹ: تثتفيا نقكضا يذتح نضنيبا פֿיבי אַילָנָא אָהָרוֹגִין לוּלְבָּין נטפבון לכון בוומא פדמאה

the LORD your God seven days. brook, and ye shall rejoice before of thick trees, and willows of the branches of palm-trees, and boughs day the fruit of goodly trees, And ye shall take you on the first

הַּהְגוּ אָהָו: ¿۲<u>۲۳٬</u>۵۳ וְחַגְּעָם אָעוַ חַגַּ לַיִרוָֹר שָׁבְעָּת

בובשא שבועאה מּוּלַםְ הַבֹּמֹא וִמִּוֹ בֹּהִמֹא לוֹם מֹלִם

month. ye shall keep it in the seventh statute for ever in your generations; LORD seven days in the year; it is a And ye shall keep it a feast unto the

בְּאָנְרָתְ בְּנִשְּׂרָאֶלְ נִשְּׁבִי בַּסִּבְּת: ** בּסַבְּׁע שַׁמֻּבוּ מִבְּגַּע וֹמִים בַּלַ_

בְּמְמַלַיָּא: כֿל זַ זְּגִּיבָא בַּוֹמְבָּוֹאָ נִטַּבוּוּ בּמְטַלַּיָא הַהְּבוּן שָׁבְעָא וֹמִין that I made the children of Israel to that your generations may know

all that are home-born in Israel shall

Ye shall dwell in booths seven days;

dwell in booths;

מגלנים אַני יְהוָה אֶלהוּכֶם: וּהְבֹּצְּלְ בַּבוּגִּיצִי אִנִּטִם מִצְּבֹּוֹ אָנו_בֹנוּ, בּיֹּ בַסְבַוֹת הושבהוי אַבְעֿיכֹם כֿי خريتما تكمد

پېڅاترېا: מֹאֹבֹמֹא בַמֹּגֹבוֹם אֹנֹא לו וֹהְבֹאַן לֹאַפֹּלוּטִוּ וֹטַׁבוּוּ בֹּמְמַלָּע מְּנִי, אָנִעִיבִיע נִע לביל היהעון דביכון אבי

the LORD your God. them out of the land of Egypt: I am dwell in booths, when I brought

٤ŧ

7 t

ΙÞ

οt

لان لَعَظِيفِولَا كِتُورُ نَشِلُعُجِ:

seasons of the LORD. children of Israel the appointed And Moses declared unto the

ניְדַבֶּר יְהַנְה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמִר: שביתי

וּמַבֶּיל וְיָ מָם מָמֶּע לְמֵימָר:

:Saiyss ΛIXX And the Lord spoke unto Moses,

چّر אָת־בָּנֵר יִשְׁרָאָל וִיקְוֹיִה אָלֶיִרְ

לְנַהְּלָנֵי זֶרְ טִּמֶּירִ:

לַאַנֹבוֹבא לַאַבְלַלֵא דוָגֹוּנֹגא שַׁמֶּן זָנִת זְּדְ בְּתָּית לַמָּאָוֹר לְבְ מְשָׁח זִימָא דְּבְיָא כָּמִישָׂא פּפֿיד יָת בְּנֵי יִשְׁרָצֵּל וְיִסְבוּוֹ

lamp to burn continually. oil beaten for the light, to cause a that they bring unto thee pure olive 'Command the children of Israel,

חמררים. מסר וי"ו, למד שלינה אלא אחת (שם לב.): ועוך עיץ עבח. שענפיו קלועים כעבותות וכתבלים, וזהו הדם, (0+) פרי עין הדר. ען, שמעס עלוופריו שוק (קוכס לה.): הדר. קייר באילנו משנה לשנה, וזהו אמרוג (שם): כפה יסא מביאן כל שבעס, מלמוד לומר וחגומס אומו, יוס אחד במשמע, ולא יוחר, ולמס נאמר שבעס, לחשלומין (חגיגה ע.): סעבור, פעמים שסום בה בהמלע סקיץ הו החרף: חחגו. שלמי הגיגה: שבעח ימים. הם לה הביה בוה יביה בוה, יכול כל שבעס: - באספכם אח חבואח הארץ. שיסא מדש שביעי זה בא נומן אפיפה, מכאן שנלפוו לְעַבַּר אָם השנים שאם אין

(34) כי בסכות הושבתי. ענני כצוד (קוכה יה:): (2+) האזרח. וס לורמ: בישראל. לרצומ לת סגריס (שס כת: מ"כ פרק יו, מ): סעשוי כמין קליעה (שם לב:):

ין, וסן מפורשים במנסוס (פו.) ובמ"כ (פרשמא יג, א): - חבויד. מלילה ללילה, כמו עולם סמיד (במדבר כח ו), שאינה אלא - המנורה, וכן משמע ואמה סופך ללוום אם בני ישראל על כך: - שמן זיה זך. שלשה שמנים יולאים מן הזים, הראשון קרוי (ב) צו אח בני ישראל. זו פרשח מלום הנרוח, ופרשח ואחה חלוה לא נאמרה אלא על שדר מלאכח המשכן, לפרש לורך

TTT

- עַקה עילָם לְדִרְהַינֶם: עַר־בָּקר לְפְּנֵי יְהֹוֶה מְמִיר ל מועה יערך אלו אַהַרֹן מעָרֶב מחוץ קפְרֹכֶת הַעַּגַת בְּצִּהַל
- חַנּרְוֹת לְפְנֵי יְתֹּוֹת מְמִיד: (פ) עַל הַמְּנֹרֶה הַמְּהֹרֶה יַעֲּרֶף אֶת־
- הַהַלָּה הָאָהָת: پېږر ترځند نېډر پېدندن دېږيد لْجُكَانُكُ وَكُنَّ لَهُ فَانُكُ هُنِّكَ هُنَّاتًا
- ל שֵׁשׁ הְמִּעְּהָבֶה עַל הַשְּׁלְחָן שֵׁיה סְדְּרָא עַל פְּחּוּרָא דְּבְיָא וֹמִּמִׁשָׁ אִנִים אָשַׁוֹם מַהַּבֹּכוִע
- بي بابات خوير بيانا:
- ځ،۷۲۲: וְהִיְהָה לַלֶּמָם לְאַּוְכְּרָה אִמֶּה ^² וְנְתַּמָּ עֵּלְ 'תְּשְׁמֵּבֶׁ בֶּלֶּה זְבְּנָה זַבְּּהָ
- בּׁנוֹ..וֹמְּבֹאַכְ בַּבוֹוִע מִוְלִם: זער קפני יהוָה קמִיד מאָת
- עוֹקְם: (ס) הוא לו מאשר יהוה חקר צרי קדש מודשיו הוא ליה פּ בְּמְקַוֹם קַדִּשׁ בְּי לְבָשׁ קְּדְשִׁים וְיֵיכְלִינֵיה ئتئنت خَمَتَالًا يَخْجُرُه رَهُجُكُاتِهِ يَقْتُهُ

מיוס ליוס:

- !! שבובא לום הלם לְבנוכוּ! אַבֿבּן מִבַּמֹמֹא מַב גַּפַּבֹא צַבַבַם בְּמַמֶּבוּ וַמְנְאַ נַסְבַּר יָמֵיה מבריכהא דסהדותא
- בוְגֹונוֹא בֹבֹם !! שַבוּנֹא: מֹלְ מִנְרַתָא דָּכִיתָא יַסְבַּר יָת
- וְתְסָב סוּלְתַּא וָתֵיפֵּי יַתַה
- ממבענו שבי בווא יבוגשא
- <u>Π</u>Γ'8:
- וטטון מַן סברא לְבוִנֹטֹא

- וּשְׁמִּוּ זִשְׁבִין שַּבְּשֵׁוּ סִבְּבוּן

- - rows, six in a row, upon the pure And thou shalt set them in two
- And thou shalt put pure

parts of an ephah shall be in one

bake twelve cakes thereof: two tenth

And thou shalt take fine flour, and

pure candlestick before the LORD

He shall order the lamps upon the

throughout your generations.

before the LORD continually; it

the tent of meeting, shall Aaron

order it from evening to morning

Without the veil of the testimony, in

shall be a statute for ever

table before the LORD.

continually.

- made by fire unto the LORD. memorial-part, even an offering may be to the bread for a frankincense with each row, that it
- everlasting covenant. it is from the children of Israel, an order before the LORD continually; Every sabbath day he shall set it in
- the offerings of the LORD made by place; for it is most holy unto him of sons; and they shall eat it in a holy And it shall be for Aaron and his
- fire, a perpetual due.
- לכל באי עולס, שסשכיים שורס בישראל, שנומן בס שמן כמדם מברומיס, וממנס סיס מסחיל, ובס סיס מסייס: יערוך אחו (3) לפרכת העדת. שלפני סאכון, שסוא קרוי עדות. ורצומינו דרשו (שצמ כצ. מ"כ שס ע), על נר מערצי, שסוא עדות
- (6) שש המערכת. שם מלום סמערכס סלמם: השלחן השהר. של וסג עסור. דגר למר על עסרו של שלמן, של יסיו (+) המנורה השהרה. שסיא וסג מסור. דבר אחר על מסרס של מנורס, שממסרס ומדשנס תחלס מן סאפר:

אהרן מערב עד בוקר. יערון אומו, עריכה הראויה למדת כל הלילה (מ"כ שם יא), ושיערו מכמים, מלי לוג לכל נר ונר,

מפולבניא בון פום מלם:

۲۸۵۵۲

Ċ₩ĻĊĽ%

שוובא מו בנו ושְּבַּאַן אַנם

نكحتيك

- הסניפין מגביהין את הלחם מעל גבי השלחן (מ"כ פרק יח, ד):
- ללחם לאיכרה. שמין מן סלמס לגביס כליס, מלמ סלבינס נקטרם כשמסלקין מומו בכל שבם ושבם, וסימ לוכרון ללמס, שעל (ד) ונחח על חמערכח. על כל מממ משמי סמערכות, סיו שני צויכי לבונס, מל מן מן לכל ממם: וחיחה. סלבונס סומם:
- ידס סוא נוכר למעלם כקומן, שסוא אוכרם למנחם:

וסן כדאי אף ללילי מקופת מבת, ומדה זו הוקבעה להם (מנחות פמ.):

تنهٰلهٰذِين لٰهُيم تنهٰلهٰذِي: בלל נהבאל נולהן למעלי לו יי וְהוּאַ בָּן־אָישׁ מִצְּיִר בְּתִּיּ #_%#_ になど

בּבְרֵי לְמַמָּעַ_בֵּן: אָלַ־מֹאֶת וְשָׁם אִמָּוֹ שְּׁלַמִית בַּתַ יי אָת־הַשֶּׁם וּיָקְלֵּלְ וַיְּבָיאוּ אָתִוּ ַנְיּמֶּב פּֿוֹ חֵאָמֶּט הַיִּמְּבֹאַלְיִּת יִפָּבִישׁ בַּר אָטְּהָא בַת יִשְׂרָצִיל

עַל־פָּי יְהֹוֶה: (פ) 🚁 แน่นักการสุดุทุก รุการ

ניַרַבֶּר יְהַנְה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמִר:

יי לְמַּחַבֶּה וְסְמְבֵּוּ בְּלְ-חַשִּׁמְמָנִם לְמַשֶּׁרִיהָא הוצא אָת־הַטְקַלַבֶּל אָל־טָחוּץ אַפַּיק יָת דְּאַרְנֵּיוּ לְטָבָּרָא

אקו בְּלְ הַעֵּהְה: אָּט יִבְיּהְיָם מַּלְרַבְּאָמֻׁוּ וֹבִינְמִוּ יַהְמָּמִהּ יִט יִבִּינְוֹ מַלְ בִימִּיִּנִ

אָהְה אָנְהְ בּירוְקְבַלְּלְ אָלְבְיוּוֹ וֹלְהָאִץ לְמִנְתִר יִּבְּר יִּבְר אָבוֹ זְרַנִּינִ ^{١١} װֹאָרְ בֹּדֹנִׁ וֹמְּבֹאֵרְ שַׁבַּבַּׁב רָאָמָב וֹמִּם בּּדִּנִּ וֹמִּבָאֵרְ שַׁמַּנְּיִרְ

> בר ישְׂרָאָל: בֿר אַטְּקָא בַת יִשְׂרָאֵל וְגִּיבְרָא וֹמְבַאָב וֹאִטֹוֹגִואוּ בֹמַמָּבוּטֹא וַבוּאַ פֿר עַּבר מִצְּרַאַ, פֿעָן פֿנּי ונפל בר אָטִנא בַנו וַמְּבַאָּל

> בת דברי לשקטא דדן: קְנְת מֹשֶׁה וְשׁוֹם אָמֵיה שָׁלוֹמִית נו הַמֹּא וֹאֹבׁנּנוּ וֹאִינוֹאָנּ וֹנוֹנִיאַ

מומבא בונ: היתפרש להון על גוירת וֹאַסְׁבוּנִי בַּבוֹנִי מַמָּבֹא מַב

ימַלֵּיל יְיָ מִם מֹשֶׁה לְמֵימַר:

וְיִרְנְמִין יְמֵיה כְּלִ כְּנְשְׁמַא:

<u> בְּרֶרה מְלְהֵיה וִיקְבֵּיל</u>

Israel strove together in the camp. Israelitish woman and a man of children of Israel; and the son of the Egyptian, went out among the woman, whose father was an And the son of an Israelitish

of the tribe of Dan. Shelomith, the daughter of Dibri, Moses. And his mother's name was cursed; and they brought him unto woman blasphemed the Name, and And the son of the Israelitish

And they put him in ward, that it

mouth of the LORD. might be declared unto them at the

head, and let all the congregation heard him lay their hands upon his without the camp; and let all that Bring forth him that hath cursed

And the Lord spoke unto Moses,

bear his sin. Whosoever curseth his God shall children of Israel, saying: And thou shalt speak unto the

stone him.

S١

þΙ

٤ı

71

ΟI

(10) ויצא בן אשה ישראליה. מסיכן ילא, רבי לוי אומר מעולמו ילא, רבי ברכיס אומר מפרשס שלמעלס ילא, לגלג ואמר, (פ) והרחה. המנחה הואת, שכל דבר הבא מן המבואה, בכלל מנחה היא: - ואכלהו. מוקב על הלחה, שחוא לשון וכר:

סוא סמלרי שסרגו משס: בחוך בני ישראל. מלמד שומגייר: וינצו במחנה. על עסקי סממנס: ואיש הישראלי. לו מִישׁ עַל דְּגְלוֹ בְּמֹמֹח לְבֵיח מֲבֹמֶם (במדבר ב, ב) כחיב, וכנם לביח דינו של משה וילה מחוייב עמד וגדף: 🗀 איש מצרי. יד, א), מבים דינו של משה יצא מחוייב, בא ליטע אהלו בחוך מחנה דן, אמכו לו מה טיבך לכאן, אמר להה מבני דן אני, אמרו ביום סשבת יערכנו, דרך סמלך לאכול פת חמס בכל יום שמא פת לוננת של חשעס ימים, בתמים. ומתניתא אמרס (מ"כ פרשתא

למטה דן. מגיד שהרשע גורם גנפי לו, גנפי לפציו, גנפי לשבטו, כיולפ בו פהליפב בן פֿסיסמך למטה דן (שמום לפ, ו), שבח עלך, שלס עליכון, מפטפטה בדברים, שואלה בשלום סכל: בה דברי. דברניה סיהה, מדברה עם כל אדם לפיכך קלקלה: בת דברי. שבקושל ישראל שפרממה הכמוב לוו לומר, שהיא לבדה היתה וונה: שלמית. דַּקַוַמ פעפעה שלה עלך, שלם (II) ויקב. כמכגומו, ופְּבֵישׁ שנקנ שס המיוחד וגדף (מנהדרין נו.), והוא שס המפורש ששמע ממייי: ושם אמו שלומיה זה שכנגדו שמיחה בו מִשַּע הֹהלו:

שנחמר מְחַלְּלֶיהָ מוֹח יוּמֶח (שמוח שם יד), חֿבל לחֿ פורש להס בחייוו מיחה, לכך נחמר פִי לֹחׁ פֹרַשׁ מַה יַעָשָׁה לוֹ (במדבר מו, לד), (21) וינחחו. לבדו, ולא הנימו מקושש עמו, ששניהם היו בפרק אחד, ויודעים היו שהמקושש במיחה, (מנהדרין עה:) לו שבת לאביו שבת לשבמו:

במיממך, שממס גרממ לך: בל העדה. במעמד כל סעדס (מ"כ פרק ימ, ג), מכאן, ששלומו של אדס כמומו: (14) השמעים. אלו סעדים: כל. לסביא את סדיינים: את ידיהם. אומרים לו דמך בראשך, ואין אנו נענשים אבל במקלל הוא אומר, לפרוש להם, שלא היו יודעים אם חייב מיחה אם לאו:

TT3

בְּאָוְרְח בְּנְקְבוֹ־שֶׁם יוּמֶת: خُد_لٰۃًٰێُڬ וְנַבֶּב שֶּם_יִרְנְתְ מָוָת יוּמָת בַּגָּוִם

בְּפַּבְשְׁנִינִי שְּׁמָא יִהְקְשׁהַיִּי כֿל כַּנְאָשֹא נּיּוָבָא כַּנַּגִּבַּא פֿגּר יקקטיל מרגם ירגמון בּיה וֹנוֹפּנוֹמְ מִמֹא בּוּוֹ אִטַּׁלַמִּלְאִ

put to death. he blasphemeth the Name, shall be stranger, as the home-born, when certainly stone him; as well the to death; all the congregation shall of the Lord, he shall surely be put And he that blasphemeth the name

ದ್ಯು ಚಿರ್ದೇ י וֹאֵישׁ כֵּי יַבֶּח בְּלְ־נָבָּשׁׁ אָבְוֹם וּנְבָר אָבִי יִקְּטִּילִ כָּלְ נָבְּשָׁא

בּאָנֹמָא אִנֹילַמַּלָא וִנִילַמוּגַ:

shall make it good: life for life. And he that smiteth a beast mortally

mortally shall surely be put to death.

And he that smiteth any man

ثقم تَلَال تُقَمَّ: $_{81}$ rượn gàw phục rwợdạin rygard taw quy $_{81}$

נפְּמָא שַׁלָּלָ נַפְּמָא:

as he hath done, so shall it be done Finoddgiən sid mism nsm s li bnA

בּאָמֶר מְשְׁר בָּן יִמְשָׁר לְּוֹ: ⁶¹ וֹאֵיִם בּירוִתַּן מִוּם בַּעַּמְיוֹיִן וּנְּכַרְאָבֵי וִמֵּין מוּמָא בִּחַבְּרֵיה

בְּמָא בַּהְבַּר בַּן יִטְהַבִּיר בִיהָ:

for tooth; as he hath maimed a man, breach for breach, eye for eye, tooth :mid ot

באָבֶם כוֹ נַלָּמוֹ בֹנִי שׁׁן תַּחַת שֻׁן כַּאַשֶּׁר יַתַן מוּם חַלְךְ עַיָּגָא שִׁנָּא חַלְךַ שִׁנָּא מְּבֶר תַּחַה שְׁבֶר עְּיִלְיִם מִילָּר מְבָרָא מִילָּר מְבָרָא שִּבֶּרָא מִינָא

בְּמָא בַּיהַב מִימָא בַּאָּנָהָא כַּן

And he that killeth a beast shall so shall it be rendered unto him.

אָבֶם יימָת: מפטיר וּטַבֶּר בְהַטָּה יְשַׁלְּמָנָה וּמַבֶּר וּדְיִקְטּוֹל בְּעִירָא יְשָׁלְמִנַּה

بلنظميح لألمُم نظميح:

man shall be put to death. make it good; and he that killeth a

17

בְּאֶּוְרֶח יַהְנֶּח בֶּי אֲנָי יְהוֹוָה בִּיצִּיבְא יָהַי אֲרַי אֲנָא ֹ משְׁפַּׁס אָטִר יִהְיֶרָ לְכָּם כַּגָּר דִּינָא תַד יָהֵי לְכוֹן נִּיּוֹרָא

home-born; for I am the Lord your well for the stranger, as for the Ye shall have one manner of law, as

מכ"ד ניוֹצָניאוּ אָת־הַמְקַלֵּל אָל־מָחוּץ וְאָפִּיקוּ יָת דְאַרְגֵּיוּ לְמָבָּרָא رَنْكَ قَلَ مِهْدٍ كُذِ خُثْرَ نَهُدُكُمْ يَمَوْنِمْ مِهْدَ مُو خُثِرَ نَهُدُهُمْ ڲڔؾڔڟۦ

ישְׁרָצֵלְ עְשׁׁוּ כְּאַשֶׁר צְנְה יְהֹוָה וַבְּנֵי יִשְׁרָצֵל עֲבָרוּ כְּמָא كَرْهَلْتُرْكِ رَبْلُولُونِ كُلُولُ كُلُّوا لِخُرِّدِ خُمْضُدِينَهِ لِلْأَمِودُ نُتِيكِ خَهَجُرُهِ پېڅاترېا:

LORD commanded Moses. the children of Israel did as the and stoned him with stones. And that had cursed out of the camp, Israel, and they brought forth him And Moses spoke to the children of

(13) ונשא חשאו. בכרת, כשלין סתרלס:

೫೧⁻ದಭ್ಗ: (ಡ)

(16) ונקב שם. אינו חייב עד שיפרש את השס, ולא המקלל בכינוי: ונקב. לשון קללה, כמו מֶה אֶּלָּב (במדבר כג, ח.

דְפַקּיד יִיְיָ יָת משֶה:

- (דו) ואיש בי יבה. לפי שנאמר מכה איש וגוי (שמוח כא, יב), אין לי אלא שהרג אח האיש, אשה וקטן מנין, חלמוד לומר כל מנהדרין נו):
- נסינה, דבר הנסון מיד ליד: (0s) כן ינחן בו. פירשו רצומינו (פ"ק פד.) שלינו נמינם מוס ממש, אלה משלומי ממון שמין אומו כעבד, לכך כמוד בו לשון נפם טרס:
- (22) אני ה׳ אַרהיכם. מלסי כולכס, כשם שמני מימד שמי עליכס, כך מני מימד שמי על הגרים: שפטור, ומה בנהמה בחבלה, שאם אין חבלה אין משלומין, אף מכה אביו ואמו אינו חייב עד שיעשה נהם חבורה: מחיים, אף מכה אביו ואמו מחיים, פרע למכה לאחר מיחה, לפי שמלינו שהמקללו לאחר מיחה חייב, הוצרך לומר במכה סרגו, אלא עשס בו חבורה, שלא נאמר כאן נפש, ובמכה אביו ואמו דבר הכחוב, ובא להקישו למכה בהמה, מה מכה בהמה (וב) ומכה בהמה ישלמנה. למעלס דְּבֵּר צסורג צסמס, וכאן דבר צעושס צס מצורס: ומכה אדם יומה. אפילו לא

סׁננג באמָנו: דַּסִינֵי לְמֵימַר: ב_{סר} ניְדַבֶּר יְחֹנְתֹ אֶל־מֹשֶׁה בְּתַר יִמִלֵּיל יִיָ עִם מֹשֶׁה בְּטוּרָא

הְאָבֶּע עַיהוָה: אַמֶּר אַנִּי נֹתַן לְכָּיִם וְמִּבְתָּה בַּאָנֹא יָהֵיב לְכִוּן וְתַּשְּׁמֵים ַ אַלְנְיִם כֹּּג שַׁרָאִנְ אָלְבִוֹאְבֹּא לִבוּוּ אָבִּג שִׁנֹהֹלֵגוּוּ לִאַּבֹהֹא يَةٍ ل جُرِ خُرْرُ نَشِلَهُمْ لَجُمَلُكُ مَرْدِم مَا خُرْدُ نَشِلُهُمْ لَتَامَلًا

نبترنېټر: אָה הָּלִּנִםְ שֹׁנַבֹּת הַּבְּוֹב וֹהָהַה הִּנִים הַּנִּגוֹ שַּׁנִבַּת עַלֵּלְבּ וֹהָנִים

ליי יהנה לאָבֶץ שַּבֶּח לַיהֹנְה שֶּׁרְךְ יִבִי לְאַרְשָּׁ דְּתִשְׁמֵים בֵּדָם יִי اجَשְׁנְה הַשְּׁבִיעִּה שַׁבָּה שַבְּחוֹן וּجִשְׁהָא שְׁבִיעִיהָא נְיָה שְׁמִשְׁהָא

לא שוֹלָת וֹכֹּבְמִבְ לאַ שוֹמִב:

هُرْن هَدُنُهِا نَكِرُنَا خُمُّدُمْ: נאט מלכן לויטָר לַאַ טִבְאָר מּלָבִי מִלְמָּר לָאַ טַלַמִּיר מָּלָ אַנו סְפָּינוַ קְאָנוּרְיִלְאָ תִקְצְוּר יָתְ כָּתִי תַּצְּדֶרְ לָאִתְּתָּבִּי וְתָּ

: ئاڭتى نَّامُحُنْكُ نَكْتِيمُّكُكِ تَلْأَنْتُ ي خُمُّكُمْ لا خُلْدُ لِخُمَّكُ لَا لَا يَعْمُثُلُكُ خُمُّرُ حُرِيدًا لِخُمَّكُ لِذَا لِخُمُّمُ لِنَاكُ וְהַוְהַבְּה שַׁבַּּה הַאָּבֶץ לְכָם וּהָהֵי שִׁמְשַּׁה אַרְעָא לְכוֹן

אֹבֹּהֹא הָמֹמֹמִׁנִיא בֿבֹּם וֹנִי:

בְּלַלְעַוּ:

עקלה לא הורע וברטף לא

ÜĊŌU:

הְּמִמְׁמִׁמְ יְבִי לְאַּבְׁמֹּאִ:

لْمُجْدَبُكُ يَكُمِينُكُكُ كَتُدْبِيرُ

mount Sinai, saying: And the LORD spoke unto Moses in

 ΛXX

the LORD. shall the land keep a sabbath unto into the land which I give you, then and say unto them: When ye come Speak unto the children of Israel,

thereof. vineyard, and gather in the produce and six years thou shalt prune thy Six years thou shalt sow thy field,

prune thy vineyard. shalt neither sow thy field, nor a sabbath unto the LORD; thou sabbath of solemn rest for the land, But in the seventh year shall be a

solemn rest for the land. shalt not gather; it shall be a year of grapes of thy undressed vine thou harvest thou shalt not reap, and the That which groweth of itself of thy

sojourn with thee; for the settler by thy side that maid, and for thy hired servant and thee, and for thy servant and for thy land shall be for food for you: for And the sabbath-produce of the

- (33) ובני ישראל עשו. כל המלוה האמורה נמקילה צמקום אחר דחייה, רגימה, וחלייה:
- (2) שבת לה׳. לשס ס׳ כשס שנתתר נשנת נרתשית: ולמד כאן על כל דבור שנדבר למשס שמסיני סיו כולס כללומיסן ודקדוקיסן, וחזרו ונשנו בערבום מואב: שלא מלינו שמיעת קרקעות שנשנית בערבות מואב במשנה מורה, למדנו שכללותיה ופרעותיה כולן נאמרו מסיני, ובא הכתוב ודקדוקים מסיני, אף כולן נאמרו כללומיסן ודקדוקיהן מסיני, כך שנוים בח"כ (פרשחא א, א). ונראם לי שכך פירושה, לפי (I) בהר סיני. מס ענין שמיעס אלל סר סיני, וסלא כל סמלות נאמרו מסיני, אלא מס שמיעס נאמרו כללותיס (ופרעותיס)
- (+) יהיה לארץ. לשדום ולכרמים: לא חומור. שקוללין ומוכוםים, ומרגומו לָם מִבְּמָת, ודומס לו קוֹנִים בְּמִימִים
- לסיום מחזיק בו כשלה קליר אלא הפקר יהיה לכל: בזירך. שהנורם והפרשם בני אדם מהם ולא הפקרחם: לא חבצר. (a) אח ספיח קצירך. אפילו לא זרעמס, וסיא למחס מן סורע שנפל בס בעת סקליר, סוא קרוי ספים: לא חקצור. (ישעיה לג, יצ), שְׁרֻפְּה בְּמִׁשׁ כְּמִוּמָה (מהלים פּ, יו):
- סכל יסיו שויס בס אמס ושכירך ומושבך: שבח הארץ לכם לאכלה. מן סַּשָּׁבוּמ אמס אוכל, ואי אמס אוכל מן סשמור (מ"כ (6) והיחה שבת הארץ וגוי. מע"פ שמפרמיס עליך למ במכילס ולמ בסימס מפרמיס מלמ שלמ מנסוג בסס כבעל סבימ מלמ שושם שינך בולר, שלם מן המופקר:

۲۵٪ (۵) בּאַבֹּאֵבׁ שִּבְיִנִי בַּלְ שַׁבִּיּאָטַב שִׁבִּי כָּלְ מַּלְלְשַּׁבּ לְמִּנַלְיִּ

أخخمنك بختائه يحتملمك

increase thereof be for food. that are in thy land, shall all the and for thy cattle, and for the beasts

שַׁמָּת וֹאַבְבֹּמִים מָּלֵב: ישראל שֶׁבַעֹּ שְׁנֵים שֶׁנַבִע פְּעָמָים וְהָוַוּ نْمُولُنْ ذَكِ يُقَدَم بَمَثَلَانِ هَٰزِيا نَعْمُدًا ذِكَ هُدَم هُمُمَّا يَهُدًا

אַבְבָּעִין יִנְישִׁע שָּׁנִין: שְׁבַּמ שְׁנָון שְׁבַּמ וַמְנָון וִיהוו

לְבְּ וְמֵן מֶּבַע שַּבַּעָּט תַּמְּנָם לָנַ וְמֵן שָׁבַע שְׁמָשָׁן צַּאָנון

تَشَخَمُ، قَمْشُبِد كَنْلِيُس قَبِاطِ شُخَيْمُكِ خَمْشِدُم خَيْلُنَامِ ועהפר שופר ובבא בורקא

<u>Χ</u>ĹάĊロ: עכפּוֹנִים שַּׁמְּבַינִי מִּוְפַּׁר בַּכַּלְ_ וַהַעַבְרָהָ שׁוֹפָר הָרוּעָה בַּהָדָשׁ

מופרא בכל אַרַעכון:

ئۆرھ 🕏 ئۆرۈقكىن ئۇڭەرد: לְבְּׁם נְתְּּבְׁשִׁם אָּגְתְ אֶלְ-אֲנִדְנִי לְבִוֹן נִיְּתִיבִּנוֹ נִּבְּר לְאַנִּסְנִינִינִ לְבְּלְ יִּשְׁבְּיִנִי יוּבָלְ הִוּאָ שִּׁהְיֵה יִהְּבְּלָא יוֹבִילְא הִיִּא שִׁהִי י הֹּנִי יִלְבֹאִנִים בַּנִיְר בֹּאֹנֵא וֹעַלֵּבוּן עַיִרוּטָא בַּאַנֹּהָא לַכִּב نَظَيَمُوْت ؆ٓت مُثَنَّ تَلْتَظِهُرَ بَنُظَيِّمِيا ثَن مُثَن تَظْمُنا مُثَنًا

じせれしょ

וגבר לזרעיתיה התובון:

unto you; ye shall not sow, neither A jubilee shall that fiftieth year be

return every man unto his family.

unto his possession, and ye shall you; and ye shall return every man

thereof; it shall be a jubilee unto the land unto all the inhabitants

and proclaim liberty throughout

throughout all your land.

proclamation with the horn

And ye shall hallow the fiftieth year,

the day of atonement shall ye make

tenth day of the seventh month; in with the blast of the horn on the

Then shalt thou make proclamation

of years, even forty and nine years.

sabbaths of years unto thee, seven

And thou shalt number seven

unto thee the days of seven sabbaths times seven years; and there shall be

לא ולא טטגעון זט פֿטטא ולא שׁבְּיֵבֶר לַבֶּבֶם לַאָּ שֹוֹבְתִּי וֹלַאָּ הָּנִוֹ שִׁבִי לַכִּוֹן לַאִּ שֹוֹבַתוּן יוֹבֶל הָוֹא שְׁנָת הַחַמִּשְּׁים שְׁנָה יוֹבֵילָא הִיא שְׁנָת חַמְשִׁין

עַקטפון יָת שָבַקקא:

undressed vines. it, nor gather the grapes in it of the reap that which groweth of itself in

מלמוד לומר לך ולעבדך ולאממך, סרי בעלים ועבדים ושפחות אמורים כאן (מ"כ שם ו): ולשכירך ולחושבך. אף הגוים פרק א, ג): לך ולעבדך ולאמודן. לפי שנאמר וְאָבְלוּ אָבְינֵי עַמֶּן (שמות כג, יא), יכול יסיו אםוריס באכילה לעשירים,

כל ומן שחיס מוכלה מן השדה המכל לבהמהך מן הביה, פֶּלֶה להיה מן השדה פַּגֶּה לבהמהך מן הביה (ה"כ. שם ה. העניה ו:): (ד) ולבהמחך ולחיה. אם מים אוכלם, בהמה לא כל שכן, שמוונומיה עליך, מה הלמוד לומר ולבהמחך, מקיש בהמה למיה,

פעמיס, סוי מומר כל שממס ושממס בומנס (מ"כ פרשמח ב, ח): ודויו לך ימי שבע וגוי. מגיד לך שהף על פי שלה עשיה (8) שבחח שנים. שממות שנים, יכול יעשה שבע שנים רלופות שממה ויעשה יובל התריהם, תלמוד לומר שבע שנים שבע

מרלכס, ומין מקיעת ראש השנה דוחה שבת בכל ארלכס, אלא בבית דין בלבד (מ"כ שם ה): הכפורים, איני יודע שסוא בעשור לחדש, אם כן למה נאמר בעשור לחדש, אלא לומר לך, מקיעת עשור לחדש דוחה שבת בכל (9) והעברה. לשון וַיַּעְבִּירוּ קוֹל בַּמַּמַנֶּס (שמות לו, ו), לשון סכרוס (ר"ס לד.): ביום הכפורים. ממשמע שנאמר ביוס שמטום עשה יובל לסוף מ"ט שנה. ופשוטו של מקרה יעלה לך חשבון שנום השמטום למספר מ"ט:

שמס, יובל שמס, על שס מקיעת שופר: ושבחם איש אל אחזחו. שסשדות תווכות לבעליסן: ואיש אל משפחחו שדר בכל מקום שסוא רולס ואינו ברשות אחרים: יובל הוא. שנה ואת מובדלת משאר שנים בנקיבת שם לה לבדה, ומה לעפדיים, בין נכלע, בין שלה פַלוּ לו שש שנים משומכר, הֿמר כ' יהודה, מהו לשון דרור, כמדייר בי דיירה וכו' (רהש השנה מ:), (10) וקדשחם. (מ"כפרק ב, א) בכניםמס מקדשין אומס בבים דין, ואומריס מקודשם סשנס (ר"ס מ:): וקראחם דרור.

(11) יובל הוא שנת החמשים שנה. מס מלמוד לומל,לפי שנאמל וקדשמס וגוי, כדאימא בלאש סענס (מ:), ובמ"ל (פרק חשבו. לרנות הת הנרלע (קידושין מו.):

بتديقية: ַ בְּי יוֹבֵּלְ הְוֹא קֹדֶשׁ חִּהְיֵה אֲרֵי יוֹבֵילְא הִיא קּיִדְשְׁא חְּהֵי

For it is a jubilee; it shall be holy

אי וֹבֶּי בַּטְמְבָּרֵוּ מִמְבָּרַ לְהַמִּנִישְׁ אַנְ וֹאָבִי טִזּבּוּ וֹבִינוּוֹ לְטַבָּרָבַ אָנְ \$4_\$U!\:

ڮڗؖػ۪ؾڗ؞ כ קְּנְת מִיּרַ עֲמָנְתֶּן אֵלְ־תּוֹנֶוּ אָיִשׁ תִּוְבּוֹן מִיִּר תַבְּרֶוּ לֶא תּוֹנֵוֹן

נו בְּמִסְפַּּר שְׁנִים אַחַר הַיּוֹבֶל בְּמִנְיֵן שְׁנִיָּא בְּחַר יוֹבֵילְא

אָנִי־הְבוּאָה יִמְכָּר־לֶּךְ: مجين يعربية جموور مبطأ ما تبجية جمبيا تبد

מונמם ממון (שם פרשמם ג, ד צ"מ נמ:):

כשם שנאמר בשביעית, כך נאמר ביובל:

(954 5456:

ڲٛڔ۩ڔڟ؞

מקנה, בי מספר הְבוּאָת הָוּא פּוְעָּרְ וְבִּענֹהִי אָבִי מֹנְיֵל יי וּלְפִּי מִעְּמִ עַשְּׁלְּיִם עַּמְעָּיִם וּבְינִיהִי וּלְפִּיִם וְעֵּיִרוּי שְׁנָיָּא الأورا إلا يَشْنِنَا مَالِهُنْ مُطَيِّنِ مُعَالًا مُرْدَنًا فَيُدَامُ فَيُرِهُ فَمُورَدً

הְּלַלְטֹא שוּא מִוֹבָּגוֹ לָנַ:

شَرَحْكُ لَهُ السِّياحُكِ:

גְּבַר יָת צֵּחוּהִי:

every man unto his possession.

am the LORD your God.

but thou shalt fear thy God; for I

And ye shall not wrong one another;

number of crops doth he sell unto

diminish the price of it; for the fewness of the years thou shalt

thereof, and according to the

shall sell unto thee.

wrong one another.

years thou shalt increase the price

According to the multitude of the

the number of years of the crops he

thy neighbour, and according unto

after the jubilee thou shalt buy of According to the number of years

> neighbour's hand, ye shall not neighbour, or buy of thy

And if thou sell aught unto thy

91

Ş١

þΙ

גָּבַר לְאַהְסְנְתֵיה:

In this year of jubilee ye shall return

ני בְּשְׁנֵת תַּיּוֹבֶל תַוֹּאָת מַשְּׁבוּ אָישׁ בְּשִׁמָּא דְּיוֹבֵלְא תָּדָא מְתִיבוּן

thereof out of the field. unto you; ye shall eat the increase

לְבֶּח מָן־תַשְּׁבֶּה תֹאַכְלוּ אָת־ לְכִּוֹן מִן תַקְּלָא מֵיכְלוּן יָת

DEL L'GLES XXV - BLWR ELL - WL - VXX susitives

משמי שניס, שמעמוד שמי שניס ביד הלוקמו מיוס ליוס, ואפילו יש שלש מבואות באומן שמי שניס, כגון, שמכרה לו בקמומיה, שני סמבואות שמסא עומדת ביד סלוקח ממכור לו. ורבומינו דרשו מכאן (ערכין כמ:), שסמוכר שדסו אינו רשאי לגאול פחות ממנס מבואום סרבס, סרי נמאנס מוכר, לפיכך לריך לקנומס לפי סומן, רוסו שנאמר, במספר שני מבואום ימכר לך, לפי מנין מופו להחזירה לו בשנת היובל, ואם יש שנים מועמות וזה מוכרה בדמים יקרים, הרי נתאנה לוקת, ואם יש שנים מרובות ואכל . מקנס קרקע דע כמס שניס יש עד סיוצל, ולפי סשניס ומצומות סשדס שסיא ראויס לעשות ימכור סמוכר ויקנס סקונס, שסרי (EI) במספר שנים אחר היובל חקנה. זמי פשומו, ליישו המקרא על אופניו, על האונאה בא להזהיר, כשחמכור או

ממכרו ממכר לעמיסך, מכור, ומנין שאם באם לקנום, קנה מישראל חברך, סלמוד לומר או קנה מיד עמיסך: אל חונו. זו (14) וכי חמכרו וגוי. לפי פשומו, כמשמעו. ועוד יש דרשה, מנין כשאחה מוכר מכור לישראל מזרך, מלמוד לומר וכי

(13) חשובו איש אל אחוחו. וסרי כבר נאמר וְשַׁבְּמָס אִישׁ אֶל וֹפוֹת, סמוכר שדסו ועמד בנו וגאלס, שחוורת

ג,ג): מן השרה האכלו. על ידי סשדם מחס מוכל מן סבימ, שמס פֶלֶס למיס מן סשדם, ממס לריך לבער מן סבימ (שס ד). (SI) קדש חהיה לכם מופסח דמיס כסקדם, יכול חלה סיה לחולין, חלמוד לומר חסיס, צסוייחס הסה (סוכס מ: מ"כ פרק

ג, א): - אח גוריה. אם סענבים סמשומרים, אבל בולר אחס מן סמופקרים. כשם שנאמר בשביעים, כך נאמר ביובל, נמלאו

(16) חרבה מקנחו. ממכרנס ניוקר: חמעים מקנחו. ממעים נדמים:

שמי שנים קדושות פמוכות זו לזו, שנת מ"ט שמטה, ושנת החמשים יובל:

ין וְלְאַ תּוֹנוּלְ אֵישׁ אָת־עַמִּיתוֹ וְלְאַ תּוֹנוֹן גְּבָר יָת חַבְּרֵיה

ושני, אינו יולא מפשומו, כלומר, מקפר שניס של מבואות, ולא של שדפון, ומיעוע שָנִיס שְנַיַס:

מַלַ הַאָּבֶא לָבֶּשִׁה: בשבות ביש בישבו ומבשבים בשלם ונמבשבים رَتِيْنَاتِ هِٰلَا חָלִּלִי زِهُلَا ثِنَهُ فِي الْأِيلِ ثِينَا ثِنَهُ فِي الْأَرْانِ إِيْنَا ثُلِقًا فِي أَنْ

לַמֻּבֹּת וֹנְתַּבַׁטֹּם לַבְּתִּע הַּלֵּנִעִי: אַנְאַ נְלְּעַׁלְּעַ עַאָּבֶּאַ פַּבְּיְעַ נַאָּכַלְעָּם וְטִמֵּגוּ אַבְּעָּאַ אָבַע וְמַגַּבְאָוּ

נאטר אָת־הָבוּאָהָנוּ: עַהְּבְּינִמְע בַּוֹלְאַ נִוֹרְת וֹלְאַ הָּבִיתִּיםׁאַ עַאַ לְאַ נִוֹנִת וֹלְאַ لْكُ، لِهَمُّالِهِ مَلِينِهِكُم فَهُلُكِ نَعْدً، تَنمُدِهُ مُعْ تَرْدِيمٍ فَهَنَّهِ

خِمُحُم بَهُدُتِ: עַּאָבעַר אָר אָר אָר דּאָר אַני דּאָר אַני لْمُدْرَنِي كُنْ خَلْدُنْنِ كَجُوَّا فَهُلُاكِ تَكْفَطُنِكِ ثَنْ خَلْدُنْنِ كُرِيلًا

שְׁבַּוּאַבְרוּ הַאָּבְלוּ יָשֶׁן: עַרו הַשְּׁנָה הַהְשִׁיִּלְה עַר בּוֹא ער שִׁקְא הְשִׁיעִיקָא עַר מִיעַל בַּ נֹאַכֹלְטֵם מֹלַבוּאָב אַל בּמַשָּׁה אָט בּמָּהָנוֹ בּמָּמִנוֹיַנוֹ בּמַלְינִי בּמָּמָבוּ בּמַלְיבּוּ בּמַלְיבּוּ

ל, באבל ביננים ומושבים אני דילי ארשאבי ביירין الْلَهُمُا لَي نَفَدَر كَمُمَانُنَ ذِنِ الْهَلَمُم كُم نَائِدَا كِنَارِهِا.

 합니다 (호) יי יּבְכִל אָבֶּן אָטְזּיַהְכָּם יְּאָלָּטְ יּבְכִלְאָבַע אַטְסְנַּתְכִּוּן פּיּרְקָנָא אַטַם מִמָּדִי:

וֹטשׁבוּוֹ מֹלְ אַבְּמֹא לְנִבוֹבֹּוֹי

למֹמְבֿה וֹטִטְּבוּן לָנִטְבּן הֹלְטִי:

נכנוָ*ה* גֹע הַּכֹלִטַׂנֹא:

אֹלִלְטֹא לְטַׁלְּט אָtıl: בֹּמִשֹׁא מִטֹיִנִימָא וְתַּגְּבִיר יָנִי

עלקפה היקלון עהיקא: בְּאֵל וְתִיכְלוּוְ מִוּ צְּלְלְהָא עִּהִיקֹא

נטוְשַבוּן אַטוּן בַּבְּמָי:

שְּׁבְּיִלְאַבְׁ לְאַבְּעָאִי

in safety. them; and ye shall dwell in the land and keep Mine ordinances and do Wherefore ye shall do My statutes,

and dwell therein in safety. and ye shall eat until ye have enough, And the land shall yield her fruit,

increase'; may not sow, nor gather in our eat the seventh year? behold, we And if ye shall say: 'What shall we

three years. shall bring forth produce for the upon you in the sixth year, and it then I will command My blessing

produce come in, ye shall eat the old store; until the ninth year, until her and eat of the produce, the old And ye shall sow the eighth year,

ye are strangers and settlers with Me. perpetuity; for the land is Mine; for And the land shall not be sold in

redemption for the land. possession ye shall grant a And in all the land of your

(18) וישבחם על הארץ לבטה. שָׁבְּעַיֹן שמעס ישראל גוליס, שואתר פָז מִרְנֶס סָפָרֶן פָׁמ שַבְּמֹמָיסָ, וְסִרְנָמ פָׁמ שַׁבְּמֹמֶיסָ ממשבות סוא יודע. כל דבר סמטור ללב, שאין מכיר אלא מי שהממשבה בלבו, נאמר בו ויראם מאלהיך (ב"מ נה:): שלה שלינה הוגנם לו, לפי דרכו והנאמו של יושן, ואס מאמר מי יודע אס נמכוונמי לרשה, לכך נאמר ויראם מאלהיך, היודע (עב) ולא חונו איש אח עמיחו. כאן סוסיר על אונאם דבריס (מ"כ פרק ד, א), שלא יקניע איש אח עמיחו. ולא ישיאנו

(ויקרא כו, לד שבת לג.), ושבעיס שנה של גלות בכל כנגד שבעים שמעות שבעלו היו:

בו בנכם: (19) ונחנה הארץ וגר וישבתם לבטה עליה. עלא מדאנו מעות צלורת: ואכלתם לשבע. אף במוך המעים מסא

(02) ולא נאסף. אל סבית: אח חבואחנו. כגון יין ופירוח סאילן, ומפיחין סבאיס מאליסס (פמחיס גא:):

(22) עד השנה החשיעה. עד מג ספרום של משיעים שסים עם בום מבוחתם של שמינים למוך סבים, שכל ימוח סקין סיו (IS) לשלש השנים. למקלמ הששימ מנימן ועד ראש השנים, ולשביעימ, ולשמינים, שיזרעו בשמינים במרחשון ויקלרו בנימן:

שק בעלין מעבודה קרקע שהי שנים רלופוה השביעיה והיובל, ומקרה זה נאמר בשהר השממות כולן: בשדם בגרנומ, ובמשרי סוא עת סאמיף לבית. ופעמים שסימס לריכה לעשות לארבע שנים, בששית שלפני השמעה השביעית,

למכירס פסוקס עולמים: בי לי הארץ. (מ"כ) אל מרע עינך גס (שס), שאינס שלך: (23) והארץ לא חמבר. לימן למי על מורמ שדומל בעליס ביובל, שלמיס מלוק מ כובשם (מ"כ שם מ): לצמחה. לפפיקם,

פשרמר, סמרך לפרשה שלאחריר, שהמוכר אחוזחו רשאי לגאלה לאחר שחי שנים, או הוא, או קרוצו, ואין הלוקח יכול לעכצ: (1.2) ובכל ארץ אחזחכם. (מ"כ) לרצות במיס, ועבד עברי (שם עו), ודבר זה מפורש בקידושין בפרק א' (דף כא.). ולפי

ממבר אַבוני וּבָא גְאַקוְ תַּפַּוֹרָ אַלְוּו וִגְאַק אָנוּ בְּיִינְמִיף אָהִיף וּמָכָר מֵאֲחָזָּתִוֹ

אָבוּנבוֹג: בּלבור בוש וופבוט זע ובונו äkiðtülu illu éllelu אָבוּ וֹטִמַסְבּוֹ אָשוּשׁ וֹוַבּוֹן

which his brother hath sold. him come, and shall redeem that shall his kinsman that is next unto sell some of his possession, then If thy brother be waxen poor, and

الْبَاشِّرَتِ بَالِ الْمُعْلِمُ خَيْدَ لِهُمْ لِمَانَا: ³ וְאֵישׁ בֶּי לְאׁ יֵהְיָה־לִּוֹ גּאֵלִ

ھنلگڙني: וַתַּרְבֵּיק יְדִיה וִיִשְׁכַּח בְּנִּסָּת الأحّل كُلّا، ذِم الله خريد قلاط

sufficient means to redeem it; it, and he be waxen rich and find And if a man have no one to redeem

אָטַ עַּלְּבָּר לְאָישׁ אַשָּׁר מֶבַר־לְוּ יָה מוֹהָרָא לְגָּבָר דְּיַבֵּין לֵיה וְנְחַמָּבְ אָּעַ_מְּדֶּוֹ, מִמְבֹּבְוָ וְנֵימָהִבְ וִנִּחַמָּהֵב זִּטְ מְהֵּוֹ זְבִּתְנִי וֹנִטֹּהַ

ויתוב לְאַהְסָנְתֵיה:

possession. sold it; and he shall return unto his overplus unto the man to whom he sale thereof, and restore the then let him count the years of the

Lτ

57

מֹע אָזנָע עַיּוָבָיל וְיָבָא בַּיָּבָל וְאָב ۶۵ کا برپر مرمچن چین ترظیر هیئان וֹאָם לְאַ־מְצְאָׁה יָדִוּ הֵי הָשִׁיבּ

ויתוב לאַקטְנְתִיה: לנו בולו וטוע מו מטא בְּיְנִינִי בְיִנִי וְיִנִי וְּבִינְנִינִי וֹאָם לָא אַמֻּבַעַע גַּבַע בַּמַפַע in a walled city, then he may redeem And if a man sell a dwelling-house return unto his possession. jubilee it shall go out, and he shall until the year of jubilee; and in the the hand of him that hath bought it

which he hath sold shall remain in

to get it back for himself, then that

But if he have not sufficient means

بْلَاكُلْا! ĊάĊĽι ŗĠſ□ (वरक्) तांक्ंत १०,क्त ६४,द्वा यू जेव נְאָנְהָ בַּׁגַנִמַבָּב בַּנעַ מִנְהַּבְ הַּגַּב

وبأركةين: المثنا خفا פורקניה עד משלם ひむはめ וולב אבו וזכון כום מוסב

be made sure in perpetuity to him house that is in the walled city shall the space of a full year, then the And if it be not redeemed within of redemption.

for a full year shall he have the right

it within a whole year after it is sold;

לַבְבְנַנְיוֹ לָאִ יֹגֹא בּֿיִבָּלִי: לַין חֹמָּה לַצְּמִיתָּה לַמְּנָה אָתִּוּ שִׁיִּרָא לַחְלִּיִשִּׁין לְּדִּוְבֵּו יָמִיה oe לו שְׁנָה הְמִימָה וְּלָם הַבַּוֹת לֵיה שַּׁהָא שַׁלְמָהָא וִיקוּם ダアーなべなに

לְבְּרוִנִי, לְאִ יִפּוָלַ בֹּיוָבָּילְאִ: נאם לא יטפורע גד משלם

the jubilee. generations; it shall not go out in that bought it, throughout his

כולס, למדס מורס דרך ארץ, שישייר שדס לעלמו: - וגאל אח ממכר אחיו. ואין סלוקמ יכול לעכב: (25) בי ימוך אחיך ומבר. מלמד שלין לדס רשלי למכור שדהו אלם מחמח דוחק עוני (ח"כ פרק ה, ל): מאחזיחו. ולם

(62) ואיש בי לא יהיה לו גאל. וכי יש לך אדס בישראל שאין לו גואליס, אלא גואל שייכל לגאול ממכרו (קידושין שס מ"כ

סשאר, וזסו: והשיב את העודף. בדמי סמקת על האכילה שאכל, וימנס ללוקת: - לאיש אשר מבר לו. המוכר הזה, נמלאת קונה מספר התבואות כפי השבון של כל שנה, אכלת אותה שלש שנים או ארבע, הולא את דמיהן מן החשבון, ועול את (קב) וחשב אח שני ממברו. כמס שנים סיו עד סיובל, כך וכך, ובכמס מכרמים לך, בכך וכך, עמיד סיים לסמזירם ביובל, ودر در در د):

(4"5 40 1): (82) די השיב לו. מכאן שאינו גואל למלאץ: עד שנה היובל. שלא יכום למוך אותה שנה כלום, שהיוצל משמע צממלמו שבא לגאלה (ערכין ל.):

שנה שלימה קרוים ימים, וכן מִשֵׁב בַּנַעֲרֶה מִמָּה יָמִים (ברמשים כד, נה): בוס שסוא פליף, שאם כלם לגאול בשנם כאשונה גואלה, ולאחר מכאן אינו גואלה: והיחה גאלחו. של בים: ימים. ימי לפי שנאמר בשדה שיכול לגאלה משמי שנים ואילך כל זמן שירלה, ובמוך שמי שנים הראשונים אינו יכול לגאלה, הולרך לפרש (פב) בית מושב עיר חומה. בים במוך עיר המוקפם מומה מימום יהושע בן עון (שם פרשמל ד, ל): והיחה גאלחו.

:4%: يْبَשُرُكُ بِهُٰكُمُ لِينَيْكَ خُلِّهُ بُونُكُمُ الْمِنْكِ الْمُنْكِانُ لِيَالِيَاكُ الْمُنْكِينُ ل تنوبت وجُند وذ سِيْرِت بِهِرِهِ فِهِ مِعند مِعند وذِ بِيَعِدُ اجَمَا تَمَعِرُاهُ يُشِدُ هُا حُرَاهُ الْحِمَا فِعِمَانِهُ لِأَنْهُ خُدَاا كَانَا فَالَّ

אָצָת עוֹלָם מִהָוֶת לַלְוּיֶם: ינ וֹמֹנו, נוֹלְוֹנְם בַּשֹׁו מִנוֹ, אַנוֹנִנֹם

בּטִיִּב בִּנִי וֹמִּבְאֵב: בַּי בְהֵי עְבֵי הַלְוֹיִם הָוֹא אֲחַוֹּלִם ממפר בנית ומיר אַחוּיָהו בּיבֶּל וֹאַמֶּׁר וֹלַאַּלְ מִּוֹרַבַּלְנִּיָּם וֹנֹאָּא

﴿ثِاٰتِ: (۵) ַנְּמֶבֶּרְ בְּיִיצְּׁטְזַנִּת עּנְלֶם הַנִּאְ צְּבִי צִּחְסָנִת עָּלִם הוּא לְחוֹן: ھٰڐ؞۩ڡ בוּלַבַּ

: ئاڭتە וֹטְטְוֹלִטֹּ כָּוְ צַּגָׁ וַעַוְמָּבַ וֹטַגִּ زجر بيورة אַהוף دמְשָׁה יָדֶוֹ פְּמָוְה יִאָבי יִהְשַּׁהָפָן אָהוּף יִהְמִיִּש

> לעון יביובילא יפַלון: אַבֹּהֹא וֹטִׁנַהָּבוּוֹ פּוּבַלֹּוֹא וֹנִינ

> אַהְסָנַתְּהוֹן פּוּרְקוֹ עָלִם יָהֵי

ĒÜL

5,18,

: AKT كرثقد هذرا هَنْ فَدَنَا لِكِيْ فَدُرْ فَدُرْ לַנובֿילַא אָבו בֿטַּי לַבַּוֹי זְבְינֵי בִּימָא וְקָרָנִי אַּטְסְנְמֵינִי יבופבום מו בולאי וופטון

בא נספל רנח קרניהון לא יונ~~יב~~ו

יביה עמף ותהקוף ביה ידור

and they shall go out in the jubilee. the country; they may be redeemed, shall be reckoned with the fields of have no wall round about them But the houses of the villages which

perpetual right of redemption. possession, the Levites shall have a the houses of the cities of their But as for the cities of the Levites,

of Israel. their possession among the children houses of the cities of the Levites are shall go out in the jubilee; for the sold in the city of his possession, Levites, then the house that was And if a man purchase of the

33

78

for that is their perpetual possession. about their cities may not be sold; But the fields of the open land

and a settler shall he live with thee. thou shalt uphold him: as a stranger and his means fail with thee; then And if thy brother be waxen poor,

בפנים, מקנו לו בממורם זס נופל על זס): לא יצא ביבל. אמר רב ספרא (אף) אם פגע בו יובל במוך שנמו לא ילא (שם (ערכין לב.) אע"פ שאין לו עכשיו, הואיל והימה לו קודם לכן. ועיר נקבה היא, והוצרך לכמוב לה, אלא ממוך שצריך לכמוב לא (30) וקם הביח וגר לצמיחה. ילה מכהו של מוכר ועומד בכהו של קונה: (אשר לא חמה. לו קרינן, המכו רו"ל

לבעליס, אס לא נגאלו: גאלה תהיה לו. מיד אס ירלס, ובוס יפס כמו מכת שדות, שסשדות אין נגאלות עד שמי שניס (מ"כ כח), בְּמַלְבֵיקָס וּבְּמִילִסָס (ברחבית כה, מו): על שדה הארץ יחשב. הרי הן כשדות הנגחלים עד היובל, ויולחין ביובל (13) ובחי החצרים. כמכגומו פַּלְּמַיָּמֹ, עייכום פמומות ממין מומס, ויש הכבה במפר יהושע הֶעֶרָיס וְמַלְּכֵיקֶס (יהושע יג,

(gg:): משדומיהם הנחונות להם באלפים אמה שביבות הערים, או אם מכרו בית בעיר חומה גואלין לעולם, ואינו חלוע לתוף שנה (22) וערי הלוים. ארבעים ושמנה עיר שנחנו להם: גאלה עולם. גואל מיד אפילו לפני שחי שנים אם מכרו שדה פרקו, בערכין לג.): וביובל ילה. במנס:

של ישראל: כי בחי ערי הליים הוא אחזחם. לא סיס לסס נמלם שדום וכרמיס, אלא עריס לשנם ומגרשיסס, לפיכך סס מיד לוי גואל גאולם עולם: - ויצא ממכר ביח. הרי זו מלוה אחרם, ואם לא גאלה, יולאה ביובל ואינו נחלע למוף שנה כבים לא דבר סכמוב אלא בלוקח ישראל שקנה בים בערי הלוים, אבל לוי שקנה מלוי יהיה חלוע, מ"ל ואשר יגאל מן הלוים, אף הגואל ולא יהיה חלוע כשאר בחי ערי חומה של ישראל, וגאולה זו, לשון מכירה. דבר אחר לפי שנאמר גאולם עולם חהיה ללוים, יכול (33) ואשר יגאל מן הלוים. ואס יקנס בים או עיר מסס. וילא ביבל. אותו ממכר של בים, או של עיר, וישוב ללוי שמכרו,

ביובל, כמו שנאמר בישראל וַאָּס מָבַר אָת סַשְּׁדֶס לְאִישׁ אַפַר לֹח יִנְּאֵל עוֹד (ויקרא כו, כ), אבל בן לוי גואל לעולס: (48) ושדה מגרש עריהם לא ימכר. מֶכֶר גוצר, שלס סקדיש בן לוי לם שדסו ולל גללס ומכרס גוצר לינס יוללס לכסניס לסס במקוס שדומ, ויש לסס גאולה כשדומ, כדי שלא יופקע נמלמס מסס:

הסמור, עודהו על הסמור, אחד מופס בו ומעמידו, נפל לארן, ממשה אין מעמידין אומו: – גור וחושב. אף אם הוא גר או (35) והחוקה בו. אל מנימסו שירד ויפול, ויסיס קשס לסקימו, אלא חוקסו משעם מועם סיד. למס זס דומס, למשאוי שעל

וֹנֹבֹאִטַ מֹאֶבְבַנֹוּנְ וֹנוֹנ אַנוֹנִי וֹנַבֹּנֹיִאַ וֹנִיבַנַיַּ אַל⁻ הַּקָּח מֵאָחּוֹ נָשֶׁךְּ וְתַרְבִּית לְא הִפַּב מִנֵיה חִיבוּלְיָא

بخُمَلُحُن كِهِ_نقَا هُخُكُكِ:

ממכבע אַבי:

אָבטוו וֹאַוב:

שְׁנָת תַיִּבֶל וַעֲּבָר עִּמֶּר:

¤.ċ\$Ŀ: לטוכולוא ולנלוטא לא טטון

לְנְיִנִי לְכֵּם לֵאַלְנִים: (ס) كِتَابِ كُرْفُو الْمُناكِّلُولُا خُرِّمًا كُرِيا بُن هَلَـمُ * يَخْتَمَا كَمْنُانَا אַנ עוָגָאָטִי אָטַכֶּם מִאָּבְן מִגְּנָיִם זָטְכִּוּן מִאָּבֹגֹא בַּמִגִּנִים לְמִעַּוּ אַנִי יְהוְהַ אֶּלְהֵיכֶּם אֲשֶׁר אַנָא יִי אֵלְהַכוּן דְּאַפּיקית

44 4844:

פולעו מלציו: (נגימי) לַבְּ לְאִיםׁמְּבָׁר בִּוֹ מְּבָבִים מְבֶּבִי: וווֹבּבּן לְנֵי לָא טִפָּלָע בּוּנִי מבי ולי־נְמִיף אָחָיף עַּמָּף וְנִמְבַּר־ וֹאָבוּ וֹשְׁמַסְכוֹ אָשוּבּ הֹמָבּ

שַּׁהַא דְּיוֹבֶילָא יִפְּלַח עַמֶּדְ: בְּאַנִירָא בְּחִוֹטְבָּא יְהֵוֹ עִמְּוֹרַ עִּמְּוֹרַ עַנְיִהְרָא בְּחִוֹטְבָא יְהֵוֹ עִמְּוֹרַ עַנְיַהְרָא

וֹנֹגֹּאָ טֹמֹפָּוֹב עוּא וּבֹדוֹנו מֹפֿוִ ונפוק מעמף הוא יבנוהי עמיה

ממפבט מבי. אָטַט מֹאָבֶּוּן מֹאַבְיִּנִים לָאִ וֹמֶּבְרָנִי וֹטְבִיוָן מֹאַבְמֹאָ בַּמֹאָבֵוֹם לָאִ בְּּ בְּיִ עֲבְרַיִּ הְם אֲשֶׁרִ הוֹצֵאָחִי צִּרֵי עַבְּרַי אַנּוּן דְּאַפִּיקית

> increase; but fear thy God; that thy Take thou no interest of him or

brother may live with thee.

victuals for increase. upon interest, nor give him thy Thou shalt not give him thy money

Canaan, to be your God. Egypt, to give you the land of brought you forth out of the land of I am the Lord your God, who

a bondservant. thou shalt not make him to serve as with thee, and sell himself unto thee, And if thy brother be waxen poor

68

88

Ζ٤

with thee unto the year of jubilee. he shall be with thee; he shall serve As a hired servant, and as a settler,

shall he return. unto the possession of his fathers return unto his own family, and and his children with him, and shall Then shall he go out from thee, he

bondmen. Egypt; they shall not be sold as drought forth out of the land of For they are My servants, whom I

או המולה מעומיו בנכרי כדי להלוומס לישראל ברבימ, הרי זה דבר המעזר ללבו על אדם וממשבמו, לכך מולרך לומר, ויראת . נמשכם אחר הרבים, וקשה לפרוש הימנו, ומורה לעלמו היחר בשביל מעוחיו שהיו בעלום אללו, הולרך לומר ויראת מאלהיך, (35) נשך וחרביח. מד שווינסו רבנן, ולעבור עליו בשני לאוין (ב"מ מ:): ויראח מאלהיך. לפי שדעמו של אדס מושב, ואיוהו מושב כל שקבל עליו שלא לעבוד עבודת אלילים ואוכל נבלות:

אח ארץ כנען. בשכר שמקבלו מנומי: להיוח לכם לאלהים. שכל שַבְּרבּמרן ישרמל, מנילו למלסיס, וכל סיולת ממיס, נכרי הם. דבר אחר אשר הונאחי אחבם מארץ מנרים על מנח שחקבלו עליכם מנוחי, אפילו הן כבדוח עליכם: - לחוד לכם (88) אשר הוצאחי וגוי. וסבמנמי בין בכור לשלינו בכור, אף אני יודע ונפרע מן סמלוס מעום לישראל ברבים, ואומר של מאלהיך (ב"מ נמ:):

(95) עבודח עבד. ענודס של גומי שיסא ניכר בס כעבד, שלא יוליך כליו אחריו לביח המרחץ, ולא יועול לו מועליו: כעובד עבודת אליליס (מ"כ פרשתא ס, ד כתובות קי:):

לפני שש שנים היובל מולימו: (0+) כשכיר בחושב. עבודת קרקע, ומלאכת אומנות, כשאר שכירים התנהג בו: עד שנה היבל. אם פגע בו יובל

(I+) הוא ובניו עמו. אמר רצי שמעון אם סוא נמכר בניו מי מכרן, אלא מכאן, שרצו חייב במזונות בניו (מ"כ פרק ז, ג

(ב+) כי עבדי הם. שמרי קודס (מ"כ פרשמא ו, א): - לא ימכרו ממכרה עבד. בסכרוס, כאן יש ענד למכור, ולא קידושין כב.): ואל אחות אבותיו. מל כבוד מבומיו, ומין לולולו בכך (מכומ יג.): אחות. מוקמ:

##

ממם שלת מבר ואמני: מָאָע עַנּוִם אָאָב סָבִיבָּעַיכָם لمَخلُكُ لَيُحْمَنُكُ يُجَمِّدُ بَكِيدٍ خُلِّكُ

نظريا مَكٰديا لَعَمٰيا: מּמֹמוֹא בּבֹסַטַבְנוֹכֵוְן מִנִּעוָן והלבנ ואמטנ ביהוו לה מו

בְאַבְּבֶּכֶם וְבִוֹנִ לְכֶּם לְאָבִוֹיִנִי: מַבְּׁם אֲהָּגֹר XÄL. וְנָם מִבֹּנָ, וַשַּנְאָבָּיִם וַנִּגָּרִים

حُربا جُمَّناهُثِي: האָהַיַלְרוּ בָאָרַעָּכוֹן ואָל מִבֹנוּ טוָטַבֿוּא הַנַבוּא

קו בְּפְּרֶךְ: (a) نهُدُهُج هُنه خُعُنِد جهـ بَالدُّن בַּבַבוּ נַבַּאָנונכָם בַּנוֹי. ۵+ צַחַבִּיכֶם לְבָנְשֶׁת צַּחַלְּה לְעַלְם لنكرتك خفتنقا زينفررا ΧĠ□

בַּלַמֶּנוּ: עַּבָר בַּאָּבוּוָרִי לָא תַפָּלָם בַּיה 4440 ELIT نظكيادا كالنائاء XHQCX بتكسيا 441.011

سيشح مَقِكَ لِمُ كُمَّكُ لِمُ يَقِطُ لِي الْمُقَلِينَ الْمُقَلِينَ الْمُقَلِينَ الْمُقَلِينَ الْمُقَلِينَ الْم اْدْ، نَهْد يَا يَا لَا لِمِيمُ مَفْك

انأنقا حمد عبفت لنمفك مب וֹאֶבׁוּ עַבְבָּיק יַב עַנְעַב

ימָך אָהַיך עִמָּי וְנִמְבַּר לְגָר עִּמָּד וְיִהְעַבַּר צָהָר עִמָּיר

לַאַבְׁמָאַ מִּיַּבְׁאַ:

אָבוֹר מִאָבוֹוּ וֹלָאַבְנוּי ליה חַד מַאַחוֹהִי יִפָּרְקְנֵיה: ¾ אַחַבֵּי נִמְבְּר נִאָבְּׁר שִׁבִינִר לְּוִ בְּּטִר דִּאִזְּיַבּן פּוּרְקְנָא יָהַי

> rigour; but shalt fear thy God. Thou shalt not rule over him with

٤ħ

And as for thy bondmen, and thy

possession. land; and they may be your which they have begotten in your their families that are with you, you, of them may ye buy, and of strangers that do sojourn among Moreover of the children of the bondmen and bondmaids. about you, of them shall ye buy have: of the nations that are round bondmaids, whom thou mayest

one over another, with rigour. children of Israel ye shall not rule, for ever; but over your brethren the them may ye take your bondmen you, to hold for a possession: of inheritance for your children after And ye may make them an

offshoot of a stranger's family, who is a settler with thee, or to the and sell himself unto the stranger brother be waxen poor beside him, with thee be waxen rich, and thy And if a stranger who is a settler

redeem him; redeemed; one of his brethren may after that he is sold he may be

מחם סגפן, עד שאבוא, שמא מאמר אין מכיר בדבר אם לגירך אם לאו ואומר אני לו שסיא לגירך, סרי סדבר סום מסור ללב, (E+) לא חדדה בו בפרך. מלמכס שלמ לצורך, כדי לענומו, מל מממר לו קַמַס לי ממ סכום סוס, וסומ מינו צריך, עַלר יעמידנו על אבן הַבֶּּקַמ:

הוסרמני לא קַפַּיָּה כְּלְ נְשְׁמֶה (דַּבְרִיס כֹ, מו), אלא מי ישמשני: - מאח הגוים. - סס יסיו לך לעבדיס: - אשר סביבחיכם. (++) ועבדך ואמחך אשר יהיו לך. אם מאמר אם כן במס אשממש, בעבדי איני מושל, בז' אומות איני נומל, שסרי לכך נאמר ויראם:

(P+) וגם מבני החושבים. שבאו מסביבומיכס לישא נשיס בארלכס וילדו לסס, סבן סולך אמר סאב, ואינו בכלל לא ממיס, ולא שבמוך גבול ארלכס, שסרי בסס אמרמי, לא מחיס כל נשמס:

לו לכמוב וסנמלמס אומס לבניכס: והחבהלחם. כמו וסממוקמס: - איש באחיו. לסביא נשיא בעמו ומלך במשרמיו שלא (אי) והחנהלחם אחם לבניכם. החויקו בהם לנחלה לצורך בניכם אחריכם ולא יחכן לפרש הנחילום לבניכם, שאם כן היה אלם אמה מומר לקנומו בעבד (קידושין מו:): מהם הקנו. אומס מקנו:

וסו עכו"ס, כשקוא אומר לעקר, זה הנמכר לעצודה אלילים עלמה (שם כ. צ"מ עא.), להיוח לה שמש, ולא לאלהוח, אלא לחמוצ מי גרס לו שיעשיר, דבוקו עמך: ומך אחיך עמו. מי גרס לו שימוך, דבוקו עמו, על ידי שלמד ממעשיו: משפחה גר. (ק+) יד גר וחושב. גרוסום מושנ, כמרגומו שַנַל מוֹמָנּ, ומופו מוכי מונמכר לגר מושנ: וכי חשיג יד גר וחושב עמך. לרדות בפרך:

מלים, ולשלוב מים:

אָרַ הַשָּׁינְה יָדְי וְנִינְאָל: ದ್ದು ಪ್ರಕ್ಷಣೆಗಳ ಕ್ಷಾಣ್ಣಣಗಳ ಕ್ಷಣಣಗಳ ಕ್ಷಣಗಳ ಕ್ಷಣಣಗಳ ಕ್ಷಣಣಗಳ ಕ್ಷಣಣಗಳ ಕ್ಷಣಣಗಳ ಕ್ಷಣಣಗಳ ಕ್ಷಣಗಳ ಕ್ಷಣಣಗಳ ಕ್ಷಣಗಳ ಕ್ಷಣಗಳ ಕ್ಷಣಣಗಳ ಕ್ಷಣಗಳ אַיַרדְרָי אַי בֶּוֹ־הִדוֹ יִנְאַבֶנוּ אָיִּ

يتبحر نتي انتوارك יפוקניה או מקויב בשניה או אַטִבּוּטִי, או כֿר אַטִבּוּטִי,

שְּׁכִיר יִהְיָה עִּמְּוּ: من فرا في المنافق المن יי לו עד שנות היבל וְהָיֶה בֶּסֶף וְחִשַּׁבַ עִם־קֹנֶהוּ מִשְּׁנַתַ הַמֶּּכְרוֹ

ಭರ್ಷ: בֹּמֹנִוֹ מֻנֵּגֹא כַּוּמִוּ אַנִּוֹבא וַבוּוּ ווחשיב עם זבניה משהא

וְאָהַ נְאָבְׁעָוִ מִכְּמָב מִלַּנְעַוּ: ין אָם־עָּוֹר רַבָּוֹת בַּשְּׁנִים לְפִּיהֶן ֹ

מכפר זבינוהי: GILŻILY بَلايت وَلْرِيك ĖĠŪŠ

מְּלֵע עַיִּבֶּץ וְשִׁמִּב_לָוִ כַּבָּוֹ מִּלְּוּוּ וֹאִם_לוֹהֶה וֹהַאֹּג בּהָּנֹנם הַעַ_

وبلگڙين: ליה קפום שנוהי יחיב יח מַר שַּׁהָא דְּיוֹבֶילָא וִיחַשִּׁיב וֹמֹוַ אֹמִטֹאַר בֹמִוֹּא

יי כֹחֶכֹּור מְּנָה בְּמְּנָה יִבְיָנוֹ עִמְּיִ בְּאָנִיר יְּשְׁנִא בִּשְׁנָא יָהַיִּ מִּמִּיה

לא נפלח ביה בקשיו לעיין

انه لغصاري الأهُم خَيْمُك النَّهُم الغصاري نشفتان خَيْمُ النَّافِ اللَّهُ العُم النَّافِ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ

בְּאָנָת תַּיְבֶּל הָוּא וּבָנָוּו עִּמְוּ:

ಭರ್ಷ: בְּשָּׁמַא בְּיוֹבֵילָא הוּא וּבְנוֹהִי

ڲٛڔ۩ڔڟٙ؞ אנטם מֹאָבֹּל מֹגֹבַנִם אָנֹנ וֹבַנִב בנו_וֹמְבֹאָל, הַבֹּדִוּם

מאַבהא במהבום אַלא מֹבֹבוּ אַנּוּן בַאַפּֿיקית וָחָרוּן אבי דילי בני ישְׁרָאַל עַּבְּדִין

څڅ۵۲۱:

he may redeem himself. redeem him; or if he be waxen rich, kin unto him of his family may redeem him, or any that is nigh of or his uncle, or his uncle's son, may

hired servant shall he be with him. years; according to the time of a be according unto the number of jubilee; and the price of his sale shall sold himself to him unto the year of bought him from the year that he And he shall reckon with him that

money that he was bought for. price of his redemption out of the unto them he shall give back the If there be yet many years, according

price of his redemption. unto his years shall he give back the shall reckon with him; according unto the year of jubilee, then he And if there remain but few years

with rigour over him in thy sight. he be with him; he shall not rule As a servant hired year by year shall

children with him. the year of jubilee, he, and his these means, then he shall go out in And if he be not redeemed by any of

land of Egypt: I am the Lord your whom I brought forth out of the are servants; they are My servants For unto Me the children of Israel

55

ŧ۶

75

ıς

6t

(84) גאולה תהרי לו. מיד, אל מנימסו שֶׁיִּשְׁמַע:

וסיס כסף ממכרו במספר שניס: - בימי שביר יהיה עמו. - משבון המגיע לכל שנה ושנה יחשוב כאלו נשכר עמו כל שנה שקנה הנכרי עבודה שנה במנה, ואם שהה זה אללו המש שנים ובא ליגאל ינכה לו המשה מנים, וימן לו העבד מ"ו מנים, וזהו בחשבון לפי המגיע בכל שנה ושנה ינכה לו הנכרי מן דמיו, אם היו עשרים שנה משנמכר עד היובל וקנאו בעשרים מנה, נמלא ו בנכרי שמחם ידך הכמוב מדבר, ואף על פי כן לא מבא עליו בעקיפין, מפני מלול השם (ב"ק קיג.), אלא כשבא ליגאל ידקדק (Oe) עד שנה היובל. שהריכל עלמו לא קנאו אלא לעובדו עד היובל, שהרי ביובל וַבָּא, כמו שנאמר למטה, וְיַבָּא בְּשָׁנַת הַיֹּבֶל,

(וב) אם עוד רבות בשנים. עד סיונל: לפיהן. סכל כמו שפירשמי: במנס, וינכס לו:

(33) לא ירדנו בפרך לעיניך. כלומרוחמס רוחס:

(44) ואם לא יגאל באלה. באלס סוא נגאל, ואינו נגאל בשם (קידושין מו:): (הוא ובניו עמו. סנכרי חייב במזונות

(פפ) כי לי בני ישראל עבדים. שמרי קודס: אני הי אלהיכם. כל המשעבדן מלממה, כהלו משעבדן מלמעלה: בניו (קידושין כב.))

ڲڔؾڔڟۦ לְהְשְׁמַחֲוֹת עְּלֶיִהְ בֵּי אֲנֵי וְהַוֹּה לִמְסִּנִּר עַלִה אֲנִי אֵנָא יִי מֹמִּבְּיִנִי לְאַ עֹשְׁוֹנִיְ בֹּאַבֹּלְכֶם מִיֹּבָּאַ לָאַ עַשְׁוּנוּן בַּאַבַּלְכֵּנִן אַ יַּמַבּּבְּעַ לְאָ_טַבּׁנִמוּ לַכְּם נִאָּבוֹ וֹפֿמֹא לָא טַבּומוּן לַכוּן וֹאָבּן לא עַעַשְׁהַ לְכָּם אֶלְילִם יִפֶּסֶל לָא עַמְּבָּרִין לְכִוּן מְעַּוֹן וֹבֵּילִם

your God. down unto it; for I am the LORD figured stone in your land, to bow or a pillar, neither shall ye place any shall ye rear you up a graven image, Ye shall make you no idols, neither

 $I\Lambda XX$

הִירֶאוּ אֲנֵי יְהוְה: (פּ)

X[X ...: ילבית מקדשי ההון דְּחַלִין אָר־שַּבְּתְתַּי הִשְּׁמֹלְרוּ וּמִקְדָשׁי יָהְ יוֹמִי שַּבַּיָּא דִּילִי הִשְּׁרוּוֹ

reverence My sanctuary: I am the Ye shall keep My sabbaths, and

The Haftarah is Jevemiah 3.2.6 – 3.2.5 on page 1.59.

نيفظرد تقفيظه عظه: sada, אָם בּטׁמְלוֹ, שֹלְכוּ וֹאָטַ מִּגֹּוָנוֹ, אָם בּטִּוֹת, שַּׁנַכוּוֹ וֹנִי פֹּפּוָנַ.

ففديا نتخخكيا نفديا:

shall yield their fruit. produce, and the trees of the field season, and the land shall yield her then I will give your rains in their

My commandments, and do them;

If ye walk in My statutes, and keep

خَلَـٰد: הְאָבֶּץ יְבוּלְה וְעֵּץ הַשְּׁבֶּר יִתֵּן וְהִפִּין צִּרְעָּא עַלְּלְחַה וָאִילָן וֹנִסַעַּׁי גִשְׁמִיכֶם בְּעָּמָם וְנָּחָנָה וֹאָמֵין

עקלא ימין אָבָּיה: ממבוכון בעדורון

safely. enough, and dwell in your land shall eat your bread until ye have reach unto the sowing time; and ye the vintage, and the vintage shall And your threshing shall reach unto

בַּאַרְצָהֶהֶם: בְטַבְּׁמָבִּ לְמֶבָּה נְיִּמְּבְׁעָּׁם בְצְבָּׁמִּט וּבְּאָר יַשְּׁיִג אָר זְּרָע נַאָּכַלְטָּם יִקְּטְּפָּא יִשְּׁרָע לְאָפּוּקִי בַר لْنَهُمْ رُدُّتُ لَيْمَ كُلَّكُمْ لِيُعْدِدُ يَنْهُدُمْ زُدِياً لِيُهُمْ رُفَعُظُمْ

בּאַבֹּמִכוּן: نكنات

ברלפת אבניס: - להשתחות עליה. אפילו לשמיס, לפי שהשתתואה בפשות ידיס ורגליס היא, ואמרה מורה לעשות כן, מוך דיו לישראל אלא אפילו לנכרי (קידושין כ.): ואבן משכיה. לשון כשוי, כמו וְשַׁפְּמִי כַפִּי (שמוח לג, כב), שמכשין הקרקע שם ביסו, לא חור בו, סוף לוס ברבים, כל אלו סאסרונים קשום מן סראשונים, לא חור בו, סוף מוכר אם עלמו, לא חור בו, לא וכי ממכור ממכר, (מס כמיב ביס מו קנס מיד וגו' דבר סנקנס מיד ליד)לא חור בו, עוף מוכר אחוחו, לא חור בו, עוף מוכר שללו נאמרו על ספדר, בממלס סוסיר על סשביעימ, ואס ממד ממון ונמשד על סשביעימ, סופו למכור מטלטליו, לכך סמך לס, שבודם אליליס אף אני כמומו, סואיל ורבי מחלל שבח אף אני כמומו, לכך נאמרו מקראום הללו (מ"כ פרק ט, ו). ואף הפרשיות (1) לא חעשר לכם אלילם. כנגד זס סנמכר לנכרי, שלא יאמר סואיל ורפי מגלס עריום אף אני כמומו, סואיל ורפי עופד

מן המקדש (מגילה כב.):

- (ג) אני ה׳. וחתן לשלם שכר:
- (דבריס ה, ה) ולְמַדְמָּס הֿמָס וּשְׁמַרְמָּס לַעֲשׁמָס: אס במקומי, מלכו שמסיו עמליס במורס: – ואח מצוחי חשמרו. – סוו עמליס במורס על מנמ לשמור ולקייס, כמו שנאמר (3) אם בחקחי חלכו. יכול זה קיוס המנות, כשהוא אומר ואת מנותי משמרו הרי קיוס המנות אמור, הא מה אני מקייס
- ועץ השדה. סן מילני מרק, ועמידין לעצות פירות (מ"כ צס ו): (+) בעחם. בשעם שאין דרך בני אדס ללאח, כגון (בלילי רביעיח. רש"י ישן) בלילי שבחוח (חענים כג. ח"כ פרק א, א):
- ואכלחם לחמכם לשבע. אוכל קמעא, והוא ממברך במעיו (שס ז): (3) והשיג לכם דיש את בציר. שיסל סדיש מרובס, ולמס עמוקיס בו עד סבליר, ובבליר מעמקו עד שעם סורע:

ĖĀĻĀČD: مالية الماثات المعالمة المناهد المالية איי וְאֵין שַׁתַּרְיִד וְהִשְׁבַּתִּי הַיָּה רְעָה וְלֵיה דְעִּיִּד נַאָּבַפֵּיל הַיָּהְאַ أثنف هُربِو فَغِدًا بهُدَدُقُو نَعُقِرا هُرُمُع فَعَلَمُع أَنهُديا

خظتنگط څلائد: ל וּבְבַבְּשִׁם אָּטַ אָנְבִיכִים וֹלִפֹּלְוּ וֹטִבְּבָּפוּן זֹט פֹהֹלָ, בַּבְבִיכוּוִ

אָנְבִּנְכֵּם לְפַּנִנְכֵם בְּשַׁבִּי מפט בבבר יריפו וְנְפְּלֵוּ וּמְאָרְ מִנְּכִוּן לְנְבּוֹמָא יִשְּׁרָ

בוני אַטַבּם: ئينكوري، אين الكارون، هي إحبا الهقيم النحبا الهفة، بطُرْن لَاكِرْدُه لَيْخُدَرُنْ لَانْدُه لَيْكُرُه لَيْكُولُونَا لِيُعْلَطُونَ خَمْرَمُكِ لَهُ لَا يَعْلَمُ لَ

(ממישי) הְרָשׁ הוּצִיאוּ: عَرْعَ، نَهُدَكُوْنَ نَهُا رَبِهُا لَنَهُا مُخَدِّرً

تازيز تغير لابكرت المرازية יי וֹלִעַעָּׁי, מִמֻּבֹּלִי, בַּעוַבַבָּבָם וֹלַאָּ_

בַּעַבַבּא לַא וֹמִבוּן בַּאָבַמֹכוּן:

النفديا كلمرديا كيلافع:

בְּבְמִיכוֹן לְחַרְבָּא: انفديا قلقة YÇÇ'Cİ

זטכען נאַפֿים נת קנמי עמכיון: - 公説に合作さ

نفودرا: וֹמּטׁנִלֹא מוֹ לֹבַבַם لتدخدنا āĿご كالتاتاك

נבשום מומבו *נ*שכנו: וֹאִשֹׁוֹ מַמֻּכֹּנוֹ בַּנוֹכַוָּן וֹלַא

> your land. neither shall the sword go through evil beasts to cease out of the land, make you afraid; and I will cause and ye shall lie down, and none shall And I will give peace in the land,

and they shall fall before you by the And ye shall chase your enemies,

.brows enemies shall fall before you by the shall chase ten thousand; and your hundred, and a hundred of you And five of you shall chase a

with you. you; and will establish My covenant and make you fruitful, and multiply And I will have respect unto you,

before the new. and ye shall bring forth the old from And ye shall eat old store long kept,

you, and My soul shall not abhor And I will set My tabernacle among

ΙI

שלא יבאו למלחמס, אלא אפילו לעבור דרך ארלכס ממדינה למדינה (מ"כ פרק ב, ג): מכאן שסשלום שקול כנגד סכל, וכן סוא אומר עושה שלוס וצורא את סכל: - וחרב לא חעבר בארצכם. אין לכיך לומר (6) ונחחי שלום. שמא מאמרו סרי מאכל וסרי משמס, אס אין שלוס אין כלוס, מלמוד לומר אחר כל ואת ונתתי שלוס בארך,

(7) לפניכם לחרב. מיש נמרג רעסו (שם):

אם המורה, למרובים העושין אם המורה (שם): - ונפלו איביכם וגוי. שיהיו נופלין לפניכה, שלא כדרך הארך: מרובה, על שם ריבוי, ווה הפירוש שולל רש"י. באומרו והלא לא היה לריך לומר ורו'. ודו"ק) אלא אינו דומה מועמין העושין נר"ו, שמלה רבבה סובל ביפירושים, פירוש ה' עשרה הלפים, ועל זה מקשה רש"י וכי כך הוה ההשבון, ופירוש בי, רבבה מספר סיס לריך לסממיל, ומס מעס פממ, שגס כן כפל ועיין שם בישובס, וכאן גראס לפרש למורי סגאון סמופלג מוסר"ר משס מריף כך סוא המשבון והלא לא היה לריך לומר, וכמו כן מדקדקים כל גדולי המפרשים ומשוביהם בלשון רש"י בפרשה בראשים, לא המשבון, והלם לם היה לריך לומר אלם ומפה מכם שני אלפים ירדופו, (יש מדקדקים צלשון רש"י שהוא כמו כפל ואריכום וכי (8) ורדפו מכם. מן סמלשים שנכס, ולא מן סגנורים שנכס (שס ד): חמשה מאה ומאה מכם רבבה. וכי כך סוא

בֵּימ יְסִירְסְ בְּּרִיִּמ מֵּדְשְׁסִי (ירמיס לֹח, ל־לֹח), לֹחׁ כַבְּּרִיִּמ וגוי (מ"כ שם): אחכם. ברימ מדשה, לא כברים הראשונה שהפרמם אומה, אלא ברימ מדשה שלא מופר, שנאמר וְבְרַמִּי אָם בֵּימ יִשְׁרָאֵל וְאָמ ב, ס): והפריחי אחכם. נפריס ורניס (שס ס): והרביחי אחכם. נקומס וקופס (שס): והקימחי אח בריחי (9) ופניחי אליכם. אפנה מכל עסקי לשלם שכרכם. משל למה הדבר דומה, למלך ששכר פועלים וכוי, כדאימה בח"כ (פרק

שלולכום למקום אחר, למת החדש למוכן: (שס פרק ג, א ב"ב לא:): - וישן מפני חדש חוציאו. שיסיו סגרנום מלאום מדש וסאולרום מלאום ישן, ולריכיס אםס לפנום (10) ואכלחם ישן גושן. הפיכות יהיו משחמרין ומובים להחיישן, שיהא ישן הנושן של שלם שנים יפה לאכול משל אשחקד

כמו פִּי שֶׁם נִגְשַׁל מְגֵן גִּבּוֹרִים (שמוחל־ב הֹ, כה), לה קבל המשיחה, שמושחין מגן של עור בְּמֵלֶג מצושל כדי להחליק מעליו מכח (11) ונחחי משכני. וס בים סמקדש: ולא חגעל נפשי. אין רוחי קלס בכס. כל געילס לשון פלימם דבר סבלוע בדבר,

८८: رَكُت رَجْدِينَ، لَمَقَتَ فَتَدَرَدِ ذُكِرَا كِيُجْدِ لِمُعَالِ فَتَالِ كَلْـَرَدِ لْكَالْمُورِّفِي خُلْبُرُجُّه لَكَنْدِيْدَ لِهُمُلِدِ مُحْدُنُهُ خَيْدُهِا لَهُكَادِ

be your God, and ye shall be My And I will walk among you, and will

לוְמְמָהְיוּת: (פּ) מְמִּטְ מֹלַכְּם נֹאִנְלֵבְ אָטַבָּם מְבְיִנִי לְנֵים הַּבְּבְינִם וֹאָמִּבְּרְ מִלְמִנִיוֹ לְבִיוָן הַבְּבִּין וְמַבָּרִית מייכ במול הוצאתי אָתְבֶם מִאָּנֶץ מִצְּרַיִם

זְטַכֵּנוֹ בַּשִוּרוּהָא: לור עממוא מוכון וַדַבַּרות ئندرا אָלא וֹן אֶלְעַכוּן צַאָּפּוּלִית

.thgirqu bars of your yoke, and made you go bondmen; and I have broken the Egypt, that ye should not be their brought you forth out of the land of I am the Lord your God, who

But if ye will not hearken unto Me,

אָת בְּלְ־תַמִּצְוֹת הַאֵּלֶה: ⁺¹ וֹאִם_לְאִ עֹהֻּמֹמֹּנִ לְיִׁ וֹלְאִ עֹהֹּמְנִּ וֹאִם לְאִ עַׁלֹבֹּלְנִּוֹ לְמִּנֹמִנִּ.

T841: וֹלְא טַמְּבְּׁרוּן יָח בָּלְ פַּקּוֹדִיָּא

My commandments, but break My ordinances, so that ye will not do all and if your soul abhor Mine and if ye shall reject My statutes,

commandments;

and will not do all these

SΙ

ŧт

\$u_~~خ~~ٰل،ن،: בּּמִנִע אָטַבבֿלַבְמָבִּוּלְיִּגְ לְעַפַּבַבַּם ج، طِمُعُمَّدُ فَلَامَّرُ الْعَمْدُلُ لَا خُرِيْنَ لِيزُرُ فَلَيْدًا لَهُمُولِاً خَلَيْهِ

לְאַּמְּלְּנִינִיכִוּן זִים לַזְמָנִי: בלא לממבר ונו כל פפורי נְאָם_בּּטַׁפְעָנִ, טַמְאָָסִנְ נָאָם אָטַ_ נָאָם בּפֿוֹמָ, טַפּוּגוּן נָאָם נָע

השַהָפָת וְאָת־הַקּדַהת מְכַלִוֹת or וְהְפְּקַרְאָיִר עֲלֵירָ אָרִרְ 投資は「おけ

לְנִוּלְ זָנְהַלְּפֶׁם וֹאֶׁכָּלְעִוּ אָנְבִּיכֶּם:

מונום ומבולט לפה וובגפס

במלי הקביכון: idīlida ālācl מַלַיכוֹן בַּיהוּלְתַּא אַר אַנָא אַמַבוּע הַאַ לְכוּוֹ

in vain, for your enemies shall eat it. languish; and ye shall sow your seed make the eyes to fail, and the soul to consumption and fever, that shall appoint terror over you, even I also will do this unto you: I will

(בו) והחהלבתי בחוככם. אמייל שמכס בגן עדן כאחד מכס, ולא מסיו מודעועים ממני, יכול לא מיראו ממני, מלמוד מן או מנים שלא יקוב העור:

מוֹמֵכוֹם וּמִשׁוֹם (ירמים כו, ב), קביליי"ם בלע"ו: קומטיות. בקומס וקופס: נסיס גדוליס: - מטח. - כמין ימד בשני ראשי סעול המעכביס המוסרה שלא מלא מראש השור וימיר הקשר, כמו עַשַּׁה לָךְּ (13) אבר הי אלהיכם. כדלי לני שמלמינו בי שלני יכול לעשות כל ללק, שסרי סוללתי למכס מלרך מלריס, ועשימי לכס לומר וסיימי לכס לאלסים:

מבירות (מ"כ פרשמת ב, ג): וַמַשְּׁמִיס לַס' מִמֹדׁר (שס יג, יג), מכיריס חֹת רצונס וממכווניס למרוד צו: ורא חששו. משלח מלמדו, לה מעשו, הרי שמי . אם רבונו ומסכוין למרוד בו, וכן בנמרוד גבר ציד לפני ס' (בראשים י, ט), שמכירו ומסכוין למרוד בו, וכן באנשי סדוס בשיס הכרי קיום מלום אמור, הא מה אני מקיים ואם לא משמעו לי, להיום עמלים בחורה. ומה חלמוד לומר לי, אין לי אלא זה המכיר (14) ואם לא חשמעו לי. לסיום עמלים במורס, ולדעם מדרש הכמים. יכול לקיום סמלום, כשסום פומר ולה מעשו וגו'

באחרים העושים, שונא את החכמים, מונע את האחרים, כופר במלות, כופר בעיקר: אח בריחי. כופר בעיקר. סרי שבע עבירום, סראשונס גוררם סשניס, וכן עד סשביעים, ואלו סן, לא למד, ולא עשס, מואם . אם אחרים מעשום: - אח כל מצוחי. כופר שלא לוימים, לכך ואמר את כל מלומי, ולא ואמר את כל המלומ: - להפרכם (פו) ואם בחקחי המאסו. מואם נאמריס העושיס: משפטי הגעל נפשכם. שווא המלמיס: לבלחי עשוח. מווע

שסיקלס נפיממו ומכאים פניו ועופס: - קדחת. מולי שמקדים אם סגוף וממממו ומצעיכו, כמו פִי מֵשׁ מֶדְמֶס בְּעַפִּי (דבריס (16) והפקדהי עליכם. ולוימי עליכס: שהפה. מולי שמשחף את הצשר, אנפולי"ש בלע"ו, (געשוואלען) דומה לנפות

ئۆۋە ئىلىدىك ئىڭە: אובוכם ובבו לכם מואוכם لأنائد خزر خدِّه انتفائه بإختر

עַל־חַשֹּאָהֵיכֶם: الثقظفن خرتفتا بخنجت بقحم خقاهد المبقل خفكت ثنجبا וּאָם הַּגַ אָבֶע לַאַ עַהָּמִתֹּנ לַ, וֹאָם הַּג אַלָּוֹ לָאַ עַלַּבֹּלְנִּוֹ

אַרְצָהֶהָ בַּנְּחָשְׁהַיּ ŒĿĴĊ %**ロ**_ŸΩ′Ç□ וֹמִבֹנִטֹּג אָטַיַּנְאָנוּ מֹּוֹכִים וֹנִטַנַּג

> בבונ ללכון: לכון שְּׂנְאֵיכוּן וְהִיִּלְּבִין וְבִית שבם בהב, בבביכון וונבון نڠقيا بيئن خحيا ننفخديا

שבע על חוביכון:

G.L.L: أغَلَمُع يَنْيِانِ هِمُأَهُا הַקּיפִין כְּבָרוִלָא מלאחתא וּאָטוּן וָת שִׁמִּיָּא דִּעְּלַוּיכוֹן וֹאטׁבֿר וֹנו וֹלַר

> none pursueth you. rule over you; and ye shall flee when enemies; they that hate you shall and ye shall be smitten before your And I will set My face against you,

your sins. chastise you seven times more for things hearken unto Me, then I will And if ye will not yet for these

as iron, and your earth as brass. power; and I will make your heaven And I will break the pride of your

משפחחו במוחו. כל חאום שאינה באה וחוחלת ממושכה, קרויה כליון עינים: וזרעהם לריק. חורעו ולא חלמח, ואם לל, כל): - מכלות עינים ומדיבת נפש. סעיניס לופוח וכלוח לראוח שֶׁיּמַל וְיֵרֶפָּא, ומוף שלא ירפּא, וידאנו הנפשוח של

וכן הוא אומר וַ אַבָּל יַ אָבָל שָמִי נְשוֹרֶס מַעַלְיָהָס הַפְּשִׁימרוּגוי (מיכה ג, ג. מ"כ שם): ונסחם. מפני אימה: ואין רודף ג), וַיַּמַנוּ שְַגַיקס וַיַּשְׁמִימוּ מֻׁמּ יְבוּל סְמְּכֶן (שס ד), מֿבל בשעה שמעמיד עליכס מכס ובכס הס ממפשים ממר המעמוניות שלכס, מומדים על ישראל אינם מבקשים אלא מה שבגלוי, שנאמר וְבְּיֶב אָם וְבַע יִשְׁרָבֵל וְעָלֶה מִדְיָן וַעֲמֶלֵק וּבְּגֵי מֶדֶם וגוי (שופמים ו, (מ"כ פרק ד, ס): - ורדו בכם שנאיכם. שליני מעמיד שונאים אלא מכס ובכס, שבשעה שאומות העולם עובדי אלילים ועוסק אני עמכס לכעה: ונגפחם לפני איביכם. שיסא המוח הורג אחכס מבפנים, ובעלי דְּבָבֵיכוֹן מקיפין אחכס מבחוץ בכם. כמו שנאמר במובה ופניםי אליכה, כך נאמר ברעה ונחחי פני. משלו משל למלך שאמר לעבדיו פונה אני מכל עסקי מדבר, שאמה עמל בהם ומגדלן, והחמא בא ומכלה אוחם, שנאמר שַׁשֶׁר מַפַּּקִמִּי וְרָבִּימִי אֿיָבִּי כָּלָּס (אֿיכה בּ, כב): – ונהחר פּנַי . מבואס לימי סמלור, ושבפנים ממים ברעב שלא לקטו מבואס אשמקד. ד"א וורעמס לריק ורעכס, כנגד סבנים וסבנות סכמוב ו לוכלים, ומה מ"ל ולכלוהו לויביכה, הל כינד, וורעה שנה רלשונה, ולינה מלמחם, שנה שניה מלמחם ולויבים בלים ומוללים . מַבְּוּרְיָס שׁימִיס, מֻלְמִוּדְ לְוֹמֵרְ וֹמֹדִיבּוֹמ נָפּשְׁ: - ווֹדִיעְחִם לֹדִיק זִדְעָבִם. ווְרַעִּס וֹמִינִס מִנְמִמָּם, ומעמַס מס מֿוִיבִּיכֹס בּמִיס או עסיס שהוא מקדים וסבור הוא בעלמו שימיה, חלמוד לומר מכלום עינים, או הוא אינו סבור בעלמו שימיה אבל אחרים מלמוד לומר שחפח, שהוא נשחף, או עתים שהוא נשחף אבל נוח ואינו מקדיח, מלמוד לומר ואח הקדוחת, מלמד שהוא מקדיח, סמבסלם אם סבריום, ואיוו, וו מכם מומן: אח השחפה. יש לך אדס שסוא מולס ומועל במעס אבל בשרו שמור עליו, עליכם. שיסיו סמכום פוקדום אסכס מזו לזו, עד שהראשונה פקודה אללכה, אביא אחרם ואסמכנה לה: 🗈 בהלה. מכה מפרשם זו (פרק ד): אף אני אעשה זאת. מיני מדבר מלח באף, וכן שַׁף שַׁנִי מַבַּן נְּמָס בְּמֶרִי (פּפוק מח): והפקדתי (קו) ונחחי פני. פולי שלי, פונס לוי מכל עסקי להרע לכה: ורדו בכם שנאיכם. כמשמעו, ישלמו בכם. לגדת ח"כ מלממ, ואכלוהו אויביכם:

(19) ואם עד אלה. ואס בעוד אלה לא השמעו: ווספתי. עוד יקורין אחרים: שבע על הטאחיכם. שבע פורעניות אתכם. מנלי כמ:

מלבדם פירומים: . אבל כאן השמים לא יהיו מויעין כדרך שאין הברול מויע, ויהא חורב בעולם, והארך חהא מויעה כדרך שהנחשת מויעה, והיא כח, כג), שיסיו סשמים מויעין כדרך שסנחשת מויעה, וסחרך חינה מויעה כדרך שחין הצרול מויע, וסיח משמרת פירוחיה, את שמיכם כברזל ואת ארצכם כנחשה. זו קשס משל משס ששס סוח הומר וְבָיוּ שֶׁמֶיוּ שֵׁשֶׁל עַל לחשֶׁךְ נָחשֶׁת וּגוי (דִּגריס (91) ושברחי אח גאון עוכם. וה ביים המקדש, וכן הוא אותר הנגי מחלל את מקדשי גאון עווכס (ימוקאל כד, כא): ונחחי מל ז' סעבירות סאמורות למעלה (מ"ר פרק ה, א):

رلا بيرا جران: אַבְּבְּכִם אָטַ וְבִוּכְשׁ וְמֵּאֹ בִאָּבֹא טִטֵּוֹ אַבַּהְכוּוֹ זִטַ הַבַּבְטַשַ וֹטֹם לִנְגִע פִּוֹבֹצֹם וֹלַאֲטִעוֹּל וּיִסִּוּבּ לְבִילִתִּי בִילְכִוּן וֹלָאִ

מֻבַע כְּחַמאַתִיכֶם: לְּמְׁלָּגֹּ לְ, וֹנְסַפְּׁעַ, הַּבְּיִכֶּם תַּבְּּעַ נאם שללני המי לָני ולא עאלי נאם

ī.Lc.co: ₽۩ڮڟڰ للأخلينكل ڵۿڂڴڷ حت لَاهُمُلَا בוֹינוֹ בוּאָ

אובטטכון:

בַּבַמְיוּ: נְנַבְלְנִים מִמֶּי בָּנִי: خترتاك Er KÄD_ĘÄĞL לְאִ עֹוֹּסֹבׁוּ לְיִ נֹאִם בֹּאִכָּוּן לָאִ עִינִּבֹּינִוּ

על־חַמּאָהֵיכֶם: וֹנִיבֹּנְנִי, אַנִיבְםְ זִּם אָנִי, הֻבֹּת נֹאַלְפִּנְיִנִיכְנִוֹ אַבְּאַנֹּא הָבֹת תֹּלְ וֹבַלְכַבַּׁינָ, אַנַּאַנָּ, מִּמָּכִּם עַּצְבוֹנִי

!!נסקם בְּיַר־אווֶב: מְבוּכֶם וֹמִבְּטִטֹּו בַבֶּר בַּטַוְכַבֶּם

لْمُرَا لَاكُمْ لَمُ نَقَالًا هُوُلِكِ:

שְׁבַע כְּחובֵיכוֹן: נאוסיף לאיקאָה עַליכוֹן עַּהָא וֹלֵא שובוּו לַפֿבֹלא לַמִּימִנוּ שביבון פובתו לפהונ

להגבכון ועוהב זטכון וואבון וּעֹעֹכֿוּלְ וֹעֹכוּוֹ וּעֹמָּוֹגָּוּ וֹעַ נאָהַבְּע לּכוּן וֹט עוֹט בֹּבֹא

וֹאַבַּב אַב אָנֹא הֹפָּכוּן בַּבֿאָנוּ

ELTICLE لننتمفديا النلاقتها ヹゟ゙ヹ゙゙゙゙゚゠゚゙゙゙゙゙゙゙゠゚゙゙゙゙゙゙゙゙゙゚ヹ゚゚゚゚ 54 Ċ!Ċ[L 42°CM ドムログイイ

> of the land yield their fruit. her produce, neither shall the trees vain; for your land shall not yield And your strength shall be spent in

upon you according to your sins. bring seven times more plagues and will not hearken unto Me; I will And if ye walk contrary unto Me,

desolate. and your ways shall become cattle, and make you few in number; your children, and destroy your among you, which shall rob you of And I will send the beast of the field

walk contrary unto Me; not be corrected unto Me, but will And if in spite of these things ye will

87

17

seven times for your sins. you; and I will smite you, even I, then will I also walk contrary unto

the hand of the enemy. you; and ye shall be delivered into and I will send the pestilence among gathered together within your cities; the covenant; and ye shall be that shall execute the vengeance of And I will bring a sword upon you,

פירומיו, סרי שמי קללומ, ויש אן שבע פורעניומ: ימניע פירומיו בשעת התנעה (שם): - לא יהן. משמש למעלה ולמעה, לעץ ואפרי: - לא יהן פריו. כשהוא מפרה מָשִׁיר ולא חחן ארצכם אח יבולה. אף מס שאמס מוניל לס נשעם סורע (שס): - ועץ הארץ. אפילו מן סארן יסא לקוי, שלא מומו אין בכך כלוס, אבל אדס שעמל ומרש וורע ונכש וכסמ ועדר ובא שדפון ומלקס אומו, הרי שניו של וה קהות (מ"כ שם ד): (0.5) וחם לריק כחכם. פרי אדם שלא עמל שלא מרש שלא זרע שלא נכש שלא כמח שלא עדר וצשעת הקליר בא שדפון ומלקד

לבס להמוע מהמקרב אלי: שבע כחשאחיכם. שבע פורעניות אחרים במספר שבע כחשאחיכם: מניעס, וכן שֹמֵר רַגְּלֶךְ (משלי כס, יו), וכן יְמַר רוּמ (משלי יו, כו), וקרוצ לשון וס למרגומו של אונקלום, לשון קושי, שמקשים (12) ואם חלבו עמי קרי. רצומינו אמרו עראי, צמקרה, שאינו אלא לפרקים, כן חלבו עראי צמלום. ומנחס פירש לשון

(33) לא תוסרו לי. לשוצ הלי: גדולים ושבילים קטנים, סרי שבע פורעניות, שן בסמס, ושן מיס, חמת ווחלי עפר, ושכלה, וסכריתה, וסמעיטה, ונשמו: אחכם. אלו קקעניס: וחכריחה את בהמחכם. מנתון: והמעימה אחכם. מנפניס: ונשמו דרכיכם. שניליס מס אלו נושכין וממימין, אף אלו נושכין וממימין כבר סיו שניס בארך ישראל, חמור נושך וממימ, ערוד נושך וממימ: - ושכאה לומר וְשֶׁן בְּבֵמִתֹח אֲשַׁלָּחִ שַׁ (דברים לב, כד), הרי שמים, ומנין שמהא ממימה בנשיכמה, מלמוד לומר עַם חֲמַת וֹחֲלֵי עָפָר (שם), (22) וחשלחחי. לשון גירוי: ושכלה אחכם. מין לי מלמ מים משכלם שדרכם בכך, בסמס שמין דרכם בכך מנין, מלמוד

رَهُٰۤحَٰذِٰفُتُ أَذِٰهِ نَامُٰڐُمۡذِ: (٥) אָטְׁר וְנִימָּהָרוּ לְטִׁמְבֶּם בַּמְּמִּבְּלְ בָּּנַתְּרָאָ עַר וֹיִטִּיבוּוּ לְטִּמְבִוּוּ ع مُرَهُد نُهُره كِنْطُون فَنَوْرِد בְּשָׁבְרֵי לְכָם מַמַּת־לֶּחֶם וְאָפֿוּ בּרְאָחָבּר לְכוֹן סְעֵיד מֵיכְלָא

נְעַבְבְבַשְׁם מִמֶּו בַּצְעַבוּי: ⁴² וֹאָם בֹּוָאִנ לַאִּ נַהְּמֹמֹתוּ לַגִּ וֹאִם בֹּבִא לָא נַבַבּבֹּלְוּוֹ לְמִוּמִבוּוּ

עַל־חַמּאָהַיבֶּם: נופנים. אַנְבֶם אַנּבְאָנו הָבַת וֹאָנִבּוֹינִיכִוּו אַנַאַנִאָ הַבַּת תַּבְ

בְּנִעונֶם עאָכֶלְנִיּ יּ וֹאֶכֹלְטֵּׁם בֹּהָּנַר בַּדְנכֵים וּבַהָּנַר וִנִיכִּלְוּן בַּסַר בַּדָּנכוּן וּבַסַר

ندردرد الألاذك تغيير هناكه: אָנו_פֹּנִבׁיכָם ه لٰكٰحُلَىٰ, אָטַ עַּמְּלֵּהֶיִם لَأَثْمَانِ שَرْفُرُق، כֵּגָן נֹאָשֵׁוּ זִּטְ פֹּלֶּנִי, כַּגָן

אָרִיתַ בְּרֵיתַ נִיחְהַבֶּם: וֹבְאָמוִנִיג אָנַבַעֹלַבְּאָנִכִּים וֹלַאָּ

> יומבימון: اللغثا لمَهِد فهذا كِنْفُدِيا

יהקקרון בורמי בששיו:

אַמַּכְם בּשַׁמַעַ־מַבוּ נַאָּטַב אַמָּכִוּן בּטַמוּך רָנַיַּ

خثفربا قدخربا:

מַלְ-פִּוֹנִיר מַלְ פִּנִיר מָמְנִיהַכוּן וְינִיהַ אַנו_פֿמָנונכֿם וֹאַהָּוּגוּ נִנו פֿמַנוֹכוּן וֹאַפֹּגוּגוֹ נִנוּ

בובהוא עְרְבְּׁרְ וֹאָמֵין יָת מִרְוִיכּוֹן חָרְבָּא

> eat, and not be satisfied. bread again by weight; and ye shall one oven, and they shall deliver your ten women shall bake your bread in When I break your staff of bread,

unto Me; hearken unto Me, but walk contrary And if ye will not for all this

seven times for your sins. in fury; and I also will chastise you then I will walk contrary unto you

And I will destroy your high places, daughters shall ye eat. sons, and the flesh of your

And ye shall eat the flesh of your

shall abhor you. carcasses of your idols; and My soul cast your carcasses upon the and cut down your sun-pillars, and

savour of your sweet odours. desolation, and I will not smell the and will bring your sanctuaries unto And I will make your cities a waste,

ıξ

о٤

82

97

מולימים אם המת לקברו נתנים ביד אויב: ושלחתי דבר בתוככם. וע"י קַּבֶּבֶר, ונממס ניד האויניס הלריס עליכס, לפי שאין מליניס את המת נירושליס, וכשהס אשר עברמס. כל הבאת חרב שבמקרא, היא מלחמת חיילות אויביס: ונאספחם. מן החוץ אל חוך הערים מפני המלור: (32) נקם בריח. ויש נקס שלינו בברים, כדרך שלר נקמום, וזסו סמוי עיניו של לדקיסו. דבר למר נקס ברים, נקמם בריםי

מארה בחוך המעים בלחם. הריז'פורעניום, חרב, מלור, דבר, שבר מטה לחם, חוקר עלים, פח נפולה, מארה במעים. ונחחם נרקבת ונעשית פת נפולס ומשתברת בתנור, וסן יושבות ושוקלות את השבנים לתלקס ביניסס: - ואבלחם ולא חשבעו. זס וסס מלי רעב: ואפו עשר נשים לחמכם בחנור אחד. ממוסר עליס: וחשיבו לחמכם במשקל. שמסל סמצולס (62) מטה לחם. לשון משען, כמו מַמַּס עוֹ (ירמיס מת, יו): בשברי לכם מטה לחם. השצור לכס כל מקעד הוכל,

ממניס: - ונחחר אח פגררכם. - מְפּוּמֵי רעב סיו, ומולימיס ירממס ממיקס ומנשקיס מוסס, וכרסו נבקעם ונופל עליס: (30) במחיכם. מגדלים ובנרכם. מין עבידם אלילים שמעמידין על סגגום, ועל שם שמעמידין בחמס קרויין לינס מן סמנין **שסי**ם סמרב:

יפלו החמנים שבראשי הגגום ויכרחו, ונחחי אח פגריכם וגו' הרי שלש, שלוק שכינה ארבע, חרבן ערים, שממון מקדש מן פורעניות, אכילה בשר בניס ובנות, והשמדה במוח הרי שהים, כרייהה המנים אין כאן פורענות אלא על ידי השמדה הבירניות סא מס אני מקיים וסשימותי את מקדשיכם מן שַגְּדוּדִיוֹת, שיירות של ישראל שסיו מתקדשות ונועדות לבא שם. סרי שבע מקיים מרבה, מעובר ועב: – והשימותי את מקדשיכם. יכול מן הקרבנות, כעהול לומר ולל לרים הרי קרבנות למורים, (וצ) ונחחי אח עריכם חרבה. יכול מלדס, כשקול לומר והשימותי לני לת קלרן, קרי לדם למור, קל מק לני וגעלה נפשר אחכם. זס מילוק שכינס (מ"כ פרקו, ד):

מַּבְּיִם אַנְבִיבָּם בַּיְּהָבִים בַּעִי: יּ נְהַאָּמִיהָ אָּלָּי אָרַ הָאָבֶּץ וְאֶהְמִיהָיּ

מְּמְמִׁע וֹמְבוּכֵם וֹעַוֹּוּ עַבְּבַּע: אַנוֹנוֹפַם נוֹנוֹכַ וֹנִינוֹנִי אַנְגַּכֹּם וְאֶנִיכֶם אֱזָבֶר בַּנּוּיָם וַהַרִילִנֵי

וְנִיבְאָנִי אָנִי_הַּבְּּנִינִינִי: אָנְבֶּיבֶה אָנִ הִאָּבָּר رَجَحُ إِينَ لِهَوْلِ لِمَقَلِ جِيْدُا الْ عِرْ مَرِكِم بَغُرِهِ عِمَاتِهِمَنْ بِي

בּמִבְעַבָּם הַּבְּינִבִּי אַמְּבׁר לְאַ־שְּׁבְּתָּבִית בְּשְׁבְּתִינִיכֶם דְּלָא שְׁמַמַּנִי בּשְׁמָמֵּיכּוֹן כַּר جَحَاثِير بَهَمُ שמי אים

ثثث لأفك لهذا بيكاء אֹלִם לוּל עָלֶת נִדְּף וָנָסַׁי מָנָסִת־ ود خرخ حُول خَمَلُ مُن هِرُ حُريُاتُ اللَّهِ اللَّهُ اللَّهِ اللَّ וֹנַנֹאָאַנַים בַּכָּם וְנַבַּאָנִי מָנֵבְ

> מכע למכן בללוכון בוטלון וֹאָבֹּבׁוּ אָלֹא וֹנו אַבֹּלֹא וֹנֹבֹּבוּוְ

> idlicul iditl dlės: בהובא יההי אַנער צווא וֹנִטְׁכוּן אָבֹבּר בִּינִי עַמְמִיָּא

> מְּטִׁמַּבַא: על אַבְעָּלָא וּעַבְעָּה מּבְעָּ באבת בעלי הבביכון בכיו כל יומין דַּצְּדִיצָּת וְצָּתוּן לכון שֹבֹה אַבֹּהֹא יָר הָּמִהַּבּיֹא

> בוותון יהרון עלה: ַ כַּל יוֹמִין הַצְּהִיצִּת חַשְּׁמֵים וָת

> انظريا لرين لائتال: בר מן בום דקטליו בחרבא מופא המכון ווהוצון מהוצ ±\$ל¤יהון וֹינִדוֹף יָמִבוּן בַּל שׁבֹּבֹא בֹּלִבַּעוּן בַּאַבֹּמֹטאַ ĘCŀſ

> > dwell therein shall be astonished at desolation; and your enemies that orni basl ədə garad İliw I baA

78

be a waste. be a desolation, and your cities shall sword after you; and your land shall nations, and I will draw out the And you will I scatter among the

repay her sabbaths. even then shall the land rest, and and ye are in your enemies' land; sabbaths, as long as it lieth desolate, Then shall the land be paid her

.ti noqu not in your sabbaths, when ye dwelt have rest; even the rest which it had As long as it lieth desolate it shall

shall fall when none pursueth. one fleeth from the sword; and they chase them; and they shall flee, as and the sound of a driven leaf shall heart in the lands of their enemies; I will send a faintness into their And as for them that are left of you,

(28) וחשמחי אני אח הארץ. זו מדס מונס לישראל שלא ימלאו סאויניס נחת רות בארלס, שתסא שוממס מיושניס: סגדודיום, ולה הריה קרבנום, סרי שבע:

מרב סנשמעם אמריכס אינס מוזרת מסר, כאדס שמריק את סמיס ואין מופן למזור: והיחה ארצכם שממה. שלא ממסרו כבמוכה, כאדם שוורם שעורים בנפס ואין אחם מסן דבוקס בחבירתם: - והריקתי. כשעולף שחרב מתרוקן הנדן. ומדרשו (33) ואחבם אורה בגוים. זו מדס קשס, שנשעס שנני מדינס גוליס למקוס אחד רואיס זס אם זס וממנממין, וישראל נורו

מין כרמו ובימו מרביס, כך שנויס במ"כ (פרק ז, מ): לשוב למוכס, וממוך כך עכיכס יסיו מכבס, נכלומ לכס מכבומ, שבשעה שלדס גולה מבימו ומככמו ומעיכו מופו למוור כלילו

(34) אז חרצה. מפיים את כעם המקום, שכעם על שמעותים: והרצה. למלך את שנתותים:

בימים עד בְלְמָם בְּמָבְן מֶׁם שַׁבְּמִוּמִיהָ וּגוּ, לְמַלְּמִוּם שָׂבְּמִים בְּנִי בּמִים הימים־בּלו, כֹח): המשלמת לשבעים. (נ"א ואותו יובל שגלו שלא נגמר בעונס נחשב להס) ועליהם נגור שבעים שנה שלמים, וכן הוא אומר בדברי לחרבע מחות שנס ששים וחרבע, לשלשים ושש שנס חמש שמימות, סרי שבעים חסר חחת, ועוד שנס ימירס שנכנסה בשממס ללדקיסו. לא ומשוב לארבע מאות ושלשים ושש שנה שמימין ויובלות שבהם, והם שש עשרה למאה י"ד שמימין וב' יובלות הרי שנס, וכל שנום רשעו עשריס ושמיס, כמו שאמרו באגדם חלק (סנסדרין קג.), ושל אמון שמיס, ואחם עשרס ליסויקיס, וכנגדן עשר שש שניס עד גלות לדקיסו, סרי ארבעיס ושש. ואס תאמר שנות מנשס המשיס וחמש סיו, מנשס עשס השובס שלשיס ושלש שָׁנִים חַׁרְבָּשִׁים יוֹס וְנָשְׁחַׁ מֶּׁח שֲוֹן בֵּים יְסִידָס (שֹׁס ו), ונצוחֹס זו נחֹתרס ליחוקחל בשנה החתישים לגלוח התלך יהויכין, ועוד מרצומ ירושלים, סוא שנאמר בימוקאל וַפַּּמְּס שְׁבַב עַל גִּדְּךְ סַשְּׁמֶאלִי וגו' (ימוקאל ד, ד), וְכִּלִּיםָ אָמ אֵבֶּב עַל נְדְּךְ סַיְּמֶנִי ומשעים היו שני עונם משנכנקו לארץ עד שגלו עשרת השבמים, ובני יהודה הכעיקו לפניו מ' שנה משגלו עשרת השבמים עד ק סיו כנגד עי שנות השמעה ויובל שהיו בשנים שהכעימו ישראל בארלם לפני המקום ארבע מאות ושלשים שנה. שלש מאות (פצ) כל ימי השמה. למון מַעַשֹׁוֹת, ומ"ס דגש נמקוס כפל שממס: אח אשר לא שבחה. שנעיס שנס של גלות ננל

לַכֶּם שַּׁלוּמָּע לַפָּׁוֹ, אָנְבוּכֶם:

אָבֶא אַנְבָּנַכֶּם:

אָבטָם אִמָם וִמֶּלוּ: בּאַבֹּגע אַנְבוֹכִים נִאָּב בּהַנִּע נובנהאבום לכם נפען למונם

نْهَاء كَيْمُد_كَاذِرْدُ مُقَارِ خُكُادُر: אָבִישָׁם בֹּמִהְּלִם אָהָוֹר מִהֹגִירַבִּינ ※ローなにロ

וֹבֹּגוֹ אָנַ_הַּנִּוֹם: אָוַאָּוּ וֹכֹּנָת לַבַּבַם עַמְבָּיִל וֹאָנ יי וְהַבָּאַהַי אַלְם בְּאָבֶץ אַנְבִיהָם ממֹם לבוני

څاچا: בוני אַבוֹנים אוֹבוּ וֹנִאָּנִי וֹזַכּוֹטֹּו אָטַ בּּוֹנִיטָוּ וֹהַלַוֹּד וֹאַב וּוֹבִיוֹלָא זֹט לַזֹמָוּ גַהָם וֹהַלוִד

> בבם בגבי גבביכון: לִיִם וְלָא שִׁבִּי לְכִּוּן שַּׁלִּיּמָׁבִי كثاه لأكمزرا ختائج اثتال לנטלבנו לכר פּאָטוּניו פֹר מו

וֹטַׁכְוָן אֶבֹת בֹהֹבָ, בַּבַבוֹנִין: וֹנוֹיבְרוּן בּינִי עַמְטָנִאַ וּהָנַפַּר

تَجُنَانِيا خُتَلُولًا نَضُمُولًا: נאַל בּעוכו אַבְּטִיטַעון בּוּהַנֹּאַ בּשׁובׁיהון בַּאַרְעָּהָא דַּטָּנָאָיכּוֹן بدنهنغديا בכנן

בַּלַמֶּנוּ: למומנו ואנ בנלוכו פבמו ייידיון יות חוביהון ויה חובי

⊔ı≞ıııl: לביון מפּמָא יבְכֵין ירְמִין יָת וֹאַמִּגְ זֹטַׁבִיוֹ פֿאָבַת פֿמֹּבְי אַב אַנֹא אַבוֹיב המִבוּנוּ בַּבֿמֹנוּ

בכיר וַאַרְעָא אָנָא דְּכִיר: ני טְנְמִי דְּעִם אַבְרָהָם אָנָא נאַב זֹט טֿוֹמִו בַּמִם וֹאַטַׁט נאַב

> enemies. have no power to stand before your when none pursueth; and ye shall another, as it were before the sword, And they shall stumble one upon

enemies shall eat you up. nations, and the land of your And ye shall perish among the

pine away with them. iniquities of their fathers shall they enemies' lands; and also in the pine away in their iniquity in your And they that are left of you shall

they have walked contrary unto Me. committed against Me, and also that their treachery which they and the iniquity of their fathers, in And they shall confess their iniquity,

punishment of their iniquity; humbled, and they then be paid the their uncircumcised heart be their enemies; if then perchance To bring them into the land of I also will walk contrary unto them,

I will remember the land. with Abraham will I remember; and with Isaac, and also My covenant with Jacob, and also My covenant then will I remember My covenant

74

ΙÞ

οt

88

Ζ٤

כס), מַשְׁקוּפֵיּ: לשון מבעק, שְׁדּוּפֹת מֶּדְיִּט (ברמשית מת, ו), שְׁקִיפֶן קִדּוּס, לשון משקוף, מקוס מבעת הדלת וכן מרגומו של מבורה (שמות כת, כודפים הוכגים אומם: עלה גדף. שהכוח דוחפו ומכהו על עלה אחר ומקשקש ומוליה קול, וכן מכגומו קל עַרְפָּחׁ דְשַׁקִיף, (18) והבאתי מרך. פהדורך לבב מ"ס של מרך יפוד נופל סום, כמו מ"ס של מועד ושל מוקש: ונסו מנסת חרב. כמילו

ערבין זה לוה (שבועות למ.): בלבבס פחד וכל שעה קבורים שאדם רודפם. ומדרשו (ח"כ פרק ז, ה), וכשלו איש באחיו, זה נכשל בעונו של זה, שכל ישראל (פ) וכשלו איש באחיו. כשירלולנוק יכשלו וה בוה, כי יבהלולרון: - כמפני חרב. כאילו בורחים מלפני הורגים, שיהא

(88) ואבדתם בגוים. כשמסיו פווריס מסיו אבוריס וס מוס: - ואכלה אחכם. אלו סממיס צגולס:

לשון המסה, כמו ימסו, וכמוהו מִמַּקְנָה בְּחֹבֵיהֶן (וכרי' יד, נְמַקּוֹ חַבּוּלֹמִי (מהלים לח, ו): (98) בעונה אבוהם אחם. כשעונות לבותם לתם כשלותויס מעשה לבותיקם בידיקם (שם פרק ת, ב קנסדרין כו:): ימקו.

כל, לו), אם או יכיע. לשון אחר אולי, שמא או יכיע לצבס וגוי: – ואז ירצו אה עודם. יכפרו על עונס ביטוריסם: (יחוקאל כ, לב), חַי אָנִי וגו' אָס לֹא בְּנִד שַּוְקֶס וגו' (שס לג. ח"כ שס ס): או אז יכנע. כמו או נוֹדַע כִּי שוֹר נַבָּח הוּא (שמוח נעשק כמעשיקס, אני איני מנימס, אלא מעמיד אני אם נציאי ומחוירן למחח כנפי, שנאמר וְקִעֹּנֶה עַל רוּחַבֶּס קיוֹ לֹא חָקיֶט וגו' (I+) והבאחי אחם. לני בעלמי לבילם. זו מדס עובס לישראל, שלל יסיו לומריס סוליל וגלינו בין סלומות עובדי אלילים

(ב4) וזכרהי את בריהי ישקוב. בממשה מקומות נכתג מלא, ואליהו משר בממשה מקומות, ישקצ נעל אות משמו של

ببيج الجنافيات: ואָט_טַלַנוּ ひがひょ וֹבֵים וֹבֹגוּוּ אָנַרַהְּוָּלָם זֹהֹן וּבֹּוָהֹן וְהַאַּבֹּאַ הַמִּנְּדַ

אַמַם כֵּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהִיהֶם: לּמּלִטֹּים לְכַבְעָם לְעַפָּׁר בָּרִינִייּ אָנְבֶּיהֶם לַאְ־מָאַסְתָּים וַלָּאִ־ וַאַרְיַנִם זֹאָת בֶּהְיוֹהָם בָּצֶּבֶץ

לְבֶּם לֵאַלְהַיִם אֲּנָי יְהַוְּה: מְצְּבְוֹם לְמֵנֵנֵ הַצִּוּיָם לְהְיָוֹת אַטֶּר הוֹצֶאָהִי־אָתָם מַאָּרֶץ וֹוֹכֹוֹטַּוּ לַבֵּטֹם בֹּנוֹיטַ נַאָּמָוֹים

יבון בְּנוֹ וֹמֻבְאַצְׁעַ בְּנַוֹר סִנוֹנ וְהַשִּוּבִיל אֲשֶּׁבִ לְתַּלֹן יְהַלְּה בֵּינֵנִי הַיִּהִב יָיָ בּיוֹ שִׁישָׁבִיה וּבֵין בִּנִּי ŪŪĞ′□

 $\subset$

LE(A(

(22%)

نَوْمُلِينَ: בבבונו פגו ווט פופו בשופט שלב לבלאו אוטי עליהון נאַנוּן יָרְעוֹן לָנְמִין לָנְמִין יָר שְּׁמִפַּהָא בְּרִצְּרִיצִּת מִנְּהֹוֹן ואָבהא טטבה,ה מנביון וטבה.

الْ الْمُكِلِّينَا: كْمُمُرْهُكِ كُنْمُدِ مُقْكِيلًا كُلَّادٍ كُرُّهُ نْجُم جُنَتَنَظِيْنَا كِمُنْجُنَبَكِيلًا להקי בלביהון לא אַרַסוּמִנוּן נאַּב בֹנִם בַּא בֹמִנִינִינון בֿאַנַת

לְעִוּלְ כְאֶּלְעַ אָּלָא וֹנִיּ במהבנם להננ הממנא למבני יבׁלירָגֹא לְבִיוֹן לַנִּם לַבְּמָאִי

וֹמְבַאָב בֹסוּבַא בַסוֹנָ בֹּוֹבָא زتظشظضرت بخذرا ظنقنه ندرته نعبثنكه

וַיְדַבֶּר יְהַוְּה אֶל־מֹשֶׁה קֹאמִר: יִמִּלֵיל יִיְ עִּם מֹשֶׁה לְמֵימַר:

בְּעֶּרְכְּרָ נְפִּשָׁת לֵיהֹוֶה: לפולסן נפּמּטא פֿבם גָוֹ: אַבְטָם אָנְהַ בַּנְ וַפַּבְא דָבַר לְעַוּן וּבָר אַנִי וֹפַנוּהַ וֹנַר يَجِد جُرِ خُدُر نَشِلَجَرِ لَجُمَلَكَ مَرْدِم مَا خُدْر نَشِلَجَم لَتَامَد

> soul abhorred My statutes. rejected Mine ordinances, and their iniquity; because, even because they paid the punishment of their without them; and they shall be sabbaths, while she lieth desolate without them, and shall be paid her For the land shall lie forsaken

for I am the LORD their God. to break My covenant with them; them, to destroy them utterly, and not reject them, neither will I abhor in the land of their enemies, I will And yet for all that, when they are

ат the Lord. nations, that I might be their God: I land of Egypt in the sight of the whom I brought forth out of the the covenant of their ancestors, But I will for their sakes remember

the hand of Moses. children of Israel in mount Sinai by LORD made between Him and the ordinances and laws, which the These are the statutes and

:gaiyse ΙΙΛΧΧ And the LORD spoke unto Moses,

94

54

valuation, unto the LORD, according to thy shall clearly utter a vow of persons and say unto them: When a man Speak unto the children of Israel,

של ילמק נראה לפני לבור ומונמ על המובמ: לכך, ואם אינו כדאי, הרי ילמק עמו, ואם אינו כדאי הרי אברהם עמו, שהוא בדאי. ולמה לא נאמרה וכירה בילמק, אלא אפרו אליסו ערבון שיבוא ויבשר גאולה בניו: - ווברחי אח בריחי יעקוב. למס ומנו אחרוניה, כלומר, כדאי סוא יעקב סקען

(E+) ישן יבישן. גמול, ולגמול אשר למשפטי מאסו:

- ולהפר ברימי אשר אמס: (++) ואף גם זאת. ואף אפילו אני עושה עמהם ואם, הפורענום אשר אמרחי, בהיוחם בארן אויביהם, לא מאסחים לכלוחם
- (אי) בריה ראשונים. של שנעיס:
- (אי) והתורח. ממת בכתב ומתת בעל פה, מגיד שכולם נתנו למשה בקיני:
- (2) כי יפלא. יפרים נפיו: בערכך נפשח. לימן ערך נפטו, לומר ערך דבר שנפטו מלויס בו, עלי:

خَمُّكُم بَاظِيُم: álék údálo á24 ַ שְׁנְׁע וְמָּר בָּן־שִׁשְּׁיִם שְׁנָּה וְהָיָה نبيب لإرجة مبخد مها لإشراه

\$\dag{\text{\tint{\text{\tint{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\tint{\text{\text{\text{\text{\text{\te}\text{\texi}\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\texi}\text{\text{\texit{\text{\ti}\tintt{\text{\text{\text{\text{\texi}\text{\text{\text{\texit{\ וֹאִם לַבַלַּע עַוֹא וְבַוֹנָע מָּוֹבַּנַ

شِكِرُ ١٥٠ مُمُلِّدُهِ مُكَاكِّنَهِ لَكِنْكَاكُكِ لَمُمُلِّكُ لَا مُكَاكِّنِهِ مُكَانِّةً لَمُ الْمُلْكُلِينِ الْمُعَالِي ر مُشِرَبُ هَٰذِكِ الْمُنْكِ مُلْحُكُ لِنَافِكُ لِللَّهِ مُلْحُكُ لِللَّهِ مُلْكِلًا لِمُنْكُلًا مُنْكُلًا لِم וֹאָם מֹבּוֹ עַמְתְ הֻּנָּיִם וֹתַּעַ בּוֹן

شَرْشَه شَكْرُ، وَ قُولًا: àdda tatatu alte שִׁנִים וֹנִינִר מֶּבְּבְּרְ תַּנְּבְר תַמְשֶּׁר נֹאָם מֹבּוֹ עַבְׁהְ וֹתֹּעַ בּוֹ עַבֹּהָ

شِارِّ إِنْ اللهِ בּהְתְּב הְאַפֿב וֹבַנִּפַבּע הַּהְּבָע ✓ אם־זַּלָר וְהָיֵה עֶּרְפְּוֹּ הַמִּשְׂה וַאָּם מבּוֹ הַהָּגם הָּדָּר וֹמַהָּלִנִי

וֹהְנוֹנִינִוּ נִיכְעֵּוֹ: (ס) מַלְ פָּׁי אַמֶּוֹר תַּשִּׁיג יָרָ תַנּדָר » جَجِيْر مَحَثَا إِنَهُيْرَاهِ هُمَا مَحَيَرًا ַנְאָם_מָּבְּ הוּאַ מֵמֶרֶבָּבִּ וְמֵמֵמִירַוֹ

ממנו ליהוֶה יְהְיֶה־קְּדֶשׁ: לובן ליהוָה כל צַּשָּׁר יתּן الْغُם_خَتَافِٰكِ كَيْهُد رَكَاتُدرد فَقَائِك

> בּבְסַב בָּסַלְמֵּי קוּדְשָׁא: ויהי פורסניה חקשין סלעין مُشَادِيا شَرِيا لَمَا حَدِ شَنِيا شَرِياً i,Ľ, GiLÓÏ,Ľ ŁĽĊĹ% ĊĒL

> فخندا فخمدا: נאָם נוּלַבַּעָא היא וִיהַי פַּרְסָנַה

ילַנוּלַבַּעָא הַשָּׁר סַלָּהָן: âàlıl âtıl iıüı eilötiy נאם מפֿר חַמֵּישׁ שָּׁנִין וַמַּר פַּר

פּוּרְסָנַה הְּלָת סִלְּעִין הִרְסַף: שמיש סלגין דּבְסַר ילְנוּקבָתָא מוו בובסור בדרורה וֹאָם מִבַּב וֹבַבַּא וֹהַב בַּב בַמִּיהָ

لاهد وجودا: שמיש עשור סלעין ילניקבָהא XD LCILX III. GILÕIIL נאם מפֿר שמין שנין ולְמִילָא

יַר נְדְרָאׁ יִפְּרְסְנֵיה כְּהָנָא: יְהִי לְּהְיָאׁ יִפְּרְסְנֵיה כְּהָנָא: ויקימניה קדם פְּהַנָּא וְיפָרוֹס נאָם מִסְכֵּן הוא מִפּוּרְסָנֵיה

לונבלא שבם ול כל הימון נאם בהולא צולבכנו מנט

> silver, after the shekel of the valuation shall be fifty shekels of unto sixty years old, even thy male from twenty years old even then thy valuation shall be for the

valuation shall be thirty shekels. And if it be a female, then thy

sanctuary.

ten shekels. twenty shekels, and for the female valuation shall be for the male unto twenty years old, then thy And if it be from five years old even

thy valuation shall be three shekels shekels of silver, and for the female valuation shall be for the male five unto five years old, then thy And if it be from a month old even

and for the female ten shekels. valuation shall be fifteen shekels, upward: if it be a male, then thy And if it be from sixty years old and

that vowed shall the priest value him; according to the means of him the priest, and the priest shall value valuation, then he shall be set before But if he be too poor for thy

the Lord shall be holy. that any man giveth of such unto bring an offering unto the LORD, all And if it be a beast, whereof men

(3) והיה ערכך וגוי. מין ערך זס לשון דמיס, מלא בין שסוא ייקר בין שסוא וול, כפי שניי, סוא סערך סקלוב עליו בפרשה

זו: ערכך. כמו ערך, וכפל סכפי"ן, לא ידעמי מאיוה לצון הוא:

ας.: (a) ואם מבן חמש שנים. לא שיסא הנידר קמן שאין בדברי קמן כלוס, אלא גדול שאמר ערך קמן הוה שהיא בן חמש שנים

בְּבִימָם וֹמִימִנִם מִבְּם בְּבִימַם: בערכו, וסמשה מינה פוחחת מלה שליש בערכה, דמתרי מינשי (ערכין יע.) קבָה בְּבֵימָה פַּמָה בְּבַּימָה, קַבְּמָה בְּבֵימָה (ע) ואם מבן ששים שנה וגוי. כשמגיע לימי סוקנס סמשס קרוצס לסמשצ כמיש, לפיכך סמיש פוחח צסודקנו יוחר משליש

(accit cr:): על פי אשר חשיג. לפי מס שיש לו יסדרנו, וישליר לו כדי מייו, ממס כר וכסם וכלי לומנום, אס סיס חמר משליר לו חמורו (8) ואם מך הוא. שאין ידו משגם לימן סערך הזה: והעמידו. לנערך לפני הכקן ויעריכנו לפי השגם ידו של מעריך:

تر څلڅك: : بايْنان زغم چَر چَتِيْن مُمْهُد هُمُد יְהְיָהְ בְּבְעִירָא וִיהֵי הוֹא וְחִלּוֹפֵיה ·· מִוְכַ בַּבוֹת אִוְ_נַת בַּמוֹנָכ נֹאִם_ לַאְ וֹשְׁלִיפֶּׁפּוּ וֹלַאֲ וֹמִיר אָשַׁוְ לַאִּ וֹשַׁלָּפּׁנִּיִי וֹלָא וֹמֹבֹר וֹשִׁיִּי

ונטנם זנו למובא שבם לבולא: ולברו מנה מובללא לבם וו נאָם כֿל בָּעִירָא מִסְאָבָא דַלָא

נאָם עַלְפֹּא נעַלָּינ בּהִירָא

מַב בְּבִישׁ אַנְ

shall set the beast before the priest. offering unto the LORD, then he which they may not bring an And if it be any unclean beast, of

which it is changed shall be holy. beast, then both it and that for

and if he shall at all change beast for

He shall not alter it, nor change it, a

good for a bad, or a bad for a good;

بريا ربع جو المحترة ا וְהַמֶּבוֹ אָטָב בָּין שִׁיב

חומשיה על פורסניה:

וופרוס כְּהַנָא וָתַה בֵּין שָׁב

unto thy valuation. he shall add the fifth part thereof But if he will indeed redeem it, then

the priest valuest it, so shall it be.

And the priest shall value it,

71

11

whether it be good or bad; as thou

עכבון בון נקום: יבון בות כּאַמור וַמַּבוּי אָנוּי בירלָה וָהַמֶּרִיכוֹ הַפֹּהַן בֵּין שִׂוֹב נֹאָיִה בַּירַיַלַּדְשׁ אָתַבַּיתוּ לַבָּשׁ

דיפרוס ימיה פְהַנָא בּן יְקוּם: בְּנִילִא בֵּון מְב וְבֵון בִּוְחַ כִּמָא לוּבְשְׁאַ בְּבְם וֹנִ וּנִפָּבְסִנְּיִבּ וּעַבר אָבי יַקְבּישׁ יָת בַּיתַיה

priest shall value it, so shall it stand. whether it be good or bad; as the then the priest shall value it, house to be holy unto the LORD, And when a man shall sanctify his

וְאָם הַמַּלְדִּישׁ יִנְאַל אָת־בֵּיתָוֹ

נייסיף חומש בְּסַף פּוּרְסָנִיה ואָם בַּאַלַבַּיִּה וּפָּרוֹק יָת בַּיתִיה valuation unto it, and it shall be his. the fifth part of the money of thy redeem his house, then he shall add And if he that sanctified it will

נְאָםו מִשְּׁבַר אֲחָזָּהוֹ יַקְבָּישׁ אִישׁ הֹבְוּו וְבַוֹיוֹע בוּי

לפום זרעיה בית זרע כור kar are it ind eiroina נאָם מֶטַלַל אַטַסָנָמָיה יַקְבֵּישׁ

شيرا جِيَرَشِرا مَرْمِرا بَحْمَكِ:

be valued at fifty shekels of silver. the sowing of a homer of barley shall be according to the sowing thereof; Possession, then thy valuation shall LORD part of the field of his And if a man shall sanctify unto the

شِكْم خُمُكِ: זָרַע חָמֶר שִּׁעֹרִים בַּחַמִּשִּׁים (عدرهر) كردالت البائد هاجك كور يالها

- (9) בל אשר יחן ממנו. אמר רגלה של זו עולה, דבריו קיימין, וחמכר ללרכי עולה, ודמיה חולין, חוץ מדמי אוחו האבר:
- (10) שוב ברע. מס צבעל מוס (מ"כ פרק מ,ו): או רע בשוב. וכל שכן מוצ במוצ, ורע ברע (ממורס מ.):
- למולין בפדיון, אלא א"כ הוממו (שם לב: מ"כ פרשמא ד, א): (11) ואם כל בהמה שמאה. זינעלת מוס סכתוב מדינר שסיא עמאס לסקרנס, ולמדך סכתוב שאין קדשים תמימים יולאין
- (שו) בערכך הבהן בן יהיה. לשמר כל מדם סבא לקנומס מיד סקדש:
- מעשר שני, הצעלים מוקיפין חומש, ולה שהר כל הדם (מ"כ שם ז): (13) ואם גאל יגאלנה. בבעלים החמיר הכחוב, להומיף חומש, וכן במקדיש ביח, וכן במקדיש אח השדה, וכן בפדיון
- לשנים (ערכין כה.), לפי שאינה הקדש אלא למנין שני היובל, שאם נגאלה הרי עוב, ואם לאו הגובר מוכרה בדמים הללו לאחר בממשים שקלים, כך גוירם סכמוב, וסוא שבא לגאלה בממלת היובל, ואם בא לגאלה באמלעו נומן לפי המשבון, שלע ופוגְדְיוֹן (16) והיה ערכך לפי זרעו. ולא כפי שוויס, אחת שדם מובס ואחת שדם כעם פדיון הקדען שויס, בים כול שעוכים

خمُلُخُكُ نُطُاتِ: בּ אִם מִּמְּלֵט עַיִּבֹץ וֹלֵצְׁוּנְתְּ מְּנִצְעוּ אִם מִמְּשֹׁא בַּוּנְבֹּגְא וֹלֵצִיתִ

מָלנו עַיָּבַלְ וֹנִינִעָ מְמָבַבּי מַלְבַפּׁי הַשְּׁנִים הַנַּנִיקָרה עַרָּ 81 ببتשב-לו הבהו אָת־הַבָּסֶף

حُمُكُ مِنْ الْحُلْدُ الْخُرِيدُ الْخُلِيدُ عُلِيدًا الْخُلِيدُ الْخُلِيدُ الْخُلِيدُ الْخُلِيدُ الْخُلِيدُ ال הַמַּלְּהָישׁ אָתָּוֹ וְיָבֶּלִר הַמִּשָּׁית ⁶¹ ڶۼ□_ŧֹאַָ

לא ינאל עוד: מְבָר אָת־תַשְּׁבֶּה לְאֵישׁ אַתֵּר זַבּין יְתִּתְּלָא לֹּנְבַר אָתֵרָן לָא לא ינאל עוֹד: וֹאִם_לָא וֹלָאַלְ אָנוּ בּוֹאָם בּוֹאָם בּ

ַנְהְלָה הַשְּׁבֶּה בְּצֵאתַוֹ בַיּבֵל וִיהֵי חַקְּלְא בְּמִפְּקֵיה בְּיוֹבֵילָא

حَجَيَا مَنِيْتِ ݣِيَائِمُ: קֹבֶשׁ לֵיחֹנֶה בִּשְׁבֵּה הַחֵבֶה קּיִּדְשָׁא בֵּּנָם יִיְ כַּחַקּל חָרְמָא

משָבֶר אֲהַוְּהָוֹ יַלְּהַיִּשׁ לַיהוְה: פפי וָאַם אָת־שְׁבֵּה מִקְנְתוֹ אֲשֶׁר לְאַ וָאָם יָה חַפַּל וְבִינוֹהִי דְּלְאַ

עקליה בפורטניה יקום:

ווטמות מפובסנים: באָשִׁהַאַרַא עַר שַּהַא דִיוֹבֶילָא נת כַּסְפָּא עַל פּוֹם שְׁנֵיָא עקליה ויחשיב ליה פָּהָנָא וֹאָם אַנוֹר וַיִּבֶּלְ וֹלֵבְיִהְ הַּבְּיִנְ וֹאָם בַּנִר יוֹבֵּולְאִ וֹלֵבִּוּהָ

בְּסָרְ פּוּרְסָנִיה עַלְיהִי וִיקוּם لَهُكُلِّيهِ نُتِيكِ لُيرَمْكِ بِيشِهِ נאם מפֹבל ופֿבוַל זֹט עַלַלָּא

נאם לא נפרוק נת הקלא נאם

לְכְּבְׁלֵא טִבי אַבְּסְלְּנִינִי:

מְשְׁלֵבְ אָשְׁסְׁנְיִינִי וֹלֵבְיִהְ בָּבְׁים

valuation it shall stand. of jubilee, according to thy If he sanctify his field from the year

made from thy valuation. of jubilee, and an abatement shall be the years that remain unto the year unto him the money according to jubilee, then the priest shall reckon But if he sanctify his field after the

assured to him. thy valuation unto it, and it shall be add the fifth part of the money of will indeed redeem it, then he shall And if he that sanctified the field

more. man, it shall not be redeemed any or if he have sold the field to another And if he will not redeem the field,

priest's. possession thereof shall be the LORD, as a field devoted; the the jubilee, shall be holy unto the But the field, when it goeth out in

is not of the field of his possession; field which he hath bought, which And if he sanctify unto the LORD a

77

17

۷ı

(דו) אם משנח היובל יקריש וגרי. אם משענים שנח סיונל מיד סקרישה ובא זה לגאלה מיד: בערכך יקום. כערך בו ומתחלקת ביניסס (שם כח:), זהו המשפט האמור במקדיש שדה, ועכשיו אפרשנו על קדר המקראות: ועומדת ביד סלוקת עד סיובל כשאר כל סשדות המכורות, וכשהיא יולאה מידו תוורת לכהנים של אותו משמר שהיובל פוגע

ואמכו רבומינו (בכורות ג.) שאותו פונדיון קלְבּוֹן לְמְּרוֹמֶרוֹמ, והבא לגאול ימן שלע ופונדיון לכל שנה לשנים הנותרות עד שנת שקל לכל שנה ושקל ימר על כולן, והשקל ארבעים ושמנה פונדיונין, הרי סלע ופונדיון לשנה אלא שחסר פונדיון אחד לכולן, הכהן את הכסף על פי השנים הנותרות. כפי משנין. כילד סרי קלב דמים של מרבעים ומשע שנים ממשים שקל, סרי (18) ואם אחר היבל יקריש. וכן אם סקרישה משנת היובל ונשתהה ביד גובר ובא וה לגאלה אתר היובל: וחשב לו סום הלמור יהיה, חמשים כפף ימן:

סיובל: ונגרע מערכך. מְנְיַן השנים שמשנת היובל, עד שנת הפדיון:

(19) ואם גאל יגאל. המקדים אומו יוסיף מומש על הקלבה הואם:

לשוב ביד המקדיש: (OS) ואם לא יגאל אח השדה. סמקרים: ומס מכר. סגובר (ערכין כס:): אח השדה לאיש אחר לא יגאל עוד.

אף זו ממחלק לכהנים של אומו משמר שיום הכפורים של יובל פוגע בו (ערכין כה:): לא שישוב לסקדש בדק סבים ליד סגובר, אלא כשדס סמרס סנמון לכסניס, שנאמר פֶל מֵבֶס בְּיִשְׁבָבֵׁל לֶךְּ יִסְיֶס (במדבר יח, יד), (IS) והיה השדה בצאחו ביבל. מיד סלוקמו מן סגובר, כדרך שלר שדות סיוללות מיד לוקמיסס ביובל: קדש לה'.

שלינו יכול לסקדישה אלא עד סיובל, שסרי ביובל הימה עמידה ללאת מידו ולשוב לבעלים, לפיכך, אם בא לגאלה, יגאל בדמים (22) ואם אח שדה מקנחו וגוי. מלוק ים בין שדם מקנס לשדס מקוס, ששדס מקנס לא מממלק לכסנים ביובל, לפי

אָת־הַעֶּרְפְּדִּ פַּנִּוֹם הַהְוּא קֹדֶשׁ וְיִמִּין יָת פּוּרְסָנִיה בְּיוֹמָא הַהוּא קּוּדְשָׁא בֵּרֶם יָן: בְּמֶרְכָּוֹיִ עַרְ שְׁנָתְ תַיְבֶּלְ וְנְתָן פּוּרְסָנִיה עַר שִׁמָא דְּיוֹבִילָא וְחִשְּׁבְ־לֵּוֹ תַכֹּהֵן אֲת מִכְסָת וִיחַשִּׁיב לֵיה כְּהָנְא יָת נִסִיב

לְאַמֶּׁר מַלְּבוּי מֵאִשַׂוּ לְאַמֶּר לְוִ לְדִוּבְנִיה מִנִּיה לְדִּרִּלִיה בִּשְׁנָת תַּיּוֹבֵל יִשְׁיּב תַשְּׂבֶה בִּשִּׁקא דְּיוֹבֵילָא יְתִּיב תַקְלָא

אַוֹסְנַת אַרְעָּא:

עַשְׁרִים גַּרָה יִהְיָה הַשְּׁקֵל: ي بذِح وَ جِهٰ جَنِينَ جَهِٰمِ مَغِينَهِ عَنِينَ الْأَمْ الْغَيْنِةِ فَي الْأَمْ الْعَالَمُ الْعَالَمُ الْعَالِ

ליִבְהָא הַסֹבוּוֹ מָהִוּן וִבִּי וכל פורסניה יהי בסלעי

אָם־שָּׁוֹר אָם־שֶּׁה לֵיהוָה הָוּא: בְּבְהַבְּלָה לְאִינְקְהָישׁ אָנִשׁ אָתָוֹי אַב בַּבֶּוִר אָמֶב וֹבְבַבַּר לַיִּבִינִן בַּנִם בּוּכִּנָא בַּנִטַבַּבּר בַּנִם וֹנִ

אָם שַּוֶּר אָם אָמָּר דַּיִין הוא: בּבְעִירָא לָא וֹלַבִּיהָ וֹבָר וָנִינִי

لْعُمَـكِم يَزْعُكِ لَنَمُوْلِ خُمُلُوكِكِ: خمُلُجُك أَنْفَكَ لَتَظِمُكِهِ مُكْرِّر إلام ودِيرة مولالات الولاة

בְפוּרְסְנֵיה: مُحرِين، لَهُم كِم يَنْفُدُ رَكِ أَنَالِهُ فَإِ בְפּוּרְסְנֵיה וְיוֹסֵיף חוּמְשֶׁיה נאם בֹבֹמֹנבא מֹסֹאֹבֹא נוֹפַבוע

קֹבֶשׁ־קַבְשָׁים הָוּאִ לַיהֹוֶה: וֹמֶבֶר וֹלַאָּ וֹלָאֹלָ כַּלְ עַבֶּם بجتيمت بمشيت אַהְיָּלְיּה לָא יִבְעִירָא יָשֶׁהָקּל אַהְסְנְתֵּיה לָא 82 לַיהוְה מִבְּל־אֲשֶׁר־לֹוּ מֵאָּדָם هَك حُدِ بِاللَّهِ لِمُهْلِدُ يَلَالُوا هُنِهِ

לובה לידשין הוא בדם ין: ווֹבּבֿו וֹלַא וֹטֹפֹּבוּוֹל כֹּלְ מַבֹּתֹא שבר וו מפל דליה מאַנִשְׁאַ בבם פֿג מַבמא בַּנִטִבוּם נִּבַּב

> thing unto the LORD. thy valuation in that day, as a holy the year of jubilee; and he shall give him the worth of thy valuation unto then the priest shall reckon unto

possession of the land belongeth. bought, even to him to whom the return unto him of whom it was In the year of jubilee the field shall

74

٤7

the shekel. sanctuary; twenty gerahs shall be according to the shekel of the And all thy valuations shall be

LORD'S. whether it be ox or sheep, it is the LORD, no man shall sanctify it; which is born as a firstling to the Howbeit the firstling among beasts,

according to thy valuation. redeemed, then it shall be sold the fifth part thereof; or if it be not thy valuation, and shall add unto it then he shall ransom it according to And if it be of an unclean beast,

most holy unto the LORD. redeemed; every devoted thing is possession, shall be sold or of man or beast, or of the field of his Lord of all that he hath, whether that a man may devote unto the Notwithstanding, no devoted thing,

מירושת אבות, וזסו בעלים הראשונים שמכרוה למקדיש (שם כו:): מספר, פופו שסקדישס, ופן פסמר לסשר קנסו סלוקס סוס סספרון מספר, ווסו סגוצר, לכך סולרך לומר לסשר לו ספוום ספרץ, שללו שקלוביש לשדש אמוזש, ואם לא יגאל, וימכרנה גובר לאמר, או אם לא יגאל הוא, בשנת היובל ישוב השדה לאשר קנהו

סיו ממחלס, ולאחר מכאן סוסיפו שחוח, ואמרו רבוחינו (בכורוח ג.) שש מעס כסף דינר, עשריס וארבע מעוח לסלע: (as) וכל ערכך יהיה בשקל הקדש. כל ערכך שכמוצ בו שקליס יסיס בשקל סקדש: עשרים גרה. עשריס מעום, כך

(26) לא יקדיש איש אחו. לשס קרנן אחר, לפי שאינו שלו:

שיעריכנס סכסן: ואם לא יגאל. ע"י בעליס (מ"כ פרק ב, ב): ונמכר בערכך. לאחריס: דבר בפדיון בסמס מסורס שסוממס, וכאן דבר במקדיש בסמס ממאס לבדק סבים (מנאות קא.): - ופדה בערכך. כפי מס . אין זה, שהרי אין פדייון פער חמור אלא עלה, והוא מחנה לבהן ואינו להקדש, אלא הכחוב מוסב על ההקדש, שהכחוב שלמעלה (קב) ואם בבהמה השמאה וגרי. מין המקרה הוה מוסג על הזכיר, שמין לומר זבכור בהמה ממהה ופדה בערכך, והמור

בישראל לך יסים (במדבר יח, יד), בחרמי כהנים, שפירש ואמר הרי זה חרם לכהן, ויש שאמרו שחם חרמים לכהנים: -- לא (82) אך כל חדם וגדי. נמלקו רצומינו בדבר (ערכין כמ:), יש אומריס ממס מרמיס להקדש (שס ה), ומה אני מקייס כל מרס

הְאָדֶם לָא יִפְּדֶה מִוֹת יימֶת: פנימי כְּלְ־חַהֶם אֲשֶׁר יְחֲהָם מִן־ כְּל חַרְְמָא דִיִּמַחָרם

אָלָהָא לא וֹשֹפֹּבוּע אָטַעַהַלָּא

surely be put to death. of men, shall be ransomed; he shall None devoted, that may be devoted

ظيه ځيدټن: הַאָּבֶעְ מִפְּבֵי הַמָּע לַיהוָה הָוּא דְּצִּרְטָא מִפּיבִי אִילְנָא דַּייָ הוּא

לירשא בדם ין: ° ְנְבְׁלְ ַמִּהְׁתָּר הַשְּׁצְבֵׁא מִצְּרֵה וְבְּלְ מִהְּתָּר אַרְעָּא מִצְּרָשָּׁא

שׁמָאִינוֹי יִפָּף עַּלְיוּי: יּגּ וְאָם_נָאָרְ וִנְאָּרְ אָנְהָ הָנִּהָּתְרָוּ

بتحابك מְמַּגַמְבַרָה חוּמָשֶּׁיה נאם מפֹבל ופֿבוַל

بِيهِ שִׁירֹי יְהְיָה קֹבֶשׁ לֵיהֹנְה: מפמיר וְכְלְ־מַמְּמֵּר בְּקָר נְאָאַן כָּלְ וְכָלְ מַמְּמָּר שִּוְרֵין וְעָּאַן

המונאי וני פולמא פורם וו: הַּתַת הַשְּׁבֶּט כֹּל דְיִנְּבָר הָחוֹת חוּטָרָא

ני יְמִירֶנְנּי וְאָם־קְמֵּר יְמִירֶנָנּי וְקֵיְהַ־ יְחַלְפְּנִיה וְאָם חַלְפָּא יְחַלְפִּנִיה לָאִ וֹבֹעַׁר בּוֹלְמִוֹר לְנִתְ וֹלָאִ לְאִ וֹבַעַּר בּוֹן מִר לְבִּתְה וֹלְאִ

לא ועפריק:

ע"מ אַכֶּה הַמִּצְיֹה אַשֶּׁר צְנְהְ יְהְנָה אַלֵּין פְּקּוֹרִיָּא דְּפַקּיד יִיָּ יָה :4%4: הַנּא ְנְּקְמִנְרָתָנִ יְהְנֶה־קֹּדֶשׁ לְאִ וִיָהִי הנּאִ נְחִלּוּפִיהִ יָהִי קּנְדְשְׁאִ

mount Sinai. Moses for the children of Israel in which the LORD commanded These are the commandments,

changed shall be holy; it shall not be

both it and that for which it is

it; and if he change it at all, then good or bad, neither shall he change

He shall not inquire whether it be

rod, the tenth shall be holy unto the

flock, whatsoever passeth under the And all the tithe of the herd or the

his tithe, he shall add unto it the

To thgus məəbət lliw nsm s li bnA

LORD'S; it is holy unto the LORD.

whether of the seed of the land, or And all the tithe of the land,

of the fruit of the tree, is the

fifth part thereof.

т٤

redeemed.

ימבר ולא יגאל. אלא ינתן לכקן, לדברי האומר שמס חרמיס לכהנים, מפרש מקרא זה בשמם חרמים, והאומר שמס חרמים

אָם־מִּשֶׁה אֶלְ־בְּנֵנֵי יִשְּׁרָאֵלְ בְּחַר מִשֶּׁה לְנִת בְּנֵי יִשְּׁרָאֵלְ בְּטִירָא

ושפתותיו הכנענים (שם כת.): לכסן כמו ששנינו במסכם ערכין (כמ:) אס נדר, נומן דמיסס, ואס נדבס, נומן אם מובמס: – מאדם. כגון שהחרים עבדיו מרמים לכסנים, מפרש כל מרם קדש קדשים סוא לסי, ללמד שמרמי כסנים מלים על קדשי קדשים, ועל קדשים קלים, ונומן ומרמי גצוס נפדיס: - בל חדם קדש קדשים הוא. האומר סמס מרמיס לצדק הצימ, מציא ראיס מכאן, והאומר סמס לבדק סבימ, מפרש מקרא זס, במרמי כסניס, שסכל מודיס שמרמי כסניס אין לסס פדיון (ערכין כמ:), עד שיבואו ליד כסן,

בולך למום, לפיכך לה יפדה, הין לו לה דמים, ולה ערך: (95) בל חרם אשר יחרם וגף. סיולא ליסרג ואמר אמד ערכו עלי, לא אמר כלוס (שם ז. מ"כ שם ז): מות יומת. סרי

כג קידושין (ג.): קימו השם ומשולמנו נוה לך לעלות ולמכול בירושלים, כמו שנממר וְשָׁבַלְמָּ לְפָנֵי ה' שֵׁלֹהֶיךְ תַּנְשַׁלַ הְנָּין (30) וכל מעשר הארץ. נמעטר שני סכמוב מדבר: מזרע הארץ. דגן: מפרי העץ. מירוט וילסר: לה׳ הוא.

באכילה בכל מקום, והמעות יעלה ויאכל בירושלים, כמו שכתוב וָנָתַּמָּה בַּפָּמָף וגו': (13) בומעשרו. ולא ממעשר חבירו, הפודה מעשר של חבירו אין מוסיף חומש (שם כד). ומה היא גאולמו, כדי להחירו

שסרי לא נמנס עס שאר מתנות כסונס, ולא מלינו שיסא בשרו ניתן לכסניס: כן עושה לעלאים ועגלים של כל שנה ושנה (בכורות נת:): יהיה קדש. ליקרב לתובת דמו ואמוריו, והבשר נאכל לבעלים, (28) - חחות השבש. כשבה לעשרן מוליהן בפתח וה התר וה, והעשירי מכה בשבע לבועה בתקרה להיות ניכר שהוה מעשר,

מוב לרע, בין מס בין בעל מוס, חלה עליו קדושה, ולא שיקריב בעל מוס, אלא יאכל בחורם מעשר, ואסור ליג זו וליעבד (בכורוח (33) לא יבקר וגרי. לפי שנאמר וְכֹל מִבְּמַר נִדְרֵינֶס (שס יבּ, יא), יכול יהא בורר ומוליא את היפה, תלמוד לומר לא יבקר בין

.101 9gnq no 41:71 – 91:01 daimərəl ei daratlaH ədT

פרשת במדבר למנחה בשבת בחקתי

out of the land of Egypt, saying: second month, in the second year after the were come of Sinai, in the tent of meeting, on the first day of the AND THE LORD spoke unto Moses in the wilderness

by their polls; houses, according to the number of names, every male, children of Israel, by their families, by their fathers' Take ye the sum of all the congregation of the

- their hosts, even thou and Aaron. go forth to war in Israel: ye shall number them by from twenty years old and upward, all that are able to
- one head of his fathers' house. And with you there shall be a man of every tribe, every
- with you: of Reuben, Elizur the son of Shedeur. And these are the names of the men that shall stand
- Of Simeon, Shelumiel the son of Zurishaddai.
- Of Judah, Nahshon the son of Amminadab.
- Of Issachar, Nethanel the son of Zuar.

Of Zebulun, Eliab the son of Helon.

- Of the children of Joseph: of Ephraim, Elishama the
- Pedahzur. son of Ammihud; of Manasseh, Gamaliel the son of
- Of Benjamin, Abidan the son of Gideoni.
- Of Dan, Ahiezer the son of Ammishaddai.
- Of Asher, Pagiel the son of Ochran.
- Of Gad, Eliasaph the son of Deuel.
- Of Naphtali, Ahira the son of Enan.'
- thousands of Israel. of the tribes of their fathers; they were the heads of the These were the elect of the congregation, the princes

pointed out by name. And Moses and Aaron took these men that are

> עַהָּגָנִע לַבּאַטָּם מִאָּבֹּא מִבּבוֹם כַאַמְב: چَצِٰהֶל מוֹעֶד چַצֶּחָד לַחָּדֶשׁ תַשָּׁנִי בַשְּׁנָת $\xi U L \xi \zeta$ ווָדַבֶּר וְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינֵי

למהשבעטם לבני אַבְעָם בְּמִסְפַּר שֵּמִנִים האָנּ אָנַרַראָהַ כַּלְרַהְּנָע בָּנִירִיהְבָּאָב

- נאַבובן: בּוֹמְבֹאִץ שַפְּׁלֵבוּ אָטָם לְגִּבֹאָטָם אַטָּב מבּן מֹמִבֹנם מִּלִּעְ וֹמְמֹלֵע בֹּלְ_יִגֹּא גַּבֹּא
- לְבֶּיתְ־אֲבֹּתָיוֹ הְוּאִ: וֹאִשַבֶּם וֹבְיִוּ אָנְשִ אָנִשְ לַפַּמָּב אָנָשְ בֹאָשָ
- خِلْمِنْ لِمُعْرِيمُونِ قُلْ مُنْكِرِيمُونِ : ۲۱۶ וֹאָבֶע הַסָּוִע בַּאָלֹהָום אַהָּב וֹתַּטָבוּ אִטַבָּם
- خِمَنْمِيا مُكِنَّةُ عِلْ مِنْدَيْمَتُنَ:
- حْرىيْت دِبَاهُرا چَا عِفردُيُت:
- ﴿ ذِيْهُمَجُد ثَلَثَهُم قُلِ مِنظُد:
- ﴿ غِلْمِ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ
- خِطْرَهُكِ يَطْخِيهُمِ قُلْ فَلَي لَمْ يُدِي خختا ببقك خغفتنت بخبشته فلهفيني
- خَجَدُنُمُا كُحَدِيًا حُلِيدًا مُثَلِّهُ:
- خيًا كَتَارَمُنُا حُلِمَتْرَمَتُر:
- كْفِيِّد فَالْمَنْكُمْ قُلْـمُخُدًّا:
- לְנֶּג אַלְוֹסֹנ בּוֹ בַּוֹבְיאַנְאָלָ:
- كْرْقَفْخْ، كَنْ نَدْمْ قُلْ مْرَدُّا:
- מַּמַּנִע אַבְנָעָה בַאָמָּנ אַלָפָּנ נַמְּבָאָל בַים:
- בְּמֶּמִנִים) אַמֶּר נָקְּבָוּ בְּשֵׁמְת: (בספרי ספרד ואשכנז וּיַּקּח מַשָּׁה וְאַהַרְוֹ אָת הָאָנְשָׁים הָאָּכֶּה

ישרחל

פרשת במדבר למנחה בשבת בחקתי

- And they assembled all the congregation together on the first day of the second month, and they declared their pedigrees after their families, by their fathers' houses, according to the number of names, from twenty years old and upward, by their polls.
- As the LORD commanded Moses, so did he number them in the wilderness of Sinsi.
- ןאָת בְּלֹ־חָעֵּדִׁה הִקָּהִילִּי בָּאָחָדִ לַחָהָשׁ • השׁנִּי נִיּהְרָלְדִּי עַל־מִשְׁפְחֹהָם לְבֵיִה אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמֹּוֹה מִבֶּן עֶשְׁרֵים שְׁנָה וָמִעְלְה לְגָּלְנְּלֹתֶם:
- לְּגִלְגְּלְתֶּם: פַּיַ פַּאֲשֶׁר צְנְּה יְהְנֶה אָת־מֹשֶׁה וַיִּפְּקְדֵּם בְּמִרְבָּר סִינֵי: (ס)

הפטרת ויקרא

The Haftarah is Isaiah 43:21 - 44:23. For Shabbat Zachor the maftir and haftarah are on page 168. On Shabbat Haftarah on page 176.

Yer thou hast not called upon Me, O Jacob, Weither hast thou wearied thyself about Me, O Israel.

Thou hast not brought Me the small cattle of thy burnt-offerings; Weither hast thou honoured Me with thy sacrifices. I have not burdened thee with frankincense. meal-offering, Nor wearied thee with frankincense.

Thou hast bought Me no sweet cane with money, Neither hast thou satisfied Me with the fat of thy sacrifices; But thou hast burdened Me with thy sins, Thou hast wearied Me with thine iniquities.

I, even I, am He that blotteth out thy transgressions for Mine own sake; And thy sins I will not remember.

Put ${\rm Me}$ in remembrance, let us plead together; Declare thou, that thou mayest be justified.

Thy first father sinned, And thine intercessors have transgressed against Me.

Therefore I have profaned the princes of the sanctuary, And I have given Jacob to condemnation, And Israel to reviling.

Yer now hear, O Jacob My servant, And Israel, whom I have chosen;

Thus saith the LORD that made thee, And formed thee from the womb, who will help thee: Fear not, O Jacob My servant, And thou, Jeshurun, whom I have chosen.

For I will pour water upon the thirsty land, And streams upon the dry ground; I will pour My spirit upon thy seed, And My blessing upon thine offspring;

And they shall spring up among the grass, As willows by the watercourses.

ري לא־הביאק לי שַה עלהָרָ וּיְבָהֵיף רָלֹא جפרְתָּנִי לְא הַשֶּבְרְתִּיף בְּמִנְחָה וְלִא הוֹנַעְהָיף בִּלְבוֹנֶה:

לא־קַנִיהַ כֵּי בַבֶּמֶר קַנֵּה וְחֵכֶב וְבָּחֵירְ
 לא הַרְוִיתְּנִי אַּרְ הַשְּׁבַרְתַּנִי בְּחַמּאִיהְירְ
 הוֹנְשְּׁתַּנִי בַּעֲּוֹנְהֵיךְ

رَد אָנֹלִי אָנֹלָי הָוּא מֹחָה פִּשְׁעָיִּךְּ לְמַעַּנִיִּ יְחַשֹּאָתֶיִךְּ לְא אֶזְכְּר:

ײַ הַוְּכִּיהֵנִי נִשְּׁפְּטָה יְחָד סַפָּר אַמָּה לְמָעַן מְצְהֵּל:

ح אַבָּיף הֶרְאשׁוֹן הְשָׁא וּמְלִיצֵיף פָּשִׁעוּ בְּי:

اْنَهْلَאُمْ לِبْدِيْقِات: (פ) قَالِمُورَةُمْ شِلْدَ، ظِيْمَ لِمُثِلِثَ كِتَرْبُو رَمَّةً إِلَّا الْمُثَاثِدِةِ لِمُثَاثِدً لِمُثَاثِدًا لِمُ

לו: יאוא וֹמַטַׁר מִּלְבִי מִלְבִי, וֹנִמְּנִאָּכְ לִּטַנִּינִי וֹמִיּנִאָּכְ לִּטַנִּינִי.

אַקַ שּׁׁגֹבׁאָ מַּבְׁצַּׁג נַמְּלֶב נִגְּמִּבְוּ פַּׁעַבְּשׁׁנִג בְנִי כִּעַ אָּמָב נִבְנָנִב מַמֵּבְ נִגִּמִבוּ מִפָּמוֹ נַהַּוֹנִבִּ

בּ אָבְּּלַבְנִיםְ מַּלְ_בַּהְאָ וְנִוֹּלְיִם מַלְ_ יַבְּאָׁנִי אָבְּלַ רַוּחִי מַלְ_זַרְמָּׁבִּ וּבְרָבְּטִי מַלְ יַבְּאָרָבִייִּ

מוֹם: ' גמֹטוּ פֹבוֹן טַבְּיר פַּהְּבִרָם הַּגְ_וֹבְבָרִ

- One shall say: 'I am the LORD'S', And another shall call himself by the name of Jacob, And another shall himself by the name of Jarael.
- Thus saith the Lord, the King of Israel, And his Redeemer the Lord of hosts: I am the first, and I am the last, And beside Me there is no God.
- And who, as I, can proclaim— Let him declare it, and set it in order for Me— Since I appointed the ancient people? And the things that are coming, and that shall come to pass, let them declare.
- Fear ye not, neither be afraid; Have I not announced unto thee of old, and declared it? And ye are My witnesses. Is there a God beside Me? Yea, there is no Rock; I know not any.
- They that fashion a graven image are all of them vanity, And their own witnesses see not, nor know; That they may be ashamed.
- Who hath fashioned a god, or molten an image That is profitable for nothing?
- Behold, all the fellows thereof shall be ashamed; And the craftsmen skilled above men; Let them all be gathered together, let them stand up; They shall feat, they shall be ashamed together.
- The smith maketh an axe, And worketh in the coals, and fashioneth it with hammers, And worketh it with his strong arm; Yea, he is hungry, and his strength faileth; He drinketh no water, and is faint.
- The carpenter stretcheth out a line; He marketh it out with a pencil; He fitteth it with planes, And maketh it marketh it out with the compasses, And maketh it after the figure of a man, According to the beauty of a man, to dwell in the house.
- He heweth him down cedars, And taketh the ilex and the oak, And strengtheneth for himself one among the trees of the forest; He planteth a bay-tree, and the rain doth nourish it.
- Then a man useth it for fuel; And he taketh thereof, and warmeth himself; Yea, he kindleth it, and baketh bread; Yea, he maketh a god, and worshippeth it; He maketh it agraven image, and falleth down thereto.

- ָּ זֶה יאִמַר לַיהֹוָה אָנִי וָזֶה יִקְרָא בְשֵׁם־ יַעַּקִּב וָזֶה יִכְּתָּב יָדוֹ לֵיהוֶֹה וּבְשָׁם יִשְׂרָאֵל יְכַנֶּה: (פ)
- مِ בּה־אָמַר יְהֹוָה מֶלֶּף־יִשִּׁרָאֵלִ וְגִאַלִוּ יְהִוָּה צְּבְאִית אַנִי רִאשׁוֹן וַאַנֵּי אַחֲרֹוֹן יִמִבַּלְעָּדֵי אֵין אֱלֹהִים:
- ַ וּמִי־ְבְּמָוֹנִי יִקְּרָׁא וְיַגִּידֶּחָ וְיַעְּרְבֶּׁתָ לִי משׁנּמִי עַם־עוֹלְבַם וְאֹחִיּנִת וַאֲשֶׁר מְּבָאִנָּח יַצִּידוּ לְמוֹ:
- אָלְ־הִפְּחָדִּוּ וְאָלִ הִּרָּ בַּלְ-יָבְיֶּהְמִּינִי הִשְּׁמַּמְתָּיִּרְ וְהַגַּּרְתִּי וְאָהָם צֵּדִי חֲלָאִ מְבְּלְהַיִּ וְאַלִּ הִירָּ הַבְּלְאִ מֵּאָנִי
- , יִּצְרֵי־פָּסָל בָּלָם מֹהוּ וַחֲמוּדֵיהָם בַּל־ יוֹעִילוּ וְעֵדִיהָם הַׁמָּהׁ בַּל־יִרְאָּי וּבַל־יֵדְעָּיּ לְמִעַן יֵבְשׁוּ:
- ٥٠ ٿيائير پخر بڦور ئوك څخځن يېټرې:
- ַ הַן כְּלִםְהַבְּרִיוֹ יִבְשׁוּ וְחַרִּשִּׁים הַפָּּה מֵאָדָם הְקְקַבְּצְּוּ כֻּלְּם יַעֲּמֹרוּ יִפְּחַרִּי יִבְשׁוּ יֶחַר:
- ַ הַרָשׁ בַּרְזֶל מִעֲצִּלְה וּפִעל בַפָּחָׁם וּבַמַּקְּרִי יִּצְּרֵהוּ וּיִפְּעְלְהוּ בִּוְרִוּעַ כֹּחְוּ נַּם־רָעֵב וְצֵּיֵן בְּחַ לְאִ־שְׁתְּה מִיָם וּיִּיעֶף:
- לְמֵּבְׁט בְּנִע: נְנְּקְּמָעִי בְּטַבְּנָנִע אָנְח בְּטִבְּצָּבָע אָבָם נְנְקְּמָעִי בְּמַּלֵאֹמְנִע יִבְּמָּטִינָּע יָּלִאָבָעִי בּיַבְּמָבָּע:
- ַנְאַמֶּלְ־לֵוֹ בַּעֲּצִי־יְגָעַר נָמָע אָבָוּן וָגָשָׁם נְיְאַמֶּלְ־לֵוֹ בַּעֲצִי־יְגָעַר נָמָע אָבָוּ וְגָשָׁם יְנְהַבְּיּ
- ـ إِنَيْدَ جَهْدُمَ جَجُوْد يَهُمَ فَقِم فَهُمَ يَهُمَ يَهُدُم جَهُدُم جَجُود هَاءً يَؤْمُه فَهِد فِهُمَا يَهُمُونَ خَجُود يَؤُمُه فَيُعَالِمُ فَيُعَالِمُ فَي

- He burneth the half thereof in the fire; With the half thereof he eateth flesh; He roasteth roast, and is satisfied; Yea, he warmeth himself, and saith: 'Aha, I am warm, I have seen the fire';
- And the residue thereof he maketh a god, even his graven image, He falleth down unto it and worshippeth, and prayeth unto it, And saith: 'Deliver me, for thou art my god.'
- They know not, neither do they understand; For their eyes are bedaubed, that they cannot see, And their hearts, that they cannot understand.
- And none considereth in his heart, Meither is there knowledge nor understanding to say: 'I have burned the half of it in the fire; Yea, also I have baked bread upon the coals thereof; I have roasted flesh and eaten it; And shall I make the residue thereof an abomination? Shall I fall down to the stock of a tree?
- He striveth after ashes, A deceived heart hath turned him aside, That he cannot deliver his soul, nor say: 'Is there not a lie in my right hand?'
- Remember these things, O Jacob, And Israel, for thou art My servant; I have formed thee, thou art Mine own servant; O Israel, thou shouldest not forget Me.
- I have blotted out, as a thick cloud, thy transgressions, And, as a cloud, thy sins; Return unto Me, for I have redeemed thee.
- Sing, O ye heavens, for the LORD hath done it; Shout, ye lowest parts of the earth; Break forth into singing, ye mountains, O forest, and every tree therein; For the LORD hath redeemed Jacob, And doth glorify Himself in Israel.

- הַ מִּלְרִ צְּלֵי וִיִשְׁבֵּע אַּרִ־יָחִם וִיאִמַר הָאָר יִצְלָר צְלִי וִישְׁבָּע אַרִּ־יָחִם וִיאִמַר הָאָר הַמּוֹהָי רְאָיִהִי אִּיּר:
- אֶלְּנִּנְ נִיאָמָרְ נַאָּלְּרָ בָּּנְלְּנָ בָּנִ אֶלְּנְ אֶשַׂנִי: יסגוד)[ק׳ יִסְּנְּדַ] וְיִאְּמַרִּ וְיִהְפַּגְּלְ יִּאְאָבִוּיִי לְאָלְ הַּאָּתִר לְפַּסְלְוִ (כִּי
- מּהַשְּׁבֶּיל לְבַּקָם: מּהַשְּׁבֶּיל לְבַּקָם:
- ין לא־יִשִׁיב אָל־לִבֹּוֹ וְלֹא תַעַת וֶלִא־הָבּוּנְתֹּ " לאמר הָצְיוֹי שְׁתַפְּהִי בְמִּוֹ־אִשׁ וְאַבְּלְ וִיִּהְרוֹ עַל־גָּחְלְיוֹ לֶהֶם אָצְלֶת בָשֶׁר וְאִבֵּלְ וִיִּהְרוֹ הְחִוּשְבָּה אָצֵשְׁת לְבָוּל צֵץ אָסְגְּוֹד:
- בּימִינְי: (ס) בּימִינְי: (ס)
- מַנוֹנִינִּנְ כַּמֹּדְ פַּמִּמְּנִנְּ וֹכֹמֹלוֹ נַסִּאִננֹיִנְּ בַּמְּלְנִי וֹמְּנִאֹנְ לְאִ עַנֹּמְּנִי:
   וֹבֹּנַבְאַנְי וֹמֹּבַרְ וֹנִמְּנִאֹנְ כָּנְ מַּבְּנִּבְאַטִּׁנִי
   וֹבֹנַבְאַנְי וֹמֹבְרַ וֹנִמְּנִאַרְ כָּנְ מַּבְּנִבּי אַטִּׁנִי
- שובה אַלִי בִּי גִאַלִּמִיף: הְנֵּי שְׁמֵיִם בִּי־עָשָׁה יְהֹנָה הָרִישִּׁי מַחְתִּיִּתִּ * אְבֶץ פִּצְּחָוּ הַרִיםׁ רְנָּה יַעֵּר וְכָּלְ עֵץ בֻּוֹ בֵּיִינְאַל יְהנְהֹ יִעְּהַ הַבְּיִשְׁרָאָל

「山山水」(0)

הפטרה צו

The Haftarah is Jeveminh 7:21 – 8:3 & 9:22 – 9:23. For Shabbat Zachov the mafiiv and haftarah are on page 168. On Shabbat Pasah, read the Haftarah on page 181.

Thus saith the LORD of hosts, the God of Israel: Add your burnt-offerings unto your sacrifices, and eat ye flesh.

עלותיקם ספו על־וִבְחִיקם וְאָכְלוּ בְשֶׂר: עלותיקם ספו על־וִבְחִיקם וְאָכְלוּ בְשֶׂר:

For I spoke not unto your fathers, nor commanded them in the day that I brought them out of the land of Egypt, concerning burnt-offerings or sacrifices;

but this thing I commanded them, saying: 'Heatken unto My voice, and I will be your God, and ye shall be My people; and walk ye in all the way that I command you, that it may be well with you.'

But they hearkened not, nor inclined their ear, but walked in their own counsels, even in the stubbornness of their evil heart, and went backward and not forward,

even since the day that your fathers came forth out of the land of Egypt unto this day; and though I have sent unto you all My servants the prophets, sending them daily betimes and often,

yet they hearkened not unto Me, nor inclined their ear, but made their neck stiff; they did worse than their fathers.

And thou shalt speak all these words unto them, but they will not hearken to thee; thou shalt also call unto them, but they will not answer thee.

Therefore thou shalt say unto them: This is the nation that hath not hearkened To the voice of the LORD their God, Nor received correction; Faithfulness is perished, And is cut off from their mouth.

Cut off thy hair, and cast it away, And take up a lamentation on the high hills, For the LORD hath rejected and forsaken the generation of His wrath.

For the children of Judah have done that which is evil in My sight, saith the Lord; they have set their detestable things in the house whereon My name is called, to defile it.

And they have built the high places of Topheth, which is in the valley of the son of Hinnom, to burn their sons and their daughters in the fire; which I commanded not, neither came it into My mind.

ֶּבְּי לְאִ־דִּבְּרְחִי אֶת־אֲבְוֹתִיכֶם וְלָאִ צִּוּיִלִּים בְּיָוֹם (כ׳ הוציא)[ק׳ הוֹצִיאִי] אוֹתָם מֵאֶנֵץ מְצְּיִלְים

בֵּר אָם־אָת־הַדְּבֶר וֹתַזֶּה צִּוֹּהִי אִוֹתָם לאמר שִׁמְעִי בְּקּוֹלִי וְתָנִיתִי לָבֶם לֵאלֹהִים הַגְּהָה הְּהְיִּדְלֵי לְעָם וַהַלְבְּהָם בְּכְּלִ הַבְּבְרֵּי אֲשֶׁר אֲצֵנֵה אֶהָבֶׁם לְמָעַן יימַב לְבֶם:

بَرِمُه שֶׁמִמּנ וִלֹאִ-הִפָּנ אָת־אָוֹּלָם נַיֵּלְכנּ בְּמִׁצִּנִּת בִּשְּׁרִרִּית לִבָּם חָרֵע נַיִּהְיָנִ לְאָחִוּר וְלְאִ לְפְּנִים:

לְמִּן־חַיּוֹם אֲשֶׁר יִצִּאִּי אֲבִוֹתַיכֶם מֵצֵּרֶץ מִּצְרַיִם עַּד חַיֵּוֹם חַזָָּּה נְאָשְׁלָח אֲלִיכֶם אֶת־כְּל־עֲבָרֵי חַנְּבִיאִּים יָוֹם חַשְׁכֵּם וְשֶׁלְחַ:

אָר־עְּרְפְּם הֵרֵעוּ מֵאָבוּקָט הַטּוּ אָר־אָּוְנָם וַיַּקִּשׁוּ אָר־עְּרְשָׁ שֶּׁמְעוּ אֵלְי וְלְאִ הָשִּׁוּ אָר־אָּוְנָם וַיַּקְשׁוּ

וֹהְּלוּכִּׁט: נְלְאִ וֹמִּמְׁמֹּנִ אִּכ゚ְוֹבַ נִלִּאִטִ אָּכְּוִטִם נְלְאִ נִבְּבַנִשׁ אָבְוּטִם אָטַבַּלִּבְיַנִגִּבָּנִנִם טִאָּבָּטִ

וְאָמֶרְתֵּ אֲלֵיהָם זָה הַגּוֹי אֲשֶׁר לְוֹא־שְׁמִעֹּנִּ בְּקוֹל יְהֹזָה אֵלֹהִי וְלָא לְקָּחָוּ מּנּסֶר אֲבְדַה הְאֵמוּנְּה וְנְכְרְהָה מִפִּיהֶם: (ס)

בֿי מָאַס יְחְנֶׁח וַיִּמְּשׁ אָת-דָּוָר עֶּבְּרָתְּי: אַנִּיִּ נִזְּבַלְ וֶחַמְּלִיכִּי וּמָאָי עַּלְ־שָׁפָּוָם לַנָּנָּיִי

הְּלְוּנ לְמַפּׁאָנִ: מְּמֵנ מִפּנִּגנִינִים פַּבּנִיט אָמָּבַנִּלִבָּאַ מִּטָּנ בּגַבהמִתְּ בִּנִּגנִינִים פַבּנִיט אָמָבַנִנִּלְבָּא

וְבְנֵיוּ בְּעָוֹת תַּמִפֶּת אֲשֶׁרִ בְּגֵיא בָּן־תַּנֵם לִשְׁרָך אָת־בְּנִיתָם וְאָת־בְּנִתִּטָם בָּאֵשׁ אַשֶּׁר לְאִצְּיִּינִינְם וְאָת־בְּנִתִּטֵם בָּאֵשׁ

VIII:I

Therefore, behold, the days come, saith the LORD, that it shall no more be called Topheth, nor The valley of slaughter; for of the son of Hinnom, but The valley of slaughter; for they shall bury in Topheth, for lack of room.

And the carcasses of this people shall be food for the fowls of the heaven, and for the beasts of the earth; and none shall frighten them away.

Then will I cause to cease from the cities of Judah, and from the streets of Jerusalem, the voice of mirth and the voice of gladness, the voice of the bridegroom and the voice of the bride; for the land shall be desolate.

At that time, saith the LORD, they shall bring out the bones of the kings of Judah, and the bones of his princes, and the bones of the priests, and the bones of the inhabitants of the prophets, and the the bones of the inhabitants of Jerusalem, out of their graves;

and they shall spread them before the sun, and the moon, and all the host of heaven, whom they have loved, and after whom they have walked, and whom they have sought, and whom they have sought, and whom they shall not be whom they have worshipped; they shall not be whom they have worshipped; they shall not be they face of the earth.

And death shall be chosen rather than life by all the residue that remain of this evil family, that remain in all the places whither I have driven them, saith the LORD of hosts.

Thus saith the LORD: Let not the wise man glory in his his wisdom, neither let the mighty man glory in his might, Let not the rich man glory in his riches;

But let him that glorieth glory in this, that he understandeth, and knoweth Me, That I am the Lord who exercise mercy, justice, and righteousness, in the earth; for in these things I delight, Saith the Lord.

- ר לב"ן הנהרימים קאים ואָם־יִהוָֹה וִלאֹד יִאְמֵּר עִיֹּד הַתִּפֶּת וְגֵיִא בֶּן־הִנָּם כֵּי אָם־ גֵּיא הַהְבְּגָּה וְקְבְּרִי בְּהָפֶת מֵצֵין מְקִּוֹם:
- ַ װְלִיִּלְה נִבְלֵת הַעָּם הַזָּה לְמָאֲבָּל לְעִּוֹף הַשְּׁמָיִם וּלְבֶּהֵמָת הָאָרֶץ וָאָין מַהַרִיד:
- ، إהשְׁבַּתֵּיו מֵשְׁרֵי יְהִידָּה יִמֵחֲצִית יְרֵישִׁלִם קּוֹל שְׁשׁוֹל וְקֵוֹל שִׁמְחָׁה קּוֹל חָתֵּן וְקֵוֹל בַּלְּה בֵּי לְחָרְבָּה תַּהְיֶה הַאֲּבֶץ:

בְּעָת חַהָּיא נְאָם־יָחֹנְה (כ׳ ויציאו)[ק׳ יוצָיאוּ] אָח־עַצְמָוֹת מַלְבֶּי־יָחוּדֶת וָאָת עַצְמוֹת־שָׁרָיוֹ וְאָת־עַצְמׁוֹת חַפֹּהַנִים וְאָתּו ירישְׁלָם מִקְּבְרִיהֶם:

ִיִּשְׁמִּוִם לַמְּמִתְּהִ וֹלִּיְבְּטִּ יּלְכָּלִוּ אַבָּא הַלְּכָּוּ אַחֲבֵיהָם וַאֵּמָּב בְּבָּאִ יִּקְּבָּרוּ הַלְכָּוּ אַחֲבֵיהָם נַאָּמָּב בְּבָּאִים נַאָּמָב הְשְׁמִּב אַחֲבִיהָם נַאָּמָב הִשְׁמִּב הַלָּאִ יִּקְבָּר הִשְּׁמִם הַלָּבִי

ְנִבְחַר מָנֶתׁ מֵחַיִּים לְכֹל חַשָּׁאָרִיתֹ הַנְשִׁאָרִים מִן־חַמִּשִּׁפְּחָה הַרָעָה הַזָּאָת בְּכְלֹ־חַמְּלְמָוֹת הַנִּשְׁאָרִים אֲשֶׁר הִדַּחְתֵּים שְׁם נְאֶם יְהְנָה צְבְאִוֹת: (ס)

הְּמִּגְרַ בְּמְּמֵּבְיֵנְ עַנְּפַּנְרַ בְּנְּבְנְנְעַנְ אַכְ_יִהְתַּלֶּבְ הַאַרְ-יִהְתַּגְּלְ תַּנִּפָּנְרַ בְּנְּבְנִירָתָוָ אַכְ-יִהְתַּלֶּךְ הַחוּ אָמַּר יִרְנְיִׁר אַכְ-יִהְתַּגָּלְ חָבָּם בְּחָבִיתִּ

פַּי אִם־בִּוֹאִת יִחָחַצֵּל חַמִּחָחַצֵּל חַשִּׁבֵל יְיָדִשׁ אִיֹתִי בִּי אַנִי יְחֹנְה עִשָּׁה חֵסָד מִשְׁפָּט יּצְדְקָה בָּאָרֵץ בְּי־בְצִּלֶּה חָפַצְּתִּי נְאָם־ יְחַנְה: (ס)

הפטרת שמיני

77:XI

1:IV

- And David again gathered together all the chosen men of Israel, thirty thousand.
- And David arose, and went with all the people that were with him, from Baale-judah, to bring up from thence the ark of God, whereupon is called the Name, even the name of the Lord of hosts that sitteth upon the cherubim.
- And they set the ark of God upon a new cart, and brought it out of the house of Abinadab that was in the hill; and Uzzah and Ahio, the sons of Abinadab, drove the new cart.
- And they brought it out of the house of Abinadab, which was in the hill, with the ark of God, and Ahio went before the ark.
- And David and all the house of Israel played before the Lord with all manner of instruments made of cypress-wood, and with harps, and with psalteries, and with timbrels, and with sister, and with cymbals.
- And when they came to the threshing-floor of Nacon, Uzzah put forth his hand to the ark of God, and took hold of it; for the oxen stumbled.
- And the anger of the LORD was kindled against Uzzah; and God smote him there for his error; and there he died by the ark of God.
- And David was displeased, because the Lord had broken forth upon Uzzah; and that place was called Perez-uzzah, unto this day
- And David was afraid of the LORD that day; and he said: 'How shall the ark of the LORD come unto me?'
- So David would not remove the ark of the Lord unto him into the city of David; but David carried it aside into the house of Obed-edom the Gittite.
- And the ark of the Lord remained in the house of Obed-edom the Gittite three months; and the Lord blessed Obed-edom, and all his house.

- הְּלְמֵּנִם אֶּלְב: נְנֵם אֹלְב:
- ַנְגָקָםוּ נַיֵּלֵדְ דְּוֹדִ וְבְלִ"חִעָּםׁ אֲשֶׁר אָהֹוּ מְשָּׁבְלֵּהִים אֲשֶׁר־נִקְרֵָא שֵׁם שֵׁם יְחִנְּדִ אְבְאָוֹת ישֵׁב חַבְּרָבִים עְּלֵיוּ:
- ַניַרְבְּׁבוּ אָת־אַרָוֹן הָאֱלֹהִיםׁ אָל־עַּגָלֶה הַדִּשְּׁה וַיִּשְּׁאָהוּ מִבֶּיה אַבִּינָדֶב אַשֶּׁר בַּגִּּבְעָּה וְעֻּזְּא וְאַחְיוֹ בְּנֵי אֲבָינָדֶב נֹהַגִּים אָת־הְעַּגְלֶה הַדְשְׁה:
- , וִיִּשְׁאַרוּ מִבֵּית אַבִּינִדִּבֹ אֲשֶׁר בַּגִּבְעָּׁה עָם אַרַיוֹן הָאֵלֹהִים וְאַהְיֹּוֹ הֹלֵךְ לִפְּנֵי הָאָרִוֹן: יבידי יכל־פּים ישׁראַל משׁחַכִּים
- בְּבָּלְאֵי עַר נְּבֶוֹן נְבְּוֹן וַיִּשְׁלֵח עַּנְּה אֵל־צֵּרְוֹן נֵישְׁלֵח עַנְּאָר עַבְּאֵריוּ
- ַ ַנְיָחַר־אַּף יְהֹנְהֹ בְּשְּׁבְּה וַיַּבָּהוּ שָׁם הָאֵלֹהָים: עַל־הַשָּׁל וַיְּמָה שְׁם עָם אֲרָוֹן הָאֵלֹהִים:
- ַ נַיָּחַר לְדְוֶֹּד עַלٌ אֲשֶׁר פְּרֵץ יְהֹנָה פֶּרֶץ בְּעָּזְּה נַיִּקְרֵֶّא לַמְּקִּוֹם תַהוּא פָּרֶץ עָזְּה עַר תַיָּוֹם תַזְּה:
- ניָרֶא דְּנֶד אֶת־יָהֹנֶה בַּיִּנֹם הַהָּוּא נַיֹּאִמֶר
   אֶיְד יְבְוֹא אֵלֵי אֲרָוֹן יְהַנְֶּה:
- וְלֹאֵ־אָבָה דָוֹד לְחָסִיר אֵלֵיו אָת־אַרִוֹן יְהְוָה עַל־עַיר דָוֹד וַיַּמָּהוּ דַוֹּד בֵּית עֹבֶד־ אֲדֶם הַנְּמִי:
- וַנִּשֶּׁבׁ אֲרֹוֹן יְחְנְׁה בֵּיִת עַבָּר אֵרָם חַנִּמִּי שְׁלְשָּׁה חֲדָשִׁים וַיְבָּרֶךְ יְחְנְה אָת־עַבֶּר אֵרֻם וְאָת־כְּל־בֵּיתְוֹ:

And it was told king David, saying: 'The Lord hath blessed the house of Obed-edom, and all that pertaineth unto him, because of the ark of God.' And David went and brought up the ark of God from the house of Obed-edom into the city of David with joy.

And it was so, that when they that bore the ark of the LORD had gone six paces, he sacrificed an ox and a fatling.

And David danced before the LORD with all his might; and David was girded with a linen ephod.

So David and all the house of Israel brought up the ark of the Lord with shouting, and with the sound of the hom.

And it was so, as the ark of the Lord came into the city of David, that Michal the daughter of Saul looked out at the window, and saw king David leaping and dancing before the Lord; and she despised him in her heart.

And they brought in the ark of the LORD, and set it in its place, in the midst of the tent that David had pitched for it; and David offered burnt-offerings and peace-offerings before the LORD.

And when David had made an end of offering the burnt-offering and the peace-offerings, he blessed the people in the name of the Lord of hosts.

And he dealt among all the people, even among the whole multitude of Israel, both to men and women, to every one a cake of bread, and a cake made in a pan, and a sweet cake. So all the people departed every one to his house.

Then David returned to bless his household. And Michal the daughter of Saul came out to meet David, and said: 'How did the king of Israel get him honour to-day, who uncovered himself to-day in the eyes of the handmaids of his servants, as one of the vain fellows shamelessly uncovereth himself!'

וּיִּבָּר לְמֵּלֵךְ דִּוִּדׁ לֵאמֹר בָּרָךְ יְחִוֹּה אָתִּ בִּית עֹבֶר אֲדֹם וָאָת־כְּל־אַשֶׁר־לֹוֹ בַּעֲבָוּר אֲרַוֹן הָאֵלֹהִים נַיֵּלֶךְ דָּוִֹר נַיַּעַל אָת־אַרֹוֹן הְשִׁמְחֲה:

נו ניהי בַּי צְעַבְּה נִשְׁאֵי אֲרוֹּן־וְהֹנָה שִׁשָּׂת בּי ניְהִי בַּי צְעַבְּה נִשְׁאֵי אֲרוֹן־יְהֹנָה שִׁשָּׂת

יוֹנוּר אֵפִוֹר בֶּר: וְדְוָר מְכַרְבֶּר בְּכְלִרִּלֵּז לִפְּנֵי יְתְּוָּה וְדְוֹּדִּ

ְּיִבְּלִיִרְ בִּלְירִימְּרִ יִּבְּלִוּלְ מִּוְפֶּׁר: זי נְבִוּרְ וְכְלִרְבֵּיִת יִשְּׁבְּאָרְ מִּמְּלִים אָתַ־אָּבִוּן

וְתִיָּה אֲרֵוֹן וְהִנְּה בָּא עֵּיר דְּוָגִי וּמִילָּל בַּתִּר שָׁאִּוּל נִשְׁקְפְְּהוּ בְּעָּר הַחַלּוֹן וַמִּבֶא אָתִּר תַמֶּלְף דְּוִר מְפַּוּּזִי וּמְכַרְכֵּר לְפְּנֵי יְהֹנְה וְתְּבֶּי

ניִּבְאּוּ אָת־אַרַוֹן יְהֹנָה נַיַּצְּגִּוּ אֹתוֹ בִּמְקוֹמֹוֹ בְּתַּוֹף הְאָהֵל אֲשֶׁר נָשָה־לִוֹ דְּיָדְ וַיַּעַל דְּוָד עֹלֶוֹת לְבְּנֵי יְהַנָוֹה וּשְׁלְמֵים:

ַנִיְבָּלְ דְּוֹֹרְ מֵתַעֵּלִוֹת הָעּוֹלָה וְתַשְּׁלְמִים נַיְבְּנֶךְ אָתְּהְעָּׁם בְּשֵׁם יְהְוָֹה צְּבְאִוֹת:

ַנִיְחַלֵּׁמִ לְבְּלִ-חָטָּׁם לְבְלִ-חֲמָּוֹן יִשִּׁרָאֵלֵ לְמֵאֵישׁ וְעַּדִ-אִשְׁהֹ לְאִישׁ חַלָּת לֶחֶםׁ אַחָׁת וְאָשְׁפְּר אָחְׁד וַאֲשִׁישָׁה אָחֲת וַיֵּלֶךְ בְּלִ-הְעָּם אִישׁ לְבֵיהְוֹּ:

וֵיָשְׁב דִּוָּד לְבְּבֵּךְ אָת־בֵּיתִוֹ (ס) וַמִּצֵּא מִרְ־נְּכְבָּר תַּיֹּוֹם מֵלֶךְ יִשְׁרְאָל אֲשֶׁר נִגְלְוֹת תַּיּוֹם לְשֵׁינֵי אַמְתַוֹּת שֲבָּדְיִי בְּהִנְּלְוֹת נִגְלְוֹת אַתַר הְרֵקִים:

81

- And David said unto Michal: 'Before the Lord, who chose me above thy father, and above all his house, to appoint me prince over the people of the Lord, over Israel, before the Lord will I make metry.
- And I will be yet more vile than thus, and will be base in mine own sight; and with the handmaids whom thou hast spoken of, with them will I get me honour.'
- And Michal the daughter of Saul had no child unto the day of her death.
- And it came to pass, when the king dwelt in his house, and the Lord had given him rest from all his enemies round about,
- that the king said unto Nathan the prophet: 'See now, I dwell in a house of cedat, but the ark of God dwelleth within cuttains.'
- And Nathan said to the king: 'Go, do all that is in thy heart; for the LORD is with thee.'
- And it came to pass the same night, that the word of the Lord came unto Nathan, saying:
- Go and tell My servant David: Thus saith the LORD: Shalt thou build Me a house for Me to dwell in?
- for I have not dwelt in a house since the day that I brought up the children of Israel out of Egypt, even to this day, but have walked in a tent and in a tabernacle.
- In all places wherein I have walked among all the children of Israel, spoke I a word with any of the tribes of Israel, whom I commanded to feed My people Israel, saying: Why have ye not built Me a house of cedat?
- Mow therefore thus shalt thou say unto My servant David: Thus saith the LORD of hosts: I took thee from the sheep, that thou shouldest be prince over My people, over Israel.

- נַאָּמֶר דָּוִדׁ אָלִ־מִיכַל לִפְּנֵי יְחֹנָׁה אַשָּׁר בְּחַר־בָּי מֵאָבִיךִּ וּמִבְּל־בִּיהֹוֹ לְצַּוֹּת אֹתֵי לְפְנֵי יְחֹנְׁה:
- رעה־הַאַמָרוֹת אַשֶּׁר אָמֶרָהְ עִּמָּם אִּבְּבֵּדָר: וְנְקַלְּהִי עוֹד מִיּאָת וְהָנִיִּהִי שְׁפָּל בְּעֵינָיִ
- ני ולְמִיכַל בַּתּ־שָׁאַוּל לֹא־תֵיָה לָה יָלֶר עַּר יְוֹם מוֹתֲה: (פּ)
- ייווא נְיְיֵנְ פַּרִינְאָר מִפְּבְּרְאָיֶבֶּינִי: בווא נְיְיֵנְ פָּרִינָאָר מִפְּבְרִאָיִבָּינִי:
- נְאָמֵר בַּעָּוֹלְ תַּנְרִימֶּר: אָנְבֵי יוִמֵּר בְּבֵּית אָרְזִיִם וֹאָרוֹן הַאָּלְנְיִם יְמָּר הַמָּלֶלְ אָלְ-נְתָּוֹ הַנְּבְיִא רְאָר בְּאָר
- كِلْهُ هُمْتِ جُدَّ يُتِيْتِ هُمَّكِ جُمِ هُمُّدِ جُخُطُكُ * تَنْهَمْد ثَنَالِ هُمْ لِتَقْمُكِ خُمْ هُمُّد جُخُطُكُ
- אָל־נְתָּן לֵאמִר: אָל־נְתָּן לֵאמִר:
- אָמָּר יְׁנִיְגְי נַאַּמָּר מִּבְּנֵּר אָלְ בִּיִּנִי לְּמִּבְּמֵּר 3 - לְּשׁ נִאְמִּרְמַּ אָלְ מַּבְּנֵּר אָלְ בִּיְּר (ס)
- לא נְשֶׂבְשִׁי בְּאָטֵל וּבְמִשְׁבֶּן: בְּנֵי וִשְּׁבְאֵל מִמְּצְרַוֹם וְמָר חַנִּיִם חַזָּיִר מְשְׁבְּיִי מְתְּבְתִּי בְּצִיּחַל וּבְמִשְׁבֶּן:
- לאמֶר לְמֶּר לְאָרַלְּנִים לְיִ בָּּיִּת אֲבֹוֹים: בְאמָר בִּּוֹיִנִי לְבֹּמִי אָרַאַּנִר אָרַמָּנִ אָרַיִּמְּרָ בֹלְלְ אַמֶּר בִינִּי אָרַאַרְ מִּלְמָּרִ אַרָּבָּרָ יִמְּרָאָרְ בֹלְלְ אַמֶּר בִינִי אָרַבְּרָנִי בַּלְרְבִּינִי יִמְּרָאָרְ
- וְעַמְּה בְּה־תֹאִמֵּר לְעַבְּיֵּר לְדָוֹד בָּה אָמֵר " יְהְוָה צְבְאׁוֹת אֲנֵי לְקַחָתִּיףִ מָן־הַנָּוֶה מֵאַחַר הַצְּאֹן לְהְוָוֹת נָגִּיד עַל־עַמָּי עַל־ ישׂראל:

- And I have been with thee whithersoever thou didst go, and have cut off all thine enemies from before thee; and I will make thee a great name, like unto the name of the great ones that are in the earth.
- And I will appoint a place for My people Israel, and will plant them, that they may dwell in their own place, and be disquieted no more; neither shall the children of wickedness afflict them any more, as at the first,
- even from the day that I commanded judges to be over thing people Israel; and I will cause thee to rest from all thine enemies. Moreover the Lord telleth thee that
- When thy days are fulfilled, and thou shalt sleep with thy fathers, I will set up thy seed after thee, that shall proceed out of thy body, and I will establish his kingdom.
- He shall build a house for My name, and I will establish the throne of his kingdom for ever.
- I will be to him for a father, and he shall be to Me for a son; if he commit iniquity, I will chasten him with the rod of men, and with the stripes of the children of men.
- but My mercy shall not depart from him, as I took it from Saul, whom I put away before thee.
- And thy house and thy kingdom shall be made sure for ever before thee; thy throne shall be established for
- According to all these words, and according to all this vision, so did Nathan speak unto David. .

- נְאָרְנֵר עִּמְּוּ ְּ בְּכִל אֲשֶׁר חָלֵּכְתִּ נִאָּרֶתִּה אָת בְּלְ־אִיְבֶּיוֹדְ מִפְּנָוִדְ וִעְּשָׁתִּי לְוּלֹ שֵׁם נְאָרְנְלְ בְּשֵׁם תַּנְּדִלְים אֲשֶׁר בְּאֶבֶין:
- " לְנֵירַ עַּלְמָנִים לְמַּפִּי לְיִשְׁרָצִּלְ וּנְטִּלְיִם הְשְׁבַּן מַּחִמְּיִוּ וְלְאִ יִרְנִּי אָוִד וְלְאִרִּסָּיפּוּ הְשְׁבָּן מַּחִמְיִּים לְתַּמָּי לְיִשְׁרָצִּלְ וּנְטִּמְּהִיוּ
- دېمار توبات پخښد خين ښځمام محرمين نښتېم تښترښن ځك مخح بجئي نيښ ځاخ بدټد خد ځنه تېښد ځك بختيد:
- ביו נמְלְאֵּי יִמֶּיִר וְמֶבְלְהָאִי: נְתַּקִימִינֵי אֵת־זַרְעֲּף אַתַבְּיף אֲשֶׁר יֵצֵא מְמֵּעֶיִי אָת־אַבֹּהָיף
- ַ מַמְלְבְשׁׁיִ מַּגַבְמִּגְ לְמִּמְׁיִ וְּבְתָּשָׁיִ בּי הָוּא יִבְּנָגַרַבָּוִת לִמְּמִי וְבִתָּמָר אָנַרַבִּפָּא
- ™ אָּבֶּי אֲבִינִר צַּוֹ לְאָב וְחָוּא יֵהְיָה־צֵּי לְבֵּוֹ אַשֶּׁר ְ בְּתַעְּוֹתְוֹ וְהְכַחְתִּיוֹ ְ בְּשָׁבֶּט אָנְשִׁים יְבְנִי אֲבְיִה בְּתַּעְּיִם:
- ממַם שְאִיל אַשֶּׁר הַסְרָתִי מִלְּפָּנֵיף: בּ וְחַסְרָי לֹאְ־נְסַוּר מִמֶּנִוּ כַּאָשֶׁר הַסְרָתִי
- בְּסְאֵּלְ בִּיטִבְּ יִמְנְיִם לְבָּנִינְ בְּסִאָּלְ בִּיטִבְּ יִמְמָלְכִטִּבְ עַּרִבְּנִלְם:
- ַ בְּלִלְ תַּדְּבְרֵיִם תְאֵּלֶה יּכְלֵל תַחִיּיָוֹן תַזָּה בֵּן דְּבֶּר נְתֵּן אֵל־דְּוְד: (פ)

הפטרת תוריע

The Haftarah is II Kings 4:42 – 5:19. For Shabbat HaHodesh the Maftir and Haftarah are on page 176.

And there came a man from Baal-shalishah, and brought the man of God bread of the first-fruits, twenty loaves of barley, and fresh ears of corn in his sack. And he said: 'Give unto the people, that they may eat.'

ְנְאָכְּלְנִי מְּמְּבְׁנִים וְכַּבְׁמֵּלְ בָּאֵּלֵלְנְיִ וְּיֵאָמֶר עֵּן לְמָּם מְּמְּבְיִם לְטִׁם בִּפּנִרִים מְמָּבִים לְטִׁם נְאָנִח בָּא מִבָּמֹלְ מִּלְמָּם נִּבָּשִׁ

- And his servant said: 'How should I set this before a hundred men?' But he said: 'Give the people, that they may eat; for thus saith the LORD: They shall eat, and shall leave thereof.'
- So he set it before them, and they did eat, and left thereof, according to the word of the LORD.
- Now Maaman, captain of the host of the king of Aram, was a great man with his master, and held in esteem, because by him the LORD had given victory unto Aram; he was also a mighty man of valout, but he was a leper.
- And the Arameans had gone out in bands, and had brought away captive out of the land of Israel a little maid; and she waited on Waaman's wife.
- And she said unto her mistress: 'Would that my lord were with the prophet that is in Samaria! then would he recover him of his leprosy.'
- And he went in, and told his lord, saying: 'Thus and thus said the maid that is of the land of Israel.'
- And the king of Aram said: 'Go now, and I will send a letter unto the king of Israel.' And he departed, and took with him ten talents of silver, and six thousand pieces of gold, and ten changes of raiment.
- And he brought the letter to the king of Israel, saying: 'And now when this letter is come unto thee, that thou have sent Naaman my servant to thee, that thou mayest recover him of his leprosy.'
- And it came to pass, when the king of Israel had read the letter, that he tent his clothes, and said: 'Am I God, to kill and to make alive, that this man doth send unto me to recover a man of his leprosy? but consider, I pray you, and see how he seeketh an occasion against me.'
- And it was so, when Elisha the man of God heard that the king of Israel had rent his clothes, that he sent to the king, saying: 'Wherefore hast thou rent thy clothes? let him come now to me, and he shall know that there is a prophet in Israel.'

- אָלָלְ וְהוִתֵּר: ניֹאמֶר תֵּן לְמָם וִיֹאבֶלִי בֵּי לָה אָמֶּר יְהוָה אַלְלְ וְהוִתֵּר:
- ** וַיּמַּן לְפְּנֵיהָם וַיּאִכְלִיּ וַיּוֹהָרוּ פִּדְבָר יְרְוְה: (פ)
- اُنْتِفَا שَרَّجَجُه مِرَاءً هَنِٰם חِبِرَ هِنْظَ بَابُرَ مَِّسَرِيَ كِهِٰرِا اِنِهِٰهِ طِبْنَ جِدَّا لِمَاً بِبَرِدَ مِعْدِيْ هِنَالِمَ اِنِهُٰنَّ חِبِرَ اِجِنَا חِبْرُ مِعْدِيْ
- נעָרֶה קְשְּנְּהְ וְהְהָהְ בְּבְּנֵי צִּמָּה נְעֲבֶּוֹ : מְבְּיִה קְשְּׁנְיִה וְהְבָּנִה צִּמָּה נְעֲבֶּוֹ
- ַ נַתַּאָמֶר אָבְיַנְּבְרְטְּׁיִר אַנִוֹלֶר אָבִּיָּר לִפָּנֵר הַנְּבָּרִא אַמֶּוֹר בְּמִּמֶרְוֹן אָז יָאֶסָׁר אָטִי מְצְּרַבְּיִּהְיִי
- נִיְבֹא נַיַּגַּר לַאדֹנָיו לֵאמָר בָּזָאַת וְכִּזֹאָת יַנְיַאָּתֹי
   דִּבְּרֶת תַנַּעֲרֶת אֲשֶׁר מֵאֶהֶץ יִשְׂרָאֵל
- ַּגְאָמֶר מֶלֶּךְ אָרָם לֶּךְ בְּאִ וְאָאָלְחָר סֵפֶּר בְּבְּרִי־כָּסֶף וְשִׁשֶׁת אֲלָפִּים זְּלְב וְמֶשֶׁר הַלְּיִּם: הַלְיִפָּוֹת בְּנְדִים:
- ַיּיְבֵא הַפָּפֶר אָל־מָלֶךְ יִשִּׂרָאֵל לֵאמָר יְשְלַחְתִּי אֵלֶיךְ אָת־נַעְמָן עַבְדִּי יַאֲסַפְּתִּי מְצְרַחְתִּי אֵלֶירְ אָת־נַעְמָן עַבְדִּי יַאֲסַפְּתִּי מְצְּרַעְתִּי:
- וִיְהִי בִּקְרֹאׁ מָלֶךִּ יִשִּׁרָאֵל אָתִּדִּסִפָּר וִיִּקְרַע בְּנְדָּיִי וַיּאמֶר הַאָּלֹהָים אָנִי לְחָמֵית וְּלְחַחֲיֹּוֹת בִּי־זֶּר שׁלֵח אֵלִי לָאֶּטָׁף אָישׁ מִצְּרַעְּתִּוֹ כֵּי אַדְ־דְּעוּ־נָאׁ וּרְאִׁי בִּי־מִתְאַנֶּר הְוּא לֵי:
- النياد خفرتان برائي بدنها تا برائيد. النياد خفرتان برائي بالمائية بالمائ

- So Naaman came with his horses and with his chariots, and stood at the door of the house of Elisha.
- And Elisha sent a messenger unto him, saying: 'Go and wash in the Jordan seven times, and thy flesh shall come back to thee, and thou shalt be clean.'
- But Maaman was wroth, and went away, and said: 'Behold, I thought: He will surely come out to me, and stand, and call on the name of the Lord his God, and wave his hand over the place, and recover the leper.
- Are not Amanah and Pharpar, the rivers of Damascus, better than all the waters of Israel? may I not wash in them, and be clean?' So he turned, and went away in a
- And his servants came near, and spoke unto him, and said: 'My father, if the prophet had bid thee do some great thing, wouldest thou not have done it? how much rather then, when he saith to thee: Wash, and be clean?'
- Then went he down, and dipped himself seven times in the Jordan, according to the saying of the man of God; and his flesh came back like unto the flesh of a little child, and he was clean.
- And he returned to the man of God, he and all his company, and came, and stood before him; and he said: 'Behold now, I know that there is no God in all the earth, but in Israel; now therefore, I pray thee, take a present of thy servant.'
- But he said: 'As the Lord liveth, before whom I stand, I will receive none.' And he urged him to take it; but he refused.
- And Maaman said: 'If not, yet I pray thee let there be given to thy servant two mules' burden of earth; for thy servant will henceforth offer neither burnt-offering nor sacrifice unto other gods, but unto the LORD.

- ַבְּבְּנִע לְאֶלְנְהֶּמ: נוּבָא זֹמְטוֹ בַּסנסנ נְבָרַבְבָּנְ נִנְמְּנָגַ פָּטַעַ
- ذِكَ نَصْتُات: الْكَسَمُّةُ شَحَمَ فَمَّلَاتِ مِنْكِبِّكُ الْنُهِْتِ خُمُّلِكُ الْمُكِنِّ الْمُكِنِّ الْمُكَرِّدِ الْمُكَرِّدِةِ الْمُكَالِّةِ الْمُكَرِّدِةِ الْمُكَرِّدِةِ الْمُكَالِّةِ
- וּקִּצְּף נִעְּטָן וַיֵּלֵךְ וּיֹאטֶר הַנָּה אָטָרָהִי אֵלַיו יַצְא יָצִיא וְעָטֵר וְקָרָא בְשָׁם־ יְהְנָה אֶלְהְיוּ וְהַנִּיף יָדְיׁ אֶלְ־הַמָּקִּים וְאָסָף הַמְּצְרֶע:
- הַלֹאׁ טוֹב (כ׳ אבנה)[ק׳ אֲמָנָה] וּפַּרְפָּׁר נְחַרַוֹת דַּמָּשֶׁק מִפֹּל מִימֵי יִשְׁרָאֵל חַלְאִּ אֶרְחַץ בְּחֵם וְשְׁתְּרִהִּי וַיָּפֶּׁן וַיֵּלֶדְ בְּחַמֶּה:
- עּמְשֶׁע נְאָנֵּ כְּרִאְמָר אֵבֶּיוּ רְתַּץ יִּשְׁרָי אָבִי בְּבֶּר גָּדִיל תַנְּבָּיא דְּבָּר אֵכֶּיף תַלְּיִא נִיּגְשְׁ נְּיִּלְ תַנְּבָּיִא בְּבָּר אֵבֶיוּ
- اً يَرْتِد يَرْمُجُر خَيْلَةًا شِوْدَ فِمْنِاهَ خِلِكِد يَرْسُ بِهُرْبَيْهِ يَرْشُكِ خِشْنَا خِلِشِد يَرْدِ غِمْل يَرْمُكِّد خَيْلَةًا شِوْدَ فِمْنِا خِلِيْد
- וִיִּשְׁבֵּ אֵל־אִישׁ חָאֵל הִׁים חָוּא וְבֶל־מַחַנֵּחוּ וַיְּבֹאׁ וַיְשְׁנָדׁ לְפְּנִיוֹ וַיּׁאִמֶּר חַנֵּח־נָא יָדִשְׁהִי פֵּי אֵין אֵלֹהִים בְּכְל־חָאָּדֶץ כָּי אָם־ בְּיִשְׂרָאֵל וְעַמֶּח קַח־נָא בְרָבֶּח מֵאֵת עַבְדֵּף:
- י נְּאָמֶר חַי־יְּהְוְּהְ אֲשֶׁר־עָּעָרָהִי לְפָּנֵיִי אָם־ 1. נְּאָמֶר חַי־יְּהְוְּהְ אֲשֶׁר־עָּעָרָהִי יִּיְפְּנָיִי אָם־
- נ"אמֶר" נַעַמָּן נְלֵא יָתַּן־נָא לִעַבְדָּוּדְּ מִשָּׂא צַמֶּר־פְּרָדָים אֲדָמָה בִּי לִוֹא־יַעֲשֶׁה עֹוֹד עַבְּדְוּדְׁ עֹלֶה נָגֶבַה לֵאלֹהַים אֲחַרִים כָּי אִם־לַיהְוְה:

- In this thing the Lord pardon thy servant: when my master goeth into the house of Rimmon to worship there, and he leaneth on my hand, and I prostrate myself in the house of Rimmon, when I prostrate myself in the house of Rimmon, the Lord pardon thy servant in this thing.'
- And he said unto him: 'Go in peace.' So he departed from him some way.
- לַבְבָּר תַנְּה יִסְלֵח יִהְנָה לְעַבְּיֵּךְ בְּבָּוֹא אַדֹנִי בַיתּ־רִמּוֹן לְהִשִׁתַּחֲנִיתִּי שָּמָה וְהָוּאוּ פִּאַמָּן עַּל־יָדִי וְהְשִׁתַּחֲנִיתִּי בֵּיתּ רִמֹּן פּּאַנִי בִיתּ-רָמוֹן לְתִשְׁתַּחֲנִיתִּי בָּיתּ רִמֹּן ולא קרי נא)־יְהְנְה לְעַבְּרְךְ בַּיְבֶּרְ תַנָּה:

הפטרה מצרע

The Haltarah is II Kings 7:3 - 7:20. On the Shabbat before Pesah, read the Haltarah on page 181. On Rosh Hodesh, read the Haltarah on page 166.

 $VII:_{\S}$

Now there were four leprous men at the entrance of the gate, and they said one to another: 'Why sit we here until we die?

- If we say: We will enter into the city, then the famine is in the city, and we shall die there; and if we sit still here, we die also. Now therefore come, and let us fall unto the host of the Arameans; if they save us alive, we shall live; and if they kill us, we shall but die.'
- And they rose up in the twilight, to go unto the camp of the Arameans; and when they were come to the outermost part of the camp of the Arameans, behold, there was no man there.
- For the Lord had made the host of the Arameans to hear a noise of chariots, and a noise of horses, even the noise of a great host; and they said one to another: 'Lo, the king of Israel hath hired against us the kings of the Hittites, and the kings of the Egyptians, to come upon us.'
- Wherefore they arose and fled in the twilight, and left their tents, and their horses, and their asses, even the camp as it was, and fled for their life.

- פְּׁר עַּר־מֶּחְנֵי: נִיְּאִמְרֹרֹ אֲנִשׁ אֶלְ־רֵמְׁרִוּ מְֹּר אֲנָחָנִי יִשְׁבָרִם וְאַרְבְּעָר אֲנִשׁ אֶלְ־רֵמְׁרוּ מְּׁר אֲנָחָנִי יִשְׁבָּים
- ְּיִׁטְיְׁת וֹאִם_וֹמִינֵנִי וֹמְטְנֵי: לְכִּיְ וִוֹפְּלְעִ אָלְ_מִּחְנֵּת פְּּת וֹמָטְנִי וֹמִּטְּת וֹמֵטִנִי אָם וֹאִם_וֹמָּלֵנִי פִּת וֹמָטְנִי וֹמִּטְּת מַלְּיִּם וֹאִם_וֹמִינִי:
- ניָקַמוּ בַּנָּשֶׁר לְבָוֹא אֶל־מַחֲנָה אֲרָם נִיָּבֹאוּ עַד־קְצֵּה מַחֲנָה אֲרֶׁם וְהַנָּה אֵין־שֶׁם אִישׁ:
- נִּלְמִּנוֹ נִיָּנָנִסוּ בַנָּשֶׁךִּ נִיַּעַזְבָּוּ אָת־אָהֲלֵיהָם וְאָת־סְּוֹסֵיהָם וְאָת־חֲמָּבִּיהָם הְמַחַנֶּה כַּאֲשֶׁר־הָיא נִיְנָסוּ אֶל־נַפְשֶׁם:

- And when these lepers came to the outermost part of the camp, they went into one tent, and did eat and drink, and carried thence silver, and gold, and raiment, and went and hid it; and they came back, and entered into another tent, and carried thence also, and went and hid it.
- Then they said one to another: 'We do not well; this day is a day of good tidings, and we hold our peace; if we tarry till the morning light, punishment will overtake us; now therefore come, let us go and tell the overtake us;
- So they came and called unto the porters of the city; and they told them, saying. 'We came to the camp of the Arameans, and, behold, there was no man there, neither voice of man, but the horses tied, and the asses tied, and the tents as they were.'
- And the porters called, and they told it to the king's household within.
- And the king arose in the night, and said unto his servants: 'I will now tell you what the Arameans have done to us. They know that we are hungry; therefore are they gone out of the camp to hide themselves in the field, saying: When they come out of the city, we shall take them alive, and get into the city.'
- And one of his servants answered and said: 'Let some take, I pray thee, five of the horses that remain, which are left in the city— behold, they are as all the multitude of Israel that are left in it; behold, they are as all the multitude of Israel that are consumed—and let us send and see.'
- They took therefore two chariots with horses, and the king sent after the host of the Arameans, saying: 'Go and see.'

- ניִבֵּאוּ חַמִּצֹרִעִּים הָאֵׁלֶּה עַד־קִצָּה הַמַּחַנָּה ניַבֹאוּ אָל־אָהֵל אָהָד ׁנּאִּכְלַוּ נִיּשִׁאוּ נִישִׁאַוּ מִשְּׁם בֶּסֶף וְזָהָב וּבְּנָדִּים נַיֵּלְכִוּ נַיִּשְׁאַוּ נִיּשְׁבוּ נִיִּבֹאוּ אָל־צִּהֶל אַהֶר נִיִּשְׁצִוּ מִשְּׁם נֵיּלְכִוּ נַיַּשְׁמְנוּ:
- וּאִמְרוּ אָישׁ אָל־רֵפָׁחוּ לֹאַ־בֵּןוּ אַנָחָנוּ • עַשִּׁים תַיַּוֹם תַזָּהֹ יוֹם־בְּשָּׁרֵָה הֹוּא וַאַנַחָנוּ טַחְשָׁים וְחָבֵּינוּ עַד־אָוֹר תַבְּקָר וּמְצְאָנוּ עַנִּוֹן וְעַהְּהֹ לְבָּוּ וְנָבֵּאָה וְנַנִּיְדָה בֵּית תַמֶּלֶף:
- נַּבְׁאִּנְיָקְרָאֵנֵּאָלִ־שׁעֵּרְ חָעִּירֹ נַיַּגָּיִדִּי לְחָםׂ לֵאמֹר בָּאִנִּי אָלִ־שַּׁחָבָּה אֲרָׁם וָחַבָּּה אֵין־ שָׁם אָישׁ וְקַוֹל אָדֶם בָּי אָם־חַסָּוּס אָסוּרֹ וְתַחֲּעָוֹר אָסִיר וְאֹהְלֻים בַּאֲשֶׁרֹ הֵמָּה:
- ڧڗ۬؞ڟڽ ڗٷڷ؉ۦٮٙۿڎڒ؞٦ۦڗۥڋۣ؞٦؞ ڿڔڽۦڽۿڴ۪ڮ
- נִּלְקָם תַמֶּׁלֶךְ לֵּיְלָה וַיּאִמֶּר אָלִ־עֲבָּדִּיִּי אַגִּידָה־גַּא לָבֶׁם אָת אַשָּׁר־עָשׁי לָנִי אַנָה יְדְעִּי בְּי־רְעַבָּים אַנַּחָנִי נַיִּצְאָי מִן־תַמְּתָנָ לְתַחְבָּה (כ׳ בהשרה)[ק׳ בַּשְּׁבָה] לֵאמֹר הַעֵּיר נְבָא:
- ַנַּעַן אָהָׁד מִעַבְּדִּיִּוּ נַיּׁאִמָּר וָיִקְחִּוּ־נְּאָ הַמִּשְׁה מִן־הַסּוּסִים הַנִּשְׁאָרִים אַשֶּׁר נִשְׁאֲרוּ־בְּהֹ הִנְּם בְּכְלְ־(כ׳ ההמון)[ק׳ הַמָּוֹן] ישְׂרָאֵל אֲשֶׁר נִשְׁאֲרוּ־בְּה הִנְּם בְּכְלִ־הַמִּוֹן יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־הָמֵּוּ וְנִשְׁלְחָה וְנְרְאֵה:
- אַנְוֹנֵי, מְנִוֹנִירַאְּנֶים לְאַמְּרַ לְכָּוּ וּרְאָנִּי זי נִיּקְּחָוּ שָׁנֵי נֵכֶּב סִּיּסִים נִיּשְׁלָּד חַפֶּלָּרִּ

And they went after them unto the Jordan; and, lo, all the way was full of garments and vessels, which the Arameans had cast away in their haste. And the messengers returned, and told the king.

And the people went out, and spoiled the camp of the Arameans. So a measure of fine flour was sold for a shekel, and two measures of barley for a shekel, according to the word of the Lord.

And the king appointed the captain on whose hand he leaned to have the charge of the gate; and the people trod upon him in the gate, and he died as the man of God had said, who spoke when the king came down to him.

And it came to pass, as the man of God had spoken to the king, saying: 'Two measures of barley for a shekel, and a measure of fine flour for a shekel, shall be to-morrow about this time in the gate of Samaria';

and that captain answered the man of God, and said: 'Now, behold, if the LORD should make windows in heaven, might such a thing be?' and he said: 'Behold, thou shalt see it with thine eyes, but shalt not eat thereof;

it came to pass even so unto him; for the people trod upon him in the gate, and he died.

ײֵלְכָּוּ אַחֲבִיהָם עַּדִּתִּיָּדִן וְתִּנָּה כְּלִּד תַּגְּׁבֶוּ מְלֵאָה בְגָדִים וְכֵלִּים אֲשֶׁרִ הִשְּׁלִיכוּ אֲבֶם (כ׳ בהחפים)[ק׳ בְּחְפִּזָּם] וַיְשָׂבוּ הַמַּלְאְבִים וַיַּגָּרוּ לַמֶּלֶרְ:

ניצא קשָׁם ניִבֹּוּי אָת מִחָנָה אַרָם נִיְהִי סְאָה־סֹלֶה בְּשֶׁקֵל וְסָאתַנִים שִׁעֹרֶים בְּשֶׁקֵל בְּרְבָר יְהְנְה:

ױַמַּּלֶּף הִפְּלֵיד אָת־הַשָּׁלִישׁ אֲשָׁר־נִשְׁעֵּן נִיְּמָת פַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אַישׁ הָאֵלֹהִים אֲשֶׁר דְּבֶּר פְּרֶדֶת הַשָּׁלָּף אֵלְיוּ:

וּנִּעַן תַשָּׁלִישׁ אָת־אָישׁ הָאָלֹהִים וּיֹאִעַרִּ יִּי ְּהְנָּה יְהִנְּה עַשָּׂה אַרְבּוֹת בַּשְּׁמִיִם הַיְהְיָה בַּּהְבֶּר תַזְּה וּיֹאִמֶּר הִנְּּךְּ רֹאָה בְּעִינֶּיךְ יִּמְשֶּׁם לְא תֹאָבֶל:

ַ נְיָּמְנִי (ס) װּ נְיָּמְנִי (ס)

REURLI XAR' CIR

The Haftarah is Ezekiel 22:19. On the Shabbat before Pesah, read the Haftarah on page 181.

Moreover the word of the Lord came unto me,

:Sariyes

'Mow, thou, son of man, wilt thou judge, wilt thou judge the bloody city? then cause her to know all her abominations.

And thou shalt say: Thus saith the Lord GoD: O city that sheddest blood in the midst of thee, that thy time may come, and that makest idols unto thyself to defile

ייווא וֹיְהָי רְבָּר יְּהְוֹּה אֵלָּי לֵאִלְּוּ:

הַבְּמִים וְהַוֹּדִגְּמְיִׁם הַתִּשְׁפָּׁם הַתִּשְׁפָּׁם אָנִרעָּיִה: הַצְּמְיִם וְהַוֹּדִגְיְם הַתִּשְׁפָּׁם הָתִשְׁפָּׁם אָנִרעָּיִ

וְאָמַרְמָּ כָּה אָמַר אֲדֹנֵי וֶהוֹה עַיר שׁפֵּכָת הֶם בְּתּוֹכֶה לְבַוֹא עִמְּה וְעְשְׁתָּה גִּלּילֵים עָלֶיהְ לְשְׁמְאֵה:

- thou art become guilty in thy blood that thou hast shed, and art defiled in thine idols which thou hast made; and thou hast caused thy days to draw near, and art come even unto thy years; therefore have I made thee a reproach unto the nations, and a mocking to all the countries!
- Those that are near, and those that are far from thee, shall mock thee, thou defiled of name and full of tumult.
- Behold, the princes of Israel, every one according to his might, have been in thee to shed blood.
- In thee have they made light of father and mother; in the midst of thee have they dealt by oppression with the stranger; in thee have they wronged the fatherless and the widow.
- Thou hast despised My holy things, and hast profaned My sabbaths.
- In thee have been talebearers to shed blood; and in thee they have eaten upon the mountains; in the midst of thee they have committed lewdness.
- In thee have they uncovered their fathers' nakedness; in thee have they humbled her that was unclean in her impurity.
- And each hath committed abomination with his neighbout's wife; and each hath lewdly defiled his daughter-in-law; and each in thee hath humbled his sister, his fathet's daughter.
- In thee have they taken gifts to shed blood; thou hast taken interest and increase, and thou hast greedily gained of thy neighbours by oppression, and hast forgotten Me, saith the Lord GoD.
- Behold, therefore, I have smitten My hand at thy dishonest gain which thou hast made, and at thy blood which hath been in the midst of thee.
- Can thy heart endure, or can thy hands be strong, in the days that I shall deal with thee? I the Lord have spoken it, and will do it.
- And I will scatter thee among the nations, and disperse thee through the countries, and I will consume thy filthiness out of thee.
- And thou shalt be profaned in thyself, in the sight of the nations; and thou shalt know that I am the LORD.'

- ﺟִּדְמֵּך אֲשֶׁר־שָפָׁבָהְ אָשָׁמִהְ וּבָגִלּילֵיך אַשֶּׁר־שְּׁנִיתִּיִךְ שַּׁלֹ־בֵּוְ נְתַּמֵּיךְ חֶרְפָּהֹ לַגִּיֹּלִם יַקּלְסָה לְבְל[ַ]הְאֲבָּצְיִת:
- ז הַפְּרַבְּיִת וְהָרַחֹלֵיִת מִמֶּר יִהְקַלְּסִרְבָּרְ
   ז הַפְּרַבְּיִת הַמְּרִינְּה:
- לְּמִתְּן אֶּפְּוֹי יֵהְיבְאָרְ אָּיִשׁ לְזְּרִעִּי תְּיִּרִ י הנה בְּיִר יִשְׁיבִּי יִשְׁרַאָּלְ אָיִשׁ לִזְּרִעִּי תְּיִר בְּרָרִי
- אָב נִאִם הַקַּלִּי בְּדְּ לַגָּר עִּשִׂי בַּעִּשְׁל
   בְּתִיבֵּדְ יָתִּים נְאַלְמָנָה הָוֹנִי בְּדְּ:
- ४ वृंग्युः दृःगः । श्रेष-ण्युः गद्दैदृः
- ַ אַּלְאָׁג בַבְּגל הָרִי בָּרְ לְּמִּעוֹ שְׁפְּרִ דָּגִם וְאָלִ מְּהְאָּג בַבְּגל הָרִי בָּרְ לְמִעוֹ שְׁפְּרִי
- בּטַ־אָבֶּיוּ מְנָּה בְּוָהָּה נְאָיִשׁ אָתַ־צַּּחָר וְאָיִשׁ אָתַ־כַּלְּתִּיׁ טְמֵּא בְּוָמָּׁה וְאָיִשׁ אָתַ־אָּחֹתִי '' וְאָיִשׁ אָתַיִּ
- . ְשִׁתַר לֵקִחוּ בָּף לְעַעֵּן שִׁפְּרִידָּם נָשָׁר וְתַרְבָּית לְלַתַהְ וַהְּבַצִּעָּי רֵעַיִּרְ בַּעָּשֶׁק יְאָתַי שְׁבְּחַהְ יָאָם אֲדֹנָי יֵהוְה:
- יַ הַנְעָּלִי לְבֵּךְ אָם מָחֲזַלְּנָה יָדִיִּךְ לִּלְּיִם אַשֶּׁר אַנִּי עֹשֶּׁה אִיתָּךְ אַנִּי יְהֹזֶה דִּבָּרְתִּי יְיִּ
- ַנְיַנְיִמְמָנֵ, מְּמֵאְנֵינֵב מִמֶּב: בּאָנָגִינִי אִנִימָב בַּאָנָב וֹזִב.מִיב בּאָנָגִינִי
- ְּיִהְנְהָי (פּ) יְהְנְהָי (פּ)

And the word of the LORD came unto me, saying:

Son of man, the house of Israel is become dross unto Me; all of them are brass and tin and iron and lead, in the midst of the furnace; they are the dross of silver.

Therefore thus saith the Lord GOD: Because ye are all become dross, therefore, behold, I will gather you into the midst of Jerusalem.

וּיְהֵי דְבַר־יְּהְוָה אֵלֵי לֵאִלְּר:

יבן־אָדְם הְיוּ־לִי בֵּית־יִשְׂרָאָל (כ׳ יבַרְגָל וְעִיפֶּנֶת בְּתַּיר בָּתָּיר בָּנִים בָּסֶף בָּן־אָדְׁם הְיוּ־לִי בָּתַרְ בָּתַר בָּנִים בָּסֶף הַיְיִּיּ (ס)

و، ﴿ خُدَا چَہ عِمَا ۖ عِبَالِا يَعَالَٰہ بِعِا يَبَارُه جَجَّاتِه جُمَيْه خِدا بَہِرِ، طَجِّا هِبَهُه هِذَّ مِبَارً بِدَنَهِجِهِ:

הפטרת קדשים

The Haftarah is Amos 9:7 – 9:15.

Are ye not as the children of the Ethiopians unto Me, O children of Israel? saith the Lord. Have not I brought up Israel out of the land of Egypt, And the Philistines from Caphtor, And Aram from Kir?

Behold, the eyes of the Lord God Are upon the sinful kingdom, And I will destroy it from off the face of the earth; Saving that I will not utterly destroy the house of Jacob, Saith the Lord.

For, lo, I will command, and I will sift the house of Israel among all the nations, Like as corn is sifted in a sieve, Yet shall not the least grain fall upon the earth.

All the sinners of My people shall die by the sword, That say: 'The evil shall not overtake nor confront us.'

In that day will I raise up The tabernacle of David that is fallen, And close up the breaches thereof, And I will raise up his ruins, And I will build it as in the days of olds:

That they may possess the remnant of Edom, And all the nations, upon whom My name is called, Saith the Lord that doeth this.

הַלִּוֹא כִבְנֵי כִשִׁיִּם אַמָם לֵי בְּנֵי יִשְׁרָאֵל מְאֲרֶץ מִצְרַיִם וּפְּלִשְׁתִּיִּם מִפָּפְּתִּיר וַאֲרֶם מִקְּיר:

הנוֹח עֵינֵיו אֲדֹנֵי יֶהוֹה בּמַּמְלְבָּחׁ הַחַּמְּאָָׁה יְהִשְׁעַרְתַּי אֹהָה מֵעָל פָּנֵי הָאָדְטָה אָפָס כִּי לַא הַשְׁמֵיר אַשְׁמָיר אָת־בֵּית יַעַקֹּב נְאָם־ יְהְוְה:

ڗٚڴ؉ڗۊڹڴ ڎڎ؇ ڟٷڽ ٷ۩ۦڝڎڔ۩؞ٷڎ؉؆؇ۦۊٷڮڽ ٷ۩ٵؿڔ۩؞ٷڎڋ؆ڟٷؗ؞؞ڎڎ؇۩ڿڿڮٲ۩

י בּחַבֶּר וְמִּיחִי כִּלְ חַמָּאַי עַּמִּי הָאִמְרִים לְאִ־ מְּנִּישׁ וְתַּקְבָּים בַּצְּבֵיִינִי הָרָמְּה:

ַ בַּנִיֹם הַהֹוּא אָקִים אָת־סָבָת דָּוִיד הַנֹּבֵּלָת נְגַדְרְתַּי אָת־פִּרְצֵיהָן נִהֲרֶסֹתָיוֹ אָלִים וּבְנִיתֵיהָ בִּימֵי עּוֹלְם:

ַ לִּעַעַן יִירְשׁׁר אָת־שִׁאֵרִית אָדִוֹם וְכָּל־ הַגּּוֹיִם אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמָי צַּלִיהָם נְאָם־יָהֹוָה עָשֶׁה זְאִתּ: (פּ)

٤١

Behold, the days come, saith the LORD, That the plowman shall overtake the reaper, And the treader of grapes him that soweth seed; And the mountains shall drop sweet wine, And all the hills shall melt.

And I will turn the captivity of My people Israel, And they shall build the waste cities, and inhabit them; And they shall plant vineyards, and drink the wine thereof; They shall also make gardens, and eat the fruit of them.

And I will plant them upon their land, And they shall no more be plucked up Out of their land which I have given them, Saith the LORD thy God.

הְנָּה יָמֶים בָּאִים נָאָם־יָהֹנָה הָהָעִינְגָנָה בַּקּצֵּׁר וְדֹרֵף עַנְבֶים בְּמִשֵּׁף הַזְּרֵע וְהַשֶּׁיפּי הֶהְרִים עַּסְיס וְכְל[ַ]הַנְּבְּעְיִה הָהְתֵּוֹלִה

וְמְּמָנִעְ וְגְּמְּבֵי וְנְמָהָנִ אָּט_פָּבְרִינֵם: יוּמִּפִּנִעְ וְנְמְּבֵי וְנְמָהָנִ בְּבְנִים וְמִּטִּי אָט_:.יָנִם יוּ וְמִּבְטִּי, אָט_מְבָּנִי מִּפָּּי וֹמְרָאָבְ יֶּבְנָי מָבְרִים וְמִּבְטִי, אָט_מְבָּנִי מִפָּּי וֹמִיִּם:

יַ װָטִעְּהִים עַל־אַרְטָהָם וְלֹאׁ יִנְּהָשׁׁי עֹּוֹד מעַל אַרְטָהָם אֲשֶׁר נָתַהִּי לְהָם אָטָר יְהֹנָה אֱלֹהֶיף:

הפטרת אמור

The Haftarah is Ezekiel 44:15 - 44:31.

But the priests the Levites, the sons of Zadols, that kept the charge of My sanctuary when the children of Israel went astray from Me, they shall come near to Me to minister unto Me; and they shall stand before Me to offer unto Me the fat and the blood, saith the Lord GoD;

they shall enter into My sancruary, and they shall come near to My table, to minister unto Me, and they shall keep My charge.

And it shall be that when they enter in at the gates of the inner court, they shall be clothed with linen garments; and no wool shall come upon them, while they minister in the gates of the inner court, and within.

They shall have linen tires upon their heads, and shall have linen breeches upon their loins; they shall not gird themselves with any thing that causeth sweat.

And when they go forth into the outer court, even into the outer court to the people, they shall put off their garments wherein they minister, and lay them in the holy chambers, and they shall put on other garments, that they sanctify not the people with their garments.

יַהְלָּהָם הַלְּוֹּם בְּגָּרִ צְּבִּיִּל אֲשֶׁר שִׁמְרִיּ מִּמְלֵּי הַמָּה יִקְרְבִּי אֵלִי לְשִּׁרְתִּגִּי וְמָּהָרִי מְמְלֵּי הַמְּה יִקְרְבִי אֵלִי לְשִּׁרְתִּגִּי וְמִּהְרָאֵל יְהִינְה:

הֻּלְטֹוֹ, לְהָּבֹעֹלִי, וֹהָמֹבוּ אָנִרַ מִּהְּמַבוֹעֹי.
 י יְמָּנִי וֹלָאִי אָלְ מִלְבַּהְּ, וְיֵבָּמִּי וֹלַבְרֹי אָלְ.

וֹבְּוֹטִׁע: \$מֶּר בְּשִׁרְיִם בְּשִּׁגַּרֵי מִטַּצָּר תַפָּוּימָית נְבְּיָרִי פְשִׁמִּים יִלְבָּשִׁי וְלְאִ־יִּצְּלֶּע מְּלִימָם וְטִּיִּם

פּאָבֶר פּאָטִים יִהְוָּ עַל־רֹאִשָּׁם וּמִכְּנְמֵי פּאָבֶר פִּשְׁמִים יִהְוָּ עַלֹּדִיהָם לֹאִ יַהְנְּרָוּ בַּיֶּוֹעִי

וְבְצֵאֹהֶם צֶלֹ־הָחְצֵּר תַחִיצּוֹנְה צֵלְ־הָחְצֵר
 תַחִיצִוֹנְה צֶלְ־הְעָם יִפְּשִׁטֵּי צֶתּרְבִּגְדֵיהָם
 צַשֶׁרֹ הַפְּּה הְשָׁרְתֵם בְּם וְהַנִּיחי אֹוֹהֶם בְּבְּגְשִׁלְת הַפְּּה צְתַרְים צַחַרְים
 וְלֵא־יִקְדְשִׁי צֶת־הַעֶם בְּבְּגְדֵיהֵם:

81

- Neither shall they shave their heads, nor suffer their locks to grow long; they shall only poll their heads.
- Neither shall any priest drink wine, when they enter into the inner court.
- Neither shall they take for their wives a widow, nor her that is put away; but they shall take virgins of the seed of the house of Israel, or a widow that is the widow of a priest
- And they shall teach My people the difference between the holy and the common, and cause them to discern between the unclean and the clean.
- And in a controversy they shall stand to judge; according to Mine ordinances shall they judge it; and they shall keep My laws and My statutes in all My appointed seasons, and they shall hallow My sabbaths.
- And they shall come near no dead person to defile themselves; but for father, or for mother, or for sister that hath had no husband, they may defile themselves.
- And after he is cleansed, they shall reckon unto him seven days.
- And in the day that he goeth into the sanctuary, into the inner court, to minister in the sanctuary, he shall offer his sin-offering, saith the Lord GoD.
- And it shall be unto them for an inheritance: I am their inheritance; and ye shall give them no possession in Israel: I am their possession.
- The meal-offering, and the sin-offering, and the guilt-offering, they, even they, shall eat; and every devoted thing in Israel shall be theirs.
- And the first of all the first-fruits of every thing, and every heave-offering of every thing, of all your offerings, shall be for the priests; ye shall also give unto the priest the first of your dough, to cause a blessing to rest on thy house.
- The priests shall not eat of any thing that dieth of itself, or is torn, whether it be fowl or beast.

- יקסְמִוּ אָת־רָאשִׁיהֶם: יְקְסְמִוּ אָת־רָאשִׁיהֶם:
- ײַ בּּבְּנִגְּטְנְאָ בַּבְּעַנְ בְּבִעָן בְּבִנְאָם אָּגְ_בְיַטְׁהָּגִּר בּבּ נְגָנִן לַאִּנִאָּטֹּי בְּּלַ בְּבַעַן בְּבִוּלָם אָּגְ_בִיטְהָּגָּר
- يَّهُمْ فَلَيْنَ هَخْمُدُن مَقِنَا نَقِّلِهِ فَيَا فَلَيْدَ الْهَخْمُدُنِ فَيُزَمْدُن مَقْنِهِ فَيَا نَهُنَهُمْ لَيُهَخْمُدُن الْهَخْمُدُنِ فَيْنِي مَيْنِهُمْ فَيَالِ مَقِنَا نَقِّلِهِ فَيَا مَنْفُلُهُمْ فَيَالًا فَيْنَا فَيْنَا فَيْنَا
- رְּמֶּתִיעִּהֵי וֹיִרְיָּהְ בֵּין קֹבֶשׁ לְחָלְ וּבֵין־טְּמֵא 'לִּתְלִי וּבֵין־טְמֵא'
- וְעַלִּירִב חֲמָּה יַעַמְּדָּוּ (כ׳ לִשׁפַּמִ)[ק׳ לְמִשְׁפְּמֵן בְּמִשְׁפָּמִי (כ׳ ושפּמהו)[ק׳ יִשְׁפְּמֻהוּ] וְאָת־תּוֹרֹתֵי וְאָת־חָמִּתִּי בְּבְלִ מוֹעַדֵּי יִשְׁמְרוּ וְאָת־שַּבְּתוֹתַי יְקַדֵּשׁוּ:
- יַּ וְאָלְ־מֵּת אָדְׁם לָאִ יָבִוֹא לְשְׁמִּאִר בֵּי אִם־ לְאָב יֶּלְאֶם יּלְבֶּן יּלְבָּת לְאָׁח יּלְאָחִוּת אַשֶּׁר־לֹאִ־חִיְתְּה
- 9º נֹאַטְבׁי, מְבְּבְׁנִי מְבְׁבָּׁנִי וֹמֶנִם וֹסִבְּּבוּרַלְנִי
- נאָם אַרֹנֶי נֶהוְה: הַפְּנִימִיתֹ לְשְׁרֵח בַּלְּדֶשׁ יַקְרֶיב חַשָּאתָוֹ הְבְּנִימִיתֹ לְשְׁרֵח בַּלְּדֶשׁ יַקְרֶיב חַשָּאתַוֹּ
- לְאַ_טִשְׂנֹּנְ לְטִׁםְ בְּׁנְאָּבְאָּכְ אָּנִּנְ אָּטִׁנִּטֵם: " נְטִנְטָּׁטְ לְטִׁםְ לֻנְּטַלְטַ אָּנִּ נְטַלְטָׁם נָאָטַנְּטִ
- נְבְלְיְתֵנֶם בְּיִשְּׂרָצֵּלְ לְמָם יִהְיֶה: מּ הַפְּנְחָר וְהַהַּפָּאָר וְהָאָשָׁם הַפָּר יֹאָכְלִים
- 30 מפל קרופות פל מפל קרופותיטם לפהנים יהנה והאשית 1944 קלינים פל
- چِל־נְבֵלֶת ׁ יִשְׁבַבְּׁה מִן־הִעִּיִר יִמִּן־הַבְּהַמָּה לְאִ יאִכְלִיּ הַכֹּהֲנִים: (פ)

1€

הפטרת בהר

.72:2 £ – 8:2 £ dnimərəl zi dnratlaH ədT

And Jeremiah said: 'The word of the LORD came unto me, saying:

Behold, Hanamel, the son of Shallum thine uncle, shall come unto thee, saying: Buy thee my field that is in Anathoth; for the right of redemption is thine to buy it.'

So Hanamel mine uncle's son came to me in the court of the guard according to the word of the Lord, and said unto me: 'Buy my field, I pray thee, that is in thathoth, which is in the land of Benjamin; for the right of inheritance is thine, and the redemption is thine; buy it for thyself.' Then I knew that this was the word of the Lord.

And I bought the field that was in Anathoth of Hanamel mine uncle's son, and weighed him the money, even seventeen shekels of silver.

And I subscribed the deed, and sealed it, and called witnesses, and weighed him the money in the balances.

So I took the deed of the purchase, both that which was sealed, containing the terms and conditions, and that which was open;

and I delivered the deed of the purchase unto Baruch the son of Meriah, the son of Mahseiah, in the presence of Hanamel mine uncle['s son], and in the presence of the witnesses that subscribed the deed of the purchase, before all the Jews that sat in the court of the guard.

And I charged Baruch before them, saying:

Thus saith the LORD of hosts, the God of Israel: Take these deeds, this deed of the purchase, both that which is sealed, and this deed which is open, and put them in an earthen vessel; that they may continue many days.

קאמֶר: יְרְמִּיְרִי הְיָרִי רְבָּרִיּרִוּלָּה אָלִי אַמְר:

ַנִּבָא אֵלֵי חֲנַמִּאֵׁל בָּן־דִּדִׁי כִּדְבָר יְחִוָּחֹ אֵל חֲצַר חַפַּפְרָחֹ וַיַּאִמֶּר אֵלֵי קַנָּר גָּא אָת־שָּׂדִי אֲשֶׁר־בַּעֲנָחִוֹת אֲשֶׁרוּ בְּאֵהֶץ בּנְיָמִין בִּי־לְףְ מִשְׁפָּט חַיְרֻשָּׁה יּלְףְ הַנְּאָלֶח קְנֵּה־לְּךְ נְאֵדֵּע בָּי דְבַר־יְחִוְּה הְנְאֹ:

، װֵאָקְנִי אָת־הַשְּׁהָה מֵאָת חַנִּמָאֵל בָּן־דִּדָּי אַשֶׁר בַּעַּנְתִּית וֶאָשְׁקְלָה־לִּיֹ אָת־הַבְּּסֶף שְׁבְּעֵה שְׁקְלִים וַעֲשְׂרָה הַבְּּסֶף:

יי נְאָהְלָבְ בַּפְפֶבּ נְאָנְוֹנִם: מי נְאָבְּלָבְ בַּפְפָבּ נְאָנִוֹיִם:

ַ נְאָקָּה אָת־סֵפֶּר הַמִּקְנָה אָת־הֶחָהָנִּם הַמְּצְנָה וְהַהָּקִּים וְאָת־הַנְּלְיּי:

ָנְאָתֵּן אָת־חַסָפָר חַמִּקְנָּה אָל־בָּרִיּךְ בָּן־ י נֵרִיָּהׁ בָּן־מַחָסִיָהׁ לְעֵינֵיׁ חֲנָמָאֵלׁ דִּדִּי ילְעֵינֵיׁ הֲעִדִּים חַכֹּהָבָים בְּסָפָר חַמִּקְנָה לְעֵינֵיׁ בְּלִ־חַיְּהִּדִּים חַיִּשְׁבֶים בַּחֲצָר הַמַּטְרֵה:

נאַצַּנֶּתׁ אָת־בְּרְוּךְ לְעֵינֵיהָם לֵאִמְר:

פֹּה־אָמַר יְהִוֹּה צְבָאׁוֹת אֵֵלֹהֵי יִשִּׁרְאֵׁל לְקַוֹתַ אָת־תַסְפָּרֵים תָאֵׁלֶה אֵת סֵפֶר תַמְּקְנָׁת תַנְּה וְאַת הֶחָתִּים וְאֵת סֵפֶר תַנְּלִיּי תַנְּה וּנְתַחֲם בְּכְלִי־חָבֵשׁ לְמָעַן יַעַמְרִיּ יָמָים רַבְּים: (ס)

- For thus saith the LORD of hosts, the God of Israel: Houses and fields and vineyards shall yet again be bought in this land.'
- Mow after I had delivered the deed of the purchase unto Baruch the son of Meriah, I prayed unto the LORD, saying:
- 'Ah Lord God! behold, Thou hast made the heaven and the earth by Thy great power and by Thy outstretched arm; there is nothing too hard for Thee;
- who showest mercy unto thousands, and recompensest the iniquity of the fathers into the bosom of their children after them; the great, the mighty God, the LORD of hosts is His name;
- great in counsel, and mighty in work; whose eyes are open upon all the ways of the sons of men, to give every one according to his ways, and according to the fruit of his doings;
- who didst set signs and wonders in the land of Egypt, even unto this day, and in Israel and among other men; and madest Thee a name, as at this day;
- and didst bring forth Thy people Israel out of the land of Egypt with signs, and with wonders, and with a strong hand, and with an outstretched arm, and with great terror;
- and gavest them this land, which Thou didst swear to their fathers to give them, a land flowing with milk and honey;
- and they came in, and possessed it; but they hearkened not to Thy voice, neither walked in Thy law; they have done nothing of all that Thou commandedst them to do; therefore Thou hast caused all this evil to befall them;
- behold the mounds, they are come unto the city to take it; and the city is given into the hand of the Chaldeans that fight against it, because of the sword, and of the famine, and of the pestilence; and what Thou hast spoken is come to pass; and, behold, Thou

- ְ בֵּי כְּח אַמָּר יְהְוָה צְּבָאִוּת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַּוֹד יִקְנִּי בְתֵּים וְשְׁרִוֹת יִּכְרָמֵים בְּצָבֶץ הַזְּאִת: (פ)
- אַהַה אַבְּרָי יָהוֹה הַנָּהוּ אַמָּה עָשִׁיהָ ™ אָת־הַשְׁעַיִׁם וָאָת־הָאָׁבֶץ בְּבְּחָדִּ הַנְּדִיּרִ יבְּיִרִּעַהְ הַנְּטוּיְה לְא־יִפְּלֵא מִמְּהַ כְּלִ− דְּבֶר:
- עָּשָׁה הָסֶרׁ לְאֲלָפִּים וּמָשַּׁצֵּםׁ עֵּוָן אָבוֹת אָל־הַיק בְּנִיהָם אַחֲרִיהָם הָאֵל הַנְּדוֹל הַגְּבּוֹר יְהְוָה צְבְאָוֹת שְׁמְוֹ:
- לְאִימִ פֹּבְבֹּלְיוּ וֹכִפֹּבִי מַתְּלְלֶּיוּ: פֹּשְׁיִוּעִ מַּלְ-כִּלְ-בַּבְבַרִּי בִּׁתָּ אִבְּם לְעָּע נבל, נִמְּבָׁע וֹנִר נִתְּלָנִי אָמָב מִנֵּוֹבִּי
- ֵּ אֵמֶרַ מַּלִּטַ אִּעָיִם נִמָּבְּיֵּה בִּאָבָא נִמַּהָּמָּרֵ מִּרַ חַנְּיִם תַּנְּים נִבְּיִמְּרָאֵלְ נִבְאָבָה וַמַּהְּמָּרַ אָמָרַ מַּלְּיָם תַּנְּים נִינְּים נִינְּים בַּיִּרָם נִמַּהְּמָּרֵי
- ַ ַ נִהֹצָא אָת־עַמְּךְ אָת־יִשְׁרָאֵל מֵאָרֵיץ מִּצְרָיִם בְּאָתַוֹת וּבְמוֹפְהִים וּבְיֶד חֲזָקָת וּבְאָזְרַוֹעַ נְטוּיְה וּבְמוֹרֶא נָּדְוֹל:
- נִיּתְּלֵּב יְגְבָתְ אָתְרַיִאָּרָץ תַּיְאָת אָשֶׁרִ נִיּשְׁבָּעְּהָ לְאָבוִתָּם לְתָּת לְחָה אָרֶץ זָבָת הַלְּב יְרְבֶּשִּ:
- נַיַּבְאִּי נַיֶּרִשָּׁי אִמְה וְלִאִ־שְׁמִּעָּי בְּקִּלֵּדִּ (כֵּ בְּלִ־אֲשֶׁׁר צִּיְנִימָּה לָמָם לַעֲשָׁיָת לָא עָשָׂי הַמְרַא אֹמְם צֵת כְּלִ־הָרֶשֶׁה תַּוְאָה:
- הבֵּה הַפֹּלְלוֹה בָּאִי הִעִּיר ְלְלְבְדִּהֹ וְהָעֵּיר נְהְּנָׁה בִּיֵּד הַפַּשְׁדִּיםׁ הַנְּלְחָמֵים עָלֶּיהָ מִפְּנֵי הַחֶבֶּב וְהַרְעָב וְהַדְּבֶּר וַאֲשֶׁר דִּבָּרִתְּ הָיָה וְהִנְּךְ רֹאֶה:

- Yet Thou hast said unto me, O Lord God: Buy thee the field for money, and call witnesses; whereas the city is given into the hand of the Chaldeans.'
- Then came the word of the Lord unto Jeremish, saying:
- 'Behold, I am the Lord, the God of all flesh; is there any thing too hard for Me?
- .. וְאַמְּה אַמֶּרְיִם אֵלֵי אֲדֹּנָי יֵהוֹה קְנָה לְּדָּ הַשְּׁבֶּה בַּבֶּסֶף וְהַעֵּד עַגִּים וְהָעִיר נְחְּנָה בְּיָד הַכַּשְׂדִים: (ס)
- 97 זְיְהְיִּ <u>הְבְרְיִהְנְהְ אֵלְיִי</u> בְּאַלְּרִ:
- 다리는 경치, 나다는 경소, 다리는 축소, 축하는 발생하다.

הפטרת בחקתי

The Haftarah is Jevemiah 161:9 – 9:14.

O LORD, my strength, and my stronghold, And my refuge, in the day of affliction, Unto Thee shall the nations come From the ends of the earth, and shall say: 'Our fathers have inherited nought but lies, Vanity and things wherein there is no profit.'

Shall a man make unto himself gods, And they are no gods?

Therefore, behold, I will cause them to know, This once will I cause them to know My hand and My might, And they shall know that My name is the LORD.

The sin of Judah is written With a pen of iron, and with the point of a diamond; It is graven upon the tablet of their heart, And upon the horns of your alters

Like the symbols of their sons are their altars, And their Asherim are by the leafy trees, Upon the high hills

O thou that sittest upon the mountain in the field, I will give thy substance and all thy treasures for a spoil, And thy high places, because of sin, throughout all thy borders.

And thou, even of thyself, shalt discontinue from thy heritage That I gave thee; And I will cause thee to serve thine enemies In the land which thou knowest not; For ye have kindled a fire in My nostril, Which shall burn for ever.

יהוָה אָבִיהֹמִינִי הֶבֶל וְאֵין־בָּם מוֹעָיל: גּוֹיָם יָבֹאוֹ מֵאַפְּסִי־אָּבֶין וִיאִמְרִוּ אַדִּ־שִׁמֶּרִי נְחַלְּיּ אֲבוֹהַינִי הֶבֶל וְאֵין־בָּם מוֹעָיל:

° בְּיִבְשְׁבֵילֵוּ אָבָם אֶלְהָיִם וְהַפֶּּה לָאִ אֶלְהָים:

ַ לְבֵּן הִנְּיֵר מְוֹדִיעָּם בַּפַּעַם הַוּּאָת אִוֹדִיעֵם אָת־יָדִי וְאָת־נְּבוּרָתִי וְיָדְעִּי בִּי־שְׁמָי יְהְנְה: (ס)

הַמָּאַת יְהוּדְה בְּתּיבֶה בְעָּם וּלְקַרְוֹּת שְׁמִיר חֲרוּשְׁר עַל־לַוּחַ לִבְּם וּלְקַרְוֹּת מִוְבְּחוֹתֵיכֶם:

בְּהְּלֵּוֹ מְּלְ יִּבְׁמִּנִע בַּיִּּבְבִינִע: בּ בִּוֹבְּׁב בַּנִינִם מִוֹבִּטוִנְם וֹאָמִבִּינִם מַּלְבֵּמֵּ

%ען בְּמִטְּיִרְ בְּשְׁבֶּׁת חֵילְךְּ בְּלִ־אָּגְרוֹמָיִרְ לְבָּוֹ אַנְוֹ בְּשְׂבְיִת חֵילְךְּ בְּלְ

ְנְמֵּמְמִּטְיֵּטְ וּלֵּבְ מִנְּטֵלְטֵּבְ אָּמֶּב זָּטַּנִּגְ אָנִר לְאִר יְנִימְּלֵּבְיִּעְוּלְ אָטַ-אָּוֹלְיִנְ בָּאָבְוּ אָמֶּב זָהָר לָאָר יוּנְקְר: (ס)

- Thus saith the Lord: Cursed is the man that trusteth in man, And maketh flesh his arm, And whose heart departeth from the Lord.
- For he shall be like a tamarisk in the desert, And shall not see when good cometh; But shall inhabit the parched places in the wilderness, A salt land and not inhabited.
- Blessed is the man that trusteth in the Lord, And whose trust the Lord is.
- For he shall be as a tree planted by the waters, And that spreadeth out its roots by the river, And shall not see when heat cometh, But its foliage shall be luxuriant; And shall not be anxious in the year of drought, Neither shall cease from yielding fruit.
- The heart is deceitful above all things, And it is exceeding weak—who can know it?
- I the Lord search the heart, I try the reins, Even to give every man according to his ways, According to the fruit of his doings.
- As the partridge that broodeth over young which she hath not brought forth, So is he that getteth riches, and not by right; In the midst of his days he shall leave them, And at his end he shall be a fool.
- Thou throne of glory, on high from the beginning, Thou place of our sanctuary,
- Thou hope of Israel, the LORD! All that forsake Thee shall be ashamed; They that depart from Thee shall be written in the earth, Because they have forsaken the LORD, The fountain of living waters.
- Heal me, O Lord, and I shall be healed; Save me, and I shall be saved; For Thou art my praise.

- פָּהו אָמָר יְהוָה אָרָיר הַנֶּבֶר אַשָּׁר יִבְּטָּח בְּאָדְׁם וְשָׂם בְּשֶׁר זְרֹעָוֹ וּמִּן־יְהוָה יָסִיר לְבְּוֹ:
- וְתִיִּת ְבְּעֵּרְעָרִ בְּעֵּרְבְּרִ וְלֵא יִרְאָר בְּי-יָבוֹא מִּוֹב וְשְׁכֵּוְ חֲבֵרִים בִּמִּרְבָּר אָבֶץ מִלְחָר וְלְאִ תַּשְׁב: (ס)
- ָרְּוָרְ מִבְּשָּׁרִי: בְּרָוּךְ מַבְּשַּׁרְי:
- מַלַר עַכַּר מַכַּר וֹאַנְהַ עַנּאַ מַנְי יַבְּמְנֵּי:
- ַ אָּלָּגְיִנְיּ בְּלֵבְרְ בִּפַּבְרִ תַּהֵּלְלְּגִייִ (ס) אָנְגִּי יִּחְוָּה חִמָּר לֵּב בִּחַוֹּ בִּלְיָנִים וֹלְמַּתִּ
- ַ קֹבֵא דְגַר ְ וְלֵא יָלֶד עִּשְּׁה עִּשָּׁה וִּלְאַ בְּמִשְּׁפְּׁס בַּחַצָּי יָמָוֹ יַמִּוְבָּנִּי וּבְאַחַרִיּהָוֹ יְהְיָּה בְּהַצִּי יִמְוֹ יִמְוֹּבְנִי וּבְאַחַרִיּהָוֹ
- ַ כּפַא כְבוֹד מָרָוֹם מֵרַאִּעִּוֹן מָקוֹנ מְקְדְּשְׁנוּ:
- מְּלֵוְע מִּגִם_עַגְּע בְּגִבְּגְבָּגְ יסורי)[א וְסוּרַיִּ] בְּאָבֵּץ יִבְּמִבּוּ בָּי עִּזְבָּוּ מְלֵוֹע יִשְׁבִּאַ יְחִנְּת אָע־יְּחִנְּת: (פ)
- יְּהִ רְּפְּאֵנִי יְהֹנְתִ וְאֵנְהֵא הוֹשִׁיעֵנִי וְאִנְשֵׁעֶּה. הַ רְּפְאֵנִי יְהֹנְתִ וְאֵנְהֵא הוֹשִׁיעֵנִי וְאִנְשֵׁעְּה

מפטיר לשבת ראש חודש

The Mastir for Shabbat Rosh Hodesh is Numbers 28:9 - 15.

And on the sabbath day two he-lambs of the first year without blemish, and two tenth parts of an ephah of fine flour for a meal-offering, mingled with oil, and the drink-offering thereof.

This is the burnt-offering of every sabbath, beside the continual burnt-offering, and the drink-offering thereof.

And in your new moons ye shall present a burnt-offering unto the LORD: two young bullocks, and one ram, seven he-lambs of the first year without blemish;

and three tenth parts of an ephah of fine flour for a meal-offering, mingled with oil, for each bullock; and two tenth parts of fine flour for a meal-offering, mingled with oil, for the one ram;

and a several tenth part of fine flour mingled with oil for a four a meal-offering unto every lamb; for a burnt-offering of a sweet savour, an offering made by fire unto the LORD.

And their drink-offerings shall be half a hin of wine for a bullock, and the third part of a hin for the the sand the fourth part of a hin for a lamb. This is the murnt-offering of every new moon throughout the months of the year.

And one he-goat for a sin-offering unto the Lord; it shall be offered beside the continual burnt-offering, and the drink-offering thereof.

«יוועאא יקיום השַבְּח שִׁנִי־קִבְשִׂים בְּנִי־שְׁנָה הְמִימִם ישְׁנֵי שָשִׁרֹנִים סָׁלֶת מִנְחָה בְּלִּילֶה בַשֶּׁמֶן וָנִסְבְּוֹּ:

יי עלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַתִּוֹ עַל־עֹלַת הַמְּטֵיר יִנְסְבֶּה: (פ)

خני־שְׁנָה שְׁבְעָה הְּמָה הְּמָה הַלְּה עִּלְה בְּבְשָּׁים פְּרִים בְּנִי־בְקָר שְׁנַיִם וְצַּיִל אֶּחָׁד בְּבְשָּׁים בְּיִבְשְׁעָה יְיִדְיִה שְּׁבְעָה הְּבְּיִה הִילְה הְבִּיִּה הַ

نْهِٰدَتِّهِد مِشْدَنَت وَجْمَ مِنِمِن چَدَجُرَّه جَشِّهِا كَظِّد بَهُبَهِ نَهِدٍ، مِشْدَنْت وَجْمَ فِيْ مِنْكِلَّهُ جَشِّهُا كِهُرَّد بِهُبَاد:

، إעשְׁרָן עִשְּׂרִוֹ סָׁלֶת מִנְחָת בְּלִּלְּתַ בַּשְּׁמֵן לַפֶּבֶשׁ הָאֶחֲר עֹלְתֹ הֵיחַ נִיחֹׁחַ אִשֶּׁת לַיהְיֶה:

ן נְסְבֵּיהָם חֲצֵי תַהִין ִיִּהָנָה לַפְּׁר יִשְׁלִישָׁת תַהַין לְצַּיִל יִּךְבִיעָת תַתָּין לַבֶּבֶשׁ יָיֵן וַאֹת עֹלָת וֹהֶשׁ בְּחְדְשׁׁי לְחָדְשֵׁי תַשְּׁנְה:

יִשְׁמִּיר עִּזִּים אֶחֲד לְחַשָּׁאִת לִיהִוָֹּה יִשְׁמִּיר עִזִּים אֶחֲד לְחַשָּׁאִת לִיהִוָֹּה

הפטרת שבת ראש הודש

The Haftarah for Shabbat Rosh Hodesh is Isaiah 66:1 - 24.

Thus saith the LORD: The heaven is My throne, and the earth is My footstool; where is the place that ye may build unto Me? And where is the place that may be My resting-place?

For all these things hath My hand made, and so all these things came to be, saith the Lords but on this man will I look, even on him that is poor and of a contrite spirit, and trembleth at My word.

> ֻלה אַטַר יְהוָה הַשִּׁמַיִם כִּסְאִי וְהָאָהֵץ הַדִּם הַגְּלְי אֵי־זֶת בַּיִת אֲשֶׁר הִּבְנִת־לִּי וְאֵי־זֶת מְקְוֹם מְנִיּחְתִי:

נְבֶּׁם ְּנְבָּׁהְ נְבֶּׁהְ הְּבְּׁהְ נְאָם ְנְרְנִיְנְ נְאָּלְ־זֶּוֹרְ אַבְּׁיִם אָלְ־עָּנִי הְנְבְּרִיּהְנִיוֹ וְחָבֵּר עַּלְּיִם אָלְ־עָּנִי

He that killeth an ox is as if he slew a man; he that sacrificeth a lamb, as if he broke a dog's neck; He that offereth a meal-offering, as if he offered swine's blood; he that maketh a memorial-offering of frankincense, as if he blessed an idol; according as they have chosen if he blessed an idol; according as they have chosen if he plessed an idol; according as they have chosen if he blessed an idol; according as they have chosen abominations;

Even so I will choose their mockings, And will bring their fears upon them; Because when I called, none did answer; When I spoke, they did not hear, But they did that which was evil in Mine eyes, And chose that in which I delighted not.

Hear the word of the LORD, Ye that tremble at His word: Your brethren that hate you, that cast you out for My name's sake, have said: 'Let the LORD be glorified, That we may gaze upon your joy', But they shall be ashamed.

Hark! an uproar from the city, Hark! it cometh from the temple, Hark! the LORD rendereth recompense to His enemies.

Before she travailed, she brought forth; Before her pain came, She was delivered of a man-child.

Who hath heard such a thing? Who hath seen such things? Is a land born in one day? Is a nation brought forth at once? For as soon as Zion travailed, She brought forth her children.

Shall I bring to the birth, and not cause to bring forth shut the LORD; Shall I that cause to bring forth shut the womb? Saith thy God.

Rejoice ye with Jerusalem, And be glad with her, all ye that love her; Rejoice for joy with her, All ye that mourn for her;

That ye may suck, and be satisfied With the breast of her consolations; That ye may drink deeply with delight Of the abundance of her glory.

For thus saith the LORD: Behold, I will extend peace to her like a river. And the wealth of the nations like an overflowing stream, and ye shall suck thereof: Ye shall be borne upon the side, and shall be dandled upon the knees.

As one whom his mother comforteth, So will I comfort you; and ye shall be comforted in Jerusalem.

שׁוֹהֵׁט הַשִּׁוֹר מַכֵּה־אִּישׁ זּוֹבֶחַ הַשָּּׁוֹר עַּוֹרְ בְּׁלֶב עַעֲּלֵה מִנְחָהֹ רַּם־חֲזִּיר מַזְכָּיר לְבֹּנָה מְבְרֵף אָנֵן גַּם־הַמְּה בְּחֲרִי בְּדַרְכֵיהָם וּבְשִׁקּיצֵיהֶם נַפְשָׁם חְפֵּצְה:

נִם-אַּיָּר אָבְתַּר בְּתַעֵּלְכִיהָם וּמְּוּוּרִיִּם יְלֵא שִׁמֵּמִּוּ וַיִּמְשִּׁ תַּרַעִּ בְּמֵּינָּוּ וּבָּאַמֶּר בְאַ-חַפְּצִּינִּי אַבְתַּר בְּתַּצְּיִרִּי (ס)

יְבְבָּר יְהְוֹה וְנְרְצֵה בְשִׁמְחַהָבָרִים אָלִרִּי צְּחִילֶם שׁנְאֵילֶם מְנָדִילֶם לְמָעַן שְׁמִי אָמְרוּ אֲחֵילֶם שׁנְאֵילֶם מְנָדִּילֶם לְמָעַן שְׁמִּי הְשְׁבְּר יְהְוְֹה וְּנְרְצֵה בְשִׁמְחַהְרָב הָבְרִי

ع كِنْمُ שِعْبَالْ مِيْدِ جَنْمُ مِيَادِجُرُ جِنْمُ بِيَانُِت مِنْفِوْتُ بِمِيْدِ جِنْمُ مِيَادِجُرُ جِنْمُ بِيَانُتُ

ئىزىر ئۇڭ. خۇڭ ئۇڭ ئۇڭ ئۇڭ ئۇڭ ئۇڭ ئىزىرىمى ئۇڭ ئۇڭ ئۇڭ ئۇڭ ئۇڭ ئۇڭ

מִי־שְׁמֵע בִּזֹאִת מִי רָאָר בָּאֵבֶׁת הַיָּיִחַל אֶבֶין ְבְּיִוֹם אֶחָׁד אִם־יִנְלֵד גִּיִי פַּעַם אָחָת בִּי־תָלְה גַּם־יָלְבֶת צִיּיוֹן אֶת־בָּנֵיהָ:

ַ װַאָּנִי אַּמְּבִּיר וְלְאַ אִיּלִיר יִאַמַּר יְהֹוְיָה
 ַ הַאַנִי אַמְבִּיר וְלְאַ אִיּלִיר יִאַמַּר יְהוֹיְהַ

שִׁמְּיִהִי אִּתִּירִ מִשְּׁיִשׁ בְּלִ-הַמְּהָ אָתִּירִ מְשֵׁיִשׁ בְּלִ-הַמְּהָיִה שִּׁישׁי אִתְּירִ מְשְׁיִשׁ בְּלִ-הַמְּהְאַבְּלִים עָּלֶיתִי במעו פונסיי

לְמָעֵן מְּיִנְלֵּלֵי וּשְׁבַעְּהָטִם מִשָּׁר תַּנְּחָבֵּי לְמָעַן מְיִנְלֵּלֵי וְחִיְתְעַנְּהָטָם מִשָּׁר תַּנְחָבֵּי (ס)

פִּי־בָּהו אַמָּר יְהֹנָה הִנְנִי נִמֶּה־אֵכֵּיהִ פְּנִהָּר שְׁלִים וּבְנַחַל שׁוֹמֵף פְּבָוֹד גּוֹיָם וְינַקְמֵּם עַלְ־צַּדְ הְנְמָּשׁוּ וְעַלְ־בָּרְכָּיִם הְשְׁעֵּמְיוּ

نخدلدیمٔکاِک فَائَتَامِد: خَمْنِم مُقَلِّد هَا، فَائِتَامُرْد، هَا مُّارِضٍ مُلْآثِامُخُک

And when ye see this, your heart shall rejoice, and your bones shall flourish like young grass; and the hand of the Lord shall be known toward His servants, and He will have indignation against His enemies.

For, behold, the LORD will come in fire, And His chariots shall be like the whirlwind; to render His anger with fury, And His rebuke with flames of fire.

For by fire will the LORD contend, And by His sword with all flesh; And the slain of the LORD shall be many.

They that sanctify themselves and purify themselves to go unto the gardens, behind one in the midst, Eating swine's flesh, and the detestable thing, and the mouse, Shall be consumed together, saith the LORD.

For I [know] their works and their thoughts; [the time] cometh, that I will gather all nations and tongues; and they shall come, and shall see My glory.

And I will work a sign among them, and I will send such as escape of them unto the nations, to Tarshish, Pul and Lud, that draw the bow, to Tubal and Javan, to the isles afar off, that have not heard My fame, neither have seen My glory; and they shall declare My glory among the nations.

And they shall bring all your brethren out of all the nations for an offering unto the Lord, upon horses, and in chariots, and in fitters, and upon mules, and upon swift beasts, to My holy mountain Jerusalem, saith the Lord, as the children of Israel bring their offering in a clean vessel into the house of the Lord.

And of them also will I take for the priests and for the Levites, saith the Lord.

For as the new heavens and the new earth, which I will make, shall remain before Me, saith the LORD, so shall your seed and your name remain.

וּוְאִימָם וְשָׂשׁ לִבְּבֶּם וְעַצְמִוֹתֵיבֶם כַּדֵּשָׁא ִתְפְּרַחְנְה וְנִיֹרְעָָה יַר־יְחֹנְהֹ אָת־עַּבְּדִיי יְנִעָּם אָת־אִיְבֶיי: (ס)

בי קי־תַּנָּה יְהֹנָה בְּאֵשׁ יָבֹוֹא וְכַסּוּפָּה מַרְפְבֹתָּיוּ לְחָשֶׁיב בְּחַמָּה אַפּֿוֹ וְנַעֲּרָתִּוֹ בְּלַחֲבֵי־אֵשׁ:

₆₁ כָּי בְּאֵשׁ יְהְוָה נִשְׁפְּׁט יּבְחַרְכִּי אָת־כְּל[ַ]בְּשְׂעׁ יְהְוָה נִשְׁפְּׁט יּבְחַרְכִּיֹ

ַ הַמִּהְקּדִּשִׁים וְהַמִּטְהִיִּים אָל־הַנַּנִּת אַהָר הַחַזְּיר וְהַשֵּׁקֵץ וְהָעַּבְבָּר יַהְדֵּוּ יָּכְבִי בְּשָּׂר הַחַזְיר וְהַשֶּׁקֵץ וְהָעַבְּבָּר יַהְדֵּוּ יָּסְבּוּ

אָּטַ-פְּבוּדְיֵּי: אָסַ-פְּלְ-חַגּוּיָם וְחַלְּשִׁנִּוּת וּבָאוּ וְרָאִּוּ הְאָנְכִּי מְשְׁשִׁיהָם וְתַּחְשְׁבְּתֵּנִית וּבָאוּ וְרָאִנּ

י אָל־תַגּוֹיִם אַנֹת וְשִׁלֵּחָתָּי מִתָּם וְפָּלֵיטִׁת הֻבָּל וְיֵיֵן תַאִיֵּים תַרְחֹלִים אֲשֶׁר לְא־שְׁמָתִ אָת־פְּבוֹתִי תַּרְשִׁישׁ פָּוּל וְלָנִּד מִשְׁבֵי קִשְׁתִּ אָת־פְבוֹתִי בַּגּוֹיִם:

וְהַבָּיאּי אָת־פָּל־אַָחִיכָם מִפָּל־תַּגִּיִם מְנְחֲהוּ לַיהוֹה בַּפּוּסִׁים יְבְּנֶבְ וּבִצּבִּים וּבִפְּרָדִים וּבַכָּרְבָּרִוֹת עַל תַר קְּדְשָׁי יְרוּשְׁלַם אָמַר יְהוְּה כַּאֲשֶׁר יָבִּיאוּ בְנֵי יִשְׂרָצֵל אָת־תַמִּנְחֲה בִּרְלֵי שָׁהְוֹר בֵּית יְהוְה:

ַ וָנִם־מֵּהָם אָקָּה לַפֹּהַנָיִם לַלְוֹיָם אָמָר יְהְוָה:

- And it shall come to pass, that from one new moon to another, and from one sabbath to another, shall all flesh come to worship before Me, Saith the LORD.
- And they shall go forth, and look Upon the carcasses of the men that have rebelled against Me; For their worm shall not die, Neither shall their fire be quenched; And they shall be an abhorring unto all flesh.
- ְּ וְחִיְּה מְבֵּי־חֹֹבֵשׁ בְּחְרְשׁׁוּ וּמִבֵּי שַבָּתּ בְשַבַּתִּוֹ יְבָוֹא כְל־בָּשֶׂר לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָּנֵי אָמָר יְהֹוְה:
- וְיִצְאָּוּ וְרָאִוּ בְּפִּגְרֵי הְאָנְשִׁים חַפִּשִׁעָים בָּר בֵּי תּוֹלַעְמְּם לְאׁ תְּמִוּת וְאִשָּׁם לָאׁ תִּכְבֶּׁה וְהָיִּי דֵרְאָוֹן לְכְלְ־בָּשֵּׁר: והיה מדי חדש בחדשו מדי שבת בשבתו יבוא כל בשר להשתחות לפני אמר יהוה

הפטרת שבת מחר חודש

The Haftarah for Shabbat Maḥar Ḥodesh is I Samuel 20:18 – 42.

And Jonathan said unto him: 'To-morrow is the new moon; and thou wilt be missed, thy seat will be empty.

- And in the third day thou shalt hide thyself well, and come to the place where thou didst hide thyself in the day of work, and shalt remain by the stone Ezel.
- $\mbox{\sc And I}$ will shoot three attows to the side-ward, as though I shot at a matk.
- And, behold, I will send the lad: Go, find the arrows. If I say unto the lad: Behold, the arrows are on this side of thee; take them, and come; for there is peace to thee and no hurt, as the LORD liveth.
- But if I say thus unto the boy: Behold, the arrows are beyond thee; go thy way; for the LORD hath sent thee
- And as touching the matter which I and thou have spoken of, behold, the LORD is between me and thee for ever.
- So David hid himself in the field; and when the new moon was come, the king sat him down to the meal to
- And the king sat upon his seat, as at other times, even upon the seat by the wall; and Jonathan stood up, and Ahner sat by Saul's side; but David's place was empty.

- יפָּקר מוֹשְׁבֶּף: יפָּקר מוֹשְׁבֶף:
- אּגּגְ בַאָּבֶוּ בַאָּגִיגְ: אַמֶּבְנִסְׁעַבְּיִם מִאָּבְ נִּלְאָנַ אָגְרַנַמְּלְנִם הּיִּבְאָנִי אָגָרִינִּאָלִי אָגְרַנַמְּלְנִם הָאָנִי
- ە رېجۇد ئېرتېد تەنىلادە خىۋى ھىۋىد خۇھۇلىدۇد ئېرتەۋلىد:
- ָרְהַנֵּרֹ אָשְׁלֵח אָת־תַּנָּעַר לֵּךְ מְצָא אָת־תַחָצָיִם אִם־אָמֹר אַמָר לַנַּעַר הַנָּר הַחִצַּיםו מִמְּךְ וָהַנָּר קַחַָנּװִבָּאָר כִּי־שְׁלִוֹם לְךְּנְאֵין דְּבֶּר חִי־יְהְנְת:
- ַ נְאָם־כְּה אִמָּר לִעָּׁלֶם הַנָּה הַהָּצִּים מִמְּךֵּ נְהָלְאָה לֵּךְ בִּי שִׁלַהַךְּ יְהְנָה:
- בּינִי וּבֵינְךְּ אֲשֶׁר דִּבֶּרְנִי אֲנֵי וְאֵחָה הִנָּה יְהֹנָה בִּינִי וּבֵינְךְּ עַּד־עוֹלְם: (ס)
- ַּהְּסְתֵּרְ דְּוֶדְ בִּשְּׂבֻתִּ וַיְתֵּי תַּחָבֶשׁ וַיִּשָׁבִּ תַּמֶּלֶךְ (כ׳ על)[ק׳ אֶלְ־] לֶאֶבְוּלִ:
- ريْשָׁב ٿَرَقْرَا عِלَـظْنَ ثِرَقِطَ بِرَائِمُا رِيْשָׁב هَجَيْر هِלَـظَنَّשِدٌ رَجَّرَا رِبْطِطُ بِرِبَا رِيْשֶׁב هَجَيْر ظَوْرَ سُهِبَا رَبْطِيَا طِجَانَا جِيْرًا:

- Nevertheless Saul spoke not any thing that day; for he thought: 'Something hath befallen him, he is unclean; surely he is not clean.'
- And it came to pass on the morrow after the new moon, which was the second day, that David's place was empty; and Saul said unto Jonathan his son: 'Wherefore cometh not the son of Jesse to the meal, neither yesterday, nor to-day?'
- And Jonathan answered Saul: 'David earnestly asked leave of me to go to Beth-lehem;
- and he said: Let me go, I pray thee; for our family hath a sacrifice in the city; and my brother, he hath commanded me; and now, if I have found favour in thine eyes, let me get away, I pray thee, and see my brethren. Therefore he is not come unto the king's table.
- Then Saul's anger was kindled against Jonathan, and he said unto him: 'Thou son of perverse rebellion, do not I know that thou hast chosen the son of Jesse to thine own shame, and unto the shame of thy mother's nakedness?
- For as long as the son of Jesse liveth upon the earth, thou shalt not be established, nor thy kingdom. Wherefore now send and fetch him unto me, for he deserveth to die.'
- And Jonathan answered Saul his father, and said unto him: 'Wherefore should he be put to death? what hath he done?'
- And Saul cast his spear at him to smite him; whereby Jonathan knew that it was determined of his father to put David to death.
- So Jonathan arose from the table in fierce anger, and did eat no food the second day of the month, for he was grieved for David, and because his father had put him to shame.
- And it came to pass in the morning, that Jonathan went out into the field at the time appointed with David, and a little lad with him.

- ְּלֵאׁ־ִרְבֶּר שְׁאָּוּל מְאָוּמָה בַּוִּוֹם תַהָּוּא כָּי אַמַר מִקְרֵה הוּא בִּלְתִּי שָׁתַּוֹר הוּא כִּי־לָא שְׁהְוֹר: (ס)
- رْبَدَ מִמְּחֲבֵרִת הַוּהָשֵׁע הַשִּׁנָּר נִיִּפְּקָד מָקִּוֹם מַדְּוּעַ לֹא־בֵָא בָּן־יִשֶׁי נַּם־הָּמָוֹל נַּם־הַיָּוֹם אֶל־הַלְּהֶם:
- מְמְפֶּּגְרִ מְּבְבֵּנִים לְמִם: מִמְפָּגִרִ הַּאָרִ הָּאָרִ הָּאָרִ הָּאָרִ הָּאָרִ בִּנִים
- ַנְּאִמֶּר שַׁלְחָנִי נְאִ בָּי זָּבִּחַ מִשְׁפְּחָׁה אָם־מְצָאִתִּי חֵוֹ בְּעֵינֶּיף אָמֶּלְטָּה נָא וָאָרְאָָה אָם־אָחָי עַל־בֵּוְ לֹא־בְּא אֶל־שָׁלְחַוּ חַמֶּלֶף: (ס)
- ניִחִראַף שָׁאִּילִ בִּיחַוֹנִמָּן ניַאִמֶּר לֹוֹ בֵּּן־נְעָנֵת הַפַּרְדִּית הַלַּוֹא יָדַעְהִי בִּי־בֹחֵר אַמֶּהֹ לְבֶּן־יִשְׁי לְבְּשְׁהֵּףְ יִלְבָשֶׁת עֶּרְנָת
- בֵּי כְלְ־תַּיָּמִים אֲשֶׁר בָּן־יִשִּׁיֹ תַיִּ עַלְ־תְאֲדַמְּׁה לְא תִּכִּוֹן אַתֲּה וּמַלְכוּתֵּף תְּיִא: (ס)
- ַנַּעַּן יְהַוֹּנִמְּן אָת־שָּאִּיל אָבָיו וַיַּאִמֶּר אֵלֶיו לְמָּה יוּטָת מֶה עְּשֶׁה:
- אָּטַ-גִּינְה: (ס) גְהַנְּקְׁל פִּגַבְלָּט תַּגִּא מִמָּם אָבְּגִּוּ לְטִׁמָנִע נְּמֶּכְ מָּאַנִּכְ אָטַ-תַּחַנֵּנִע מָּלָגִוּ לְתַפְעַוּ נִּנְּגַתְּ
- וּמְצֵּבְ אֶּבְ.בְּנְג בֵּּג נִוּכְלְמִּג אָּבֶּת: (ס) וֹלְאָ_אָבְּלְ בְּּנִים_נַנְוֹנְתָּ תַּמִּנִּ, לְּטִם בָּּג נּנִּקִם יֵׁנִינִּלָנוֹ מִמָּם נַמִּּלְטֵוֹ בִּּטִם בָּּג
- בְּנְהַ נְנָמַר קַמְּן מִמְּי: הְנְהַ בְּבְּקֵר נִיצָא יְהִוּנְהָן הַשְּׁבָה לְמִוּעֵר

- And he said unto his lad: 'Run, find now the arrows which I shoot.' And as the lad ran, he shot an arrow beyond him.
- And when the lad was come to the place of the arrow which Jonathan had shot, Jonathan cried after the lad, and said: 'Is not the arrow beyond thee?'
- And Jonathan cried after the lad: 'Make speed, hasten, stay not.' And Jonathan's lad gathered up the arrows, and came to his master.
- But the lad knew not any thing; only Jonathan and David knew the matter.
- And Jonathan gave his weapons unto his lad, and said unto him: 'Go, carry them to the city.'
- And as soon as the lad was gone, David arose out of a place toward the South, and fell on his face to the ground, and bowed down three times; and they kissed one another, and wept one with another, until David exceeded.
- And Jonathan said to David: 'Go in peace, forasmuch as we have sworn both of us in the name of the Lord, saying: The Lord shall be between me and thee, and Between my seed and thy seed, for ever.'

GLWG ICIT

- ر رُאמֶר לְנִשְּׁרֹוֹ דָּיִץ מִצְּא נָאֹ אָת־תַחִצִּׁים אַשֶׁר אָנֹכֶי מוֹהֶת חַנַּעַר דְּיִץ וְחוּא־יָרֶת החצי להערבוֹ.
- הַחָצִי לְחַעֲּבְרִוּ: נִיּבְאׁ חַנַּעַרֹ עַּד־מְקָוֹם חַהַּצִי אֲשֶׁר יָרֶה יְהוֹנְתָּן נִיּקְרָׁא יְהוֹנְתָּן אַחֲרֵי חַנַּעַרֹ נִיּאֹמֶר הַלְוֹא חַחַצִּי מִמֶּךְ נְהֵלְאָה:
- ייקָרֶא יְהְוֹנְמָן אֲחֲרֵי הַנַּעַר מְחֵרֶה הָוּשָׁה אַל־מַעַּמָר וַיְלִקְּט נַעַר יְהְוֹנְמָן אָת־(כ׳ החצי)[ק׳ תַחִּצִּים] נַּבָּא אֶל־אֲדֹנֶיו:
- גַרְיִלְהַיּ אָטַרַתַּדְּבֶרְרֵי (ס)נְרַנְּמָר לֹאַ־יְנַבַע מְאַיִּמְה אַרְ יְהְוֹּנְמְלְ וְדָּלְּרַ
- ۰٠ ניפון יְהְוֹנְמָן אָת־בֵּלִיוּ אָל־תַנַעַר אַשֶׁר־לָוֹ ניַאמֶר לֹוֹ לֵהְ הָבֶּיא הָעִיר:
- הַנַּעַר בָּא゚ וְדִוֹּר קָם מֵאַצָּל חַנָּגָב וַיּפֹּל לְאַפָּיו אַרְצָּה וַיִּשְׁתַּחוּ שָׁלָּשׁ פִּעָּמִים וַיִּשְׁקַוּו אַישׁ אָת־רֵעַּהוּ וַיִּבְכּוּ אַישׁ אָת־רֵעַהוּ עַד־דָּוָד חַגְּדְּיל:
- יַּאִמֶּר יְהוֹנְהָוּ לְזָרָד בֵּןךּ לִשְׁלִוֹם אֵשֶׁרֹ יִּהְנְּשְׁבָּׁעָנִי שְׁנֵינִי אֲנַּחָנִי בְּשֵׁׁם יְהוָהֹ לֵאִמֹּר יְהוְה יִהְנָהוּ בִּינִי יִבּינֶּף יִבֵּין זַּרְעָּי יִבֵּין זַרְעָּךְּ עַּד־עּיֹלֶם: (פ)

The Maftir for Shabbat Zakhor is Deuteronomy 25:17 – 19.

- how he met thee by the way, and smote the hindmost of thee, all that were enfeebled in thy rear, when thou wast faint and weary, and he feared not God.

Therefore it shall be, when the Lord thy God hath given thee rest from all thine enemies round about, in the land which the Lord thy God giveth thee for an inheritance to possess it, that thou shalt blot out the remembrance of Amalek from under heaven; thou shalt not forget.

ִ יִחִילְה בְּהָנֵיה יְהֹנָה אֱלֹהֵיף וֹלְךְּ מִבְּלֹ־אִּיִבֶּיף מִּפְּבִׁיב בָּאָבֶץ אֲשֶׁר יִהֹנָה־אֱלֹהֶיף נֹמֵן לָךְ נַהַלְה לְרִשְׁמְּה הִמְּהָה אָתִּדְבֶר שֲמָלֵל מִתַּחַת הַשְּׁמָיָם לְא תִּשְׁבֶּח: (ב)

REURLI ERURI ICIR

The Haftarah for Shabbat Zakhor is I Samuel 15:2 - 34.

Thus saith the LORD of hosts: I remember that which Amalek did to Israel, how he set himself against him in the way, when he came up out of Egypt.

Now go and smite Amalek, and utterly destroy all that they have, and spare them not; but slay both man and woman, infant and suckling, ox and sheep, camel and ass.'.

And Saul summoned the people, and numbered them in Telaim, two hundred thousand footmen, and ten thousand men of Judah.

And Saul came to the city of Amalek, and lay in wait in the valley.

And Saul said unto the Kenites: 'Go, depart, get you down from among the Amalekites, lest I destroy you with them; for ye showed kindness to all the children of Israel, when they came up out of Egypt.' So the Kenites departed from among the Amalekites.

And Saul smore the Amalekites, from Havilah as thou goest to Shur, that is in front of Egypt.

And he took Agag the king of the Amalekites alive, and utterly destroyed all the people with the edge of the sword.

בּגְּבֶּ בַּהְּבְעִי מִפּּגִּבִים: אַּמִּבְ הַּמְּעִ הַּמִּלְטִ לְּוּמִּּבִּאָנִ אַּמִּבְ הַּמָּם לְוָ בּיִאֹ אַמִּבְ הַּמָּׁעִ הַּמִּבְלֵט לְוּמִּבְאָנִט פַּלֵּבְטִּוּ אָנִי

עַּמִּר לֵך וְהִבִּילָה אָת־עַּמִלֵּק וְהָחֲרַמִּמָם אָת־בְּל־אַשֶּׁר־לֹוֹ וְלָאׁ תַחָּמָל עָלֶי וְהַמַתְּה מֵאַישׁ עַד־אִשְּׁה מֵעַלִל וְעַד־יוֹנֶּק מִשְּׁוֹר וְעַד־שֶׁה מִנְּמָל וְעַד־חֲמְוֹר: (ס)

אָּטַ־אָישׁ יְהוּדֶה: מְאַנִים אֶלֶּךְ רַוְּלִי וַעֲּשֶׂרֵת אַלְפָּים נִישְׁמַּעִ שְׁאִילַ אָטַרְהָלָּה וַיִּפְּקְרָה בַּשְּלְאָים

נֹלְאֵ מֵּאַנְ מַרַ מַנְ מַׁלֵּטְ נַנְיֵבְ בַּנְּטַבְיּ

رزאטר שָצִּיל אֵל־הַקּיִנִּי לְכִּרֹ סָׁרִי רְצִיּ • מִתִּיהְ שַׁמְלֵלִי פָּן־אָסִפָּףִ עִּמֹּי וְאַמְּה בְּעַלוֹה הַטָּר עִם־כְּלִ־בָּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעַלוֹהַם מִמִּצְרָיִם נִיָּסַר קִינֵי מִתְּוֹה עַמְלַק:

אַמְּׁב מּלְבּׁלֵּג מֹאֵבְנִם: בּ נֵגְבְ מֵּאִנִּגְ אָטַבְמֹמֹנִיְלֵטִ מִּטִּוֹנִלְטִ בַּנָאָבַ מְּנָב

نَّمْتِ خَرِينَمُّا يُتَاثِرُهُ خُوْدِيَاثِد: * تَنْتُوْمُ مُنِيمُّرُ مُكِلِيمُونِ يَنْ

But Saul and the people spared Agag, and the best of the steep, and of the oxen, even the young of the second birth, and the lambs, and all that was good, and would not utterly destroy them; but every thing that was of no account and feeble, that they destroyed utterly.

saying:

It repenteth Me that I have set up Saul to be king; for he is turned back from following Me, and hath not performed My commandments.' And it grieved Samuel; and he cried unto the Lord all night.

And Samuel rose early to meet Saul in the morning; and it was told Samuel, saying: 'Saul came to Carmel, and, behold, he is setting him up a monument, and is gone about, and passed on, and gone down to Gilgal.'

And Samuel came to Saul; and Saul said unto him: 'Blessed be thou of the LORD; I have performed the commandment of the LORD.'

And Samuel said: 'What meaneth then this bleating of the oxen which I hear?'

And Saul said: 'They have brought them from the Amalekites; for the people spared the best of the sheep and of the oxen, to sacrifice unto the LORD thy God; and the rest we have utterly destroyed.'

Then Samuel said unto Saul: 'Stay, and I will tell thee what the Lord hath said to me this night.' And he said unto him: 'Say on.'

And Samuel said: 'Though thou be little in thine own sight, art thou not head of the tribes of Israel? And the Lord anointed thee king over Israel;

and the Lord sent thee on a journey, and said: Go and utterly destroy the sinners the Amalekites, and fight against them until they be consumed.

ניַחִמֹל שָׁאִּיל וְחָשָׁם עַל־אָגָּג וִעַל־מֵישָּׁב הַצּאֹן וְחַבָּקָּר וְחַמִּשְׁנִים וְעַל־הַבָּרִים וְעַל־בַּל־הַמּוֹב וְלָא אָבִּי תַחֲרִימִָם הָחֵרִימוּ: (פּ)

oı <u>וְיְהִי ְדְבַר־יְהְוְה אֶל־שְׁמוּאֵל לֵאמִר:</u>

ָּנִחַטְּּמִּי בְּיֹרִהְטְּלֵבְּמִּי אָת־שְׁאִּנִל' לְמֶּלֵךְ בִּי־שְׁבֹּ מֵאַחֲבַׁי וְאָת־דְּבָרֵי לֵאׁ הַקִּים וַיִּתַר לְשְׁמוּאֵל וַיִּזְעָּק אָל־יְתְּוֶּה בְּלִרהַנְּיִנְ בייים יייננטל לבנות ייינים בבב

נישְׁבֶּם שִׁמוּאָל לְקְרָאִת שֵׁאָּוּל הַבָּקָר וְהַנָּה לִשְׁמוּאָל לֵאמֹר בָּא־שָּאָוּל הַבַּרְמָלָר הַנְּקְבָּי

ַ יַּבְאַ שְׁמִּיּאֵל אֶל־שְׁאָיּל יַיַּאַמֶּר לַוֹּ שְׁאִיּל בְּרִיּךְ אַמְּהֹ לִיהֹוְה הַקּיִּמִּהִי אָת־דְּבָר יְהְוְה:

ְּנְאַמֶּר שְׁמִנּאֶלְ ימֶּר אִנְכִּר שִּמֶּתִּ: בּיִאַמֶּר שִּׁמִנּאֶלְ ימֶּר קִּילִ, שִּׁמֶתִּ:

رِدْאמֶר שָׁאֹרֹל מֵעֲמָלֵקֵי הֵבִּיאִּים אֲשֶׁר קְמָל הָשָׁם עַל־מֵישָׁב הַצּאֹן וְהַבָּּלֶּר לְמָעַן קְבָה לִיהְוָה אֵלהִיף וְאָת־הַיּוֹתֶר הָהֶרְמָנִי: (פ)

נּיִאִמֶר אֲשֶׁר צִּבֶּר יְתִוְּטִ אֲבָר הֲבָּרִי (כּ) לִּוְּ אֵתְ אֲשֶׁר צִּבֶּר יְתִוְּטִ אֵלִי הַלְּיֵלָם (כּי ניאמרו)[ק׳ נִיּאמֶר] לִוְ צַּבֶּר: (ס)

نْدَيْتِ ذِٰמُكُكُ مَدِ ـ نَصْلَهُم عُمَـ كُمْ لَا مَنْ لَهُ خَمْرَبُكُ لَهُم هَخُمْ نَصْلَهُم غُفُك رَنْطُهُكَكَ تَنْهُمُكَ مُمْمَانِهُم عَنْدِيْ

رَّدُّ الْأِيْرَةِ فِيْرَاءِ فِيْرَاءِ رَفِّهُمْ كُلِّهِ اِيْرِيْرَيْرَةِ مِنْ مِنْ الْمِيْرِةِ مِنْ الْمِيْرَةِ الْمِيْرِيْرِيْرَةُ مِنْ مِنْ الْمِيْرِةِ مِنْ الْمُنْ

17

- Wherefore then didst thou not hearken to the voice of the Lord, but didst fly upon the spoil, and didst that which was evil in the sight of the Lord?
- And Saul said unto Samuel: 'Yea, I have hearkened to the voice of the Lord, and have gone the way which the Lord sent me, and have brought Agag the king of Amalek, and have utterly destroyed the Amalekites.
- But the people took of the spoil, sheep and oxen, the chief of the devoted things, to sacrifice unto the LORD thy God in Gilgal.
- And Samuel said: 'Hath the LORD as great delight in burnt-offerings and sacrifices, As in hearkening to the voice of the LORD? Behold, to obey is better than sacrifice, And to hearken than the fat of rams.
- For rebellion is as the sin of witchcraft, And stubbornness is as idolatry and teraphim. Because thou hast rejected the word of the Lord, He hath also rejected thee from being king.
- And Saul said unto Samuel: 'I have sinned; for I have transgressed the commandment of the LORD, and thy words; because I feared the people, and hearkened to their voice.
- Now therefore, I pray thee, pardon my sin, and return with me, that I may worship the Lord.'
- And Samuel said unto Saul: 'I will not return with thee; for thou hast rejected the word of the Lord, and the Lord hath rejected thee from being king over Israel.'
- And as Samuel turned about to go away, he laid hold upon the skirt of his robe, and it rent.
- And Samuel said unto him: 'The LORD hath rent the kingdom of Israel from thee this day, and hath given it to a neighbour of thine, that is better than thou.
- And also the Glory of Israel will not lie nor repent; for He is not a man, that He should repent.'
- Then he said: 'I have sinned; yet honour me now, I pray thee, before the elders of my people, and before Israel, and return with me, that I may worship the Lord thy God.'

- ْ جَوَادَ יِהَزَٰہ بِهٰجَٰہ عِد صِمَاعَۃ جِهِا صِوَادِ יِהَئِٰہ بِهِٰجَٰہ عِنَہٰکِیْر شِرَاٰۃ שِٰמِלَٰہِ بِمِنَّا بِهِٰجَٰہ عِنہِ عِنہُ اِنْ اِللَّٰٰ اِللَّٰٰ اِللَّٰٰ بِهِنَا لِهُمَا لِهُمُالِاً اِللَّٰ اِللَّٰٰ اِللَّٰ اِللَّٰ اِللَّٰ اِللَّٰ اِللَّٰٰ اللَّٰٰ اِللَّٰٰ بِهُنَا لِهُمَا لِهُمُالِاً اِللَّٰ اللَّٰ ِينَاءَ اللَّٰ اللَّالِيْلِيْنَاءُ اللَّٰ اللَّلِمِ اللَّٰ اللَّ
- וּיִּקְּח חִעֲּם מֵחַשְּׁלֶל צָאׁן וּבָּקָר הֵאִשִּׁית הַחַהָהֵם לִּיְבָּחַ לִּיחֹנָת אֱלֹהֵיף בַּנּּלְנֵּל: (ס) וַנְאַמֶּר שְׁמִּיּאֵל הַחֻפֶּּץ לֵיחֹנָת בְּעַלְוֹת
- בָּי חַשַּאַת־קָטָם מֶּרִי וְאָגָן וּחְרֶפִים תַפְּצָר יַעַן מְאַסְתַּ אֶת־דְּבָר יְחִנְּח וַיִּמְאָסְךַּ מְמֶּלֶדְּ: (ס)
- ְנֵבְאִטֹּוְ אֵטַ בַּׁלְּם וֹאִהְּמִּת בַּׁלִּלְם: בּּיַ מְּבְּבְׁנִיוּ אָטַ בּּּי יִנְיִנְיִ וֹאָטַ בַּבְּנִינְ בַּּי נְּאָמִנִ הָּאִנִּן שִׁמָּאִנִי
- נְאָהְטַבְוֹנִי לְּירְנְה. בּ נְשְּׁהְים שָׁא גָא אָת־חַשָּׁאָתִי וְשָׁיִּב עִּמָּי:
- מְבְיִנְים מֶלְבְּ מַּלְ_יִשְּׁבְּלְאִ אָּמִּיּבְ מָאִ בְּי מָאַסְׁמַּׁבְ אָם בְּבָר יְחִנְּׁם וַיִּמְאַסְבַּ יְחַנְֶּם נְיִּאִמֶּר שְׁמִיאֵלְ אָלְ_שְּׁאָיִּלְ לָאִ אָּמִּיּב מִמָּוֹּ
- װַפָּׁב הָּמוּאָל לְבָּׁבָּה וּיִּחַזֵּל בִּבָּוֹּגַ מָׁ
- ינְסָבְּׁה אֵלְיוֹ שִׁמּוּאֵל מִעָּלִיף תַּיִּוֹם אֵת־מַמִּלְלַיִּת יִשִּׁרָאֵל מִעָּלִיף תַּיִּוֹם ניַאַמֶּר אֵלְיוֹ הַשָּׁוֹב מִמֶּוְךָ: (ס)
- לא אָבֶם הָנּא לְהַנְּמֵם: נְנִם נַצָּה יִשְּׁרָאֵל לָא יָמַשֵּׁר וָלָא יִנְּתַם בַּי
- ְּנְיֵאְמֵּר חַטְּאִתִּי עַּמְּה כַּבְּּדֵנִי נָאִ נָגָר יִקְּנִי־עַּמִּי וְנָגָּר יִשְׁרָאֵל וְשָׁוּב עִמָּי יַבְּאָמֶר חַטְּאִתִּי עַּמְּרָ

- So Samuel returned after Saul; and Saul worshipped the LORD.
- Then said Samuel: 'Bring ye hither to me Agag the king of the Amalekites.' And Agag came unto him in chains. And Agag said: 'Surely the bitterness of death is at hand.'
- And Samuel said: As thy sword harh made women childless, So shall thy mother be childless among women. And Samuel hewed Agag in pieces before the Lord in Gilgal.
- Then Samuel went to Ramah; and Saul went up to his house to Gibeath-shaul.

- לְּיחְנְׁה: (ס) נְיֵשְׁב שְׁמִוּאֵל אַחֲבֵי שָּאָוּל נִיִּשְׁתַּחוּ שָּאָוּל
- אָבֶּן סָׁר מַּר־הַמֶּנֶת: (ס) עַּמְלֵּק נַיֵּלֶּךְ אֵלְיוּ אָנָג מַעָּרְצָּת וַיֵּאָמֶר אָנְג אָבֶן סָּר מַר־הַמְּנֶת: (ס)
- אָת־אָגָג לְפָׁנֵּי יְהְוָּה בַּנִּלְנֶּלְ: (ס) בּוֹ־הִשְּׁבַל מִנְּשִׁים אִמָּוֹד וַיִּשִׁפָּר שִׁמוּאָל تَـיִשְׁפָּר שְׁמוּאָל בַּאָשֶׁר שִׁכְּלֵּה נִשְׁ
- אָל־בַּיקוֹ גִּבְעָּת שְׁאִּיל: נַנְלֶּךְ שְׁמוּאָל הָרָמָתָה וְשָׁאָּיל עָלֶה

erwn ern

The Maftir for Shabbat Parah is Numbers 19:1 – 22.

I:XIX

And the LORD spoke unto Moses and unto Aaron, saying:

- This is the statute of the law which the LORD hath commanded, saying: Speak unto the children of Israel, that they bring thee a red heifer, faultless, wherein is no blemish, and upon which never came yoke.
- And ye shall give her unto Eleazar the priest, and she shall be brought forth without the camp, and she shall be slain before his face.
- And Eleazar the priest shall take of her blood with his finger, and sprinkle of her blood toward the front of the tent of meeting seven times.
- And the heifer shall be burnt in his sight; her skin, and her flosh, and her blood, with her dung, shall be burnt.
- And the priest shall take cedar-wood, and hyssop, and heifer.
- Then the priest shall wash his clothes, and he shall bathe his flesh in water, and afterward he may come into the camp, and the priest shall be unclean until the even.

זאת הַפַּת הַמּוֹרָה אֲשֶׁר־צִּוָּה יְהִוָּה לֵאמָר הַבֵּרוּ אֶל־בְּנֵי יִשִּׁרְאֵל וְיִקְתִּוּ אֵלֶּיוִדְּ פְּרָה אַדְפְּׁה הְמִימָּה אֲשֶׁר אֵיוְ־בָּה מוּם אֲשֶׁר לֹא־עְּלֶה עְלֵיהְ עְלֹ:

تزيور زيزد څرحيڤر نڅح عَيَدًا جَعَيْد:

- וּנְתַמָּם אֹבָה אָל־אָלִשְּׁיָרָ תַפֹּתֵּוְ וְהוֹצֶיא אִתְּהֹ אָל־מִתַוּיץ לַמַּתַנְּה וִשְׁתַט אֹתָה לְפָּנֵיו:
- ְ וְלַלֵּח אֶלִמְזָרָ הַכְּתֵּן מִבְּמָה בְּאָגִּבָּעִּי וְהִנְּּה אֶלְ-נַכַּח פְּנֵיְ אְׁחֵלְ-מִוּמֵּר מִנְּמָה שֶׁבַּע בְּיִלְם:
- ן אָת־בְּשְׂרָה אָת־תַּפְּרָה לְעֵינָיו אָת־עֹרֶה 1911 - ישְׂרָף צָּת־דְּמְה עַל־פִּרְשָׁה יִשְׂרָף
- ، וְלִקַח תַּבֹהֵן עֵץ אָרֶז וָאֵזִּר וּשְׁנֵי תּוֹלְעָתּ וְהִשְּׁלִّיף אָל קּוֹף שְׁרֵפָת תַפְּרֶה:
- וְכִבֶּס בְּגָּדִׁיו הַכֹּהַן וְרָחַץ בְּשִּׁרוֹ בַּמַּיִם וְאַחַר יָבָאׁ אָל־הַמַּהַנָּה וְשְׁמֵא הַכֹּהֵן עַד־הַעֶּרֵב:

- And he that burneth her shall wash his clothes in water, and bathe his flesh in water, and shall be unclean until the even.
- And a man that is clean shall gather up the ashes of the heifer, and lay them up without the camp in a clean place, and it shall be kept for the congregation of the children of Israel for a water of sprinkling, it is a purification from sin.
- And he that gathereth the ashes of the heifer shall wash his clothes, and be unclean until the even; and it shall be unto the children of Israel, and unto the stranger that sojourneth among them, for a statute for ever.
- He that toucheth the dead, even any man's dead body, shall be unclean seven days;
- the same shall purify himself therewith on the third day and on the seventh day, and he shall be clean; but if he purify not himself the third day and the seventh day, he shall not be clean.
- Whosoever roucheth the dead, even the body of any man that is dead, and purifieth not himself—he hath defiled the tabernacle of the Lord—that soul shall be cut off from Israel; because the water of sprinkling was not dashed against him, he shall be unclean; his uncleanness is yet upon him.
- This is the law: when a man dieth in a tent, every one that cometh into the tent, and every thing that is in the tent, shall be unclean seven days.
- And every open vessel, which hath no covering close-bound upon it, is unclean.
- And whosoever in the open field toucheth one that is slain with a sword, or one that dieth of himself, or a bone of a man, or a grave, shall be unclean seven days.
- And for the unclean they shall take of the ashes of the burning of the purification from sin, and running water shall be put thereto in a vessel.

- ְּהַשְּׁרֵוֹ בַּמְּוֹם וְטְמֵא צִּר־הָצֶּרֵי בַּמָּוֹם וְרָחַץ
- ْ מִחִּיץ לִמַּחַנָּה בְּמָקִּים שָהֻוֹּר זָּהִיְהָה לְעֲבַה בְּנִי־ִשִּׁרָצֵּל לְמִשְׁמֶנֶה לְמֵי נָדֶה חַמְּאת הָוֹא:
- ، أَجَهُّه بَهُمُ هُمَّهُ هُمَّ هُوَّا يَوْدِهُ هُمَّ جَنِيْ اَهُرَةً خَرِيْ اَهُرَةً خَرِيْ اَهُرَةً خَرَادًا اِنْ فَهُمْ عِدَّ بَهِرِيْ حَالَانِ اِنْ إِنَّهُ مَا جَنِيْ اِنْهُا خَرِيْ اِنْهُا فَهُمُّ اِكْيْرَ بَيْرًا جَمَانِهُ مَا يُهُوْلًا مِنْجُلُهِا
- ְנְמִנְם: י בִּנְיָנְהַ בַּׁמִנִי לְכַּלְ בְיָנֹפָּהָ אָּבִוֹם וֹסִמִא הָבֹּהָנִי
- הוא והחמא־בו ביום השלישי ביום השביטי וטהר ואם־לא יהחשא ביום השלישי וביום השביטי לא ימהר:
- בְּלְ־חַנִּגַעַ בְּמָח בְּנָבָשׁ הָאָדִׁם אֲשָׁרִיִלִּהִּתּ נְלְאׁ יִהְחַשָּׁא אָתִּ־מִשְׁכֵּן יְהֹנָתׁ שִּמֹּא נְבְּרְתָּה תַנָּפִשׁ תַהָּוֹא מִיִּשְׂרָאֵל כִּי מֵי שְׁמָאָתִּוֹ בְוֹּ:
- יִשְׁמֵא שְּׁבְעָּת יְמֵים: בְּלְ-חַבָּא אֶלְ-חָאָחָלִ וְבְלִ-אֵשֶׁר בְּאָחָלְ יִמְּמָא שְּׁבְעָּת יְמִים:
- מְּלְגְׁנְ מְּמֵא בִּוּא: בּי וְכִלְ כְּלֵּוְ פִּׁלְוּם אָמֶבִר אָנִן־צָּמָיִר פָּמָיִלִּ
- י ְלְכֵל אֲשֶׁרִינְּע עַלְ־פְּנֵר תַשְּׂנִרוּ בְּשְׁבָר יִמְּטָא שִׁבְעָּת אָּוֹ־בְעָצֶט אָדָם צָּוֹ בְּמָר יִמְיָּ בְּחַלַלְ־חָרֶב צַּוֹּ בְמָת אִּוֹ־בְעָצֶט אָדָם צַּוֹּ בְקְבֶּר יִמְטָּא שִׁבְעָּת עַלִּים:
- גְלֶינ מִנֹם חַנִּנִם אֶּלְ־בֶּלְי:
   גַלְּלֵּחוּ לְמִּמְא מִנְּבָּר שְׁבַבָּּר הַחַמָּאָט וֹנְתַן

- And a clean person shall take hyssop, and dip it in the water, and sprinkle it upon the tent, and upon all the vessels, and upon the persons that were there, and upon him that touched the bone, or the slain, or the dead, or the grave.
- And the clean person shall sprinkle upon the unclean on the third day, and on the seventh day; and on the seventh day he shall purify him; and he shall wash his clothes, and bathe himself in water, and shall be clean at even
- But the man that shall be unclean, and shall not purify himself, that soul shall be cut off from the midst of the assembly, because he hath defiled the sanctuary of the LORD; the water of sprinkling hath not been dashed against him: he is unclean.
- And it shall be a perpetual statute unto them; and he that sprinkleth the water of sprinkling shall wash his clothes; and he that toucheth the water of sprinkling shall be unclean until even.
- And whatsoever the unclean person toucheth shall be unclean; and the soul that toucheth him shall be unclean until even.

- וְלְאָח אֵּוֹּוֹב וְשְׁבָל בַּמֵּיִם אֵישׁ שָּהוֹרֹ וְהִזְּה עַל־הָאָהֶל וְעַל־פָּלִּים וְעַלְ־הַנְּפְשִׁוֹת אֲשֶׁר הֵייִּשָׁם וְעַל־הַנֹּגַע בַּעָּצֶם צְּוֹ בֵחְלְיל אָוֹ בַמֵּה אָוֹ בַקְּבֶר:
- و، וְהִזְּה הַשְּׁהִרִּעֵי וְהִשְּׁאֵי בַּיִּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיִּוֹם הַשְּׁבִיעֵי וְהִשְּאֵי בַּיִּוֹם הַשְּׁבִיעִּי וְכְבָּּסְ בְּגְּדֶיוֹ וְרְחַץ בַּמָּיִם וְשְׁהֵר בְּעֶּרֶב:
- וּאָישׁ אַשָּׁר־יִמְטִאׁ וְרָאׁ יִתְחַשְּׁא וָנִבְּרְתָּה הַנְּפָשׁ הַהָּוֹא מִתִּיֹךְ הַקְּהָל בִּי אָת־מִקְדַּשׁ יְהְנְּאׁ: הְנְאֵּ:
- וְהִיְתָה לְהֶם לְהֻקֵּת עּוֹלְֻם וּעַיַּה מֵי־הַנִּדְהׁ יְכְבֵּס בְּנְדְיוֹ וְהַנֹּגֵעַ בְּמֵי הַנִּדְּה יִשְׁמֶא עַד־הְעֶּרֶב:
- בּבּ וְלָבְ אַמֶּבְוַנִּמִבְלִּוְ נַסְּמֵלֵא נְּטְלֵּא וְּחַנָּפָּמִ בּבּ וְלָבְ אַמֶּבְוֹנִמַבְלִּוְ נַסְּמֵלֵא נְּטְלֵּא וְּחַנָּפָּמִ

REALR GLAR GLR

The Haftarah for Shabbat Parah is Ezekiel 36:16 - 38.

Saying:

Saying:

Saying:

Saying:

Saying:

- "Son of man, when the house of Israel dwelt in their own land, they defiled it by their way and by their doings; their way before Me was as the uncleanness of a woman in her impurity.
- Wherefore I poured out My fury upon them for the blood which they had shed upon the land, and because they had defiled it with their idols;
- and I scattered them among the nations, and they were dispersed through the countries; according to their way and according to their doings I judged them.
- And when they came unto the nations, whither they came, they profaned My holy name; in that men said of them: These are the people of the LORD, and are gone forth out of His land.

- בּן־אָּדִׁם בֵּית יִשִּׁרָאֵל יִשְׁבָּים עַּל־אַדְּמָּלָם וִיְשַׁמְּאַנּ אֹוֹלְהּ בְּדַרְבֶּם וּבַעֲלִילוֹתָם בְּשְׁמְאַתֹּ הַנְּדְּה הְיָתָה דַרְבָּם לְפָּנֵי:
- מְּמְאִנְהַ: אֵמֶּבְ_מִּפְׁלֵּנִ מַּלְ_הַאִּבֶּוֹ הְמָּמִבְ_מִּפְׁלֵּנִ מַלְ_הַאִּבְוֹחָם מַלִּבְיִהָם
- ֵּ וַיִּבֹוֹא אֵל־תַגּוֹיִם אֲשֶׁר־בָּאִי שְׁם וַיְתַלְלִּי אָת־שֵׁם קְדִּשִׁי בָּאֵמָר לְחָם עַם־יְּהְוָָה אֵלֶה ימֵאַרְצִיּ יָצְאִיּ:

- But I had pity for My holy name, which the house of Israel had profaned among the nations, whither they came.
- Therefore say unto the house of Israel: Thus saith the Lord God: I do not this for your sake, O house of Israel, but for My holy name, which ye have profaned among the nations, whither ye came.
- And I will sanctify My great name, which hath been profaned among the nations, which ye have profaned in the midst of them; and the nations shall know that I am the Lord, when I shall be sanctified in you before their eyes.
- For I will take you from among the nations, and gather you out of all the countries, and will bring you into your own land.
- And I will sprinkle clean water upon you, and ye shall be clean; from all your uncleannesses, and from all your idols, will I cleanse you.
- A new heart also will I give you, and a new spirit will I put within you; and I will take away the stony heart out of your flesh, and I will give you a heart of flesh.
- And I will put My spirit within you, and cause you to walk in My statutes, and ye shall keep Mine ordinances, and do them.
- And ye shall dwell in the land that I gave to your fathers; and ye shall be My people, and I will be your God.
- And I will save you from all your uncleannesses; and I will call for the corn, and will increase it, and lay no famine upon you.
- And I will multiply the fruit of the tree, and the increase of the field, that ye may receive no more the reproach of famine among the nations.

- ְיִמְּבְאָּלְ בַּנּוּנִם אֲמֶבְבַּאִּנְ אֲמֶב חַלְּלְּחִנְ בַּנִית נְאָחְלִּלְ מַּלְ־שֵׁם קְּדְשִׁי אֲמֶב חַלְלְחִנְ בַּיִת
- לבו אָמָר לְבֵית־יִשִּׁרָאֵל כָּה אָמַר אַדִּיָּר בֵּי אִם־לְשֵׁם קַּדְשִׁי אֲשֶׁר חִלַּלְמָּם בַּּוּיָם אַשֶּׁר־בָּאחָם שֲׁם:
- וְקַדַּשְׁתִּי אָת־שְׁמֵי חַנְּדִוֹל חַמְחֻלָּל' בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר חַלַלְמֶם בְּחִיבָם וְיָדְעֹּי חַגּוֹיִם בִּי־אֲנֵי יְחֹנְה נְאֶם אֲדֹנֵי יֶהוֹה בְּהַקּדִשִׁי בְבֶם לְעֵינֵיהֶם:
- אָבְ_אַבְמִטְבֶּם: אָטַבֶּם מִפְּבְ_חַאָּבֹאָנִע וְחַבָּאָנַג אָטַבָּם בְּלַלַחַטִּג אָטַבָּם מִּגְרַחַנִּגִּים וְלַבָּאָנַג
- אָטַבְם: מְפָּׁלְ מִׁמִאִנִינִיכֶּם נִמִּבְּלְיִנְיִכֶּם אָמִּדֵּר זְיִבְלֵּטִּׁי הַּלִיבָּם מִנִם מִּעִנְיִנִים נִמִּעַרָּמִים
- מבּמָּבְכֶּם וֹנִמַנֵּ. לְבֶּם לֶכִ בַּמֶּב: אָנֵּוּ בַּׁצִּבְבַבְׁם וַנִּסְבִנְיִּ. אָנַבַלֶּכִ נִאָּבָוֹ וֹנִנִּנִּי. לַכִּםְ לֵכִ טִּבְּמָ וֹנִיִּטִ נִיבִּ
- נֹהְמִּגְעֵׁם: אָמָּגַבְבְּנִעׁפּֿ, שַּבְּכִנּ נִמִּמָּפָּׁמָּ. שַּׁמָּגִר אָמַבַנִינוֹ, אָשַּׁוֹ בַּלֵבְבָּכִים וֹהָמָגִי, אָנַזּ בַּלֵבְ
- וִשְׁבְמֵּם בִּאְבֵּא אֲמֵּב נִּעַפִּי לַאֲּבְׁטִיכֶם וְהְיֵימֶם לִי לְמָּם וְאֵנֹלִי אֶהְנֵר לְכֵּם לֵאלְהִים:
- במב: אָּגְ-טַבְּנִּלְ וֹטַבְּבִּיטַ. אָטָוִ וֹגְאָ-אָטֵּו מִּגְיָכֶם וֹטְוָמַמִּטֵּ. אָטַבָּם מִבְּגַ מִּמִאִנִינִיכָם וֹטַבַאָטִ.
- ְּהִרְבֵּיִהִי אָתִּ־פְּרֵי הָעֵּץ וּהְנּיבָת הַשָּׂדֶה לְמִעּן אֲשֶׁר לֵא הִקְהִוּ עָּוֹד חֶרְפָּת רָעָב בַּגּּוֹיְם:

מפטיר לפרשת החודש

- Then shall ye remember your evil ways, and your doings that were not good; and ye shall loathe yourselves in your own sight for your iniquities and for your abominations.
- Not for your sake do I this, saith the Lord GoD, be it known unto you; be ashamed and confounded for your ways, O house of Israel.
- Thus saith the Lord GOD: In the day that I cleanse you from all your iniquities, I will cause the cities to be inhabited, and the waste places shall be builded.
- And the land that was desolate shall be tilled, whereas it was a desolation in the sight of all that passed by.
- And they shall say: This land that was desolate is become like the garden of Eden; and the waste and desolate and ruined cities are fortified and inhabited.
- Then the nations that are left round about you shall know that I the Lord have builded the ruined places, and planted that which was desolate; I the Lord have spoken it, and I will do it.
- Thus saith the Lord GOD: I will yet for this be inquired of by the house of Israel, to do it for them; I will increase them with men like a flock.
- As the flock for sacrifice, as the flock of Jerusalem in her appointed seasons, so shall the waste cities be filled with flocks of men; and they shall know that I am the LORD.'

GLWR LAIT

- הְּנְנְינִיכְּם וֹמֹּלְ טֵנְהַׁבְנִינִיכֶּם: אָמִּׁנַ לְאַ-סִּנְבִׁים וּלְלִּסְטָׁם ְ בֹּפֹּוֹנְכָם הַּלְ וּזְכַּבַשִׁם אָעַ-גַּבַבְּכֵם טִבְּאָנִם וּמִּמָּלְלָנְכֵם
- رِه לִמִעַנְבֶם אֵנִי־עֹשָׁה נָאָם אֲדֹנֵי וָהוֹה ינְדָע לְבֶם בַּוֹשׁוּ וְהִבְּלְמָוּ מִיּדְרָבִיבֶם בֵּית ישְׂרָאֵל: (ס)

- ,, וְאָמִרֹּוּ הָאָהֵץ הַלֵּזּוּ הַנְּשַׁמָּה הָיְהָה קּנּן־עֵדֵן וְהָעְּרִָים הָחֲרֵבָּוֹת וְהַנְשִׁמָּוֹת וְהַנְּהֵרְסִוֹת בְּצוּרְוֹת יָשֶׁבוּ:
- י וְיִדְעֵּי תַגּוֹיִם אֲשֶׁר וְשְׁאֲרוֹ סְבִיבְוֹתֵיכֶם בֵּיוּ אֲנֵי יְתֹנְת בְּנִיתִי תַנְּתֵלְסִוֹת נְשִׁעְּהִי תַּנְשִׁמְּת אֲנֵי יְתְנְת בְּבָּרְתִי תַנְּתֵלְסִוֹת נְשִׁעְהִי תַּנְשִׁמְּתִ
- ָּלָה אָמָר אֲדֹנֵי יֵהוֹה עֿוֹד זָאָת אָדְרֵשׁ קְבֶית־יִשְׂרָאֵל לַעֲשָׂוֹת לָהָם אַרְבֶּּה אֹתָם פַּצְאוֹ אָרֶם:
- גּ ְ בְּצָאִן קְּדְשִׁים בְּצָאִן יְרוּשֶׁלִם בְּנָוֹיִעְּנִיי נָבּ פֵן מְּהְיֶּינְהוֹ הָעְּרֵים הָחֲבֵבֹּוֹת מְלֵאִוֹת צָּאִן אָבְים וְיִּדְשִׁים בְּצָאוֹ יְרוּשֶׁלִם בְּנָוֹיִעָּיִה צָּאִן

The Maftir for Shabbat HaḤodesh is Exodus 12:1 – 20.

And the Lord spoke unto Moses and Aaron in the land of Egypt, saying:

- This month shall be unto you the beginning of months; it shall be the first month of the year to you.
- מאַנום לְאמִנ: ייווא וֹגְאִמָּר וִרוֹנִי אָלַ־מִמֵּנִי וֹאָלִ_אַנִיוּן בֹּאָנִין
- הַתַּבְשׁ הַנָּה לְבֶם רַאִּשׁ חֲדִשִּׁים רִאִּשִּׁוֹן הוּאַ לְבֶּם לְחְדְשֵׁי הַשְּׁנָה:

- Speak ye unto all the congregation of Israel, saying: In the tenth day of this month they shall take to them every man a lamb, according to their fathers' houses, a lamb for a household;
- and if the household be too little for a lamb, then shall he and his neighbour next unto his house take one according to the number of the souls; according to every man's eating ye shall make your count for the lamb.
- Your lamb shall be without blemish, a male of the first year; ye shall take it from the sheep, or from the goars;
- and ye shall keep it unto the fourteenth day of the same month; and the whole assembly of the congregation of Israel shall kill it at dusk.
- And they shall take of the blood, and put it on the two side-posts and on the lintel, upon the houses wherein they shall eat it.
- And they shall eat the flesh in that night, roast with fire, and unleavened bread; with bitter herbs they shall eat it.
- Eat not of it raw, nor sodden at all with water, but roast with fire; its head with its legs and with the inwards thereof.
- And ye shall let nothing of it remain until the morning; but that which remaineth of it until the morning ye shall burn with fire.
- And thus shall ye eat it: with your loins girded, your shoes on your feet, and your staff in your hand; and ye shall eat it in haste—it is the LORD's passover.
- For I will go through the land of Egypt in that night, and will smite all the first-born in the land of Egypt, both man and beast, and against all the gods of Egypt I will execute judgments: I am the LORD.
- And the blood shall be to you for a token upon the houses where ye are; and when I see the blood, I will pass over you, and there shall no plague be upon you to destroy you, when I smite the land of Egypt.

- דַּבְרוּ אֵל־כְּל־עַּדָת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בָּעְשָׁר לַתַּדֶשׁ תַּגָּת יְיִקְתַוּ לָהָם אָישׁ שֶׁר לְבֵית־אָבְת שֶׁר לַבְּיִת:
- וְאָם־וִמְעָּטִ חַפֵּיִתֹ מִהְוִית מִשֶּׁתֹ וְלְקָח הֹוּא וּשְׁבֵנִוּ חַקְּרָב אֶל־בֵּיחִוּ בְּמִכְסָת וָפְשָׁת אָישׁ לְפָּי אְבְלוֹ חָּכְסוּ עַל־חַשֶּׁה:
- , שֶׂה הְמֵּים זְבֶר בֶּן־שְׁנֶה יִהְיֵה לְכֶה מִן־הַפְּבְשִׂים וּמִן הְעָזִּים הְּמֵּחוּ:
- ، וְהִנְה לְכֶם לְמִשִּׁמְהֵת עַּר אַרְבָּעָה עִּשָּׁר יוִם לַהַבָּשׁ הַנָּה וְשִׁהַטֵּוּ אִּתִּוֹ כָּל קְהַל עֵּרְת־יִשְּׂרָאֵל בֵּין הִעַּרְבָּיִם:
- װְמְבְּוִנְי מִּלְ_מְּוְרָיִם יִאָּלְלְוְרִי: אַ יְאָבְּלִוּ אָתַרַהַבְּשָּׁר בַּלֵּוְלָרִי:
- מּגַ_בַּלֵּגַ בַּאָה שַּׁהְּנִבְּנֵּ: י נאַצַינונונו ממנו מּגַבַּלַנ נְנַנְּנָגַ ממנו
- ېڭچىت مەجرە «مەت دېمدىچە بېدىم دېپردى چىدېدىچە «دېچى» چىبىچە دېپردېچە «مەن چىچەنىل چەت بەد» دىدىيە، سىمىد دەدەت-مىگىگىدى دىدىغە خەت
- וְעְבְרָתֵּי בְאֵבֶץ־מִצְבֵּיִם בַּצַּיֵלָה תַזָּה וְהִבִּיתֵּי כְלְ־בְּכוֹר בְּאֵבֶץ מִצְרַיִם מֵאָדֶם שְׁפְּטָים אֲנֵי יְהֹבְלְ־אֵלֹהֵי מִצְרֵיִם מֵאָדֶם שְׁפְּטָים אֲנֵי יְהֹוְה:
- וְהָנִהְ הַבְּׁם לְבָׁם לְאָת עָל הַבָּמִים אֲשֵׁר אַמָּם שְׁם וְרָאִיתִּי אָת־הַדְּׁם וּפְּסָהָתִּי עַלֹבֶּם רְאָא־יְהְנָה בְבֶם נָּגָף לְעַשִּׁהִית בְּהַכֹּתִי בְאָרֵץ מִצְרֵים:

٤ı

And this day shall be unto you for a memorial, and ye shall keep it a feast to the LORD; throughout your generations ye shall keep it a feast by an ordinance for

Seven days shall ye eat unleavened bread; howbeit the first day ye shall put away leaven out of your houses; tor whosoever eateth leavened bread from the first day until the seventh day, that soul shall be cut off from Israel.

And in the first day there shall be to you a holy convocation, and in the seventh day a holy convocation; no manner of work shall be done in them, save that which every man must eat, that only may be done by you.

And ye shall observe the feast of unleavened bread; for in this selfsame day have I brought your hosts out of the land of Egypt; therefore shall ye observe this day throughout your generations by an ordinance for ever.

In the first month, on the fourteenth day of the month at even, ye shall eat unleavened bread, until the one and twentieth day of the month at even.

Seven days shall there be no leaven found in your houses; for whosoever eateth that which is leavened, that soul shall be cut off from the congregation of Israel, whether he be a sojourner, or one that is born in the land.

Ye shall eat nothing leavened; in all your habitations shall ye eat unleavened bread.'

REGILL ELWR RAITW

- ְיְהִיָּהְ תַּיּוֹם תַזֶּּה לְבֶם לְיִּבְּרִוֹן וְחַגֹּמָם אִתִּוֹ תַגְּ לִיתְּנְה לְדֹרִתִיכֶּם חֻפָּת עּוֹלֶם מְחְגָּהוּ:
- שְׁבְעָּת יָמִיםׁ מַצַּוֹת תַּאִבֶּלוּ אָךְ בַּיֵּוֹם יִי שְׁבְעָּת יָמִיםׁ מַצַּוֹת תַּאָבֶלוּ אָךְ בַּיֵּוֹם בְּלְ־אֹבֵל חָמֵץ וְנִבְּרְתָּׁת תַנָּפֵּשׁ תַּהִיאׁ מִיִּשְׂרָאֵל מִיּוֹם חָרִאשׁוֹן עַרְיִוֹם תַשְּׁבְעָי: יִבְיּיִם חָרִאשׁוֹן מִקְרָא־לֹהֶשׁ יִרְיָּה תַּשְּׁבִי בַּלְ־מִלְאַבְתֹ לֹא־יִנְשָׁתַר בְהָם אַּךְּ צַּשֵּׁר בְּלְ-מִלְאַבְתֹ לֹא־יִנְשָּׁתֵּר בְהָם אַּךְּ צַּשְׁתַר
- ישְׁמַרְמָם אָת־תַּמִּצִּיתׁ כִּי בְּעָּצָם ֹתַיִּוֹם תַזִּּר זי הוֹצֵאתִי אָת־צִּבְאוֹתֵיכֶם מֵצָּרֶץ מִצְרָיִם יִשְׁמַרְמֶם אָת־תַיִּנִם תַזָּה לְדִרֹתִיכֶם חֻמָּת עוֹלֶם:

يَجُرَحُ خُرِحًا يُؤْمُ بَرِيهُ خُرَبَا يَوْشِدَ خُرُتُ:

- 4. בְרִאשׁוְ בְּאַרְבְּעְּתִ עִּשָּׁר יָוֹם לַחֹֹדֶשׁ בִּעָּרֶרִם האּכְלוּ מַצְּּת עַּד וַוֹם הָאָחָד וְעָשְׁרֶים לַחָדֶשׁ בְּעְרֶב:
- עקעַת יִמִּים שָּאֵר לִא יִמְּצֵא בְּבָתִּיכֵם בֵּיוּ בְּל־אֹבֵל מַחְמָׁצֶת וְיִּכְרְתְׁה חַנֶּפָשׁ חַהִּוּא מְעְּבַת יִשְׂרְאֵל בַּגֵּר יּבְאָיְרָח חַאֲבֶץ:
- שאַלְלְוּ מַּגִּוְעֵי: (פּ) באַלְנִימְּםׁמָּגַע לָאָ עאָכַלְוּ בָּׁכִלְ מִוָּמֶּבָּעִיּכָם

All the people of the land shall give this offering for the prince in Israel. خزيات جنبان جرئيت جنبان چرخ تربيات تبنايات جنبان چرخ تربيات تبنايات جنبان چرخ تربيات تبنايات خرنيات جنبان جانبان المعالمة

The Haftarah for Shabbat HaHodeesh is Ezekiel 45:16 – 46:18.

And it shall be the prince's part to give the burnt-offerings, and the meal-offerings, and the drink-offerings, in the feasts, and in the new moons, and in the sabbaths, in all the appointed seasons of the house of Israel; he shall prepare the sin-offering, and the peace-offering, and the burnt-offering, and the peace-offerings, to make atonement for the house of Israel.

Thus saith the Lord GoD: In the first month, in the first day of the month, thou shalt take a young bullock without blemish; and thou shalt purify the sanctuary.

And the priest shall take of the blood of the sin-offering, and put it upon the door-posts of the house, and upon the four corners of the settle of the altar, and upon the posts of the gate of the inner court.

And so thou shalt do on the seventh day of the month for every one that erreth, and for him that is simple; so shall ye make atonement for the house.

In the first month, in the fourteenth day of the month, ye shall have the passover; a feast of seven days; unleavened bread shall be eaten.

And upon that day shall the prince prepare for himself and for all the people of the land a bullock for a sin-offering.

And the seven days of the feast he shall prepare a burnt-offering to the LORD, seven bullocks and seven rams without blemish daily the seven days; and a he-goat daily for a sin-offering.

And he shall prepare a meal-offering, an ephah for a bullock, and an ephah for a ram, and a hin of oil to an ephah.

In the seventh month, in the fifteenth day of the month, in the feast, shall he do the like the seven days; to the sin-offering as well as the burnt-offering, and the meal-offering as well as the oil.

Thus saith the Lord GOD: The gate of the inner court that looketh toward the east shall be shut the six working days; but on the sabbath day it shall be opened, and in the day of the new moon it shall be opened.

וְעֵלֹ חַנְּשָׁיֹא יִחְנִׁה הָעּוֹלָוֹת וְחַמִּנְחָהֹ וְחַנֵּסֶוּ בַּחַנִּים וּבָחֲדָשִׁים וּבַשַּבְּתִּוֹת בְּבֶלִ מוֹעֲבֵי בֵּית יִשְׁרָאֵל הִוּא־יַעֲשֶׁה אָת־חַחַשָּאַת וְאָת־חַמִּנְחָׁה וְאֶת־חַעּילָה וְאֵת־חַשְּׁלְמִים לְכַפֶּר בְּעַר בֵּית־יִשְׂרָאֵל: (ס)

בר אָמִר אַדְּנָר יָהוִה בָּרִאִּטִּוֹן בָּאָחָר לַחְגַשׁ הַפָּּח פּר־בָּן־בָּקָר הָמָים וָחִפָּאהָ אָת־הַמְּקְּבְּשׁיּ

יַ וְלָלַח הַפֹּהֵוֹ מִתַּם הַחַשָּׁאִת וְנָתַוֹ אֶל־מְזִּיוַת הַבַּיִת וְאֶל־אַרְבָּע פִּנְוֹת הְעֵּזְרֶה לַמִּוְבָּח וְעַּל־מְזִּינִּת שֻׁעַּר הָחָצֵר הַפְּנִימִית:

∞ ןכן מְעַשֶּׁה בְּשִׁרְעָה בַּהְדָט מֵאָישׁ שֹׁנֶּה יִמְפָּּתִי וְכְפַּרְמֶם אָת־הַבְּיִה:

ַ ਫ਼੍ਰੇਟਸ ਸ਼੍ਰੇਰਸ ਸ਼੍ਰੇਮ ਨੇ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂ ਹੈ ਜ਼ਰੂਰ ਸ਼ੁਰੂਰ ਦੇ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰ

וְעְשֶׂה הַנְּשִׁיאׁ בַּיָּוֹם הַהֹּוֹא בַעֲרֵוֹ וּבְעָר בְּל־עַם הָאָרֵץ פַּר חַמְּאה:

יים : מְבְעָּת הַנְּמִים וְחַמְּאִט מִּמָּר עּוּלָר לַיִּוֹם: מִבְעָּת הַנְּמִם וְשִׁבְעָּת אָגֶלִים הָמִנִּמִם לַיְּוֹם: מִבְעָּת הַנְּמִים וְחַמְּאִט מִּמָּר מִזְּיִם לִּיִּוֹם:

؞؞ نظبَات אַיפָּה לַפָּר וְאֵיפָּה לָאַנִל וַעֲשָׂה וְשֶׁטֶן הֵין לְאֵיפָה:

בַשְּׁבִיעִּׁי בְּחֲמִשְׁרֹ עִשְּׁר וָוֹם לַחָּדֶשׁ בָּחִׁמְאִת יִּעְשֶׁה כְאֵלֶה שִׁבְעַּת הַיָּמִים כְּחַמָּאִת בְּעַלְה וְכַמִּנְחָה וְכַשְּׁמֶן: (ס)

خר־אָמַר אַדֹּנָר יָהוֹה שַׁעַר הָחָצֶר הַפְּנִימִיתֹ הַפֹּנָה קַדְּׁים יִהְיָה סְגִּיר שֵׁשֶׁת ימֵי הְמַעַּשָׂה וּבְיָוֹם הַשַּׁבְּתִ יִפְּהֵהַ וּבְיִוֹם הַחָּבְשׁ יִפְּתֵח:

64I

ΧΓΛΙ:1

- And the prince shall enter by the way of the porch of the gate without, and shall stand by the post of the gate, and the priests shall prepare his burnt-offering and his peace-offerings, and he shall worship at the threshold of the gate; then he shall go forth; but the gate shall not be shut until the evening.
- Likewise the people of the land shall worship at the door of that gate before the Lord in the sabbaths and in the new moons.
- And the burnt-offering that the prince shall offer unto the Lord shall be in the sabbath day six lambs without blemish and a ram without blemish;
- and the meal-offering shall be an ephah for the ram, and the meal-offering for the lambs as he is able to give, and a hin of oil to an ephah.
- And in the day of the new moon it shall be a young they shall be without blemish; and six lambs, and a ram; they shall be without blemish;
- and he shall prepare a meal-offering, an ephah for the bullock, and an ephah for the ram, and for the lambs according as his means suffice, and a hin of oil to an ephah.
- And when the prince shall enter, he shall go in by the way of the porch of the gate, and he shall go forth by the way thereof.
- But when the people of the land shall come before the LORD in the appointed seasons, he that entereth by the way of the north gate to worship shall go forth by the way of the south gate shall go forth by the way of the south gate shall go forth by the way of the gate shall not return by the way of the gate.

  The way of the south gate shall go forth by the way of the gate north gate; he shall not return by the way of the gate.
- And the prince, when they go in, shall go in in the midst of them; and when they go forth, they shall go forth together.
- And in the feasts and in the appointed seasons the meal-offering shall be an ephah for a bullock, and an ephah for as he is able to give, and a hin of oil to an ephah.

- יבָא הַנָּשִׁיא דֻּבֶּוּרְ אִילָם הַשַּׁעַר מִהִיץ וְעָמֵרׁ עַלְ־מָזּוּזָת הַשַּׁעַר וְעָשָׁי הַכֹּהָנִים אָת־מְיֹלְתוֹ וְאָת־שְׁלָמִיוּ וְהָשְׁתַּהָוְנָה עַל־הְפְּתַּן הַשִּׁעַר וְיָצְא וְהַשָּׁעַר לֹא־יִסְּגֵר עַד־הְעֵּרֵב:
- ַ וְהִשְּׁמַחֲוִי עִם־הָאָבֶץ פָּמַח הַשָּׁעַר הַהֹּוּא בַּשַּּבְּהָוֹת יבֶחֲדִשִּׁים לְפָּנֵי יְהֹוֶה:
- ، וְהָעִלְּה אֲשֶׁר־יַקְרָב הַנָּשָׂיא לִיהֹוָה בְּיָוֹם הַשַּׁבְּׁת שִׁשְּׁה כְּבְשָׁים הָמִימָם וְאַיִל הְמִים:
- بَرَدُ بَاقِهِا بَرَا خُغَبَجُ بَخُجِهِٰتَ مِنِهِا يَوْمِ بَدِدُ بَقِهُا بَرَا خُغَبَجُ بَخُجِهِٰتَ مِنِهَا يَوْمِ
- י ילְנִים נַאָּנִק טַמְנִמָּם נִבְּנֵנִי י ילְנִים בַּנְבָּמָה פָּר בָּן־בָּקָר הָמִימָם וְשֵּׁשֶׁרִ
- رَאֵיפָּה כַפְּׁר וָאֵיפָּה כַאַּעָר תַּשִּׂיג יָדִוֹ וְשֵׁמֶּוֹ תִּוֹחָה לַאֵּיפָה:
- וּבְרַוֹא חַנְּשִׂיֹא הֵרֵךְ אוּלֶם חַשַּׁעַרֹ יָבְוֹאוּבְרַרְפָוֹ יֵצְא:
- יִבְלוֹא עַם־קַאָּבֶץ לְפְּנֵי יְהֹנְהֹ בַּמּוֹעֲדִים
   תַבְּא הֶבֶּף־שַׁעַר צְפִׁוֹן לְהִשְׁתַּחֲוֹת יֵצֵא

  הֶבֶף־שַעַּר נְגֶב וְחַבְּא הֶבֶּך־שַעַּר נְגֶב יֵצֵא

  הֶבֶף־שַעַּר צְפְּוֹנְה לַא יְשׁוֹב הֻבֶּךְ תַשַּעַר

  אֲשֶׁר־בָּא בֹוֹ בִּי נְכְחָוֹ (כ׳ יצאו)[ק׳ יֵצֵא]:
- ַ גַּאנּ: בּ וְחַנְּשָׂוֹא בְּחִוּכָם בְּבוֹאָם יַבֹּוֹא וּבְצֵאמָם
- نجَمَرُات نجَفَّنَةٍ أَنَّ فِجِيَّات مَفِرْمِا يُرَةً رَجِّر إِيْرَجِّهُ رَكِّةٍ خِفْرَا لِمَثِرَا يَرَةً إِيَّهُمَا بَرَا كِيْدِهَا: (a)

And when the prince shall prepare a freewill-offering, a burnt-offering or peace-offerings as a freewill-offering unto the LORD, one shall open for him the gate that looketh toward the east, and he shall prepare his burnt-offering and his peace-offerings, as he doth on the sabbath day; then he shall go forth; and after his going forth one shall shut the gate.

And thou shalt prepare a lamb of the first year without blemish for a burnt-offering unto the LORD daily; morning shalt thou prepare it.

And thou shalt prepare a meal-offering with it morning by morning, the sixth part of an ephah, and the third part of a hin of oil, to moisten the fine flour: a meal-offering unto the LORD continually by a perpetual ordinance.

Thus shall they prepare the lamb, and the morning, for a meal-offering, and the oil, morning by morning, for a continual burnt-offering.

Thus saith the Lord GOD: If the prince give a gift unto any of his sons, it is his inheritance, it shall belong to his sons; it is their possession by inheritance.

But if he give of his inheritance a gift to one of his servants, it shall be his to the year of liberty; then it shall return to the prince; but as for his inheritance, it shall be for his sons.

Moreover the prince shall not take of the people's inheritance, to thrust them wrongfully out of their possession; he shall give inheritance to his sons out of his own possession; that My people be not scattered every man from his possession.'

הפטרת שבת הגדול

- וְבְי־יַעַשָּׁהֹ חַנְשִּׁיא נְדִבְּהִׁ עּוֹלֵה אִי־שִׁלְמִים נְדְבָה לִיהוָהֹ וּפְּחָה לֹּי אָת־תַשַּׁעַר חַפּנָה קָּדִּים וְעְשָׁה אָת־עִּלְתֹּוֹ וְאָת־שִׁלְמִּיו כַּאַשֶּׁר יעַשָּׁה בְּוֹים תַשַּבָּת וְיָצָא וְסָגַר אָת־תַשִּׁעַר צַחֲרֵי צֵאתְוֹ:
- د إَخْجَשُ هِا ۖ שְׁנְאֹוֹ מִּמִּים מַעֲשֶׂר עּוֹלֶד לَיּוֹם לִיהְוָׁה בַּבָּקֶר בַּבָּקֶר מַעֲשֶׂר אֹחָוֹ:
- ‹‹‹بنبَاتْ بَهِڜْت عِزَّا، چَچَچَר چَڪْچَר '• '' '' ''ڜُوا، ٻَهِا، ٻَهِا، بَهِا، بَهِا، اِلْهِا، پُوا، بَهِانِهُ جِنْبَابُ كِانَانُهِ بِهِانِهِ مِانِهُا مِثِرَانِهِ
- (כ׳ ועשו)[ק׳ יַעֲשָׁוּ] אָת־תַבֶּבֶשׁ וְאָת־תַמִּנְתָה וְאָת־תַשֶּׁמֶן בַּבַּקר בַבָּקר עוֹלֶת קְמְיד: (ס)
- ָן וְבִּי־ִימֵּן מִמְּנְה מִנָּחֵלִתֹּוֹ לְאַחַד מֵעְבְּדִּיִי וְתֵיְחָה לֹוֹ עַד־שְׁנֵח תַדְּרֹוֹר וְשָׁבָת לַנְּשִׂיא אֲּדְּ נַחֲלְתֹּוֹ בְּנֵיוּ לְחֶם תִּהְיֶה:
- אַמָּׁר לֹא־יָפָּׁדּוּ עַמִּיּץ מִנְּחַלֵּח חָעָּׁם לִהְוֹנִחָם מַאָּחָזָּהְם מֵאַחַזָּהִי יִנְחַל אָת־בָּנְיִוּ לְמַעַּן יְלְאִ־יַפְּׁח חַנְּשִׁיאִ מִנְּחַלָּת חָעָּׁם

The Hastarah for Shabbat HaGadol is Malachi 3:4 - 24.

≯:III

Then shall the offering of Judah and Jerusalem be pleasant unto the LORD, as in the days of old, and as in ancient years.

ְנְעֶּרְבָּתׁ לֵיְרוֹנְה מִנְתַת יְהוּדֶה וִירְוּשְׁלְבֶם בִּימֵי עוֹלֶם וּבְשָׁנִים קַדְמֹנִיְּת:

right, and fear not Me, Saith the LORD of hosts. the fatherless, and that turn aside the stranger from his that oppress the hireling in his wages, The widow, and adulterers, and against false swearers; and against those a swift witness against the sorcerers, and against the And I will come near to you to judgment; and I will be

are not consumed. For I the LORD change not; and ye, O sons of Jacob,

LORD of hosts. But ye say: 'Wherein shall we return?' Return unto Me, and I will return unto you, Saith the from Mine ordinances, and have not kept them. From the days of your fathers ye have turned aside

heave-offerings. Wherein have we robbed Thee?' In tithes and Will a man rob God? Yet ye rob Me. But ye say:

whole nation. Ye are cursed with the curse, Yet ye rob Me, Even this

blessing, that there shall be more than sufficiency. . you the windows of heaven, and pour you out a herewith, Saith the LORD of hosts, if I will not open there may be food in My house, and try Me now Bring ye the whole tithe into the store-house, that

Saith the LORD of hosts. your vine cast its fruit before the time in the field, shall not destroy the fruits of your land; Neither shall And I will rebuke the devourer for your good, and he

delightsome land, Saith the LORD of hosts. And all nations shall call you happy; For ye shall be a

fəədt tenisga the LORD. Yet ye say: 'Wherein have we spoken Your words have been all too strong against Me, Saith

walked mournfully because of the LORD of hosts? it that we have kept His charge, and that we have Ye have said: 'It is vain to serve God; and what profit is

delivered. wickedness are built up; yea, they try God, and are And now we call the proud happy; yea, they that work

> יטַמֶּי־גַּרֹ וְלָא יָרַאָּוּנִי אָטָר יָהֹנָה צְּבְאָוֹת: حَقَّكُ لِي لَّهُ مِنْ لَا مُؤْلِدٍ لِأَنْ لِللَّهِ اللَّهُ مُؤْلِدٍ لِأَنْ لِللَّهِ اللَّهُ مُؤْلِدٍ لَأَنْ لِل ظمَيْد خَمْحَهُ في بحَمْرُ لَكُونِهِ بحَنْهُ خَمْره نظك خند لهَجْرَدُص حَفِيهُ هُمِ لَكَنْدُنَا لَمْ لَا

८५ ८८,७०: בּׁי אַנִּי יִבוֹנִי לַאְ אָנִינִי וֹאַטָּם בֹּנִי וֹהַלִּב

יְהְוָה צְבְאָות וַאַמְרְהָם בַּמֶּה נִשְׁיב: הְּמִּבְׁנִים הְּוּבִוּ אֶבְ, וֹאָהָוּבִׁע אֶבְ,כְּם אָמָב לְמִוּמָּוּ אַּבְׁעַוּכְּם סַבְּעָּם מָטְשַׁן וֹלַאָּ

نْلَكْتُلَدُرُكُنِ: אָטָג נּאָמֹבשׁם פֿמַּע לַלֹּמֹנִיּבּ עַמַּגַמֹּב בוּלַבָּת אֹבֶם אֶּבְיַנִם כַּג אַשַּׁם לַבַּהָנם

للابد خظب בּמִאָבר אַמַּם זֹאַנִים וֹאָטַי אַמַּם לִבְעָיִם

āL_~~Ľ~~Ġ,_Ľ,; אֹנִבּוִע עַמִּסְוֹם וֹעַנוּלְעָנוּ לָכֵּם בּּנַבָּע יְהְוָה צְּבְאָוֹת אָם־לַא אֶפְתַּח לַכֶּם אֲת ווני מָנוב פֿבוטו ובֿטוווו וֹאָ פֿוָאָט אַמור הְבָׁיאוּ אֶת־כַּל־הַמַּעַשֶּׁר אֶל־בֵּית הָאוֹצָר

בּשָּׁבְה אָמָר יְהוָה צְּבָּאִות: אָּטַ פַּׁבַ, עַאָּבַמְׁעַ וֹלְאָ_טְּמִּכְּלְ לָכֵּם עַנְּפָּוֹ

אָבֶץ הַפֶּץ אָמָר יְהֹנֶה צְּבְאִוֹת: (פּ) וֹאֹמֶבׁנִ אַטַבֶּם כַּבְעַנְיִנִם כַּנְעַנִינִם בָּנְעַנְיִנִּי

מַע_נֹגבלונוּ מָבֶינִב: חַוְקִּוּ עְּלֵי דְּבְרֵיכֶם אָעַר יְהְוָה וַאֲעַרְהֶם

יְהְנֶה צְּבְאָות: אָמַבׁני ְמִאָּמַבַשְיּוִ וֹבֹּי בַלְבַבוּי ְעַבַּיִּנִ מִשְּׁמַבַיִּים מִפַּׁנִי. אַמִרְהָּם שְׁוָא צַבָּר אֱלֹהָים וּמִר־בָּצַע כֵּי

נֹמּטֵּׁע אָלְטַׁוּנ מַאָּאָבוֹנִם זִצַנִם נִּם ַנִּבֹנִנְ מָמָּנִ

הפטרת שבת הגדול

- Then they that feared the LORD Spoke one with another; and the LORD hearkened, and heard, and a book of remembrance was written before Him, for them that feared the LORD, and that thought upon His name.
- And they shall be Mine, saith the LORD of hosts, in the day that I do make, even Mine own treasure; and I will spare them, as a man spareth His own son that serveth him.
- Then shall ye again discern between the righteous and the wicked, between him that serveth God and him that serveth Him not.
- For, behold, the day cometh, It burneth as a furnace; and all the proud, and all that work wickedness, shall be stubble; and the day that cometh shall set them ablaze, Saith the LORD of hosts, that it shall leave them meither root nor branch.
- But unto you that fear My name shall the sun of righteousness arise with healing in its wings; and ye shall go forth, and gambol as calves of the stall.
- And ye shall tread down the wicked; for they shall be ashes under the soles of your feet in the day that I do make, Saith the LORD of hosts.
- Remember ye the law of Moses My servant, which I commanded unto him in Horeb for all Israel, even statutes and ordinances.
- Behold, I will send you Elijah the prophet Before the coming Of the great and terrible day of the Lord.
- And he shall turn the heart of the fathers to the children, and the heart of the children to their fathers; lest I come and smite the land with utter destruction. [Behold, I will send you Elijah the prophet before the coming of the great and terrible day of the LORD.]

- לְפָּנְיוֹ לְיִנְדְּאָר יְהְשְׁמְתְ וַיִּבְּתֶב סָפֶּר וִכְּרָוֹן ייִקְשָׁב יְהְנָתְ וִיִּשְׁמְתְ וַיִּבְּתֶב סָפֶּר וִכְּרָוֹן מְלִבִּיִּר הַבְּּרָי יִרְאָרִי יִּלְחִשְׁבֵּי אָמִהִי
- ְּגֵהְ מַּלְ_בְּנִוּ הָמְבֶּר אָטִוּ: מְמֵּׁה סְּנְּלְּה וְחַמֵּלְמֵּי עֵּלְיִם בְּאָּמֶר יֵחָמָלְ אָישׁ עַּלְּיִם וְחַמֵּלְמֵּי עִּלְיִם בְּאָמֶר יֵחָמָלְ
- קבר אֶלְנְיִם לְאָּמֶּר לָאִ הַּבְּרְוּ: (פּ) וּהַבְּטִּם וּרְאִּיִּטִם בָּין צַּרְיִי (פּ)
- בִּי־הַנָּה תַיּוֹם בָּא בּעֵר כַתַּנָּוּר וְחָיֹּוּ כְל־זֵהִים וְכְל־עֹשֶׁה רִשִׁעָּה לִשׁ וְלִהַם אֹהָם תַיַּוֹם תַבְּא אָמַר יְהְוָה צְבְאִוֹת אֲשֶׁר לֹא־יַעַּזְּב לָהֶם שָׁרֶשׁ וְעָּנְף:
- מְנְבֶּל: ימִנְפָא בֹּלִפָּׁיִנִ וִּלֵּאִמָם יִפַּמְּטֵם בַּמִּלְיָ וֹזְנִנְיָנִי לַכְּם וֹנִאָּי מִּמִּי מָּמִמְ אָּגִלְי
- ְּבְּלִּגְיָם בַּנְּיִם בְּיִבְיִּלְנִּ אֲפֶּׁר מַּחַת כַּפָּוֹת רַגְּלִיכֶם בַּיּוֹם אֲשֶׁר אֲנֵר עַּשֶּׁר אֲמָר יְהֹוֶּר מְבְּאִוּת: (פ)
- בּ זִּבְרֵי תּוֹרָת מֹשֶׁת עַבְּגִי צַּשֶׁרֹ צִּוֹּיִתִי אִוֹתַוֹּ בְחֹרֵב עַל־כְּל־יִשְׂרָצֵּל חֻקִּים וּמִשְׁפְּמִים:
- הַנָּה אָנֹכִי שׁלֵחַ לְבֶּם אָת אֵליְיָה הַנָּבִיא לְפְנֵי ֻבּוֹא יַוֹם יְהְנְה הַנְּדִיל וְתַנּוֹרֶא:
- וְהַשִּׁיב לֵב־אָבוֹתׁ עַל־בָּנִים וְלֵב בָּנִים עַל־אַבוֹתָם פֶּן־אָבֿוֹא וְהִבֵּיתִּי אָת־הָאָהֶץ הֵהֶם:הנה אנכי שולח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום יהוה הגדול והנורא